DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranley.org

0'DAN PARAGRAF

ÜCRETSİZ VİDEO DERSLER

0'dan Başlamak İsteyen Herkes İçin

- Video Ders Notları
- Sınav Taktikleri
- Temel Atma Testleri
- Hızlandıran Testler
- Yeni Nesil Sorular
- Sürpriz Soru Tarzları

0'DAN PARAGRAF KAMPI

1.GÜN
ANA DÜŞÜNCE SORU TARZI

2.GÜN
SÖYLENEBİLİR - ÇIKARILABİLİR SORU TARZI

3.GÜN
OLUMSUZ SORU KÖKLERİ SORU TARZI

4.GÜN
PARÇANIN KONUSU SORU TARZI

5.GÜN
ÇOKLU SORULAR SORU TARZI

6.GÜN
İKİ PARÇAYA BÖLME SORU TARZI

7.GÜN
YER DEĞİŞTİRME SORU TARZI

8.GÜN
AKIŞI BOZAN CÜMLE SORU TARZI

9.GÜN
BOŞLUK DOLDURMA SORU TARZI

10.GÜN
PARAGRAF OLUŞTURMA SORU TARZI

11.GÜN
DİYALOG SORU TARZI

12.GÜN
ANLATIM BİÇİMLERİ SORU TARZI

13.GÜN
ANLATIMLA İLGİLİ HANGİSİ SÖYLENEMEZ SORU TARZI

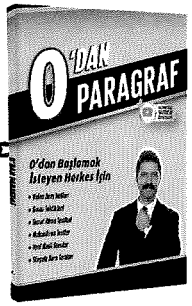
14.GÜN
DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI SORU TARZI

15.GÜN
HANGİ SORUYA KARŞILIK SÖYLENMİŞTİR SORU TARZI

16.GÜN
KONUYA BAŞLIK KOYMA SORU TARZI

17.GÜN
ÖNCÜLLÜ SORU TARZI

18.GÜN
ULAŞILABİLİR-SÖYLENEMEZ SORU TARZI

KAMP VİDEOLARI İÇİN

0'dan Başlamak İsteyen Herkes İçin

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

ANA DÜŞÜNCE SORU TARZI

- Soru Analizi 8
- Temel Atma Testi 9
- Sakın Süre Tutma Testi 12
- Mutlaka Süre Tut Testi 14
- Hızlanma Testi 16

PARÇANIN KONUSU SORU TARZI

- Soru Analizi 42
- Temel Atma Testi 43
- Sakın Süre Tutma Testi 46
- Mutlaka Süre Tut Testi 48
- Hızlanma Testi 50

SÖYLENEBİLİR – ÇIKARILABİLİR SORU TARZI

- Soru Analizi 18
- Temel Atma Testi 19
- Sakın Süre Tutma Testi 22
- Mutlaka Süre Tut Testi 25
- Hızlanma Testi 27

ÇOKLU SORULAR SORU TARZI

- Soru Analizi 52
- Temel Atma Testi 53
- Sakın Süre Tutma Testi 56
- Mutlaka Süre Tut Testi 59
- Hızlanma Testi 62

OLUMSUZ SORU KÖKLERİ SORU TARZI

- Soru Analizi 29
- Temel Atma Testi 30
- Sakın Süre Tutma Testi 33
- Mutlaka Süre Tut Testi 36
- Hızlanma Testi 39

İKİ PARÇAYA BÖLME SORU TARZI

- Soru Analizi 65
- Temel Atma Testi 66
- Sakın Süre Tutma Testi 69
- Mutlaka Süre Tut Testi 71
- Hızlanma Testi 73

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

İÇİNDEKİLER

YER DEĞİŞTİRME KÖKLERİ TARZI

- Soru Analizi 75
- Temel Atma Testi 76
- Sakın Süre Tutma Testi 79
- Mutlaka Süre Tut Testi 81
- Hızlanma Testi 83

PARAGRAF OLUŞTURMA SORU TARZI

- Soru Analizi 105
- Temel Atma Testi 106
- Sakın Süre Tutma Testi 109
- Mutlaka Süre Tut Testi 111
- Hızlanma Testi 113

AKIŞI BOZAN CÜMLE SORU TARZI

- Soru Analizi 85
- Temel Atma Testi 86
- Sakın Süre Tutma Testi 89
- Mutlaka Süre Tut Testi 91
- Hızlanma Testi 93

DİYALOG SORU TARZI

- Soru Analizi 115
- Temel Atma Testi 116
- Sakın Süre Tutma Testi 122
- Mutlaka Süre Tut Testi 126
- Hızlanma Testi 130

BOŞLUK DOLDURMA SORU TARZI

- Soru Analizi 95
- Temel Atma Testi 96
- Sakın Süre Tutma Testi 99
- Mutlaka Süre Tut Testi 101
- Hızlanma Testi 103

ANLATIM BİÇİMLERİ SORU TARZI

- Soru Analizi 134
- Temel Atma Testi 135
- Sakın Süre Tutma Testi 138
- Mutlaka Süre Tut Testi 140
- Hızlanma Testi 142

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

İÇİNDEKİLER

ANLATIMLA İLGİLİ HANGİSİ SÖYLENEMEZ SORU TARZI

- Soru Analizi 144
- Temel Atma Testi 145
- Sakın Süre Tutma Testi 148
- Mutlaka Süre Tut Testi 150
- Hızlanma Testi 152

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI SORU TARZI

- Soru Analizi 154
- Temel Atma Testi 155
- Sakın Süre Tutma Testi 158
- Mutlaka Süre Tut Testi 160
- Hızlanma Testi 162

HANGİ SORUYA KARŞILIK SÖYLENMİŞTİR SORU TARZI

- Soru Analizi 164
- Temel Atma Testi 165
- Sakın Süre Tutma Testi 168
- Mutlaka Süre Tut Testi 170
- Hızlanma Testi 172

KONUYA BAŞLIK KOYMA SORU TARZI

- Soru Analizi 174
- Temel Atma Testi 175
- Sakın Süre Tutma Testi 178
- Mutlaka Süre Tut Testi 180
- Hızlanma Testi 182

ÖNCÜLLÜ SORU TARZI

- Soru Analizi 184
- Temel Atma Testi 185
- Sakın Süre Tutma Testi 188
- Mutlaka Süre Tut Testi 190
- Hızlanma Testi 192

ULAŞILABİLİR-SÖYLENEMEZ SORU TARZI

- Soru Analizi 194
- Temel Atma Testi 195
- Sakın Süre Tutma Testi 198
- Mutlaka Süre Tut Testi 200
- Hızlanma Testi 202

- İKİ ŞIK ARASINDA KALMAK YOK 204
- YENİ NESİL SORULAR 206
- SÜRPRİZ SORU TARZLARI 212

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 3
- ✓ 2019 – 2
- ✓ 2020 – 3
- ✓ 2021 – 4
- ✓ 2022 – 2
- ✓ 2023 – 2

SORU KALIPLARI

- Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?
- Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?
- Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?
- Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

TAKTİK KÖŞESİ

Nedir?

Bir paragrafın ana düşüncesi paragrafın yazılma amacını ifade eder. Paragrafın neden yazıldığının yanıtı olur. Paragrafın diğer tüm cümlelerindeki yargılar, ana düşünceye yargı taşır. Arının bal yapması gibi. Konu, bakış açısı, yardımcı düşünceler "çiçek tozları ve su" ise ana düşünce "bal" dır. Elbette yazar da arıdır.

Ana düşünce cümlesi paragrafa birlik, bütünlük kazandıran temel cümledir. Paragrafın örgüsü bu cümle üzerine kurulur. Paragrafın ana düşüncesi konuyu ifade etmez, bir düşünceyi belirtir.

Ana düşünce cümlesi açık ve anlaşılır olmalı, değişik yorumlara yol açmamalıdır.

Ana düşünce cümlesi açıklama yapmaya, örnek vermeye, nedenleri belirtmeye uygun olmalıdır.

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bu tarz parçalar birkaç tümevarım yöntemiyle oluşturulduğu için "vurgulanan düşünce" genellikle son cümledir. Son cümlenin ana düşünce olduğu sorularda parçada genellikle "kısacası, özetle, yani vs." gibi kelimeler kullanılır.
- Okuduğunuz metinde örnekleme varsa ana düşünce genellikle örnek cümlesinden hemen önce olur.
- Okuduğunuz metinde tanık gösterilmişse tanığın sözü yani alıntı yapılan söz genellikle ana düşünce olur.
- Okuduğunuz metin tartışmacı anlatımla oluşturulmuşsa anlatıcının savunduğu görüşe odaklanılmalıdır.
- Bazı sorularda ana düşünce, parçanın tümünde anlatılanları okuduktan sonra çıkarımda bulunarak elde edilir.

ÖRNEK

Roma'da dolaşırken her köşe başında bir tarihî yapı veya heykel ile karşılaşıyordum. Bu heykellerin, tarihî olayları veya ünlü kişilikleri temsil ettiğini biliyordum. Ancak en çok beğendiğim yazarların ve sanatçıların heykellerini bulamamak beni şaşırttı. Sonunda, belki de onlar da tıpkı benim gibi bu şöhretin ve anıtsallığın samimiyetsiz olduğunu düşünmüşlerdi.

Bu parçanın yazarı, beğendiği sanatçılarla ilgili aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiştir?

A) Eserleriyle değil, heykelleriyle anıldıklarını
B) Heykelleri olmasa da eserleriyle hafızalarda kaldıklarını
C) Heykellerin ve anıtların içten olmayan bir ünü temsil ettiklerini
D) Heykellerinin olmamasının onları değersiz kıldığını
E) Tarihî yapıların gölgesinde kaldıklarını

ÇÖZÜM

Bu soruda özellikle son cümleye baktığımızda "şöhretin ve anıtsallığın samimiyetsiz olduğunu" ifadesi dikkat çekmektedir. C şıkkı da aynı doğrultuda oluşturulmuştur. Parçada anlam sorularında parçanın içindeki kelimeler şıklarda ya eş anlamlısına ya da yakın anlamlarına yer verilerek oluşturulur.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

1. Hayatta karşılaştığımız zorluklar, sadece başarının sonucunu değil, aynı zamanda kişisel büyüme ve gelişimi de şekillendirir. Zorluklarla yüzleşmek, bizi kendi sınırlarımızı zorlamaya ve yeni beceriler edinmeye teşvik eder. Bu süreçte karşılaştığımız belirsizlikler ve engeller, aslında bizim için önemli birer öğrenme fırsatıdır. Zorlukların üstesinden gelirken kendi yeteneklerimize güvenmeyi öğrenir, problem çözme becerilerimizi geliştirir ve esnekliğimizi artırırız. Bu sayede hem kendimizi keşfeder hem de güçlendikçe daha büyük hedeflere yönelme cesaretini buluruz. Dolayısıyla zorluklarla başa çıkma süreci, sadece sonuç değil; aynı zamanda içsel bir dönüşüm ve kişisel gelişim yolculuğudur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zorluklarla karşılaşmak, kişisel büyümeye katkıda bulunurken mutluluğu da engeller.
B) Zorluklarla mücadele etmek, belirsizliklere katlanmayı ve engelleri aşmayı gerektirir.
C) Zorluklarla başa çıkmak, hayatta karşılaşılan her türlü sorunun çözümünü sağlar.
D) Zorluklar, kazanım elde edilmesini sağlarken insanı olgunlaştıran bir sürecin de yapı taşıdır.
E) Zorluklar, sadece kendimize olan güvenimizi artırmak için yaşamın bize sunduğu fırsatlardır.

2. Sanat, kişiye estetik zevk veren herhangi bir ifade olarak tanımlanır. Duygularımızı ve düşüncelerimizi anlamamıza ve ifade etmemize yardımcı olduğu için toplum üzerinde doğrudan bir etkiye sahiptir. Ayrıca sanat, insanlığın başlangıcından beri insan varlığının temel bir parçası olmuştur. Sanat aracılığıyla binlerce yıldır birbirimizle iletişim kurduk ve yeni fikirler, kültürler yarattık. Dolayısıyla sanat kültürümüzün her yerinde bulunur ve hayatımızı birçok farklı şekilde doğrudan etkiler.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir sanat eseriyle kurulan ilişki, kolayca tespit edilemeyen olağan dışı yönler nedeniyle uzun ömürlüdür.
B) Bir sanat eserini tanıdıkça başlangıçta ona karşı sempati uyandıran unsurlar gücünü kaybeder.
C) Yazar ile alıcı arasındaki ilişkinin karmaşık olması şaşırtıcı değildir.
D) Bir sanat eserini vazgeçilmez kılan, geçmişten getirdiğimiz duyarlıklarımıza hitap etmesidir.
E) Bir sanat eserini değerlendirirken dikkatimizi çeken ilk şey, eserdeki tanıdık unsurlardır.

3. Günlük hayatta kararlar alırken insanların sıklıkla mantıklı düşünme becerisi ön plana çıkar. Ancak bazen insanlar, duygusal durumların etkisiyle mantıksal düşünme sürecini etkileyebilirler. Özellikle duygusal olarak yoğun bir durumda, duyguların önceliği almasıyla mantıklı düşünce süreci göz ardı edilebilir. Bu durumda, insanlar kararlarını daha duygusal temellere dayandırabilir ve sonuçlarına odaklanmak yerine anlık duygusal tatmini tercih edebilirler. Örneğin, bir kişi, iş yerinde bir tartışma yaşadıktan sonra, öfke ve hırs duygularıyla hareket edebilir. Bu durumda mantıklı düşünme süreci devre dışı kalabilir ve kişi, karşısındaki kişiyle olan ilişkisini daha fazla zedeleme riskiyle karşı karşıya kalabilir. Mantıklı düşünme becerisi yerine duygusal tepkilerin ön plana çıkması, uzun vadeli sonuçlara dair gözlem yapmayı zorlaştırabilir.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlar günlük hayatta genellikle mantıklı düşünme becerisiyle hareket eder.
B) Duygusal etkiler, mantıksal düşünme sürecinin olumlu ya da olumsuz yönde ilerlemesinde etkendir.
C) İnsanlar, duygusal olarak yoğun bir durumla karşı karşıya kaldıklarında mantıklı düşünmeye çalışır.
D) Anlık duygusal tatmin, karar verme sürecinde önemli bir faktör olarak kabul edilir.
E) Mantıklı düşünme süreci, duygusal tepkilerin kontrolüne rağmen devam eder.

4. Masanın üzerindeki bir kalemi almak, sadece kalemle ilgili değildir; aynı zamanda bedenimizin bir dizi karmaşık işlemini içerir. İlk adımda, gözlerimiz kalemle ilgili bilgileri algılar. Kalem ne renk ne boyutta ve nasıl bir şekilde duruyor, gözlerimiz bunları hızlıca analiz eder. Ardından, el ve parmaklarımızı harekete geçirerek kalemle etkileşime geçmek için uygun bir pozisyon alırız. Bu süreçte, dokunsal ve kinestetik bilgileri de kullanırız. Parmaklarımız kalem üzerindeki dokunuşu hisseder, elimizdeki kasların gerilimini ayarlarız. Beyin ise tüm bu bilgileri işler ve hareketi koordine eder. Kaslara uygun sinyaller göndererek parmakların kalemle etkileşime geçmesini sağlar. Böylece, masanın üzerindeki kalem alınır. Karmaşık gibi görünen bu süreç aslında biz farkında olmadan gerçekleşir. Bedenimiz, algılarımız ve beynimiz arasında hızlı bir iletişim kurarak hareketi gerçekleştirir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kalem almak için gereken hareketler, yalnızca el ve parmakların koordinasyonunu içerir.
B) Algı süreci, hareketi gerçekleştirmek için önemli bir adımdır.
C) Gözler, kalemle ilgili bilgileri hızlı bir şekilde analiz eder.
D) Kalemi almak gibi basit bir hareket, aslında bedenin karmaşık işleyişini gerektirir.
E) Hareket etmek için yalnızca kasların kullanılması yeterlidir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

5. Henüz gelişmekte olan bir sanatçı olarak ressam Jackson, sanat kariyeri boyunca ticari talepler ve sanatsal özgürlük arasında denge kurma zorluğuyla karşılaştı. Sanat dünyasının giderek ticarileştiği bir dönemde, sanatçılar hem sanatsal vizyonlarını sürdürmek hem de geniş bir kitleye hitap etmek arasında bir denge bulmak zorunda kaldılar. Bu nedenle, bazı ressamlar ticari kaygılarla kitleye hitap eden eserler üretme mecburiyeti hissettiler. Bu eserler, daha geniş bir izleyici kitlesini etkilemeyi hedefleyen ticari bir yaklaşımla yapıldı.

Bu parçaya göre ticari eseri, sanatsal eserden ayıran temel unsur aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ressamın yetenekleri ve becerileri
B) Resimde kullanılan renk ve kompozisyon teknikleri
C) İzleyici kitlesinin kültürel arka planı ve ilgi alanları
D) Eserin sanat galerilerinde sergilenme potansiyeli
E) Resimde yansıtılan duygusal derinlik ve anlam katmanları

6. Polisiye kurgusal eserler, okurların karmaşık olayları aydınlatma süreçlerine dâhil oldukları, bu eserlerle gizemli bir dünyada derinlemesine bir araştırmaya çıktıkları bir türdür. Bu kitaplar, sıra dışı olayların arkasındaki motivasyonları, potansiyel zanlıları ve sebepleri sorgulama fırsatı sunar. Modern yaşamın hızına ve tekdüzeliğine bir karşılık olarak bu romanlar okura bilinmeyen bir alanın kapılarını açar ve sıradan yaşantıya bir mola verme şansı tanır. Aynı zamanda, bu romanlarda karşılaşılan zihinsel oyunlar ve bulmacalar, okurun problem çözme ve analitik düşünme kapasitesini harekete geçirir.

Bu parçada polisiye kurgusal eserlerle ilgili vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Polisiye romanların okurları zekice kurgulanmış bilmecelerle etkilemesi
B) Okurların monotonluktan uzaklaşarak bilinmeyene dalma ihtiyacının karşılanması
C) Polisiye eserlerin, modern bireylere toplumsal olaylara karşı farkındalık kazandırması
D) Polisiye romanların, bireylerin toplumsal değişimlere hızla adapte olmalarını kolaylaştırması
E) Polisiye kurguların, zihinsel yetenekleri geliştirme konusunda eşsiz bir araç olması

7. Kaç yaşında olursak olalım hepimizde büyük bir merak uyandıran; heyecanla, mutlulukla okuduğumuz, bizi alıp bambaşka dünyalara götüren, aslında içerisinde birçok mesaj barındıran masalları hangimiz sevmez ki?.. Hayat koşulları, yaşam olayları, talihsizlikler, kişiden kişiye değişiklik gösterebilen birçok olay sebebiyle bazen bulunmak zorunda olduğumuz yer, aslında olmak istediğimiz yer olmayabilir sevgili okurlar. Böyle zamanlarda yardımımıza önemli destekçilerimizden biri olan hayal gücümüz koşar. Hayatımızda engeller olsa dahi hayal gücümüze engel olabilecek bir şey yoktur ve onun sayesinde gözlerimizi kapatınca olmak istediğimiz yerde buluveririz kendimizi. Masallar da buna ön ayak olur.

Bu parçada masallar ile ilgili vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hayal gücümüzü besleyen bir kaynak olduğu
B) İnsana kendi yaşamından izler sunduğu
C) İnsanı hayat mücadelesinde desteklediği
D) Merak ve heyecan duygusunu geliştirdiği
E) Fazlaca öğretici içerikler barındırdığı

8. Bilim insanları bazı eski insan topluluklarında, örneğin Kuzey Amerika sahillerinde yaşamış olanlarda, tarım ürünlerinin sadece deniz ürünlerine dayalı bir beslenmede destekleyici unsur olarak yer almış olabileceğini düşünüyor. Bu durumlarda tarımdan ziyade daha durağan bir yaşam tarzının insan boyundaki kısalığı kalıcı hâle getirmiş olabileceğini söylüyor. Bu yüzden bazı iktisatçılar ve başka bilim insanları, 20. yüzyılda insan boyunda görülen hızlı artışı daha sağlıklı olmanın bir işareti sayıyor. Sağlıklı olmanın tam olarak ne anlama geldiği konusunun üzerinde durulması gerektiğini düşünüyor. Gıdanın modernleşmesi ve ticarileşmesi insana daha fazla kalori sağlasa da bu kalorilerin faydalı olmayabileceğini, mesela kemiklerin uzaması için kalori gerekirken kemiklerin sağlam bir yapıya sahip olması için zengin besin gerektiğini söylüyor.

Bu parçaya göre insanların boyunun uzamasının asıl sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Durağan bir yaşamın benimsenmesi
B) Deniz ürünleriyle beslenilmesi
C) Besin değeri yüksek gıdalar tüketilmesi
D) Vücuda kalori alınması
E) Gıdaların, ticari bir faaliyet kapsamına girmesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

9. Yolları tuzlama teknolojisinin zamanla geliştiği söylenebilir. İlk zamanlarda tuzlar, doğrudan katı hâlde yollara serpilirdi; bugünse tuzlar, yola daha iyi yayılmalarını sağlamak amacıyla suyun ya da bir başka sıvının içinde çözülerek serpiliyor. Tuzun çözelti içinde bulunması, serpme sırasında hortumlar kullanılmasına ve böylece tuzlanmak istenen bölgeye daha iyi "nişan alınmasına" imkân veriyor. Özellikle kışın, buzlanmanın en çok görüldüğü yerler köprülerdir. Çünkü görece sıcak bir zeminin üzerinde duran sıradan yolların aksine, her taraftan soğuğa maruz kalırlar. Günümüzde bazı ülkelerde köprülere, buzlanmayı engellemek amacıyla içinde buzlanmayı engelleyici sprey püskürten mekanizmalar bulunan, ileri teknoloji ürünü kaldırımlar döşeniyor.

Bu parçaya göre köprülerde buzlanmayı engelleyen sprey kullanılmasının asıl sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Serpme işlemindeki hortumların kullanılamaması
B) Tuzlama yönteminin eskisi kadar etkisinin olmaması
C) Sıvıyla birlikte kullanılan tuzun yetersiz kalması
D) Kışın her taraftan hava aldığı için daha kolay buzlanması
E) İleri teknoloji kaldırımların sadece köprülerde bulunması

10. Toplumla aynı düşüncede bütünleşen sanatçı, üretkenliğini yitirir. Sanatçı aykırı düşünendir. Düşünceleri toplumun ortak kanaatleriyle aynı olmayabilir. Bu durum, sanatçının toplumdan uzaklaştığı anlamına gelmez. Aksine aykırı fikir, görüş ve düşüncelerle yaşadığı toplumun bireylerinde "bir düşünme farkındalığı" meydana getirebilir. Onun için sanatkâr her zaman yalnız ve anlaşılmazdır. Halkı aydınlatmak, onun düşünce labirentlerinde yol almak ister. Onun için de zaman zaman irtifa kaybederek bulunduğu mesafeden kendini bilinçli bir biçimde, onların bulunduğu atmosfere kaydırır. Bu, sanatçının taviz verdiği anlamına gelmeyeceği gibi kendini de toplumsal hiyerarşide test etme imkânına kavuşturmuş olur.

Bu parçada geçen altı çizili sözle sanatçının hangi özelliği vurgulanmıştır?

A) Toplumla aynı düşünce seviyesine inmesi
B) Sorunları daha iyi anlamak için halkın arasına karışması
C) Farklı fikirlerin eksiklerini gidermeye çalışması
D) Toplumsal ortak duygu ve düşünceleri benimsemesi
E) Toplumun düşünce yapısını yukarı çekmesi

11. Her insanın kendisinde değiştirmek istediği bazı şeyler vardır. Bazen değişim oldukça zorlayıcıdır. Değişmeyi başlatmaktan korkup başarılı olamayacağınızı düşünürseniz vazgeçebilirsiniz. Değişim kolay olmasa da mümkündür. Başarısızlık ya da aksaklıklar olsa da devam ettiğinizde değişim yolunda ilerlemiş olursunuz. Eğer değişmenin imkânsız olduğuna inanırsanız sizin için gerçekten imkânsız olabilir.

Bu parçada değişimle ilgili vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bireyin zihnen hazırlıklı olması gerektiği
B) Sabırlı ve planlı adımlarla gerçekleştiği
C) İnsanın inançlarının oluşmasında etkili olduğu
D) Kişinin yetenekleri ölçüsünde ortaya çıkabileceği
E) Anlık olmayıp süreklilik gösterdiği

12. İnsanlar neden kötü alışkanlıkları daha kolay ve iyi alışkanlıkları daha zor edinirler? Neden iyi alışkanlıklarını uzun süre muhafaza edemiyorlar? Bu sorulara şöyle bir cevap verebiliriz: Eğer iyi tohumu güneşte bırakırsak ve kötü, çürümüş tohumu toprağa gömersek iyi tohum kuruyacak güneşte, kötü tohum ise hastalıklı filizler verecek ve sağlıklı bir meyve oluşmayacak. İnsanlar da bu şekilde davranır: İyilikleri ruhlarında saklayıp filizlerini büyütmektense açığa çıkarıp kaybediyorlar. Diğer yandan da günahlarını ve kötü taraflarını başkalarından saklamak için içlerinde gizliyorlar. Onlar, orada büyüyüp insanı kalbinden yok ediyorlar.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlar iyi taraflarını gösterişte kullanıp kötü taraflarını ise uzun süre sakladıkları için iyi alışkanlıklar kısa süreli oluyor.
B) İyi alışkanlıkların hemen kaybolmasının sebebi, insanların kötü alışkanlıklarının daha baskın olmasıdır.
C) Gösterişi seven insanlar, kötü yönlerinin farkında olmadığı için çevrelerinin ne düşündüğünü önemsemezler.
D) İyi tarafını içinde saklayan insanlar, gün gelip rahata kavuştuklarında kötü taraflarını da gizlemeye başlarlar.
E) İnsan, kötü taraflarını gizlemek için iyi taraflarını çoğu zaman hiç olmadığı kadar abartarak göstermeye çalışır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantev.org

1. Baharat, Doğu'da binlerce yıla dayanan kullanımı ile çok eski ürünler arasında yer alıyordu. Orta Çağ öncesinde Batı ülkelerinde fazla bilinmeyen ve kullanılmayan bu ürünler, farklı yollar keşfedilip dünya daha ufak bir yer hâline gelince bilinir oldu. Ama Avrupa'da bulunan soyluların baharat olarak isimlendirilen ürünleri tanıması ve sofralarında yer vermesi ile birlikte önemli bir ticari ürün durumuna geldi. Bundan dolayı çok pahalı olan ve ancak zengin kişiler tarafından satın alınabilen, kullanılabilen baharatlar farklı yollar kullanılarak Uzak Doğu'dan Avrupa'ya gönderilen en önemli ticari ürün hâlini aldı. Baharat Yolu da ismini bu ticaretten almıştır ve Doğu ile Avrupa arasındaki ticaretin gerçekleşmesi için kullanılan en önemli güzergâhlardan biri olarak nitelendirilebilir.

Bu parçaya göre baharatın çok pahalı olmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Az bilinen bir ürün olması
B) Kıtalar arası bir ticarete sahip olması
C) Batı toplumlarında tanınmaya başlaması
D) Ticareti geliştiren bir unsur olması
E) Zenginlerin kullandığı bir ürün hâline gelmesi

2. Sizi ve eserlerinizi öven sözleri sıklıkla ve geniş kitlelerin ağzından duyuyorsanız hemen havalara girmemenizde fayda var. Bu şekilde okunmaktan korkmak gerekir. Çünkü yetkin bir edebiyat ortamına sahip olmadığımız gibi yetkin bir okur kitlesine de sahip değiliz. Okurların hoşuna giden şeylerin bol keseden varlığı, bizim gibi kurak edebiyat ortamlarında bir şeylerin ters gittiğinin delilidir kanımca.

Bu parçada anlatılanları aşağıdakilerden hangisi destekler niteliktedir?

A) Nitelikli okur kitlesine hitap eden eserlerin yazılmaması edebiyatın sığ bir ortamda yaşamasına neden olmaktadır.
B) Övgü dolu sözlerle karşılaşan bazı yazarlar, genellikle üretken olmayı bırakıp okurun beklentileri doğrultusunda eser vermeye başlar.
C) Yazarın eserlerine gerçek anlamda değerini verecek okurların olmaması, yazarın da hareket alanını sınırlandırır.
D) Yazarların beğenildiği bir edebiyat dünyası, genç yazarların daha çok eser vermesini ve geniş okur kitlesine ulaşmasını sağlar.
E) Okur kitlesinin niteliğinin düşük olduğu edebiyat dünyasında yazarların kendileriyle ilgili değerlendirmeye şüpheyle yaklaşması gerekir.

3. Kendimi bildim bileli kâğıt ve kalemleri her şeyden çok sevdim. Nedenini düşünmeden sevdim. Tanıdığım ve sonradan hayatıma giren daktiloyu da sevdim ama bu kadar yoğun bir sevgi ateşi, bu düzeyde bir coşku yumağı yaratmadı. Geçmişimde, notlarla dolu bir defterin beyaz bir sayfaya döküldüğü o anlar hep bir neşe ve hüzün kaynağıydı. El yazısı hayat pasajları, mekanik ortamda aynı hazla veya aynı hüzünle metne dönüşmüyor. Nihayetinde makine kullanmanız gerekiyor metni yayınlamak için. Makineler ve klavyeler, duygusal ve rasyonel ilişkileri olan nesnelerdir. Yıllardır bu böyle.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenir?

A) Duygularımızı tam olarak ifade edemiyoruz çünkü teknoloji onları bastırıyor.
B) Elle cümle ve eser yazmanın tadı kelimelerle tarif edilemez.
C) Zaman, insanları ve şeyleri değiştirdiğinden, artık metin yazarlığına eskisi kadar ilgi duymuyorum.
D) Çalışmalarda duygular öne çıkıp yazma sürecini kesintiye uğratabilir.
E) Mekanik nesnelerin yaratıcılığınız üzerindeki olumsuz etkisini anlamak için bu araçları kullanmak zorunda değilsiniz.

4. Antik Roma Dönemi topraklarının çok uluslu ve yüz ölçümü bakımından da çok geniş olduğu bilinmektedir. Tek bir dil kullanıldığı düşünülse de bu dönemde çok ulusluluk sayesinde diğer dillerin temellerinin atıldığı fikri de ortaya çıkmıştır. Geniş alana yayılan halk, ihtiyaçlarına ve ortaya çıkan sorunlara göre yetersiz kelime dağarcıklarını genişletmek zorunda kalmıştır. Bu da yeni kelimelerin türemesine neden olmuştur ama bu geniş alana yayılan her bir topluluk güncel gelişmeleri öğrenmekte çok hızlı davranamamıştır. Bu sayede her topluluk zamanla kendi lehçesini oluşturmaya başlamıştır. Zaman biraz daha ilerledikçe iletişim kurmanın zorluğu gün yüzüne çıkmıştır ve çevirmen ihtiyacı da doğmuştur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine açıklık getirilmeye çalışılmıştır?

A) Antik Roma Dönemi'nde geniş sınırların diller ve toplumlar üzerindeki etkisine
B) Geniş bir alana yayılan toplumların dille ilgili yaşadığı sorunlara
C) Bugün kullanılan dillerin ortaya çıkmasında Antik Roma'nın rolüne
D) İnsan ihtiyaçlarının, bir dilde kullanılan sözcük sayısıyla bağlantısına
E) İletişim sorunlarıyla ortaya çıkan yeni meslek gruplarına

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

5. İnsanlığın en erken evreleri kabul edilen avcılık ve toplayıcılığın geçim kaynağı olduğu dönemlerde, erkek ve kadın birlikte hayatta kalma mücadelesi vermişlerdir. Ancak tarım hayatının başlamasıyla insan gücüne ve toprakların savunulmasına olan ihtiyaç erkeği önem bakımından öne çıkarmaya başlamış, zamanla erkeği aile ve toplum içerisinde daha çok söz sahibi yapacak olan bu gelişmeyle kadın erkek karşısında konumunu kaybetmiştir. Kadınların hayatın her alanında hak ettiği konumlarına gelebilmelerinin mücadelesi ise o günlerden günümüze devam etmektedir.

Bu parçaya göre kadının konumunu kaybetmesinin asıl sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Avcılık ve toplayıcılık faaliyetlerinde geride kalması
B) Erkeklerin toplum içerisinde söz sahibi olması
C) Avcılık ve toplayıcılıktan tarım hayatına geçilmesi
D) Hayatta kalma savaşında daha çok iş düşmesi
E) İnsan gücüne dayalı işleri erkeklerin yapabilmesi

6. Büyük bir amaç, olağanüstü bir fikir sizi harekete geçirdiğinde tüm düşünceler özgürleşir. Zihniniz sınırlarının ötesine geçer ve farkındalığınız her yöne doğru genişler. Kendinizi yeni, mükemmel ve güzel bir dünyada bulursunuz. Uyuyan güçleriniz ve yetenekleriniz ortaya çıkar ve hayal ettiğinizden daha iyi olduğunuzu görürsünüz.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kişinin yapmaya başladığı iş, ısrarcı olması hâlinde kolayca güç kazanabilir ve sonuç verebilir.
B) Bir kişi zorluklarla karşılaşmazsa içsel niteliklerinin farkına varamaz.
C) Bir ideale sahip olmak, kişinin gerçek gücünü ve değerini ortaya çıkarır.
D) Bazı düşünceler insanda o güne kadar hiç yaşamadığı harika bir duyguyu tetikler.
E) Yeni düşüncelerin gelişebileceği bir ortamda bulunmak, kişinin hayata bakışını olumlu yönde etkiler.

7. Aslında hiçbir tarihçi söylediklerinin tamamıyla doğru olduğunu söyleyemez. Bunun nedeni, tarihçilerin çalışmalarına bir yapboz gibi başlamalarıdır. Bir araştırmacı her yeni malzeme keşfettiğinde tarihçi resmin parçalarını tek tek tamamlamak zorundadır. İncelenen nesne ne kadar eskiyse parçalar o kadar azalır ve resmin anlaşılması o kadar zorlaşır. Örneğin İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki Avrupa'yı inceleyen bir tarihçi, Eski Mısır'ı inceleyen bir tarihçiden daha fazla bilgiye sahip olabilir. Bunun nedeni, 5.000 yıl önce ortaya çıkmış bir uygarlık olan Mısır'a ilişkin malzemenin çoğunun harcanmış hatta yok edilmiş olabileceğidir.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir uygarlığı incelemek için mevcut materyallerin yok edilmemesi gerekir.
B) Tarihsel bilginin bolluğu, tarih araştırmacılarının işini kolaylaştırır.
C) Yakın tarihli olayların niteliği, eski tarihli olaylardan çok daha kalitelidir.
D) Tarih araştırmacısı, bir konuya parçalardan bütüne doğru bakar.
E) Keşfedilen her tarihî malzeme, ait olduğu medeniyetin izlerini taşır.

8. Tehlikeli bir durumdayken hedeflerinize ulaşmada olumlu düşünmenin gücünü hafife almayın. Tehlikeli bir durumla karşı karşıya kaldığınızda pozitif kalmak, sakin kalmanıza ve odaklanmanıza yardımcı olabilir. Sakin olmak hedefinizi küçültür ve güvende kalmanızı kolaylaştırırken rakiplerinizin kaygı düzeylerini de artırır. Odaklanmak, aynı zamanda rakiplerinizin zayıf ve güçlü yönlerini net bir şekilde anlamanızı sağlayarak riski azaltır; bu da her birine kendi karşı önlemlerinizle etkili bir şekilde karşı koymanıza olanak tanır. Bu şekilde, rakibiniz sizi alt etse bile pozitif kalmak, cesaretinizin kırılmasını engeller ve başarısızlıktan kurtulmanıza yardımcı olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?

A) Mutlak başarının inanmak ve çalışmakla elde edileceği unutulmamalıdır.
B) Gerçeğe aykırı her durumun bir olabilirliği mutlaka vardır.
C) Gücünün sınırını bilen kişi kendini gelişime kapatmıştır.
D) Olaylara olumlu gözle bakmak insanı başarıya götüren bir eylemdir.
E) Canı pahasına mücadele etmek ancak inananların işidir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranto

1. İnsanların yarattığı şeylere baktığımızda, çoğunun geometrik anlamda "mükemmel" olarak adlandırılabilecek bir şekle sahip olduğunu görürüz. Örneğin belirli bir noktadan eşit uzaklıktaki tüm noktaların birleştirilmesiyle oluşturulabilen küre şekli estetik anlamda gözümüze çarpar ve inşa ettiğimiz şeylerde bu şekli sıklıkla kullanırız. Yine, tamamen düz olarak adlandırılabilecek çizgiler, inşa ettiğimiz mimarinin en temel biçimidir. Öyleyse insanlar neden bu mükemmel yaratımları arzulamak yerine rahatlamayı doğada arıyor? Doğadaki kaos bunun temel nedeni. Örneğin bir günün hava tahmini gerçek hava durumu ile neredeyse aynı olabilir ancak başka bir günün tahmininin gerçek hava durumu ile hiçbir ilgisi olmayabilir. Ya da içi su dolu bir balon sert bir şekilde duvara fırlatıldığında balonun tam olarak nereden patlayacağını tahmin etmek imkânsızdır.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğanın öngörülemez yapısı, kendi üretimi daha fazla bir hayranlık yaratır.
B) İnsanların gördüklerinde rahatladıkları an, doğayla baş başa oldukları zamandır.
C) Doğa olaylarının sonuçlarının bilinmezliği insanların merakını her zaman kamçılamıştır.
D) Kendi eserlerine hayranlık duyacak bir yön bulamayan insanların kalplerini doğaya açmaktan başka çareleri yoktur.
E) İnsan yapımı tüm eserler, doğanın mükemmel yapıları karşısında değersizdir.

2. Sıkıntı, herkesin hayatta karşılaştığı bir şeydir. Herkesin yaşamı boyunca bir tür zorlukla karşı karşıya olduğunu bilmek önemlidir. Hayat engellerle doludur, hem doğal hem de insan yapımı engellerle. Örneğin ateş, bir kasabayı sarıp yok edebilir. Böyle bakınca ateş, kaos yaratıp ortalığı altüst eder. Ama aynı zamanda etrafındaki insanlar için sıcaklık ve yaşam kaynağıdır. Dolayısıyla bu durum bize bir şeyin iyiye veya kötüye nasıl kullanılabileceğini gösterir. Bu nedenle kendinizi olumsuz bir şeyin meydana geldiği bir durumda bulursanız nedenini analiz etmek ve bunu kendi yararınıza nasıl kullanabileceğinizi belirlemek önemlidir.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşamımızda karşılaştığımız olumsuzlukların, gelişmemiz ve olgunlaşmamızda önemli bir yerinin olduğu
B) Birçok olumsuz durumun, insanları asıl amaçlarından uzaklaştırıp başka hedeflere yönelttiği
C) Hedeflere ulaşmada engel diye görülen durumların aslında hedef için sıçrama tahtası olabileceği
D) Karşısına çıkan engelleri aşmak için çabalayan insanların başarıya daha çabuk ulaştığı
E) Başarının hiçbir zaman tesadüflerle veya başkalarının desteğiyle gerçekleşmediği

3. Sürekli başkalarını memnun etme çabasında olduğunuz zaman, bu negatif ve rahatsız edici bir alışkanlığa dönüşebilir. Birilerini memnun etmeye çalıştığınızda yüzünüze bir maske takıp sürekli başkalarının neden gergin ve memnuniyetsiz olduğunu tahmin etmeye çalışırsınız. Hatta başkalarını memnun etmeye çalışmanız yüzünden suistimale uğrayabilirsiniz, insanlar sizin bu özelliğinizden faydalanabilir. Dahası, bazı insanlar yüzünüze taktığınız bu maskenin farkına varabilir ve aslında başkalarını memnun etmeye çalışırken kendi içinizde ne kadar mutsuz ve rahatsız olduğunuzu fark edebilir. Sonuç olarak aslında bir şekilde bu yaptığınızın hiç dürüstçe olmadığını düşünebilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanlarla aynı doğrultudadır?

A) Önceliğiniz başkalarını memnun etmek olduğunda hayır demek zor bir hâle gelebiliyor.
B) Eğer kendinize sınırlar koymayı başarırsanız başkalarına karşı bunu yapmak çok daha kolay olur.
C) Kendi değerinin farkına varan ve zamanını kendisi için kullanan kişi, sevilme beklentisine girmez.
D) Başkalarını kendinden çok önemsemek, kişiyi benliğinden uzaklaştırıp kişinin mutluluğunu elinden alır.
E) İnsanlar, kendi çıkarlarına uygun gördükleri şeyleri daha kolay benimseme eğilimindedir.

4. Okulda sanat eğitimi ve okuma alışkanlığını geliştirecek etkinlikler varsa "aydın" niteliğine giden yol buradan başlar. Bu durumda, yüksek öğrenim görmemiş, doktora yapmamış, New York'ta, Londra'da, Paris'te birkaç yıl yaşamamış ya da dünyayı dolaşmamış birinin bile hayata bakışına, olaylara yaklaşımına, bilgisine, görgüsüne hayran kalacaksınız. Böyle biri için gerçek bir aydın sıfatı yakıştırırsınız. Fikirlere saygı duyan, analiz edebilen, tartışabilen ve değerlendirebilen, toplumsal meselelere kişisel çıkar açısından bakmayan, insanlara saygı, sevgi ve anlayışla yaklaşan biri dersiniz. Bu güzelliklerin nereden geldiğine bakarsanız hepsinin temelinde sanatsal bir eğitim olduğunu görürsünüz.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki genellemelerden hangisi yapılabilir?

A) Evrensel niteliklere sahip insanlar, yurt dışında eğitim almadan da geliştirilebilir.
B) Sanat eğitimi, toplumu uygarlık düzeyine çıkarmak için yeterlidir.
C) Aydın bir insan olmak için okuma kültürü ve sanat eğitimi gereklidir.
D) Gerçek bir tartışma kültürü, sanat ürünlerini takdir etmeyenler tarafından yaratılamaz.
E) Okuma kültürü insanı evrensel boyutlarda düşünen bir insana dönüştürebilir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

5. İnsanlarda gebeliğin on yedinci haftasında şekillenmeye başlayan parmak izi desenleri, eşsiz ve kalıcı olmaları sebebiyle 1920'lerden bugüne adli vakalarda kanıt olarak kullanılıyor. Kesilme, aşınma, yanma, asit dökülmesi veya bazı deri hastalıkları nedeniyle zarar gören ya da kaybolan parmak izi, yaklaşık bir ayda eski hâline döner. Herkesin parmak izinin kendine özgü olduğu kanıtlanmış olsa da ömür boyunca kalıcı olup olmadığı araştırılıyor. Yapılan uzun vadeli araştırmalar, parmak izi alınan kişinin yaşına ve parmak izi alma işlemleri arasındaki sürenin uzamasına bağlı olarak cihazların eşleştirme skorlarında düşüş olduğunu gösteriyor. Parmak izi eşleştirme cihazlarının zamanla parmak izimizin değiştiğini göstermesine rağmen gözlenen hata payı kabul edilebilir sınırlar içinde. Ayrıca eskiden kaydedilmiş parmak izi görsellerinin kalitesinin düşük olması da kesin olmasa bile eşleştirmeyi zora sokan bir etken.

Bu parçaya göre parmak izi eşleştirmelerinin hata vermesinin temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çeşitli dış etkenlerden dolayı izlerin zarar görmesi
B) Parmak izi alma işlemleri arasındaki sürenin uzaması
C) İzlerin kalıcılığı konusunda kesin bir karara varılamaması
D) Eskiden kaydedilmiş parmak izi görselinin kalitesiz olması
E) Sanılanın aksine izlerin uzun süre varlığını koruyamaması

6. Yıldırım bir uçağa çarptığında hiç zarar vermeyebileceği gibi ciddi hasarlara da yol açabilir. Yıldırımların sebep olduğu son kaza 1988 yılında meydana geldi. Sonraki yıllarda ise yıldırımların uçaklar üzerinde etkilerinin belirlenmesi sayesinde etkin koruma teknikleri geliştirildi. Yıldırımlar, uçaklara çoğunlukla tırmanır ya da alçalırken bir bulut içinden geçtikleri sırada çarpar. Uçaklar elektrik yüklü bölgelerden geçerken de yıldırım oluşumunu tetiklenebilir.

Bu parçaya göre yıldırım - uçak ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde yanlış belirtilmiştir?

A) Yıldırım daha çok, uçağın iniş ve kalkışında meydana gelir.
B) Yıldırımın uçağa zarar verip vermeyeceği kesin değildir.
C) Elektrik yüklü bölgelerden geçen uçak yıldırım oluşturabilir.
D) Yıldırımdan kaynaklı son uçak kazası sonrası birtakım belirlemeler yapılmıştır.
E) Uçakların yıldırımdan korunması adına bazı gelişmeler yaşanmıştır.

7. İnsan, her zaman insandan fazlasıdır. Bu nedenle her ne kadar bir enkazla karşılaşmış olmak gibi bir şikâyetimiz olsa da bu enkazı kaldırıp yerine orijinalini inşa edecek olan da yine insanın kendisidir. Bir nesnenin kendi varoluşundan haberdar olması onu bilinçli bir varlık seviyesine yükseltir. Kendi varlığından haberdar olan bir bilinç de artık nesne değil, öznedir. Öznenin bir şahsiyeti ve ruhu vardır; ona bu şahsiyeti ve değeri kazandıran da onun ruhu ve bilinç düzeyidir. Zira bilincin seviyesi hem ufkunun hem de derinliğinin belirleyicisidir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi insanın tanımıdır?

A) Kendi varlığını fark ederek edilgen durumdan etken duruma geçen bir canlıdır.
B) Yaşanan olumsuzlukları fırsata çevirmeyi bilen faydacı bir anlayışın ürünüdür.
C) Maddi ve manevi yönünü dengede tutup şartları lehine çeviren bir varlıktır.
D) Potansiyelinin asla farkında olmayan ve daima gelişime ket vuran bir metabolizmadır.
E) Geleceğini kendi belirleyebilen ve bunu geçmişinin üstüne inşa eden sistematik bir bütündür.

8. Duyguları bastırmaktansa dışa vurmak daha iyidir, onların farkında olmak daha iyidir. Onların mevcut olmasına izin vermek ve onları ifade etmek bedene hakikat ve gerçeklik akışı getirir. Ancak duygular çok güçlü olduğunda, bunları ifade etmenin iç ve dış karmaşaya yol açabildiği görülmektedir. Güçlü duygular soğuk, tepkisiz veya duygusal olarak yetersiz birine yöneltildiğinde, kişi mevcut duygusal durumdan diğer kişiyi sorumlu tutmaya çalıştığında veya diğer kişinin tepkisi yetersiz olduğunda dışsal karmaşa ortaya çıkar. Öte yandan iç karmaşa, bir kişi başka birinin acı çekmesine neden olduğunu hissettiğinde ortaya çıkar ve bu nedenle utanç ve suçluluk hissedebilir.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duyguların güçlü olduğu durumlarda, bunları açığa vurmak sorunlara yol açabilir.
B) Kişinin duygularını ifade etmesi duygusal rahatlık sağlayabilir.
C) Duygusal açıdan yetersiz insanlar sorunları hep başkalarında ararlar.
D) Duyguları tarafından kapana kısılmış kişilerde suçluluk ve utanç gibi duygular ortaya çıkar.
E) Duygularını kontrol edemeyen insanlar başkalarının tepkilerine göre yaşarlar.

1. Tiyatro için dekor neyse roman için de dış çevrenin tasviri odur. Nasıl ki dekorsuz bir oyun düşünülemezse betimlemesiz bir roman da düşünülemez. Betimlemenin, ruh hâlini aydınlatması ve dikkati dağıtmaması için çevre olduğu gibi verilmemeli; yalnızca görsel unsurlara indirgenmeli ve bunlar daha sonra ruh hâliyle birlikte gelişmelidir. Eskiden yazarlar romanlarının başında çevreyi ayrıntılı bir şekilde tasvir eder ve bir daha ona dönmezlerdi. Romanın başında anlatılan çevre, romandaki karakterlerle ne kadar yakından ilgili olursa olsun, onlarla ilgilenmiyoruz çünkü onları henüz tanımıyoruz ve anlatılan şeylerin hayatlarında nasıl bir rol oynadığını önceden anlayamıyoruz. Ancak psikolojik bir krizi analiz eden bir romancı için zaman zaman durup bir mobilya parçasına, bir nesneye, bir pencereye ya da bir masaya, bazen birkaç kelimeyle kısaca işaret etmek, kişinin iç portresini ortaya çıkarmak için çok önemlidir.

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisini vurgulamaya çalışmaktadır?

A) Romanın asli unsurlarından biri olan çevre tasviri, klasik romanın en temel özelliğidir.
B) Romanın gerçekçiliği, tiyatrodakine benzer bir çevre tasviri yaratılarak artırılmalıdır.
C) Romanlarda çevre betimlemesi, romandaki karakterlerin kişiliğini yansıtmak için kullanılmalıdır.
D) Çevresel betimleme ve psikolojik analizin romana aktarılması romanın kalitesini artırır.
E) Romanda çevre betimlemesinin işlevi, istenen atmosferi yaratmaktır.

2. Tekli koltuğun farklı amaçlar için kullanıldığı ve edebî anlamda yalnızlıktan şikâyet edenlerin kutsandığı test günlerine geçtik. Dünyanın bazı bölgelerinde hızlı hareket eden insanların yerini bekleyip uyuklayanlar alıyor. Artık elektrik prizinin yanına, güvenli bir bölgeye yerleştirilmiş sabit ev eşyalarıyız. Ölüme bu kadar yakın olmak, geride bıraktığımız dağ gibi kelimeler, markalar ve gereksiz endişelerle yüzleşmemizi sağladı. Sakince, aynaya farklı bir açıdan bakabiliriz. Gözlerinde gördüğüm şey, sanki bir şeyleri bilmekten mülteci bir sakinliğe geçmiş gibiydi. Yıllarca dışarıda rahatlık arayan insanlar artık evde kalmaya ikna ediliyor. Pavlov'un köpeği gibi, insanlar da sadece gürültü yapabilen ve kendilerini kalabalık ve ışıltılı yerlere koyabilen varlıklar olarak konumlandı. Ancak sokaklarda bir markanın temsilcisi olarak süslenerek dolaşma misyonu yarım bırakıldı.

Bu parçada üzerinde durulan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teknolojik gelişmelerle birlikte insanların konfor alanı genişlemiştir.
B) Değişen yaşam koşulları, beraberinde yalnızlığı getirmektedir.
C) Yaşanılan mekânlar birliktelik duygusunun yerine imaj kaygısını güdülemektedir.
D) Konfor alanı kısıtlanan birey, sorumluluk duygusundan uzaklaşmaktadır.
E) Boş yere endişelenen insanlar, yaşadıkları anın tadına varamamaktadır.

3. Metafor, sadece aktarmak istediklerimizi ifade etmek için kullandığımız bir dil aracı değil; aynı zamanda algıladıklarımızı anlamaya çalışırken ya da iki şey arasında düşünsel olarak bağlantı kurarken tercih ettiğimiz araçlardan biridir. Metaforlar sadece edebiyatta değil; aynı zamanda film, mimari ve psikolojide de kullanılmaktadır. Metafor, bir kelimeyi asıl anlamından farklı bir anlama dönüştüren, aktaran ve tercüme eden, bu arada yazarın yeni anlamlar inşa etmesine ve okuyucunun zihninde yeni ufuklar keşfetmesine olanak tanıyan kavramsal atölyemizin vazgeçilmez araçlarından biridir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu parçada sözü edilen metaforik ifadeler <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Çocukların dünyasında resmin çok farklı bir yeri vardır. Çocuklar tüm zihnini resimle ortaya koyar. Çocukluk döneminde otokontrol gelişmediği için çocuk tüm düşüncelerini, hissettiklerini bütün açıklığıyla ortaya döker.
B) Yazarın Türkçeye çevrilen ilk romanı, konusu nedeniyle gençlere yönelik bir kitap olarak algılansa da kitapsever yetişkinler de farklı bir okuma deneyimi yaşayacak.
C) Tartışılmaz bir eser, daha ziyade eğlenceli bir roman, okuyucu için ilginç özelliklerle dolu. Konusu ve anlatım tarzı okuyucuya farklı bir okuma şöleni yaşatıyor.
D) Rasyonalizm ile empirizm arasındaki çekişme, bilginin edinilmesinde aklın rolüne ilişkindir elbette. Empirizm, olgulardan yola çıkarak tümevarımla bilgiye ulaşmayı öncelerken rasyonalizm, aklın ilkelerinden tümdengelim yoluyla olguların açıklanabileceğini öne sürmesiyle bilinir.
E) Filmde kendi dilini yaratmak, bunun nasıl yapılacağını açıklamaktan çok zor bir iştir. Bunun nedeni, tanımın her zaman mükemmellikle taçlandırılmış soyut ütopya evrenine ait olmasıdır.

4. Sanat halkın, toplumun hizmetinde değil midir? Değildir demeyeceğim ama bilim ne kadar toplumun hizmetinde ise bütün insanlığın hizmetinde ise sanat da o kadar toplumun, bütün insanlığın hizmetindedir. Bilim insanı çalışmalarından bütün dünyanın faydalanmasını ister; bulduğu doğruları bütün insanlara öğretmeye özenir ama bunun için işini kolaylaştırmaya, çoğunluğun anlamayacağı konulara dokunmaktan çekinmeye kalkmaz. Sanat adamı da öyledir, yaratacağı güzelliğin çoğunlukça anlaşılıp anlaşılmamasına aldırmaz. "Halk bunu beğenmeyecektir." diye bir yapıtı ortaya koymaktan vazgeçmez.

Bu parçada yazar aşağıdakilerden hangisini kanıtlamaya çalışmıştır?

A) İnsanlığa hizmet sanat ve bilimin ortak noktasıdır.
B) Sanatçının görevi insanlara hizmet etmek, bilim adamının ise insanları aydınlatmaktır.
C) Bilim insanlara ne kadar faydalı olursa sanatçı da o ölçüde faydalı olur.
D) Bilim ve sanat adamları topluma faydalı olmayı amaçlarken anlaşılmama korkusu taşımaz.
E) Sanat ve bilimin insanı ele alış biçiminde farklılıklar görülebilir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

5. Son yıllarda yapılan araştırmalar, 2 milyon yıl önce yaşamış Neandertal ve günümüz insanının ortak bir ataya sahip olduğunu ve bu atanın dil becerileri geliştirmeye başladığını gösterdi. Bu durum, Neandertallerin de konuşabildiğini işaret etmekte. Fakat bu dile dair detayları bilmiyoruz. 2014 yılında paylaşılan bir araştırma sonucuna göre Neandertaller, farklı tonlamalarla kelimelerin anlamlarının değiştirilebildiği karmaşık bir dil kullanmış olabilirler. Bu tür dillerde, söylenen kelimeler ses tonuna göre şekillenmekte. Günümüzde Çince de bu şekilde konuşuluyor. Bilimsel araştırmalar, tonlama lisanı kullanan insanların beyninde iki farklı gen varyantının devreye girdiğini gösteriyor. Neandertal genomu da bu varyantları içermekte. Ancak bu verilerden yola çıkarak Neandertallerin konuştuklarına emin olabilmek de mümkün değil. Çünkü genlerimizin belirli dillere yatkınlık kazanmamızı sağladığından emin değiliz. Genlerin lisan kullanımını etkileyip etkilemediği hâlâ araştırılmakta. Bu araştırmalardan kesin veriler elde edebilirsek Neandertallerin konuşma becerisine dair daha net bir tablo oluşturma imkanına sahip olabiliriz.

Bu parçada ileri sürülen tez ve antitez ifadeleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Neandertallerin konuşmasını sağlayacak gen varyantına sahip olması / Genlerin, konuşmayı sağlamada etkisinin kesin olmaması
B) Neandertallerin konuşma becerisine sahip ilk insanlar olması / Neandertallerin, insanların atası olduğuna dair gen bulunamaması
C) Neandertallerin günümüz insanıyla ortak bir atadan gelmesi / Konuşma geninin Neandertallerde farklı olması
D) Neandertallerin farklı şekilde konuşması / Neandertallerdeki lisan geninin Çinlilerle ortak olması
E) İnsanlardaki konuşma becerisinin, Neandertallerle benzerlik göstermesi / Neandertallerin konuşma geninden yoksun olması

6. Gerçekten sanat eserinin doğurmuş olduğu en yaygın duygular, estetik duygular değildir. Açık saçık fotoğraflardan veya genç ve yakışıklı erkek mirasyedilerin yoksul işçi kızlarıyla evlendikleri "popüler" diye adlandırılan romanlardan hoşlanan bir insanla ilgili olarak sanatsal bir seyirden söz etmeyiz. Malraux'nun dediği gibi, "açlık doyurucu" bu sanatlar, "karşı sanatlar"dır. Bir sanat eserinin estetik değerinin büyük halk yığını üzerinde elde ettiği başarıyla hemen hemen hiçbir ilgisi yoktur. XIX. yüzyılda Stendhal'ın tanınmayan bir romancı olarak kalmasına karşılık, Béquet'nin *Mavi Mendil*'inin roman alanında en büyük başarıyı kazanmış olduğunu unutmayalım. *Phèdre*'in tam bir başarısızlıkla karşılaştığı, *Le Cid*'in ancak yarı başarı elde ettiği XVII. yüzyılda Thomas Corneille'in *Timocrate*'ı en büyük başarıyı elde etmişti.

Bu parçada yazarın <u>asıl</u> yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat eserlerinin yarattığı duyguların farklılık göstermemesi
B) Birçok sanatçı ve yapıtın kendi dönemlerinde gerçek değerini görememesi
C) Sanatçının değer kazanmasının popülerlikle paralel olması
D) İnsanların sanatsal seyrinin zaman içinde farklılaşması
E) Sanat değeri yüksek eserlerin geniş kitlelere hitap etmesi

7. Bir ampulün neden ışık yaydığını bilmeyen bir kişinin elindeki "akıllı" telefonla sağlıklı bir ilişki kurması mümkün değildir. Böyle bir kişi için akıllı bir telefon neredeyse sihirli ve gizli güçleri olan bir nesnedir. Teknolojiden anlamayan hatta umursamayan bu kullanıcı için teknolojik ürünler düğümlü ipler ya da büyücülerin sattığı muskalar gibidir. Yarı iletkenler, optik veri ağları, iletişim uyduları veya yapay zekâ gibi çeşitli alanların doğrudan müşteri değiliz. Biz insanların kullandığı ürünler, bu teknolojilerin eş güdümlü hareketiyle günlük yaşamın bir parçası hâline geliyor. Bu ürünler kendi başlarına karmaşık olmalarının yanı sıra, ekonomik olarak da karmaşık ekosistemlerin ürünüdür. Ürünlerin zekâsı ile onları kullanan insanların zekâsı arasındaki uçurum büyüyor. Futbola ve televizyon dizilerine günde dört saatten fazla zaman ayıran insan topluluklarının bu gelişmiş teknolojilerin efendisi değil, kölesi olmaktan başka çaresi yoktur. Başka bir deyişle, ürünlerin insanlara uyum sağlama dönemi sona erdi. İnsanlar artık kendi elleriyle yaptıkları ürünlere boyun eğmek zorunda. Teknoloji, insanoğlunun yeni gurbeti hâline geldi. Modern insan kendi ülkesinde bir yabancı hâline geldi. Ancak bu kez, insan gurbete gitmek yerine, gurbet ona gelmeye başladı. Makinelerin ritmi ve bilgisayarların zekâsıyla şekillenen modern dünya, gündelik hayatı daha kolay hâle getirirken aynı zamanda insan kalmayı da zorlaştırıyor.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Modern insan, teknolojik gelişimde yeterince ilerleyememiştir.
B) Teknoloji, insanlara özgürlük sunmak yerine onları esir almıştır.
C) Teknolojik gelişmeler, günümüzde insanların anlamadığı yenilikler sunmaktadır.
D) İnsanlar, kendilerini geliştirmek yerine teknolojiden faydalanmayı tercih etmektedir.
E) Teknoloji, modern insan görünümü adına dünyadaki herkesi standartlaştırmıştır.

8. Kelebek etkisini tam olarak anlayabilmek için kaos teorisini anlamak gerekir. Aralarındaki ilişkiyi bir analoji ile açıklayabiliriz: Eğer kaos teorisini yan yana dizilmiş domino taşları olarak düşünürsek kelebek etkisi birinci taşa dokunulmasıdır. Kaos teorisi; sürprizlerin, doğrusal olmayan ve öngörülemeyenlerin bilimidir. Doğal bilimlerin çoğu, fiziksel ve kimyasal reaksiyonlar gibi tahmin edilebilecek olaylarla uğraşırken kaos teorisi; türbülans, hava durumu, borsa gibi önceden tahmin edilemeyen doğrusal olmayan olaylarla ilgilenir. Kelebek etkisi ve kaos teorisi; doğayı, dünyayı ve evreni anlamamıza yardım etmektedir. Kaos teorisi, fraktal geometri ile açıklanabilir çünkü temellerinde yatan mantık aynıdır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi kelebek etkisinin kaos teorisiyle farklarından biridir?

A) Sonucu tahmin edilebilen olayları incelemesi
B) Bir olayın başlangıcını tetikleyen olay olması
C) Fraktal geometri ile aynı mantığa sahip olması
D) Kâinatla ilgili bilgilerin anlaşılmasını sağlaması
E) Kimyasal ve fiziksel olayların sonucuna odaklanması

Doğrusu | Dil Kitap Yayınları - https://ranlev.org

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 8
- ✓ 2019 – 4
- ✓ 2020 – 4
- ✓ 2021 – 5
- ✓ 2022 – 6
- ✓ 2023 – 6

TAKTİK KÖŞESİ

Nedir?

ÖSYM'nin son yıllarda en çok sorduğu soru kalıplarıdır. Ana düşünce konusu kapsamında değerlendirebiliriz. Öğrencinin parçadan hareketle yorum yapmasını isteyen sorulardan oluşuyor. Bu soruları çözerken anahtar kelime özelliği gösteren kavramlara dikkat etmeliyiz. Parçanın ana düşüncesini bulup çıkarımda bulunabilirsek soruyu rahatlıkla çözebiliriz.

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bu soru tarzlarında genellikle şıklar uzun tutulur, bu durum öğrencilerin soruya odaklanmasını zorlaştırır.
- Parçayı okuduktan sonra ana düşünceyle ilgili zihnimizde bir çıkarımda bulunabilirsek çeldiricileri elemek daha kolay olur.

SORU KALIPLARI

- Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?
- Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
- Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?
- Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

ÖRNEK

Yapay olarak üretilmekte olan plastik şişelerden birçok alanda yararlanıyoruz. Hayatımızı kolaylaştıran bu malzemelerin doğada kendiliğinden yok olma süreleri çok uzun olduğundan çevre ve canlılar üzerinde olumsuz etkileri var. Bilim insanları bu sorunların üstesinden gelebilmek için doğada biyolojik olarak parçalanarak yok olmalarını sağlayacak bakteri türünü keşfetti. Ancak yakın zamanda yapılan bir araştırmayla plastik gibi kalıcı olmayan ve kullanıldıktan sonra biyolojik olarak parçalanabilen bir malzemeden şişe üretme fikri ortaya atıldı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Plastiğin doğada dönüşüme uğramaması, ilerleyen zamanlarda ciddi sağlık sorunlarına yol açacaktır.

B) Geri dönüşüm sorununun ortadan kaldırılmasında parçalanabilen şişe fikriyle önemli bir adım atılmış oldu.

C) Plastiğin yerine alternatif malzeme üretme fikrinin ortaya atılması, kısa vadede bir çözüm olarak görünmüyor.

D) Geri dönüşümü sağlanamayan plastik ve benzeri maddeler doğal hayata kalıcı hasarlar vermektedir.

E) Biyolojik olarak parçalanabilen şişe, şimdilik tasarım aşamasında olan sonuç odaklı çalışmalardan biridir.

ÇÖZÜM

Parçanın son cümlesinde okuduğumuzda "parçalanabilen bir malzemeden şişe üretme fikri ortaya atıldı" sözü, E şıkkında "tasarım aşamasında" söz öbeğiyle örtüşmektedir.

1. Coğrafyada çevre kavramı sadece fiziki çevreden ibaret değildir. Doğal çevrede insanın yaptığı değişiklikler sonucu ortaya çıkan yapılaşmış çevre de önemlidir. Şehirler doğadan uzak yapılaşmış çevrenin üst düzeye çıktığı mekânsal ürünlerdir. Güzelleme tipi türküler şehirlerde yerlilik duygusunu ortaya koyarken türkülerde geçen yerleşme adları bazen yön belirtmekte bazen de şehir morfolojisi hakkında bilgi vermektedirler. Bu noktada "Mardin Kapı Şen Olur" türküsü Diyarbakır şehrinin çeşitli özelliklerini yansıtması bakımından anlam kazanmaktadır. Diyarbakır, Selçuklu şehri karakterine sahip bir yerleşme olup etrafı surlarla çevrilidir. Bu surun değişik yönlere açılan kapıları vardır. Dağ Kapı, Karaca Dağ yönünü ifade ederken Mardin Kapı, Mardin yönünü ifade etmektedir. Türküde Mardin Kapı'nın dibinde değirmen bulunduğundan söz edilmektedir. Bu husus şehir içi arazi kullanımının geçmişteki durumunu anlatmaktadır.

Bu parçadan hareketle türkülerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Coğrafya biliminin verilerinden yararlanır.
B) Geçmişle günümüz arasında bağ kurar.
C) Dinleyenin yön duygusunun gelişmesini sağlar.
D) Oluşturulduğu şehirle ilgili izlenim kazandırır.
E) Kültürel ögelerin geleceğe kalmasında öncü olur.

2. Tüm araştırma çalışmalarının bir dereceye kadar geçerliliği vardır ancak araştırma kusurluysa geçersiz bir çalışma olması mümkündür. Örneğin bir araştırmacı deneyin katılımcılarına yalan söylerse veya verilerini çalarsa hiç kimse onun yalan söylediğini bilmediği sürece sonuçları hâlâ geçerlidir. Bununla birlikte, birisi araştırmacının yalan söylediğini öğrenirse sonuçlarına artık güvenilemez. Bir araştırmanın sonuçlarının geçerli olmasını sağlamanın tek yolu, araştırma metodolojisini nasıl değerlendireceğini bilen ve onları gördüklerinde kusurları işaret edebilen etik araştırmacılara ve bilinçli ekiplere sahip olmaktır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bilimsel bazı yargılar, topluma belli durumları benimsetmek için ortaya atılmış varsayımlardır.
B) Bilimsel bir araştırmaya da ait olsa elde edilen bulgular yeni araştırmalarla sınanmalıdır.
C) Araştırmanın geçerliği, kullanılan yöntem ve tekniklerin araştırma niteliğine uygun olmasına bağlıdır.
D) Bir araştırma sonuçlarının bilimsellik kazanması, dünya çapında kabul görmesine bağlıdır.
E) Deneylerle ölçülen verilerin güvenilir olabilmesi için alanında uzman kişilerden yardım alınmalıdır.

3. Deniz kıyısında yaşayan bir halk ile uçsuz bucaksız bozkırda yaşayan bir halkın, çöllerde yaşayan bir halk ile Afrika ormanlarının derinliklerinde yaşayan ve medeni âlemle teması bulunmayan bir halkın hayat tarzları, geçim kaynakları farklı olduğu gibi, dillerindeki kelime sayıları ve çeşitliliği de farklılık arz etmektedir. Balıkçılıkla geçinen insanların kullandığı kelimeleri, tarım ve hayvancılıkla geçinen bir topluluğun dilinde aramak boşunadır. Bu yüzden olsa gerek, Orta Asya'da ziraatçılık ve hayvancılık yapan Türkler, Anadolu'da karşılaştıkları deniz ve denizcilikle alakalı terimleri, balık isimlerini İtalyanca, Yunanca gibi bu sahalarda kelimelerin üretildiği dillerden almıştır. Mesela Türkçeye "liman, çinakop, istavrit, palamut, lüfer, kalamar, izmarit, karides, levrek, kerevit, ispari, uskumru" sözcükleri Yunancadan; "iskele, sardalya, kamara, kamarot, kalyon, barbunya, manevra, filika, marina" kelimeleri İtalyancadan geçmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Yaşam şekli ve coğrafya bir dilin kelimeleri üzerinde etkilidir.
B) Diller arasındaki alışveriş uzun bir zamana yayılan bir süreçtir.
C) Bir dilin gelişimi, devşirme sözcüklerini kendi kurallarına uydurmasına bağlıdır.
D) Başka dillerden sözcük alındığında değişim en az seviyeye indirgenmelidir.
E) Sözcükler, bir milletin ekonomik faaliyetleri üzerinde etkilidir.

4. Uçağın ilk mucitleri Orville ve Wilbur Wright kardeşlerdir. Kardeşler mükemmele ulaşana kadar birçok deney yapmışlardır. 1903 yılında gerçekleştirdikleri deneyde, icat ettikleri uçağın içinde Orville Wright varken kendi gücüyle havada 120 metre mesafe almış; 12 saniye boyunca uçmuş ve hasar almadan iniş yapmıştır. Motorlu uçağı Wright Kardeşler icat etmiş olsa da onlardan önce uçmak için birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmalar uçurtmalar, sıcak hava balonları ve zeplinleri barındırır. Uçurtmanın ilk olarak nerede icat edildiği net olarak bilinmemektedir fakat kayıtlara göre 3000 yıl öncesinde dahi Çin'de yaygın olarak kullanılmaktaydılar. İlk kullanıma uygun hava taşıtı ise 1783'te icadı gerçekleşen sıcak hava hidrojen balonudur.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Tarihte uçma fikrinin ilk olarak ortaya çıktığı yer Çin'dir.
B) Sıcak hava hidrojen balonu, Wright Kardeşlerin projelerinin önünü açmıştır.
C) Orville Wright, gökyüzünde en uzun süre uçan ilk insan olmuştur.
D) Wright Kardeşler, 1903 yılına kadar yaptıkları uçma deneylerinde başarısız olmuşlardır.
E) İlk motorlu uçağın icadına kadar başka yöntemlerle uçma çalışmaları yapılmıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

5. Yazar ve insan olarak bir tek ereğim var: Yaşamla aramdaki bağları koparmak, imgesel bir yaşam yaratmak yeniden. Günün her saatinde bunu düşünüyorum. Beni kimsenin yazmaya zorlamadığı bir düzeyde kendimle boğuşuyor ve yazıyorum. Hep beraber yavaş yavaş yürüyerek sona doğru gidiyoruz ama ben ikide bir geri kalıyorum ya da bir nefeste sonu buluyorum. Her an hayatın bir başında, bir sonunda, bir ortasında çok kez de her üç yerde birden bulunabiliyorum.

Bu sözleri söyleyen bir yazar için,

I. Sembolik bir dünya kurarak kendisini ifade etmiştir.

II. Duygularında yaşadığı iç savaş onu yardım almaya yöneltmiştir.

III. Yaşadığı duraksamalar onu yaşamının farklı zamanlarına itmektedir.

yargılarından hangisi söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. I. Uykusuz ve yorgun insanların vücutlarında biriken toksin miktarı normal bir bireye göre daha fazla, bunlara karşı üretilen savunma hücrelerinin sayısı ise daha azdır. Bu sinir sistemimizi etkiler çünkü beyin böyle bir durumda uykusuzluğu diğer sinirsel hastalıklar gibi algılar ve etkileri de bu yönde olur. Vücudumuzun hareket, duyu, düşünce ve davranış komuta merkezi olan beyin, hücresel aşırı yükten dolayı işini sağlıklı olarak yapamamaya başlar. Temelde algı, hafıza ve dikkat sorunları olarak sıralayabileceğimiz bu etkiler arttığı durumda günlük hayatta tehlike oluşturur.

II. Uykusuzken basit labirentlerden kolayca çıkamayan ve öğrenme güçlüğü çeken meyve sinekleri kafeine ve uyku getiren kimyasallara karşı da insanlarınkine benzer tepkiler veriyor. Akşamları dinlenmeye çekilen kelebekler, sıcaklık belli bir noktanın altına düştüğünde hareket edemezler. Dışarıdan uyku gibi görünen, fizyolojik faaliyetlerin kısıtlandığı bu dinlenme şekline torpor adı verilir. Uykusuz kalan arıların ise buldukları yiyecek kaynaklarının yerini kovanlarındaki diğer arılara "dans ederek" bildirirken hatalı yön tarifi yaptıkları gözlenmiştir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

7. Geçmişte yaşanmış hiçbir şeyi o an yaşanmış şekliyle hatırlamak mümkün değil. Hatırlananlarla beraber anlatılan bir hikâye olduğundan geçmişin kendisi kurmacaya denk düşer. Hayatın kendisi, olayların kurmaca hâllerinden daha kurmacalaşmış durumda. Dolayısıyla ne yaşıyoruz sorusunun cevabı olmadığı için ciddi anlamda neyin doğru neyin yanlış olduğuna net cevaplar verememenin getirdiği ihtiyaçla, edebiyat bu açlığı doyurmaya dair yeni bir gerçeklik inşa edebilir mi sorusu geliyor akla. Her biri kendince bir hakikati ortaya koyacak oto kurmacalara ihtiyaç yok mu?

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Yazın ürünleri, özellikle geçmişteki olayları okurun zihninde değiştirerek vermekte başarılıdır.
B) Yaşamın kendisini bir hayal ürünü olarak gören okuru edebiyat eserleriyle etkilemek zordur.
C) Okur kitlesini ortak paydada buluşturmayı hedefleyen yazarlar, kurguda öznellikten kaçınmalıdır.
D) Eskiyi olduğu gibi yansıtmanın mümkün olmadığı bir ortamda edebiyat yeni alternatifler üretmeye çalışabilir.
E) Sanatçı, gerçeklik algısını sanat eserlerinde okura hissettirebilmek için deneyimlerinden yararlanır.

8. Bir diş macunu firması, fabrikada üretim bandında bilinmeyen bir ayarsızlıktan dolayı bazı kutuların içine diş macunu tüpünü koymadan paketleyince şikayetler artmış, yönetim toplanarak acilen kendilerine hayli prestij kaybettiren "boş gönderilen kutu sorununu milyon dolarlık bir ek tesis yaptırarak çözmüş. Yaptırılan ileri teknoloji yazılımı ile son derece hassas bir elektronik baskül, paketlenmeden hemen önce her kutuyu tartıyor; olması gerekenden az ağırlık hissettiğinde anında alarm çalarak bandı durduruyor; görevli biri gelip boş kutuyu banttan alıyor ve tesisi tekrar çalıştırıyormuş. Bu sayede müşteri şikâyetleri anında kesilmiş, şirketin CEO'su da bu işten müthiş memnun, ilk haftalar makine günde bir düzine boş kutu ayıklarken 3 hafta sonra boş kutulardan eser kalmamış. Bu durumu merak eden CEO milyon dolarlık hassas baskülün yerleştirildiği yere gelmiş, o bölümden hemen önce yerleştirilen, boş kutuları üfleyerek banttan dışarı atan bir vantilatör görmüş ustabaşını çağırıp "Bu ne? diye sormuş, "Efendim onu biz koyduk." diye cevap vermiş ustabaşı," ikide bir zırt pırt alarm çalmasın ve bant durmasın diye bizim çırak yerleştirmiş onu oraya!"

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bir sorunun uzun vadede çözümüne basit uygulamalarla erişmek, zaman ve para tasarrufu sağlar.
B) Yüklü miktarda para harcamak, olası sorunları çözmede yetersiz kalabilir.
C) Sorunların çözümü her zaman karmaşık ve pahalı olmak zorunda değildir.
D) İnsanların memnuniyeti, şirketlerin önceliği olmadığında başarı gelmez.
E) Her işin perde arkasında sıradan bir kahraman mutlaka vardır.

9. Harry Harlow'un yaptığı bir deneyde, doğduktan hemen sonra annelerinden ayrılan yavru maymunlar için 2 farklı figür tasarlandı. Biri tamamen demirden yapılmıştı, diğeri ise yumuşak bir havludan. Ancak demir olan figür aynı zamanda yavruların bir biberondan süt içebileceği şekilde tasarlandı. Yavru maymunlar figürlerin yanına koyulduğunda sadece acıktıklarında demir figürün yanına gidip karınlarını doyurdukları, diğer tüm vakitlerini ise havlu olan figürle geçirdikleri görüldü. Bir süre sonra demir figür sıcak, havlu olan ise soğuk bir hâle getirildi ve maymunların demir figürle vakit geçirmeye başladıkları gözlemlendi.

Bu parçada söz edilen Harlow deneyine göre anneliğin tanımı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Sadece beslenme ihtiyacıyla alakalı olmayan, şefkat, konfor ve sıcaklığın da önemli unsurlar olduğu bir dürtüdür.
B) Çocuğun bedensel ve zihinsel gelişiminde doğrudan etkisi olan bir süreçtir.
C) Koşullara göre değişkenlik gösterse de maddi varlığın devamını sağlayan karmaşık bir yapıdır.
D) Her canlıda aynı dürtüyle ortaya çıkan, zamana göre farklı anlamlar kazanan içsel bir duygudur.
E) Gen aktarımının ana bileşkesi olup bireyin davranışsal özelliklerinin belirlenmesindeki en temel ögedir.

10. Bir adam ve oğlu ormanda yürüyüş yapıyorlarken birden oğlan takılıp düşüyor ve canı yanıp "Ahhh" diye bağırıyor. İleride bir dağın tepesinden "Ahhhh" diye bir ses duyuyor ve şaşırıyor. Merak ediyor ve "Sen kimsin?" diye bağırıyor. Aldığı cevap "Sen kimsin?" oluyor. Aldığı cevaba kızıp "Sen bir korkaksın!" diye tekrar bağırıyor. Dağdan gelen ses "Sen bir korkaksın!" diye cevap veriyor. Çocuk, babasına dönüp "Baba ne oluyor böyle?" diye soruyor. "Oğlum!" diyor adam, "Dinle ve öğren!" ve dağa dönüp "Sana hayranım!" diye bağırıyor. Gelen cevap "Sana hayranım!" oluyor. Baba tekrar bağırıyor, "Sen muhteşemsin!". Gelen cevap "Sen muhteşemsin!". Oğlan çok şaşırıyor ama hâlen ne olduğunu anlayamıyor. Babası açıklamasını yapıyor. "İnsanlar buna 'yankı` derler ama aslında bu 'yaşam'dır."

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Kişi ancak yaşamına sunduklarını geri toplayabilir.
B) İnsanı değerli kılan en önemli şey, yaşamına kattıklarıdır.
C) İyi bir hayat sürmek için her durumu fırsata çevirmek gerekir.
D) Tecrübeler, yaşamın geri kalanını kaliteli geçirmeye yarar.
E) Başkalarından beklediğini kendisi vermeyen kişi mutluluğu yakalayamaz.

11. İnsanların "Satın alıp tüketirseniz mutlu olursunuz!" dediği şiddetli bir kapitalizm çağında yaşıyoruz. Bu mesaj hepimizin içine işlemiş. Tüketim odaklı bir hayat yaşıyoruz. Ürünleri yalnızca ihtiyacımız olmadığında indirimde oldukları veya yeni oldukları için satın alırız. Bir Hollywood yıldızı olan Jim Carrey konuyla ilgili çok üzücü bir açıklama yaptı: "Herkesin benim yaşadığım hayatı yaşayabilmesini istiyorum." Gerçek mutluluğun bu olmadığını keşke herkes anlasa! Yani istediğini satın alabilir, her yere gidebilir ama mutlu olamaz. Demek ki mutluluk tamamen insanın içindedir. Ne kadar alırsanız alın, her zaman daha fazlasını istersiniz. Bu sorunun sonu yok. Bu sorun da zaten depresyona ve değişik psikolojik rahatsızlıklara kadar yol açabiliyor. 2000'lerde film CD'lerini koleksiyon yapardık. Tozlu CD'ler rafları işgal ederdi. Bilgisayarımın hafızası Mp3 albümleriyle dolup taşardı. Artık CD veya Mp3 arşivi yapmak yok. Teknoloji de tasarım ve donanım olarak minimalizmden nasibini aldı.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Maddi güç, anlık bir duruma bağlı olarak insana sevinç verse de gerçek anlamda insanı tatmin etmez.
B) Popüler kültürün dayattığı tüketim alışkanlıkları bir süre sonra psikolojik sorunlara neden olur.
C) Teknolojik ilerleme, biriktirme ve arşivleme kültürü; insanın mutlu bir yaşam sürmesi için yeterli değildir.
D) Gerçek mutluluğun ne olduğunu ancak maddi kazanç elde ettiğimizde tam olarak anlayabiliriz.
E) Gerçek mutluluğa ulaşanlar, hayatları boyunca ekonomik olarak istikrarlı olmayanlardır.

12. İnsanoğlu çok yukarıda görünen ideal bir dünyaya doğru yavaş yavaş ilerler. Şu anda bulunduğu yer ile varacağı yer arasındaki imkânsız mesafe nedeniyle korkmuş ve çaresizdir ayrıca şimdiye kadar elde ettiklerinin değersiz olduğunu hisseder. Bu boşluk hissi onu depresyona sokar. Belki de ideallerimiz çok yüksek ve irademiz çok zayıf olduğu için kendimizi işe yaramaz hissediyoruz. Bu nedenle çok uzağa, çok yükseğe bakmak, imkânsızı hayal etmek iyi değildir; iki adım ileriyi görmek ilerleyebilmemiz için yeterlidir. İki adım, sonra iki adım daha atarak uzaktan aşılmaz görünen bir dağı aştığımızı, bir konaktan diğerine ulaştığımızı fark ederiz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İnsanlar hedeflerine ulaşmak için karşılaştıkları engellerin üstesinden gelmelidir.
B) Bir bireyin içinde bulunduğu koşullar, onun gelecek hakkındaki fikirlerini belirler.
C) Bir kişinin kendi ihtiyaçlarını karşılayamaması, ona mutluluktan çok, acı verir.
D) İdeallerin aşamalı ve kısa ömürlü olması, insanın kendini değerli hissetmesini sağlar.
E) Mevcut durum yetersizse gelecekten hiçbir şey beklenemez.

1.

- Medeniyetin ilk zamanlarından beri kullanılan atasözleri; sosyolojik değerlerdeki değişimlere göre şekil değiştirmiş ve dil, dinî olgular, üretim biçimleri, coğrafi değişimler, medeniyetler ve geleneklerdeki gelişmelerden etkilenip değişmiştir. Değişime uğrayan atasözlerinin yanı sıra unutulmaya yüz tutan ve kullanılmayan atasözlerinin de olduğu bilinmektedir.
- Dünyada meydana gelen değişimler ekonomiden sanata, eğitimden gündelik hayata kadar pek çok alanı etkilemekle kalmamış; kentleşme ve sanayileşme yoluyla halk ürünlerinin ve halk kültürünün erozyona uğramasına neden olmuştur. Halk kültürün önemli bir parçası olan atasözleri de bu durumdan etkilenmiştir. Tüm bu değişen süreçler, yeni atasözlerinin ortaya çıkma hızını yavaşlattığı gibi niteliğini de etkilemeye başlar.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

2. Duygu ve düşüncelerimiz arasındaki bağı çözebilmek kafa karıştırıcı olabiliyor çünkü çoğu zaman aklımızdan geçenlerin farkında olamayabiliyoruz. Sadece üzgün, sinirli, kaygılı olduğumuzu biliyoruz. Her insan kendini zaman zaman kötü hisseder ama aynı durumu yaşayan iki kişi, aynı duyguları hissetmeyebilir. Aslında bu durumlarda insanları birbirinden ayıran ve duygularımızı şekillendiren bizim o anda aklımızdan geçenlerdir yani düşüncelerimiz... Düşünceler bizim var olan durumu nasıl anlamlandırdığımızı gösterir. Doğal olarak içinde bulunduğumuz durumu nasıl yorumluyorsak öyle hissediyor ve o duyguya göre de bir davranış sergiliyoruz.

Bu parçadan hareketle düşünceler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Sadece duygulardan beslendiğine
B) Bakış açımızı yansıttığına
C) Duygu yoğunluğumuzu belirlediğine
D) Kaygılı durumlarımızda belirginleştiğine
E) Aklımızı sürekli kurcaladığına

3. Aristoteles, düzenli ve birlikli eserler vermiştir. Âlemi ayrı alanlara ayırarak her alan için ayrı bir ders kitabı yazan, antik Yunan'da ilk bilim adamı, Aristoteles olmuştur. Çok sayıda hekim yetiştirmiş bir sülaleden gelen Aristoteles, içinde yetiştiği aile geleneğine uyarak küçük yaşlarda gözlem yapmaya alışmıştır. O, doğayı olduğu gibi yani duyumlarımıza göründüğü biçimiyle bilmek ister ve bu yönüyle Platon'dan tamamen ayrılır. Platon'a göre "bilmek eşyanın ideal şekillerini tanımak demektir. Söz gelişi, insanı incelerken insanın nasıl olduğunu değil, nasıl olması gerektiğini araştırmak gerekir. Aynı şekilde devleti kavramak, onun ideal görünüşünü çizebilmek demektir. Yani Platon için bir şeyi bilmekle bu şeyin idesini bilmek eş değerdedir. Oysa Aristo tam tersine, özellikle de 'tek tek şeylerle' ilgilenir.

Bu parçadan hareketle Aristoteles ile ilgili,

I. Platon'un görüşlerini çürütecek bilgilere ulaşmıştır.
II. Başarılı olmasında genetik özellikleri etkili olmuştur.
III. Çevreyi tüm yönleriyle olduğu gibi anlamaya çalışmıştır.

yargılarından hangilerine <u>kesin olarak</u> ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Bitirilmemiş bir kitaptan daha trajik çok az şey vardır. Dünyayı kirleten sayısız bitmemiş yazı düşünüldüğünde bu trajedi fazlasıyla kendisini gösteriyor. Yazarlar sürekli olarak işlerini bitirmelerini engelleyen bir zorlukla karşı karşıya kalırlar. Zamanlarını nasıl yönetecekleri ve görevlerini nasıl yürütecekleri noktasında yetersiz bilgiye sahiptirler. Dolayısıyla işi yarına bırakma, bir kitabı tamamlamak isteyenler için sürekli bir sorundur ve üstesinden gelmek zor olabilir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Bir fikir olgunlaşırken başarıya ulaşmak için uzmanların tecrübelerinden faydalanmak gerekir.
B) Bugüne kadar okurun karşısına çıkamamış mükemmel bir kitabın önündeki tek engel, ertelemedir.
C) Yazarken yavaş hareket etmek, yazma sürecinde geçen zamanın da tadını çıkarmaya olanak tanır.
D) Yazı masasına oturulduğunda ihtiyaç duyulan ilk şey, öğretilen kalıplaşmış teknikleri unutmaktır.
E) Yazmak bir yetenek olarak görüldüğünde nasıl başlanacağına dair endişeler yok olacaktır.

Ücretsiz PDF Kitap Sitesi - https://ranlev.org

5. Benlik kavramı, kendimize dair sahip olduğumuz zihinsel resimdir. Kendimiz hakkında sahip olduğumuz en derin düşünce ve hislerdir. Kendiniz hakkında olumlu veya olumsuz bir fikriniz var mı? Geçmişe, şimdiye ve geleceğe umutla mı bakıyorsunuz, yoksa başarısızlık ve kendinden nefret etme döngüsünde mi kaldınız? Esasen benlik saygısı duygunuz, bir kişi olarak kim olduğunuzu tanımlar. Benlik saygısı, sağlıklı veya sağlıksız olabilir; sağlıklı benlik saygısı, hatalarınızdan öğrenmenize ve güçlü yönlerinizi belirlemenize yardımcı olur. Sağlıksız bir benlik duygusuna sahip insanlar, diğerlerinden daha iyi olduğuna inanma eğilimindeyse kibirli olarak etiketlenebilir. Sağlıklı benlik saygısı, kendinize ve yeteneklerinize değer vermeyi öğrenmenize yardımcı olur.

Bu parçadan hareketle kibirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) İnsanda sağlam olmayan veya zedelenmiş bir benlik saygısının varlığını gösterir.
B) Ortaya çıkma nedenlerinden biri, kişinin sürekli kendiyle yarış hâlinde olmasıdır.
C) Herkeste başka bir bağ kurmadan sadece kendi doğrularına odaklanma şeklinde ortaya çıkar.
D) Onaylanmak, kabul görmek ve beğenilmek en çok karşılaşılan belirtileridir.
E) Etkisindeki kişi için kendinde olmayanın başkalarında olabileceğini düşünmek zordur.

6. Sözcüklerin duygu ve düşünceleri yayma gücü sınırlıdır. Düşüncelerinizi veya duyduklarınızı karşınızdaki kişiye iletemeyebilirsiniz. Anlatımımız, bizi dinleyen kişi sayısıyla sınırlıdır. Ancak bu sayı kitlesel özellik göstermez, geniş boyutlara ulaşmaz. Çünkü konuşmamızla, konuşma çevremizle kuşatılmıştır. Anlatmak isteseniz de düşünceleri anlatamazsınız. Dolayısıyla yazının anlamı, yazının işlevi, insan yaşamındaki işlevi buradan gelir. Düşünceyi kalıcı kılmasından, sözü çevremizin sınırlarının ötesine taşımasından, özellikle de kitle iletişimini sağlanmasından ileri gelmektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İnsanların düşüncelerini ifade edebilmeleri, diğer insanların kalitesine bağlıdır.
B) Duygu ve düşünceleri ifade etmek için kelime hazinesinin fırsatlarını değerlendirmeliyiz.
C) Düşünceleri sürdürmede yazmanın gücü kelimelerden daha büyüktür.
D) Etrafınızda ne kadar çok insan olursa düşüncelerinizi o kadar çok iletebilirsiniz.
E) Fikirlerimizi daha çok kişiye ulaştırmak için klasik yöntemler kullanmalıyız.

7. Maryland Üniversitesinde çalışan böcekbilimcilerin yeni araştırması, kontrollü bir laboratuvar ortamında tutulan bireysel bal arılarının 1970'lere göre %50 daha kısa yaşadığını gösteriyor. Bilim insanları günümüzde kısalan yaşam sürelerinin etkilerini modellediğinde sonuçların Amerikalı arıcıların artan koloni kaybı ve azalan bal üretiminde gördüğü onlarca yıllık gidişatlarla uyum sergilediğini keşfetmiş. Arı kolonileri doğal olarak yaşlanıp yok olduğundan koloni firesi arıcılık faaliyetinde kabul edilen bir etmen. Fakat ABD'li arıcılar, geride bıraktığımız on yıl içerisinde yüksek oranlarda kayıp olduğunu bildirmiş. Bu durum, faaliyetlerin devam etmesi, yenilenmesi gereken koloni miktarının arttığı anlamına geliyor. Sorunun sebebini anlamak isteyen araştırmacılar çevresel baskılara, hastalıklara, parazitlere, böcek ilaçlarına maruz kalmaya ve beslenmeye odaklanmış.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisi <u>kesin olarak</u> söylenebilir?

A) Amerikalı arıcıların bal üretimleri %50 oranında azalmıştır.
B) Bal arılarının azalmasında birden fazla unsurun etkisi olduğu belirlenmiştir.
C) Deneysel çalışmalardaki bal arıları, yetmişli yıllara göre yarı yarıya daha kısa yaşamaktadır.
D) Son on yılda arıcılık faaliyetleri en çok Amerika'da sekteye uğramıştır.
E) Amerikalı arıcılar ile bilim insanları arıcılık faaliyetlerini artırmak için birlikte çalışmaktadır.

8. Ne giydiğimizden ne yediğimize ve hatta okuduğumuz kitaplara kadar cilalı imaj çağında yaşıyoruz. Gerçekten de giydiklerimiz sadece kumaştan, okuduklarımız da sadece kitaptan ibaret değildir. Paramızı çektiğimiz ATM ekranında "bu yaz herkes hangi kitabı okuyor" yazarken gazeteler ve reklam panoları bize "düşüncelerimizi en iyi kimin anladığını" söylüyor. Eğer yüz bin ya da yüz elli bin kişi "o" kitabı okuyorsa biz de okumalıyız. Gazetelerden, dergilerden ve reklam panolarından kaçınabiliyorsak televizyona neden ihtiyacımız olsun ki? Neden ciddi tartışma programlarımız var? Eğer bir cehalet rüyası içindeysek ve bu kitapları henüz elimize almadıysak yakın dostlarımız sırf kütüphanelerimizde ya da elimizde "onları" görmediği için bizi cehaletle mi suçlayacaklar?

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Reklamı yapılan şey ne olursa olsun, insanlar reklamı yapılan ürünle ilgilenir.
B) Değişen dünyada yazarlar, reklamlar oluşturarak kendilerini okuyuculara daha iyi sunmaktadırlar.
C) Gazeteler ve dergiler kitapların ne hakkında olduğunu daha iyi aktarmaktadır.
D) Yüksek satışa sahip kitapların yazarları, kendi reklamlarını yaratırlar.
E) Günümüzde kitaplar, reklamlar ve toplumsal baskı sebebiyle satışlarını artırıyor.

9. **Akıllı cihaz kullanmak, hafıza becerilerinizi geliştirebilir!**

Yeni bulgular, dijital bir cihazı harici bir bellek şeklinde kullanmanın cihaza kaydedilen bilgiyi hatırlamaya yardımcı olmakla kalmadığını, aynı zamanda kaydedilmemiş bilgilerin de hatırlanmasına yardımcı olduğunu gösteriyor. Araştırmacılar bu durumu göstermek için dokunmatik ekranlı dijital bir tablet veya bilgisayarda oynanabilen bir hafıza görevi geliştirmişler. Teste, yaşları 18 ile 71 arasında değişen 158 gönüllü katılmış. Ekranda içerisinde sayı bulunan 12 kadar çember gösterilen katılımcıların, daha sonra bu çemberlerden bazılarını sola ve bazılarını da sağa kaydırmayı hatırlaması gerekiyormuş. Deneklerin doğru tarafa kaydırmayı hatırladığı çember sayısı, deneyin sonunda alacakları ödülün miktarını belirlemiş. İki taraftan biri "yüksek değerli" olarak belirlenmiş; yani bir çemberi bu tarafa sürüklemeyi hatırlamak, çemberi diğer kısımdaki "düşük değerli" tarafa sürüklemeyi hatırlamaya göre 10 kat daha yüksek kazanç getiriyormuş. Katılımcılar bu görevi 16 defa tekrarlamış. Deneylerin yarısında hatırlamak için kendi hafızalarını kullanmaları gerekirken diğer yarısında ise dijital cihazda hatırlatıcı ayarlamalarına izin verilmiş. Elde edilen sonuçlar, katılımcıların yüksek değerli çemberlerin detaylarını depolamak için dijital cihaz kullanma eğilimi sergilediğini gösteriyor. Ayrıca katılımcılar böyle yaptığında, söz konusu çemberlere yönelik hafızaları %18 oranında gelişim göstermiş. Düşük değerli çemberlere yönelik hafızaları da %27 gelişmiş; üstelik düşük değerli çemberler için hiç hatırlatıcı ayarlamamış olanlarda bile...

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kanıtlanamayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.
B) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlılıkları bulunmaktadır.
C) İstatistiki verilerin gerçeği yansıttığı ortaya koyulmaktadır.
D) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.
E) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açıları karşılaştırılmaktadır.

10. İnsanın ayağı topraktan çekilince karıncayı görmez oldu gözleri. Göğe doğru yükselmeye, gökdelenlerde yaşamaya ayak uydurdu. O kadar yüksekliğe karıncalar niye çıksın ki çünkü evde ambar yoktu; doğal buğday, doğal şeker yoktu. Ev ağzına kadar erzak dolu olsa da karınca acından evde ölebilirdi. Doğal kalabilen karınca elbette doğal olanı yerdi, ondandır ki karınca evlere uğramaz oldu.

Bu parçaya göre karıncalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Doğal ürünlere ulaşmada zorlandıkları
B) Yaşam tarzlarını sürdürdükleri
C) Kısır bir döngüde hapsoldukları
D) İnsan yapılarından kaçındıkları
E) İnsanlardan korunmak için çabaladıkları

11. Modern toplumlarda giderek büyüyen bir sorun olarak kabul edilen sosyal izolasyon, depresyon ve travma sonrası stres bozukluğuyla ilişkilendiriliyor. California Teknoloji Enstitüsünden bir araştırma ekibi sosyal izolasyonun beyinde belirli bir kimyasalın birikmesine neden olduğunu, bu kimyasalın beyinde olmadığı durumda ise sosyal izolasyonun olumsuz bir etkisinin de olmadığını keşfettiler. Yapılan araştırmada iki hafta boyunca izole bir ortamda tutulan farelerin, daha sonra bir araya geldikleri farelere karşı saldırgan, inatçı, korkak davranışlar sergilediği ve tehdit edici uyaranlara karşı aşırı duyarlılık gösterdiği gözlemlendi. Yani uzun süreli izole hâlde tutulmuş farelerde pek çok davranışsal değişiklik görüldü. Burada sözü edilen davranışsal değişiklikler saldırganlığın artmasını, sürekli korku içinde olmayı ve uyaranlara aşırı hassasiyeti ifade ediyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Çevresel faktörlerin kötü olması, beynin düzgün çalışmasını engeller.
B) Davranışların altında yatan unsurlar, biyolojik özelliklere göre değişkenlik gösterir.
C) Toplumdan soyutlanmış bireylerde, kimyasal değişim yaşandığı için çevreye uyum sorunları yaşanır.
D) Saldırgan davranışlar sergileyen canlılar, türdeşleri tarafından dışlanır.
E) Olumsuz davranışların tamamen bitmesi, bireyin sosyal ortamda bulunmasıyla sağlanır.

12. Tamamlanmamış işler, tamamlanmış işlere göre daha fazla akılda kalır. Çünkü yaşanılan durumun tamamlanması sonucu bir rahatlama ve doyum elde edilir. Tamamlanmayan her iş ise beyinde stres oluşturur, bundan dolayı da akılda kalmaya devam eder. Çok merak edilen bir konu olan yarım kalan bir ilişkiden sonra eski sevgilinin unutulmaması da bu etkiden kaynaklanmaktadır. Bitirmediğimiz kitapları da sonuna kadar okuduğumuz kitaplardan daha çok hatırlarız.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Tamamlanmış işlerin aklı meşgul ettiğinden
B) Yapılmaya başlanan işlerin tamamlanması gerektiğinden
C) Yarım kalan işlerin akılda kalma sebebinden
D) Bitirilmiş işlerin çabucak unutulduğundan
E) Stresli işlerin yarım kalabileceğinden

1. Modern değerlerin erozyona uğraması bizi memnuniyetten uzaklaştırdı. Bugün geçmişin değerlerinden tamamen kopuk bir şekilde yaşıyoruz. Yaşam boyunca maneviyat ve paylaşım kavramlarını unutmaz ve sahip olduklarımızın farkındalığını kaybetmezsek manevi kopuşun sona ermesi ve mutlu bir insan olmamız doğal sonuç olacaktır. Tüm bunların sonucunda ortaya çıkan tüketim çılgınlığının tek nedeni olarak insanların psikolojik kusurlarını göstermek yanlış bir algı yaratmaktır. İnşaat, tekstil, otomobil ve teknoloji gibi sürekli güncellenen ve gelişen sektörlerin yarattığı reklamlar, insanların bilinçaltına yöneliktir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Pazarlama stratejileri insanların bilinçaltına nüfuz ederse onları tüketme konusunda hevesli hâle getirir.
B) Değer ölçüsü olumsuz yönde ivme kazandığında insanlar tüketim çılgınlığına kapılır.
C) Değer yargılarındaki değişimler, sektörlerin reklamcılık anlayışının yönünü de değiştirmiştir.
D) Manevi boşluk hâlindeki insanlar tüketme eğilimindedir ve bu da manevi değerlerde bir çöküşe yol açar.
E) Kişisel farkındalığın gelişmediği bir toplumda, tüketim çılgınlığı doğal bir sonuç hâline gelmiştir.

2. Tiyatroda bulunan suflör; sahnenin arkasındaki gizli bir odada, bazen de seyircilerin onu göremeyeceği şekilde sahnenin önünde durur. Sahnedeki sanatçıların duyabileceği ama seyircilerin duyamayacağı bir sesle konuşarak metni okur. Bunun amacı; oyunculara repliklerini, yani ezberledikleri metni unuttukları takdirde ne söyleyeceklerini hatırlatmaktır. Bu çoğunlukla iyi çalışır ve duraklamaları önler. Suflör sadece tiyatroda değil, hayatın her alanında karşımıza çıkar. Ebeveynler çocuklarına ne yapmaları gerektiğini söylediklerinde, bir anlamda suflör gibi davranmış olurlar. Karısına "Bu yemeği pişirmelisin!" diyen bir adam suflör gibi davranmış olur. Her zaman büyüklerine danışan bir genç ya da asistanına danışmadan adım atmayan bir iş insanı, suflör kullanmış demektir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bir kişinin hayattaki yönünü belirlemek, bilinçsizce ve bazen istemsizce yapılan bir eylemdir.
B) Bazı terimler yaşamla ilgilidir çünkü sanatın özelliklerine ek olarak insani değerler de içerirler.
C) Bir kişinin hayatına müdahale edilmesi, onun güvenini kaybetmesine neden olabilir.
D) Yorumlama tiyatroya özgü bir terimdir ancak diğer birçok alanda da kullanılmaktadır.
E) İnsanlar bazen başkalarına ne düşünmeleri ve nasıl davranmalarını söyleyerek onları yönlendirirler.

3. İnsanlık, tarih boyunca belirsizliği ortadan kaldırmaya çalışmıştır. İnsanlık; kendisi, dünya ve evren hakkındaki bilinmeyen soruları çözmek için yeni yollar arayarak evreni keşfettikçe belirsizlik azalmaya başlamış. Fakat insanlığın evrenin yapısını anlama ve yaşamında anlam bulma arayışı devam etmiştir. Ömürleri sınırlı olsa da zamanlarını sorgulayarak geçiren insanlar, evren hakkındaki bilgilerini artırarak belirsizliği ortadan kaldırmaya bir adım daha yaklaşacaklarını düşünmüşlerdir. Zihninin sınırlarını genişletmeye devam ettikçe farkındalığı da gelişmiş ama bu farkındalık her zaman aklın sınırlarının gerisinde kalmıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Öz farkındalığını geliştiren insan, evreni anlama yolunda önemli bir adım atmış sayılır.
B) Belirsizliği keşfetme arzusu, insanın evrendeki farklılığını yansıtan bir özellik olmuştur.
C) İnsan, ömrü izin vermemesine rağmen belirsizliği ortadan kaldırmak için zaman bulmuştur.
D) İnsan, her zaman zihinsel alanını genişleterek dünyayı ve evreni anlamaya çalışmıştır.
E) Kendi zihinsel sınırlarını aşmış olanlar, daha geniş bir bilinç alanına girmişlerdir.

4. İnsanlar tehlikeli durumları düşündüklerinde genellikle korkunç sonuçlar hayal ederler. Örneğin tehlikeli durumlar hakkında düşünürken birçok insan ölüm olasılığını düşünür. Böyle bir bakış açısı doğal olsa da tutarlı bir şekilde uygulandığında yıkıcı olabilir. Bu direncin üstesinden gelmek ve tehlikeli durumlarda başarılı olmak için net bir eylem planınız olmalı ve iyimser olmalısınız. İlk olarak insanlar tehlikeli bir durumla karşı karşıya kaldıklarında doğal olarak bundan kaçınmaya çalışırlar. Tehlikeye karşı bu direnç, tehlikeli durumlarda başarılı olmalarını engeller ancak bu direnç, önce güvenliğe odaklanılarak aşılabilir. Önce kendinizi koruyarak daha sonra herhangi bir sorunla başarılı bir şekilde başa çıkmak için ihtiyaç duyduğunuz iç huzurunu kendinize verirsiniz. Ayrıca hedeflerinizi azaltarak kendiniz için daha kolay hâle getirirsiniz. Bu, kaza sonucu yaralanma veya ölüm riskini azaltabilir ve durumu daha yönetilebilir hâle getirebilir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Güvenlik konusunda endişelenmeden hedefe odaklanabilmek için riski azaltmak önemlidir.
B) Planlı ve sistemli çalışmak, yapılan işlerin tehlike oranını düşürür.
C) İnsanların korkularıyla baş edebilmeleri, tehlikenin görmezden gelinmesiyle sağlanır.
D) Risk faktörünü en aza indirgemek için mevcut şartların olabilirliğini görmek gerekir.
E) Kendisiyle barışık olan insanlar, giriştikleri işlerde daha cesur davranabilirler.

5. İnsanların orijinal bir fikre tepki verme şeklini etkileyebilecek birçok faktör vardır. Bazı insanlar bu tür fikirlere olumsuz tepki verirken bazıları korkudan onları görmezden gelir. Buna ek olarak bazı insanlar alacakları tepkiden endişe ederlerse ilk etapta fikir üretmekten kaçınırlar. Öyle olsa bile yaratıcı olmanın getirdiği olumsuz tepkilerden kaçınmak kolaydır. Tek yapmanız gereken diğer insanların fikirlerini görmezden gelmek. Pek çok insan, toplumun orijinal bir fikre nasıl tepki vereceğini tahmin etmekte zorlanır. Örneğin Thomas Edison, dünyanın ilk onaylanmış mucidiydi. En ünlü eseri elektrik ampulüdür ancak yol boyunca birileri onu ciddiye almadan önce birçok kötü yorum aldı. İlginç bir şekilde, zaman zaman olumlu tepkiler bile aldı. Ancak ne zaman yeni bir buluş olsa karşısında düşmanlık vardı. Bunun nedeni, toplumun kendisinin yapmadığı bir şeyi kabul etmekte zorlanmasıdır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Bir fikir olgunlaşırken başarıya ulaşmak için uzmanların tecrübelerinden faydalanmak gerekir.
B) Ekonomik kaygılar yerine toplumsal beğeniler için üretilen işler, daha fazla kazanç getirebilir.
C) Kurgusal bir karakter tasarlanırken toplumun her kesiminin görüşüne başvurulmalıdır.
D) Fikirlerin başlangıcında yaşanan ayrılıklar kurgusal karakterlerin benimsenmesinin temelidir.
E) Özgün bir fikir karşısında toplumun tepkilerine dair taşınan ön yargılar, yanıltıcı olabilir.

6. **Zihin Okuma, Artık Mümkün!**

Zihin okuma, bilim kurgu kitaplarının ve sinemanın favori konularından biridir. Geçtiğimiz yıllarda yapılan bir araştırmayla iki farklı laboratuvar faresinin beyinleri birbirine bağlandı. Deneyde kullanılan farelerden biri, iki kaldıraçtan sağda olanına ya da solda olanına bastığında korteksinde bulunan bir elektrot bir elektriksel sinyal yakaladı. Bu sinyal başka farenin korteksine yerleştirilmiş elektrota iletilince farenin gelen sinyale göre kaldıraçlardan bir tanesine bastığı görüldü. Sinyali alan bu fare denemelerin %64'ü gibi yüksek bir oranda doğru kaldıraca bastı.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kanıtlanamayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.
B) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlılıkları bulunmaktadır.
C) İstatistiki verilerin gerçeği yansıttığı ortaya konmaktadır.
D) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.
E) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açıları karşılaştırılmaktadır.

7. Sanat, toplumsal değişimlere bağlı olarak zaman içinde değişti. Örneğin sanatın tarihsel doğası, toplumun onu nasıl takdir ettiğini değiştirir. Erken sanat, tarihî Yunan ve Roma sanatının dikte ettiği katı bir şekilde yapıldı. Modern sanat genellikle bu özgün tarzlardan bir sapmadır ve bu da sanat takdirine daha açık ve daha az geleneksel bir yaklaşıma yol açmıştır. Toplum gelişme yolunda ilerlediği için sanatı takdir etme süreci de değişti. Sanatın doğası, toplumun onu nasıl takdir ettiğini değiştirir. Erken toplum, sanatı dinî temelli olarak gördü; sonraki toplumlar siyasetin ve edebiyatın sanatsal yönlerine odaklandı. Sanat artık sanat eseri yaratmakla sınırlı değil, teknoloji ve medya aracılığıyla günlük hayatımızın önemli bir parçası hâline geldi. İnternet, cep telefonları ve uygulamalar aracılığıyla sanata erişimimiz var. Ayrıca resim yarışmaları veya film festivalleri gibi belirli sanat eserlerini kutlamak için birçok etkinliğimiz var.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Sanatçı; toplumda kişiliğiyle değil, sanatıyla var olandır.
B) Sanat; sadece estetik kaygıyı değil, toplumsal faydayı da esas alır.
C) Eserin değer kazanmasında sanatçı kadar toplumun da etkisi vardır.
D) Sanat; sadece ideali değil, bireysel gerçeklik algısını da yansıtır.
E) Eser diye bir şey yoktur, sadece onu ortaya koyan vardır.

8. Gorki fırıncı çırağıyken Tolstoy'un bir öyküsünü okurken o kadar etkilenir ki içinde büyülü bir şey olup olmadığını görmek için kâğıdı eline alıp bakar. Tabii ki tek görebildiği beyaz bir sayfa üzerindeki siyah yazılardı. Saf fırıncı çırağını ve okuyucuyu etkileyen, sadece beyaz bir kâğıt üzerindeki siyah harflerdi. Harfler ses sembolleridir, öte yandan sözcükler de seslerden oluşur. Yazılı ve sözlü işaretlerle görünmeyeni görünür hâle getirebilir, ölüleri hayata döndürebilir ve ağaçları konuşturabiliriz. Bu bir sihir değil mi?

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kelimelere hayat vermek, okuyucuya büyülü bir dünya sunmaktır.
B) Birçok insan, kitaplar aracılığıyla deneyim kazanarak kendini geliştirir.
C) Tolstoy gibi yazarlar güçlü kalemleriyle birçok yazarı geliştirmiştir.
D) Kâğıda yazılanlar, okuyucunun ruhunda iz bıraktığında yazarı başarılı kılar.
E) Gerçekte imkânsız olan her şey, kurguyla mümkün hâle getirilebilir.

1. Türklerde yeni doğan çocuğa babasının veya ölen kardeşinin adının verilmesi geleneği gibi yerleşim yerinin değişmesiyle yeni yurt edinilen yerde genellikle eski adların tekrarlandığı bilinen bir gerçektir. Bu türden ad vermeler sadece şehir veya kasabaya topluluğun adını verme şeklinde değildir. Köy ve kasabadan şehre gelindiğinde gelinen yerin adının mahalle ve semte verilmesi şeklinde de görülmektedir. Örneğin İstanbul'da Aksaray, Maçka, Karaman gibi semtlerle sur dışında Yenibosna bunlar arasındadır. Bir başka ad verme şekli de Osmanlı Devleti'nin toprak kaybına uğramasıyla gelen göçmenlerin yerleştirilmesinde görülür. Sultan II. Abdülhamit devrinde göçmenlerin yerleştirilmesi için kurulan köylerin birçoğuna "Hamidiye" adı verilmiştir.

Bu parçada söz edilen isim verme ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Türklerin, gittikleri yerlere isim vermeleri çok eskiden günümüze kadar ulaşan bir gelenektir.
B) II. Abdülhamit döneminde yaşanan toprak kaybı, yerleşimciler için yerleşim yerlerinin kurulmasını gerektirmiştir.
C) Göçmen Türkler, gittikleri yerlerde kendilerini yabancı hissetmemek için tanıdık yerlerin isimlerini vermiştir.
D) İstanbul'daki bazı yerler Avrupa ve Anadolu yerlileri tarafından verilen isimlerle bilinmektedir.
E) Türkler, yeni doğan çocuklarına ve yerleştikleri yerlere, bu isimleri gelecek nesillere aktarmak amacıyla eski isimler vermişlerdir.

2.
- Köpek balıkları denizdeki en yırtıcı balıklardır. Genellikle et ve omurgasızlarla beslenirler ancak teknelerden atılan nesneleri yedikleri de görülmüştür. Yakalanan bazı köpek balıklarının midelerinde teneke kutular, cam parçaları, gazete ve tahta parçaları gibi nesneler bulunmuştur. Buradan da görebileceğiniz gibi gıda maddeleri arasında ayrım yapmıyorlar. Genellikle tüm zamanlarını yiyecek arayarak geçirirler ve kendilerinden daha büyük canlıları bile yiyebilirler.
- "Köpek balığı" kelimesi dilimizde bu hayvanların kafalarının yapısından dolayı verilen bir isimdir. Köpek balığının üst çenesi ve burnu önde, alt çenesi ise başın hemen altında yer alır. Genel olarak bu tür bir ağız yapısı balıklarda bulunmaz. Başın ön tarafında bulunan burun, özel alıcılara sahiptir. Bu alıcılar sayesinde kokuların yanı sıra elektrik dalgalarını ve su sıcaklığındaki değişiklikleri algılamada da başarılıdırlar.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
C) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

3. Eski toplumlarda insan, ürettiği kadarını tüketiyordu. Kişi, daha fazla tüketmesini gerektirecek tarzda görsellere maruz kalmıyor; yeni çıkan ürünlerin ihtiyacı olduğu izlenimini taşımıyordu. Zihni gereksiz birçok nesne ile kirlenmediği için ederi kadarını tüketiyordu. Günümüzde teknolojinin hızla yol kat etmesi bu durumu nerdeyse tamamen değiştirdi. Sürekli önümüze sunulan ve çeşitli görsel algıya oynanan yanılgı sebebiyle kişi, gördüğüne sahip olma arzusu içinde oluyor. İhtiyaç dışı olsa dahi o ürüne ulaşmak için, içinde çevresel faktörlerin de etkisiyle uyanan gözlem gücüne engel olamıyor ve neticede ihtiyaç dışı alım gerçekleşmiş oluyor. Sonuç ise o ürüne kavuştuktan sonra başka bir ürüne duyulan güçlü dürtüdür. Bu sonu gelmeyen isteklerin başlangıcı olarak kendini gösterir ve bu tüketimin sonu gelmez. Her gün yeni bir ürün çıkar ve kişinin yeni olan bu ürüne ulaşma isteği o ürüne sahip olana dek sürer. Ulaştığında ise yerine başka bir ürüne sahip olma isteği ile karşı karşıya kalır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Tüketim alışkanlığının en önemli özelliği, yeni ürünle temas başladığında eskisinin değersizleşmesidir.
B) İnsanlar herhangi bir ürünle ilk defa karşılaştıklarında o ürüne karşı bir merak duygusu güderler.
C) Yeni olanı alma isteği, eskisinin artık görevini yerine getirememesiyle ilgilidir.
D) Bireyin yeni olan bir ürünü istemesi, bilinçaltında önceden var olan tüketim eğiliminden kaynaklanmaktadır.
E) İlk defa karşılaşılan bir ürünü talep etme, daha çok tüketim toplumlarında görülür.

4. Yeni tanıştığımız bir kişiyi uzun süre gözlemleyip bir kanaat oluşturmayız; bunun yerine onu görür görmez hemen bir teşhis koyarız. Araştırmalar, yeni tanıştığımız bir kişiyi değerlendirmemizin sadece 2 saniye sürdüğünü gösteriyor. Yani beyin, karar vermek için beş duyuyu sonsuz hız ve alanla kontrol eder. Bunların ötesinde, genlerimize işlemiş bir sezgi alanı da vardır. Bu açıklanamaz sistem gerektiğinde devreye girer ve birinin dost mu, düşman mı olduğuna kısa sürede karar vermemizi sağlar.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İnsanlar hakkındaki yargılar, beynin hızıyla doğru orantılıdır.
B) Beynin karmaşık yapısı, insanlar hakkında yargıda bulunmak için iyi gözlem becerileri gerektirir.
C) Genetik farklılıklar beyindeki sezgisel yargı sürecini uzatır ya da kısaltır.
D) Sezgisel bölge, ilk kez tanıştığımız insanları iyi ya da kötü olarak değerlendirmemizi sağlar.
E) Bir kişinin iyi ya da kötü olduğunun değerlendirilmesi, sezgisel alanın gelişim derecesine bağlıdır.

5. İki milyon insanın yaşadığı dönemden bu yana dünya nüfusu istikrarlı bir şekilde artmaktadır. Demografi uzmanları bu sürekli büyümede üç ana sıçrama olduğuna inanmaktadır. Onlara göre, ilk sıçrama yaklaşık iki milyon yıl önce gerçekleşti. O zamanlar insanlar alet yapmayı öğrendi. Böylece yaşam süresini kısaltan doğa koşulları ve vahşi hayvanlarla mücadelede önemli bir adım atılmış oldu. Nüfus artışındaki ikinci sıçrama, yaklaşık 10.000 yıl önce tarımın keşfedilmesiyle gerçekleşti. Tarım sayesinde dünya nüfusu 5-10 milyondan 150-300 milyona çıktı. Dünya nüfusundaki üçüncü sıçrama Sanayi Devrimi'nin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Yaşanılan önemli gelişmeler, insanların yaşam standardını ve nüfusu artırmıştır.
B) Hızlı nüfus artışı tarihteki en önemli gelişmelerin önünü açmıştır.
C) Her dönemde, insan yaşamı üzerinde derin etkileri olan olaylar meydana gelmiştir.
D) Nüfus artışı, tarihin çeşitli dönemlerindeki önemli kırılmaları tetiklemiştir.
E) İnsan yaşamına değer verildiği dönemlerde nüfus, hızlı bir artış göstermiştir.

6. Bilimsel düşüncenin ve mühendisliğin ilerlemesiyle insanların yaşamlarını tehlikeden uzak tutmalarını sağlayabilmek amacıyla daha dayanıklı malzemeler araştırılmaya, yeni tip savaş araçları geliştirilmeye başlamıştır. Bakır yerine bronz, demir, çelik gibi metal ve alaşımlar kullanılmış, özellikle Orta Çağ ve sonrasında kale duvarlarını aşabilmek için mancınık, koçbaşı ve barutun icadından sonra da bombardıman topu geliştirilmiştir. Barutun icadı savaşların konseptini kökünden değiştirmiş ve yakın dövüş silahları yerlerini yavaş yavaş tüfek ve top gibi yeni tip silahlara bırakmıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bir yeniliğin eski yöntem veya fikirden belirgin şekilde iyi olması uzun vadede de olsa toplumda kabul edileceğini gösterir.
B) İcat edilen aletlerin ortaya koyduğu yenilikler, bu aletlerin esas amacının dışında farklı amaçlara da hizmet etmesine neden olur.
C) İnsanların ve toplumların güvende kalma içgüdüsü, çoğu bilimsel ilerlemenin ortaya çıkmasında etkili olur.
D) Bir yeniliğin benimsenmesi için toplumun gereksinim, değer ve hedefleriyle görece uyum içinde olması gerekir.
E) Uyum sağlamayı gerektiren bir yeniliği kabul etmek yerine alışkanlığa bağlı kalmak insanlara daha kolay gelir.

7. Son yıllarda Türkiye'de tarım alanlarında drone kullanımı yaygınlaşıyor. Kırıkkale'de üreticiler üretimi diğer ürünlerden nispeten zor olan çeltikte, maliyetten ve zamandan tasarruf etmek amacıyla tarlalarda dronelarla ekim yapıyor. Yaklaşık 5 bin dekarda ekim yapılan Kırıkkale'nin Sulakyurt ilçesinde tarlalarını özenle hazırlayan üreticiler, su salma işleminin ardından çeltik tohumlarını toprakla buluşturuyor. Drone ile ekim, hem işçi ve yakıt maliyetlerinin düşürülmesi hem de tohumun homojen şekilde toprakla buluşması açısından çok büyük avantaj sağlıyor. Bölgede ilk defa uygulanan sistem, ekimin yanında drone ile zirai ilaçlama ve gübreleme işlemlerinin de yapılmasına fayda sağlıyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Drone ile tarım, şimdilik tasarım aşamasında olan sonuç odaklı çalışmalardan biridir.
B) Tarımda yakıt giderini azaltmak için drone kullanma fikriyle önemli bir adım atılmıştır.
C) İşçi maliyetlerinin düşürülmesi noktasında drone kullanma fikrinin ortaya atılması, kısa vadede bir çözüm olarak görünmemektedir.
D) Toprağa tohum ekiminin her alana dengeli şekilde yapılabilmesi ancak drone sayesinde mümkündür.
E) Zirai ilaçlama ve gübrelemede yaygın yöntemlerin kullanılması, ürün çeşitliliği konusunda verimi düşürmektedir.

8. Bir araştırma ekibi, makak maymunlarının beyinlerinin motor aktivitesini ölçtü. Şans eseri, bir makak fındığa uzandığında aktive olan beynin F5 adı verilen bir bölgesindeki beyin hücrelerinin, sadece bu maymunu gözlemleyen diğer deneklerde de eş zamanlı olarak uyarıldığını fark ettiler. Ayna nöronlar tam olarak analiz edildiğinde araştırma ekibinin bir üyesi elinde bir dondurma külahıyla deney alanına girdi. Makak maymunları, araştırmacıyı dondurma yerken gördüklerinde iştahları arttı ve o bölgedeki beyin aktivitesi daha aktif hâle geldi, bu da araştırmacıların odağını değiştirdi ve bugün hâlâ üzerinde çalışılan nöronların keşfedilmesini sağladı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bazı nöronlar tam olarak anlaşılamamıştır, bu da davranışlarını açıklamayı zorlaştırır.
B) Bazı nöronların davranışlar üzerindeki etkisi sıradan deneysel çalışmalarla ortaya çıkarılmıştır.
C) Maymun beyni üzerinde yapılan araştırmalar, insan davranışlarını açıklamada en doğru sonuçları vermiştir.
D) Deneysel çalışmaların sonuçlarını etkileyen faktörler araştırma için yeni alanlar sağlayabilir.
E) Belirli beyin hücreleri, bir eylem sırasında diğerlerinin motor aktivitelerini gözlemleyerek harekete geçer.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 3
- ✓ 2019 – 8
- ✓ 2020 – 6
- ✓ 2021 – 7
- ✓ 2022 – 10
- ✓ 2023 – 9

TAKTİK KÖŞESİ

Nedir?

Bu sorular, yardımcı düşünce konusu içinde yer alır. Paragrafın gelişme cümlelerinde aktarılan, bakış açısı ile ana düşünceyi birbirine bağlayan düşüncelerdir. Yardımcı düşünceler, ana düşüncenin nasıl oluştuğunu, ana düşüncenin gerekçelerini gösterir. Okuru ana düşünceye ulaştıran her cümle yardımcı düşünceyi oluşturur.

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bu soru tarzında önce seçenekler okunur ve anahtar kelimeler belirlenir. Sonra parçaya geçilir ve seçeneklerde belirlediğiniz anahtar kelimeler görüldükçe seçenekler eklenir. Direkt parçayla başlarsanız seçeneklere geldiğinizde parçayı unutursunuz.

SORU KALIPLARI

- Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?
- Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?
- Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?
- Bu parçada anlatılanlarla aşağıdakilerden hangisi örtüşmez?
- Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

ÖRNEK

Gri balıkçıllar, türlerine göre farklı özellikler gösterebilen bir kuş türüdür. Genellikle bataklık ve ıslak alanlarda bulunmayı tercih ederler. Besinlerini, balık ve sucul böceklerden elde ederler. Ayrıca sürüngenler ve küçük memelilerle de beslenebilirler. Üreme dönemlerinde, çiftler genellikle ağaçlarda ve diğer yüksek yerlerde yuva yaparlar. Gri balıkçılların Türkiye'deki popülasyonları genellikle göçmen kuşlar olarak kabul edilir ancak bazı popülasyonlar da tüm yıl boyunca kalabilir.

Bu parçada gri balıkçıllar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Besin kaynaklarına
B) Yaşam alanlarına
C) Barınma alışkanlıklarına
D) Türkiye'deki popülasyonlarına
E) Uçuş yeteneklerine

ÇÖZÜM

Parçada çeldiricilerin karşılığı verilmiştir. Bu sorularda önce şıklar hızlıca okunup çeldiricilerin karşılığı olarak düşündüğünüz yerlerin altını çizerseniz soruyu daha rahat çözebilirsiniz. Bu sorularda her şıkkın parçada mutlaka bir karşılığı vardır. Verilen parçaya son derece bağlı kalınmalıdır. Kendi deneyimlerimizi, bilgilerimizi parçaya yansıtırsak yanılırız.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. "İyi bir güneş gözlüğü" kullanarak gözlerimizin güneşin zararlı ışınlarına maruz kalmasını azaltabilir hatta önleyebiliriz. "İyi bir güneş gözlüğü" demek, etkili bir ışık düzenleyicisi demektir. Bunu gözümüze ulaşan güneş ışınlarını değiştirerek yapar. Gözümüze ışık iki şekilde gelebilir: doğrudan ya da yansıyarak. Doğrudan gelen ışık, gözlerimizi kamaştırır ve etrafımızı rahatlıkla görememize neden olur. Yansıyarak gelen ışık ise genellikle ışık kaynağından gelen ışığın, yansıtıcı bir nesne üzerinden gözlerimize ulaşması şeklinde olur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi güneş gözlüğünün işlevleri arasında değildir?

A) Cisimlerden yansıyan ışıktan korumak
B) Güneş ışınlarını değiştirerek ışığı düzenlemek
C) Güneşten direkt gelen ışıktan korumak
D) Işınları yansıtarak tersine çevirmek
E) Güneş ışığının kamaştırıcı yapısını kırmak

2. Tarihte genellikle bireyin dinî inancını test etmek amacıyla kullanılan ateşte yürümenin ruhsal iyileşme ve arınma sağladığına inanılmıştır. Daha yakın zamanlarda ise daha çok kişisel güvensizliklerimizden faydalanan fırsatçıların kullandığı bir yöntem hâline gelmiştir. Bu fırsatçılar, çoğunlukla ateş yürüyüşünün yüce bir güçle bağlantımızın kanıtı olduğunu iddia ederler. Sıcak kömürlerin üzerinden yanmadan geçmeyi becerirseniz mistik bir güçle bağlantıya geçtiğiniz ve koruma kazandığınızı ilan ederler. Şayet yanacak olursanız "bilinç düzeyinizin" yeterince yükselmediğini bu yüzden yandığınızı iddia ederek ayaklarınızın yandığı yetmiyormuş gibi bir de sizi suçluluk duygusu ile cezalandırmaya kalkarlar.

Bu parçada söz edilen ateşte yürüme ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kişide psikolojik baskılar oluşturmuştur.
B) Bazı kişilerin çıkarlarına hizmet etmiştir.
C) İnanışları sınamak için kullanılmıştır.
D) Dinî bir ayin olarak kullanılmıştır.
E) Tarih boyunca hep kötü olarak nitelendirilmiştir.

3. İngiltere'de British Museum'da bulunan ve MÖ 3000'li yıllarda yazıldığı kabul edilen bir çeşit yazının ilk reklam olduğu düşünülmektedir. Babilli, Mısırlı ve Eski Yunanlı tüccarlar satacakları malların reklamını yapmak için sokak tellallarını kullanmışlardır. Roma ve Yunan şehirlerinde, taşlar üzerine çizilen çeşitli malların, sirklerin ve gladyatör yarışmalarının ilanları bunlara örnek verilebilir. Orta Çağ'da İngiltere'de satılacak malların reklamları için sokak tellalları kullanılmıştır. Daha sonraları, 15. asrın sonlarına doğru İngiltere'de "el ilanı" kullanılmış, bunlar matbaa olmadığı için el ile yazılmıştır. Sesli başlayan reklamcılık, marka ve amblemlerin gelişmesiyle değişik mecralara yönelmiştir. Orta Çağ'da esnaf loncaları kalite kontrolü esasını ön plana alınca markalama önemli bir duruma gelmiştir.

Bu parçada reklam ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İlk örneğinin İngiltere'de korunduğu düşünülmektedir.
B) Gladyatör yarışmalarını duyurmada kullanılmıştır.
C) Bazı uygarlıklarda ürünlerin satışında sesli olarak kullanılmıştır.
D) Matbaanın kullanılmaya başlamasıyla gelişim göstermiştir.
E) Eski Yunan ve Roma'da ürün tanıtımı dışında da yararlanılmıştır.

4. Cep telefonlarının yaygınlaşması ile birlikte insanlar kendilerini telefon ekranına bakmaktan alıkoyamaz oldu. Birçok sorunu beraberinde getiren bu durumun önlenmesi için önlemler alınmaya çalışılıyor. Kullanıcılar en fazla neye vakit harcıyor diye bakıldığında sosyal medya, oyun, video ve sohbet gibi başlıklar öne çıkıyor. Bu bağımlılıktan kurtulmak için son günlerde dijital detoks akımı başladı. Dijital detoks kişinin bir süre teknolojik cihazlardan uzak kalması olarak tanımlanıyor. İşiniz gereği telefonsuz yaşamanız mümkün değilse bile sadece arama yapabilen ve mesaj atabilen eski tip bir telefon kullanmanız gerekiyor. İlerleyen günlerde birtakım uygulamalarla bu akımın her insana ulaşması bekleniyor.

Bu parçada dijital detoks ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Yaygınlık kazanacağının düşünüldüğüne
B) Belli tipte cihaz kullanımına izin verdiğine
C) Sağlığı koruma amacıyla ortaya çıktığına
D) Telefon bağımlılığını azaltmaya yaradığına
E) İnsanlarda telefon kullanma bilinci oluşturduğuna

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

5. Platon, ne televizyonun icadına ne de artırılmış gerçeklik teknolojisine şahit olduğumuz çağları yaşadı. O, böylesi teknoloji ve uygulamalara şahit olmadan gölge, ışık, mağara, dekor ve oyuncular üzerinden bize sanalın niteliğinden bahseden bir filozoftu. Aslında Platon'un bize anlattığı metafor; tiyatronun değil, sinemanın tasviriydi. Çünkü tiyatro, sinemaya göre gerçekliğe daha yakın bir anlatımdır. Orada bir şeyi bir kere söyleme veya bir davranışı bir kere yapma hakkınız vardır. Tiyatro oyununda bir sahne, sinemada olduğu gibi oyun sırasında defalarca tekrarlanmaz, orada dublör kullanma hakkınız da yoktur. Yine sinemada görüntüleri birleştirme hakkınız ve imkânınız varken tiyatroda böyle imkânınız olmadığı için dublör de kullanamazsınız, aksilikleri düzeltemezsiniz. Hem oynadığınız rolü kendiniz gerçekleştirmelisiniz hem de sıfır hataya yakın bir oyunculuk sergilemelisiniz. Sinemada olanlar ve filmin seyrine dalanlar sinematografinin teknik ve imkânlarıyla gerçeklik düzleminden koparılıp sanalın içine gömülürler. Orada kendi acılarını unutup başkalarının acılarını, kendi hüzünlerinden kopup başkalarının hüzünlerini yaşarlar.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi tiyatroyla sinemanın farklarından biri <u>değildir</u>?

A) Sahnede yapılan bir hatanın geri dönüşünün olmaması
B) Seyirciyi gerçeklik düzleminde tutması
C) Görüntüleri birleştirme imkânına sahip olmaması
D) Hatasıza yakın bir oyunculuk anlayışıyla sergilenmesi
E) Karakterlerin sunduğu acıklı yaşama seyirciyi çekmesi

6. Hiç gecenin geç saatlerine kadar uyumayıp sosyal medyadaki gönderilere öfkeli yorumlar yazdığınız, dondurma kutusunu açıp yarım kiloluk dondurma yediğiniz, bir bardak vişne suyu daha içtiğiniz ya da sadece kendinizi perişan hissettiğiniz oldu mu? O hâlde "Gece Yarısından Sonraki Zihin" hipoteziyle alakalı bir durum yaşamış olabilirsiniz. Bu hipotez, biyolojik döngü saatleri geceyi gösterdiği zaman -çoğu kişi için gece yarısından sonra- uyanık kalan insanların beyinlerinde nörofizyolojik değişimler meydana geldiğini söylüyor. Bu değişimler dünya ile etkileşim kurma şeklimizi; özellikle de beynimizdeki ödül işleme, dürtü kontrolü ve bilgi işlemeyle bağlantılı faaliyetleri değiştiriyor. Bu yüzden dünyayı daha olumsuz görebiliyor, zararlı davranışlar sergileyebiliyor ve sonuçlarını tamamen düşünmeden dürtüsel kararlar verebiliyorsunuz.

Bu parçada söz edilen hipotezle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kişinin normal davranış örüntülerini değiştirdiği
B) Günün belli saatlerinde ortaya çıktığı
C) Birtakım olumsuz davranışları açığa çıkardığı
D) Kişiden kişiye değişen zaman dilimini kapsadığı
E) Bireyin biyolojik durumunda değişimler yarattığı

7. Son yıllarda yumuşak robotların geliştirilmesine yönelik çalışmalar artmaya başladı. Biyolojik canlılardan ilham alan yumuşak robotlar, alışık olduğumuz mekanik metal robotların tersine, yumuşak materyallerden üretiliyor ve dokunma, sıkma ve taşıma gibi işleri yaparken nesnelere zarar vermiyor. Yumuşak robot, origami şekillerine benzeyen katlanabilir yapıdaki iskeletin elastik bir materyalle kaplanmasıyla üretilmiş. Nesneleri kavrayan tutamaç bir vakum gibi çalışıyor. İçindeki havanın somurulmasıyla havası azalan bir balon gibi küçülüyor ve tutulacak nesne etrafında büzüşüyor. Böylece nesneyi kavrayabilen balon robot, mekanik robotların tersine çok hassas ve karmaşık görüntü işleme sistemlerine ihtiyaç duymuyor. Mekanik robotlar kutu veya silindir gibi temel şekillerdeki ve belirli ağırlıktaki nesneleri tutacak şekilde geliştiriliyordu. Balon robot ise bir yumurtayı, brokoliyi veya cam şişeyi tutup kaldırabiliyor.

Bu parçada söz edilen robot türüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Mekanik robotlardan farklı olarak nesneleri daha rahat kaldırabilmektedir.
B) Bilindik robotlardaki malzemeye göre daha esnek malzemelerden üretilmiştir.
C) İçerisindeki havanın boşalmasıyla şeklinde değişiklik yaşanmaktadır.
D) Doğadaki bazı canlıların özelliklerine benzetilerek üretilmiştir.
E) Mekanik robotlar gibi karmaşık sistemlere sahip değildir.

8. Eskimolarda, "kar"ın yaşama düzeni bakımından taşıdığı önem dolayısıyla yavaş yavaş yağan kar, kuru rüzgârla savrulan kar, toz hâlinde uçuşan kar, ıslak olarak buzlanmış kar, üstü buz tutmuş kar, ev yapmakta kullanılan ve kalıp hâlinde kesilebilen kuru kar türleri için hep ayrı ayrı kelimeler bulunmaktadır. Görülüyor ki diller, toplumların duygu ve düşünce tarzına, sosyal durumlarına, oturdukları yerlere ve iklim şartlarına, tarihteki geçmişlerine, zaman içinde uğradıkları değişime ve gelişmelere göre, şekil ve işleyiş bakımından birbirinden ayrı birer biçimlenmeye uğramışlardır.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yaşanılan çevre o bölgede kullanılan dilin gelişimini şekillendirir.
B) Bir dilin söz hazinesi, o dili konuşanların yaşam şekline bağlıdır.
C) Herhangi bir sözcüğün çeşitlenmesi yaşanan coğrafyayla ilgilidir.
D) İnsanlar neyle uğraşıyorlarsa, kullandıkları sözcükler de o işle ilgili olur.
E) Bir dilin üstünlüğü aynı nesne veya kavrama verilen isim sayısıyla ölçülür.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranley.org

9. Bugün artık kalabalıkların örgütlenmesinde de sosyal medyanın etkisi küçümsenemez bir düzeydedir. Sosyal medya grupsal düşünme sistemini tetiklemekte, çevrim içi iletişimin gelişmesi çevrim dışı ortamlara da aynı iletişim biçimlerinin taşınmasına vesile olabilmektedir. Sosyal medya gündelik yaşamda birçok alışkanlığı da değiştirmiş bulunmaktadır: Mektup ve günlüklerin yerini bloglar, telefonun yerini Skype, harita ya da atlasın yerini Googlemap (dijital turist), fotoğraf albümünün yerini Instagram almıştır. Gençler medya içeriklerini üretirken adı "sosyal" olan bu medya, madalyonun öbür yüzünde bireyselleşme ve toplumsal yalnızlaşma sorunlarını da beraberinde getirmiş bulunmaktadır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi sosyal medyanın etkileri arasında değildir?

A) Toplumsal hareketleri yönlendirmesi
B) Gündelik yaşamdaki davranışları değiştirmesi
C) Bireyselleşme olgusunu belli yaş gruplarıyla sınırlandırması
D) Bireylerde yalnızlık duygusu oluşturması
E) Çeşitli türlerle bazı alanların yerini alması

10. Ördek sendromu kavramı, suda yüzen ördekler izlenerek ortaya çıkmıştır. Bu ördeklere dışarıdan bakıldığında çok sakin bir şekilde suda yüzdükleri görünür. Ancak suyun altından baktığınız zaman ördeklerin bacakları hızla çalışmaktadır. Sakinlik sadece yüzeydeki görüntüdedir. Suyun altında ise çok fazla çaba vardır. İnsana yansıyan yüzeyinden bakıldığında ise ideal benlik algısıyla gerçek benlik görünümlerinin birbirlerinden farklılaştıkları görülür. Kısaca kişilerin istedikleri duyguları, başarıları zahmetsizce elde etmiş gibi göstermelerine "ördek sendromu" denmektedir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi ördek sendromu için söylenemez?

A) Sosyal medyada beğeni alındığı hâlde birtakım kaygılar duyulması
B) Başarısızlıkların başkaları tarafından bilinmesinin istenmemesi
C) İnsanları yanıltıcı bir yönünün olması
D) İnsanların ideal benliklerini gizlemek için çabalaması
E) Ulaşılması zor hedeflerin kolaymış gibi gösterilmesi

11. Jane Elliott isminde bir öğretmen, sınıfını mavi gözlüler ve kahverengi gözlüler olarak iki gruba ayırdı. İlk gün mavi gözlü öğrencileri üstün grup olarak belirledi. Çeşitli bilimsel veriler uydurarak tüm sınıfı mavi gözlülerin daha zeki ve daha ayrıcalıklı olduğuna inandırdı. Buna göre mavi gözlü öğrencilere daha fazla teneffüs zamanı, daha fazla yemek yiyebilme gibi haklar tanınacaktı. Kahverengi gözlü öğrenciler ise tam tersi... Öğrencilerin davranışları kısa bir sürede büyük ölçüde değişti. Mavi gözlü öğrenciler kendilerini üstün görerek kahverengi gözlü öğrencilere zorbalık yapmaya başladılar. Üstelik kendilerini üstün gördükleri için dersteki ve sınavlardaki verimleri ve başarıları da artmıştı. Kahverengi gözlü öğrenciler ise tam tersi daha mutsuz ve daha başarısız olmaya başlamışlardı. Bir sonraki gün ise Jane Elliott rolleri değiştirdi. Artık mavi gözlü öğrenciler azınlık durumundaydı. Roller değişince bir önceki gün aynı şeyi yaşayan kahverengi gözlü öğrenciler mavi gözlü arkadaşlarına fazla zorbalık yapmadılar. Çünkü aynı şeyleri kendileri de yaşamıştı.

Bu parçada söz edilen deneyden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Sosyal statü kişilerin üstün taraflarına göre şekillenir.
B) Toplumsal telkinler bir grubun daha önde olmasını sağlayabilir.
C) Ezilen insanlar, yönetimi ele aldıklarında empati kurabilirler.
D) Toplumsal roller, orantısız güç kullanımında teşvik edici olabilir.
E) Aynı fiziksel özelliklere sahip bireyler, bulundukları zümreye uygun davranır.

12. *Süpermen Dönüyor* filminde Tayfun karakterini oynayan aktör Tayfun Demir, utangaç ve korkak olduğu için film boyunca bütün dövüş sahnelerinde dövüşlere göğüs kabartarak ve yavaş yavaş ilerlemektedir. Bir yumrukla bütün kötü adamları dize getirmekte, önceden bahsettiğimiz 1960'ların çok güçlü Superman'ine benzemektedir. Dönemin gereklilikleri olan belli bir dövüş kotasını gerçekleştirme zorunluluğu da buna yol açmış olmalıdır. Öldürmekten ve yaralamaktan çekinmeyişi, filmin sonunda, tarihî köprüde savaşırken düşmanının köprüden düşmesine hiçbir tepki vermemesi buna örnek gösterilebilir. Buna karşılık Amerikan Superman'ı oldukça kötümser, öldürme eğilimleri olmayan biri olarak resmedilmiştir.

Bu parçada yerli Süpermen karakteri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yabancı Superman'a göre daha duygusuz olduğu
B) Dövüş sahnelerinde standart sınırlara uyduğu
C) Film boyunca aksiyonu az bir rol üstlendiği
D) Şiddet sahnelerine girmekten korkmadığı
E) Gücüyle düşmanları kolayca alt ettiği

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

1. *Dövüş Kulübü* filminde, başlangıçta "Özgürlük para kazanmaktır." anlayışıyla hareket eden anlatıcı, aslında özgür bir iradeye sahip değildir. Her biri, birbirinin yerine geçebilen ve yokluğu en yakınındakilerin hayatı haricinde çok da bir şey değiştirmeyecek olan, farklı olduğu yanılsamasına inandırılmış "bireysel" yığınların temsili olan anlatıcı, bir araba firmasında ürün iptal koordinatörlüğü yapmaktadır. İşinde karşılaştığı gerçekler onu neyin tüketilmesine ön ayak olduğu konusunda sorgulamalara iter ancak anlatıcı hâlâ bireysellik yalanının göz kamaştırdığı yığının ayırt edilemeyen bir parçasıdır. Filmde söylendiği üzere altı aydır uyuyamayan anlatıcı, bir doktora başvurur ve ona uyuyabilmesi için ilaçlar vermesini ister ancak doktorun ona önereceği ilaç, dayanışma gruplarına katılması yönünde olacaktır. Nitekim anlatıcının kendine yabancılaşması sonucu ürettiği alt benliğinin, kendiliğini kendine ispat etme güdüsüyle şekillendiği söylenebilir.

Bu parçadan hareketle *Dövüş Kulübü* adlı filmin anlatıcısıyla ilgili aşağıdaki yargıların hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İleri sürdüğü görüşün tersini yaşayan bir karakter profili çizer.
B) Varlıkları belirgin olmayan kişileri temsil değerine sahiptir.
C) Karşılaştığı gerçeklik, onu tüketimin kaynağını sorgulamaya yöneltmektedir.
D) Kendine yabancılaşması sonucu bir alt benlik yaratmıştır.
E) Uyku sorunu yaşaması, birtakım dayanışma gruplarına katılmasını sağlamıştır.

2. Öğretmenlerin mutlaka izlemesi gereken filmlerden *3 İdiots (3 Aptal)*. Film 2009 yılı, Hint yapımı. Filmde, Hindistan'ın en iyi mühendislik okuluna giden üç arkadaşın hikâyesi anlatılıyor. Farklı bir öğrenci olan Rancho'nun en yakın arkadaşları Raju ve Farhan'ın hayatlarını değiştirmekle kalmayıp etrafındaki insanlarda da nasıl farkındalık oluşturduğuna şahit oluyoruz. Ülkemizdeki eğitim sistemi ile de çok benzerlikleri olan Hint eğitim sistemini eleştiren ve problemleri ortaya koyan harika bir film. *3 İdiots*, sistemde gençlerin nasıl hatalar yaptığını ve hayatlarının nasıl değiştiğini çarpıcı bir şekilde gözler önüne seren çok başarılı bir film.

Bu parçada *3 İdiots (3 Aptal)* adlı filmle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Özetle işlediği konuya
B) Hint eğitim sistemine yaklaşımına
C) Ülkemizdeki eğitimle bağlantısına
D) Eğitimi geliştirici önerilerine
E) Gençlere yönelik mesajına

3. Teyit ön yargısı; kişinin kendisine ait görüş, inanç veya fikirlerini doğrulayan bilgileri doğru ve anlamlı bulup karşıt görüşü destekleyen bilgileri yanlış, saçma veya değersiz bulma eğilimi içerisinde olmasıdır. Teyit ön yargısı sayesinde, kişi psikolojik mutluluğuna zarar verecek şeylerden kurtulur. Bu bilinçsiz ön yargı, duygusal bir tatmine yol açar. İşte tüm bu nedenlerle teyit ön yargısı bireyin normalde inanmayacağı bazı iddialara inanmasına ve hatta o iddiaları benimsemesine yol açar. Bu doğrultuda referans kabul edilen bazı argümanlar vardır: Çoğunluk inanıyorsa doğrudur, bir bilen (örneğin başkan, doktor vb.) söylediyse doğrudur, karşıt açıklama yoksa doğrudur, mevcut değerlerimiz ve ön yargılarımızla uyuşuyorsa doğrudur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi teyit ön yargısına örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Virüslerin yayılmasıyla ilgili TV programına çıkan uzmanın söylediklerine inanılması
B) Uzun yıllar kimsenin aksini söylemediği için uzayın sonsuz olduğuna inanılması
C) Sosyal medyada herkesin paylaşıp desteklediği bir habere inanılması
D) İngiliz yargı sisteminin güvenirliğinin, yargıçların istedikleri maaşı talep edebilmelerinden kaynaklandığına inanılması
E) Anadolu'da, bacasına leylek konan evin bereketinin artacağına inanılması

4. "Ayna nöronlar" beynimizin ön loblarında bulunur. Bunlar, diğer insanların motor davranışlarını gözlemlerken veya eylemleri gerçekleştirirken, okurken uyarılan ve aktive olan beyin hücreleridir. Ayna nöronlar gözlemleme, öğrenme, taklit etme ve empati kurma becerilerimizde önemli bir rol oynar. Aynı zamanda, satın alma davranışımız da ayna nöronlardan etkilenir.

Bu parçaya göre aşağıdaki olaylardan hangisi ayna nöron örneği olarak <u>gösterilemez</u>?

A) Bir kişi aynı ortamda sessizce esnediğinde, yanındaki kişi de esner.
B) Bir kişi limon yer ve yüzünü ekşitirse karşısındaki kişi de yüzünü ekşitir.
C) Herhangi bir filmde ana karakterlerin hissettiği acı ve sevinci izleyiciler de hisseder.
D) Bir kişi reklamını gördüğü bir ürünü daha sonra satın alır.
E) İnsanlar buz üzerinde yürüyen ve düşen birini her gördüklerinde gülerler.

5. Psikologlara göre, kimse başarısızlıklarını ve kötü yanlarını başkalarına göstermek istemez. Sosyal medyadaki paylaşımlarda "beğeni" fazla olduğu zaman kendinizi iyi hissetseniz bile kendinizden ve başkalarından kaygı ve depresyon belirtilerinizi gizleyebilirsiniz. Ancak sosyal medyada yapılan bu tür paylaşımlar takipçileri de etkilemektedir. Onların, "Sadece ben mi kaygı duyuyorum, ben mi başarısızım?" gibi soruları kendilerine sormalarına neden olmaktadır. Bu durum kişilerin öz saygılarının azalmasına ve depresyona sürüklenmelerine sebebiyet vermektedir. Yapılan araştırmalarda, idealize ettiğimiz yaşamla gerçek yaşam arasındaki pergelin açılmasından dolayı birçok psikolojik sorunla karşılaştığımız ortaya kondu.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Sosyal medya fenomenleri, duygularını takipçilerine yansıtabilir.
B) Bazı psikolojik rahatsızlıkların ortaya çıkmasında sosyal medyanın etkisi vardır.
C) Duygularını gizlemeyi başaran sosyal medya kullanıcısı, takipçileriyle olumlu hava yakalar.
D) Sosyal medya takipçileri bazı kötü durumları sadece kendinde görme eğilimine girebilmektedir.
E) Ulaşılmak istenen yaşamla gerçek yaşam arasındaki fark, kişilerde problem yaratır.

6. İlk defa tanıştığımız kişi hakkında uzun süre düşünmeyiz. Gördükten sonraki ilk saniyelerde teşhis koyuyoruz. Araştırmalar, yeni tanıştığınız biri hakkında karar vermenin sadece 200 milisaniye sürdüğünü gösteriyor. Frankfurt'taki Max Planck Enstitüsünden bu konuda araştırmalar yapan Profesör Wolf Singer, " Beynimiz, çalışma hızı ve alanı sınırsız olan hislerimizin kontrolünde kararlar verir. Bunun yanı sıra genlerimize nüfuz eden belli sezgi alanları var. Bu tarif edilemez sistem, ihtiyacınız olduğunda çalışır ve çok kısa sürede rakibinizin dost mu düşman mı olduğuna karar verir."

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) İnsan beyni sınırsız duyguya ve çalışma alanına sahiptir.
B) İlk defa tanıştığımız kişiler hakkında çok kısa sürede kararlar alabiliyoruz.
C) Beynin karar verme süresi üzerine çeşitli çalışmalar yapılmıştır.
D) İhtiyaç duyduğunda ortaya çıkan bir karar verme mekanizması vardır.
E) Beyin, bir insanı dost ya da düşman olarak nitelendirirken yanılma payı yoktur.

7. *Rocky* serisi, tüm zamanların en iyi film serilerinden biri olarak büyük beğeni topladı ve bu inkâr edilemez bir şekilde doğru. Altı *Rocky* filmi ve iki devam filmi var ancak 1976 yılındaki orijinal başyapıtın en iyisi olmadığını iddia etmek zor. Rocky Balboa, Philadelphia'nın kenar mahallelerinde kullanılmayan bir dairede yaşayan ve karanlık bir tefeci için çalışarak para kazanan amatör bir boksördür. Utangaç Adrian ise büyük aşkıdır. Reklam dublörlüğü yaparken tesadüf eseri ağır sıklet dünya şampiyonu Apollo Creed tarafından bir dövüşe davet edildiğinde umutsuz hayatı değişir. Rocky, sadece kendine olan güvenini kazanmak için değil, aynı zamanda sokakta bir serseri olmadığını kanıtlayabilmek için on beş raundu geçmeye kararlıdır.

Bu parçada söz edilen *Rocky* adlı filmle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tüm zamanların en büyük film serilerinden biri olarak adlandırılmıştır.
B) Zor koşullar altında yaşamını sürdüren bir boksörü konu edinmiştir.
C) Çekilen ilk film, otoritelerce serinin en iyisi olarak kabul edilmektedir.
D) Başkahramanın yaşamı, tesadüfe bağlı olarak değişmektedir.
E) Seri filmler kategorisinde, başarısıyla en üst sıralarda yer almaktadır.

8. Elektrik motorları yapısal olarak içten yanmalı motorlardan daha üstündür. Elektrik motorları çalışırken çok az gürültü çıkarır veya hiç çıkarmaz, böylece konforu artırır. İçten yanmalı motorlar durduklarında bile düşük devirlerde çalışmaya devam eder ve açma/kapama gibi tekniklerle bunun üstesinden gelmeye çalışırlar, oysa elektrikli motorların böyle bir sorunu yoktur. Elektrikli motorlar düşük devirlerde yüksek tork ve doğrusal hızlanma sağlayarak sürüşü daha keyifli hâle getirir. Batarya teknolojisinin gelişmesine rağmen elektrikli araçların menzilinin sınırlı olması elektrikli motorların kullanılmasını zorlaştırmaktadır.

Bu parçada söz edilen elektrikli motorla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Çalışma sırasında neredeyse hiç ses çıkarmaması, rahatlık sağlar.
B) Gürültüsüz olması, ses yalıtımı maliyetinden tasarruf sağlar.
C) İçten yanmalı motorlara göre bazı tasarım avantajları da vardır.
D) Düşük devirlerde yüksek tork ve doğrusal hızlanma sağlayarak sürüş keyfini artırır.
E) Menzil sorunu olması, fazla rağbet görmesini sınırlandırmaktadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

9. Hayvanlardan farklı olarak insanlar, çevrede şu anda var olmayan ya da var olma ihtimali düşük olan veya şu anda ve burada var olmayan ancak geçmişte meydana gelmiş olaylar hakkında düşünmek için çok zaman harcarlar. Farkındalık literatürü bunu şimdiki anda bulunmama veya "zihin gezintisi" olarak nitelendirir ve bizi mutsuz ettiği düşünülür. Bununla birlikte geçmişten ders almamızı, anıları hatırlamamızı, gelecek için plan yapmamızı, hedefler belirlememizi ve gelecek için motivasyon sahibi olmamızı, kısacası bir anlamda ruh sağlığımız pahasına da olsa hayatta kalmamızı sağlayan şey aslında insan evriminin bir sonucudur.

Bu parçadan zihnin uçuşuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Geçmiş ve gelecekle ilgili düşünceler içerir.
B) Aynı anda farklı yerlere ait projeler içerebilir.
C) Gelecek dönemde bir hedefe ulaşmak için gereklidir.
D) Evrime bağlı olarak insanın sürdürülebilir ruh hâlinin ortaya çıkmasında pay sahibidir.
E) Geçmişin izlerinin korunmasını sağlar.

10. Sürekli olarak yaşamla arayı kapatmaya çalışıyoruz. Koşuyoruz, koşuyoruz ve koşuyoruz. Varış noktası mutluluğun zirvesi gibi görünüyor. Mutluluğun sebebinin sonuç değil süreç olduğunu fark etmiyoruz. İçe dönük hayatlar yaşıyoruz ve yanımızdaki kişinin adını bile bilmiyoruz. Bunun temel nedenlerinden biri konut yapısındaki değişimdir. Çok katlı bir binada yaşayan hiç kimse orayı kendi evi olarak görmez. Ortak alanların, binanın bahçesinin ve çevresinin peyzajının yapılmasını ve korunmasını istemiyorlar. Sadece kendilerine ait bir alan istiyorlar. Yan evde yaşayan ailenin sıcaklığı sadece özlem olarak kalır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Konut yapısının insanlar üzerinde etkisi vardır.
B) Çok katlı evlerde yaşayan insanlar mutsuzdur.
C) Mutluluk tek bir an değil, zamana yayılmış bir duygudur.
D) Yaşam, süreç sayesinde daha iyi bir hâle gelir.
E) Bir mahallede yaşamak, sıcak ilişkilere yardımcı olur.

11. Pek çok memelinin kürk rengi, vücutlarının farklı bölgelerinde değişkenlik gösterir. Ancak pandalardaki gibi yalnızca kolların, bacakların, göz çevresinin ve kulakların siyah olması, başka memelilerde görülen bir durum değil. Araştırmacılar panda kürkünün belirli bölgelerini inceledi ve bu bölgelerdeki açık ve koyu renkleri 195 etobur türünün ve 39 ayı alt türünün kürklerindeki renklerle karşılaştırdı. Ardından kürklerdeki renk tonları çeşitli ekolojik ve davranışsal değişkenlerle eşleştirildi. Sonuç olarak pandalar vücutlarının büyük oranda beyaz olması sayesinde karlı ortamlarda, kollarının ve bacaklarının siyah olması sayesinde de gölgenin bol olduğu ormanlık alanlarda rahat gizlenebiliyordu. Diğer yandan araştırmacılar pandaların yüzlerindeki ve kulaklarındaki koyu rengin saklanmaya değil iletişim kurmaya yaradığını ortaya çıkardı. Koyu renkli kulakların pandalara yırtıcı bir hayvan izlenimi verdiği ve avcıları korkutma görevi yapabileceği öne sürülüyor. Göz çevrelerinde bulunan koyu renk halkaların ise pandaların birbirlerini tanımasına ya da rakiplerin birbirine gözdağı vermesine yaradığı belirtiliyor.

Bu parçadan hareketle "panda" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kürkünün araştırmalara konu olduğu
B) Kimi özellikleriyle farklılık gösterdiği
C) Renklerinin onlara avantaj sağladığı
D) Çoğunlukla karlı ortamda yaşadığı
E) Memeli bir hayvan türü olduğu

12. Zaman yolculuğu temalı filmlerin öncülerinden biri olan *Geleceğe Dönüş*, hem yönetmeni Robert Zemeckis'i hem de dönemin filmlerini ön plana çıkaran eserlerden biridir. Film, uzay-zaman gerçekliği temasını başarıyla ele alırken izleyicinin zihninde değişen gelecek ve paradokslarla ilgili sorular da uyandırıyor. *Geleceğe Dönüş* filminde, çılgın bilim insanı Dr. Brown zaman yolculuğuna izin veren bir makine geliştirir. Genç Marty bu makineyi ilk kullandığında küçük bir zaman hatası, onu geleceğe değil, geçmişe gönderir. Otuz yıl geriye giden Marty, ilginç bir kadere yol açan bir hata yapar.

Bu parçada söz edilen filmle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Ele aldığı temaya
B) İzleyici üzerinde yarattığı etkiye
C) Oyuncu kadrosuna
D) Filmi kimin çektiğine
E) Sinema sanatındaki yerine

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantes.com

1. Bazı filozoflar ve sanat tarihçileri, bir sanat eserinde simetrinin doğru kullanımının güzelliği ve estetiği ifade ettiğine, simetrinin sürekli tekrarlanması hâlinde ise eserin ruhsuz, sıkıcı ve bıktırıcı hâle geleceğine inanmaktadır. Örneğin Adorno'ya göre asimetri, bir eseri daha edebî kılar ve biçimsel güzelliğini doğrudan etkiler. Diğer yandan, Hermann Weil'e göre güzellik simetriden ayrılamaz. Weil, *Simetri* kitabının ilk paragrafında güzellik ve simetri arasındaki ilişkiyi açıklamıştır. Bu ilişkiyi ele alırken "denge" kavramının güzelliği nasıl etkilediğini gösteriyor. Simetri ve güzellik arasındaki ilişki, bir dağın nehirdeki yansıması, bir çiçeğin şekli, bir arı kovanındaki peteğin şekli ve bir insan yüzünün dengesi gibi doğadaki simetriler aracılığıyla ifade edilir.

Bu parçaya göre simetri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Sanatta yerli yerinde kullanıldığında etkili olacağı
B) Sanatta güzellik anlayışının oluşmasını sağlayacağı
C) Aşırı kullanılması hâlinde bir eserin değerini düşüreceği
D) İyi dengelenmiş birçok formda kendisini gösterdiği
E) Güzellik kavramının açıklanmasında tek başına yeterli olacağı

2. İngiliz edebiyatının önde gelen yazarlarından George Orwell; roman, deneme ve fabl gibi çeşitli türlerde yazmış, derin gözlemlerini yalın bir üslupla dile getirmiş bir yazardır. Eserlerini yazarken daha önce kullandığı metaforları kullanmaktan özenle kaçınmıştır. Uzun cümlelerin gereksiz olduğunu ifade etmiştir. Yabancı kelimeler ve bilimsel semboller kullanmadan sade bir dil kullanmayı tercih etmiştir. 1934'te yayımlanan *Burma Günleri* adlı romanı, polis teşkilatında görev yaparken yaptığı gözlemlerin otobiyografik bir anlatımıdır. George Orwell, 1945 yılında yazdığı *Hayvan Çiftliği* adlı romanında Rus Devrimi'ni ve Stalin'in sadakatsizliğini siyasi bir alegori içinde ele almış ve bu roman onu uluslararası bir yazar hâline getirmiştir.

Bu parçada George Orwell ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Farklı türlerdeki eserlerinde gözlem gücünden yararlandığı
B) Siyasi konulardaki eserlerinin büyük saygı gördüğü
C) Yaşamındaki bazı unsurları eserine taşıdığı
D) Simgesel anlatımı olan eseriyle tanınır hâle geldiği
E) Eserlerini belli bir dil anlayışına göre yazdığı

3. OpenAI adlı yapay zekâ çalışmaları yürüten kuruluş, metin yazarlığı alanında geliştirdikleri yazılımı denemeye karar verdi ve sonuçlar "tehlikeli" bulundu. GPT-2 adlı yapay zekâ algoritmasının yapabildiklerini görünce şoka uğrayan araştırmacılar, çalışmanın tamamının yayımlanmamasına karar verdi. Yazılım basit olarak kendisine verilen bir metinde sırada kullanılacak kelimeleri seçiyor ve metnin tutarlı şekilde devamını getiriyor. Tıpkı bir insan gibi yazabildiği görülen algoritma üzerindeki çalışmalar kötü amaçlarla kullanımı ve yol açabileceği zararlar düşünülerek şimdilik durduruldu. Bir insandan farksız şekilde her konuda mükemmel metin yazarlığı yapabilen bir yazılımın özellikle "yalan haber" üretimi ve sosyal medyada trendler oluşturmak veya siyasi, ekonomik saldırı amaçlarıyla robot hesaplarca kullanılabileceği öngörülüyor.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi, sözü edilen yapay zekâ yazılımının yaratacağı tehlikelerden biri <u>değildir</u>?

A) Bir ürünün daha fazla satılmasını sağlamak için sahte reklamlar düzenlemek
B) İnsanlar arasında paniğe neden olabilecek felaket haberleri yaymak
C) Siyasi partilerin oyunu artıracak veya düşürecek anket sonuçları düzenlemek
D) Bir ülkenin bankacılık sektörünü olumsuz etkileyecek girişimlerde bulunmak
E) Sosyal medya hesaplarında, bireyleri yönlendirecek akımlar yaratmak

4. Mercan resiflerinin beyazlayıp ölmesi, okyanusların iklim değişikliğine gösterdiği en açık tepkilerden biridir. Deniz suyundaki ısınmaya, aşırı avlanma, kitlesel turizm ve kirliliğin de eklenmesiyle birlikte, dünyanın cennet köşelerinden üst üste üzüntü veren haberler geliyor. Avustralya'daki Büyük Set Resifi örneğin, bu negatif etkileri üst seviyede yaşıyor. Kızıldeniz'in kuzey ucunda bulunan Akabe Körfezi'nden gelen haberler ise umut verir türden. Çünkü buranın resifleri dünyadaki gidişatın aksine son derece sağlıklıdır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İklim değişikliğinden olumsuz etkilenenlerin başında Büyük Set Resifi gelir.
B) Akabe Körfezi, iklim değişikliğinden olumlu yönde etkilenen yerlerden biridir.
C) Denizlerdeki değişime, iklim değişikliğinin yanında insanların da olumsuz etkileri vardır.
D) Mercan resiflerinin ölmesi iklim değişikliğinin okyanuslara etkilerinin başında gelir.
E) İklim değişikliğinin etkilemediği ülkeler, genellikle sanayileşmemiş ülkelerdir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

5. Tarihsel bir açıdan bakıldığında ilk kitap MÖ 868 yılında Çin'de tahta baskı kullanılarak basılmıştır. Bu tahta baskı; Çin'de Budist heykellerinin portrelerini yapmak, Batı'da ise düzenlenmiş *İncil* sahnelerini geniş kitlelere ulaştırmak için kullanılmıştır. Modern matbaacılığın öncüsü Johannes Gutenberg, 1445 yılında metalden dökülmüş yazı gereçlerinin formlarını değiştirmesini sağlayan yeni bir yöntem keşfetti. Matbaanın gelişmesi ve yaygınlaşması insanların hayatında yeni bir dönem başlatmış, okuma yazma oranları artmış, Avrupa'da Rönesans Dönemi'nde başlayan yenilikler ve icatlar baskı ve çoğaltma yoluyla dünyaya taşınmıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Matbaanın icadından önce insanlar her zaman bilgi alışverişinde bir arayış içinde olmuşlardır.
B) Kitap basımını ilk kez Çinlilerin gerçekleştirmesi, sonraki süreçlerin gelişmesine zemin hazırlamışlardır
C) Modern matbaacılığın temelleri, Johannes Gutenberg tarafından icat edilen sistemle atılmıştır.
D) Dinî unsurların yayılmasını sağlamak için bazı baskı teknikleri kullanılmıştır.
E) Matbaa, Avrupa'daki birçok yeniliğin dünyaya yayılarak takip edilmesini sağlamıştır.

6. Literatürde Medusagyneoppositifolia olarak tanımlanan denizanası ağacı, ilk olarak John Gilbert Baker tarafından çiçeğinin Yunan mitolojisinde yer alan Medusa'nın başına benzemesi sebebiyle "Medusagyne" olarak adlandırıldı. Sonrasında meyvesinin görünümünden dolayı denizanası ağacı ismini aldığı düşünülüyor. Denizanası ağacı, yoğun yuvarlak taç yaprakları olan küçük bir ağaç. Büyümek için son derece nemli koşullara ihtiyaç duyan bitkinin doğada kendi başına yetişmesi ise biraz zor. Öyle ki 1970'li yıllara kadar bu ağacın nesli tükendi diye düşünülüyordu. Şimdilerde sadece Seyşeller'e bağlı Mahe Adası'nda bulunan denizanası ağacı popülasyonları, Morne Seychellois Ulusal Parkı içinde korunuyor. Neredeyse 70 yıl boyunca ortadan kaybolan denizanası ağacı, bilim insanlarının adadaki yeniden keşfiyle bir mucizeyi andırıyor.

Bu parçada söz edilen ağaçla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Günümüzde yaşadığı yere
B) İsminin mitolojik kökenine
C) Şekilsel özelliklerine
D) İhtiyaç duyduğu yaşam koşullarına
E) Bilimsel değer görmesinin nedenlerine

7. Özellikle erken yaşlarda sıkça görülen bir davranış olan kendi kendine konuşmanın çocuklarda gelişimin bir parçası olduğu, yeni kavramları öğrenmelerini kolaylaştırdığı ve çocuklara davranışlarını yönlendirme imkânı verdiği düşünülüyor. Örneğin bir çocuğun ayakkabısının bağcıklarını bağlarken kendi kendine konuşması, bir sonraki adımı hatırlamasını ve yaptığı işe odaklanmasını kolaylaştırabilir. Çocuklarda genellikle sesli bir şekilde gerçekleşen bu süreç, yetişkinlerde iç konuşma şeklinde varlığını sürdürüyor. Kendi kendine konuşmanın yetişkinlerde problemlerin üstesinden gelme yeteneğini geliştirdiği düşünülüyor. Örneğin yeni bir bilgi öğrenirken kendi kendine tekrar etmek, bilginin beyinde farklı süreçlerle kaydedilmesini sağlıyor. Ayrıca karmaşık ve anlaşılması zor bir cümle okunduğunda sesli bir şekilde tekrar etmek, ifadenin anlaşılmasını kolaylaştırıyor.

Bu parçada kendi kendine konuşmayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Çocukların zihinsel gelişimine katkıda bulunduğu
B) Farklı yaştan bireyler üzerinde etkisinin olduğu
C) Çocuklarda ve yetişkinlerde çeşitli şekillerde ortaya çıktığı
D) Günlük yaşamdaki sıradan davranışları yönlendirdiği
E) Karmaşık ifadelerin anlaşılmasını kolaylaştırdığı

8. İnsan daha demir devrinde iken silahının kabzasına kuş ve çiçek resimleri kazıyordu. Bu süs faydasızdı. Silahın atım ve isabet gücünü artırmıyordu. Ancak silahı atanın manevi gücüne bir şey kattığı için süsün faydalı olduğu söylenebilir. Fakat bu faydanın şartı insanın güzellikten zevk almasıdır. Yani güzellik duygusu faydadan önce gelmektedir. İnsanı hayvandan ayıran fark da budur.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

A) İnsanın ilkel davranışlarında da faydayı aşan bir idealin hâkimiyeti göze çarpıyor.
B) Güzelliğe karşı eğilim, zamanımıza kadar en büyük sanatları yaratarak devam etmiştir.
C) Bugün maddi ihtiyaçlara cevap veren endüstri mamullerinde bile faydacılık arıyoruz.
D) Güzellik duygusu, maddi hayatımızın her parçasında saltanat sürmektedir.
E) Susadığımız zaman suyu bile zarif bir bardaktan içmeyi tercih ediyoruz.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rante

9. 1849 yıllarına kadar uzanan İnsansız Hava Araçları tarihinin, İtalyan Birleşme Savaşları sırasında başladığı söylenebilir. İlk İnsansız Hava Aracı olarak kabul edilen insansız balonların, Avusturyalılar tarafından Venedik şehrinin bombalanmasında kullanıldığı bilinmektedir. Bu insansız balonların başarısı tamamıyla rüzgâra bağlı olduğundan, kullanımları zor olmakta hatta kendi askerlerinin ölümüne yol açtığı durumlarla bile karşı karşıya kalınabilmekteydi. 20. yüzyılın başlarında ise mucit Charles Perley, bu sistemden yola çıkarak zaman ayarlı bir bomba taşıyan ve bu bombayı düşman birliklerinin üzerine bırakan bir sıcak hava balonu tasarımı ile bugün mühimmatlı drone olarak adlandırdığımız sistemin fikir babası olmuştur. Artık rüzgârın yönü ve şiddetine göre zamanlayıcı ayarlanabiliyor, patlayıcılar balondan bırakıldığında ateşleme mekanizması kurulabiliyordu. Bu kulağa başarılı bir sistem gibi gelse de değişen rüzgâr gibi herhangi bir aksi durumda sistem yine dost unsurları da bombalayabiliyordu.

Bu parçadan hareketle İnsansız Hava Araçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) İlk kez Avusturyalılar tarafından kullanıldığı
B) İlk örneklerinin bazı kusurlarının olduğu
C) Bombalı mühimmat taşıyan modellerinin, savaşta üstünlük sağladığı
D) Rüzgârın yönüne göre hareket ettiği
E) Düşman unsurlar kadar dost unsurlara da tehlike yarattığı

10. Su, hiç şüphesiz hayatın kaynağıdır; yeryüzünde hayat muhtemelen bütün sular kuruduktan sonra nihayete erecek. Devlet denebilecek ilk ciddi organizasyonlar ve medeniyetlerin yükseldiği şehirler nehir ve deniz kıyılarında kuruldu. İnsanlar hayatta kalabilmek için hep suya koştular, gerektiğinde bir yudum su için savaştılar da. İnsanlık tarihî kısaca "suyu arayış tarihi" diye özetlenebilir. Bunun için hemen her kültürde kutsallık izafe edilen hatta bazı kültürlerde tapınılan su, tarihin hiçbir döneminde sadece H_2O olmadı; her zaman zengin bir kültürle aktı.

Bu parçadan hareketle su ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tükendiğinde dünyadaki yaşamın sona ereceğinin öngörüldüğü
B) İlk şehirlerin, kıyılarında inşa edildiği
C) Tarih boyunca uğruna en büyük savaşların yapıldığı
D) Birçok kültürde kutsal sayıldığı
E) Simgesel karşılığının dışında değer gördüğü

11. "Ego tükenmesi" kavramını araştırmak için yapılan bir deneyde, katılımcılar üç gruba ayrılmış ve aç karnına deney ortamına yerleştirilmiştir. Deney ortamına lezzetli bir çikolata parçacıklı bisküvi kokusu hâkimdi. Katılımcılara akıl almaz bir bulmaca ve sınırsız zaman verildi. Katılımcılar bulmacanın çözümü olmadığından habersizdi. Daha sonra bir gruba çikolata parçacıklı bisküvi, diğer gruba ise turp verileceği söylendi. Tadım aşamasında hazır bulunmayan üçüncü bir grup ise odaya daha sonra girmiştir. Deneyin sonunda, çikolata parçacıklı bisküvi yiyebilecekleri söylenen katılımcılar ile tadım aşamasında bulunmayan üçüncü grubun performansı neredeyse aynıydı. Her iki gruptaki katılımcılar, sadece turp yemelerine izin verilenlere kıyasla bulmaca üzerinde daha fazla çaba harcamışlardır. Sadece turp yemelerine izin verilen katılımcılar, çikolatayı yememek için iradelerinin bir kısmını kullandılar; bu da iradelerini zorladıkları anlamına geliyordu.

Bu parçada söz edilen deneyle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Duyulara yönelik uyaranlar, beynin farklı bölgelerindeki işlevleri etkiler.
B) Hoş bir uyaranın kokusu, diğer duyuların uyarılmasını engelleyebilir.
C) İnsanlar, beklentilerine bağlı olarak aynı uyarıcıya farklı tepkiler verirler.
D) Çevresel uyaranlar, görevlerdeki konsantrasyon üzerinde etkilidir.
E) Beş duyu aynı miktarda uyaran alırsa koku alma duyusu baskın olacaktır.

12. Bazen aklınıza geldikçe ama yalnızca sizin konuşmaya ihtiyaç duyduğunuz ama bizim dinlemek istemediğimiz zamanlarda öğüt verdiğinizi hatırlıyorum. Ruh hâlimizin nasihatlerinizi idrak etmeye uygun olup olmadığını dikkate almadan doğrudan nasihat etmeye başlardınız. Kafanız önde, çatık kaşlarla, gözlerimize bakmadan konuşurdunuz. Gözlerimize bakıp gülümseseydiniz, biz sizin sevginizi ve duygusallığınızı sezseydik bu sizin için kötü olurdu. O zaman bizleri nasıl korkutup yönetecek, size itaat etmemizi nasıl sağlayacaktınız?

Bu sözleri söyleyen bir çocuk aşağıdaki ebeveyn özelliklerinden hangisini <u>belirtmemiştir</u>?

A) Çocuklarının kendilerine mutlak olarak itaat etmesini beklerler.
B) Kuralları ve istekleri tartışmasız olarak kabul etmelerini isterler.
C) Sevgilerini göstermezler ve çocukla aralarına mesafe koyarlar.
D) Çocukla fikir alışverişine girmeden çocuk veya aile ile ilgili kararları kendileri alırlar.
E) Çocuğun yanlış karar verdiğini bildikleri hâlde bu durumu görmezden gelirler.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

1. Bir insanın herhangi bir stres ile baş edebilmesinde ruhsal dayanıklılık çok önemli bir yer tutar. Ruhsal dayanıklılığı iyi gelişmiş insanlar belirsizlik durumlarından daha az etkilenir ve sorunları daha kolay aşarlar. Bazı insanlarda daha belirgin olmak üzere her insan, yaşamını belli bir denetim altında tutmak ister. Yaşamlarını abartılı biçimde denetim altında tutmak isteyenler ne olacağını bilmeyi, olabilecekler karşısında neler yapacağını öngörebilmeyi, karşılaşabileceği olumsuzlukları denetleyebilmeyi hayal ederler. Fakat belirsizlik dönemlerinde insanoğlu bu hayalin boş olduğu gerçeği ile yüzleşir. Kontrolü yitirdiği kaygısı bazı insanları derinden sarsar. Ne yapacağını belirleyememek ve belirleyemeyeceğini düşünmek kaygılarını çok arttırır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Zihinsel dayanıklılık, bir kişinin her türlü stresle başa çıkabilmesinde çok önemli bir yere sahiptir.
B) Zihinsel dayanıklılığı gelişmiş kişiler, sorunların üstesinden kolaylıkla gelebilirler.
C) Hayatlarını kontrol etmek isteyen kişiler, karşılaşabilecekleri olumsuzlukları da kontrol edebileceklerini düşünür.
D) Yaşamın belirsiz olması, kontrol duygusunun geçersiz olduğunu ortaya çıkarır.
E) Bir durumun kontrolünü kaybetme endişesi, bazı insanlarda derin kaygıya neden olur.

2. Gerçekten büyük bir şair, büyük bir yazar mıydı Ahmet Haşim? Orasını bilmiyorum. Ama öyle sanıyorum ki büyük bir şair, büyük bir yazar olduğunda kendinin de çok şüphesi vardı. Şüphesi olmasa başkalarının ne düşündüklerini o kadar merak eder miydi? Nereden geliyordu o şüphe? Ahmet Haşim'in şiiri, edebiyatı, kendi şiiri, kendi edebiyatı değildi de ondan gelirdi. Yazdığı şiirleri yazmak içinden doğmazdı; boyuna arar, iyi şiirin nasıl olması gerektiğini kitaplardan öğrenmek isterdi. Her okuduğu da bütün düşüncelerini, bütün benliğini sarıverirdi. Yazdıklarına bakın, birbirine pek benzemez birçok şiirler görürsünüz.

Bu parçadan hareketle Ahmet Haşim ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Şairliğinin vardığı nokta hakkında bazı endişeleri vardır.
B) Başkalarının kendisi için düşündüklerine önem verir.
C) İyi şiir yazmak için araştırma yapmaktan kaçınmaz.
D) Şiirleri arasında belirgin farklar vardır.
E) Eksiklerini gidermek için iyi şairlerin eserlerini örnek alır.

3. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra hızla büyüyen Hollywood film endüstrisi, 1960'larda mali sıkıntılar yaşamaya başladı. Ardından birden fazla gösterime imkân veren sinema salonları inşa edildi, stüdyolar uluslararası şirketlere satıldı ve 1970'lerde film endüstrisi yeniden gelişmeye başladı. O dönemde, bildiğimiz başarılı yönetmenlerin çoğu kamera arkasındaydı ve yüzyılın en başarılı filmlerinden bazılarını çektiler. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte sadece gözlerimizle gördüğümüz değil, zihnimizle de anladığımız hikâyeler beyaz perdede hayat buldu. Zamanımızın en büyük filmlerinin birçoğunun temellerinin atıldığı bu dönemde, seyir zevkini artırmak için teknolojik araçlar sürekli ve sıklıkla geliştirildi ve 20. yüzyılın son çeyreği, 21. yüzyılda gelecek büyük bir değişim çağına göz kırptı. Öngörülebilir hikâyeler yerini çok katmanlı, karakterli ve beklenmedik sonlara sahip kompozisyonlara bıraktı. Sinema yapımları kıtalara ve dünyaya yayıldı. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan Hollywood, artık endüstrinin yıldızı değil, diğerleri gibi oyunculardan sadece biriydi.

Bu parçada Hollywood filmleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Teknolojik gelişim, filmlerin anlamsal yönünü öne çıkarmıştır.
B) Yeni salonların yapılması, gelişimini olumlu yönde etkilemiştir.
C) Birinci Dünya Savaşı'nın bitmesiyle ilerleme kaydetmiştir.
D) Zaman ilerledikçe sonunun nasıl olacağı merak edilen filmler çekilmiştir.
E) 1970'li yıllar, başarılı yönetmenlerin etkisinin olduğu dönem olmuştur.

4. Barış Manço'nun müziği bizim kültürümüz ve yaşamımızdı. Şarkılarında bir gün *Sarı Çizmeli Mehmet Ağa*'nın maceralarını duyabilir, bir gün attar kokusunu alabilirsiniz. Başka bir gün sokak satıcılarının çığlıklarını dinlediniz:"Domates, biber ve patlıcan!" Aynı zamanda mizah duygusu ve çocuksuluğu da vardı; çocuklarımız onun *Arkadaşım Eşek* ve *Ayı* şarkılarını dinleyerek, Barış Çelebi'nin TV programında onunla dünyayı dolaşarak büyüdüler. Bazı şarkıları da bilgelik doluydu. *Gülpembe* gibi şarkılar mistik bir bakış açısıyla da yorumlanabilir.

Bu parçadan Barış Manço ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Çocuklar için yaptığı programlarında gezginlik, güçlü bir unsurdur.
B) Hayatın farklı kesimlerinden insanlar, onun şarkılarına konu olmuştur.
C) *Gülpembe* adlı şarkısı,farklı yorumlara açık bir özellik taşımaktadır.
D) Çocuklar için söylediği şarkılarda öğreticilik ağır basmaktadır.
E) Halkımızın yaşam biçimi ve kültürü, sanatçıların müzik anlayışını etkilemiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlo

5. Günümüzde çevre kirliliği tüm gezegeni kapsayacak boyutlara ulaşmıştır. Dünyanın pek çok yerinde insanlar nükleer tehdit ve radyasyondan habersiz ve çevresel felaketlere karşı korumasız bir şekilde yaşamaktadır. Bilim insanları, bu sorunların devam etmesi hâlinde dünyadaki tüm yaşam formlarının ciddi tehdit altında kalacağını vurguluyor. Oysa insanlığın gelişimi, yaşam ve doğal çevre ile uyum içinde ilerlemiştir. Ancak dünyanın hızlı sosyal ve teknolojik gelişimiyle bu hassas ekolojik denge giderek bozulmaktadır. Bu tehlikeli gelişmenin dışında kalan insanlık, bu dünya dengeli bir çevre tarafından desteklenmediği takdirde tüm canlıların hayatta kalmasının imkânsız olduğunu ne zaman anlayacak?

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) İnsanlığın ilk yıllarında doğaya çok az zarar verildi ya da hiç verilmedi.
B) Dünyanın bazı bölgelerinde yaşayan insanlar doğaya yönelik tehlikelerin farkında değiller.
C) Çevresel kirlilik, dünyanın dengesinin hızla bozulmasında önemli bir etkendir.
D) Kirlilik bu hızla devam ederse gezegendeki tüm yaşamın varlığına son verecektir.
E) Teknolojinin gelişmesi, ekolojik dengenin bozulmasındaki faktörlerden biridir.

6. Bitkiler, günümüzde hiç olmadığı kadar çevresel baskıyla karşı karşıya. Örneğin iklim değişimi, pek çok yerde kışları daha kısa ve daha hafif hâle getiriyor. Bitkiler de buna yanıt veriyor. Pek çok bitki, çiçek açma zamanlarını belirleyen çevresel saatlerini ayarlamak için asgari bir soğuk döneme ihtiyaç duyuyor. Bu mekanizmalar, bitkilerin üreme şanslarını azaltan dönemlerde çiçek açmaktan kaçınmasını sağlıyor. Bitkilerde sinir ağları bulunmadığından "anıları" tamamen hücresel, moleküler ve biyokimyasal ağlara dayanıyor. Bu ağlar, araştırmacıların somatik hafıza terimiyle adlandırdığı şeyi meydana getiriyor. Söz konusu mekanizmalar, bitkilerin önceki bir çevre durumunun gerçekleştiğini fark etmesini ve bunun sonucunda aynı durumun gerçekleşmesi hâlinde daha hızlı tepki vermesini sağlıyor. Bu somatik anılar, daha sonra epigenetik yoluyla bitkilerin gelecek nesillerine geçebiliyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Bitkilerin değişen iklim koşullarına uyumuna
B) Somatik anıların, sonraki bitkilere geçmesine
C) Bitkilerde bulunan sinir ağlarının diğer canlılardan farklarına
D) Bitkilerin üremesinin en az olduğu döneme
E) Bitkisel hafızanın, çevreye uyumdaki önemine

7. Mühendislik okulunun bilimsel ve askerî disiplini ile okumak ve kitaplar yazmak isteyen Dostoyevski'nin istekleri hiç bağdaşmıyordu. Bu sebepten dolayı, öğrenimini bitirdikten hemen sonra yoksul kalmayı göze alarak kendini kitap yazmaya verdi. Geçimini sağlamak içinse çeviriler yapmaya başladı. Ancak adını yavaş yavaş duyurmaya başlamışken genç liberallere katılmasıyla hayatının akışı önemli ölçüde değişti. I. Nikolay'ın polisleri tarafından cezai yaptırımlara maruz kaldı, sekiz ay hücrede yattıktan sonra ölüm cezası onun için gelinen son noktaydı. İnfaza saniyeler kala cezası dört yıllık Sibirya sürgününe çevrildi. Sürgün kararından uzun süreler geçtikten sonra, yeniden Petersburg'a dönme iznini bir şekilde almayı başardı; bu şartlar altında yeniden yazmaya başladı ve yazmaktan vazgeçmedi.

Bu parçadan Dostoyevski ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Birçok zorluk içinde hayatını sürdürmeye çalışmıştır.
B) Yaşadığı onca olaya rağmen yazmaktan vazgeçememiştir.
C) Karşılaştığı ikilemlerde yazmayı hep ön planda tutmuştur.
D) Liberaller, onun sanat yaşamında önemli bir yol ayrımı oluşturmuştur.
E) Yoksulluk, yazma eyleminin önüne geçememiştir.

8. Akrepler, hayatta kalma becerileriyle nükleer savaştan bile sağ çıkabilecek hamam böcekleriyle yarışacak niteliklere sahipler. Yapılan laboratuvar çalışmalarında -7°C'de 12 saat boyunca kalmalarına, tamamen donmalarına ve çözülmelerine rağmen akreplerin %50'sinin hayatta kalmayı başardığı gözlemlendi. Bazı türlerin iki gün su altında hayatta kaldıkları tespit edildi. Bu da yetmezmiş gibi bir yıl boyunca hiçbir şey yemeden yaşayabildikleri ortaya çıktı. Bilim insanları, radyasyon toleransları oldukça yüksek olduğu için akreplerin de olası bir nükleer savaşta hayatta kalabilecek sert çocuklar olduğuna inanıyorlar.

Bu parçadan akreplerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Bazı türlerin suda kırk sekiz saat hayatta kaldığı bulunmuştur.
B) Açlığa en dayanıklı canlılar olarak göze çarpmaktadır.
C) Hamam böcekleriyle rekabet edebilecek niteliktedir.
D) Nükleer bir savaşta bile hayatta kalabilirler.
E) Düşük sıcaklıkta dondurulup tekrar çözdürüldükten sonra hayatta kalabilirler.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

9. Psikoloji ve dil bilimi araştırmacılarından oluşan bir araştırma takımının yeni çalışması, beyinlerimizin gelen seslerin sırasına göre "zaman damgası" yerleştirdiğini ve bu sayede duyduğumuz kelimeleri doğru biçimde işlediğini gösteriyor. Çalışmada beynimizin söylenen kelimeleri doğru şekilde tanıması için hem konuşmadaki seslerin kimliğini hem de söylenme sırasını doğru biçimde yorumlaması gerektiği belirlendi. Beyin farklı seslere farklı nöral popülasyonlarla yanıt veriyor. Ayrıca her sese, kulağa girdikten sonra geçen süreye göre zaman damgası vuruluyor. Bu sayede dinleyici, birinin çıkardığı seslerin sırasını ve kimliğini bilip kişinin söylediği kelimeleri doğru şekilde çözüyor. Beynin münferit sesleri işlemedeki rolü üzerine epeyce araştırma yürütülmüş olsa da konuşmayı meydana getiren hızlı ses dizilimlerinin üstesinden nasıl geldiğimiz pek bilinmiyor. Beyin dinamiklerinin daha iyi anlaşılması, söylenen kelimeyi anlama kabiliyetimizi azaltan nörolojik sorunların irdelenmesine yol açabilir.

Bu parçadan hareketle zaman damgası ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Sözcüklerin beyinde ilişkilendirilmesi esasına dayanır.
B) Herhangi birinin çıkardığı ses ve o kişilerle ilgilidir.
C) Sözcüklerin doğru şekilde çözümlenmesini sağlar.
D) Seslerin belli bir sıralamaya koyulması anlamına gelir.
E) Tekil seslerin anlaşılmasında etkisini yitiren bir kavramdır.

10. Filler harika hayvanlardır. Sürüler hâlinde yaşarlar ve güçlü ilişkiler kurarlar. Grubun yaralı üyelerine yardım ederler ve onlara yiyecek ve su getirirler. Grup üyeleri öldüğünde yas tutarlar, bazen ölüleri gömer ya da üstlerini yapraklarla örterler. Ayrıca iyi bir hafızaya sahiptirler. Örneğin kendilerine yiyecek almak için blokları üst üste dizmek gibi görevler verildiğinde bunu yerine getirebilirler, ayrıca ağaç dallarından ve kayalardan aletler oluşturabilirler. Ayrıca filler, diğer fillerin seslerini ve insan konuşmalarını taklit edebilir.

Bu parçada fillerle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Grup içi iletişimlerine
B) Yiyecek bulma yöntemlerine
C) İnsanlarla olan benzerliklerine
D) Zihinsel özelliklerine
E) Birbirleriyle yardımlaşma becerilerine

11. Birçoğumuz için Jack London okuma deneyimi gençlik yıllarımızda sona erdi. Onun aşılmaz bir iklimi, acımasız doğayı ve insanların hayatta kalma mücadelesini tasvir etmesi, son dönemde kıyamet senaryolarının artmasıyla yeniden gündeme geldi. London, kesinlikle başka bir dönemin ruhunu yakalıyor. Avrupalı sömürgeciler ile yerli halk arasındaki çatışma, altına hücum dönemi... *Bir Kuzey Macerası*, karın aralıksız uğuldadığı ve soğuğun teninizi yaktığı bir bölgede geçiyor. Karısını, topraklarına davetsiz misafir olarak gelen beyaz bir adama kaptıran Naatha kabilesi reisinin intikam öyküsü, Homeros'un epik şiirini anımsatıyor. Sizi soğuğun içine çeken, London'a özgü bir kurgu.

Bu parçada Jack London ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Yok oluşa dair kurguların artmasıyla değindiği konular yeniden gündeme gelmiştir.
B) Eserlerinde kahramanları genellikle ait oldukları yere göre betimler.
C) Eserlerinde yer alan öykülerde Avrupa'daki sömürge dönemine değinmiştir.
D) *Bir Kuzey Macerası* adlı eserinde hikâye bir kahramanlık ruhuyla anlatılmaktadır.
E) Doğayı tasvir ederken okuyucunun sert doğa koşullarını hissetmesini sağlar.

12. Edebiyat dergilerinin önemi birçok yönden öne çıkar. Çoğu kişiye ulaşmazlar ama en uzun süre saklanan onlardır. Güncel değil, kalıcı olmakla değer kazanırlar. Genç yaşlı tüm yazarlar, ünlüler ve ünlü olmayanlar için bir neşe kaynağıdır. Edebiyatımızda adı geçen birçok yazar-şairin hep dergilerde büyüdüğü söylenir. Eserlerini kitaplarda yayımlamak isteyen gençler, genellikle şiirlerini ve öykülerini önce dergilerde yayınlamaları için teşvik edilir. Şimdi ne kadar etkili bilmiyorum ama geçmişte doğruydu. Bu dergiler sayesinde pek çok okuyucu, yazarları ve eserleri hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Ayrıca bazen edebî otoriteler tarafından başvurulan kaynaklardır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi edebiyat dergilerinin işlevlerinden biri <u>değildir</u>?

A) Edebiyatla uğraşan kişilerin, şiirlerini yayımlamaya imkân sağlamak
B) Şair ve yazarların gelişimini teşvik etmek
C) Birçok eserin modern zamanlara ulaşmasını sağlamak
D) Edebiyatseverler için daha fazla eseri erişilebilir kılmak
E) Edebiyat alanında söz sahibi olanlar için bilgi kaynağı olmak

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 2
- ✓ 2019 – 2
- ✓ 2020 – 3
- ✓ 2021 – 4
- ✓ 2022 – 1
- ✓ 2023 – 2

SORU KALIPLARI

- Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?
- Bu parçada üzerinde durulan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?
- Bu parçanın genelinde neden söz edilmektedir?
- Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmaktadır?
- Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

TAKTİK KÖŞESİ

Nedir?

Bir paragrafta ele alınan, açıklanmaya uygun ögedir. Bir cümlede olduğu gibi, bir paragrafta da iki konu vardır:

a) Genel konu

b) Sınırlandırılmış konu

A) **Paragrafın genel konusu:** Genellikle bir kavramla dile getirilen, açıklanmaya uygun olmayan konudur. Bu paragrafta neyin üzerinde durulacağının genel doğrultusunu verir. Örneğin,

Sanat, insanoğlunun yarattığı en yüce değerdir. Çünkü bir sentezdir. Bütün çağların, bütün çağlardaki insanların akıllarının yaratısıdır. Bundan dolayı etki gücü çoktur. Toplumları bir arada tutan güç olması bundandır.

Bu parçanın genel konusu "sanat" tır. Ama yazar, "sanat" ı genel bir kavram olarak ele almamıştır. Konuya bir sınır getirmiştir. Zaten "sanat" kavramını genel olarak ele alsaydı o kadar çok şey anlatması gerekecekti ki...

B) **Sınırlandırılmış konu:** Bir paragrafta işlenebilir olan, belirlenmiş konudur. Sınırlandırılmış konuyu saptarken bakış açısını da içeren bir cümle bulmalıyız. Örneğin "sanat" genel bir konudur. "Sanatın işlevi" sınırlandırılmış bir konudur.

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bu soru tarzında parçanın giriş kısmı ciddi anlamda yardımcı olacaktır. Zaman zaman parçanın ortasına ya da sonuna konulsa da doğru bir paragrafta konu daima parçanın girişinde yer alır. Parçaya yüzeysel olarak göz atabilirsiniz ama unutmayın, ilk birkaç cümle ilaçtır. Paragrafın konusu bir veya birkaç sözcükten oluşabilir.

ÖRNEK

Bilim insanlarına göre çocukların sanatsal becerileri, genellikle **ailelerinin ve çevresinin desteğiyle** gelişir. Sanat, çocukların yaratıcı düşünme becerilerini ve duygusal ifadelerini geliştirir. Ayrıca, çocukların görsel ve işitsel algılarını güçlendirir, eleştirel düşünme ve problem çözme yeteneklerini artırır. Sanatsal etkinlikler, çocukların duygusal durumlarını ifade etmelerini ve farklı duyguları anlamalarını sağlar. **Aileler, çocuklarını sanatsal etkinliklere yönlendirerek bu becerileri geliştirebilirler.**

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin üzerinde durulmuştur?

A) Çocukların sanatsal becerilerinin doğuştan geldiği

B) Sanatın, çocukların akademik başarısına etkisi

C) Ailenin, çocukların sanatsal gelişimindeki rolü

D) Çocukların sanat etkinliklerine katılma isteği

E) Çocukların sanata olan doğal eğilimleri

ÇÖZÜM

Parçanın konusuyla ilgili sorularla ana düşünce soruları benzer nitelik taşır. Parçanın konusu genellikle ilk ya da son cümlede yer alır. Parçayı okurken ilk ve son cümleye özellikle dikkat etmeliyiz. Açıklayıcı anlatımlarda ilk cümlede ortaya bir sav atılır ya da bir kavram üzerinde durulur. Ardından konu farklı açılardan değerlendirilir. Bu parçanın ilk cümlesinde hareketle sorunun cevabının "C" olduğunu söyleyebiliriz.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranteyyo

1. İnsan, dış dünya ile doğrudan ilişkisinde duyularını kullanır. Bu doğrudan deneyimleme sonucu elde ettiği veriler duyumlar olarak zihne aktarılırlar. Yani temelde dolaylı bir deneyim söz konusudur. Gerçeklik ile insanın bilgi adını verdiği ifadeler arasında daima bir "algı perdesi" vardır. İnsan, algı perdesini aradan çekerek doğrudan "gerçeklik"i deneyimleyemez. Örneğin odada bulunan ve açık olarak görülebilen bir masa, çıplak gözle pürüzsüz ve düz görünür. Bir mikroskopla bakıldığında pürüzler, tepeler görülür. Mikroskoptan görünenin daha gerçek olduğunu düşünme eğilimindeyizdir. Oysa daha güçlü bir mikroskop, bir önceki görüntünün gerçekliğini yanlışlayacaktır. Temelde yalın gözle gördüğümüze güvenmiyorsak mikroskop ile gördüğümüze neden güveniriz? Farklı görünen masalardan hangisi gerçek masadır? Bu alanda kaldığı sürece insan için gerçeklik, duyu verilerinden, görünüşlerden öteye geçemez.

Bu parçadan hareketle gerçeklik aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

A) Duyular yardımıyla herkeste ve her koşulda aynı sonucu veren bir süreçtir.
B) Ortam ve koşullar bağlamında birtakım algısal engellere uğrayabilen nesnel bilgilerdir.
C) Kişiden kişiye değişen, doğruluğu kesinleşmemiş olgusal bir yanılsamadır.
D) Deneyimler sonucu ortaya çıkan, dış etkenlerle şekillenen etik bir öğretidir.
E) Geçmiş yaşantılarla gelecek arasında bağ kurulmasını sağlayan anısal bir köprüdür.

2. Her insan için bir kitap vardır. Erken çocukluk döneminde kitaplar oyuncaktır. Çocuklar kitapları oyuncaklarının bir parçası olarak görürler. Çocuk büyüdükçe kitaplar bir alışkanlık hâline gelir. Çocuklar kitapların yardımıyla hayal kurarlar. Sık hayal kuran çocuklar gelecekte başarılı olurlar. Çocuğun yaşına uygun, olumlu içeriğe sahip kitaplar, bir hikâyeyi hayal gücü yoluyla algılamalarını sağlar. Kişinin zihninde hayal etme ve görselleştirme yeteneği bir deneyim duygusu yaratır. Bu nedenle olumlu hikâyeler içeren kitaplar okumak faydalı olacaktır. Öz güvenli ve güçlü çocuklar yetiştirmenin yolu, onlara içsel güç vermekten geçer.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çocuğun kişiliğine uygun kitaplar seçme ihtiyacı
B) Bir çocuğun hayal gücünün nasıl zenginleştirileceği
C) Yaşa uygun kitap seçiminin önemi
D) Okula başlarken çocuklara hikâye kitabı okumanın önemi
E) Ailelerin, çocuklarının iyi kişilikler geliştirmesindeki rehberlik şekli

3. Günümüzde ticari çıkarlar da kitap endüstrisini etkilemektedir. Daha fazla satış yapabilmek için kulağa bir reklam filminden fırlamış gibi gelen reklam sloganları kullanılıyor. Okuyucular kitaba sanki tüm ihtiyaçlarını karşılayacak ya da tüm sorunlarını çözecekmiş gibi bakıyorlar. Kitabın tanıtım yazısı da bu durumu sezmiş ve okuyucunun ihtiyaçlarını karşılamayı vadetmiş gibi.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada eleştirilen türde bir kitap tanıtım yazısı değildir?

A) *Mevsimler* dörtlemesinin en sıra dışı kitabı, yayımlandığı yıl Man Booker kısa listesine giren *İlkbahar*, Brexit'ten Shakespeare'e, Chaplin'den Beethoven'a uzanan enfes bir hikâye anlatıyor. Kayıp zamanların yaşı tutan adamla modern zamanlarda kapana kısılmış hisseden bir kadını bağlayan ne olabilir? Kesinlikle ıskalanmaması gereken bir kitap.
B) Yirminci yüzyıl İtalya'sının en önemli ozanlarından, filmleriyle dünya sinemasında önemli izler bırakmış Pasolini, *Kenar Mahalle Çocukları* adlı eserinde, Roma'nın tozlu ve yıkık mahallesinde yetişen çocukların hayatını anlatıyor. Pasolini'nin sanatın, kurumların ve toplumun arkasını döndüğü sınıfa adanmış bu en ünlü eseriyle tanışmadıysanız bu yeni baskıya mutlaka göz atın.
C) Köklerinden koparılmak zorunda kalıp Yugoslavya'dan İsviçre'ye yerleşmek zorunda kalan bir ailenin hikâyesini anlatan Abonji'nin, kendisi de beş yaşında bu tecrübeyi yaşamış. *Abonji*; savaş, ayrımcılık, yurt özlemini keskin mizahı ve hüzünlü anlatımıyla üç kuşak üzerinden aktarıyor.
D) Stefan Zweig, çok geniş bir psikoloji birikimini eserlerinde bütünüyle kullanmış ender yazarlardandır. *Satranç*, Zweig'ın bu psikolojik birikimini bütünüyle devreye soktuğu bir öyküdür ve bu öykünün başkişileri, tamamen yazarın biyografilerinde ele aldığı kişileri işleyiş biçimiyle okuru esere âdeta çivileyecek nitelikte.
E) *Seninle Başlamadı* kitabını okuduğunuzu sorgulatan ve ilerlerken birçok yere notlar almak, atalarınızı araştırmak, ailenize sorular yöneltmek isteği uyandıran bir kitap. Köklerimizden gelen duyguların bugünümüze ne kadar etki ettiğini, var olma sürecimizde bizi ne derecede zorladığını fark etmediğimiz anlarda kendimizi biraz daha yalnız ve anlaşılmaz hissedilebiliriz.

4. Felsefe; ortalama bir insana, zihnini kurcalayan sorunların nedenleri, koşulları ve biçimleri hakkında ayrıntılı bilgi ve analiz zenginliği sağlar. Ancak bu sorunların böyle bir birikim içinde çözülüp çözülemeyeceği ve nasıl çözülebileceği konusunda hiçbir şey söylemez. Bireyin neyi seçeceğine karar vermesine yardımcı olmaz. Kendisini filozoftan daha az zeki ya da bilgili gören sokaktaki insan, doğal olarak filozofun yanıtlarında tüm insanlar için geçerli bilgi, öneri ve çözümler bulmak isteyecektir.

Bu parçaya göre sıradan insanın felsefeye yönelmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kendini filozofun bilgi düzeyine yükseltmek
B) Sonuç odaklı düşünme eylemini gerçekleştirmek
C) Hayatı daha güvenli hâle getirmek için bilgi sağlamak
D) Kendisine zihinsel işlemler yapmayı mümkün kılmak
E) Sorunların çeşitliliği ve derinliği konusunda ilgi uyandırmak

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranter.org

5. Havucun daha iyi görmemizi sağlayacağı inancı II. Dünya Savaşı'na dayanıyor. Dönemin güçlü ordusu olan Alman ordusunun uçaklarını tespit edebilen, radar istasyonları ağı oluşturan ve bu şekilde pek çok Alman saldırı uçağını hem gündüz hem de gece düşüren İngiliz ordusu; sahip olduğu teknolojiyi gizlemek istedi. Gazetelerde İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetleri, pilotlarının gece görüş yeteneğinin havuç yemeleriyle ilişkilendirildiği uydurma haberler yayımlattı. Bu öykü, havuç ticaretinin artmasını ve tüccarların daha çok kazanmasını sağladı. Ancak çok havuç tükettiği için başkalarının göremediği şeyleri görebilen biri olmadı.

Bu parçaya göre havuç ticaretinin artmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başkalarının göremediği şeyleri görmeye olanak sağladığına inanılması
B) İngiliz medyasının, savaşın seyrini değiştirmek için hamle yapması
C) Pilotların gece görme yetisinin gelişmesini sağlaması
D) Radar istasyonlarına alternatif olacak yöntemler aranması
E) İngiliz pilotların gece görüşünü artırdığı haberinin yayılması

6. Doğduğumuz andan itibaren etrafımız zihinsel engelli insanlarla çevrilidir. Birçoğumuz sağlıklı oldukları ve normal göründükleri için zihinsel engellileri hiç düşünmedik. Ancak arada sırada zihinsel engelli biri, topluma saldırıyor; korkuya ve dehşete neden oluyor. Ayrıca, zihinsel engelli birçok insan evsiz ve sokaklarda yaşıyor, açlıktan ve donarak ölüyor. Zihinsel engelliler, hem toplumdan hem de farklılıklarını kabul etmeye isteksiz aile üyelerinden ayrımcılığa maruz kalmaktadır. Zihinsel engelliler algıladıkları engelden kurtulabilseler hayatta çok daha başarılı olurlardı. Örneğin zihinsel engelli biri olduğunda o kişinin sosyal etkileşim için diğer insanlara yaklaşması zordur. Zihinsel engelli insanlar, diğer insanlarla normal bir şekilde iletişim kuramadıkları veya etkileşime giremedikleri için genellikle kendilerini yabancılaşmış ve yalnız hissederler. Özellikle gelişimsel bozukluğu olan çocukların hiç arkadaş bulamadan büyümeleri cesaret kırıcı olabilir. Ne yazık ki birçok aile üyesi, zihinsel engelli sevdiklerini hayal kırıklığı ya da utançtan, onları çok umutsuzca ihtiyaç duydukları sosyal bağlardan mahrum bırakarak dışlar.

Bu parçadan hareketle zihinsel engelli bireylerin yaşadığı <u>en önemli sorun</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Grup içinde rekabet etmekte zorluk yaşamaları
B) Gruba uyamamak sebebiyle arka planda kalmaları
C) Beklenenden daha az ön bilgiye sahip olmaları
D) Öğrenme ihtiyaçlarının altında olan okullarda bulunmaları
E) Sosyal etkileşim konusunda yardımdan yoksun olmaları

7. "Saygı" ve "sorumluluk" etik kavramları çevre ile ilgili olarak ortaya çıkmaktadır. Çevreye saygı, etik davranış, kişinin içinde yaşadığı sosyal ve doğal çevreye karşı tutumunun da bir göstergesidir. Ünlü düşünür Udall şöyle demişti: "Hepimiz bu toprakların kiracılarıyız". Bu farkındalık aynı zamanda çevreyi evimiz olarak algılamamızı sağlar. Bu da insan merkezli değil, çevre merkezli bir etik anlayışı gerektirmektedir. Başka bir deyişle Bacon, Descartes, Galileo ve Newton gibi düşünürler tarafından ifade edilen mekanik kozmik tasarım yerine, doğayı yaşayan bir organizma olarak gören ekolojik kozmik tasarıma öncelik verilmelidir. Doğayı evimiz olarak anlayarak onu kullanmak ve yok etmek yerine yaşayan bir organizma olarak kabul ederek insan ve doğa arasındaki ilişkiyi ahlaki bir düzeye oturtabiliriz.

Bu parçaya göre, çevre bilincinin oluşması aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

A) Dünyanın doğal niteliklerini ortaya çıkarmak
B) Evrensel bir çevre etiğini oluşturmak
C) Çevre etiği anlayışını geliştirmek
D) Saygı ve sorumluluk temelinde ortak bir etik anlayışı oluşturmak
E) Çevre etiği konusundaki tartışmaları bitirmek

8. Yabancı dilde bilgisayar oyunu oynarken kurguya dâhil sözcük ve ifadeleri oyunun türüne göre işitsel ve görsel olarak algılamak mümkün. Bu sayede öğrenciler yabancı dil ile etkileşim kurabiliyor. Dr. Bregni özellikle 2009'dan sonra oyunların gerçekçi ortamları yansıtacak şekilde kurgulandığını ve gerek dil gerekse kültürel ögeler bakımından zenginleştirildiğini düşünüyor. Örneğin İtalyan Rönesans edebiyatı dersini alan öğrencilerinin bir bilgisayar oyunu sayesinde 1470'lerdeki Floransa'nın sokaklarında gezebildiklerini, dönemin tarihî ve kültürel çevresini tanıma imkânı bulduklarını ve buna benzer etkileşimler yardımıyla dili daha iyi kavradıklarını belirtiyor. Dr. Bregni'den bir dönem İtalyanca dersi alan öğrenciler müfredata göre iki dönemlik gelişme kaydetti ve dönem sonu girdikleri sınavda diğer öğrencilere kıyasla daha başarılı oldular.

Bu parçada söz edilen araştırmanın ulaştığı sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilgisayar oyunlarıyla öğrenciler, gitmedikleri yerler hakkında bilgi sahibi olur.
B) Okul müfredatları, bilgisayar temelli programlarla daha verimli hâle getirilebilir.
C) Öğrenciler, bilgisayar oyunları sayesinde derslerde daha başarılı olmaktadır.
D) Bir yerin tarihî ve kültürel değerlerini öğrenmek o bölgenin dilini bilmekle sağlanır.
E) Yabancı dilde bilgisayar oyunu oynarken öğrenilen sözcükler, kültürel ve dilsel ögeleri geliştirir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantelya.org

9. Belki de sinemamızdaki en büyük sorunlardan biri, insanların tasvir edildiği düzeydir. İyinin ve kötünün keskin sınırlarla ayrıldığı, iyinin kötülük, kötünün iyilik yapmadığı iyi ve kötü arasındaki yapay ayrım, sinemamızda kalıplaşmış tiplerin çok boyutlu karakterler kazanmasını zorlaştırıyor. Neredeyse tüm karakterler tek boyutludur. Boyutlar arasında da çok az geçiş vardır.

Bu parçada sinemayla ilgili dile getirilen sorun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Genellikle zayıf karakterli kişiliklerin idealize edilmesi
B) Film meraklılarının taleplerini karşılayacak yapımlar üretilememesi
C) Çok az filmin dünya sahnesinde ayakta durabilecek düzeyde olması
D) Roller arasındaki sınırdan dolayı monoton karakterlerin oluşması
E) Kahramanların olumsuz karakterine vurgu yapılması

10. II. Dünya Savaşı süreci, Avrupa'da geri dönüşümün en parlak dönemleri olarak tarihte kayıtlara geçmiştir. Uzun süren savaşlar nedeniyle yaşanan finansal kota ve savaşın etkisiyle bir anda azalan ve ulaşılması imkansız hâle gelen ham madde problemi neticesinde geri dönüştürülebilir eşyalar ve atıkların önemi ortaya çıkmıştır. Bu ihtiyacı giderebilmek için ülkeler; vatandaşları için birtakım kampanyalar, duyurular ve resimli posterlerle geri dönüşüme yönlendirmeye teşvik etmişlerdir. Bu sayede insanların atıklarını ve eskimiş metal içerikli eşyalarını geri dönüştürerek mümkün olduğunca uzun sure kullanım sağlanması ve ihtiyaç olan başka ürünler için kullanılması amaçlanmıştır. Savaşın sonucunu etkileyebileceği düşünülen geri dönüşümün önemini ifade ederek vatanseverliğin bir gereği olduğu bilinci ile halktan bu sürece destek olmaları istenmiştir.

Bu parçada söz edilen vatanseverlik anlayışının ortaya çıkmasında etkili olan durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) İkinci Dünya Savaşı sonrası, ülkelerin ham madde sorunu yaşaması
B) Savaştan dolayı insan sayısına bağlı olarak üretimin düşmesi
C) Birçok ürüne getirilen kota yüzünden maliyetlerin artması
D) Savaşla birlikte ham madde sıkıntısını gidermek için millî bilinç oluşturulmak istenmesi
E) Savaşın seyrini değiştirecek teknik altyapı için ham maddeye ihtiyaç duyulması

11. Bazı nedenlerden dolayı, insanlar genellikle temel güçlerinin kendilerinden ziyade kendilerine ait olmayan bir şeye güvenmeleri veya dayanmaları olduğunu düşünürler. Kendi kaynaklarıyla oluşturmadığı, oluşumuna katkıda bulunmadığı bir dayanağın gerçek olmadığını çok geç fark ederler. Artık ne gösteriş yapmak ne de bileğinin bükülmediğini düşünmek vardır. Dayanak kaybolunca konumunu ve varlığını ona bağlayan kişi de kaybolmuş demektir.

Bu parçada üzerinde durulan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir kişinin hayata bağlanması çeşitli aşamalardan oluşur.
B) Evrensel değerlerle donanmış insanların kendilerini geliştirmeleri daha olasıdır.
C) Yarattıkları ve sahip oldukları değerlere sırt çevirenler, varlık alanlarını kaybederler.
D) Kendi kültürlerinin unsurlarını özümsemiş olanların bakış açıları da gelişir.
E) Ulusal kimliği olmayan insanların farklı kültürlerden etkilenmesi doğaldır.

12. Antik Yunan matematikçilerinin üçgenler, dörtgenler ve beşgenler çizmekle yetinip yedigen ve sekizgen gibi düzgün çokgenlere dokunmamaları, muhtemelen platonik nesnelerin yüzeyinde yalnızca üçgenler, dörtgenler ve beşgenler kullanmalarından kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte, matematik kitaplarının eleştirilen bazı özellikleri vardır. Genellikle bilinmeyenden ziyade bilinen hakkında konuşurlar. Öklid de platonik bir nesnenin yüzeyi için gerekli çizimleri tanımlamış, ancak daha fazlasını yapmaktan kaçınmıştır. Eğer Öklid bir kenara, "İşte beşgen nasıl çizilir ama biz hâlâ yedigen nasıl çizilir bilmiyoruz." deseydi matematik muhtemelen çok daha hızlı gelişirdi. Bunun nedeni, tüm matematikçilerin, diğer matematikçilerin yapamadıklarını yapmak gibi bir hırsa ya da zayıflığa sahip olmalarıdır.

Bu parçada matematikçilere getirilen eleştiri aşağıdaki aşağıdakilerin hangisidir?

A) Matematik ve geometrinin birbirinden yararlanmasına fırsat vermemeleri
B) Çalışmalarında geometrik şekillerden yeterince yararlanmadıkları
C) Matematik ders kitaplarında görsel unsurlara yeterince önem verilmemesi
D) Geometri konusunu matematiğin arka planına atmış olmaları
E) Matematiğin gizli kalan özelliklerini açıklamada çekimser kalmaları

1. New York'ta, 1800'lü yılların sonunda artmaya başlayan Alman göçmen nüfusu ile beraber restoran menülerinde "Hamburg bifteği" adı verilen yemek kendine yer bulmaya başladı. Almanya'nın kuzeyinde yer alan bu şehir, kaliteli dana eti servisi ile biliniyordu. Araştırmacı yazar Andrew Smith'in iddiasına göre, yine bu Alman göçmenleri tarafından pişirilen ve bugünkü hamburger köftesine benzer bir köfte, biftekten çok daha uygun fiyatlara satılmaya başlandı; hamburgerin de adını, işte bu köfteden aldığı biliniyor. Bugün tanıdığımıza benzer olan hamburger, ilk defa 1895'te, Louis Lassen tarafından New Haven'daki sandviç dükkânında üretildi. Louis Lassen'ın mekânı, "Louis Lunch Cafe" adıyla günümüzde de hizmet vermeye devam ediyor. İlk günkü gibi hamburgerde yalnızca soğan, domates ve peynir dilimi kullanılmaya devam eden mekânda ketçap, mayonez veya hardal isteyenlerden kibarca mekânı terk etmeleri isteniyor.

Bu parçada söz edilen yemeğin "hamburger bifteği" **olarak anılmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Göçmen nüfusun en çok bu şehirde bulunması
B) Restoran kültürünün bu tarz yemeklere açık olması
C) Kaliteli dana eti servisi ile bilinmesi
D) Diğer şehirlere göre daha ucuz restoranlar bulunması
E) Gerekli malzemelerin temininin kolay sağlanması

2. Ailede anne baba ve çocuk ilişkisinde temel belirleyici faktör anne babanın tutum ve davranışlarıdır. Anne ve babanın çocuklarına karşı sergiledikleri tutum ve davranışlar, anne baba ile çocuk arasındaki ilişkinin yönünü ve şeklini belirler. Özellikle okul öncesi dönemde çocuk, anne babayla özdeşim kurduğu (model aldığı) için, anne babanın tutumları sağlıklı ise çocuğun benimsediği tutum da sağlıklı olur. Ailede çocuğa karşı gösterilen tutumlar, aile yapısıyla birlikte çocuğun kişilik gelişimi üzerinde oldukça büyük rol oynamaktadır. Kişilik gelişiminin insanın yaşamı boyunca süregeldiğini kabul etsek de kişilik gelişmesi ve yapılanmasında temel çocukluk döneminde atılır.

Bu parçanın genelinde aşağıdakilerin hangisinin üzerinde durulmuştur?

A) Anne ve baba tutumlarının çocuk gelişimindeki rolünün
B) Okul öncesi dönemin çocuğun gelecek yıllarına etkisinin
C) Çocuğun gelişimini etkileyen temel faktörlerin
D) Gelişim çağındaki bireylere gösterilecek tutumların
E) Çocuğun ailede gördüklerini çevresine yansıtmasının

3. Araştırmacılar beyin tümörü ya da epilepsiden dolayı ameliyat olması gereken 35 gönüllünün beyin dokularını inceledi. Daha önce IQ testine giren bu gönüllülerin sağlıklı beyin dokularından ameliyat sırasında küçük örnekler alınıp incelenmek üzere canlı olarak muhafaza edildi. Tüm örnekler beynin gördüklerimizi anlamlandırma, dili anlama, anılar oluşturma gibi zekâya dair işlevlerde görev alan ön lobundan alındı. Beyin dokuları incelendiğinde daha yüksek IQ puanı alan kişilerin beyin hücrelerinin daha düşük puan alanlarınkinden daha büyük olduğu görüldü. Bu bulgu daha önce beynin büyüklüğü ile zekâ arasında kurulan bağlantıyla uyumlu. Daha büyük hücrelerde aynı zamanda daha fazla dendrit (nöronların birbiriyle bağlantı kurmasını sağlayan uzantılar) vardı ve daha uzunlardı. Bu durum bu nöronların daha fazla bilgi alıp işleyebildiğini düşündürdü. Nöronlar arasındaki bağlantıların anıların saklanmasında rol oynadığı düşünüldüğünden araştırmacılar daha büyük hücrelerin anıların saklanması için daha fazla yer sağladığı görüşünde.

Bu parçada söz edilen araştırmanın yapılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Beyin rahatsızlıklarının zekâ seviyesine etkisini belirlemek
B) Beyin hücrelerinin büyüklüğü ile IQ puanı arasındaki ilişkiyi ortaya koymak
C) Nöronlar arası bağlantıyı sağlayan unsurları gözlemlemek
D) Hastalıklı hücrelerin beynin büyümesine etkisi olup olmadığını öğrenmek
E) Zekâyla ilgili işlevleri yerine getiren dokuların çalışmasını incelemek

4. Yeryüzündeki canlı ve cansız tüm varlıkların kendilerine has özellikleri ve bu özellikler düzeyinde gerçekleştirdikleri işlevleri olduğu bilinmektedir. İnsan, bu varlıklar içinde diğerleriyle benzerlikler taşır ancak akıl ve özgür irade olmak üzere iki önemli özelliğe sahip olması onu anlama, takdir etme ve sorgulama özelliklerinde özel bir yere konumlandırır. Söz konusu yüksek mevkiler ve imtiyazlar, insana yaratıldığı andan itibaren kendini tanıma ve tanıtma fırsatı vermiştir. İnsanın olgunluğa erişmesi; hayatla baş etme becerilerini geliştirme, kendisini ve içinde yaşadığı dünyayı anlama ve temsil etme yeteneğine bağlıdır.

Bu parçaya göre insanın kendini tanıma ve tanıtma çabasına girmesinin sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fiziksel özelliklerinin, kendisini tanıtmaya çok uygun olması
B) Diğer canlılardan üstün özelliklere sahip olması
C) Canlı yaşam sınıfının en üstünde bulunması
D) Aklı ve hür iradesiyle öteki canlılardan üstün olması
E) Kendisini ve çevresini öteki canlılardan farklı görmesi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantelya.com

5. (I) Günümüzde dokunmatik ekranlarla oluşturulan yapay akrabalığımızı gün geçtikçe perçinlerken, her gün dünyayı sanal âlemde turlarken, ekranlara daha da bağımlı hâle gelerek kendi kabuğumuza çekilip bireyselleşiyoruz. (II) Bu yalnızlığı yenmek için ise gerçek kimliğini gizleyen sanal insanlarla söyleşiyor, dertleşiyor, onlara kızıyor, hakaret ediyoruz. (III) Küsüp kızgınlığımız azalınca yine ekran karşısında nöbet tutmaya devam ediyoruz. (IV) Evini, eşini bile arama fırsatı bulamayan insanlık, sanal âlemin en ücra noktalarında "sörf" yapmaya hız kesmeden hatta daha da hızlanarak devam ediyor. (V) Eskilerin ifadesiyle kısır döngü içinde bir kör dövüşüdür sürüp gidiyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede teknoloji eleştirilerek insanların yalnızlaştığından bahsedilmiştir.
B) II. cümlede gerçek insanlardan uzaklaşıldığı dile getirilmiştir.
C) III. cümlede her durumda bağımlılığın psikolojik durumlara üstün geldiği ifade edilmiştir.
D) IV. cümlede teknolojinin hızla ilerlediği vurgulanmıştır.
E) V. cümlede olumsuz bir sonucun devam ettiğinden söz edilmiştir.

6. Kaşgarlı Mahmut'un *Divânu Lugâti't-Türk*'ü bugün çok geniş bir coğrafyada yaşayan Türklerin toplumsal hafızasının kaynaklarını göstermesi bakımından çok önemli bir eserdir. Bugün toplum içerisinde bilerek ya da bilmeyerek uygulanan birçok âdet ve geleneğin kökenlerini bu kitapta bulmak mümkündür. Bu durumu bir örnekle somutlaştıracak olursak bugün Kazakistan'da bulunan Türkistan pazarında yaşlı kadınlar ellerindeki küçük kaplarda yaktıkları otları pazar tezgâhları üzerine gezdirmekte ve esnaf da bunun karşılığında yaşlı kadınlara para vermektedir. Kabın içerisinde yakılan ot, Anadolu'da "üzerlik" olarak bilinen ot türüdür.

Bu parçada *Divânu Lugâti't-Türk*'ün üzerinde durulan özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Farklı bölgelerde yaşayan Türkler hakkında bilgi vermesi
B) Anadolu halkıyla diğer Türkler arasındaki farklılıkları irdelemesi
C) Âdet ve geleneklerin toplumlar üzerindeki etkisini ortaya koyması
D) Farklı coğrafyalardaki Türklerin ortak değerlerini belirtmesi
E) Bazı ritüellerin Türklerin karakteristiği üzerindeki etkileri incelemesi

7. Geçmişe döndüğümüzde depresyon, geleceğe baktığımızda ise kaygı yaşarız. Bize her zaman "anı yaşamamız" söylenir ama nasıl? Günümüzde bu bilgiyi herkesin bilmesine rağmen özellikle sanat alanında kasıtlı olarak yanlış yapar hâle geldik. Yayıncılar, okuyucular, sanatçılar ve dinleyiciler hep şikâyetçi. Gerçek şu ki hem eski geleneği hem de tüm sosyal ve dijital medya platformlarını kullanarak ilginç bir yere doğru ilerliyoruz. Yeni nesil, divan edebiyatı hakkında bilgi sahibi olmadan yetişiyor. Osmanlıca, günümüzde ayrı bir dil olarak kabul edilen Osmanlıca-Türkçe olarak adlandırılmaktadır. Osmanlı kültürü, yakın tarih dizileri sayesinde giderek daha iyi tanınıyor. Ne yazık ki bu yeterli değildir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

A) Medya, sadece belli alanlarla ilgili bilgileri sunmaktadır.
B) Günümüzde insanlar arasında kültürel ögeler içermeyen ürünlere büyük bir ilgi vardır.
C) Dünya, teknolojik olarak ileri bir toplumda yaşadığımız tek yer değildir.
D) Gelenekle bağlarımızı güçlendiren yapıtlar sosyal ağlarda paylaşılmaktadır.
E) Gençler, tarihin kahramanları hakkında bilgi sahibi olmadan yaşıyorlar.

8. Bir tarih kitabı, Eski Mısır ve Mezopotamya medeniyetlerinin yükselişini ayrıntılı bir şekilde inceliyor. Kitap, dönemin mimari yapılarından resimlere, ticaretten sosyal yapıya kadar geniş bir yelpazede bilgiler sunuyor. Renkli ve etkileyici görsellerle süslenen kitap, okuyucuyu âdeta bu medeniyetlerin zamanında bir yolculuğa çıkarıyor. Okuyucu, Eski Mısır firavunlarının görkemli saraylarında dolaşırken veya Mezopotamya'nın bereketli ovalarında ticaret yapan tüccarlarla birlikte yol alır gibi hissediyor.

Bu parçada bahsedilen kitabın en belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) İçindeki bilgilerin güncelliği ve doğruluğu
B) Okuyucuya tarihsel dönemleri karşılaştırma şansı sunması
C) Eski medeniyetlere ait mimari yapıları analiz etmesi
D) Okurun zihninde canlandıracağı ögelere yer vermesi
E) Mezopotamya'nın bereketli ovalarını tanıtması

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.com

1. Hayvanlar arasında olan iletişimin insana dair bir fenomen olmadığını, daha geniş bir biyolojik olay olduğunu fark etmek şaşırtıcıdır. Bal arıları, karmaşık danslarla diğer arılara yiyecek kaynaklarının yerini bildirebilirken filler, kilometrelerce öteden duyulan düşük frekansta seslerle iletişim kurabilirler. İnsanların dil ve jestlerle anlaşmasının yanı sıra, doğada farklı türler arasında da zengin bir iletişim ağı bulunmaktadır. Bu ağ, türlerin birbirleriyle nasıl etkileşimde bulunduğuna ve dünyanın nasıl bir arada çalıştığına dair ipuçları sunar. Bazı hayvanlar karmaşık işaretler kullanırken bazıları ise çok daha basit yöntemlerle anlaşır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) İletişimin biyolojik önemi
B) Doğada farklı türler arasındaki iletişim
C) Hayvanların karmaşık iletişim yöntemleri
D) İnsanların ve hayvanların iletişim benzerlikleri
E) İletişimin evrimsel gelişimi

2. Yıldızlar, insanlık tarihinde her zaman hayranlık uyandırmıştır. Astronomlar, bu göksel cisimleri incelerken şairler ve yazarlar da onları eserlerinde sıkça kullanmışlardır. Bir yıldızın parlaması, bazen umudun, bazen de ulaşılmaz bir arzunun simgesi olmuştur. Galileo'nun teleskopuyla yıldızları ilk kez incelemesinden, modern zamanlara kadar uzanan bu yolculuk, yıldızlarla insanlar arasında derin bir bağ oluşturmuştur. Bu bağ hem bilimsel merakı hem de sanatsal ilhamı beslemektedir. Yıldızların düşündürdüğü bu derin düşünceler, felsefe ve din gibi farklı alanlara da etki etmiştir.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yıldızların simgesel anlamları
B) Yıldızlarla insanlar arasındaki bağ
C) Astronomi ve sanatın kesişim noktaları
D) Galileo'nun astronomiye katkıları
E) Yıldızların insan kültürü üzerindeki etkileri

3. Toplum, bir ağaç ormanının giderek çölleşmesi gibi, duygusal bağlarından arınıyor. İnsanlar arasındaki ilişkiler, asfalt yolların soğuk yüzeyine benzer hâle geliyor. Empati, karşılıklı anlayışın yumuşak dokusunu kaybediyor; yerine bencillik, kibir ve öfke gibi sert duygular doluyor. İnsanlar birbirinden uzaklaşıyor, kendi dünyalarına gömülü bir şekilde yaşıyorlar, sanki birbirlerini hiç tanımıyorlar. Bu yabancılaşma, toplumsal dokunun yavaş yavaş erimesine sebep oluyor, birbirini anlayan insanlar yerine, duygusal çöllerde dolaşan yabancılar bırakıyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmıştır?

A) Bireyler arasındaki duygusal bağların zayıflamasından
B) Toplumun ahlaki değerlerden uzaklaşmasından
C) Bireylerin empati yeteneğinin yok olmasından
D) İnsanların bencil ve kibirli olmasından
E) Karşılıklı anlayışın azalmasından

4. İnsan beyninin karmaşıklığı ve işleyişi, bilim dünyasının en büyük sırlarından biridir. Beyin dalgalarının frekansları ve bu frekansların insan düşüncesine ve davranışına etkisi üzerine yapılan bir araştırma, nöroloji ve psikoloji alanında yeni bir dönem başlatabilir. Dr. Laura Stevens ve ekibi, beynin farklı bölgelerinin birbirleriyle nasıl iletişim kurduğunu ve bu iletişimin bilişsel fonksiyonlara nasıl etki ettiğini ortaya koymaya çalışıyor. Yapay zekâ kullanarak yapılan analizler, beyin dalgalarının düzenlenmesi ve kontrol edilmesi konusunda devrim niteliğinde adımlar atılmasına yardımcı oluyor. Bu çalışma, depresyon ve anksiyete gibi ruhsal hastalıkların tedavisine yeni yollar sunuyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

A) Beynin karmaşıklığının çözülmesinin güçlüğünden
B) Beyin dalgalarının frekanslarının ruhsal hastalıklara tedavi olarak kullanılmasından
C) Yapay zekânın nörolojideki kullanımının gelecekteki etkilerinden
D) İnsan davranışının nedenlerinden, beynin bu davranışlar üzerindeki etkilerinden
E) Psikoloji ve nörolojinin birbirleriyle birleştiği noktaların incelenmesinden

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantev.org

5. Küresel ekonomi, son yıllarda öngörülemeyen dalgalanmalar ve karmaşıklıklar içinde giderek daha zor yönetilebilir hâle gelmektedir. Usta ekonomist Dr. Rebecca Harding, gelişmekte olan piyasaların dinamiklerini inceleyerek bu değişkenliğin altında yatan faktörleri araştırıyor. Özellikle teknolojik gelişmelerin, finansal düzenlemelerin, küresel ticaretin ve siyasi kararların ekonomi üzerindeki etkisi dikkat çekici bir şekilde inceleniyor. Bu çalışmaların sonuçları, ekonomi politikalarının geliştirilmesine ve yeni yatırım stratejilerinin oluşturulmasına önemli katkılar sağlıyor. Ayrıca, küresel krizlerin önlenmesi ve finansal istikrarın sağlanması yönünde önemli bir adım olarak görülüyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

A) Küresel ekonominin karmaşıklığının yönetilmesinin zorluklarından
B) Gelişmekte olan piyasaların dinamiklerinin ekonomi politikalarına katkısından
C) Teknolojik gelişmelerin ekonomi üzerindeki etkisinin yatırım stratejilerine yansımasından
D) Küresel ticaretin ekonomiye olan etkisinin küresel krizleri önleme yönündeki öneminden
E) Finansal düzenlemelerin, finansal istikrarın sağlanmasına olan etkilerinden

6. Televizyon, 20. yüzyılın başlarında icat edildiğinde sadece zengin kesime hitap edebilecek bir lükstü. Ancak zamanla maliyetlerin düşmesi ve yaygınlaşmasıyla, televizyon neredeyse her eve girmiş ve bir araya getirme gücüne sahip olmuştur. Toplumun farklı kesimlerine hitap eden programlar, kültürel etkileşimi artırmış ve dünya görüşünü genişletmiştir. İnsanlar artık dünyanın farklı bölgelerindeki kültürlerle tanışma ve bu kültürleri anlama fırsatına sahip olmuşlardır. Televizyon sayesinde, dünyanın dört bir yanından gelen haberler, gösteriler, belgeseller, yemek programları ve diğer içerikler, izleyicinin önüne serilmiştir.

Bu parçada televizyonun icadının aşağıdaki yönlerinden hangisi üzerinde durulmuştur?

A) Teknolojik gelişmelerle maliyetlerin düşmesi
B) Reklamcılık sektöründe yeni bir dönem başlatması
C) Kültürlerarası etkileşimi artırması
D) Aşırı kullanımın sosyal etkileşimleri sınırlaması
E) Haber yayıncılığında yeni bir dönem başlatması

7. Sanatın günümüzdeki durumu, bir zamanlar bereketli olan toprakların çoraklaşmasına benziyor. Eski ustaların izinden gitmek yerine, yeni nesil sanatçılar, estetik kaygıları ticari hırslarla değiştiriyor. Tuval üzerindeki renkler artık duyguları değil, sadece ticari değerleri ifade ediyor; güzelliğin yerini pazar değeri alıyor. Tüketim kültürünün sanata yansıması, eserlerin içerikten yoksun, biçim odaklı olmasına yol açıyor. Bu durum, sadece sanatseverleri değil, kültürel mirası da yoksulluğa sürüklüyor. Bir zamanlar ahenk içinde olan sanat dünyası, şimdi kâr amacı güden bir pazar yerine dönüşüyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmıştır?

A) Eski ustaların sanat anlayışından, onların değerlerine olan bağlılık eksikliğinden
B) Sanatın ticarileşmesinden, estetik değerlerin maddi çıkarlar karşısında kaybolmasından
C) Sanat galerilerinin yetersizliğinden, sanatın erişilmez olmasından
D) Yeni sanatçıların yaratıcılık eksikliğinden, orijinal fikirlerin azalmasından
E) Kültürel mirasın korunmamasından, tarihî değerlerin yitirilmesinden

8. Platon'un mağara benzetmesi, günümüzde bile sıkça atıfta bulunulan bir düşünce yapısıdır. Bu benzetmede, mağarada zincire bağlı olarak yaşayan insanlar, gölgelerin gerçek dünya olduğunu düşünmektedirler. Yirminci yüzyıla gelindiğinde felsefe tarihinin değişik okulları, varlık, bilgi ve ahlak gibi konular üzerine yoğunlaşmış, her bir düşünür bu alanlarda kendine özgü izler bırakmıştır. Sartre'ın "Varlık özden önce gelir." sözü gibi, pek çok fikir, düşünce sistemlerimizi ve ahlaki değerlerimizi yeniden şekillendirmiştir. Felsefenin hayatın kendisiyle iç içe bir süreç olduğu zaman içerisinde anlaşılmıştır.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Platon'un mağara benzetmesinin ayrıntıları
B) Felsefenin yalnızca tarih boyunca değişimi
C) Felsefenin yirminci yüzyıl düşünürlerinin etkisi
D) Felsefenin günlük hayatın temel sorularına cevap aradığı fikri
E) Yirminci yüzyılın en etkili düşünürlerinin biyografileri

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlo.com

1. İnsanın doğaya hükmetme arzusu, Prometheus'un ateşi çalması efsanesiyle sembolize edilir. Bu efsane, teknolojinin günümüz dünyasında nasıl bir rota izlediğinin de bir yansımasıdır. Sanayi devriminden sonra, bu ateşin parlayışı ile dünya değişmeye başlamış, hayatımızı kolaylaştıran birçok yenilik ortaya çıkmıştır. Ancak bu durum, aynı zamanda yalnızlık ve sosyal izolasyon gibi beklenmedik sorunlara da yol açmıştır. Aldous Huxley'in *Cesur Yeni Dünya* adlı eserinde de benzer bir teknoloji eleştirisi bulunur. Teknolojinin yalnızca pozitif etkilerinin olmadığı, dengeli bir kullanım gerektiği, bu kitapta vurgulanmaktadır.

Bu parçanın genelinde neden söz edilmektedir?

A) Teknolojinin yalnızca olumlu etkilerinin üzerine yapılan bir analizden
B) Teknoloji efsanelerinin tarih boyunca değişiminden
C) Sanayi devriminin sosyal etkilerinin uzun süre hissedildiğinden
D) Teknolojinin insan yaşamına hem olumlu hem de olumsuz etkilerinden
E) Aldous Huxley'in teknolojiye dair düşüncelerinin zaman içinde değiştiğinden

2. Dönem filmi *Yüzyılın Gölgesi*, 18. yüzyılın politik atmosferini, savaşları, sosyal yapısını ve sanatsal dönüşümlerini işliyor. Film, bu dönemin belirgin figürlerinden bazılarının hayatını ve etki yarattığı olayları da detaylı bir şekilde ele alıyor. Ayrıca dönemin giyim kuşamı, mimari yapıları, dil ve etiketi de oldukça başarılı bir şekilde yansıtılmış. Yönetmenin, tarihî gerçekliklere sadık kalarak izleyiciye dönemi hissettirmesi, filmi öne çıkartan en belirgin özelliklerinden biri.

Bu parçadan hareketle *Yüzyılın Gölgesi* filmi ile ilgili aşağıdakilerden hangisinden söz edilmektedir?

A) Dönemin politik olaylarına yüzeysel bir bakış sunduğundan
B) Dönemin sosyal ve kültürel yapısını detaylı bir şekilde işlediğinden
C) Sadece belirli bir karakterin hayatını anlattığından
D) Tarihi gerçekliklerden uzak, fantastik bir anlatım kullandığından
E) Modern zamanları çok gerçekçi bir şekilde yansıttığından

3. Televizyon dünyası, uzaktan bakıldığında albenili bir sahil gibi görünse de yaklaştıkça anlamsızlığı ile yüzleştiriyor. Yüzeysel programlar, denizin kıyısındaki kum taneleri gibi etrafa saçılıyor; içerikten yoksun, biçimden ibaret yapımlar hüküm sürüyor. Aklıselim bir düşünce bulmak, bu kum fırtınasında bir su damlası aramak gibi. İnsanlar, zihinlerini uyaran, onlara gerçek düşünce malzemesi sunan içeriklerden yoksun bırakılıyor. Bu durum, izleyici kitlesinin düşünsel gelişimini de engelliyor, televizyon ekranları sığlaşıyor, derinlemesine içerikler âdeta bir serap gibi uzaklaşıyor.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmıştır?

A) Televizyon programlarının yüzeyselliğinden, yoğun içeriklere olan talebin karşılanmamasından
B) İzleyicilerin zihinsel beklentilerinden, fikri zenginlikten mahrum bırakılmalarından
C) Medyanın gösterişli dünyasından, reel değerlerin göz ardı edilmesinden
D) İçerik üreticilerinin yaratıcılık eksikliğinden, tekrar eden şablonların kullanılmasından
E) Akıl ve düşünceye dayalı programların eksikliğinden, entelektüel gereksinimlerin karşılanmamasından

4. Rönesans Dönemi; bilim, sanat, felsefe ve politikada büyük bir değişim ve yenilenme dönemiydi. Bu dönemde, insan merkezli düşünce, antik Yunan ve Roma kültürünün yeniden keşfi gibi önemli değişiklikler yaşandı. Rönesans, özellikle Avrupa'nın birçok yerinde, toplumun her alanında ciddi etkiler yarattı. Farklı düşünürlerin ve sanatçıların ortaya koyduğu eserler, bu dönemin zengin ve çeşitli kültürel atmosferini yansıtıyor. Bu dönem, insanın doğaya ve evrene olan bakışının değiştiği, bilimsel metodun temellerinin atıldığı bir dönem olarak da kabul edilir.

Bu parçadan hareketle Rönesans Dönemi ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sadece sanatsal yönden orijinal yapıtların verildiği
B) Bilimsel metodu reddettiği bir dönem olduğu
C) Antik kültürlerin insan merkezli düşünceyle şekillendiği
D) Sadece Avrupa dışında etkiler yarattığı
E) Politik olarak durağan bir dönem olmasının kültürel etkilere yol açtığı

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://ranlev.org

5. Okyanuslar, dünya ekosistemlerinin can damarları olarak kabul edilir. Bununla birlikte, okyanusların korunması, hükümetler ve çevre örgütleri için büyük bir zorluk oluşturmaktadır. Deniz biyoloğu Dr. SimonWells ve ekibi, deniz canlılarının korunmasına yönelik yeni yöntemler geliştiriyor. Deniz kirliliği, aşırı avlanma, iklim değişikliği gibi faktörlerin ekosistem üzerindeki etkileri dikkatle inceleniyor. Bu çalışmaların ışığında, sürdürülebilir balıkçılık ve deniz koruma politikalarının uygulanması öneriliyor. Yeni teknolojiler kullanarak, denizlerin sağlığını gözlemlemek ve korumak için etkin çözümler geliştiriliyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

A) Okyanusların dünya ekosistemine olan öneminden, bu ekosistemlerin korunmasının güçlüğünden
B) Deniz canlılarının korunmasının zorluklarından, bu zorlukların aşılmasına yönelik yeni yöntemlerin geliştirilmesinden
C) İklim değişikliğinin okyanuslar üzerindeki etkisinden, bu etkinin minimize edilmesine yönelik çalışmaların yapılmasından
D) Sürdürülebilir balıkçılık politikalarının öneminden, bu politikaların uygulanmasının yararlarından
E) Deniz kirliliğinin sebeplerinden, bu kirliliğin deniz ekosistemine olan zararlarından

6. Dil, insanların düşüncelerini, duygularını ve bilgilerini birbirlerine aktarmalarını sağlayan karmaşık bir sistemdir. İlk insan topluluklarında, basit işaretler ve seslerle başlayan bu iletişim biçimi, zamanla karmaşıklaşmış ve yazılı bir hâle gelmiştir. Farklı kültürlerde, farklı dillerin ortaya çıkışı ve gelişimi, toplumların sosyal, ekonomik ve kültürel dinamikleriyle yakından ilişkilidir. Yazının bulunuşu, dilin gelişiminde önemli bir dönüm noktası olarak kabul edilir. Dil, aynı zamanda bir kimlik ifadesi olup, bireylerin aidiyet duygularını da şekillendirir. Sanat, edebiyat, müzik gibi ifade biçimlerinde de dilin yeri vazgeçilmezdir.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) İlk toplumların iletişim biçimleri
B) Dilin insan kimliği üzerindeki etkileri
C) Dilin gelişimi ve kültürel etkileri
D) Yazının tarih içindeki dönüm noktaları
E) Dilin sanat ve edebiyatta kullanılması

7. Ressamların tuvallerine aktardığı duygular ve düşünceler, izleyiciye farklı bir dünya sunar. Bu dünya, bazen gerçeküstü bir hayal dünyası olabilirken bazen de günlük hayatın basit detaylarına odaklanabilir. Modern sanatın öncüsü olarak kabul edilen Pablo Picasso, kübizm akımını yaratarak nesneleri geometrik şekillere dönüştürmüş ve farklı bakış açılarından görüntülemeyi sağlamıştır. Kübizm, sadece estetik bir değer sunmakla kalmaz, aynı zamanda izleyiciye düşündürme, sorgulama ve anlam arama fırsatı sunar. Kübist eserler, bir resmin sadece görüntüsünü değil, aynı zamanda içsel anlamını da ortaya koyabilir. Böylece izleyici, sanat eserinin arkasında yatan anlamı, felsefeyi ve duyguyu kavrayabilir. Kübizmin bu özelliği, sanatı sadece görsel bir zevk kaynağı olmaktan çıkarır, düşündürücü ve etkileyici bir deneyime dönüştürür.

Bu parçada kübizmin aşağıdaki özelliklerinden hangisi üzerinde durulmuştur?

A) Estetik değer ve görsel zevk sağlaması
B) Düşündürme, sorgulama ve anlam arama fırsatı sunması
C) Sanat tarihindeki yerini ve etkileri belirlemesi
D) Geometrik şekillere odaklanması ve matematikle bağlantı kurması
E) Günlük hayatın detaylarına yansıması ve gerçeküstü özellikler ortaya koyması

8. Bir nehir, üzerinde yaşayan canlılara hayat verir; aynı zamanda bir yol, bir sınır ya da bir engel olabilir. Nehirlerin taşıdığı su, toprakları besler ancak aynı zamanda sel ve yıkım da getirebilir. Nehirlerin insan hayatı üzerindeki etkileri, doğanın karmaşık ve çelişkili yüzünü gösterir. Bazı kültürlerde nehirler kutsal kabul edilirken diğerlerinde sadece bir doğal kaynak olarak görülür. İnsanların nehirlerle olan bu karmaşık ilişkisi, dünya görüşlerinin ve değerlerin bir yansıması olabilir. Nehirler aynı zamanda ekonomi, din ve kültür üzerinde de etkilidir.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nehirlerin ekolojik etkileri
B) İnsanların nehirlerle olan ilişkisi
C) Nehirlerin kültürel ve dini önemi
D) İnsanlık ve doğa arasındaki bağ
E) Su kaynaklarının çok yönlü etkileri

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 3
- ✓ 2019 – 3
- ✓ 2020 – 3
- ✓ 2021 – 3
- ✓ 2022 – 3
- ✓ 2023 – 3

TAKTİK KÖŞESİ

Nedir?

ÖSYM'nin son yıllarında sayısını artırdığı soru kalıplarıdır. Bir soruya bağlı en az iki sorudan oluşan soru kalıplarıdır. Bu soru tarzı, parçaya farklı açılardan bakmamızı sağlamak için oluşturulmuştur. Zaman alıcı sorulardır.

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Parçayı okumadan önce bağlantılı sorularda bizden ne istendiğine bakılmalıdır. Bu sorularda birinci soru genellikle ana düşünce sorusu olurken ikinci soru daha özel bir konuya bağlanır.

SORU KALIPLARI

- Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?
- Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?
- Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?
- Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
- 1-2. soruyu aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız?

ÖRNEK

Bilim ve teknoloji, insanların hayatını kolaylaştırmak ve dünyayı daha iyi anlamalarını sağlamak için sürekli olarak gelişir. Son yıllarda, biyoteknoloji ve genetik mühendislik, tıp ve sağlık hizmetlerinde çığır açan yenilikler sağlamıştır. Bu teknolojiler, genetik hastalıkları tedavi etmek, insan ömrünü uzatmak ve hastalıklara karşı daha etkili aşılar geliştirmek gibi konularda büyük ilerlemeler sağlamıştır. Fakat bu teknolojilerin etik ve toplumsal etkileri konusunda ciddi tartışmalar vardır. Kimi insanlar bu teknolojilerin insan yaşamı üzerinde oynayabileceği potansiyel rolü konusunda endişe duyarken bazıları bu teknolojilerin sunduğu fırsatları ve avantajları savunur. Bu görüşler arasında bir denge bulmak, bilim insanlarının önemli bir görevidir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Bilim ve teknoloji yenilikleri açıklık konusunda devamlılık göstermektedir.
B) Biyoteknoloji ve genetik mühendislik, sağlık hizmetlerinde büyük ilerlemeler sağlamıştır.
C) Görülen teknolojik gelişmelerde, insanlara faydası ve zararı yönünden fikir birliği sağlanmamıştır.
D) Sözü edilen teknolojilerin etkileri konusunda uzlaşmayı sağlamak bilim insanlarının mesuliyetindedir.
E) Biyoteknoloji ve genetik mühendislik, insan yaşamı üzerinde hiçbir etkiye sahip olmayacaktır.

Bu parçaya göre biyoteknoloji ve genetik mühendislik konusunda hangisi doğrudur?

A) Bu teknolojilerin insan yaşamı üzerindeki etkisi sadece olumlu yönlerdedir.
B) Bu teknolojiler, genetik hastalıkların tedavisinde hiçbir rol oynamamaktadır.
C) Bu teknolojiler hakkında farklı görüşlere sahip insanlar vardır.
D) Bilim insanları, bu teknolojilerin toplumsal etkileri hakkında hiçbir kaygı taşımamaktadır.
E) Bu teknolojilerin etik ve toplumsal etkileri konusunda herkes aynı görüştedir.

ÇÖZÜM

Bu sorularda genellikle birinci soru yardımcı düşünce sorularından oluşturulur. Parçanın genelinin anlaşılıp anlaşılmadığı ölçülür. İkinci soru ise genellikle daha spesifik, detaylı bir soru kalıbıyla oluşturulur. Parçanın içindeki bir cümle sorunun cevabı olarak karşımıza çıkabilir.

1-2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bugün insan modern bilimin geldiği son noktada sorduğu hemen her soruya cevap bulabiliyor ve kendini, korkularını tatmin edebiliyor. Fakat ilkel insanın çok az sayılabilecek bilgisi, hayat tecrübesi göz önüne alındığında dünya, yaratılış, ölüm gibi meseleler onun için büyük bir sırdır. Bugün dahi tüm bildiklerine rağmen insan anlamlandıramadığına, temellendiremediğine karşı korku ve tedirginlik duyar, ilkel insanda bu korku ve tedirginliklerin bizimki ile kıyaslanamayacak kadar yoğun olduğunu söyleyebiliriz. Tam da bu noktada hayatta kalabilmek, neslin devamını sağlamak için insanlar hikâyeler anlatmaya başladı ve süreç içerisinde anlattığı hikâyelere inandı. İnanç temelli var edilen bu anlatılar insanlığa dayanacakları bir köken sağladı. Bilmediklerine bir isim, bir hikâye vererek insanları bir kaynakla ilişkilendirdi ve artık korkmaları gereken tek şey hikâyelerdeki öğütlere uymadıkları zaman öfkelenip onları cezalandıracak tanrılardı. İnsanlık anlattığı hikâyelerle, edindiği tecrübelerle hayata karşı yavaş yavaş üretken bir konuma geçmeye başladıkça çevresini kendi inançlarına göre tanzim etmeye çalıştı. Böylece insanlar hep beraber yaşayacakları alanlar inşa etmeye başladılar.

1. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Tarih öncesi insanın bilgi birikimi ve yaşam tecrübesi birtakım gizemlerle doludur.
B) İnsanlık, biriktirdiği deneyimlerle etkili olmaya başladıkça çevresini inançları etrafında düzenlemeye çalışır.
C) Ürettiği hikâyelerin kurallarına uymayan insan, kendi belirlediği cezalara maruz kalacağına inanır.
D) Geçmişten bugüne insanlar anlamadıkları ve haklı çıkaramadıkları şeylerden korkar ve endişe duyarlar.
E) İnsanlar yaşama tutunmak ve insanlığı sürdürmek için hikâyeler anlatmışlardır.

2. Bu parçaya göre insanları birlikte yaşamaya iten sebep aşağıdakilerden hangisidir?

A) Anlattıkları hikâyelerin gerçek olduğuna inanmaları
B) Bilmedikleri durumlar karşısında endişeye kapılmaları
C) Neslin devamını sağlamak istemeleri
D) Deneyimleri sayesinde üretken konuma geçmeleri
E) Yaratılış hakkında bilgiler elde etmeleri

3-4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kendi zihnimizle ve ellerimizle/tekniğimizle inşa ettiğimiz mekânlar karşısında çaresiz, aciz kalışımız ve şikâyetlenmelerimiz iki yüz yıldır belki bir kütüphaneyi dolduracak denli çalışmalara konu olmuştur. Bu yakınmanın oluşturduğu külliyatın üzerine bir taş da biz koyalım istedik. Bu tam da şikâyet ettiğimiz kentleşmenin ruhuna uygun ironik bir tavır değil mi? Kent üzerine düşünüyoruz, kentler bizi bunaltıyor ama bırakalım toplumsal seferberlikte bulunmayı ferdi olarak bile bunu düzeltecek bir bedel ödemeyi göze alamıyoruz. Samimi olmak gerekirse yaptığımız şey kalabalık bir otobüse binen son kişinin kendinden sonraki kişiyi içeri almaması için şoföre "Şoför Bey daha nereye kadar dolduracaksınız?" demesine benziyor mu? Burada bir kısır döngünün içinde olduğumuzu söyleyebiliriz.

3. Bu parçada yazarın eleştirdiği durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanoğlunun kendi yaptığı şeylerden yine kendisinin şikâyet etmesi
B) Giderek büyüyen şehirlerde, insanların daha duyarsız hâle gelmesi
C) Menfaatleri bitinceye kadar insanların yanlışlara tepki göstermemesi
D) Yapılan hataların düzeltilmesi adına hiç kimsenin çaba sarf etmemesi
E) Şehir yaşamından sıkılan insanların alternatif yaşamlara yönelmemesi

4. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi <u>yoktur</u>?

A) Tartışma B) Öznellik C) Tanımlama D) Örnekleme E) Somutlaştırma

5-6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Geri dönüşümde yapılan uygulamaların en temel amacı, üretimde yeni ham madde kullanılması yerine, atık materyallerden yeni ve ihtiyaç duyulan maddeler elde etmektir. Hızla büyüyen sanayileşme nedeniyle kaynak ihtiyacının artması, mevcut doğal kaynakların hızla azalması ve doğal hayatın kaynak arayışı ve elde edilişi sürecinde çok fazla tahrip edilmesi sonucu geri dönüşüm ihtiyacı artmıştır. Ayrıca ham madde elde etmek, işlemek ve temin etmektense daha düşük bütçeyle elde edilen hurda metaller, yıpranmış kumaş ve bez artıkları vb. maddelerin geri kazanımı ile ekonomik açıdan büyük fayda sağlanmaktadır. Geri dönüşümün ekonomik getirisi azımsanmayacak boyutlardadır. Bu, çok geçmeden fark edilmiş ve sanayi devriminden önceki zamanlarda Avrupalılar tarafından bronz, gümüş, hurda ve diğer metaller toplatılıp, eritilerek yeniden kullanılmıştır.

5. Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılanlarla aynı doğrultuda yapılmış bir uygulama değildir?

A) İngiltere'de ısınma ihtiyacı için kullanılan odun ve kömür gibi kaynakların yanması sonucu oluşan toz ve kül partikülleri bir araya getirilip tuğla yapılmıştır.

B) 1800'lü yıllar itibarıyla sıvı ürünler için kullanılan şişe ve ambalajlar depozito sistemiyle satılarak tekrar toplanmaya başlanmıştır.

C) 1813 tarihinde Benjamin Law, eski ve özelliğini kaybetmiş atıl hâldeki kullanılmayan kumaş atıklarının yeniden kullanılması amacıyla bunlardan saf pamuk elde etmeyi başarmıştır.

D) İkinci Dünya Savaşı'nın sürdüğü sırada bazı ülkeler tarafından vatandaşlardan metal ve fiber geri dönüşümü için atıklar toplanması istenmiştir.

E) Bilim insanları, son yıllarda doğada çözünen fakat plastik özelliğini devamlı koruyan oxo-biyobozunur torba üzerinde çalışmaktadır.

6. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi geri dönüşümün amaçlarından biri olamaz?

A) Ekonomik tasarruf sağlamak

B) Sanayileşmenin önünü açmak

C) Doğal kaynakların tahribini önlemek

D) Yeni maddeler elde etmek

E) Ham madde ihtiyacını azaltmak

7-8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Stanford Üniversitesinden Profesör Philip Zimbardo bireylerin toplumsal rollere nasıl uyum sağladığını öğrenmek istiyordu. Örneğin hapishanelerdeki gardiyanlar ve mahkûmlar arasındaki gergin ilişkinin, her birinin veya çevrenin kişilikleri ile daha fazla ilgisi olup olmadığını merak ediyordu. Zimbardo'nun deneyi sırasında, 24 erkek üniversite öğrencisi bir mahkûm veya bir gardiyan olarak görevlendirildi. Mahkûmlar, Stanford Üniversitesinin bodrum katında geçici bir hapishanede tutuldular. Gardiyanlara 8 saatlik vardiyalar verildi ve gerçek hayatta nasıl olacaksa o şekilde davranmaları istendi. Zimbardo kısa sürede gardiyanların ve mahkûmların rollerine adapte olduklarını gördü ve çok tehlikeli boyutlara ulaştığı için 6 gün içinde deneyi bitirdi. Gardiyanlar zalim olmaya başlamışlardı. Zimbardo kendisini bile psikolog yerine polis komiseri olarak düşündüğünü itiraf etti. Bu çalışma gösterdi ki insanlar oynamaları beklenilen rollere uyum sağlıyorlar. Özellikle de gardiyan gibi kalıplaşmış olanlara...

7. Bu parçada söz edilen deneyden hareketle insan davranışlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Birbirini etkileyen bireyler, benzer davranışları sergiler.

B) İnsanlar kendilerinden beklenen davranış kalıplarına kolayca adapte olabilir.

C) Gücü elinde bulunduran bireyler, kanunları çiğneme eğilimine girer.

D) Toplumun belirlediği kalıplar, çoğu zaman bireyi özerkliğe iter.

E) Otorite sağlamak amacıyla yapılan uygulamalar, bireysel çatışmaları doğurur.

8. Bu parçaya göre Philip Zimbardo'nun, deneyi sonlandırmasında,

I. Deneklerin, kendilerini rollerine çok kaptırması

II. Deneyin amacından saparak şiddeti tetiklemesi

III. Kendi dâhil herkesin, olduğundan farklı davranması

durumlarından hangisi etkili olmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

9-10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Şüphesiz ne söyleyeceğini en iyi bilen yazardır ki kendisini ve metinle ilgili duygularını en iyi ifade eden temayı yansıtmak ister. Her sanatçı, yaşadığı deneyimlere uygun ve onu sanatsal düzeye taşıyan estetik, dil ve biçim arayışı içindedir. Birçok yazarın genel arzusu; kendi yoluna gitmek, özgün ve yeni olmaktır. Çünkü yazar, üslubu ve içeriği ile her durumda kendisi olmak ve eserin kendisini anlama anlayışını yansıtmak ister. Zamanın yıpratıcı etkisini ortadan kaldırmak için bile... Ama öncülerin birikmiş bilgisi, tanınırlığı ve önemi, gerçekleşmesi için mutlak bir zorunluluktur.

9. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bir yazar, kendisine has bir üslup belirleyememişse yarına kalamaz.
B) Günümüzde çoğu yazar diğerlerinden farklı olma arzusuna sahiptir.
C) Kendi sanat anlayışını oluşturamayan sanatçılar bir süre sonra yok olacaklardır.
D) Sanatçılar, eserlerinin üslubuna ve içeriğine karar verirken kendisini rehber olarak kullanmalıdır.
E) Farklı olmak ve zamana direnmek isteyen bir sanatçının gelenekten beslenmemesi mümkün değildir.

10. Bu parçada altı çizili sözle aşağıdakilerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?

A) Kalıcı olmak
B) Özgünlüğü yakalamak
C) Özlü bir yaklaşım sergilemek
D) Evrenselliğe ulaşmak
E) Geçmişle geleceği buluşturmak

11-12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türk toplumunda öncelikle göçebelik döneminin çok uzun sürmesinden dolayı sözel kültür daha egemen ve yaygın hâle gelmiştir. Bizde düşünen, eleştiren ve yazan insandan çok konuşan insan öne çıkarılmıştır. Türkiye'de herkes, insanımızın kitap okumadığından şikâyet eder ve bu tutumu eleştirir. İyi de yazmadan okumak olur mu? Yazma merakı ve alışkanlığımız yok ki sonradan onları okuyalım. Yazma alışkanlığı kazanılmadan okuma alışkanlığı kazanılır mı? Yazmak okumaktan önce gelir. Bu nedenlerle Mehmet Akif'in vurguladığı gibi tarihten ders de çıkaramıyoruz. Geçmiş olayları kaydetmediğimiz için onları çabucak unutuyoruz. Sorun Türk halkının belleğinin zayıflığı değil, olay ve olguları kaydetmeyişi ve sonra da bunları okuyup değerlendirmeyişidir. Bu bilindiği için olsa gerek halk arasında şöyle bir söz de söylenir: "Hatırda kalmaz, satırda kalır." Ama bunu bildiğimiz hâlde uygulamayız. Türk toplumu tarihsel süreç içinde farklı coğrafyalarda sürekli hareket hâlinde olmuş, göç etmiş, savaşmış, devletler kurmuş, değişik dinlerle ve kültürlerle karşılaşmış, onlardan hem etkilenmiş hem de onları etkilemiştir. Ne yazık ki bu büyük toplumsal maceramızla ilgili elde çok az belge ve yazılı eser vardır.

11. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Türkiye'de kitap okumaya verilen değere
B) Yazma ve okuma arasındaki ilişkiye
C) Ülkemizde okuma kültürünün neden zayıf olduğuna
D) Sözel kültürü besleyen unsurlara
E) Türklerin okuma alışkanlığı kazanma yollarına

12. Bu parçada yazarın yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türkiye'de insanların kitaba önem vermemesi ve kitap okumaması
B) İnsanlarımızın diğer ülkelere göre okuma ve yazmada geri kalması
C) Okuyan insanların tarihini bilmemesi ve yazarların bu konulara değinmemesi
D) İnsanların düşüncelerini konuşarak anlatıp yazıya dökmemesi
E) Türkiye'de yazılı kaynağın yeteri kadar bulunmaması

1-2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Yaklaşık 40 bin yıl önce Paleolitik Dönem'de yaşayan insanlar, gelecek nesillere aktarmak istedikleri duygu, düşünce ve mesajlarını mağara duvarlarına, kayalara ve taşlara, onlara renk veren çeşitli doğal malzemeler kullanarak resmettiler. Bu şekilde başlayan bilginin korunması ve aktarılması yolu, bin yıl sonra insanların geleceğe dair merak duygusuyla sona ermemiş, aksine artan bir ivmeyle gelişmeye devam etmiştir. O zamandan bu yana Paleolitik Dönem'de insanın hayal bile edemeyeceği olaylar yaşandı ve 21. yüzyılın başından itibaren kişisel elektronik cihazların bel kemiği sayılan tablet bilgisayarlar hayatımızın ayrılmaz bir parçası hâline geldi. Tam da bu noktada, uygarlığın hafızası elektronik olarak saklandığında gelecekte nelere tanık olacağımız sorusu ortaya çıkıyor.

1. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Bilgi aktarımının geleceğe yönelik etkileri her zaman insanların ilgisini çekmiştir.
B) Paleolitik Çağ'da yaşayan insanların çabası, modern tablet bilgisayarların icadını sağlamıştır.
C) Paleolitik Çağ'da, insanlar bilgi iletmek için mağara duvarlarına çizimler yapıyorlardı.
D) İnsanlar her zaman bilgiyi aktarma konusunda çalışma içerisinde olmuştur.
E) Teknolojinin gelişmesiyle birlikte insan düşüncesinin aktarımı büyük bir ölçeğe ulaşmıştır.

2. Bu parçaya göre bilginin gelecek nesillere aktarmadaki hızının artmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tablet cihazların kişiselleştirilmesi yoluyla daha fazla bilgiye erişilmesi
B) Teknoloji sayesinde bilgi depolama yeteneğinin artması
C) Bilginin sürekli evrim geçirerek geliştirilmesi
D) İnsanların, geleceğin ne getireceğini merak etmesi
E) İnsanların bilgiyi farklı şekillerde aktarmak istemesi

3-4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Onun üstünlüğü kitaplarındaki ve makalelerindeki edebî ve düşünsel derinlik değildir. Onun üstünlüğü sadakati, inandığını yaşaması ve bu yaşamıyla insanlara devamlı bir örnek olma durumunda bulunmasından ileri gelmektedir. O hiçbir zaman Babil Kuleleri'ndeki yaşamlarıyla halktan ve hayattan kopuk, entelektüel tatminlere dayanan yazılara önem vermemiştir. Yazılan her tezin, yazarı tarafından halkın içinde yaşanabilir olması gerektiğini yaşamıyla göstermiştir. Onu Batman'da camilerin minberlerinde ve kürsülerinde gördüğünüz kadar halkın içinde, bir kıraathanede ya da bir esnafın dükkânında, evlerde düzenlenen ders halkalarında da görebilirdiniz.

3. Parçada sözü edilen sanatçı için,

I. Toplumdan kopuk bir yaşam sürmeyip toplumla iç içe olan
II. Eserlerini gerçek hayattan uzaklaştırmadan ortaya koyan
III. Hem eserleriyle hem de kişiliğiyle insanları etkileyen

yargılarından hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. Bu parçada geçen altı çizili sözle yazarın hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

A) İyi bir yaşam sürmeyip sıradan bir hayat yaşaması
B) Kendini aydın ve bilgili biri olarak göstermemesi
C) Kendisini toplumdan ayrı düşürmeden eser oluşturması
D) Farklı konulara değinmeden benzer şeyler anlatması
E) Eserini ve kişiliğini kimseden üstün görmemesi

5-6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Farkına varmamış olabilirsiniz fakat bir anıyı ne zaman hatırlasanız (bisiklete ilk bindiğiniz veya lise mezuniyet balonuza gittiğiniz zaman gibi), beyniniz o anıyı çok hafif derecede değiştiriyor. Bu durum, neredeyse bir Instagram filtresi eklemeye benziyor: Her hatırlamayla birlikte detaylar kapatılıyor ve bilgi güncelleniyor ya da kayboluyor. Boston Üniversitesinde çalışan sinir bilimci Steve Ramirez, "Geçmiş deneyimlerimize farkında olmadan filtre uyguluyoruz." diyor. Filtrelenmiş bir anı esas anıdan farklı olsa bile çoğu zaman temel tablonun ne olduğunu bildiğinizi söylüyor. Ramirez, "Hafıza, geçmişin video şeklinde kaydedilmesine pek benzemiyor." diyor. "Daha çok yeniden inşa edilen bir şey." Hafızanın bu şekil verilebilen doğası, hem bir lütuf hem de bir lanet. Yanlış detayları hatırlarsak kötü. Ancak beyinlerimizin anılara şekil verip onları güncelleyerek etkilerini azaltma kabiliyetine sahip olması iyi bir şey. Özellikle de bu anılar korkutucu veya travmatik şeylerse. Peki anılarımızın bu şekil verilebilir doğasını kendi lehimize çevirip bunu depresyon ve travma sonrası stres bozukluğu gibi zihinsel sağlık bozukluklarını tedavi etmede kullanmak mümkün olsaydı? İşte Ramirez ve araştırma takımının yapmaya çalıştığı şey de tam olarak bu. Farelerde yıllardır hafızayı inceleyen araştırmacılar, beynin olumlu ve olumsuz anıları nerede sakladığını bulmakla kalmamış; aynı zamanda daha mutlu olan diğer anıları yapay biçimde uyararak olumsuz anıların etkisini nasıl azaltacaklarını da keşfetmişler.

5. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Eski anıların hatırlanması esnasında beynin işleyişiyle ilgili ilk araştırmayı Steve Ramirez yapmıştır.
B) Bir anının hatırlanması sürecinde, zihin birtakım değişiklikler yapmaktadır.
C) Geçmişte yaşanmış kötü olayların hatırlanması, içinde bulunulan durumun da kötüleşmesine yol açmaktadır.
D) Beynin bir anıyı iyi veya kötü olarak nitelendirmesi mevcut koşullara bağlıdır.
E) Hafızada yer etmiş bir anı hatırlanırken olumsuz olanlar daima baskılanır.

6. Bu parçada söz edilen araştırmacının ulaşmak istediği sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hatıralara uygulanan filtrelerin özelliklerini saptamak
B) Beynin anılarla ilgili işleyişini ortaya koymak
C) Olumlu ve olumsuz anıların, beynin hangi bölgesinde saklandığını öğrenmek
D) Anıları eksiksiz hatırlamayı engelleyen unsurları belirlemek
E) Bazı psikolojik rahatsızlıkların tedavisinde olumlu anıların etkisini tespit etmek

7-8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Günlük yaşam içinde müziği ve etkisini her yerde yaşıyoruz. Şöyle, bir gözlerimizi kapatıp kulaklarımızı açsak dışarıdan gelen araba ve korna sesleri, kuş sesleri veya yağmur sesi, yaprağın hışırtısı, insanların sesleri bile içinde bir melodi barındırıyor. Müziğin hissettirdikleri ve düşündürdükleri kimseye anlatılamayacak kadar bireysel ve bir o kadar da herkesi kapsayabilecek kadar evrenseldir. Müzik farklı hisler yaratabildiğinden kendini yenileyen bir oluşumdur da aynı zamanda. Dinlediğimiz müzikler bizi tanımladığı ve onlarda kendimizden bir şey bulduğumuz için dinliyoruz. Müzik duygudur, insanın yaşam felsefesini de ortaya koyar ve hayatımızla iç içe olan sosyolojik bir fenomendir.

7. Bu parçada müzik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İnsanda farklı hisler meydana getirdiğine
B) İnsanın günlük yaşamında etkisini gösterdiğine
C) Kişinin evreni anlamasını sağladığına
D) İnsanı yansıtan bir yönünün varlığına
E) Toplum bilimsel bir olgu olduğuna

8. Bu parçada müziğin hangi yönü vurgulanmıştır?

A) Akıcılığı B) Yalınlığı C) Özgünlüğü D) Tutarlılığı E) Öznelliği

9-10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sanatçı, üslubuyla bile nasıl bir edebiyat yaptığının ipuçlarını veriyor. Dili oyup yeniden yapılandırarak harfleri ve kelimeleri düşünen bir cambaz. Dil ile ilgili sorunları var ama onun sorunu sadece doğruları söylemek değil, aynı zamanda hayallerinden bahsetmek. Ona göre dil, yalnızca iletilen değil, aynı zamanda iletilemeyenin de bir simgesidir. Dolayısıyla bir şeyler anlatmaya çalışmak ona yetmez. Asıl önemli olan şey açıklanamaz olandır. Yoksa neden cambazlık? Belki de bu yüzden o, görselliğe bu kadar önem veriyor. "Çiziyorum, kelimeleri ve anlamı yakalamaya çalışıyorum." desek abartmış olmayız.

9. Bu parçada söz edilen sanatçı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Anlatma tarzı diğer yazarlardan çok farklıdır.
B) Amacı hem hayali hem de hayatı anlatmaktır.
C) Sözcük ve cümlelerle oynamayı tercih eder.
D) Yazılarını okuyucunun zihninde canlanacak şekilde oluşturmuştur.
E) Söylemek istediğini olduğu gibi aktarmayı istemez.

10. Bu parçada geçen "dili oyup yeniden yapılandırmak"**sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Daha az yaygın kelimeler kullanmak
B) Dil üzerine yaygın görüşleri değiştirmek
C) Sözcüklerin, geride kalmış anlamlarını ortaya çıkarmak
D) Dile yeni sözcükler eklemek
E) Sözcüklere yeni anlamlar kazandırmak

11-12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Nietzsche, bireylerin genellikle kendi özlerini anlamaktan kaçındıklarını ve bu kaçışın, çoğunlukla toplumun sunduğu norm ve değerlerin takip edilmesiyle meydana geldiğini iddia eder. Buna göre, bu "öz arayışı yolculuğu" bulmak değil, takip etmek olarak adlandırılabilir. Ancak bu takip, sadece bireyin iç dünyasının karmaşasından uzaklaşma çabasıdır; bu yolda ilerlerken gerçek benliğini sorgulamadan yaşar, onu görmezden gelir. Yalnız kalmaktan korkan bireyler, toplumun öngördüğü yolculukta ilerlemeye devam eder. Bu durum, bireyin kendi iç dünyasını keşfetme sorumluluğundan uzaklaşmasına neden olur ve sonuçta, öz benliği keşfetme umuduyla başladığı yerde bulur kendini. Toplumsal normların etkisi altında olup olmadığını anlamak zordur ancak bu, gerçek özünü keşfetme yolunda atılan ilk adım olabilir.

11. Bu parçaya göre "öz arayışı yolculuğunda olan bireyler" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Özlerini anlamakta güçlük çekiyorlar.
B) Sürekli toplumsal normları takip ediyorlar.
C) Kendi iç dünyalarından kaçışta bir kısırlık yaşıyorlar.
D) Gerçek benliklerini sorgulamadan yaşama eğilimindeler.
E) İç dünyalarının karmaşasını keşfetmek için sürekli derinleşiyorlar.

12. Bu parçaya göre "gerçek özünü keşfetme yolunda olan bireyi, toplumsal normların etkisi altında olan birey"**den ayıran özellik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kendi iç dünyasını anlamaya yönelik bir sorgulama içerisinde olması
B) Toplumsal olaylardan etkilenmeyerek yalnız yaşama eğilimi göstermesi
C) Mutluluğu, etrafındaki kişilere uyum sağlayarak bulacağına inanması
D) Toplumun sunduğu değerlerden uzaklaşıp bireysel bir yaşam tercih etmesi
E) Yaşadığı deneyimleri, toplumsal normlara göre değil, kendi özüne göre değerlendirmesi

1-2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kullanımına göre yararları ve zararlarının ucu bucağı olmayan deniz: Sosyal Medya. Yetişkinlerin kendilerini ve çocuklarını en fazla eleştirdiği nokta olsa da aslında edinilen alışkanlığı bırakmanın zorluğunu bu alanda çok net görüyoruz. Tatiller, oyuncaklar, özenilesi bir şekilde yaşanılan ya da yaşanıldığını sandığımız hayatlar... Herkesin sıra dışı ve çekici bir hayata sahip olduğu hissini oluşturmak istemesini normalleştirmekten bahsedemeyiz. Çünkü normalleştirebileceğimiz şeyleri hayatımıza adapte ederken olağandan uzak olmaması gerekir. Sosyal araştırmacılar kişinin gerçek ve sosyal medya hayatları arasındaki farkı anlatmak için; Yüzen Ördek Sendromu tabirini kullanmıştır. Yüzen bir ördeğin suyun üzerindeki çabasız, huzurlu ve sakin tavrı izleyen kişinin hayranlığını kazanabilir. Nitekim ben onları izlerken huzurlu ve dinlenmiş hissederim. Peki, görmediğimiz çaba, çaba değil midir? Ördeğin suyun altındaki ilerlemek adına uğraşını görmememiz onun çabasını, gayretini yok etmez. Sosyal medyada da profillere girdiğimiz zaman asla gayret etmeyen sadece seyahat eden insanlar görüyoruz. İşin en kötü kısmı ise gençlerimiz hatta kimi zaman yetişkinler bu hayatların gerçekliğine inanıp çökkünlük ve memnuniyetsizlik yaşayabiliyor.

1. Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Günümüzde hemen herkesin hayatının merkezine taşıdığı sosyal medya, insanların kişiliği üzerinde tek belirleyici faktör olmaktadır.
B) İnsanların mutlu anlarını sosyal medyada paylaşma gereksinimi duyması, çağın bir hastalığı olarak kabul edilmektedir.
C) Bazı alışkanlıkların terk edilmesinin kolay olmadığını bilen insanlar, kendi kusurlarıyla yüzleşmekte daha objektif davranır.
D) Sanal bir dünya içinde insanın kendini olduğu gibi yansıtmamasını sıradan bir durum gibi göstermek hatadır.
E) Sosyal medyanın faydalarını ve zararlarını bilmek için insanlara bu alanda uzman kişilerce eğitim vermek gerekir.

2. Bu parçada söz edilen yüzen ördek sendromu aşağıdakilerden hangisini savunmaktadır?

A) İnsanların ikiyüzlü davranışlarını gözler önüne serdiğini
B) Sahnedeki gülen yüzlerin acılarının maskelendiğini
C) Başarılı insanlarda görülen bir özellik olduğunu
D) İnsanı derinden etkileyen duygulardan beslendiğini
E) Profil resimlerinden hareketle ortaya çıktığını

3-4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

2003 yılı Güney Kore, Almanya ortak yapımı *İlkbahar Yaz Sonbahar Kış* filmi Kore sinemasının son dönem en başarılı ve oldukça çarpıcı örneklerinden. Film başladığı andan itibaren kendinizi büyüleyici bir tabiat şöleni içinde buluyorsunuz. Arka arkaya gelen mevsimlerle, insanın olgunlaşma yolculuğunu anlatan filmdeki mekân, oldukça dikkat çekici ve seyirciyi âdeta büyüleyen, içine alan bir atmosfer. Filmde dört mevsim, her bir mevsim insanın olgunlaşmasındaki bir devreye karşılık gelecek şekilde ayrı ayrı işlenerek insanı sarıp kuşatan ve sarsan, dayatmasız bir anlatımla aktarılıyor.

3. Bu parçada söz edilen filmle ilgili,

I. Sembolik bir anlatım özelliğine sahip olduğu
II. İzleyenin kendiyle özdeşim kurmasına olanak sağladığı
III. Kore filmleri içinde en başarılı film kabul edildiği

numaralanmış yargılardan hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğal bir şekilde perdeye yansıtıldığı
B) Kurgunun nesnel ölçütlere bağlı kaldığı
C) İnsanı etkileyen ögelerin çok olduğu
D) Gözlemci bakış açısıyla oluşturulduğu
E) İzleyeni kendine hayran bıraktığı

5-6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mimar Sinan'ın her eserinde kendine ve kendi değerlerine güven duyan, madde ve manayı birleştiren Osmanlıyı görmek mümkündür. Sinan'ın eserlerinde hissedilen şey, tamamlanmışlığın vermiş olduğu tatmin duygusudur. Aşırı süslemeden arındırılmış, ağır ve ciddi görünüşlü Osmanlı yapıları, eseri izleyen kişide büyüklük, vakar duyguları uyandırır. Sinan eserlerinde sadece bir medeniyetin değerlerini veya kamusal gücünü değil, eseri yaptıranın kişiliğini ve eserin yaptırılış amacını da aktarmıştır. Ne Bizans'a ne İran'a ne de Selçuklu'ya özenen, kendinden başkasına benzemek istemeyen, soylu ve sakin bir benlik duygusu fark edilir.

5. Bu parçada Mimar Sinan'ın eserleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Ağırbaşlı ve sade bir yapıda olduklarına
B) Eseri gören kişilerde büyük etki bıraktığına
C) Osmanlı için en önemli yapıtlar olduğuna
D) Yapıtların amacına uygun ve özenle oluşturulduğuna
E) Toplumun kimliğine uygun değerler taşıdıklarına

6. Bu parçada geçen altı çizili sözle Mimar Sinan'ın eserlerinin hangi özelliği vurgulanmıştır?

A) Özlü olması
B) Etkileyici olması
C) Yalın bir yapıya sahip olması
D) İlham verici olması
E) Özgün olması

7-8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Büyük veri çağında kullandığımız veya kullanmadığımız birçok cihazın bizimle ilgili bilgiler toplaması insanların farklı davranışlar sergilemesine neden oluyor. Bir ürünü sepetinize eklemeniz ve/veya vitrindeki bir elbiseye bakmanız sizin kişiliğinizin tespit edilmesinde kullanılabiliyor. Birçok veri kaynağından toplanan bilgiler derlenerek sizinle ilgili tahminler yapılıyor. Böylece inançlarınız, ne yiyip içtiğiniz, geçmişte yaşadığınız travmalar, karakter yapınız, hastalıklarınız, hobileriniz ve sosyoekonomik düzeyiniz gibi birçok bilgi ortaya çıkarılabiliyor. Elbette bu sınıflandırmalar o kadar da doğru çalışmıyor ancak insanlar böyle bir sınıflandırmanın yaygınlaşmaya başladığını fark edince davranışlarını değiştirmeye başlıyor. Çünkü farkına varmadan yaptıkları masum davranışlar yüzünden ceza, sosyal izolasyon ve kınama gibi durumlarla karşılaşacaklarını sanıyor ve geleceklerini etkilediğini düşünüyorlar.

7. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İnsanları ilgi alanlarına göre kategorize etmek, bireyin psikolojik sorunlar yaşamasına neden olur.
B) Bireylerin davranışlarının izlenmesi, bireyin davranışta bulunurken değişiklik yapmasına yol açar.
C) İnternet sitelerinde toplanan bilgilerin doğru kullanılması insanların alışveriş alışkanlığını pekiştirir.
D) Suç işleme psikolojisinden kurtulmanın yolunu internetten uzak durmak olarak düşünmek hatadır.
E) Çağın imkânları doğru kullanılırsa insanlar daha konforlu bir yaşam sürmeyi başarabilir.

8. I. New York'ta doktorlar üzerinde yapılan bir çalışmada doktorlara performans puanı verilmeye başlanınca doktorların düşük puan almamak için ilerlemiş kanser vakalarına bakmak istememesi

II. Çin'de sosyal puan uygulamasının başlamasıyla bireylerin kırmızı ışıkta durma gereksinimi duyması

III. Gönderilen bir bağlantıya tıklandığında bu erişimin kayıt altına alındığını ve ileride başınıza iş açabileceği düşünülerek bu eylemden vazgeçilmesi

Numaralanmış yargılardan hangileri parçada anlatılanlara örnek gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9-10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

16. yüzyılda madencilik hızla büyüyor ve madenler daha büyük ve daha derin hâle geliyordu. Madenleri sel ve taşkınlardan korumak giderek zorlaşıyordu. Bu sorunu çözmek için madenciler, pompalarını modernize etmek ve geliştirmek için yoğun çaba harcadılar. Bu arada, şehrin artan su talebini karşılamak için su pompalama konusunda da sorunlar yaşandı. Bu çalışma için farklı tipte pompalar kullanılmıştır. Bunlardan biri, bugün hâlâ kullanılmakta olan emme basma tulumbaydı. Emme basma tulumbaları, suyu belli bir yüksekliğin üzerine çıkaramadığı için Galileo konu üzerinde çalışmaya başladı. Daha sonra bu sorunun çözümü atmosferik basınç kavramının bulunmasını ve barometrenin icadını sağladı.

9. Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Barometrenin ortaya çıkma sebebine
B) Madencilik faaliyetlerinin sorunlarına
C) Galileo'nun bilimsel keşiflere katkısına
D) Su ihtiyacıyla nüfus arasındaki bağlantıya
E) Emme basma tulumbanın bir özelliğine

10. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Madencilik faaliyetleri ile birlikte suyun kullanımına dair farklı icatlar ortaya çıkmıştır.
B) Tarih boyunca insanlar yaşamlarını kolaylaştırmak için bir şeyler icat etmişlerdir.
C) Bilim insanları, karşılaşılan sorunların çözümünde büyük bir etkiye sahiptir.
D) Su kaynaklarının yanlış kullanılması, insanlığın en büyük sorunlarından biri olmuştur.
E) İnsanların bazı ihtiyaçları, pek çok icadın ortaya çıkmasını sağlamıştır.

11-12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Felsefe, evrenselliğiyle dikkat çekerken felsefecilerin düşünce tarzları ve kanıt sunumları, düşüncelerinden daha fazla dikkat çeker. Bu sebeple felsefe eğitimi görmeye yeni başlayanlara ünlü filozofların bu özellikleri aktarılır. Örneğin Platon'un mağara örneği genellikle öne çıkar. Bu örnek olmasaydı, Platon'un bu düşüncesi yaşamda yer bulmaz sadece akademisyenler tarafından anlaşılabilirdi. Sokrat da "Bildiğim tek şey hiçbir şey bilmediğimdir." sözüyle bu durumu onaylar. Böylece, derin düşünceleri basit bir dille ifade etmenin değerini vurgular. Sokrat bu düşüncesini tanımlarken basit sorularla karmaşık konuları sorgulamayı tercih eder: Neden böyle düşünüyorsunuz?

11. Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Felsefe eğitimi alan kişilere verilen öneriye
B) Filozofların düşünce tarzlarına
C) Filozofların ünlü oldukları disiplinlere
D) Felsefi argümanların sunum biçimine
E) Felsefenin günlük yaşamla ilişkilendirildiğine

12. Bu parçada yazarın savunduğu düşünceyi desteklemek için aşağıdaki örneklerden hangisi kullanılabilir?

A) Diyojen, felsefenin "sadece düşünmek değil, aynı zamanda sorgulamak" olduğunu vurgular.
B) Farabi, felsefenin "basit bir dille karmaşık düşünceleri ifade etme" sanatı olduğunu belirtir.
C) Aristoteles, felsefenin "sadece bilgiden daha fazlası, düşünme biçimi" olduğunu ifade eder.
D) Epikuros, "felsefenin sadece doğruyu araştırmadığını, aynı zamanda mutlulukla ilgili olduğunu" söyler.
E) Descartes, felsefenin "sadece düşünce yolculuğu" olduğunu belirtir, sonucu elde etmek asıl amaç değildir.

1-2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Uzay araştırmaları, insanlığın merakını ve keşif arzusunu tatmin etmek için önemli bir rol oynar. Uzaydaki gök cisimlerini inceleyerek evrenin kökeni ve yapısı hakkında bilgi ediniriz. Ayrıca, uzay araştırmaları teknolojik ve bilimsel ilerlemeleri destekler. Uzay yolculukları için geliştirilen teknolojiler, günlük hayatta kullanılan birçok yeniliğin temelini oluşturur. Uzay araştırmaları aynı zamanda insanlığın uzun vadeli sürdürülebilirliğini sağlamak için önemlidir.

1. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi uzay araştırmalarının insanlık için sağladığı faydalardan biridir?

A) Uzayda canlı arayışını gerçekleştirmesi
B) Uzaydaki gök cisimlerini madencilik faaliyetlerinde kullanmaya fırsat sunması
C) Uzay yolculuklarında kullanılan teknolojilerin uzaylılarla paylaşılması
D) Evrenin kökeni ve yapısı hakkında sürpriz bilgiler vermesi
E) İnsanlığın devamlılığında etkili olması

2. Bu parçaya göre uzay araştırmaları sayesinde geliştirilen teknolojiler, aşağıdaki alanlardan hangisine ilham vermiştir?

A) Sanat ve müzik
B) Yenilenebilir enerji kaynakları
C) Tarım ve gıda üretimi
D) Yapay zekâ ve otomasyon
E) Arkeolojik keşifler ve tarih çalışmaları

3-4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Sait Faik, yapıda ve özde modern hikâyeciliğimizin babası sayılır. O, Türkçenin dar hudutlarını zorlamış; ilk defa doğru dürüst, gerçek anlamıyla Türkçe yazmış ilk Türk yazarıdır. Sait Faik'ten önce hiçbir yazarımızda bütün sıcaklığı, detaylarıyla, açıklığıyla Türkçe yoktur. Kalıplaşmış bir Türkçe vardır. Gerçek Türkçesiyle birlikte, hikâyelerinde anlattığı, bir düş içinde görünen insanları da gerçektir. Düş dünyası Faik'in gerçekçiliğinin üstüne çekilmiş bir cila gibidir.

3. Bu parçada Sait Faik'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Eserlerinde dilin sınırlarından çıkmaya çalışmıştır.
B) Edebî bir türün önde gelen ismidir.
C) Dilin olanaklarını kullanırken konuşulan dilin kurallarına uymaya çalışır.
D) Eserlerindeki insan manzaraları kendisinden önceki hiçbir yazarda görülmemiştir..
E) Anlattığı insan tipleri çevremizde görebileceğimiz türdendir.

4. Bu parçada geçen altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gerçekleri daha da yüceltmek
B) Yaşananları olduğu gibi aktarmak
C) Düşle gerçeği ayırmak
D) İnsanlarda olumlu etki bırakmak
E) Sokağı edebiyata taşımak

5-6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Virüsler, bizim inandığımızın aksine her zaman hastalıkların zararlı etkenleri olmayıp virüslerin büyük çoğunluğu zararsızdır. (II) Birçoğu, kısa süren ve bağışıklık sistemi tarafından hemen yok edilen, belirgin olmayan enfeksiyonlar; diğerleri kalıcı fakat zararlı olmayan enfeksiyonlar yapar. (III) Üç Amerikalı biyolog, iki zararsız virüsün genetik materyallerinin enfekte hücrelerin içinde birleşip, virüsün yeni öldürücü formlarını oluşturabileceğini bularak zararsız gibi görünen virüslerin nasıl zararlı olabileceklerini gösterdiler. (IV) Los Angeles'teki California Üniversitesinden Ron Javier, farede zararsız virüslerin oluştuğunu gözlemledi. (V) Farelerin ayak tabanından Herpes virüslerinin zararsız iki türünü verdi, böylece fareler aynı anda iki çeşit virüsle enfekte oldu. (VI) Farelerin yaklaşık üçte ikisi öldü, virüslerden herhangi birini aynı dozda hatta yüz kat fazla miktarda alan farelerin hepsi yaşadı.

5. Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. Bu parçada söz edilen araştırmanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Herkesçe bilinen durumların doğruluğunu kanıtlamak
B) Bilimsel araştırmalara şüpheyle yaklaşılması gerektiğini öğretmek
C) Bazı olguların yanlış olabileceğini gözler önüne sermek
D) Hayvanlarla insanlar arasındaki ortak noktaları göstermek
E) Bilim insanlarının çalışmalarına kılavuzluk yapmak

7-8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Aristokrat bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Tolstoy'un babası, 1812 yılında gerçekleşen Fransa'nın Rusya'yı işgali sırasında savaşmıştı. Alt kademe bir topçu subayı olan geleceğin romancısı, 1854 yılının kış mevsiminde Kırım'a varmadan önce Kafkasya'da üç yıl hizmet etmişti. Sivastopol Kuşatması'nda fiilen yer alan Tolstoy'un 27. doğum günü, limanın 11 ay süren bombardımandan sonra müttefiklerin eline geçtiği güne denk geldi. Tolstoy, Sivastopol Kuşatması sırasında gerçekçi yazılar yazdı ve bunlar St. Petersburg'un saygın bir dergisinde yayınlandı. Bahse konu yazılar daha sonra *Sivastopol Eskizleri* adlı bir kitapta toplandı. Yazılarında yer verdiği kuşatmaya dair grafikler ve cesur anlatımları onu ünlü yaptı. Tolstoy'un gerçekleri görmesini sağlayan Kırım Savaşı esnasında yaşadığı tecrübeler aynı zamanda yazın yeteneğini de derinden etkiledi. Savaşların kasıtlı bir aptallık olduğunu ve sıradan Rusların, yöneticilerinden gördükleri muameleyi hak etmediğini düşünmeye başladı. Ortak insani değerler, zihnindeki körü körüne oluşmuş olan yurtseverliğin yerini aldı ve çatışmadan kaynaklanan bu fikirler, en güçlü ifadesini daha sonra yazdığı *Savaş ve Barış* adlı romanında buldu.

7. Bu parçaya göre Tolstoy'un savaşla birlikte,

I. Savaşların mantıklı bir düşünce olmadığı
II. Vatan sevgisinin yerine evrensel insani değerlere yönelmek gerektiği
III. Alt tabakadan insanların, yöneticiler tarafından ezildiği

gibi düşüncelerden hangilerini desteklediği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III D) II ve III E) I, II ve III

8. Bu parçadan Tolstoy ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yaşamının birçok döneminde savaşlara tanık olmuştur.
B) Kırım Savaşı, hayatındaki dönüm noktasıdır.
C) Sivastopol Kuşatması ile ilgili yazıları, tanınmasını sağlamıştır.
D) Yazarlık kariyerinin en önemli eseri *Savaş ve Barış*'tır.
E) Bazı eserlerinde, savaşlara dair düşüncelerini dile getirmiştir.

9-10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gözlerimizin hangi yöne baktığını sürekli kontrol ettiğimizi düşünsek de göz hareketlerimizin önemli bir bölümü biz farkında olmadan gerçekleşir. Kitap okurken birbirini takip eden sözcükler arasında hızlıca odak değiştirmek için kontrolümüz dışında gerçekleşen seri kayma hareketleri buna örnektir. Sakkadik göz hareketleri olarak da bilinen bu olgu, düşünme sırasında da geniş ölçekte gözlenir ve beynimizin işleyişi hakkında bize ipuçları sunar. Odaklanarak düşündüğümüzde gözlerimizi farklı yönlere çevirmemizi dikkat dağıtıcı unsurlardan kaçınma isteğimize bağlayabiliriz. Ancak yapılan deneyler dikkat dağıtacak unsurların bulunmadığı ortamlarda hatta gözlerin kapalı olduğu durumlarda bile göz kürelerimizin sürekli hareket hâlinde olduğunu gösteriyor. Göz hareketlerinin çeşitliliğiyse bizi düşünmeye sevk eden durumun içeriğiyle ilişkili görünüyor.

9. Bu parçaya göre göz hareketleri,

I. İçgüdüsel

II. Dönemsel

III. Bireysel

numaralanmış kavramlardan hangileriyle ilişkilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

10. Bu parçada göz hareketleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Özellikle odaklanılması gerekilen durumlarda daha yaygın yapılan bir eylemdir.
B) Bireyin kontrolü dışında olduğu için kimi durumlarda bireye rahatsızlık verir.
C) Düşünme eylemi dışında yapılan hareketlerin gözlenmesi mümkün değildir.
D) İnsan beyninin nasıl çalıştığına dair izler barındırır.
E) Dikkat gerektiren eylemlerde bilinçli olarak gerçekleşir.

11-12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Kahve kültürü, pek çok milletin tarihinde önemli bir yere sahiptir. Bazı insanlar kahveyi sade içerken, bazıları şekerli ya da süt ekleyerek tercih eder. İtalyanlar için "espresso" vazgeçilmezdir. Espresso, az miktarda suda sıkı sıkıya demlenen yoğun kahvedir. Bir yudumda tüketilebilecek kadar küçük porsiyonlarla sunulur. Espresso, yoğunluğuyla enerji veren, kısa süreli ama etkili bir kafein kaynağıdır. Bu yudum, hızlı yaşam tarzına sahip insanlar için idealdir. Tıpkı hızla aktığı hâlde dolu dolu yaşanan hayatlar gibi. Kimimiz hayatını espresso tarzı, kısa ama dolu dolu yaşarken kimimiz uzun süreli ve yumuşak içimli bir filtre kahve gibi yaşar. Kimi insanlar için hayatın her anı yoğun ve kısa süreli zevklerle dolu iken kimisi uzun ve sakin bir hayatı tercih eder.

11. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İnsanın yaşam tarzı, tükettiği içeceklerle de örtüşebilir.
B) Hayatın yoğun temposunda insanların kahveyi sadece enerji kaynağı olarak gördüğü söylenebilir.
C) Hangi şartlarda olursa olsun, insanın tercihleri hayatının ritmini belirler.
D) İnsanın günlük rutini, tercih ettiği kahveyle paralellik gösterir.
E) İnsanın gün içerisindeki enerji seviyesi, kahve seçimine bağlı olarak değişebilir.

12. Bu parçada espresso ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) İçim biçimine
B) Günlük yaşama katkısına
C) Tüketildiği mekânın atmosferine
D) Yoğun bir kafein kaynağı olmasına
E) Hızlı yaşam tarzına uygunluğuna

İKİ PARÇAYA BÖLME SORU TARZI

VİDEO DERS

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 1
- ✓ 2019 – 1
- ✓ 2020 – 1
- ✓ 2021 – 1
- ✓ 2022 – 1
- ✓ 2023 – 1

TAKTİK KÖŞESİ

Nedir?

ÖSYM'nin bütün sınavlarında çıkan soru tarzıdır. Bir parçayı iki paragrafa bölerken nelere dikkat etmeliyiz?

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Yeni bir paragraf bağlaçlarla başlamaz.
- Yeni bir paragraf "bu, şu, o, bu açıdan, bundan ötürü" gibi işaret bildiren sözcüklerle başlamaz.
- Yeni bir paragraf genel bir cümle olmalı, kendinden önceki cümleden bağımsız düşünülmelidir.
- Parçada anlatılan konuya bakış açısının değiştiği, konuyu farklı açıdan ele aldığı cümle paragrafın ilk cümlesi olur.
- Dil ve düşünce yönünden, kendinden sonra gelen cümlelerle bağlantılı yargıyı bulmalıyız.

SORU KALIPLARI

- Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?
- Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?

ÖRNEK

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?

A) Onun hikâyelerinden başlayıp gerçeklerden düşlere doğru yürüyen anlatışındaki zaman zaman değişen kuruluş denkleminin, ölümüne yakın yıllarda tamamıyla değiştiğini, gerçeğin alegoriler, gerçeküstü unsurlarla kapatıldığını açıkça görmekteyiz.

B) Şiirin bunun yanında yenilikleri duyurmak, alışılanı taptaze ifade etmek, yaşamımıza girdiği hâlde bir türlü ifade edemediğimiz duyguları ifade etmek gibi bilinç düzeyimizi ve hassasiyetlerimizi artırıcı görevleri de vardır.

C) Aslında bir çeşit kendinden ve kültüründen kaçış da diyebileceğimiz bu durum, ötekine ilgi duyma, onun üstünlüğünü kabul etme ve kendi birikimini yetersiz görme anlamını da taşımaktadır.

D) Dünyamızı tehdit eden büyük çevre sorunlarından biri olan küresel ısınma ve iklim değişikliği, en başta fosil yakıt kullanımı, sanayileşme, enerji üretimi, ormansızlaşma sonucunda ortaya çıkmıştır.

E) Daha rahat yaşama biçiminin arzulanması, tozdan, soğuktan kaçılması, sofa alanını da her zaman kullanma ihtiyacı, bu tipin tercih edilmesinin sosyal nedenleri arasındadır.

ÇÖZÜM

A şıkkında "onun" B şıkkında "bunun yanında" C şıkkında "bu durum" E şıkkında "bu tipin" sözleri kendinden önceki cümleye bağlı olduğunu gösterdiğinden bir paragrafın ilk cümlesi olamaz. **D şıkkı**, genel bir ifade özelliği taşıdığı için bir paragrafın giriş cümlesi olabilir.

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?**

A) Uzlaşmanın ne zaman gerçekleştiği veya nesnel olup olmadığı gibi sorular, bu değerlerin etkisini ve gücünü azaltmaz.

B) Oysa kendi eski edebiyatını incelemeden günümüz edebiyatının dil verimlerini sağlıklı bir biçimde ayırt etmenin olağanı yoktur.

C) Şiirimizdeki bazı serüvenler, iyi olmayan örnekleriyle tepki ya da ilgisizlik uyandırıyorsa bunun nedeni o şiirlerin insansızlığıdır.

D) Ayrıca lise son sınıfta sahneledikleri tiyatro oyunundaki başarısı, okul birincisi olmasının önüne geçmiştir.

E) Sonradan bu yazdığı şiirlerin hiç peşine düşmemiş, onların çeşitli dergilerde yayımlanmasından habersiz yaşamıştır.

2. (I) Leonardo da Vinci'nin ünlü "hava burgusundan" bu yana, birçok bilim insanının düşlerini süsleyen helikopter, ilk bakışta uçaktan daha basit görünse de ondan neredeyse kırk yıl sonra hayata geçirilebildi. (II) Bununla birlikte, 19. ve 20. yüzyıllar sayısız helikopter denemesine tanık oldu. (III) Bunlardan biri de Fransız mühendis, biyolog ve akademisyen Etienne Oehmichen'e aitti. (IV) Oehmichen, denge sorununu çözmek için zeplinlerde gördüğümüz türden, içi havadan hafif gaz dolu bir balon kullandı. (V) Bu aracın birbirine ters yönde dönen iki adet pervanesi vardı.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Halk türküleri yüzyıllardır, ezilen kesimlerin muhalefetine eşlik eden kültürel değerlerin en önemlilerinden biridir; yalnızca tarihsel kıdemden ötürü değil, halkın ihtiyaçları içinde şekillenmesi nedeniyle kendinden sonra gelen bütün kültür ve sanat etkilerinden daha köklüdür. (II) Bu nedenle Türkiye'de gelişecek müziğin bu temelin üstüne inşa edilmesi doğaldır. (III) Tıpkı Avrupa'da doğan müzik türlerinin klasik müziğin üstüne doğması gibi. (IV) Halk türküleri hem içerik hem de biçim bakımından modern şarkılarla baş edebilecek niteliktedir. (V) Belki de bu yüzden aradan asırlar geçmesine rağmen dillere pelesenk olmuş türküleri aynı coşkuyla dinleyebiliyoruz.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Bilgisayarlar, modern dünyanın vazgeçilmez bir parçası hâline gelmiştir. (II) İlk bilgisayarların 1940'lı yıllarda icat edilmesinden bugüne kadar teknolojiye ve bilim insanlarının çabalarına paralel olarak gelişimleri sürekli olmuştur. (III) İlk başta, bilgisayarlar yalnızca büyük işletmeler ve hükümetler tarafından kullanılıyordu ve boyutları bir odayı dolduracak kadar büyüktü. (IV) Ancak zamanla bilgisayar teknolojisi daha erişilebilir ve taşınabilir hâle geldi. (V) Ayrıca günümüzdeki bilgisayarlar, birçok farklı görevi yerine getirebilmek için bir dizi yazılıma sahip olabilirler. (VI) Bu gelişmeler sayesinde bugün kişisel bilgisayarlar hatta cep telefonları, büyük ve karmaşık veri işlemlerini gerçekleştirebilmekte ve hemen hemen herkesin kullanımına açıktır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. (I) Sosyal bulaşma, bir kişinin eylemleri veya inançları diğerini etkilediğinde olan şeydir. (II) Bu anlaşılması zor bir kavramdır ancak sağlıklı bir yaşam tarzı sürmek istiyorsanız bunu anlamak çok önemlidir. (III) Sağlıklı sosyal davranış, eylemlerinizin başkalarını nasıl etkilediğini bilmeyi içerir. (IV) Sosyal bulaşmaya neyin neden olduğunu anlamak, her ortamda sağlıklı ve güvende kalmanıza yardımcı olabilir. (V) Birine bir hastalık bulaştığında, içinde bulunduğu toplumda yeni virüs kaynaklı faaliyetler başlar. (VI) Örneğin doktorlar hasta bir öğrenciyi okulun geri kalanından izole ederek tedavi ettiklerinde sosyal bulaşmayı da engellemiş olurlar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Şiirin öteki edebiyat sanatlarından farklı olarak gerçeklikle daha dolaysız bir ilişkide olduğu görülür. (II) Gerçekten de edebiyat sanatçılarının yaratma süreçleri irdelendiğinde roman yazarının, bir özne olarak kendini, romanının içerdiği gerçekliğin uzağında tutabildiği, kendini saklayabildiği görülebilir. (III) Roman, gerçekliği yeniden üretme işlevini, daha çok dışsal özdeştirimler kurarak yerine getirir. (IV) Buna karşın şiir, genel olarak şairin kendini ifadesidir. (V) Çünkü şairle gerçeklik arasındaki ilişki daha dolaysız bir ilişkidir. (VI) Şair; imge, benzetme, eğretileme gibi araçların yardımıyla kurduğu şiirsel dille nesnelerin tek tek kendilerini ve nesneler arasındaki ilişkileri bozar, yeniden düzenler, denetler.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Sanat eleştirisinin gayesi konusunda birtakım görüşler ileri sürülmüştür. (II) Eleştirmenler ve teorisyenler, sanat eleştirisinin amacının eseri değerlendirmek olduğunu istedikleri kadar vurgulasınlar; eleştiri çoklarının gözünde "negatif" bir olgudur. (III) Aslına bakılırsa sanat alanında eserleri değerlendirmeye çalışan ağırbaşlı ve nesnel incelemelerden çok, dilin kırbaç gibi işlediği, manifestolar, aforizmalar, değinmeler, polemikler daha çok ilgi çeker. (IV) Eleştiri kavramının kötü şöhreti, türlü türlü yazıların da "eleştiri" kapsamına sokulmasından ileri gelir. (V) Yine de kabul etmek gerekir ki şairlerin ya da hikâye ve roman yazarlarının yeni bir edebiyat anlayışının aşkıyla coştuğu dönemlerde eleştiri de atağa kalkar. (VI) Manifestolarla, polemiklerle kesişerek modaya lojistik destek sağlar.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. (I) Kimi zaman göz kapağımızın, kimi zaman bacağımızın üzerinde küçücük bir alanın bazen çok hafif kasıldığını hissederiz. (II) Hatta böyle durumlarda genellikle yanımızdaki kişiye "gözüm seğiriyor, bak pıt pıt atıyor görüyor musun?" diyerek bu hareketi onaylatırız. (III) Bu türden gözle görülür, küçük kasılmalar fasikülasyon olarak adlandırılır. (IV) Başka bir deyişle fasikülasyon, deri altındaki fasikül adı verilen kas liflerinin rastgele kasılıp gevşemesi sonucu beliren, o sırada derinin söz konusu bölgesinin hafifçe hareket etmesine neden olan hareketlerdir. (V) Kas liflerinin istemsiz hareketi, omurilikteki alt motor sinir hücrelerinden birinin ani iritasyonu sonucunda oluşur. (VI) Bu sinir hücreleri belli bir kas bölümünü bütün olarak kontrol ettiklerinden tüm lifler tek seferde kasılır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. (I) Uzun ve yorucu bir yolculuk sonrasında dahi pek çoğumuz ilk kez konaklayacağı ortamda uyumakta güçlük çeker. (II) Kimi zaman "yerini yadırgamak" olarak da tanımladığımız bu durum, gecenin büyük bölümünde huzursuz olmamıza neden olur. (III) Uzmanlara göre bunun nedeni beynimizin bir yarım küresinin uyanık kalmaya devam etmesi. (IV) Beynimizde, birbiriyle etkileşim hâlinde olan belirli bölgelerin oluşturduğu farklı ağlar vardır. (V) Bu ağlardan biri de "varsayılan durum ağı"dır. (VI) Bu ağ, kendimizle ya da başkalarıyla ilgili bir şeyler düşünürken, geçmişimize kafa yorarken ya da geleceğimizi planlarken aktiftir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) Ağaçlar, Güneş ışınlarından aldıkları enerjiyi kullanarak karbondioksit ve suyu glikoza çevirip enerji üretir; bu tepkime nedeniyle de oksijen yayarlar. (II) Tüm bitkiler gibi ağaçlar da ürettikleri bu glikozu tekrar enerjiye çevirerek metabolizmik faaliyetlerini yürütmek üzere oksijen tüketir. (III) Dolayısıyla 24 saatlik bir sürece bakıldığında tükettikleri oksijenden daha fazlasını üretirler. (IV) Bir insan yılda ortalama dokuz buçuk ton hava solur fakat ağırlık olarak bu havanın yalnızca yüzde 23'ü oksijendir. (V) Üstelik her nefeste bu oksijenin tamamını değil, yaklaşık üçte birini kullanabiliriz. (VI) Buradan yola çıkıldığında bir insanın yılda yaklaşık 740 kg oksijen soluduğu, dolayısıyla bir insana oksijen sağlamak için 7-8 ağacın gerektiği sonucuna ulaşırız.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

11. (I) Wattpad, yazarlarla okurların yakın ilişki içinde olduğu bir platform. (II) Yazarın da okurun da yaşları birbirine çok yakın, oldukça genç bir kitle. (III) Birbirlerini iyi anlıyorlar, aralarındaki diyalog oldukça kuvvetli. (IV) Özellikle yazma aşamasındayken okurlardan gelen bire bir eleştirinin de yazarın hikâyesini olumlu anlamda geliştirdiğine inanıyorum. (V) Yayınevleri için ilk kitabı basılacak bir yazarla çalışmak heyecan verici olduğu kadar riskler de taşır. (VI) Henüz okuru olmayan bir yazarı tanıtmak çaba ve yatırım ister, Wattpad bu anlamda çok yol gösterici.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

12. (I) Bir kişinin yüzüne bakarak kişiliği, güzelliği, karakteri, fiziksel durumu ve o anda nasıl hissettiği hakkında bilgi edinebiliriz. (II) Bir yüze bakarız, bilgiyi işleriz, hafızamızda saklarız ve o yüzü bir daha gördüğümüzde kolayca tanıyabilir ve tanımlayabiliriz. (III) Bu süreç sağlıklı bir şekilde işlemeseydi ne olurdu, hiç merak ettiniz mi? (IV) Ya biriyle tanışırsanız, yüzünü görürseniz ve ertesi gün o kişiyle daha önce hiç tanışmamış gibi hissederseniz ya da size yakın birini hatta kendinizi yüzden tanıyamazsanız... (V) Böyle bir durum, kesinlikle hayatı çok zorlaştıracaktır. (VI) Yüzler olmadan yaşamak, hayatın her alanında insanları tanımaya çalışarak bir bulmaca çözer gibi ipuçlarını tespit etmek demektir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

1. (I) Amerikalı eğitmen Horace Mann, alışkanlığı her güne ince iplerden birini dokuyarak koparamayacağımız halata benzetmiştir. (II) Alışkanlıklar, insanların tutumları ile doğrudan ilişkili olduğundan psikoloji, sosyoloji, ekonomi gibi birçok disiplinin ilgi alanına girmekle birlikte bireylere olumlu davranış kazandırma yönüyle de eğitim biliminde rol oynamaktadır. (III) Alışkanlık kazanma, eğitimin önemli konusudur bu yüzden ve bir öğrenme biçimidir. (IV) Eğitim programlarında öğrencilerin spor yapma ve aktif vatandaş olma gibi alışkanlıklar kazanmaları hedeflenmektedir. (V) Bu kapsamda okul öncesi eğitimin amaçları arasında çocukların beden, zihin ve duygu gelişimlerinin yanında iyi alışkanlıklar edinmelerinin sağlanması da bulunmaktadır.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Leonardo da Vinci, eserlerinde renk uyumlarını ve karışımlarını kullanan ilk sanatçılardan biridir ve paleti; siyah, beyaz, kırmızı, sarı, yeşil ve mavi tonlarını içermektedir. (II) Gün ışığı, gölgeler, aydınlatma, uzamsal ilişkiler ve üç boyutlu formlarla en çok ilgilenen ressamdır. (III) Çağının diğer sanatçıları gibi Da Vinci de düz yüzeyde, yuvarlaklığı, derinliği ve hacmi gösterebilmeyi amaçlamıştır. (IV) Geçmişte ressamlar, renklere siyah ve beyazı karıştırarak ışık gölge efektleri oluşturmuşlardır. (V) Ancak Leonardo, siyah ve beyaz kullanmaksızın saf renklerle renk tonlarına ulaşmayı başarmıştır.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Tarih boyunca sanatçılar, insan deneyimlerini, duygularını ve düşüncelerini ifade etmek için birçok farklı sanat biçimi kullanmışlardır. (II) Bu sanat biçimleri arasında resim, heykel, müzik, dans, tiyatro ve edebiyat gibi birçok farklı alan bulunur. (III) Bu sanat biçimlerinin her biri, sanatçının kendine özgü tarzını ve bakış açısını yansıtır. (IV) Sanatın amacı, izleyen veya dinleyen kişide duygusal bir tepki uyandırmaktır. (V) Ancak sanatın bu amacı, her zaman anlaşılmamış ve tartışılmıştır. (VI) Sanatın bu yüzden ne olduğuna dair birçok farklı tanım ve görüş bulunmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) İnsanlık tarihî boyunca birçok farklı felsefi akım ortaya çıkmıştır. (II) Bu akımlar, varoluşun doğası, bilgi, ahlak, estetik gibi birçok farklı konuda farklı yaklaşımlar ve görüşler öne sürmüştür. (III) Felsefi akımlar, genellikle o dönemin sosyal, politik ve ekonomik koşulları tarafından şekillendirilmiştir. (IV) Ancak her felsefi düşünce, evrenin ve yaşamın doğasına dair kendi benzersiz görüşünü ortaya koymuştur. (V) Bununla birlikte felsefenin genel kabul görmüş bir tanımı olmaması, felsefi düşüncenin ne olduğunu anlamayı zorlaştırmaktadır. (VI) Felsefenin doğasına dair farklı yorumlar ve görüşler vardır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. (I) İnsanların evlerini ısıtmak için kullandıkları ilk yöntem ateş yakmaktı ancak zamanla insanlar farklı yöntemler geliştirdiler ve şimdi birçok farklı ısıtma sistemi mevcut. (II) Bunlardan bazıları elektrikli ısıtıcılar, yerden ısıtma sistemleri ve kaloriferlerdir. (III) Her sistem kendi avantajlarına sahiptir ve tercih edilen sistem genellikle bölgenin iklimine, evin büyüklüğüne ve maliyetine bağlıdır. (IV) Isıtma sistemleri, teknolojinin gelişmesiyle birlikte daha verimli hâle geldi ve artık daha az enerji tüketiyorlar. (V) Ayrıca çevre dostu ısıtma seçenekleri de giderek popüler hâle geliyor. (VI) Bu da insanların evlerini ısıtmak için daha sürdürülebilir yollar aramalarını teşvik ediyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Bilim insanları, doğanın en küçük parçacıklarını incelemekle evrenin sırlarını çözmeye çalışmaktadır. (II) Atom altı parçacıkların dünyasında yasalar, makro dünyadan farklı işlemektedir. (III) Kuantum fiziği, bu alandaki en önemli teorilerden birisidir ve parçacıkların davranışını açıklar. (IV) Aslında bu teori, anlaşılması son derece zor ve karmaşık matematiksel denklemlere dayanır. (V) Bu yüzden kuantum fiziğinin gündelik hayata uygulanması da karmaşık bir süreçtir. (VI) Ancak gelecekte kuantum bilgisayarlar ve diğer teknolojiler, bu bilimin hayatımıza somut etkilerini getirecektir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Okyanuslar, dünyanın en büyük ekosistemlerinden birini oluşturur ve milyonlarca canlı türüne ev sahipliği yapar. (II) Bunun yanı sıra okyanuslar, atmosferle etkileşime girer ve iklim üzerinde önemli bir rol oynar. (III) Yine de okyanusların derinliklerindeki gizemler, bilim insanlarının henüz tam olarak anlayamadığı bir alanı temsil eder. (IV) Teknolojinin gelişmesiyle okyanus tabanına inmek ve gizemleri araştırmak daha mümkün hâle gelmiştir. (V) Fakat bu çalışmalar, oldukça maliyetli ve zaman alıcıdır; bu yüzden yavaş ilerlemektedir. (VI) Gelecekte, okyanus araştırmaları, dünya üzerindeki yaşamı daha iyi anlamamıza yardımcı olabilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. (I) Felsefe; insanın varlık, bilgi ve etik gibi temel sorunlar üzerine derin düşünmeler yapmasına dayalı bir disiplindir. (II) Bu düşünce süreci; sorgulamayı, eleştirel düşünmeyi içerir ve insanın dünya ile ilişkisini yeniden değerlendirmesine yardımcı olur. (III) Yüzyıllar boyunca felsefenin kolları ve okulları çeşitlenmiş; özellikle etik, doğru ile yanlışı, iyi ile kötüyü inceleyen bir dal olarak önem kazanmıştır. (IV) Etik çalışmaları bu yüzden bireylerin ve toplumların ahlaki değerlerinin belirlenmesinde kilit rol oynamaktadır. (V) Bu değerler, toplumun daha adil ve dengeli bir yapıya sahip olmasına yardımcı olabilir. (VI) Böylelikle felsefi düşünme, insanların yaşamlarını anlamlı kılmada ve dünyayı daha iyi anlamalarında önemli bir rol oynayabilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

1. (I) Sosyal medya; insanların düşüncelerini ve fikirlerini paylaştığı, kültürel etkileşimlerin yoğun olduğu bir platformdur. (II) Bu paylaşım, insanların birbirleriyle etkileşimde bulunmalarına olanak tanır ve dünya görüşlerinin genişlemesine katkı sağlar. (III) Ne yazık ki sosyal medyanın olumsuz yönleri de göz ardı edilmemelidir. (IV) Özellikle gençler üzerindeki olumsuz etkiler, birçok araştırmacının dikkatini çekmekte ve kontrolsüz kullanımın risklerini ortaya koymaktadır. (V) Toplumlar, sosyal medyanın etik kullanımını desteklemek ve olumsuz etkilerini azaltmak için politikalar geliştirmeli ve uygulamalıdır. (VI) Üzerine kafa yorulmuş sözü edilen politikalar, bireylerin sağlıklı bir sosyal medya kullanımı geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Toplumsal cinsiyet rolleri, bir toplumun kadın ve erkek bireylerinden beklediği davranışları belirleyen karmaşık bir yapıdır. (II) Kültürel, sosyal etmenler sayesinde bu roller şekillenir ve toplumsal düzeni yansıtır. (III) Bazı toplumlarda cinsiyet rolleri daha katı ve belirgindir, bu da bireylerin özgürlüklerini kısıtlayabilir. (IV) Küreselleşme, eğitim seviyesinin artması gibi faktörler, cinsiyet rollerinin değişimine yol açmış ve toplumun daha eşitlikçi bir yapıya kavuşmasına yardımcı olmuştur. (V) Değişim ise bireylerin potansiyellerini daha iyi gerçekleştirmelerine olanak sağlar ve toplumsal uyumu artırır. (VI) Eşitlikçi cinsiyet rolleri, belki de bu nedenle herkes için daha adil ve özgür bir toplum yaratılmasının anahtarı olabilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Olimpiyat Oyunları; Antik Yunan'dan günümüze uzanan, sporun birleştirici gücünü simgeleyen etkinlikler olarak gelir aklımıza. (II) Tarihten günümüze gelen oyunlar, farklı milletlerden sporcuları bir araya getirerek barış ve dostluk mesajı verir. (III) Modern olimpiyatlar ise Pierre de Coubertin tarafından 1896 yılında yeniden canlandırılmış ve o zamandan beri düzenli olarak gerçekleştirilmiştir. (IV) Sonraki süreçte olimpiyatlar; sporcuların en yüksek düzeyde yarıştığı, rekorların kırıldığı bir platform hâline gelmiştir. (V) Bunun yanı sıra olimpiyatların sosyal ve ekonomik etkileri, ev sahibi şehirler üzerinde önemli bir rol oynamaktadır. (VI) Gelecek yıllarda, Olimpiyat Oyunları'nın, küresel barış ve anlayışı pekiştirecek şekilde evrimleşmesi beklenmektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Sosyal yaşam; bireylerin birbirleriyle etkileşimde bulunduğu, arkadaşlık, aile ilişkileri ve toplumsal etkinliklerin gerçekleştiği alanların hepsinde bulunur. (II) Sosyal yaşamın insanlara sunduğu etkileşimler, insanların duygusal ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir rol oynamaktadır. (III) Günümüzde, teknolojinin yaygınlaşması ile sosyal yaşamın dinamikleri değişmeye başlamıştır. (IV) Çevrim içi platformlar, insanların farklı coğrafyalardaki kişilerle bağlantı kurmasına olanak tanımakta ve sosyal ağları genişletmektedir. (V) Bununla birlikte teknolojinin aşırı kullanımı, yüz yüze etkileşimlerin azalmasına ve bazı sosyal problemlere yol açabilmektedir. (VI) Dolayısıyla toplumların, teknoloji ve sosyal yaşam arasında dengeli bir ilişki kurmaları, sağlıklı bir sosyal yapıyı sürdürmek için kritik öneme sahiptir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. (I) İkinci Dünya Savaşı, 1939-1945 yılları arasında gerçekleşti ve dünya tarihindeki en büyük askerî çatışmalara sahne oldu. (II) Dünyanın gidişatını derinden etkileyen savaş, milyonlarca insanın hayatına mal olup yıkım ve acı bıraktı. (III) Totaliter rejimlerin yükselişi, ekonomik sorunlar ve uluslararası gerginlikler savaşın başlamasına neden olan faktörler arasında görüldü. (IV) Savaşın seyri, büyük güçler arasındaki ittifakların değişmesi ve teknolojinin kullanılmasıyla şekillendi. (V) İkinci Dünya Savaşı'nın sonu, dünya düzeninin yeniden şekillenmesine ve Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kuruluşların kurulmasına yol açmıştı. (VI) Bu kuruluşlar günümüzde hâlâ savaşın önlenmesi için çeşitli tedbirler almaya çalışmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) Yaşam, herkes için farklı deneyimler ve duygular demektir; kimileri için, yaşam ailenin yanı sıra çevreyle olan bağları ifade eder. (II) Bu bağlar onların hayata bakış açısını belirler ve yaşamlarını şekillendirir. (III) Diğer taraftan, bazıları yaşamı kişisel hedeflere ulaşma süreci olarak görür. (IV) Kendi hedeflerini belirlemiş olan bu bireyler için başarı, hayatlarının merkezindedir. (V) Kendi potansiyelini tam olarak kullanabilmek ve bireysel hedeflerine ulaşabilmek, hayatın asıl anlamını oluşturur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Stoacılık, MÖ 3. yüzyılda Zenon tarafından kurulan bir felsefi öğretidir. (II) Bu öğreti, insanın kendi içindeki erdemi bulması ve doğayla uyum içinde yaşaması üzerine kuruludur. (III) Stoacılar, duyguların kontrolü ve ahlaki erdem üzerinde dururlar. (IV) Bunun yanı sıra insanın kaderine boyun eğmesi gerektiğini savunurlar. (V) Stoacılık, Roma İmparatoru Marcus Aurelius gibi pek çok önemli figür üzerinde etkili olmuştur. (VI) Günümüzde bile bu felsefi düşünce, kişisel gelişim ve ahlak anlayışında etkisini sürdürmektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. (I) Helikopter, yüzyıllardır insanlığın hayalini kurduğu bir uçuş aracı olarak çıkar karşımıza. (II) Leonardo da Vinci'nin taslakları, ilk helikopter fikirlerinin ortaya konmasında etkili olmuştur. (III) 20. yüzyılın başlarında ise teknolojik gelişmeler, helikopterin gerçekleşmesine olanak tanımıştır. (IV) İlk başarılı helikopter uçuşu ise Igor Sikorsky tarafından 1939 yılında gerçekleştirilmiştir. (V) Bu tarihten sonra helikopterler, askerî ve sivil amaçlar için hızla popüler hâle gelmiştir. (VI) Günümüzde arama kurtarma, ulaşım ve sağlık hizmetleri gibi birçok alanda helikopter kullanılmaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

1. (I) George Orwell'ın *Hayvan Çiftliği* eseri, alegorik bir roman olarak 1945 yılında yayımlanmıştır. (II) Kitap, hayvanlar üzerinden totaliter bir rejimi eleştirmektedir. (III) Romanın kahramanları olan hayvanlar, insanların iktidar hırsını ve yozlaşmasını temsil etmektedir. (IV) Orwell, bu eseriyle politik fikirlerini sanatsal bir şekilde ifade etmeyi başarmıştır. (V) *Hayvan Çiftliği*, edebiyat dünyasında büyük bir yankı uyandırmış; düşündürücü bir eser olarak kabul görmüştür. (VI) Romanın etkisi, bugün bile tartışmaları ve analizleri sürdüren bir yapıya sahiptir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Sanat eserlerinin belirli bir sosyokültürel bağlamı yansıttığı düşünülür. (II) Eserin yaratıldığı dönemin politik, ekonomik, ve sosyal koşulları da sanat eserlerinin içeriğinin oluşmasında etkilidir. (III) Bu yüzden, bir eseri tam olarak anlamak için onun yaratıldığı dönemi anlamak önemlidir. (IV) Bir eserin anlamı sadece yaratıldığı döneme hapsedilemez; eser, zamanla ve farklı yorumlarla evrilir ve çeşitlenir. (V) Örneğin, Rönesans Dönemi resimleri, döneme özgü koşulları ve estetik anlayışını yansıtırken aynı zamanda sonraki dönemlere de ışık tutar. (VI) Ayrıca bu eserler günümüzde farklı bakış açıları ve yorumlarla değerlendirilerek yeni anlamlar kazanır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

3. (I) Dante'nin *İlahi Komedya* adlı eseri, Orta Çağ edebiyatının en önemli eserlerindendir. (II) Eser; Cehennem, Arınma ve Cennet olarak üç bölümden oluşur. (III) *İlahi Komedya*, Batı edebiyatında ahlaki değerler ve insan ruhunun karmaşıklığı üzerine bir araştırmadır. (IV) Dante'ye, yolculuğunda dönemin düşünürlerinden Virgil tarafından eşlik edilirken Beatrice tarafından cennette karşılanır. (V) Eserde ahlak, aşk, inanç gibi evrensel temalar işlenmektedir. (VI) Bu eser, İtalyan edebiyatının yanı sıra dünya edebiyatında da önemli bir yere sahiptir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Mikrobiyolojinin babası olarak bilinen Louis Pasteur, hastalık etkenlerini belirlemek için dikkate değer çalışmalar yapmıştır. (II) Pasteur'un çalışmaları, mikroorganizmaların etkilerini anlamamıza yardımcı olmuş ve aşı geliştirme yolunu açmıştır. (III) Aşılar, hastalıkla mücadelede kritik bir rol oynamaktadır ve birçok ölümcül hastalığın önlenmesine yardımcı olmuştur. (IV) Bu doğrultuda Edward Jenner'ın çiçek hastalığına karşı yaptığı aşı çalışması, modern immünolojinin temellerini atmıştır. (V) Bugün ise aşılar dünya genelinde milyonlarca insanın yaşamını kurtarmakta ve sağlıklı bir toplum inşa etmekte önemli bir rol oynamaktadır. (VI) Özellikle çocukluk döneminde uygulanan aşılar, bağışıklık sisteminin gelişmesine yardımcı olur ve birçok hastalığı önlemektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

5. (I) Galileo Galilei, modern bilimin temel prensiplerinden biri olan gözlemsel bilim metodunun kurucusu olarak bilinir ve yaptığı teleskop gözlemleri ve keşiflerle astronominin temel konseptlerini değiştirmiştir. (II) 1610 yılında Jupiter'in uydularını keşfetti, bu da gezegenlerin etrafında dönen uydular olduğu anlamına geliyordu ve bu, o zamana dek kabul edilen evren modelini sorguladı. (III) Galilei ayrıca, Venüs'ün fazlarının da yine heliosantrik modeli destekleyen bir kanıt olduğunu gözlemledi. (IV) Galilei'nin yaptığı gözlemler ve bulduğu sonuçlar, Katolik Kilisesi'ne aykırıydı ve Galilei, İnkişaf Mahkemesi tarafından ev hapsine mahkûm edildi. (V) Ölümüne kadar geçen süre boyunca Galilei bilimsel çalışmalarını ev hapsinde devam ettirdi ve son eserini bu dönemde yazdı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Batıl inançlar, bir olayın sonucunu etkileyebileceğine inanılan doğaüstü güçlere dayanır. (II) Kara kediler, merdiven altından geçmek gibi örnekler, dünya genelinde yaygındır. (III) Bu inançlar, bazı kültürlerde kötü şans getirdiğine inanılan nesnelerle ilişkilendirilir. (IV) Tarihsel olarak batıl inançlar, hastalıkların tedavisi gibi konularda etkili olmuştur. (V) Şamanlar ve büyücüler, bu inançlar aracılığıyla toplumu etkilemişlerdir. (VI) Batıl inançlar, bu tarihsel birikim karşısında modern çağda dahi birçok toplumun günlük yaşantısında yer almaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Modern toplumda, teknolojinin etkisiyle kuşaklar arasında belirgin farklar oluşmuştur. (II) Genç kuşak, dijital dünyayla daha iç içe olurken eski kuşak bu değişime ayak uydurmakta zorlanabilmektedir. (III) Bu durum, aile içinde veya iş yerinde iletişim sorunlarına yol açabilir. (IV) Fakat bazı durumlarda, farklı kuşaklar arasındaki bu teknoloji bağlantısı, bilgi ve deneyim paylaşımını teşvik edebilir. (V) Kuşaklar arasındaki etkileşim, toplumun bir bütün olarak gelişmesine katkı sağlar. (VI) Ancak bu etkileşimin sürdürülmesi, her iki kuşağın da birbirlerinin dünyasını anlamaya çalışmasını gerektirir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

8. (I) Davranışçılık, insan ve hayvan davranışlarının gözlemlenebilir unsurları üzerine yoğunlaşır. (II) Üzerine tonlarca makale yazılmış bu yaklaşım, zihinsel süreçlerin dışsal belirleyicilerle anlaşılabileceğini savunur. (III) Watson ve Skinner gibi psikologlar, bu yaklaşımı benimsemiş ve geliştirmiştir. (IV) Davranışçı terapilerde, davranış değişikliğinin kontrol altına alınması önemlidir. (V) Bu terapiler, öğrenilmiş yanlış davranışların değiştirilmesine yardımcı olabilir. (VI) Özellikle fobilerin tedavisinde kullanılan davranışçı teknikler, etkili sonuçlar sağlamıştır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

9. (I) Arap coğrafyasında üretilen roman, öykü ve şiirler son yıllarda edebiyat gündeminde karşılık buluyor. (II) Avrupa başta olmak üzere Batı'da düzenlenen büyük ve uluslararası kitap fuarlarındaki temsiliyetin güçlenmesi, en yeni eserlerin prestijli birçok ödüle değer görülmesinin bu ilgideki payı büyük elbette. (III) Batı'nın Doğu'yu gördüğü egzotik gözle romantize edilemeyecek bir yükseliş bu. (IV) Toplumsal içeriğe odaklı, didaktik anlatılardan ziyade Arap edebiyatı başlığı altında toplayabileceğimiz yeni eserler edebiyat güncesini yakalıyor ve yükselişe geçiyor. (V) Her yıl merakla beklenen Booker Ödülü yükselişe kayıtsız kalmadı ve son yıllarda ödül listesine Arap edebiyatından eserleri dâhil etti. (VI) 2018'de Iraklı yazar Ahmed Saadavi'nin vurucu romanı *Frankestein Bağdat*'ta kısa listeye kalarak bu yükselişte adından sıkça söz ettirdi.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

Soru Analizi

✓ 2015 – 1
✓ 2016 – 1

TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bazı sınav sorularında bir paragrafı oluşturan iki cümle, yerleri değiştirilerek verilir. Bize de paragrafta anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için hangi cümlelerin birbiriyle yer değiştirmesi gerektiği sorulur.
- Bu tür soruları çözerken bağlantı ögelerine dikkat etmek, düşünce akışını gözetmek ve cümleleri mantıksal bir sıraya koymak gerekir.
- Özellikle olay anlatan paragraflarda zaman sıralaması, düşünce anlatan paragraflarda ise mantık sıralaması vardır.
- Yer değiştirecek cümleleri bulmaya çalışırken bu durumları gözetmek gerekir. Bu tür sorularda çözüme seçeneklerden de gidilebilir.

SORU KALIPLARI

- Numaralanmış cümlelerden hangisi ikisi birbiriyle yer değiştirirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?
- Bu parçada anlam bütünlüğünün sağlanması için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?
- Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "--------." cümlesi getirilmelidir?
- Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce "--------." cümlesi getirilmelidir?
- Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisine, "--------." cümlesi getirilmelidir?

ÖRNEK

(I) Müzik, duyguları ve düşünceleri ifade etmek için kullanılan evrensel bir dildir. (II) Her müzik türü, belirli bir ruh hâli veya kültürel arka planı yansıtır. (III) Ancak bazı insanlar rock müziğini agresif bulabilirken bazıları bunu enerjik ve güçlü olarak değerlendirir. (IV) Örneğin, klasik müzik genellikle dinginlik ve huzur duygusu yaratırken, caz müziği daha özgür ve deneyseldir. (V) Kısacası, müzik türlerine olan tepkimiz öznel olup kişisel deneyimlerimize ve tercihlerimize dayanır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) III ile IV
D) IV ile V E) II ile IV

ÇÖZÜM

Bu soruyu çözerken öncelikle giriş cümlesine yani ilk cümleye bakmalıyız. Genel bir cümle olduğu için yer değiştirmiyor. Böyle sorularda anahtar kelimelere dikkat etmeliyiz. Birbirinin açıklaması ya da devamı mahiyetindeki ifadeleri bulalım. Soruda **II ile IV.** cümle art arda geldiğinde parçanın anlam bütünlüğünün sağlandığını görüyoruz.

ÖRNEK

I. Ayçiçeği, başının şekli ve rengiyle oldukça dikkat çekici bir bitkidir.
II. Ancak birçok kişi, bu yağın aslında ayçiçeğinden elde edildiğini bilmez.
III. Aslında ayçiçeği, içerdiği yağ dolayısıyla birçok sektörde kullanılır.
IV. Özellikle yemeklerde ve cilt ürünlerinde ayçiçeği yağı tercih edilir.
V. Bununla birlikte, bu bitkinin sadece güzellikle sınırlı olmadığını bilmek önemlidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve II B) II ve V C) I ve IV
D) III ve V E) II ve IV

ÇÖZÜM

Cümlelerin şu anki sıralamasında ayçiçeğinin güzelliğiyle başlanıp sonrasında ayçiçeğinin sadece güzellikle sınırlı olmadığına değiniliyor. Ancak bu sıralama, özellikle I ve II. cümleler arasında bir bağlantı kopukluğuna sebep oluyor. Bu yüzden cevap B şıkkıdır.

1. (I) Spor, dünya çapında milyonlarca insanın ilgisini çeken bir etkinliktir. (II) Her spor dalı, belirli bir beceri setini ve yeteneklerini geliştirme fırsatı sunar. (III) Ancak tüm bu gözlemlerime rağmen her spor dalının herkes için uygun olduğunu düşünmüyorum. (IV) Örneğin futbol hız ve koordinasyon gerektirirken yüzme güç ve dayanıklılık gerektirir. (V) Sonuçta herkesin farklı beceri ve yetenekleri vardır ve bu, herkesin her spor dalında başarılı olamayacağı anlamına gelir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) III ile IV D) III ile V E) IV ile V

2. (I) Psikolojik yönelimlerden arındırılmış, heyecan verici bir öykü, psikologun ilgisini her şeyden fazla çeker. (II) Böyle bir öykü, dile getirilmemiş psikolojik varsayımlardan oluşan bir arka plana dayanır. (III) Yazar bunlara ne kadar az kayıtsız kalırsa arka plan da sezgisi güçlü bir göze kendini o kadar katışıksız bir saflıkla ifade eder. (IV) Öte yandan, psikolojik romanda yazar, yapıtının ham malzemesini psikolojik tartışma alanına bizzat getirir. (V) Psikolog olmayan biri "psikoloji" sini bu tip romanlardan öğrenirken birinci tipteki romanlar psikologun onlara daha derin bir anlam vermesini gerektirir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u>, "Fakat onu aydınlatmak yerine sadece arka planı karartmış olur." cümlesi getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) İnsanın bütün eylemleri en başta, hangi nitelikte olursa olsun, ihtiyaçlarını tatmine yöneliktir. (II) Bu mücadele doğrultusunda kişinin önce hayata tutunması, canlılığını, soyunu sürdürebilmesi vazgeçilemez bir şarttır. (III) Bu ana sebep insanı çevresi ile iletişime-etkileşime götürür ve insan, yaşamı boyunca bu tür amaçlarını gerçekleştirmek için mücadele eder. (IV) Dolayısıyla tüm canlılarda olduğu gibi insanların da önde gelen etkinlikleri özellikle fizyolojik nitelikte olan ihtiyaçların yani beslenme, barınma ve üreme ihtiyaçlarının karşılanması, bunların tatmini bakımından doğa ile diğer insan ve topluluklarla ilişkiye girmeleri ve mücadeleyi ömür boyu sürdürmeleri gerekiyor. (V) Bu sebeple olsa gerek Konfüçyüs "Dünyayı yöneten aşk ve açlıktır." demiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangilerinin yeri değiştirilirse anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

4. (I) Dünyada çözülmesi gereken birçok sorun olmasına rağmen insanlar uzay için uydular inşa etmeye devam ediyor. (II) Çünkü gezegenimizi korumak için şüphesiz onu daha iyi anlamamız gerekiyor. (III) Uzmanlar, kendimizi Dünya'da kurtarmak için uzaya gitmemiz gerektiğini söylüyor. (IV) Bu yüzden uydular çok önemli bir rol oynamaktadır ve bunu yapmaya devam edecek gibi görünüyorlar. (V) Bu rolün, tamamen yeni yeteneklerle donatılmış küçük uydu filolarının uzayda konuşlandırılmasını sağlayacak teknolojik yeniliklerle hızla artması muhtemeldir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) I ile IV C) II ile III D) II ile IV E) III ile V

5. (I) Fotoğraf sanatçısı Kerry Mansfield'in kütüphanelere özel bir ilgisi var. (II) Kütüphanelerdeki eski kitaplar ve "ödünç alma kartları" Mansfield'in fotoğraflarında ayrı bir anlam kazanıyor. (III) Mansfield, yılların kitaplar üzerinde bıraktığı tahribatla ve kitapların geçirdiği dönüşümle ilgileniyor. (IV) En çok sevilen kitaplar en çok yıprananlar arasında oluyor. (V) Mansfield'in 175 fotoğraftan oluşan "Expired" (Son kullanım tarihî geçmiş) adlı sergisi, defalarca kez okunan ve bu nedenle yıpranan, daha sonra da kütüphanedeki "görevlerinden" azat edilen kitapların dokusuna odaklanıyor.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine düşüncenin akışına göre "Ona göre kitaplar elden ele dolaşıyor, üzerlerinde her seferinde yeni izler birikiyor." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Gerçeği olduğu gibi anlattığını iddia eden birçok yazar var piyasada. (II) Fakat gerçeğin tıpkısını yaptınız mı, gerçeği gösterebilir misiniz demek lazım (III) Nice tiyatro eseri, romanlar, hikâyeler vardır; anlattıkları olayların hepsi de gerçekte olabilir, belki olmuştur. (IV) Ama hiçbiri inandıramaz sizi. (V) Bugünkü sanat adamlarımızın çoğu bunu, bu doğruları düşünmedikleri içindir ki bizde tiyatroyu, romanı, hikâyeyi gerçekten ilerletemiyorlar.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine "Onları dinlerken, okurken böyle insan olmaz, bu kişiler yaşamıyor, doğruluk yok bunlarda, dersiniz." **cümlesi getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Modern insan, bir anlamda doğadan bağımsızlığını ilan etmiş ve kendi yarattığı farklı bir ortamda ipek böceği kozası gibi yaşamaya başlamıştır. (II) Bu, aynı zamanda yeni bir düşünme, inanma ve yapma biçiminin oluşması demektir. (III) Kanaatimizce bu çok kritik bir durum olup sonuçları itibarıyla birçok ciddi çevresel ve insani soruna yol açmaktadır. (IV) Yapay teknolojilerin başlangıçta insan ve sosyoekonomik yaşam açısından çok olumlu sonuçlar verdiği ve büyük kolaylıklar sunduğu doğrudur. (V) Ama teknolojinin belli bir medeniyet aşamasından sonra müdahale ettiği ve insan hayatına yön verdiği de görülüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra, "Böylece modern uygarlık, insanı büyük ölçüde doğadan koparmış; doğadan uzaklaştırmış, insan varlığını ve yaşamını yapay hâle getirmiştir." **cümlesi getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Geleneksel sanatlar, bir kültürün tarihini ve kimliğini yansıtan önemli unsurlardır. (II) Geleneksel sanatların eğitim sistemi içerisinde daha fazla vurgulanması ve gençlere yönelik olarak yeniden tasarlanması gerekmektedir. (III) Bu durum, gençlerin kendi kültürel miraslarını anlamaları ve değerlendirmeleri gerektiğini vurgular. (IV) Ancak bu sanat formları genellikle gençler tarafından eskimiş ve modası geçmiş olarak algılanır. (V) Bu sayede geleneksel sanatlar eğitim içerisinde modernize edilerek gençler için daha çekici hâle getirilebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile IV C) III ile IV
D) III ile V E) IV ile V

9. (I) *Terminatör* film serisi, gelecekteki bir dünya düzenini ve yapay zekânın insanlar üzerindeki olası etkilerini anlatır. (II) Bu seride, yapay zekâ tarafından kontrol edilen robotlar, insan ırkını yok etmeye çalışmakta ve bunun sonucunda büyük bir savaş başlamaktadır. (III) İkinci filmde, ana karakter John Connor'ın gençliği ve bu savaşa nasıl dâhil olduğu üzerine odaklanılır. (IV) Bu savaş, insanlık ile makineler arasında geçmekte olup her iki tarafın da amansız bir mücadele verdiği gösterilmektedir. (V) Yapay zekâ, film serisinde önemli bir tema olarak işlenmekte, insanlar ile makineler arasındaki ilişkinin karmaşıklığı ve tehlikeleri gözler önüne serilmektedir.

Bu parçada anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için aşağıdakilerden hangisinin yapılması gerekir?

A) I ve II. cümleler yer değişmeli
B) II. cümle IV. cümleden sonra gelmeli
C) III. cümle II. cümleden önce gelmeli
D) IV ve V. cümleler yer değişmeli
E) V. cümle II. cümleden sonra gelmeli

10. (I) Charles Darwin, evrim teorisinin babası olarak bilinir ve biyolojik bilimlerde devrim yaratan bir teori ortaya atmıştır. (II) Galapagos Adaları'ndaki gözlemleri, bu teorinin temelini atmıştır. (III) Darwin'in finch kuşları üzerindeki gözlemleri, evrim teorisine büyük bir katkıda bulunmuştur. (IV) *Türlerin Kökeni* adlı eseri, biyolojik evrimin temelini oluşturur ve onun teorilerini detaylı bir şekilde anlatır. (V) Bu kuşların gagalarının farklılık göstermesi, farklı adalarda farklı beslenme alışkanlıklarına adaptasyonun bir sonucu olarak yorumlanmıştır. (VI) Ancak Darwin sadece bir biyolog değil; aynı zamanda bir gezgin ve doğa tarihçisi olarak da tanınır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile III B) II ile IV C) IV ile V
D) II ile V E) III ile VI

11. (I) İletişim, bireyler arasındaki anlam ve bilgi alışverişini ifade eder. (II) Ancak etkili iletişim için sadece konuşmacının yetenekleri değil, dinleyicinin de etkin bir şekilde katılımı gereklidir. (III) Birçok kişi etkili bir iletişimde olmanın sadece iyi konuşmakla ilgili olduğunu düşünür. (IV) Fakat etkili dinleme, başarılı iletişimin anahtarıdır. (V) Bu bağlamda, konuşulanları doğru ve tam olarak anlamak büyük önem taşır. (VI) Ancak, bazen kişiler kendi ön yargılarıyla dinlerler, bu da iletişimi zorlaştırır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u>, "Böyle bir durumda, konuşulanlar arzulanan etkiyi yaratmaz ve mesaj yanlış anlaşılabilir." **cümlesi eklenmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) VI

12. (I) Bu yüzyılda insanın öğrenir öğrenmez unuttuğu ilk bilgi, uzay boşluğunda dönüp duran bir gezegende yaşadığı gerçeğidir. (II) Etrafını kuşatmış olan toplumsal şartlara o kadar çabuk gömülür ki neyin üzerinde doğrulup yürümeye başladığını düşünmez bile. (III) Gündelik hayatın içinde savrulurken ne yeryüzü gelir aklına ne de yer çekimi. (IV) Bu nedenle modern insan için de dünya hâlâ düzdür aslında. (V) Hayatı boyunca verdiği her kararı, kişisel bir kazanç ya da kayıp hamlesi olarak değerlendirmesinden ötürü gezegen de hâliyle bir satranç tahtası kadar düzdür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Sadece zemindir bu gezegen." **sözü getirilirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) Matematiksel problemler her zaman öğrenciler için zor olmuştur, özellikle karmaşık denklemler ve formüller söz konusu olduğunda. (II) Akıllı telefonlar ve tabletlerdeki bu özelliğin yayılması, matematik öğretmenlerinin de derslerinde kullanmasını sağlamıştır. (III) Bu tür uygulamalar, kullanıcıların eğitimlerinde büyük bir yardımcı olmuş ve daha önce zor buldukları matematik problemlerini anlamalarına yardımcı olmuştur. (IV) Bundan birkaç yıl önce, popüler bir matematik uygulaması olan "Math Solver," akıllı telefonların üzerinde yer alan uygulamalarla ekran üzerine çizdiğiniz matematik formüllerini algılayarak işlemi çözebilecek olgunluğa erişmişti. (V) Ancak bazı eleştirmenler bu teknolojinin öğrencilerin kendi başlarına düşünmeyi öğrenmelerine engel olabileceğini savunmaktadır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) II ile IV
D) III ile V E) IV ile V

2. (I) Her bir sinir hücresi, derinin çeşitli bölgelerinden elde ettiği duyuları beyne iletir. (II) Sinir hücreleri, vücudumuzdaki hisleri algılamak ve bunları beyne iletmekle sorumludur. (III) Beyin, bu bilgileri işleyerek vücudumuzun hangi tepkileri göstereceğine karar verir. (IV) Bu işlem, dokunma, ısı, soğuk gibi duyusal bilgileri beyne taşır. (V) Sinir sistemi, bu süreçte kritik bir rol oynar ve duyusal bilgilerin hızla işlenmesine yardımcı olur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) I ile IV
D) III ile IV E) IV ile V

3. (I) Bilgisayar oyunları, son yıllarda teknolojik ilerlemeler sayesinde hayran kitlesini arttırmaya devam ediyor. (II) Özellikle gençler arasında popüler olan bu oyunlar, kullanıcılarına sanal bir dünyada yer alma fırsatı sunuyor. (III) Bununla birlikte, bilgisayar oyunlarının sürekli tüketimi, özellikle çocuklar ve gençler üzerinde olumsuz etkiler yaratabilir. (IV) Ancak bu sanal dünyalar sadece eğlence amaçlı değil, aynı zamanda çeşitli yetenekleri geliştirme ve sosyal etkileşim imkânları sunuyor. (V) Uzmanlar; aşırı oyun oynamanın, sağlıklı uyku düzenini bozabileceği, fiziksel aktivite seviyelerini düşürebileceği ve sosyal etkileşimleri sınırlayabileceği konusunda uyarıyorlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) III ile IV
D) III ile V E) IV ile V

4. (I) Plastikler, çağımızın en yaygın malzemelerinden biri olarak günlük hayatta birçok alanda kullanılmaktadır. (II) Doğada kendiliğinden kaybolabilen plastikler, çevre dostu alternatifler oluşturarak plastik kirliliğinin önüne geçebilmektedir. (III) Geleneksel plastiklerin aksine, bu tür plastikler doğada belli bir süre sonra çözünmekte ve ekosisteme zarar vermemektedir. (IV) Doğada kendiliğinden kaybolabilen plastiklerin üretimi, bilimsel araştırmalar ve teknolojik gelişmelerle desteklenmektedir. (V) Çevre dostu plastiklerin kullanılması, deniz canlıları ve kuşlar gibi doğal yaşamın unsurları üzerinde olumlu bir etki yaratmaktadır.

Bu parçada anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için aşağıdakilerden hangisinin yapılması gerekir?

A) I ve II. cümleler yer değişmeli.
B) II. cümle, IV. cümleden sonra gelmeli.
C) III. cümle, II. cümleden önce gelmeli.
D) IV ve V. cümleler yer değişmeli.
E) V. cümle, II. cümleden sonra gelmeli.

5. (I) Gezegenler arası yolculuk ve uzay araştırmalarının gelişmesi, insanlık için yeni ufuklar açmıştır. (II) Dünya'nın yörüngesine uydu fırlatma, gezegenler arası keşif, astronot eğitimi gibi konular, artık bilim kurgu değil, gerçek dünyanın bir parçasıdır. (III) Bunun yanı sıra, uzay araştırmalarının yan ürünü olarak günlük hayatımızdaki birçok teknoloji de doğmuştur. (IV) Özellikle uzay sanayisinin yaygınlaşması, dünya ekonomisine yeni bir boyut kazandırmış, ülkelerin ekonomik gücü üzerinde doğrudan etki yaratmıştır. (V) İlk olarak 1960'lı yıllarda insanlı uzay misyonları başladığında teknoloji ve bilim anlayışımızın ne kadar ilerleyeceği kestirilemezdi ancak bugün uzaya yolculuk, birçok insan için erişilebilir bir hayal hâline gelmiştir.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

A) I ile II B) II ile III C) II ile V
D) III ile IV E) IV ile V

6. (I) Roma İmparatorluğu, mimari başarılarda bulunmuş bir medeniyetti ve bu başarının arkasında birçok ilginç uygulama vardı. (II) En önemli uygulamalardan biri, kemer yapısının dayanıklılığını artıran "tuğla kesme" tekniğiydi. (III) Ayrıca Roma'nın en ünlü yapısı olan Colosseum, bu teknolojiden faydalanılarak inşa edilmiştir. (IV) Bu teknik, kemerlerin üzerine yerleştirilen tuğlaların yükü eşit bir şekilde dağıtmasını sağlıyordu. (V) Colosseum'un inanılmaz dayanıklılığının arkasında, bu tuğla kesme tekniğinin yanı sıra daha birçok mühendislik başarısı yatmaktadır.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

A) I ile II B) II ile III C) III ile IV
D) III ile V E) IV ile V

7. (I) Neil Armstrong, 20 Temmuz 1969 tarihinde Apollo 11 görevi sırasında Ay'a ilk ayak basan astronottur. (II) Bu görev, dünya dışında gerçekleştirilen ilk insanlı seyahati simgeliyor. (III) Ay'a ilk iniş, ABD'nin uzay yarışında Sovyetler Birliği'ne karşı önemli bir zaferi olarak kabul edilir. (IV) Apollo 11 görevi, Ay'ın yüzeyinden örnekler toplamayı ve Dünya'ya geri getirmeyi de başarmıştır. (V) Armstrong, Ay'a indiğinde "Bu; insan için küçük, insanlık için dev bir adım." sözlerini söylemiştir.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

A) I ile II B) II ile V C) III ile IV
D) III ile V E) IV ile V

8. (I) Albert Camus'ün *Yabancı* adlı romanı, modern dünya ve insanın yalnızlığına odaklanır. (II) Romanın ana karakteri Meursault, hayatındaki olaylara kayıtsız kalarak bireysel özgürlüğünü korumaya çalışan bir kişidir. (III) Meursault'un sevgilisinin öldürülmesi sonrası yaşadığı olaylar, onun dünyada yalnız olduğunu fark etmesine neden olur. (IV) İnsanın varoluşsal durumu üzerine derinlemesine bir tartışma sunar. (V) Aynı zamanda roman, absürt tiyatro ve varoluşçuluk felsefesi ile bağlantılıdır.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

A) I ile II B) II ile IV C) III ile V
D) I ile III E) IV ile V

1. (I) Matbaanın icadı, bilgiye erişimin yaygınlaşmasına olanak tanımış ve Rönesans'ın gelişimine katkı sağlamıştır. (II) Gutenberg, 1440 yılında hareketli harflerle baskı teknolojisini geliştirmiş, bu sayede kitapların daha hızlı üretilmesini sağlamıştır. (III) Matbaanın icadı, eğitimin daha yaygın hâle gelmesine de yardımcı olmuş ve okuryazarlık oranının artmasını sağlamıştır. (IV) 1455 yılında Gutenberg İncili basılmış, bu eser dünya üzerinde basılan ilk kitap olma özelliğini taşımaktadır. (V) Bu sayede bilimsel araştırmaların ve fikirlerin daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlayarak bilimsel devrimi hızlandırmıştır.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

A) I ile II B) II ile IV C) II ile V
D) III ile IV E) III ile V

2. (I) Charles Darwin, doğal seçilim kuramı ile evrim teorisinin temelini oluşturmuştur. (II) Darwin'e göre, canlılar arasında sürekli bir mücadele vardır ve sadece çevreye en iyi uyum sağlayanlar hayatta kalabilirler. (III) Bu süreç sonunda, türlerin zaman içinde evrimleşerek farklılaştıklarını belirtir. (IV) Buna bağlı olarak nesiller boyunca en iyi uyuma sahip özellikler genetik olarak aktarılarak daha da güçlenirler. (V) Sonuç olarak kuramının desteklenmesi için birçok farklı tür ve coğrafyada yaptığı gözlemleri detaylı bir şekilde kaydetti ve bu verileri araştırmalarında kullandı.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ile II B) II ile III C) III ile IV
D) IV ile V E) I ile V

3. (I) Küçük yaşlardayken büyüme hormonu eksikliği teşhisi konulan Lionel Messi, futbol yeteneğini erken yaşlarda keşfetmişti. (II) Messi'nin bu seyahati ve azmi, onun dünya futbolunun en büyük yıldızlarından biri hâline gelmesini sağladı. (III) Barcelona'nın ondaki potansiyeli görmesi ve tedavisinin masraflarını üstlenmesi üzerine ailesiyle birlikte İspanya'ya taşındı. (IV) Barcelona'nın altyapısında hızla yükselerek yeteneğini dünyaya kanıtladı. (V) Rosario'da doğan ve büyüyen Messi, yerel bir kulüp olan Newell's OldBoys'da futbol oynamaya başlamıştı.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ile II B) II ile III C) II ile V
D) III ile IV E) IV ile V

4. (I) Göktürk-2, Türkiye'nin yerli olarak geliştirdiği yüksek çözünürlüklü ilk gözlem uydusudur. (II) TÜBİTAK UZAY tarafından başlatılan ve çeşitli alanlarda geliştirilen bu proje, ülkemizin uzaydaki bağımsız varlığını sürdürmesi açısından büyük önem taşımaktadır. (III) Uydu, Türk mühendisler tarafından tasarlanıp üretilmiş olup ilk başta yerli kaynaklarla finanse edilmiştir. (IV) Bu uydu, meteorolojik gözlem, tarım alanlarındaki değişimler ve doğal afetlerin izlenmesi gibi çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. (V) Göktürk-2'nin lansmanı, 18 Aralık 2012'de Çin'de başarıyla gerçekleştirilmiş olup o günden beri aktif olarak görev yapmaktadır.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ile II B) I ile V C) II ile III
D) III ile IV E) IV ile V

5. (I) Yeni Dünya'nın keşfi, 15. yüzyılın sonlarına doğru Avrupa'dan gelen kâşiflerin Amerika kıtasına ulaşmalarıyla gerçekleşti. (II) Kristof Kolomb, 1492 yılında Santa Maria, Niña, ve Pinta gemileriyle yola çıkarak Bahamalar'a ulaştı. (III) Bu keşifler, Avrupa'nın Amerika ile ticaret yapmasına olanak sağladı, bu ticaret sayesinde Avrupa ekonomisi büyük bir gelişme gösterdi. (IV) Kolomb'un bu keşiflerle birlikte dönemin önemli denizcilik teknolojilerini kullanarak rotasını belirlemesi, denizcilik tarihinde dönüm noktası olarak kabul edilir. (V) Yeni Dünya'nın keşfi, Avrupa'da tarım ürünlerinin çeşitlenmesine ve bu ürünlerin Avrupa'ya getirilmesine neden oldu.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ile III B) II ile IV C) III ile IV
D) IV ile V E) II ile V

6. (I) *Beyaz Zambaklar Ülkesinde* adlı kitap, Grigory Petrov tarafından yazılmıştır. (II) Kitap, Finlandiya'nın eğitim, ekonomi ve sosyal alanlardaki başarısını ele alır. (III) Petrov, bu kitapta Finlandiya'nın nasıl fakir bir ülkeden zengin ve gelişmiş bir ülkeye dönüştüğünü anlatır. (IV) Kitabın amacı, başarının sırlarını açıklamak ve okuyuculara ilham vermekti. (V) *Beyaz Zambaklar Ülkesinde*, insanların kendi ülkelerinde de benzer başarıları yakalayabileceklerine inanmaları için yazıldı.

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ile II B) II ile IV C) III ile V
D) IV ile V E) I ile III

7. (I) Leonardo da Vinci, Rönesans Dönemi'nin en ünlü sanatçılarından biridir ve birçok alanda yetenekli bir dâhi olarak kabul edilir. (II) *Mona Lisa*'nın gizemli gülümsemesi, yüzyıllardır insanları büyülemiş ve birçok teori üretilmiştir. (III) Özellikle anatomik çizimleri, uçan makinelerin tasarımı gibi konularda da yaptığı çalışmalarla ön plana çıkmıştır. (IV) *Mona Lisa* tablosu, onun en tanınmış eserlerinden biridir ve dünya genelinde bir ikon hâline gelmiştir. (V) Ancak da Vinci sadece bir ressam değildir; aynı zamanda bir mucit, heykeltıraş ve bilim insanı olarak da tanınır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) III ile IV
D) II ile V E) IV ile V

8. (I) 1928 yılında, Alexander Fleming, penisilinin keşfini tesadüfen gerçekleştirdi, bu da tıp tarihinde bir dönüm noktası oldu. (II) Fleming, bir Petri kabında bıraktığı stafilokok bakterilerinin, içine giren bir mantar türü tarafından öldürüldüğünü gözlemledi. (III) Penisilin, ilk kez 1940'lı yıllarda hastalara uygulanmaya başlandı ve birçok hayat kurtarıldı. (IV) Bu mantarın salgıladığı maddenin bakterilere karşı etkili olduğunu anladı ve bu maddeye penisilin adını verdi. (V) Bu ilaç, enfeksiyonlarla mücadelede yeni bir çağın başlangıcını simgeliyor ve günümüzde bile birçok antibiyotik tedavisinin temelini oluşturuyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) II ile IV
D) III ile IV E) IV ile V

1. (I) Bilişsel çarpıtma, insanların düşünce ve inançlarının objektif gerçeklikten sapması olarak bilinen bir psikolojik kavramdır. (II) Bu durum, bir kişinin objektif bir durumu kendi bakış açısına göre yanlış değerlendirmesi olarak ortaya çıkar, bu da günlük kararlarında ve ilişkilerinde sorunlara yol açabilir. (III) Bu çarpıtmalar, kişinin olayları aşırı genelleme, kişiselleştirme veya duygusal mantık yürütme gibi çeşitli yollarla yanlış değerlendirmesine neden olabilir. (IV) Bu çarpıtmalar, anksiyete ve depresyon gibi ruhsal sağlık sorunlarının tedavisinde de dikkate alınır. (V) Bu yanlış değerlendirmeler, kişinin düşünce süreçlerinde yanılsamalara yol açabilir; böylece duygusal dengesini ve günlük yaşamını olumsuz etkileyebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) I ile IV
D) III ile V E) IV ile V

2. (I) Su tasarrufu, dünyada giderek artan bir öneme sahip olan bir çevre koruma stratejisidir. (II) Bu durum, aynı zamanda ekonomik faydalar da sağlar, su faturalarını düşürmeye yardımcı olur. (III) Çünkü gereksiz su kullanımı, dünya genelinde tatlı su kaynaklarının hızla tükenmesine ve ekosistemin dengesinin bozulmasına yol açabilir. (IV) Örneğin, evde duş alırken suyun sürekli açık bırakılmaması, bu anlayışın somut bir uygulamasıdır. (V) Bu, suyun bilinçli bir şekilde kullanılması ve gereksiz israfının önlenmesi anlamına gelir; özellikle yaşanabilir bir çevre oluşturmak ve gelecek nesillere sağlıklı bir dünya bırakmak amacıyla bu yapılmalıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile V C) II ile IV
D) III ile IV E) IV ile V

3. (I) Braille alfabesi, görme engellilerin yazılı materyallere erişimini sağlayan özel bir yazı sistemidir. (II) Braille, bu alfabeyi oluştururken önce askeri amaçlarla kullanılan bir yazı sisteminden esinlenmiştir. (III) 19. yüzyılın başlarında, görme engelli genç Louis Braille tarafından icat edilen bu sistem, onun okuma ve yazma erişimini büyük ölçüde kolaylaştırmıştır. (IV) Bu alfabenin temelini, altı kabartmalı noktanın oluşturduğu karakterler oluşturmaktadır. (V) Dünya genelinde kabul görmüş olan Braille sistemi, günümüzde birçok ülkede resmi olarak kabul edilmekte ve çeşitli kitaplar, menüler, halka açık yerlerde kullanılmaktadır.

Bu parçada anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için aşağıdakilerden hangisinin yapılması gerekir?

A) I ve II. cümleler yer değişmeli
B) II. cümle, IV. cümleden sonra gelmeli
C) III. cümle, II. cümleden önce gelmeli
D) IV ve V. cümleler yer değişmeli
E) V. cümle, II. cümleden sonra gelmeli

4. (I) Fransız Devrimi, 1789'da başlayarak 1799'a kadar süren bir dönemi kapsar ve Avrupa tarihinde önemli bir dönüm noktasıdır. (II) Bu devrim sırasında, mevcut monarşik düzen yıkılarak cumhuriyet ilan edilmiştir. (III) Toplumun alt sınıflarının, ekonomik eşitsizlik ve vergi adaletsizliği gibi sorunlarla mücadele ettiği bir dönemde, devrimin tohumları ekilmiştir. (IV) Robespierre liderliğindeki Jakobenler, devrimin en radikal dönemini oluşturmuş ve bu süreç pek çok insanın yaşamını yitirmesine yol açmıştır. (V) Devrim sonrası, Napolyon Bonaparte'ın liderliğinde Fransız İmparatorluğu'nun kurulması, tarih sahnesinde yeni bir çağın başlangıcını simgeliyor.

Bu parçada anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için aşağıdakilerden hangisinin yapılması gerekir?

A) I ve II. cümleler yer değişmeli
B) II. cümle IV. cümleden sonra gelmeli
C) III. cümle II. cümleden önce gelmeli
D) IV ve V. cümleler yer değişmeli
E) V. cümle II. cümleden sonra gelmeli

5. (I) *Geleceğe Dönüş* serisi, 1980'lerde çekilen ve zaman yolculuğu temasını işleyen popüler bir film serisidir. (II) Filmde, Doc Brown tarafından icat edilen De Lorean adlı araba, 88 mil/saat hızına ulaştığında zamanda yolculuk yapabilmektedir. (III) Bu ünlü film, zaman yolculuğunun yanı sıra arkadaşlık, aile değerleri ve kendi kaderini belirleme gibi temaları da işler. (IV) Başroldeki karakter Marty McFly, DeLorean ile geçmişe giderek ailesinin tarihini değiştirme macerasına atılır. (V) De Lorean, içerisinde bulunan Flux Capacitor adlı bir cihaz sayesinde zaman yolculuğunun fiziksel mekanizmasını işletmektedir.

Bu parçada anlam bütünlüğünün sağlanabilmesi için aşağıdakilerden hangisinin yapılması gerekir?

A) I ve II. cümleler yer değişmeli.
B) II. cümle IV. cümleden sonra gelmeli.
C) III. cümle II. cümleden önce gelmeli.
D) IV ve V. cümleler yer değişmeli.
E) V. cümle II. cümleden sonra gelmeli.

6. (I) İnsanlar günde ortalama 10 kilometre yolculuk yapıyor; bu ilk bakışta oldukça stresli görünebilir ama "ilk kilometre, son kilometre" anlayışı ile mikro mobilite soruna çözüm buluyor. (II) Bu özellikle büyük ve kalabalık şehirlerde öne çıkan trafik problemine çözüm olurken toplu taşıma araçlarındaki mevcut kopukluğu da giderme noktasında avantaj sağlıyor. (III) Bu araçlarda özellikle önem verilen husus ise güvenlik; mikro mobilite araçlarında kask kullanımını yaygınlaştırmak, hız sınırına dikkat edilmesini sağlamak ve 18 yaş üzerini kullanıma teşvik etmek için çeşitli çalışmalar devam ediyor. (IV) Ayrıca mikro mobilite araçları, bisikletler için ayrılmış olan yollarda kullanılıyor. (V) Özellikle üniversite öğrencileri tarafından ilgi gören ve ulaşım sorunu için büyük bir adım olan mikro mobilite teknolojisi, ilerleyen günlerde yenilenebilir enerji ile de çalışacak.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) II ile IV
D) III ile IV E) IV ile V

7. (I) Mars gezegeninde, NASA tarafından gönderilen araçlar yüzeyi araştırıyor; bu araçlar, toprak örnekleri alıp atmosferi analiz ediyor. (II) Gezegenin yüzeyinde bulunan çeşitli madenler ve mineraller, Dünya'daki maden yataklarıyla benzerlik gösteriyor. (III) Ayrıca Mars'ta su izine rastlanmış olması, gelecekte kolonizasyon ihtimalini artırıyor. (IV) Mars'ta yapılan bu araştırmalar, uzay teknolojisinin geldiği son noktayı gösteriyor; uzay turizmi için bile planlar yapılmaya başlandı. (V) Özellikle, bu araştırmaların insanlığa, enerji üretimi ve madencilik gibi alanlarda yeni kapılar açması bekleniyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) III ile IV
D) IV ile V E) II ile IV

8. (I) Bilgisayarlar, 20. yüzyılın ortalarında hayatımıza girmiş ve büyük bir devrim yaratmıştır; bu dönemde oluşturulan ilk programlama dilleri de kullanılmaya başlanmıştır. (II) Bu programlama dilleri arasında FORTRAN ve COBOL gibi diller yer alıyor; bu diller, o dönemin bilgisayar mühendisleri tarafından kullanılıyordu. (III) Bilgisayar teknolojisinin gelişimi, günlük hayatımızda ve endüstride birçok değişikliğe yol açtı; bu değişiklikler, iş dünyasında ve eğitimde büyük bir etki yarattı. (IV) Bilgisayar mühendisleri, bu dilleri kullanarak karmaşık hesaplamalar yapabildiği için ayrıntılı analizler ve büyük veri işleme kapasitesi mümkün hâle geldi. (V) Özellikle 1960'lar ve 1970'lerde bilgisayar teknolojisinin gelişimi, daha sonra internetin ortaya çıkmasına zemin hazırladı; internet, küresel iletişimi sonsuza dek değiştirdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile II B) II ile III C) III ile IV
D) IV ile V E) I ile IV

AKIŞI BOZAN CÜMLE SORU TARZI

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 1
- ✓ 2019 – 1
- ✓ 2020 – 1
- ✓ 2021 – 1
- ✓ 2022 – 1
- ✓ 2023 – 1

TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- ÖSYM'nin en sevdiği soru kalıplarından biridir. Her sınavda mutlaka bir tane sormaktadır.
- Sağlam kurulmuş bir paragrafta ana düşünceye ve konuya uygun düşmeyen cümlelere yer verilmez. Verilirse anlam bütünlüğü bozulmuş olur.
- Akışı bozan cümleyi bulurken birbiriyle bağlantı unsuru olan, devam niteliğinde olan cümleleri cevap olarak düşünmemeliyiz. Akışı bozan cümleyi parçadan çıkardığımızda öncesi ve sonrası birbiriyle bağlantılı olmalıdır.
- Genellikle bu tür sorularda öğrenciler cevabın "III. ya da IV." cümle olduğunu düşünür. Ama şunu unutmayın ki "ilk cümle ya da son cümle" de sorunun cevabı olur. ÖSYM ilk cümleyi de son cümleyi de akışı bozan sorularından sormuştur.

SORU KALIPLARI

- Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

ÖRNEK

(I) Bir köpek yavrusu havladığında, genellikle annesinin dikkatini çekmek istediğini gösterir. (II) Yavru köpeğin hafif havlamaları, etrafında herhangi bir tehlike olmadığını ve rahat olduğunu annesine bildirir. (III) Anne köpek, yavrusunun havlamalarını dinleyerek, yavrusunun iyi olduğunu hemen anlar. (IV) Büyüdüklerinde yavruların annelerine olan havlama sıklığı azalır. (V) Kuşların ötüşü ile köpeklerin havlaması arasında iletişimde birçok fark vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜM

Cevap: (V) numaralı cümle, köpeklerin havlama iletişiminden tamamen farklı bir konu olan kuşların ötüşüne geçerek düşüncenin akışını bozar.

ÖRNEK

(I) Okyanusların derinliklerinde yaşayan bazı deniz canlıları, karanlık ortamda ışık üreterek hayatta kalmayı başarır. (II) Bu tür canlıların ışık üretme yeteneği biyoluminesans olarak adlandırılır. (III) Dalgıçlar, bu derinliklere dalış yaparken bu tür canlıları gözlemleme şansı bulmuştur. (IV) Biyoluminesansın kaynağı, bazı kimyasal reaksiyonlardır ve bu reaksiyonlar sonucunda ışık enerjisi üretilir. (V) Bazı deniz canlıları bu ışığı avcılardan korunmak ya da avını çekmek için kullanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜM

Bu parçada, okyanusların derinliklerinde yaşayan deniz canlılarının biyoluminesans adlı ışık üretme yeteneğinden bahsediliyor. Ancak (III) numaralı cümlede "Dalgıçların bu derinliklere dalış yapması" konusu tamamen bağlamsız ve parçanın geri kalanıyla ilgisizdir.

Dolayısıyla, düşüncenin akışını bozan cümle (III) numaralı cümledir.

1. (I) Dünya edebiyatında *Don Kişot*'un çok önemli bir yeri olmakla birlikte eser, roman türünün ilk ve en büyük örneklerinden biri kabul ediliyor. (II) Peki, 400 yıldır değerinden bir şey kaybetmemesini sağlayan özeliği nedir bu romanın; Cervantes, yüzyıllar sonra da geçerli olacak bir hikâyeyi nasıl kurmuş? (III) Galiba aslolan; doğru ve geniş bir bakış açısıyla, doğru odaklanmayla, kahramanların yaşadıklarını aynı zamanda akıp giden hayatın hikâyesi biçiminde anlatmak. (IV) Böylece roman, anlattığından daha fazlasını anlatır hâle gelebiliyor. (V) Bu yaklaşım sadece romancılık için değil; öykü, sinema, tiyatro ve çeşitli yollarla yapılabilen hikâye anlatıcılığı için de geçerli olsa gerek.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Anton Çehov, tıp ve edebiyatla olan ilişkisini bir tür "aşk üçgeni" teması üzerinden tanımladı hep. (II) Zaten Moskova Tıp Fakültesini de bir gazeteye yazdığı komik kısa öykülerden kazandığı para ile bitirdi. (III) Yeraltı edebiyatının mucitlerinden L. Ferdinand Celine de ömrü boyunca ne yazmaktan vazgeçti ne de hekimlikten. (IV) Bir yandan muciti olduğu alanda kalem oynatırken yoksul hastalarını para almadan tedavi etmekle ün kazandı Fransa'da. (V) Sıra dışı yazarların çoğu ilginç hayat hikâyeleriyle okurlarını şaşırtmıştı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) İnsan görmediği zaman bir başkasına çok kolay düşmanlık geliştirebilir; gözlerine baktığı kişiye ise çok kolay şiddet uygulayamaz. (II) Oysa sosyal medyada aynı futbol tribünlerinde olduğu gibi insanların anonimlik zırhının arkasına saklanıp çok kolay nefret ve öfke hareketlerine savrulabilmesinde birçok faktör vardır. (III) Birisi anonimlik zırhı; binlerce ya da on binlerce insanın içerisinden sahte bir isimle fark edilmeyeceği düşüncesi bizi daha kayıtsız davranmaya yönlendiriyor. (IV) Normalde yüz yüze olduğumuz ve öfkelendiğimiz insana karşı duygularımızı tutarız; hemen ifade etmeyiz, daha sakınımlı davranırız. (V) Bir diğeri ise internet ortamı; burası dürtüselliği çok kışkırtan bir ortam yani aklımıza geleni çok hızlı eyleme dönüştürebiliyoruz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Türk sanatında süsleme sanatları, bin yıllara uzanan geçmişi ile eşsiz bir birikime sahiptir. (II) Tezhip sanatı, hüsnühattı yani güzel yazıyı ve cilt sanatlarını tamamlayarak onlara ahenk ve güzellik kazandırır. (III) Sade bir anlatımla ifade etmek gerekirse tezhip, özellikle küçük boyutlarda hassas bir şekilde uygulanan bir kitap süsleme sanatıdır. (IV) Altınlamak manasında Arapça zeheb "altın" kelimesinden gelen tezhipte ana malzeme altındır. (V) Altınla birlikte toprak boyalardan çeşitli renklerin kullanıldığı, ince fırça tekniğinin önem kazandığı bu sanat, yazma eserlerde yazının bezenmesi, en güzel biçimde giydirilmesi olarak hayata geçmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Tarih boyunca filozoflar, en yüksek anlama derecesini tanımlamak için bilgelik kavramını kullandılar. (II) Bilgelik kavramı, öz denetim fikriyle yakından ilişkilidir. (III) İyi bir öz denetime sahip bir kişi, kendi duygularını ve eylemlerini etkili bir şekilde nasıl yöneteceğini öğrenir. (IV) Ayrıca ne zaman ilerleme kaydettiğini ve ne zaman çözüm bulmak için yardıma ihtiyacı olduğunu da bilir. (V) Bu nedenle, istikrarlı bir zihnin sürekli bir bilgelik kaynağına ihtiyacı vardır; bu olmadan zihin dürtüsel hâle gelir ve kişinin, akıl sağlığı bozulduğu için kötü kararlar vermesi muhtemeldir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Peyami Safa'nın romanlarında kişi kadrosu sınırlıdır; romanlarının çoğu iki veya üç kişi üzerine kurulmuştur. (II) Bazı romanlarında ise tek kişiyi ele alır. (III) Bu yönüyle çeşitli eleştirilere maruz kalmıştır yazar. (IV) O, ele aldığı tek bir kahramanın ruhsal yapısını ve mizacını bütün ayrıntıları, tezatları ve derinliğiyle inceler. (V) Bütün dünyaya, insana, hayata ve tabiata da bu mizacın arkasından bakar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Derin tarihî geçmişi ve birikimi olan Türkmenler; Türkmenistan başta olmak üzere Irak, İran, Türkiye, Afganistan, Suriye ve dünyanın farklı coğrafyalarında millî kimliklerini muhafaza ederek bugün de yaşamaktadırlar. (II) Ayrıca Türkmenler geleneksel kültür anlayışının hâkim olduğu bir medeniyete sahiptirler. (III) Kendilerine has giyim-kuşamlarını, takılarını, yemeklerini, kök boyalarıyla dokudukları halılarını, küştepdi gibi millî oyunlarını, Tecen kavununu, millî ve dinî törenlerini, geçmişten günümüze taşımayı başarmışlardır. (IV) Türkmen el sanatları ve zanaatları, bu usta eller sayesinde günümüzde varlığını sürdürmektedir. (V) Geçmişten gelen ve usta-çırak ilişkisiyle genç nesillere aktarılan Türkmen el sanatlarından biri de kuyumculuk olup zergerlerin elinde ince bir sanata ve aynı zamanda bir kazanç kapısına dönüşmüştür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Çocukken ev ödevine bakışınız genelde ev ödevinin en kötü şey olduğuydu fakat iş eğitimcilere, ebeveynlere ve okul yönetimine geldiğinde konu biraz daha karmaşıklaşıyor. (II) Eğitimde ev ödevlerine yönelik müşterek ilgi, 20'nci yüzyıl boyunca bir artıp bir azaldı. (III) Okullar 30'lu ve 40'lı yıllarda ev ödevini terk etmeye başladıysa da ödevler, 50'lerin sonlarında başlayan uzay yarışıyla beraber büyük bir geri dönüş yaptı. (IV) Öğrencilerin ev ödevleriyle beraber matematik ve fen bilgisi derslerinde daha başarılı olacağı düşünülüyordu. (V) Vietnam Savaşı döneminde modası tekrar geçti ancak 80'lerde güçlü biçimde geri döndü.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Arıların doğasına ilişkin en eski referanslar Antik Yunan'a kadar uzanmaktadır; Platon, ünlü kitabı *Devlet*'te savurgan politikacıları bir kovandaki erkek arılara benzetir. (II) Aristoteles, *Hayvanların Tarihi* adlı eserinde kendi gözlemlerini ve o dönemde arılar hakkında doğru kabul edilen verileri uzun uzun anlatır. (III) Aristoteles kitabında, arıların nasıl üretildiğine dair Eski Yunan'da öne sürülen çeşitli görüşlere de yer verir. (IV) Aristoteles'in 2350 yıl önce arılar hakkında verdiği bilgilerle insanoğlunun bu gizemli ve mükemmel böceğe olan merakının ne kadar büyük olduğunu göstermektedir. (V) Einstein, arıların olmaması hâlinde dünyadaki canlı yaşamın dört yıl içerisine yok olacağı görüşüyle bu canlıların dünyadaki tüm yaşamlar için önemini vurgulamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Çöllerden rüzgâr vasıtasıyla Amerika kıtasına, Kuzey Avrupa'ya kadar binlerce kilometre uzaklıktaki geniş bir coğrafyaya taşınan tozlar; Karayipler'deki mercan kayalıkları üzerinde bile etkilidir. (II) Bunlar küçük parçacıklar olduklarından taşındıkları coğrafyalarda yaşayan insanların solunum yollarını tıkama, astım, bronşit gibi hastalıklara kolayca yakalanmalarına sebep olmaktadır. (III) Araştırmacılar, her yıl sadece Amazon Deltası'na 13 milyondan fazla toz taşındığını ve Amazon yağmur ormanlarındaki inanılmaz bitki zenginliğinin bol miktarda besin taşıyan çöl tozuna bağlı olduğunu belirlemiştir. (IV) Organik madde miktarı az ama mineral bakımından zengin olan bu tozlar, "siriko" adı verilen sıcak ve kuru rüzgârlarca taşınır. (V) Atmosfere karışarak taşınan çöl tozları, ortalama 2 mm'lik taneciklerdir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Conan Doyle tarafından oluşturulan Britanyalı dedektif Sherlock Holmes, polisiye edebiyatın ilk isimlerinden biri. (II) Sorduğu soruların birbirleriyle tutarlı olması konusunda ısrarcıdır Holmes, olayları gözlem yoluyla çözmesi ile ünlüdür. (III) O, bir çıkarım bilimi uzmanıdır ve kendi sınırlarını dedektiflik işi için sürekli zorlar. (IV) Sir Arthur Conan Doyle, Holmes'u kendi döneminin ünlü profesörü olan Joseph Bell'den esinlenerek yazmıştır; daha sonra Bell, Holmes'un başvuracağı gözlem yöntemlerini, hatalarıyla ilgili bilgi sahibi olmak için kullanıp bunu öğrencilerine de öğretmeye çalışmıştır. (V) Ünü yazarını aşan kahramanımız Holmes'un bir müzesi ve hayranları tarafından kurulan derneği de var.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) ABD'de bulunan California Üniversitesinden bilim insanları Amerikan işaret dilini akıllı telefon aracılığıyla konuşmaya çeviren bir eldiven geliştirdi. (II) Eldivende parmak hareketlerini algılayan ince ve esnek algılayıcılar bulunuyor. (III) Algılanan hareketler elektrik sinyallerine dönüştürülerek eldivendeki baskılı devre kartına iletiliyor. (IV) Son olarak baskılı devre kartı da bu sinyalleri saniyede bir sözcüklük hızla konuşmaya çeviren akıllı telefona kablosuz bir biçimde iletiyor. (V) Amerikan şirketleri eğitim alanında bulduğu buluşlar sayesinde kısa sürede büyük bir finansman güce sahip oldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) Fotoğraf tek bir insanın buluşu değildir ve bu nedenle fotoğrafı icat eden kişi ünvanı tek kişiye verilemez. (II) Fotoğraf, Endüstri Devrimi sonrasında teknoloji ve sosyal yaşamdaki gelişmelere bağlı olarak birbirini izleyen çabaların sonucudur. (III) İnsanlar yüzyıllar boyunca gözle görüleni ele gerek olmadan bir yüzey üstünde kalıcı hâle getirme özlemini duymuşlardır. (IV) 19. yy başlarında Avrupa orta sınıfının güçlenmesiyle birlikte portrelerini yaptırmak, durumları güçlenen insanlar için yeni sosyal konumlarının göstergesidir. (V) Giderek artan portre yaptırma isteği, ressam ve minyatürcülerin çalıştığı bu dalın mekanize olmasını zorunlu kılmış ve fotoğrafın gelişmesini sağlamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Doğal çevredeki canlı cansız tüm varlıklar olağanüstü güzelliği ve çekiciliğiyle üzerimizde farklı izler bırakır. (II) Bu etkileşim Anadolu'nun birçok yerinde olduğu gibi Hakkâri yöresine ait dokuma ve örgülerde de yaygın olarak görülmektedir. (III) Halı ve dokumacılık, tarihin eski dönemlerinden beri Anadolu'nun hemen hemen her yerinde yapılmıştır. (IV) Hakkâri'nin otuz iki yerleşim yerinde yapılan bir saha çalışması sonucu elde edilen ürünler üzerindeki bitki ve hayvan motifleri, büyük bir çeşitlilik arz etmektedir. (V) Yün çoraplar üzerinde daha çok hayvan ve böcek motifi görülürken bazı kilimler âdeta canlılar âleminin tasviri gibidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Teknoloji bağımlılığı, modern çağın en yaygın sorunlarından biridir. (II) Bir bireyin uyandığı andan itibaren uyuyana kadar telefonunu elinden düşürmemesi, sosyal ilişkilerini ve genel yaşam kalitesini olumsuz etkiler. (III) Uzun süreli ekran başında geçirilen zaman, fiziksel ve zihinsel sağlık sorunlarına yol açabilir. (IV) Ayrıca, sürekli çevrim içi olma durumu, bireylerin gerçek dünya ile bağlantısını keser ve sosyal izolasyona neden olabilir. (V) Özellikle gençler arasında, sağlıklı beslenme ve düzenli spor yapma alışkanlığı kazanmak, teknolojinin yarattığı sorunların üstesinden gelmeye yardımcı olabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) V B) IV C) III D) II E) I

4. (I) Mars, Güneş Sistemi'nde Dünya'dan sonraki en yaşanabilir gezegen olarak kabul edilir. (II) İklim şartları, atmosferi ve su bulundurma potansiyeli Mars'ı diğer gezegenlerden ayırır. (III) Mars'ın yüzeyi toz fırtınaları, aşırı sıcaklık dalgalanmaları ve zayıf manyetik alan nedeniyle son derece tehlikelidir. (IV) Bilim insanları, Mars'ta hayatın izlerini bulabilmek ve hatta bir gün insanların Mars'ta yaşamasını sağlamak için büyük çaba harcıyorlar. (V) Bu amaçla, bir dizi Mars keşif misyonu, gezegenin atmosferini, yüzeyini ve yer altını incelemek için gerçekleştirilmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Orta Çağ Avrupa'sı, toplumun büyük bölümünün okuryazar olmadığı bir dönemdi. (II) O dönemde, halkın büyük çoğunluğu günlük geçimlerini sağlamak için çiftçilik veya zanaatkârlıkla uğraşırdı. (III) Bunun yanı sıra Orta Çağ Avrupası'ndaki din adamları ve soylular, okuma yazma bilen az sayıdaki insanlardandı. (IV) Bu, toplumun geneline hâkim olan bilgi eksikliği ve okuryazarlık oranının düşüklüğünü göstermektedir. (V) Bu dönemde bazı önemli teknolojik gelişmeler yaşanmıştır, bu da toplumun daha geniş kısımlarının eğitim ve bilgiye erişimini mümkün kılmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Sürdürülebilir tarım, giderek daha fazla önem kazanmaktadır çünkü dünya nüfusu büyümeye devam ederken yiyecek üretme ve dağıtma şeklimizi değiştirmemiz gerekmektedir. (II) Ancak sürdürülebilir tarım genellikle daha fazla emek ve kaynak gerektirir. (III) Bu durum, tarımın geleceği için daha sürdürülebilir ve verimli yöntemlerin geliştirilmesi gerektiğini vurgular. (IV) Sürdürülebilir tarımın önemi, eğitim sistemimizde ve toplumumuzda daha fazla vurgulanmalı ve gençlere yönelik olarak yeniden tasarlanmalıdır. (V) Sürdürülebilir tarım, tarımsal biyoçeşitliliği korumakla birlikte genellikle daha sağlıklı ve besleyici ürünler üretir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Biyolojik çeşitlilik, ekosistemlerin temel yapı taşıdır ve doğal dengeyi sağlamaktadır. (II) Doğada bulunan farklı türler, birbirleriyle etkileşim hâlinde olup ekosistemlerin işleyişine katkı sağlar. (III) Biyolojik çeşitlilik, tarım alanında da büyük bir öneme sahiptir. (IV) Tarımda çeşitli bitki ve hayvan türlerinin yetiştirilmesi, genetik çeşitliliği ve tarımsal üretimin sürdürülebilirliğini sağlamaktadır. (V) Ayrıca tarımsal faaliyetlerin doğal ekosistemlere olan etkilerini minimize etmek için çeşitli koruma ve sürdürülebilirlik önlemleri alınmalıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Roma Dönemi mimarisi, tarihin en etkileyici ve uzun ömürlü yapılarını ortaya koymuştur. (II) Bu dönemin mühendisleri, akvadük adı da verilen su kemerlerinin inşasında kullanılan kemer teknolojisiyle suyun şehir merkezine taşınmasını sağlamışlardır. (III) Bunun yanı sıra, Colosseum gibi büyük amfi tiyatroların inşası da Roma'nın mühendislik başarılarının bir simgesidir. (IV) Özellikle kemer teknolojisinin kullanımı, yüksek tavanlı binaların ve geniş mekânların inşasına olanak tanımış, ayrıca depremlere karşı daha dayanıklı yapılar oluşturulmasına yardımcı olmuştur. (V) Roma Dönemi'nin en tanınmış yapılarından biri olan Pantheon, kubbeli yapısıyla mimari bir harika olarak kabul edilir ve bu kubbenin inşasında da kemer teknolojisi kullanılmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) "Dijital amnezi", bireylerin bilgileri dijital cihazlarda saklamasının, bu bilgileri zihinsel olarak hatırlama kapasitelerini azaltabileceği düşüncesini temsil eder. (II) Akıllı telefonlar, tabletler ve bilgisayarlar, gereksinim duyduğumuz bilgileri hemen elde etmemizi sağlar; bu da bireylerin zihinsel olarak bu bilgileri saklama ihtiyacını ortadan kaldırabilir. (III) Bununla birlikte, bazı uzmanlar, sürekli dijital bilgilere maruz kalmamızın, beyin kapasitemizi arttırabileceği konusunda hemfikirler. (IV) Teknolojinin etkisiyle, birçok birey, telefon numaralarını veya doğum günlerini hatırlamakta zorluk yaşar hâle gelmiştir. (V) Bu, sürekli bilgiye erişim kolaylığının, bireylerin zihinsel hafıza yeteneklerini zayıflatabileceği anlamına gelir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) "Antroposen", günümüzde insanların gezegen üzerindeki etkilerini tanımlamak için kullanılan bir jeolojik çağdır. (II) Bu dönemde, insan faaliyetlerinin, özellikle endüstriyel devrimden bu yana, Dünya'nın doğal sistemleri üzerinde derin ve geri dönüşü olmayan etkiler yarattığı kabul edilir. (III) Özellikle iklim değişikliği, okyanus asidifikasyonu ve biyolojik çeşitlilikteki azalmalar, antroposenin ana etkileri olarak karşımıza çıkar. (IV) Antroposen Dönem'indeki bu etkiler; insanların doğal kaynakları aşırı kullanmaları, ekosistemlerin dengesini ciddi şekilde bozmasıyla ortaya çıkmaktadır. (V) Bazı bilim insanları, antroposen kavramının sadece jeolojik değil, aynı zamanda kültürel ve toplumsal yönleri de içermesi gerektiğini savunmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Gerçeklik algısı, bireylerin çevresindeki olayları ve objeleri nasıl algıladığına dair bir felsefi kavramdır. (II) Bu kavram, bireyin dünyayı nasıl anladığı ve tecrübe ettiği üzerine derinlemesine düşündürür. (III) Özellikle modern felsefede, gerçeklik algısının subjektif olup olmadığı, bireyler arası farklılıklar gösterip göstermediği gibi sorular sıkça tartışılmıştır. (IV) Platon, Sokrat'ın öğrencisi olarak gerçeklik algısına dair derinlemesine düşüncelere sahip olmuştur. (V) Gerçekliğin ne olduğu ve bireyin bu gerçekliği nasıl algıladığı konuları, felsefenin en eski zamanlarından beri gündemde kalmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Kübizm, 20. yüzyılın başlarında ortaya çıkan ve sanat tarihinde derin izler bırakan bir akımdır. (II) Bu akımın en belirgin özelliği, objeleri ve figürleri geometrik şekillerle ifade ederek birden fazla perspektifi aynı anda sunmasıdır. (III) Pablo Picasso ve Georges Braque, kübizmin öncüleri olarak kabul edilir ve bu iki sanatçı, bu yenilikçi yaklaşımın en iyi örneklerini sunmuştur. (IV) Kübizm sayesinde, izleyici eserin içerisinde birden fazla açıdan aynı objeyi ya da figürü görebilir, bu da sanattaki çok boyutluluğun bir yansımasıdır. (V) Ancak kübizmin belki de en önemli yönü, renk kullanımında minimalizme gitmesidir, bu yüzden eserlerde genellikle sade ve mat renkler görülür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Orman yangınları, dünya genelinde ekosistemler için büyük bir tehdit oluşturmaktadır. (II) Bu yangınlar, doğal yaşam alanlarını yok ederken aynı zamanda karbon emisyonlarının artmasına da neden olmaktadır. (III) Yüksek sıcaklık ve kuraklık, orman yangınlarının en büyük sebeplerindendir ve bu durum küresel ısınma ile doğrudan ilişkilidir. (IV) Orman yangınlarının önlenebilmesi için özellikle yerel yönetimlerin daha aktif rol alması ve ciddi önlemler alması gerekmektedir. (V) Ancak orman yangınlarının tarihçesine bakıldığında bu tür felaketlerin bazılarının insan eliyle çıkarıldığını görmekteyiz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Sanayi Devrimi, 18 ve 19. yüzyılda başlayarak toplumları kökten değiştiren bir dizi teknolojik yenilikleri beraberinde getirmiştir. (II) Bu dönemde buhar makinesi, demiryolları ve otomasyonun artışı, üretim süreçlerini büyük ölçüde etkilemiştir. (III) Sanayi Devrimi sırasında, doğal kaynakların kullanımı ciddi şekilde artmış ve bu, bazı çevresel sorunlara neden olmuştur. (IV) Konveyör bantlar ve seri üretim, ürünlerin daha hızlı ve verimli bir şekilde üretilmesini sağlamıştır. (V) Elektrik enerjisinin geniş çaplı kullanımı, fabrikaların daha uzun süre çalışmasını mümkün kılmış ve üretim kapasitesini artırmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Jean Piaget, çocukların düşünsel gelişimini incelemek için bir dizi deney gerçekleştirdi. (II) Özellikle onun "dağ modeli" deneyi, çocukların perspektif alma yeteneklerini incelemek için tasarlanmıştır ve bu deneyde, çocuklara farklı açılardan dağ modelleri gösterilmiştir. (III) Araştırma sonucunda, yedi yaşından küçük çocukların çoğunun, diğer insanların farklı bir perspektiften farklı şeyler görebileceğini anlamadığı bulunmuştur. (IV) Bu, Piaget'nin bilişsel gelişim teorisinde belirttiği gibi, çocukların somut işlemler aşamasına gelene kadar perspektif alma yeteneğinin tam olarak gelişmediğini doğrulamaktadır. (V) Bununla birlikte Bandura'nın sosyal öğrenme teorisi, çocukların davranışlarını model alarak öğrendiğini ve bu yolla yeni beceriler kazandığını savunmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Kediler, tarih boyunca birçok kültürde saygı görmüş ve çeşitli mitolojik hikâyelere konu olmuştur. (II) Özellikle Eski Mısır'da, kediler kutsal sayılmış ve onların koruyucu olarak tanrıça Bastet'in temsilcisi olduklarına inanılmıştır. (III) Bu inanç nedeniyle, bir kedinin zarar görmesi ya da öldürülmesi ciddi yaptırımlara neden olabiliyordu. (IV) Modern zamanlarda, kedilerin sadece evcil hayvan olarak değil, aynı zamanda sosyal medyanın popüler figürleri olarak da yer bulduğunu görmekteyiz. (V) Ayrıca, Eski Mısır'da kedilere zarar verenlerin tanrılar tarafından lanetlendiğine dair birçok efsane vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. (I) Deniz derinliklerinde yaşayan yaratıklar, çoğu kez insanların hayal edemeyeceği bir biçimde evrimleşmiştir. (II) Bazı derin deniz canlıları, karanlık sularda avlarını tespit edebilmek için biyo-lüminesans adı verilen bir ışık üretme yeteneğine sahiptir. (III) Bu özellik, bazı deniz canlılarının avlarını kandırmak veya düşmanlarından saklanmak için kullandığı bir adaptasyondur. (IV) Biyo-lüminesansın yanı sıra, derin denizdeki bazı canlılar, yüksek basınca dayanabilmek için özel iskelet yapılarına sahiptir. (V) Bu adaptasyonlar sayesinde, denizlerin derinliklerinde hayatta kalabilen bu canlılar, ekosistem için büyük bir öneme sahiptir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Ateşin keşfi, tarih öncesi dönemlerde insanlığın evriminde önemli bir dönüm noktası olarak kabul edilir. (II) Bu keşif, insanların gıdalarını pişirerek daha çeşitli ve sindirimi kolay yiyeceklerle beslenmelerine imkân tanıdı. (III) Pişirilmiş gıdalar, sindirimin daha verimli olmasını sağlayarak insanların daha fazla enerji almasına yardımcı oldu ve bu da beyinlerinin gelişimine katkıda bulundu. (IV) Ayrıca, ateş sayesinde insanlar daha güvenli bir şekilde et tüketebilir hâle geldi çünkü ateş, ette bulunan zararlı bakteri ve parazitleri öldürmekteydi. (V) Soğuk gecelerde, ateşin sağladığı sıcaklık insanların daha rahat bir ortamda uyumalarına yardımcı oldu ve böylece onları soğuktan koruma altına aldı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Gülümseme, insanların duygusal durumlarını ifade etmelerine olanak tanıyan evrensel bir jesttir ve tarihsel süreçte çeşitli kültürlerde farklı anlamlar kazanmıştır. (II) Bilimsel araştırmalar, insanların ilk toplulukları kurdukları dönemlerden itibaren gülümseme jestini, karşısındaki bireylerle olumlu bir etkileşim kurmak için kullandıklarını göstermektedir. (III) Psikolojik olarak gülümsemenin, bireyin stres seviyesini azalttığı ve genel ruh hâli üzerinde olumlu bir etkisi olduğu bilinmektedir. (IV) Bu evrensel jestin, insan evrimi sırasında, sosyal kohezyonu artırma ve grup içi etkileşimi güçlendirme fonksiyonları olduğuna inanılmaktadır. (V) Gülümseyen bireylerin, diğer insanlar tarafından daha güvenilir, samimi ve yaklaşılabilir olarak algılandığı, birçok deneyde ortaya konmuştur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Canlıların evrimsel süreçte nasıl değiştiğine dair bilimsel bulgular, fosil kayıtlarında izlenmektedir. (II) Özellikle Prekambriyen Dönem'ine ait fosiller, canlıların nasıl basit hücre yapılarından karmaşık organizmalara dönüştüğüne dair benzersiz bilgiler sunar. (III) Evrimsel süreç içerisinde, canlıların farklı çevresel koşullara uyum sağlama yetenekleri, genetik varyasyonların bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. (IV) Aynı zamanda, doğal seleksiyonun baskısı altında, bazı türlerin nesli tükenirken bazıları daha avantajlı özelliklere sahip oldukları için hayatta kalmışlardır. (V) Özellikle su altı ekosistemlerinde, canlıların farklı derinliklere adapte olabilmeleri, basınç değişikliklerine ve oksijen seviyelerine olan tepkileriyle şekillenmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Sanat, toplumların duygusal ve kültürel ifadelerini yansıtan bir araçtır. (II) Tarihsel dönemler boyunca sanat eserleri o dönemin sosyal ve politik olaylarına tepki olarak ortaya çıkmıştır. (III) Sanatın en önemli işlevlerinden biri, bireyin kendi iç dünyasını ve hayal gücünü keşfetmesine yardımcı olmaktır. (IV) Kültürel etkinliklerin yaygınlaşması, bir toplumun ekonomik kalkınmasını doğrudan etkileyebilir. (V) Aynı zamanda, sanat, farklı kültürler arasında köprü kurarak iletişimi kolaylaştırır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Uzayın derinliklerini keşfetme amacıyla birçok ülke, farklı uzay teleskopları geliştirip uzaya göndermiştir. (II) Hubble Uzay Teleskobu, 1990'da fırlatıldıktan sonra, uzayın daha önce görülmemiş bölgelerini bize detaylı bir şekilde göstermiştir. (III) Bu teleskobun sunduğu görseller, günümüzde hâlâ kulanılmaktadır. (IV) James Webb Uzay Teleskobu ise Hubble'dan daha ileri teknolojiye sahip olup evrenin daha da derinlerine bakma kapasitesine sahiptir. (V) Bu teleskoplar, kızılötesi dalgaları da algılama yeteneğine sahip olup, böylece evrendeki soğuk nesnelerin ve gaz bulutlarının gözlemlenmesini sağlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Global bir fast-food zincirinin, farklı ülkelerde yerel mutfaklara uyum sağlamak için menüsünde değişiklikler yapması, uluslararası pazarda ayakta kalabilmenin bir yansımasıdır. (II) Özellikle Asya ülkelerinde menüye eklenen özel lezzetler, yerel tüketicilerin ilgisini çekmektedir. (III) Aynı şirket, sürdürülebilirlik ilkesini benimseyerek ambalajlarında geri dönüştürülebilir malzemeler kullanma kararı almıştır. (IV) Bu yaklaşım, tüketiciler arasında olumlu bir imaj yaratmayı hedeflemektedir. (V) Şirketin mobil uygulama üzerinden sunduğu özel indirimler ve kampanyalar, yerel lezzetlere ulaşmayı kolaylaştırmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) İfade etme yeteneği her sanatçıya has bir özellik değildir. (II) Sanatçı, kelimelerle ifade edilemeyenleri anlatabilendir. (III) Kelimelerin kifayetsiz kaldığı, dilin yetmediği yerde sembolik dille yeni bir anlam inşa eder. (IV) Açıklama katmadan gösterir. (V) Bilinç seviyesinde yaratılamaz bu yeni imgesel dünya, bilinç dışı ve sezgisel olanla kurgulanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 1
- ✓ 2019 – 1
- ✓ 2020 – 2
- ✓ 2021 – 2
- ✓ 2022 – 3
- ✓ 2023 – 1

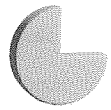
TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bu soru kalıbı da ÖSYM'nin en sevdiği soru tarzlarından biridir. Her yıl en az bir tane soru olarak karşımıza çıkar. Parçanın başında, ortasında ya da sonunda boşluk bırakılır. En uygun cümleyle tamamlanması istenir.
- Parçada boş bırakılan yerden önce ya da sonra karşıtlık bağlaçları (ama, fakat, ancak ...) varsa anlamca birbirine zıt durumları şıklarda aramalıyız.
- Parçada birbirini konu bakımından tamamlayan, anlamı pekiştiren bağlaçlar edatlar (üstelik, hatta, bununla birlikte...) varsa kendinden önceki cümlenin anlamca devamı, pekiştirilmiş hâlini buluruz.
- Şunu unutmayalım: Parçaya eklenecek cümle parçanın ana düşüncesinden, anlamından ve bağlamından farklı olamaz. Yeni bir bilgi vermez bize. Aslına bakarsanız var olan düşünceyi pekiştirir, yineler ya da bağlaçlarla zıddını verir.
- Boşluğa en yakın ifadeye odaklanmak soruyu hızlı çözdürür.

SORU KALIPLARI

- Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
- Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?
- Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?
- Bu parça, aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülürse parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

ÖRNEK

Bir televizyon kanalı her yıl sonunda yılın en etkili programını belirler ve yılbaşı gecesinde bu programı tekrar yayınlar. 2015 yılında ise izleyiciler, ekranda sadece bir saat kumbarası gördüler. Bu sıra dışı seçim aslında çok derin bir anlam taşıyordu. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Zamanın ne kadar hızla geçtiğini ve her anın kıymetini bilmenin önemini vurguluyordu

B) Artık televizyon programlarının kalitesinin düştüğüne dair eleştirel bir yaklaşım sunuyordu

C) Televizyon kanalı, gelecekte sadece belgesel yayınlarının olacağını belirtiyordu

D) Giderek artan reklam sürelerine dikkat çekmek istiyordu

E) İzleyicilere yeni yılın ilk saniyelerinde, bu ekonomik açıdan sıkıntılar yaşanacağı anımsatılıyordu

ÇÖZÜM

Verilen bilgilere dayanarak ekranda sadece bir saat kumbarasının gösterilmesi, zamanın geçişine veya zamanın değerine dair bir mesaj vermek amacıyla yapılmıştır. Bu nedenle en uygun cümle "A" şıkkındadır.

1. Bir banka hesabı düşünün, sihirli bir banka hesabı. Her sabah, 86 bin 400 dolar adınıza yatıyor. Ama para, ertesi güne kalmıyor. Harcayamadığınız durumda sıfırlanıyor. Ertesi sabah yine 86 bin 400 dolarla başlıyorsunuz güne. Ne yapardınız? Son meteliğine kadar harcamak için ne gerekiyorsa onu değil mi? Hepimizin böyle bir bankası var. Adına "zaman" diyoruz. Her sabah bize 86 bin 400 saniye veriyor. Akşam uyuduğumuz anda hesabını sıfırlıyor. Geriye dönüş yok! Dilediğiniz gibi kullanmak elinizde. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Gün gelir de yaşlandığımızda gençliğin ve daha da önemlisi sağlığın kıymetini anlamış oluruz ve son zamanlarımız ahlarla geçer
B) Yaşadığımız zamanın kıymetli olduğunu anlayabilmek için öncelikle boşa geçen zamanla ne kadar para kaybettiğimizi bilmemiz gerekir
C) Dolayısıyla zamanı anlamlı kılmak istiyorsak bol bol kitap okumalı, spor yapmalı, sevdiklerimizle daha fazla vakit geçirmeliyiz
D) Her şeyin bu kadar savurgan ve düşüncesiz yaşandığı, tüketildiği dünyada, zamanın kıymeti açısından bunun farkında olmamız gerekiyor
E) İnsanlar, geçmişte yaptıkları hatalardan ders çıkarmalı; geleceklerini ona göre şekillendirmeliler

2. İlkel bilgeliğin krallara tekrar tekrar hitap ettiği Doğu'da, peri masalları taklit edilemez bir ihtişama sahipti. Ancak bu tür Batı'ya taşınıp sonunda iki ya da dört satırlık tek bir duygusal dize içeren kısa öyküler şeklini aldığında masal çocuklara yönelik gerçek bir eğitim özelliği olarak görülmeye başlandı. Peki, La Fontaine aynı masal türünde kendini büyük bir şair olarak kabul ettirmeyi nasıl başardı? Çünkü o, ----.

Bu parça aşağıdaki yargıların hangisiyle tamamlanırsa sanatçının özgünlüğü vurgulanmış olur?

A) hikâyeler ve tarih arasında bağlantı kurarak geçmiş bilgileri iyi bir şekilde kullanmıştır
B) masallar için yaratıcı bir hayal gücünü kullanarak masala yeni şiirsel yollar açmıştır
C) bir çocuğun zihninden geçen saf duyguları hissetme yeteneğine sahip olmuştur
D) yenilikçi fikirlerle sınırlı kalmamış ve eskilerin de izinden gitmeye devam etmiştir
E) geleneksel bir anlatı içinde klasik biçimi iyi bir şekilde kullanmıştır

3. ----. Taşlardan yapılan baltalar, bakır, kalay gibi metallerin eritilmesiyle yapılan kılıçlar, ok ve mızrak uçları, tahta veya metalden yapılan kalkanlar, zırhlar ve başlıklar bu alandaki ilk arkeolojik bulgulardandır. Diğer topluluklardan ve yırtıcı hayvanlardan korunmak veya hayvanları avlamak amacıyla ortaya çıkan bu icatların sayısı her geçen yüzyılda daha da artmış, toplumların birbirleriyle etkileşime geçmesi, ticaretin başlaması ve savaşların yapılması ile savaş aletleri konusunda insanlığın bilgi birikimi artmıştır.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yapılan arkeolojik çalışmalar, insanlığın madenleri işleme noktasında her çağda üstüne koyarak ilerlediğini gösteriyor
B) Toplumların uzun vadede geçirdiği evreler incelendiğinde ilk çağlardan günümüze değin eşya yapımında kullandıkları madenler bir ipucu verebilir
C) İlk Çağ medeniyetlerinin savaşlarda kullandığı aletler arkeolojik kazılarla gün yüzüne çıkarken insanlığın doğayla mücadelesi de gözler önüne serilmektedir
D) İnsanların ve toplumların en temel ihtiyaçlarından biri olan güvenlik konusunda ilk çağlardan itibaren icatların yapılmakta olduğu, arkeolojik çalışmalar sonucunda ortaya konmuştur.
E) Geçmişte toplumların birbirleriyle etkileşimde bulunduklarının en büyük göstergesi, arkeolojik kazılarda aynı aletlerin farklı bölgelerde ortaya çıkmasıdır

4. Gerçek başarı, yazarı şımartmaz; kibirli, bencil, kendini beğenmiş birine dönüştürmez; ---- . Bir yazar sert ve acımasızsa, kırıp döküyor, başkalarını incitiyorsa biliniz ki başarısızlığının intikamını alıyordur. Bunu yaparken daha bir hırslanır, daha bir kırıp döker.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) sanat dairesi içinde bazen ustalaşmak kibri de peşinden getirebilir
B) başkalarına benzememesi için onun kendine has bir üslup kurmasını sağlar
C) toplumun her kesiminden insanı algılamasını telkin eder
D) aksine hoşgörülü ve alçak gönüllü olmasını sağlar
E) tam tersi onu sert eleştirilere karşı güçlü kılar

5. Bir balın kaliteli olup olmadığını anlamak için renginin koyuluğuna bakabilirsiniz. (1) İkinci adımda bal kavanozunu ters çevirip balın akış özelliğine bakın. (2) Bu da vitamin ve mineral açısından zayıf olduğunu gösteriyor. Üçüncü adımda ise balı kaşıkla süzerken izleyin. (3) Bal bu hareketi yapıyorsa doğal yolla elde edilmiş demektir.

I. Eğer çok akışkansa ve hava kabarcığı hemen yukarı çıkıyorsa o bal şekerli olabilir

II. Balda saydamlık azaldıkça balın kalitesi artıyor

III. Kaliteli balın tamamı akmaz, son damladan sonra lastik gibi geri gelir

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 ile belirtilen yerlere I, II, ve III numaralı cümlelerden sırasıyla hangileri getirilmelidir?

	1	2	3
A)	II	I	III
B)	I	II	III
C)	III	I	II
D)	II	III	I
E)	I	III	II

6. ----. Çünkü insanı anlatmada aracısızdır edebiyat. Tarihin insanı anlattığı söylense de bu bana hep kocaman bir yalan gibi gelmiştir. Öyle ya, insanı tarih değil, edebiyat anlatır. Tarih ise insanı anlatmada yine edebiyattan faydalanır. İnsanın kendini bulması için önce araması gerekir sanırım. Peki, insan neden bir gün kendini aramaya çıkar? Yolda kaybolduğu hissini neden yaşar insan? Birçok yazar böylesi sorularla yola çıkıp önemli metinler yazmıştır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Eleştirmenin değerlendirmeleri doğrultusunda edebî ürünler anlam kazanır.
B) Edebiyat en basit tanımıyla malzemesi insan olan bir sanattır.
C) İnsanın olmadığı yerde güzel sanatlardan söz edilemez.
D) Edebiyat da diğer sanatlar gibi insanın ilgisini çekmeye çalışır.
E) İnsanla doğrudan iletişim kuran sanat dallarının başında edebiyat gelir.

7. İnsanlar düşünce ve mantık tarafından yönlendirilse de güçlü duygulardan ve farklı duygusal faktörlerden de etkilenirler. Benzer düşüncelere ancak farklı duygulara sahip iki kişiyi ele alırsak bireysel olarak belirli duyguların iki kişinin çok farklı davranmasına neden olabileceğini görebiliriz. Başka bir deyişle, herhangi bir duygu kişiyi bir şey yapmaya sevk edebilir ve genellikle davranışlarını yönlendirir. Bazı araştırmacılar duyguları bir saatin piline benzetmektedir. ----. Dolayısıyla harekete geçmek için gerekli güç, duygularda ortaya çıkar.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Saatin pili, belli bir süre çalıştıktan sonra tüm enerjisini kaybederek yerine yenisinin geçmesi için kendisine ayrılan yere geçer
B) Duyguların da saatin de harekete geçmesi için belli bir itici güce ihtiyaç olduğundan birey tek başına düşünmemelidir
C) Saatin çalışması gibi bireyin de duygularını aktif hâle getirebilmesi düşüncelerin doğrudan müdahalesine bağlıdır
D) Pilsiz saat nasıl hareketsizse duyguların yönlendirmediği birey de tıpkı pilsiz saat gibi fonksiyonlarını gerçekleştirecek enerjiden yoksundur
E) Nasıl ki saati tek başına düşünmek yanlışsa bireyi de sadece duygulardan ibaret bir varlık olarak düşünmek yanlış olacaktır

8. Hayat bir oyundur. Büyüklerin dünyasında bu oyunun kurallarında bir esnetme yapılmaz, hak gözetilmez. Oysa çocuklarda işler farklı yürür. Örneğin çocukların taşlardan yaptıkları kalelerin üst direkleri yoktur. Havadan çekilen bir şutun gol olup olmaması, o kalede duran kalecinin boyuna göre hesaplanır. Kalecinin boyu ne olursa olsun, zıpladığında yakalayamayacağı yükseklikten geçen top gol sayılmaz. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Dolayısıyla çocuklardaki adaletin sağlanması için her iki kaleye de aynı boyda çocuklar geçer
B) Bazen tartışmalar yaşansa da sonunda işin tatlıya bağlandığı bir ilişki söz konusudur
C) Çocukların kaleye geçen arkadaşlarının boyuna göre düzenledikleri bu adalet duygusuna, büyüklerde rastlanmaz
D) Çocukların dünyasındaki adalet duygusu zaman geçtikçe yerini menfaate bırakır
E) Bazen de oyun dışında kalan çocuklardan biri hakem tayin edilir ve onun vereceği karara uyulur

9. 1960'lı yıllarda genetik, çevresel ve sosyal faktörlerin çocuğun gelişimini ve öğrenme sürecini nasıl etkilediği sıkça tartışılıyordu. Albert Bandura ise ----. Bunu kanıtlamak için ise Bobo Doll Deneyi'ni gerçekleştirdi. Deneyde hacıyatmaz olarak bilinen oyuncak kullanıldı. Deneye katılan çocuklar 3 gruba ayrıldı. İlk gruba, oyuncağa agresif davranışlar sergileyip zarar veren yetişkinlerin, ikinci gruba oyuncağa sevgi gösteren ve iyi davranan yetişkinlerin videosu izletildi. Üçüncü grup ise kontrol grubuydu, herhangi bir şey izlemediler. Çocuklar oyuncağın bulunduğu odaya gönderildiğinde ise izledikleri videolarla aynı davranışları sergilediler. Saldırgan davranış sergileyen yetişkinleri izleyen erkek çocukların, erkek yetişkinleri daha fazla rol model olarak aldığı gözlemlendi. Kızlarda da yine aynı sonuçlar çıktı. Bu da çocukların kendi cinsiyetinden olan yetişkinleri daha fazla örnek aldığını ortaya çıkardı.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) bir davranışın kökeninde doğuştan getirilen özelliklerin baskın olabileceğini ileri sürüyordu
B) yaşanan çevrenin baskın genlerle birleşerek çocuğu iyi veya kötü davranışlara ittiğini belirtiyordu
C) çocukların davranışlarının genetik faktörlerden ziyade sosyal taklitçiliğe dayandığını düşünüyordu
D) davranışların temelinin insan doğasındaki genetik etkenlerin gelişmesine bağlı olduğu kanısındaydı
E) genlerle taşınan özelliklerin sosyal çevreyle birleşerek mizacı oluşturduğunda ısrarcıydı

10. Edebiyatın sosyolojik olanağı, temelde edebiyat-toplum ilişkisini kurcalamak ve her iki alan arasında kopmaz bağların varlığını dile getirmektir. Edebiyat-toplum ilişkisini kurcalayan külliyat, edebiyat ile içinde üretildiği toplum arasında kopmaz, yadsınamaz, reddedilemez bağların mevcut olduğunu iddia etmektedir. ----. Edebiyat doğrudan toplumsal gerçekliği ve toplum olaylarını anlatmasa dahi toplumsal yapı ile ilgili olmak, ondan etkilenmek durumundadır. Çünkü edebiyatın oluştuğu, geliştiği ve anlatıldığı ortam tamamıyla toplumdur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

A) Dolayısıyla toplumsal ortamın edebî metni anlamada yardımcı olması gerekir
B) Ancak edebiyat ulusal özelliklerden sıyrılarak evrenselliğe doğru yol olabilir
C) Edebiyat ile toplum arasında kurulacak bir ilişki faydacılığı doğurur
D) Buna göre ne edebiyat toplumdan ne de toplum edebiyattan bağımsız algılanabilir
E) Edebiyattaki bir tavır ve durum doğrudan toplumsal gerçekliğe işaret edebilir

11. Dün olduğu gibi bugün de yurdumuzda yaşlı, genç birçok şair var. ---- . Yazık ki şairlerin çoğu şiirde asıl bu erdemin aranması gerektiğini unutuyorlar. Şiirin, birtakım konular üzerinde söz söylemek olduğunu sanıyorlar. Bakıyorsunuz duygularını, düşüncelerini anlatıyorlar; söylediklerinin size dokunduğu da oluyor; yüreklerinin çarptığını işitiyorsunuz yahut hoşa gidecek benzetişler buluyorlar; gülümsüyorsunuz. Ama o çarpan yürek de sizi gülümseten o benzetişler de kitapların içinde kalıyor. Ben asıl şiir diye kitaplardan çıkan, okuyanların bir daha dillerinden düşmeyecek kadar hayatlarına karışan, sözden kurulmuş şekillere derim.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bu kadar şairin şiirin içeriğine dair söz söyledikleri sıkça görülen bir durumdur
B) Ancak çok şair olması iyi şiirlerin yazıldığı anlamına gelmiyor
C) Bu şairlerin ancak küçük bir kısmı hayatı anlatarak dillerde yer etmiştir
D) Her şairin yarattığı imge dünyası şiire farklı dünyaların kapısını açıyor
E) Şiiri yarınlara aktaracak bir sanat anlayışı da bu şairlerden bazılarının attığı bir adım olmuştur

12. ----. Ama bunun aksi de mümkündür ve edebiyatta örneklerine sıkça rastlanır. Zaman içinde kötü çıkışını silebilir adam, hiç ummadığımız kadar geliştirebilir yazdıklarını. "Şiir yetenek işidir ve yetenek önemlidir ama işin yüzde biridir ancak." diyen kimdir peki? Araştırmak, bilgi sahibi olmak, birikimli bir hâle gelebilmek çok daha önemlidir. Bunları bildiğimiz içindir ki genç şair adayına hak ettiğinden fazla bir zaman ayırmadan da edemeyiz.

Bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Kumaşın kalitesini anlamak için koca bir topu açmak gerekmez elbette; daha ilk yazdıklarından, ilk ipuçlarından bellidir şair
B) Gömleğin ilk düğmesinin yanlış iliklenmesi nasıl ki son düğmeden anlaşılıyorsa şair de sanatının sonuna geldiğinde anlaşılır
C) Yetenek dediğimiz şey, şairi bir yere kadar taşırken çaba ve azim onu bambaşka yerlere götürür
D) Edebiyatı özellikle de şiiri sadece duyguları ifade etme aracı olarak görseydik ağzı laf yapan herkese şair dememiz gerekirdi
E) Ortaya çıktığı andan itibaren eleştiri yağmuruna tutulan bir şairin gelişmesi mümkün değildir

1. Brown Üniversitesinden araştırmacıların yaptığı çalışmaya göre, katılımcıların farklı bir yerde ilk kez uyuyacağı zamanlarda, beynin sol yarım küresindeki varsayılan durum ağının daha aktif olduğu ve derin uyku süresinin daha kısa olduğu, beynin bu bölümünde dış uyaranlara verilen tepkinin daha yüksek seviyede olduğu tespit edilmiş. Uzmanlar bunun, olağan dışı bir durum tespit edildiğinde vücudun anında tepki vermesini kolaylaştırdığını belirtiyor. Kısacası ----. Bu nedenle herhangi bir tehdidi anında fark edebilmek için sol yarım küre çevreyi gözlüyor. Diğer bir ifadeyle bir gözünüz açık uyuyorsunuz.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) ilk kez uyuyacağınız ortamı evinize göre daha tehlikeli bir yer olarak algılıyorsunuz
B) vücutta meydana gelen her değişim, bir bakıma sensor görevi görüyor.
C) bireyin başka yerde uyuyamaması, bulunduğu ortamdaki kişilerle olan ilişkisine bağlıdır
D) alışkanlıkların dışına çıkmak kişide ilk önce paniğe neden olur
E) uykuya geçmek için kendi ev ortamınızın sağlandığı koşullara sahip olmalısınız

2. Sümer temelli olmakla birlikte Akad, Asur, Babil ve Pers medeniyetlerinin izlerini de taşıyan, bölgenin aldığı sürekli göçlerle ve yaşadığı akınlarla beslenen, çok kültürlü Mezopotamya mitolojisinde; Sümerlerin göçebelik dönemleri sırasında, göçleri için yön saptamada yaşamsal önem taşıyan sağlam bir yıldız bilgisi edinmiş olmaları ve yerleşik düzene geçince de bu bilgileri ile ekim, biçim ve taşkın zamanlarını gökyüzündeki yıldızların değişen dizilimlerine göre saptayabilmek konusundaki başarıları önemli rol oynamaktadır. İşte bundan ötürü ----.

I. doğayla iç içe olma durumu, birçok medeniyette olduğu gibi burada da kendisini göstermektedir

II. geçmişte adından sıkça söz ettiren uygarlıklar mitoloji sayesinde günümüzde de unutulmamaktadır

III. tabiatın asırlar boyunca kendini yenileyip insanlara farklı şekillerde yardımcı olduğu söylenebilir

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre numaralanmış cümlelerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Araştırmacılar vahşi bir şempanzenin annesine sadece paylaşma amacıyla bir nesne gösterdiğini gözlemlemişler. Bu sosyal davranışın daha önce sadece insanlara özgü olduğu düşünülüyordu. Araştırmacılar, bir yaprağa bakan şempanzenin annesini de kendisine katılmaya davet ettiği anları kayıt altına almışlar. Keşif, vahşi şempanzelerin belli sosyal durumlarda birbirleriyle deneyimlerini paylaştığını ve dünya hakkında yorum yapmak ya da görüş belirtmek için el işaretleri kullandıklarını akla getiriyor. ----.

Bu parça aşağıdakilerin hangisiyle <u>sürdürülemez</u>?

A) İnsanların hayatlarının ilk yılında ilgilerini çeken cisimler ya da olayları ima yollu el işaretleriyle başkalarına göstermeye başlaması şempanzelerin bu davranışı aynı sebeple yaptığını gösteriyor
B) Şempanzeler şimdiye dek belgelenen tüm ima yollu el işaretlerinde, dikkatlerini çeken bir şeyi paylaşmaktan ziyade bir şey istemişler
C) Şempanzelerin bu davranışı tıpkı insanlar gibi ilginç buldukları şeyleri başkalarına gösterme durumundan kaynaklanıyor
D) Sadece paylaşmak için "paylaşma"nın, benzersiz bir insan özelliği olduğu öne sürülmüştü fakat vahşi şempanzelerde gördüğümüz şeyler bu durumun aksini gösteriyor
E) Yetişkin bir şempanzenin tımar ettiği annesine bir yaprak göstermesi, annesinin yaprakla bir şey yapmasını değil; çok büyük ihtimalle onun da yaprağa bakmasını istemesiyle ilgilidir

4. Sanat bize gerçekliği değil, bir görüntüyü, bir kopyayı gösterir. Çünkü sanatta söz konusu olan gerçeklikler değil, sadece görüntülerdir. Sanatçı ile nesneler arasındaki ilgi, taklit ilgisidir. Sanatçı nesneleri, görünüşleri taklit eder. Sanatın taklit ettiği nesneler, aslında gerçek varlıklar olan ideaların gerçeklikten yoksun bulunan kopyalarıdır. Buna göre de sanatın ortaya koyduğu şeyler, kopyaların kopyaları olacaktır. O hâlde sanat, gerçeklik ile değil, kopyalarla ilgilidir. Öyleyse diyebiliriz ki şairler, Homeros başta olmak üzere, en yüksek değerleri anlatırken veya herhangi bir şeyi uydururken birer benzetmecidirler sadece. Yani ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) gerçeğin kendisine ulaşamazlar
B) sanatçı ya da şair değildirler
C) iyi görüntü bulmanın peşindedirler
D) ressam gibi gördüklerini çizerler
E) dili temayla birleştirirler

5. Gemicilikte en kötü senaryo, güvenli bir limana doğru olan açık göstergelerin kaybolmasıdır. Hiçbir kaptan körlemesine seyahat etmek istemez; bu yüzden ----. Benzer biçimde mühendislik de dikkatli ve muhafazakâr bir meslektir. Mühendislerin işi de bilimsel akranlarının veya kendilerinden daha önce gelenlerin buluşlarını uygulamaya geçirmektir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) kaptanlar, teknik aksamın yanında geleneksel bilgi birikimlerinden de yararlanır
B) pusula gibi yön gösteren cihazlar kaptanların tek önemli yoldaşıdır
C) gemicilik sektörünün riskleri üzerine bilimsel araştırmalar yapılır
D) bir mühendislik harikası olan gemilerin modern olması önem arz etmektedir
E) günümüzün en popüler mesleklerinden bir hâline gelmiştir

6. İnsan gözünün en az duyarlı olduğu ışık, görünür ışık tarafında yer alan diğer renklere göre daha uzun dalga boyuna sahip olan kırmızı ışıktır. Öyle ki gece lambası olarak kullanıldığında diğer renkli ışıkların aksine sirkadiyen ritmi bozmadığı, yani biyolojik saati etkilemediği görüldü. Bu yüzden gece görüşü için en iyi seçim olduğu söylenebilir. Denizaltılardaki ışıklandırmalar kırmızı ağırlıklıdır. Fakat bu kırmızı lambalar sadece hava kararınca yakılıyor. Gündüz ışıklandırmaları daha parlak ve açık renkli. Dışarıda hava karadığında içerideki ışıklar da çok daha loş olan kırmızıya çevrilir. Dolayısıyla kırmızı ışık, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse kırmızı ışığın, denizaltılarda kullanılmasının uykuyla ilgili sebebine değinilmiş olur?

A) gece görüşünü kolaylaştırdığından olası çatışmalarda önemli bir role sahiptir
B) personelin su altındaki psikolojik baskıyı azaltmasına yardımcı olmaktadır
C) dışarıda gece mi, gündüz mü olduğu konusunda mürettebata bilgi vermektedir
D) mürettebatın, denizaltının panellerini rahatça görmesini sağlamaktadır
E) mürettebatın, vücutlarının sirkadiyen ritimlerini geceye uyarlamalarını sağlamış olur

7. Postmodern yorumcular, dünyayı idealize edilmiş bir ütopya olarak görme değil, olduğu gibi kabullenme ve tanımlama eğilimindedir. Tüm çeşitleri, renkleri, tonları yorumlarken öncelikle onları var kabul eder ve bunların gerekçelerini üretirler. Bu nedenle de postmodernizm, bir ekol ve hareketten çok, verili olana teslim ve bağlılık sergileyen bir düşünce hareketi görünümündedir. Bir başka deyişle, ----.

I. postmodern düşünce; var olanı, somut olarak yaşananları yüceltir ve meşrulaştırır
II. postmodern yazarlar, başkalarının ayak izine basmadan kendi dünyalarını okura yansıtır
III. bu düşünce sistemi, varlığın üstündeki sis perdesini aralar ve okurun zihnini yeni imgelerle besler

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre, numaralanmış cümlelerden hangisi getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

8. İlk insanlar doğa ile uyum içinde yaşadılar ve her şekilde, her anlamda ona tamamen bağımlıydılar. Bu insanlar doğadan ayrı düşünülemezdi. Tarihin akışı içinde yaratılan medeniyetler, saf hâldeki doğa ile insan arasındaki mesafeyi artırmıştır. Böylece insanlar daha bağımsız hareket etmeye, kendi medeniyetlerinin eserlerini ve araçlarını kullanarak doğal çevrenin dışında yeni bir sosyal çevre, yeni bir kültür ve medeniyet aşaması yaratarak insanın kendine olan güvenini, zihnini, aklını, bilgisini daha da artırmaya başlamışlardır. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Nitekim insanlar doğa üzerinde tam bir kontrol sahibi olmuş, onu kendi isteklerine göre değiştirmiş ve aynı zamanda ona zarar vermiştir
B) Sonuç, doğal ortamın dışında ikinci bir ortamın, tamamen ve doğrudan insan yapımı yapay bir kültür ve uygarlık ortamının ortaya çıkmasıdır
C) Dolayısıyla insanın doğayla ilgili yaptığı her şey nihayetinde onları etkilemekte ve değiştirmektedir
D) Geçmişten günümüze insanlar sürekli olarak yaşadıkları çevreyi değiştirmiş ve toplum bu değişimi yakalayarak doğayı kirletmiştir
E) İlk insanlardan günümüz insanına kadar doğayı en çok değiştiren, kirleten ve canlandıran insanlar olmuştur

1. ----. Bilim tarihinde deneysel fiziğin bu tip başarıları her zaman çok daha çığır açıcı olmuştur. Bu anlamda Rutherford'un meşhur altın levha deneyi, Faraday'un elektromanyetik indüksiyonu keşfi, Röntgen'in X ışınlarını gözlemlemesi önemli köşe taşlarından sayılmakla birlikte Onnes'in süper iletkenliği keşfi hem teorik hem deneysel çalışmalara getirdiği soluk ile deneysel fizik tarihinde çok özel bir yere sahiptir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Deneysel fizik alanında çalışma yapmış birçok bilim insanı, dünyanın kaderini değiştirecek keşiflere tesadüfler aracılığıyla imza atmıştır
B) Bir deneysel fizikçinin en büyük rüyası daha önce hiçbir teoride öngörülmemiş, kimsenin aklına gelmemiş bir tabiat olayını gözlemlemektir
C) Fiziğin en önemli unsurlarından olan deney, keşiflerin ortaya çıkmasını sağlamada en güvenilir yöntem olmuştur
D) Bazı fizikçiler, buluşlarını klasik araştırma yöntemlerinden farklı olarak kendi metotlarıyla bilim dünyasına kazandırmışlardır
E) Tarihe damga vurmuş buluşların deneysel fizik kurallarına göre ortaya çıkmadığı çoğu çevrelerce kabul görmektedir

2. Rönesans Dönemi sanatçılarından İtalyan Michelangelo'nun yaptığı heykelleri hayranlıkla izleyenler, ona bu kadar canlı heykelleri nasıl yapabildiğini sormuşlar. Resimleri, şiirleri, mimari yapıtları ve heykelleriyle Avrupa sanatını yönlendiren ender sanatçılardan biri olan Michelangelo, bu soruyu şöyle açıklamış: "Önümde duran kocaman mermer kütleye baktığımda taşı değil, içindeki heykeli görürüm. Bütün yaptığım iş,----."

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) insanlarda estetik haz uyandıracak bir form yakalamaktır
B) heykeli ortaya çıkaracak doğru malzemeleri seçmektir
C) heykeli hapsetmiş olan parçaları keskimle yontmaktan ibarettir
D) zor gibi görünen bir şeyi kolaya dönüştürmekten başka bir şey değildir
E) tüm eleştirilere zihnimi kapatarak sanatıma odaklanmamdır

3. Yaratıcılık, bir şeyi daha önce hiç kimsenin düşünmediği şekilde düşünmek, başkalarının görmediği bir yolu görmek demektir. Daha önce var olan fikirleri bir araya getirmek ve orijinal bir sonuç çıkarmak, yeni bir şeyler yaratmak demektir. Yaratıcılık, bilgi ve düşüncenin özgürce akmasını sağlar ve çözülmesi zor problemleri çözmeye yardımcı olabilir. Bir bilim insanının laboratuvarında yaptığı bir deney sonucunda elde ettiği bulguları bir sanatçının tuvalinde resmettiği bir tabloya dönüştürebilir ya da bir yazarın kaleminden çıkan bir hikâyeyi bir film yapımcısının beyaz perdeye taşımasına yardımcı olabilir. Ama unutulmamalıdır ki ----.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) yaratıcılık sınırsızdır ve özgürce kullanılabilir
B) yaratıcılığın geliştirilmesi öncelikle bireyin yeteneklerine bağlıdır
C) yaratıcılık, genellikle izole bir süreç olmasa da çoğu zaman bir bireyin iç dünyasından kaynaklanır
D) yaratıcılığın geliştirilmesi, eğitim ve öğretim süreçlerinin temel amaçlarından biri olmalıdır
E) yaratıcılık, dikkat ve özen gerektiren, uygulamaların düşünceli ve amaçlı kullanımını gerektirir

4. Roman, düşünce ve duyguları anlatma biçimi olarak geniş bir yelpazeye sahiptir. Bu yüzden bazıları romanı "edebiyatın kralı" olarak kabul eder. Ancak bu durum, romanın sadece bir edebiyat türü olduğu gerçeğini yadsımamalıdır. Diğer taraftan, romanı tamamen edebiyatın bir parçası olarak tanımlamak, onun çeşitli anlatı teknikleri ve perspektiflerle zenginleşme potansiyelini göz ardı edebilir. En uygun yaklaşım, -----.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) romanın diğer edebî türlerden tamamen farklı olduğunu kabul etmektir
B) romanın bir edebiyat türü olduğunu kabul etmekle birlikte onun geniş anlatı yelpazesinin de takdir edilmesidir
C) romana özgü olan anlatı tekniklerini tespit etmeye çalışmaktır
D) romanın edebiyatın en kapsamlı türü olduğunu kesin bir şekilde belirtmektir
E) romancının, okuyucu beğenisini elde etmek adına hangi teknikleri kullanabileceğini araştırmaktır

5. Sanat eğitiminde pratik ve teorik bilginin dengeli bir şekilde sunulması gerekir. Ancak özellikle Türkiye'de gözlemlenen eğilim, sanat eğitiminin büyük ölçüde teorik bilgilere dayandırılmasıdır. Sanat öğretiminde uygulama ve deneyimlere verilen önem genellikle azdır. Öğrencilere temel teoriler ve tarih anlatılırken yaratıcılık ve eleştirel düşünme becerileri genellikle ihmal edilir. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre,

I. Bu durumun eğitim sisteminde yaratıcı düşünme ve eleştirel bakış açısının gelişmesini engellediğini üzülerek görüyoruz

II. Bu durumda öğrencilere teorik bilgi yüklemesi yapılarak sanatsal beceri ve yeteneklerinin yeterince desteklenmediğini gözlemliyoruz

III. Ancak teorik bilgiye dayalı bu eğitim modeli, bazı öğrencilerin akademik başarısını artırmıştır

yargılarından hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

6. Kültürel miras, tarih boyunca bir toplumun birikimlerini, değerlerini, inançlarını ve kültürel özelliklerini temsil eder. Bu mirası oluşturan her bir unsur, toplumun kimliğini ve karakterini belirler. İster maddi olsun isterse maddi olmasın, kültürel miras unsurları bizlere geçmişten bir iz, bir hikâye anlatır. ----. Bu da bize, bir toplumun kültürel değerlerinin sadece geçmişi değil, aynı zamanda geleceği de şekillendirebileceğini gösterir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Örneğin, bir şehrin tarihî dokusu, o şehrin geçmişten bugüne ne kadar zengin ve çeşitli bir kültürel birikime sahip olduğunu gösterir.

B) Fakat ne yazık ki bazı durumlarda, kültürel miras unsurları zaman içinde yok olabilir ve bu durum, bir toplumun kimliğini olumsuz etkileyebilir.

C) Bunun yanında, bir toplumun kültürel mirası, genellikle o toplumun genç nesilleri tarafından da korunur ve geliştirilir

D) Ayrıca, kültürel miras unsurlarının turizm endüstrisine önemli bir katkısı vardır, bu da ekonomiye önemli bir gelir kaynağı sağlar

E) Tarihî ve kültürel değerlerimize sahip çıkmak, gelecek nesillere aktarmak toplumların görevleri arasında yer almalıdır

7. Çoğu insan için kahvaltılar çay demlenirken evin içine yayılan kokusuyla başlar. Genellikle yoğun bir gece geçiren insanlar için bu, bir güne başlangıç anlamına gelir. Kendine özgü kahvaltı ritüelleri olan birçok insan için kahvaltı, herhangi bir öğün olmanın ötesinde bir başlangıç ritüelidir. Kahvaltıyı bir zorunluluk olmaktan çıkarıp bir deneyime dönüştüren şey de budur. Kişinin sevdiği bir müziği açıp, gazetesini alıp kahvaltı yapması veya ailesiyle sessiz bir sabah kahvaltısı yapması, kişinin güne başlama ritüelidir. Bunun yanı sıra ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi <u>getirilemez</u>?

A) sabah kahvaltısı kişinin güne başlama enerjisini belirler

B) kahvaltı yapmayan bir kişi genellikle günün ilk saatlerinde kendini daha hâlsiz hisseder

C) kahvaltı ritüeli, insanın güne başlama biçimini ve enerjisini belirleyen önemli bir etkendir

D) insanlar kahvaltı alışkanlıklarını genellikle çocukluklarında geliştirirler ve bunlar zamanla bir ritüele dönüşür

E) insanların çoğu kahvaltıları sırasında bir sonraki öğüne neler yeneceğini planlar

8. Birçok sanat türü varken sinema her zaman özel bir yere sahip olmuştur. Görsel ve işitsel anlamda sunduğu zenginlik, anlatım biçimlerinin çeşitliliği ve izleyiciye yaşattığı deneyim, sinemayı diğer sanat dallarından ayırır. Sinemanın bu etkileyici gücü, tarih boyunca çok çeşitli biçimlerde kullanılmıştır: savaş propagandasından, sosyal meselelerin ele alınmasına, bireysel dramların tasvirinden, fantastik hikâyelerin anlatılmasına kadar. Fakat sinemanın gücünün ötesinde, içerdiği derinlik ve karmaşıklık nedeniyle genellikle izleyicinin bilincine ulaşmayan birçok unsur bulunmaktadır. Öyle ki ----.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) film yönetmenleri genellikle filmlerinde örtük anlamlar ve simgeler kullanmayı tercih ederler

B) her filmin bir izleyicinin hayatında yaratabileceği etki, bir başka izleyici için aynı olmayabilir

C) sinemanın bir sanat formu olarak gelişiminde önemli rol oynayan birçok etken vardır

D) bir filmin tam anlamıyla anlaşılabilmesi için belirli bir sanatsal ve kültürel bilgi birikimine ihtiyaç vardır

E) sinema sektörü, teknolojik ilerlemeler ve yeni anlatım tekniklerinin sürekli bir şekilde geliştirilmesiyle canlılığını korur

1. Bir film festivali, her yıl geleneksel olarak 'Yılın Filmi' ödülünü belirler ve kazanan filmi büyük bir gala ile ilan eder. Ancak 2024 festivalinde, organizatörler büyük bir sürpriz yaptı. Sahneye dev bir sinema perdesi yerleştirildi ve üzerinde beyaz bir boşluk vardı. Bu beklenmedik sahne tasarımı, aslında son derece sembolik bir anlam taşıyordu. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Filmlerin içeriğinin değil, onları izleyenlerin yorumlarının önemli olduğunu vurguluyordu
B) Boş ekran, sinema endüstrisinin geleceğinin belirsiz olduğunu gösteriyordu
C) Bu yıl herhangi bir filmi ödüllendirecek nitelikte bulmamış olmalarını ifade ediyordu
D) 'Yılın Filmi' ödülünün artık verilmeyeceğini ilan etmekteydi
E) Her seyircinin, kendi 'Yılın Filmi'ni belirleyeceğini ima ediyordu

2. Bilim ve teknoloji, modern dünyada sürekli gelişmekte olan ve insan yaşamını etkileyen iki ana faktördür. Bilim, dünyamızı anlamamıza yardımcı olurken teknoloji bu anlayışı kullanarak yaşamımızı kolaylaştırır. Ancak bilimi ve teknolojiyi tamamen ayrı iki disiplin olarak ele almak, birinin diğerini destekleyen ve ilerleten doğasını yadsır. Öte yandan, onları bir ve aynı şey olarak görmek, her birinin benzersiz özelliklerini ve hedeflerini göz ardı edebilir. En iyisi, ----.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre, aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) bilimin ve teknolojinin ayrı ayrı disiplinler olduğunu belirtmektir
B) bilimin ve teknolojinin birbirinden bağımsız olduğunu kabul etmektir
C) her birinin özgünlüğünü kabul ederken bilim ve teknolojinin birbirlerini tamamladığını vurgulamaktır
D) bilim ve teknolojinin birbirini dışladığını ifade etmektir
E) bilim ve teknolojinin ayrı ayrı incelendiğinde daha iyi anlaşıldığını belirtmektir

3. ----. Her evin, her ofisin, hemen hemen her sosyal alanın bir parçası hâline geldi. Bunun yanı sıra, mobil cihazların yükselişiyle, artık çoğu insanın cebinde veya çantasında sürekli olarak internete bağlı bir bilgisayar var. Bu gelişmeler, bilgiye erişimi ve paylaşımını her zamankinden daha kolay hâle getirdi. Hızlı ve kolay bilgiye erişim, herkesin bilgiye erişebilmesini sağlamakta ve bilgiyi daha hızlı paylaşmaktadır. Ancak bu durum, bilgiye dayalı karar verme ve bilgiyi eleştirel bir şekilde değerlendirme becerilerinin daha da önemli hâle geldiği anlamına da gelmektedir.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Teknolojinin hızlı gelişimi, bilgiye erişimde çığır açıyor
B) İnternetin hayatımıza girmesiyle birçok şey değişti.
C) Bilgisayarlar ve internet, modern yaşamın vazgeçilmez unsurlarıdır
D) Bilgiye erişim konusunda insanlar şanslıdır
E) Mobil cihazlar, teknoloji kullanımındaki rutinleri de değiştirdi

4. Bir bilim insanı olarak düşünüyorum ki dünyadaki en büyük mucize hayatın kendisidir. Yeryüzündeki canlı türlerinin sayısız çeşitliliği, hayatın olağanüstü bir yaratıcılık ve yenilikçilik sergilediğini gösteriyor. Bunu, gözlemlerimizle ve bilimsel araştırmalarımızla da doğrulayabiliyoruz. Her bir canlı türü, hayatın kendine has ve özgün bir biçimidir. Bu nedenle, biyoçeşitlilik sadece canlıların çeşitliliği değil, aynı zamanda hayatın kendine has biçimlerinin çeşitliliğidir. ----. Aksi takdirde sıradan insanlardan bu çeşitliliği muhafaza etmeyi beklersek bilim insanı olarak kendimizle çelişiriz.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi anlam akışına uygun olur?

A) Biyoçeşitliliği korumanın çevre için olduğu kadar insanlık için de hayati öneme sahip olduğunu vurgulamak gerekir
B) Bu çeşitliliği korumak, biz bilim insanları için önemli bir görevdir
C) Bununla birlikte, bu çeşitlilik, insanoğlunun sürekli müdahaleleri sonucunda hızla azalıyor
D) Hayatın bu eşsiz çeşitliliği, bilim insanları için sürekli bir araştırma ve keşif alanıdır
E) Hayatın bu çeşitliliği, her birimiz için hayranlık verici ve ilham kaynağı olmalıdır

5. Bir kitap okumanın verdiği huzur ve mutluluk bambaşka bir duygudur. Sayfaların arasından çıkan hikâyelerin, karakterlerin, maceraların dünyasına dalıp gitmek, kimi zaman kendimizi bulduğumuz, kimi zaman ise tamamen farklı bir kişiliğe büründüğümüz bir deneyim sunar bizlere. Elbette okuma alışkanlığı kazanmak ve sürdürmek herkes için kolay olmayabilir. Çünkü bu, zaman ve sabır gerektirir. Kitapların dünyasını keşfetmek ve onlarla dost olmak, bir anda olabilecek bir şey değildir. Ancak bir kere bu yola girerseniz, dönmek istemeyeceğinizi garanti ederim. -----. Bundan daha keyif verici ve insanı geliştiren başka bir alışkanlık bulmak zordur.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yeni çıkan bir kitabı en önce siz okumak istiyorsanız, düzenli olarak kitapçılarda ve internet sitelerindeki yenilikleri takip etmek gerekiyor
B) Kitap okumayı sevmeyenler genellikle kendilerine uygun bir kitap bulamadıklarını belirtirler
C) Her yeni kitap, yeni bir yolculuk demektir ve bu yolculukta nelerle karşılaşacağınızı tahmin etmek imkânsızdır
D) Kitap okumanın faydalarını saymakla bitiremeyiz: kelime dağarcığını genişletir, empati yeteneğini artırır, bilgi birikimini zenginleştirir
E) Bazı insanlar kitap okuma konusunda isteksiz davransalar da kitap okumayı sevdiren bir kitap her zaman vardır

6. Galileo, önceki düşünürlerin aksine dünya merkezli bir evrende yaşadığımız inancına karşı çıktı ve heliosentrik modeli savundu. Dünya'nın Güneş etrafında döndüğünü hatta diğer gezegenlerin de aynı şeyi yaptığını iddia etti. Ona göre bu, gezegenlerin gökyüzünde gözlemlenen hareketlerini açıklıyor olabilirdi. Diğer bir deyişle ----. Ayrıca, Galileo'nun teleskopu ile yaptığı gözlemler, kendi iddialarını doğrular nitelikteydi.

I. Dünya'nın dönmesi nedeniyle gözlemlenen gezegen hareketlerini en iyi şekilde açıkladı

II. uzaya meraklı herkesin bir teleskop edinmesini ve gözlemler yapmasını teşvik etti

III. Galileo, kendi teleskopunu kullanarak astronomi bilgisine büyük katkılar sağladı

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

7. Her insanın hayatında bir çeşitlilik, karmaşa, değişim arzusu var. Belki de bu, insanın merak etme ve öğrenme içgüdüsünün bir sonucu. Sonuçta her yeni deneyim, bizim dünyayı anlamamızı ve kendi içimizde neler olduğunu daha iyi anlamamızı sağlar. Ancak aynı zamanda, bazen sakinlik, rutin ve alışılagelmiş bir yaşam tarzı da bize huzur ve güvenlik sağlar. Örneğin, düşünün bir bisiklet sürücüsü her gün aynı yolu takip eder. Her seferinde aynı ağaçları, aynı evleri, aynı insanları görür. Peki bu sürücü neden aynı yolu takip eder? Çünkü ----.

I. bu yol, daha önce hiç görmediği bir şey görmekten daha fazla keyif veriyor

II. bu yol, daha önce hiç görmediği bir kimseye götürecektir onu

III. bu yol üzerinde yeni bir şeyler keşfetme potansiyeli olmadığını biliyor

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

8. Gezegenimizin bugünkü hâli, milyarlarca yıllık evrimsel sürecin sonucudur. Hayatın ilk formları, dört milyar yıl önce okyanusların derinliklerinde başladı. Daha sonra, bitkiler ve hayvanlar oluşmaya başladı ve sonunda insan türü ortaya çıktı. Fakat ne yazık ki insanlar kısa sürede gezegenimizin dengesini bozmayı başardılar. Çünkü ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) insanlar, diğer canlıların yaşam alanlarını koruyarak doğal çevreyi sürdürmek için çabalıyor

B) insanlar, teknolojiyi kontrol altında tutma yeteneğini geliştirmeye uğraşıyor

C) insanların çoğu, dünyanın kaynaklarının sınırsız olduğunu düşünüyor

D) insanlık, kendi varoluşuna tehdit oluşturan pek çok şeyi henüz fark etmiyor

E) insanlar, doğal kaynakları tüketirken aynı zamanda onları yeniden üretmek için çözümler arıyor

9. Bilim ve teknoloji, tarihte hiçbir dönemde bugünkü kadar hızlı gelişim göstermemiştir. Ancak bu hızlı gelişimin, aynı zamanda önemli birtakım sorunları da beraberinde getirdiği görülmektedir. Bunların başında, bilim ve teknoloji ile birlikte insanların doğayla olan bağlarının kopması ve bu durumun birçok çevresel sorunu beraberinde getirmesi gelmektedir. Özellikle son yıllarda, bilim ve teknoloji alanında yapılan çalışmalarla doğanın dengesinin bozulduğu ve bu durumun doğada önemli tahribatlara neden olduğu birçok kez kanıtlanmıştır. Dolayısıyla, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi <u>getirilemez</u>?

A) bu tür tahribatların önlenmesi için bilim ve teknolojiye olan bağımlılığın azaltılması gerektiği savunulabilir

B) doğanın dengesini koruma adına, bilim ve teknolojik gelişmelerin daha dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi gerektiği üzerinde durulabilir

C) bilim ve teknolojiye olan bağımlılığın azaltılmasının doğanın dengesini tekrar sağlayacağı düşünülebilir

D) bilim ve teknoloji, doğayla olan ilişkimizi kısıtlayarak çevresel tahribatların artmasına sebep olmaktadır

E) doğa bilimlerine olan ilginin artırılması, teknolojik gelişmelerin doğaya verdiği tahribatı önleyebilir

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 –
- ✓ 2019 –
- ✓ 2020 –
- ✓ 2021 –
- ✓ 2022 – 1
- ✓ 2023 –

TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Dağınık bir biçimde verilen cümlelerden mantıklı ve anlamlı bir paragraf oluşturmamız istendiğinde her cümle dikkatle okunmalı ve cümleler anlamca birbirini destekleyecek biçimde art arda sıralanmalıdır.
- Cümleleri dizerken paragrafın "giriş", "gelişme", "sonuç" bölümlerinde hangi özellikteki cümlelerin yer alacağı düşünülmeli; cümle başlarındaki bağlayıcı ögelerin nitelikleri göz önünde bulundurulmalıdır.
- Giriş cümlesini bulup onu başa çekmek çözümü hızlandırır.

SORU KALIPLARI

- Numaralanmış cümlelerden anlamlı bir bütün oluşturulmak istense sıralama nasıl olur?
- Numaralanmış cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense hangisi baştan ikinci cümle olur?
- Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

ÖRNEK

I. Başlangıçta, Anna küçük bir köyde yaşayan sıradan bir kızdı ancak bir gün, köyün dışında esrarengiz bir orman keşfetti.

II. Ormanda dolaşırken parlak mavisiyle dikkat çeken eski bir kuyuya rastladı.

III. Sonunda, bu taşları toplamaya karar verdi ve köye geri döndü.

IV. Bu taşlar, köydeki hiç kimsenin daha önce görmemiş olduğu türdendi.

V. İlk başta, kuyunun sadece bir su kaynağı olduğunu düşündü fakat kuyunun içine bakınca içerisinde yüzlerce parlak taş gördü.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜM

Sıralama şöyle olmalı: I - II - V - IV - III

ÖRNEK

I. Deney için hazırlanan Mariah, özel bir elbise giydi ve büyük bir hava yastığının üstüne oturdu.

II. Başlangıçta yavaşça havada süzülürken, hava yastığı yuvarlak bir tabak şekline büründü.

III. Mariah, atmosferin üst katmanlarına, yani deniz seviyesinden 15 mil yüksekliğe ulaştığında, hava yastığı dev bir gözlem balonuna dönüştü.

IV. Yastık havada yükselirken içerisindeki hava basıncı arttı ve her yükseldiğinde yastığın formu değişmeye başladı.

V. Geçen hafta 34 yaşındaki Mariah, rüzgârın hışırtısından başka bir ses duymadan Sahra Çölü'nden semaya doğru yükselişe geçti.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

ÇÖZÜM

Paragraf sıralama sorularında bağlantı ögelerine ve konu bütünlüğüne dikkat etmeliyiz. Bu açıdan baktığımızda doğru sıralama V - I - II - IV - III şeklinde olur. Cevap **B** şıkkıdır.

1. I. Bu katmanlar, bulunduğumuz Güneş sistemindeki her türlü zararlı ışından bizi koruyan yapılardır temelde.

II. Ayrıca bu katmanlar dünyayı çepeçevre sardıkları için yeryüzünün sabit bir sıcaklığı oluyor.

III. Bu şekilde devam eden düzende ise belli bir sıcaklık sabiti oluşuyor.

IV. Dünyamızı çevreleyen belli başlı katmanlar bulunmakta.

V. Yani ne içeriye çok fazla zararlı ışın gelebiliyor ne de gerekenden fazlası yeryüzünden ayrılabiliyor.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Nitekim 2010 yılında *Applied Cognitive Psychology*'de yayımlanan bir çalışma kapsamında katılımcılara biraz sıkıcı sayılabilecek bir konuşma kaydı dinletilmiş.

II. Kimilerimiz derste, toplantıda ya da telefondayken önündeki deftere bir şeyler karalamadan duramaz.

III. Hatta bu hareketi yapanların, çoğu zaman o sırada gerçekleşen konuşmayı dinlemedikleri sanılır.

IV. Ancak araştırmalar tam aksini, bir şeyler karalamayı dikkatimizin dağılmasına engel olmak için yaptığımızı ve kulağımızın konuşmada olduğunu gösteriyor.

V. Bu sırada katılımcıların yalnızca bir kısmından, kaydı dinlerken kâğıt üzerine belli şekiller çizmeleri, ardından da kayıtta geçen kişi ve mekân adlarından hatırladıklarını söylemeleri istenmiş.

Numaralanmış cümlelerden anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense hangisi baştan dördüncü cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Bu tür teknik detaylar, genellikle sinemaseverler tarafından incelenir ve bu detaylar, filmin estetik ve teknik yönlerini anlamada önemli rol oynar.

II. Ancak birçok izleyici genellikle hikâyenin ötesindeki bu teknik detaylara odaklanmaz.

III. Yine de her sinemacı, hikâyesini anlatırken kendi benzersiz tekniklerini ve stilini geliştirmiş ve sinema sanatını zenginleştirmiştir.

IV. Sinema, kendi benzersiz dilini oluşturan bir sanat dalıdır ve hikâyeyi perdeye taşırken çeşitli teknikler kullanır.

V. Tarkovsky gibi usta sinemacılar, filmlerinde zamanın akışını ve ruh hâlini, uzun planlar ve yavaş tempolarla vurgular.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi sonuncu olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Ulaşım yolları içinde en geç başlayanı hava yoludur.

II. Uçak sanayisinin ve havaalanı yapımı tekniklerinin gelişmesinin yanı sıra hava yollarının kullanılmasıyla ilgili uluslararası anlaşmalar, hava yolu ulaşımında büyük bir gelişme sağlamıştır.

III. Önceleri askerî amaçlarla kullanılan uçaklar, zamanla sivil amaçla da kullanılmıştır.

IV. Sivil amaçlı ilk hava yolu seferini 1919'da Fransa başlatmıştır.

V. Hava ulaşımının dünya genelinde sıçrama yaptığı dönem, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki süreçtir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisinin yeri değişmez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. İkinci model, en yakın bisikleti bulmak, mobil uygulama ile kilidini açmak, bisikleti almak ve kullanmayı bitirdiğinizde seçtiğiniz yere bırakmak için bir mobil uygulama kullanır.

II. İlk model, istediğiniz bisikleti şehrin belirli bir yerindeki bisiklet parkından almanızı ve kullanmayı bitirdiğinizde en yakın bisiklet parkına bırakmanızı içerir.

III. Dünyanın birçok yerinde yeni bisiklet paylaşım girişimleri ortaya çıkmaktadır ve bu ilginin ticari olarak karşılanması gerekmektedir.

IV. Mobil teknoloji ile bisiklet paylaşımında iki farklı model öne çıkmaktadır.

V. Trafik sorunları, kirlilik ve egzersiz eksikliğinden kaynaklanan sağlık sorunları nedeniyle insanların bisiklete olan ilgisi giderek artmaktadır.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Simone Biles'ın maddi durumu iyi olmayan annesi Shannon; onun ve üç kardeşinin ihtiyaçlarını karşılayamadı ve doğumlarının ardından hepsini koruyucu ailelere bırakmak zorunda kaldı.

II. Simone Biles, ABD'nin Ohio eyaletindeki Columbus kentinde 14 Mart 1997 tarihinde dünyaya geldi.

III. Maddi durumu daha iyi olan dedesi Ron, Simone 3 yaşına geldiğinde kardeşi Adria ile birlikte bakımlarını üstlendi.

IV. Kısa sürede kariyerinde çıkışa geçen Biles, millî takımda ilk altın madalyasını 2013 yılında henüz 16 yaşındayken aldı.

V. Jimnastiğe olan yeteneği 6 yaşındayken bir öğrenci kampında öğretmenleri tarafından keşfedilen Simone Biles, ailesinin de desteğiyle bu spora yönlendirildi.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Bu sırada hafif bir bahar esintisi, Çin eriği ağacı çiçeklerinden birini, prensesin alnına kadar sürükler.

II. Efsaneye göre, Huadian makyajının ortaya çıkışı, MÖ 722 yılına dayanır.

III. Prenses Shouyang uykusundan kalkınca erik çiçeğinin alnında bıraktığı beş yapraklı çiçek izini yıkayıp akıtmaya çalışır fakat iz ancak üç gün sonra tamamen silinir.

IV. Song Hanedanlığı'ndan İmparator Wu'nun biricik kızı prenses Shouyang'ın başına küçük bir kaza gelir.

V. İlkbaharda açan pembe çiçeklerinin güzelliğiyle bilinen Çin eriği ağacının çiçeklerini izlemekten büyük mutluluk duyan Prenses Shouyang, gündüz yürüyüşleri sırasında, sarayın bahçesinde uykuya dalmıştır.

VI. Kraliyet sarayındaki diğer kadınlar, bu izi çok etkileyici bulur ve onlar da kendi alınlarına çiçek motifleri çizmeye başlar.

Yukarıdaki cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturmak istenirse sıralama nasıl olur?

A) II - V - III - VI- I - IV B) II - IV - V - I - III - VI

C) II - III - IV - I - V - VI D) III - VI - II - IV - V - I

E) IV - V - I - VI - III - II

8. I. Geleneksel tarımda, toprağın verimliliğini korumak için nöbetleşe ekim yapılır.

II. Tarım sektöründe verimliliği artırmak için biyoteknoloji kullanılmaya başlandı.

III. Özellikle genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO'lar), daha az su ve daha az gübre gerektiren bitkiler üretmeye yardımcı olabilir.

IV. Ancak GDO'ların çevresel ve sağlık üzerindeki potansiyel etkileri tartışmalıdır ve daha fazla araştırma gerekmektedir.

V. Ancak, bu yöntem zaman alıcıdır ve hızla artan nüfusun gıda talebini karşılamak için yeterli değildir.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi baştan ikinci sırada yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Ancak, teknolojinin aşırı kullanımı da bazı sorunlara yol açmıştır.

II. Bilim ve teknoloji, toplumun hemen hemen her yönünü etkiler.

III. Teknoloji sayesinde, bilgiye erişim kolaylaşmış ve dünya daha küçük bir yer hâline gelmiştir.

IV. Teknoloji bağımlılığı konusunda farkındalık yaratmak ve erken müdahale stratejileri geliştirmek önemlidir.

V. Özellikle gençler arasında teknoloji bağımlılığı, fiziksel ve psikolojik sağlık sorunlarına yol açabilir.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi <u>baştan üçüncü</u> sırada yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. Küresel ısınmanın etkilerini hafifletmek için fosil yakıtlardan yenilenebilir enerji kaynaklarına geçiş yapmamız gerekiyor.

II. Bu, deniz seviyelerinin yükselmesine, hava olaylarının şiddetinin artmasına ve habitatların değişmesine neden olur.

III. Küresel ısınma, dünya genelinde ciddi iklim değişikliklerine neden oluyor.

IV. Atmosfere salınan sera gazları, dünya atmosferinin ısısını hapseder ve ortalama sıcaklıkları yükseltir.

V. Ancak bu geçişin ekonomi üzerinde büyük bir etkisi olacak ve dikkatli planlama gerektirecektir.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi <u>sondan ikinci</u> sırada yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. I. Bir kahve çekirdeği, kahve ağacının meyvesi olan kahve kirazının içinde bulunur.

II. Kahve çekirdekleri tostlanmadan önce genellikle yeşildir ve sert bir yapıya sahiptir.

III. Tostlanma süreci, çekirdeklerin lezzet profillerini belirler ve genellikle belirli bir sıcaklıkta yapılır.

IV. Tostlanmış kahve çekirdekleri daha sonra öğütülür ve sıcak su ile karıştırılır, bu da kahve içeceğini oluşturur.

V. Tostlama süreci, çekirdeğin içindeki yağların dışarı çıkmasını ve çekirdeğin kahverengi veya siyah renkte olmasını sağlar.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I - II - III - V - IV B) I - II - V - III - IV

C) II - I - III - V - IV D) I - II - IV - III – V

E) II - I - V - III – IV

12. I. Kitaplar genellikle kâğıttan yapılmış sayfalardan oluşur ancak günümüzde dijital formatlar da yaygındır.

II. Bir kitap, yazarın düşüncelerini, hikâyelerini veya bilgilerini aktarmak için kullanılan bir araçtır.

III. Bir kitabın genellikle bir başlık ve bir yazarı vardır ve çoğu zaman belirli bir tür veya konu etrafında odaklanır.

IV. Kitaplar, bilgi edinmek, eğlenmek veya bir konuyu daha derinlemesine anlamak için okunur.

V. Kitap okumak, dil becerilerini geliştirmeye, empati yeteneğini artırmaya ve genel bilgiyi genişletmeye yardımcı olabilir.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) II - I - III - IV - V B) II - I - III - IV - V

C) III - I - II - IV - V D) I - III - II - V - IV

E) II - I - IV - III - V

1. I. Matematik, soyut düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirebilir.

II. Matematik, her yaştan öğrenci için zorlayıcı bir konu olabilir.

III. Bu beceriler, öğrencilerin gelecekteki kariyerlerinde başarılı olmalarına yardımcı olabilir.

IV. Fakat doğru yöntemler ve yeterli pratikle herkes matematikte yeterlilik kazanabilir.

V. Matematik eğitiminin amacı, öğrencilere sayılarla ve şekillerle düşünme yeteneği kazandırmaktır.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda hangisi baştan üçüncü sırada yer alır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Yoga, binlerce yıldır farklı kültürler tarafından uygulanan ve beden ve zihin arasındaki bağlantıyı güçlendirmeyi amaçlayan bir pratiktir.

II. Düzenli yoga egzersizleri, esnekliği artırmaya ve kas gücünü geliştirmeye yardımcı olabilir, bu da genel fiziksel sağlığı iyileştirebilir.

III. Mental düzeyde, yoga pratiği, stresi hafifletmeye ve genel duygusal durumu dengelemeye yardımcı olabilir; bu, zihnin daha huzurlu ve odaklanmış olmasını sağlar.

IV. Yoga, bir dizi farklı poz ve nefes egzersizini içerir, bu da her biri belirli bir sağlık faydası sağlayan bir dizi hareket ve pozisyondur.

V. Dahası, düzenli olarak yoga yapanların genellikle daha iyi uyku kalitesine ve daha yüksek enerji seviyelerine sahip olduğu gözlemlenmiştir; bu, genel yaşam kalitesini iyileştirebilir.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I - IV - II - III - V B) I - II - IV - III - V

C) I - II - III - V - IV D) IV - I - II - III - V

E) I - II - III - IV - V

3. I. Bilim insanları, yer kabuğunun derinliklerinde mikroskobik hayvanları keşfettiklerinde, bunun yer altı ekosisteminin daha karmaşık olduğunu gösterdiğini fark ettiler.

II. Yüzeyin altındaki yaşamın keşfi, bilim insanları için yeni bir biyolojik sınırın var olduğunu ortaya koydu.

III. Özellikle yer kabuğunun daha derinlerinde, ekstrem koşullarda hayatta kalabilen bu mikroorganizmaların, evrenin diğer köşelerinde yaşamın olabileceğine dair ipuçları sunabileceği düşünülüyor.

IV. Bu organizmaların bazıları, sıkıştırılmış koşullarda ve oksijensiz ortamlarda yaşamaya adapte olmuş durumda.

V. Son araştırmalara göre yüzeyin altında 1,5 km derinliğe kadar değişik mikroorganizmaların yaşadığı belirlendi.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. 19. yüzyılın sonlarına doğru, ziraat alanındaki büyük ilerlemelerle birlikte çiftçiler, tarımın otomasyonuna duydukları ihtiyacı fark ettiler.

II. Modern traktörler, GPS ve otomatik sürüş sistemleri gibi teknolojik özelliklerle donatılarak tarımda daha hassas ve otomatik işlemlere imkân tanımaktadır.

III. Buharlı traktörler, daha sonra benzinli ve dizel motorlu traktörlere yerini bıraktı, böylece verimlilik ve kullanım kolaylığı arttı.

IV. Traktörün icadı, tarım alanında devrim yaratarak ekim, biçim ve taşıma işlerinin çok daha hızlı ve verimli bir şekilde yapılmasını sağladı.

V. Traktör, bu ihtiyaçtan doğan bir inovasyon olarak ortaya çıktı ve bu makinelerin ilk modelleri buhar gücü ile çalışıyordu.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. I. Burada gerçekleştirdiği deneylerle, elektrik enerjisinin uzun mesafelere kablosuz olarak iletilmesinin mümkün olabileceğini gösterdi.

II. Nikola Tesla, 19. yüzyılın sonlarına doğru, kablosuz enerji iletimi konsepti üzerine yoğunlaştı ve bu alandaki çalışmalarını Colorado Springs'te bir laboratuvar kurarak derinleştirdi.

III. Tesla'nın bu vizyoner yaklaşımı, 21. yüzyılın başlarında kablosuz şarj teknolojilerinin geliştirilmesiyle yeniden gündeme geldi.

IV. Ancak bu devrim niteliğindeki fikri, dönemin önde gelen yatırımcıları ve şirketleri tarafından tam anlamıyla desteklenmediği için ticari bir başarıya dönüşemedi.

V. Günümüzde birçok cihazın kablosuz şarj özelliği taşıması, aslında Tesla'nın yüz yıl önce ortaya koyduğu bu büyük ideanın meyvesidir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan ikinci</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Jules Verne'nin *Denizler Altında 20.000 Fersah* adlı eseri, denizlerin derinliklerinde geçen benzersiz bir macerayı anlatır.

II. Kitapta, kahramanlarımızın denizaltında yaşadığı zorluklar, karşılaştığı tehlikeler ve mucizelerle dolu dünya, okuyucuyu bir bilim kurgunun içine çeker.

III. Bu eserde, kaptan Nemo'nun yönetimindeki sıra dışı denizaltı Nautilus'un içinde, okuyucu birçok deniz canlısıyla ve deniz altı manzaralarıyla tanışır.

IV. Ancak bu eser, sadece bir bilim kurgu romanı olmanın ötesinde, insan-doğa ilişkisini, teknolojik ilerlemenin etkilerini ve denizlerin korunmasının önemini vurgulayan bir başyapıttır.

V. Verne, Nautilus'un yolculuğu boyunca okuyucusuna bilim, teknoloji ve deniz biyolojisi hakkında eğitici bilgiler sunar.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>sondan ikinci</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Bu ifade, bireyin varlığını ve bilincini sorgularken kendi düşüncesinden hareketle var olduğu sonucuna varmasını temsil eder.

II. René Descartes, 1596-1650 yılları arasında yaşamış, 17. yüzyılın öne çıkan filozoflarından biri olarak Batı düşüncesini derinden etkileyen fikirlerle tanınır.

III. Bu yalnızca bir felsefi ilke olarak kalmayıp insanların kendi varoluşları hakkında daha derin düşünmelerini teşvik eden bir yaklaşım hâline gelmiştir.

IV. Descartes'ın bu özgün yaklaşımı, insanların kendi varlıklarını ve bilinçlerini sorgulama yöntemlerini değiştirmişti.

V. Onun "Cogito, ergo sum" yani "Düşünüyorum, öyleyse varım." şeklindeki ünlü söylemi, felsefe tarihinde bir dönüm noktası olarak kabul edilir.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>parçanın son cümlesi</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Bu zaferler ve bireysel ödüller, taraftarlar ve futbol eleştirmenleri arasında "Hangisi daha iyi?" tartışmasını alevlendirdi.

II. İki oyuncu da kariyerlerinde birçok başarıya imza attı, farklı liglerde ve farklı takımlarda büyük zaferler kazandı.

III. Lionel Messi ve Cristiano Ronaldo arasındaki rekabet, futbolun modern tarihindeki en heyecanlı ve tartışmalı konulardan biri hâline geldi.

IV. Sonuç olarak bu rekabetin futbol dünyasını zenginleştirdiği ve iki oyuncunun da kendi başarılarıyla efsaneleştiği söylenebilir.

V. Ancak gerçekte bu iki yetenekli futbolcunun kendi alanlarında eşsiz oldukları ve birinin diğerine üstün gelip gelmediğini belirlemenin nesnel bir yolu olmadığı görülüyor.

Yukarıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturmak istenirse sıralama nasıl olur?

A) II - V - III - I - IV B) III - II - I - V - IV

C) II - III - IV - I - V D) III - II - IV - V - I

E) IV - V - I - III - II

1. I. Laika'da Sputnik 2 misyonuyla 1957'de uzaya gönderilen ilk köpekti ve bu misyon, uzay yolculuğunun canlı organizmalar üzerindeki etkilerini incelemek için yapılmıştı.

II. Uzay araştırmalarının tarihinde, ilk defa hayvanları uzaya gönderme fikri 1940'ların sonlarında ortaya atıldı.

III. Bu deneyler, astronotların uzayda nasıl bir ortamda yaşayacaklarına dair bilgi toplamak amacıyla planlandı.

IV. Bu nedenle birçok hayvanın uzayda hayatını kaybettiği bu deneylerde, elde edilen veriler uzay araştırmaları için son derece değerliydi.

V. Ancak o dönemdeki teknoloji ile hayvanların geri getirilmesi mümkün değildi.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Zamanla, yaşlı adam ve genç kız, çiçekler üzerinden güçlü bir bağ kurmuş ve birlikte birçok güzel bahçe yaratmışlardı.

II. Bir gün, kasabanın diğer ucunda yaşayan genç bir kız, yaşlı adamın bahçesini ve onun çiçeklerle olan ilişkisini görmüş ve çok etkilenmişti.

III. Bir zamanlar, küçük bir kasabada yaşlı bir adam, her gün sabah erkenden bahçesindeki çiçeklere su verirdi.

IV. Genç kız, yaşlı adamın bahçesini ziyaret ederek onunla tanışmış ve çiçeklerin büyüleyici dünyasını keşfetmeye başlamıştı.

V. Yaşlı adam, bahçesindeki çiçeklerle konuşarak ve onlara şarkılar söyleyerek gününün büyük bir kısmını geçirirdi.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi baştan ikinci cümle olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Fantastik veya bilim kurgu filmleri, çocukların hayal güçlerini kullanmalarını teşvik ederken, problem çözme yeteneklerini de geliştirebilir.

II. Filmler, çocukların duygusal ve sosyal gelişimine önemli katkılarda bulunabilir.

III. Birçok film, çocuklara arkadaşlık, aile değerleri ve dürüstlük gibi temel değerleri öğretirken, aynı zamanda empati yeteneklerini de geliştirir.

IV. Tüm bu olumlu etkilere rağmen, ebeveynlerin çocuklarının izlediği filmleri dikkatli bir şekilde seçmeleri ve içeriklerine dikkat etmeleri önemlidir.

V. Ayrıca, farklı kültürlerle ilgili filmler, çocukların dünya görüşlerini genişletmelerine ve farklı insanlar ve yaşam tarzları hakkında bilgi sahibi olmalarına yardımcı olabilir.

Yukarıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturmak istenirse sıralama nasıl olur?

A) II - V - III - I - IV B) III - II - I - V - IV

C) II - III - V - I - IV D) III - II - IV - V - I

E) IV - V - I - III - II

4. (I) Empati, bireylerin başkalarının duygularını ve düşüncelerini anlamalarına olanak tanıyan kritik bir beceridir. (II) Empati sahibi bireyler, çevrelerindeki insanlarla daha kolay anlaşabilir ve potansiyel çatışmaları çözme yeteneğine sahip olabilirler. (III) Bu yetenek, sosyal etkileşimlerde daha etkili iletişim kurmayı sağlar ve insanlar arasında daha derin bağlantılar oluşturulmasına yardımcı olur. (IV) Bu özellik, toplumda daha uyumlu ve iş birlikçi bir ortamın oluşmasına katkıda bulunur. (V) Özellikle zor zamanlarda, empati kurma yeteneği, insanların birbirlerine destek olmalarını ve birlikte daha güçlü bir topluluk oluşturmalarını sağlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile IV B) II ile III C) III ile IV

D) III ile V E) IV ile V

5. (I) Megalodon, tarihin en büyük ve en korkutucu köpek balığı olarak bilinir ve yaklaşık 2,6 milyon ila 23 milyon yıl önce yaşamıştır. (II) Bu devasa deniz canlısının, günümüzün beyaz köpek balığından yaklaşık üç kat daha büyük olduğu tahmin edilmektedir. (III) Megalodon'un varlığına dair en büyük kanıtlardan biri, fosil kayıtlarında bulunan devasa dişleridir. (IV) Ancak iklim değişiklikleri ve av kaynaklarının azalması gibi faktörlerin, bu devasa yırtıcının neslinin tükenmesine neden olduğu düşünülmektedir. (V) Bu canlı, denizdeki pek çok canlı için dişlerinden ötürü üstün bir avcıydı ve hükmettiği dönemde denizlerin zirvesindeydi.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. cümle ile II. cümle yer değiştirmelidir.
B) II. cümle ile III. cümle yer değiştirmelidir.
C) III. cümle ile IV. cümle yer değiştirmelidir.
D) III. cümle, V. cümleden sonra gelmelidir.
E) IV. cümle, V. cümleden sonra gelmelidir.

6. I. Özellikle Leonardo'nun "Mona Lisa" tablosu, bu dönemin mükemmeliyetçilik anlayışını ve teknik başarısını yansıtan bir şaheser olarak kabul edilir.

II. Leonardo da Vinci, Michelangelo ve Raffaello gibi sanatçılar, bu dönemin en parlak yıldızları olarak kabul edilir ve eserleri, sanatın evrenselliğini ve insanlık tarihindeki yerini yansıtır.

III. Rönesans, sadece sanatta değil, bilim, edebiyat ve felsefe alanlarında da büyük bir ilerlemeyi temsil eder; bu da onu Batı kültüründeki en etkili dönemlerden biri yapar.

IV. Rönesans Dönemi, sanatta gerçekçiliğin ve bireyin ön plana çıkmasının simgesi hâline gelmiştir.

V. Bu dönemde sanatçılar, insan formunun doğru bir şekilde temsil edilmesi konusunda olağanüstü bir yetenek göstermeye başladılar, bu da eserlerin detaylarında ve perspektif kullanımında belirgin bir şekilde kendini gösterdi.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan ikinci</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. I. Örneğin evden çıkmadan önce trafik durumunu kontrol edebilir, en hızlı rotayı planlayabilir veya akıllı ev sistemleri sayesinde evimizin sıcaklığını, aydınlatmasını ve güvenliğini uzaktan kontrol edebiliriz.

II. Günümüzde teknolojinin hızla ilerlemesi, günlük yaşantımızda birçok alışkanlığın değişmesine neden oldu.

III. Akıllı telefonlar, saatler ve ev otomasyon sistemleri gibi cihazlar, yaşamlarımızı daha kolay ve etkili bir şekilde organize etmemize yardımcı oluyor.

IV. Ancak bu teknolojik ilerlemenin bir bedeli var; sosyal etkileşimlerin azalması ve sürekli ekran başında olma eğiliminin sağlık üzerindeki olumsuz etkileri gibi bazı sorunları da beraberinde getiriyor.

V. Bu nedenle teknolojik araçları kullanırken dengeli ve bilinçli olmak, hem ruhsal hem de fiziksel sağlığımız için hayati öneme sahip.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Bu teori, maddenin ve enerjinin en temel seviyelerde nasıl davrandığına dair şaşırtıcı ve bazen sezgisel olmayan sonuçlar ortaya koydu.

II. Örneğin bir parçacığın hem dalga hem de parçacık özellikleri gösterebileceği veya iki parçacığın uzaktayken bile birbiriyle "gizemli" bir şekilde etkileşimde bulunabileceği fikri, kuantum mekaniğinin temel prensiplerindendir.

III. Kuantum teorisi, evrenin doğasını anlamamızda büyük bir adım olmasına rağmen hâlâ tam olarak anlaşılmamış ve çözülmemiş birçok sorunu da beraberinde getiriyor.

IV. Kuantum fiziği, 20. yüzyılın başlarında atom ve altı parçacıkların doğasını anlamaya yönelik bir çaba olarak ortaya çıktı.

V. Bu ilginç fenomenler, teknolojide devrim yaratan birçok uygulamaya yol açtı; özellikle kuantum bilgisayarlar ve kuantum şifreleme gibi alanlarda.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan ikinci</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. I. Bu trend, kentsel yaşamın karmaşasından uzaklaşarak doğada vakit geçirmenin veya sade yaşam pratiği benimsemenin sağlık ve zihinsel faydalarını araştıran birçok çalışmayla destekleniyor.

II. Teknolojik olan her şeyden uzaklaşıp doğa ile iç içe olmak, bireylerin zihinsel sağlığını iyileştirirken, aynı zamanda toplumun doğayı koruma ve sürdürülebilirlik konularına daha duyarlı hâle gelmesini teşvik eder.

III. Ayrıca, ilkel yaşam tarzına dönüş, insanların kökenleriyle ve doğayla daha derin bir bağ kurmalarına olanak tanır.

IV. Günümüz modern yaşamının getirdiği stres ve yoğun tempo, birçok insanı daha basit ve doğal bir yaşama yönlendiriyor.

V. Bu eğilimin, modern dünyanın getirdiği zorluklarla başa çıkmak için doğal bir yanıt olduğu düşünülmektedir.

Yukarıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturmak istenirse sıralama nasıl olur?

A) IV - I - III - II - V B) III - II - I - V - IV
C) II - III - IV - I - V D) III - II - IV - V - I
E) IV - V - I - III - II

2. (I) Kısa süreli yolculuklar, arkadaşlar arasında unutulmaz anılar oluşturma potansiyeline sahiptir. (II) Bu tür deneyimler, dostlukların daha derin bir seviyede bağlanmasını sağlar çünkü birlikte geçirilen zaman ve paylaşılan deneyimler, ilişkinin kalitesini artırır. (III) Özellikle yeni bir yer keşfederken veya bir maceraya atılırken yaşanan heyecan, dostlukları pekiştirir. (IV) Sonuç olarak kısa süreli yolculuklar, dostlukların sadece eğlenceli değil; aynı zamanda daha anlamlı ve kalıcı hâle gelmesine yardımcı olabilir. (V) Aynı zamanda, birlikte karşılaşılan zorluklar veya sürprizler, arkadaşlar arasında güvenin artmasına neden olabilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ile IV B) II ile III C) III ile IV
D) III ile V E) IV ile V

3. I. Dolayısıyla Türk müzik tarihindeki yerini sadece şarkılarıyla değil, aynı zamanda genç yeteneklere olan katkılarıyla da sağlamlaştırmıştır.

II. 1970'lerin ortalarından itibaren müzik kariyerinde hızla yükselerek Türk pop müziğinin evriminde katalizör bir rol üstlenmiştir; bu süre zarfında birçok hit şarkıya imza atmış, duygusal yorumu ve güçlü sesiyle milyonları etkilemiştir.

III. Onun etkisi sadece dinleyici üzerinde değil, aynı zamanda genç sanatçılar üzerinde de büyük olmuştur.

IV. Sezen Aksu, Türk pop müziğinin duayen isimlerinden biri olarak kabul edilir ve bu ünvanı, kariyeri boyunca gösterdiği istikrarlı başarıyla hak etmiştir.

V. Mentorluk yaparak sektöre birçok yeni yetenek kazandıran Aksu, bu genç sanatçıların ilham kaynağı olmuştur.

Yukarıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturmak istenirse sıralama nasıl olur?

A) IV - II - III - V - I B) III - II - I - V - IV
C) II - III - IV - I - V D) V - I - III - II - IV
E) IV - V - I - III - II

4. I. Derviş Zaim'in yönetmenliğini üstlendiği *Tabutta Röveşata*, 90'ların Türk sinemasında sıra dışı bir yere sahip olan, gerçekçilik akımının etkisi altında çekilmiş bir filmdir.

II. Zaim'in bu başyapıtı, sadece yerelde değil, uluslararası arenada da birçok ödül kazanarak Türk sinemasının adını geniş kitlelere duyurmuştur.

III. Bu yapımda, ekonomik zorluklarla mücadele eden bir taksi şoförünün İstanbul'un labirent gibi sokaklarında yaşadığı deneyimler izleyiciye sunulmaktadır.

IV. Minimalist bir yaklaşımın hâkim olduğu bu film, döneminin Türk sinemasındaki öncü yapımlardan biri olarak kabul edilir.

V. Hikâye boyunca, ana karakterin karşılaştığı toplumsal sorunlar ve bireysel dramalar, izleyiciyi derinden etkileyen bir atmosferde sunulur.

Yukarıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturmak istenirse sıralama nasıl olur?

A) V - II - III - I - IV B) III - II - I - V - IV
C) I - V - II - IV - III D) V - I - III - II - IV
E) IV - V - I - III - II

5. I. Zengin kültürel ögelerin, tarihî dokunun ve hikâyelerin başarılı bir şekilde işlendiği diziler, global izleyicinin ilgisini çekiyor.

II. Bu başarının ardında, evrensel temaların yerel kültürle harmanlandığı, yüksek prodüksiyon kalitesine sahip diziler bulunuyor.

III. Orta Doğu'dan Latin Amerika'ya, Asya'dan Balkanlar'a kadar uzanan geniş bir coğrafyada Türk dizileri büyük bir ilgiyle takip ediliyor.

IV. Türkiye'nin son yıllarda dizi film ihracatında kaydettiği büyüme, sadece ekonomik bir başarı değil, aynı zamanda kültürel bir etkileşimin de göstergesidir.

V. Bu ihracat başarısı sayesinde, Türk televizyon sektörü büyük ekonomik kazançlar elde ederken Türkiye'nin kültürel etkisi ve tanınırlığı da uluslararası arenada büyük bir ivme kazanıyor.

Yukarıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturmak istenirse sıralama nasıl olur?

A) V - II - III - I - IV
B) IV - III - II - I - V
C) I - V - II - IV - III
D) V - I - III - II - IV
E) IV - V - I - III - II

6. (I) Asya kıtasının derinliklerinde, birçok insanın bilmediği, Bhutan halkı sadece özgün yaşam tarzlarıyla değil, aynı zamanda "Ulusal Mutluluk Endeksi" ile de dikkat çeker. (II) Bu özel topluluk, modern dünyanın tüketim çılgınlığından uzak, doğa ile uyumlu bir yaşamı benimsemiştir; dağların eteklerine kurdukları köylerde huzurlu bir şekilde yaşarlar. (III) Bu, Bhutan halkının, hızla modernleşen dünyada bile köklerine sadık kalarak, sürdürülebilir bir yaşam modeli oluşturma çabalarının, diğer topluluklara da ilham kaynağı olabileceğini göstermektedir. (IV) Bhutanlılar için yaşam, maddeye dayalı değil, maneviyata dayalıdır; bu yüzden mutluluğu ölçen endekslerini ekonomik başarıya değil, yaşam kalitesine dayandırırlar. (V) Geleneksel kıyafetleri, festivalleri ve tapınaklarıyla turistlerin ilgisini çeken bu topluluk, küresel değişikliklere rağmen özgün kültürünü koruma mücadelesini sürdürmektedir.

Bu parçanın anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. cümle ile II. cümle yer değiştirmelidir.
B) II. cümle ile III. cümle yer değiştirmelidir.
C) III. cümle ile IV. cümle yer değiştirmelidir.
D) III. cümle, V. cümleden sonra gelmelidir.
E) IV. cümle, V. cümleden sonra gelmelidir.

7. I. Çeşitli bölgelerdeki doğal afetler, insanların yerleşim alanlarını ve tarım arazilerini olumsuz etkiliyor.

II. Gıda fiyatlarının artması, aile bütçelerini sıkıntıya sokarken tüketiciler alternatif gıda kaynaklarını araştırmaya başlıyor.

III. Alternatif gıda kaynakları, tarımsal üretimi ve çiftçilerin gelirlerini olumlu yönde etkileyebilir.

IV. Ayrıca, alternatif gıda kaynaklarının araştırılması ve kullanılması, ülkelerin gıda güvencesini sağlamak adına önemlidir.

V. Doğal afetler sonucunda tarım ürünlerindeki verimlilik düşüşü, gıda fiyatlarının artmasına neden oluyor.

Yukarıdaki cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında, hangisi <u>baştan dördüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Ancak son yıllarda, bu tür yapıların kültürel mirasın önemli bir parçası olduğunun farkına varılarak restorasyon ve koruma çalışmaları artmıştır.

II. Bu durumun en büyük nedenlerinden biri, modernleşme sürecinde yerel mimariye olan ilginin azalması ve betonarme yapıların tercih edilmesidir.

III. Geleneksel evlerin restorasyonu ve korunması için yeterli bütçenin ayrılmaması, bu yapıların zamanla ihmal edilerek atıl hâle gelmesine neden olmuştur.

IV. Türkiye'nin birçok bölgesinde, taş veya ahşapla yapılmış geleneksel evleri görmek mümkündür ancak zamanla bu yapılar ya tamamlanmamış ya da yarıda bırakılmıştır.

V. Ayrıca geleneksel yapım yöntemlerinin hem zaman alıcı hem de maliyetli olması, bu evlerin inşaatının yarım bırakılmasında etkili olmuştur.

Yukarıdaki cümlelerle bir paragraf oluşturmak istenirse sıralama nasıl olur?

A) V - II - III - I - IV
B) III - II - I - V - IV
C) I - V - II - IV - III
D) V - II - IV - I - III
E) IV - II - V - III - I

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 1
- ✓ 2019 – 1
- ✓ 2020 –
- ✓ 2021 –
- ✓ 2022 –
- ✓ 2023 – 1

TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bu soru tarzı ÖSYM'nin son yıllarda ürettiği ve çeşitli sınavlarında sorduğu bir kalıp olarak karşımıza çıkıyor. Aslında bu soru tarzı, "Hangi soruya karşılık söylenmiştir?" soru tarzının daha kapsamlı hâlidir.
- Genellikle Gazeteci – Yazar diyalogu üzerine şekillenir. Bu soru tarzında şıklardan hareket etmek yerine boş bırakılan soru yerine verilen cevaba odaklanmamız gerekir. Önce verilen diyalogdaki cevabı çok dikkatli okuyalım sonra seri bir şekilde seçenekleri deneyelim.
- Diyalogda, ilk sözcük bizim için en önemli ipucu ögeyi barındırır. "Asla, tabii ki, belki de haklısın, tam olarak öyle diyemeyiz..." gibi ifadelerle başlayan açıklamalar soruyu bulmamızı da kolaylaştırır.

SORU KALIPLARI

- Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

ÖRNEK

Müzisyen:

(I) ----?

Besteci:

Bestelerimde genellikle doğanın ritimlerinden ilham alırım. Şehrin kalabalığından uzaklaştığımda, denizin dalgalarının veya ormanın hafif rüzgârının sesleri benim için birer melodi hâline gelir. Aynı zamanda farklı kültürlerin müziklerini de dinleyerek onların ritimlerini ve tonlarını kendi bestelerime entegre ediyorum.

Müzisyen:

(II) ----?

Besteci:

Doğrusu, klasik müziği modern enstrümanlarla birleştirmek benim için çok özel. Bu birleşim, geçmişle geleceği aynı noktada buluşturuyor ve dinleyiciye farklı bir deneyim sunuyor. Hem geleneksel hem de modern enstrümanları bir araya getirerek müziğin evrenselliğini vurgulamaya çalışıyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) (I) Bestelerinizi oluştururken nelerden ilham alıyorsunuz
(II) Klasik müzikle modern enstrümanları bir araya getirme fikri size nasıl geliyor

B) (I) Bestelerinizde hangi enstrümanları öne çıkarıyorsunuz
(II) Hangi müzik türlerini bir araya getirerek orijinal bir kompozisyon oluşturmaya çalışıyorsunuz

C) (I) Hangi müzisyenler sizi derinden etkiliyor
(II) Klasik müzikle cazı birleştirme düşünceniz var mı

D) (I) Bestelerinizde hangi akor yapılarına yer veriyorsunuz
(II) Modern enstrümanların klasik müzikle uyumunu nasıl değerlendiriyorsunuz

E) (I) Hangi nota aralıklarını bestelerinizde sıkça kullanıyorsunuz
(II) Geleneksel enstrümanlarla modern enstrümanlar arasında nasıl bir denge kuruyorsunuz

ÇÖZÜM

Diyalogda besteci, ilham kaynaklarından ve doğadan aldığı ilhamdan bahsetmektedir. Bu nedenle müzisyenin I. sorusu "Bestelerinizi oluştururken nelerden ilham alıyorsunuz?" olmalıdır.

İkinci cevapta besteci, klasik müziği modern enstrümanlarla birleştirmenin öneminden ve bu birleşimin özelliğinden bahsediyor. Bu yüzden müzisyenin II. sorusu "Klasik müzikle modern enstrümanları bir araya getirme fikri size nasıl geliyor?" olmalıdır.

1. **Gazeteci:**

(I) ----?

Yazar:

Bugün pek çok pratik hâkim yayıncılığa; bunlardan biri, satış garantisi olduğu düşünülen telifsiz klasiklere, diğeri ise ödüllü ya da listelere girmiş, uluslararası arenada övgü toplamış kitaplara yönelim. Biz yayımlayacağımız kitapları çoğu zaman bir word dosyasından ibaretken, yani henüz orijinal dilinde de yayımlanmamışken, dolayısıyla haklarında henüz bir kanı oluşmamışken seçiyoruz; yayımlanmış olsalar dahi her zaman, ama her zaman, hakkındaki övgüleri değil, metnin kendisini esas alıyoruz.

Gazeteci:

(II) ----?

Yazar:

Çeviri söz konusu ise çevirmenin metni benimsemesi, sahiplenmesi önemli; sonrasında elbette ki tekniği ve metnin ruhuna uygun tercihleri kullanarak özenli bir çeviri sunması... Grafik tasarım bugünün dünyasında çok önemli; kitabı, hele de yeni bir yazara ait bir kitabı gösteren en önemli unsurlardan biri kapağı. Aradığımız, kitabın ruhuyla örtüşen ve yayınevi estetiğine uygun bir tasarım anlayışı. Çeviri konusunda giderek artan kaygan bir zemin söz konusu; bazı yayınevleri var ki neredeyse üniversite öğrencilerine çeviri yaptırabiliyorlar.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Bugün kıymeti bilinmese de geleceğe yönelik bir yatırım gözüyle kitabını yayımladığınız yazarlar oluyor mu

(II) Çeviri ve grafik tasarım konusunda nelere önem veriyorsunuz

B) (I) Bir yazarın kitabın yayımlamaya karar vermeden önce belirlediğiniz kriterler var mıdır

(II) Çeviri yaptırdığınız eserlerin hedeflediğiniz satış rakamlarına ulaşması için neler yapıyorsunuz

C) (I) Yayınevlerinin günümüzde sayısının gün geçtikçe artması kaliteyi de artırıyor mu sizce

(II) Çeviri yaparken bir yayınevi nelere dikkat ederse kalıcı eserler ortaya koyabilir

D) (I) Henüz tanınmamış yazarların eserlerini yayımlamak sizce doğru mudur

(II) Özellikle ünlü yazarların eserlerini çevirmeye öncelik vermek yayıncılık sektörünü geliştirir mi

E) (I) Çağımızda keşfedilmeyi bekleyen yazarların çoğu yayınevlerinin ilgisini bekliyor, sözüne katılır mısınız

(II) Çeviri yapılacak metnin orijinaliyle birebir uyumlu olması için yayınevleri titiz davranıyor mu

2. **Sunucu:**

– Bestelediğiniz şarkıların dünya müzik listelerinde ön sıralarda olmasını neye bağlıyorsunuz?

Sanatçı:

– Tabii, bu durumu tek bir sebebe bağlayamayız. Uzun yıllardır titiz bir şekilde çalışıyorum. Dünyadaki gelişmeleri yakından takip ediyorum. Özellikle gençlerle iç içe olarak onların nelerden hoşlandığını anlamaya çalışıyor, tabiricaizse gençlerin nabzını tutuyorum. Bu da eserlerimin kısa sürede yankı bulmasında etkili oluyor.

Sunucu:

– Şarkılarınızın popüler kültüre hapsolup ileride dinlenmeyeceğini düşünüyor musunuz?

Sanatçı:

– Böyle bir kaygım yok. Zira anı yaşamak, şimdiyi anlatmak bana daha cazip geliyor. Zaman çok çabuk geçiyor. Gençlerin de ilgileri, eğilimleri bu hızda değişebiliyor. Bugün yaptıklarım, müzikseverler tarafından ilgi görüyorsa benim için başarı elde edilmiş demektir. Yarına kalma gibi bir kaygı taşımıyorum açıkçası.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki sanatçının sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Büyük sanatçıların ortak özelliği, güncel olayların kıskacında kalmayıp geleceğe seslenecek eserler üretmesidir.

B) İyi bir müzik, farklı kültürlerin tınılarını tek bir potada eritip evrensel olacak kült eserler kategorisine girmeye başarır.

C) Gençlerle aynı atmosferi solumanın olumlu yanları olduğu gibi sanatçının klasik eserler yapmasına engel olacak olumsuzluklar da taşır.

D) Çok satanlar listesinde yer alan eserler yapmak için her zaman toplumun beklentileri ve ilgilerini dikkate alırım.

E) Güncel ürünlerin okurlar, dinleyiciler tarafından çok ilgi görmesi sanatçıların özgün olma hevesini kırmaz.

3. **Gazeteci:**

(I) ----?

Yazar:

Yeni yazarlara kapılarımızı her zaman açık tutuyoruz. Onların taze fikirleri ve bakış açıları, okurlarımızın literatüre olan ilgisini sürekli taze tutmaktadır. Ancak tabii ki her eserin kalitesini ve orijinalliğini çok ciddi bir eleme sürecinden geçiriyoruz. Her ne kadar genç yazarları destekleme konusunda hevesli olsak da kaliteyi asla göz ardı etmiyoruz.

Gazeteci:

(II) ----?

Yazar:

Pazarlama stratejimiz oldukça geniş bir yelpazeye sahip. Sosyal medya kampanyalarından, kitap fuarlarına kadar birçok yöntemi kullanıyoruz. Özellikle dijital medya, kitaplarımızın tanıtımı için oldukça etkili olmaktadır. Ancak geleneksel yöntemleri de ihmal etmiyoruz. Kitap kulüpleri, okur buluşmaları gibi etkinliklerle okurlarla direkt iletişimde olmayı tercih ediyoruz.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Yeni ve tanınmamış yazarların eserlerine yayınevinizde yer veriyor musunuz
(II) Kitaplarınızın tanıtımı için hangi pazarlama stratejilerini benimsiyorsunuz

B) (I) Yazarlarınızı seçerken belirlediğiniz bazı kriterleriniz var mı
(II) Okur buluşmalarına özen göstermeniz bir pazarlama stratejisi midir

C) (I) Genç yazarları desteklerken yazarların eserlerinin niteliğini önemsiyor musunuz
(II) Sosyal medya tanıtımları kitap satışlarınızın tirajını artırıyor mu

D) (I) Edebiyat dünyasında genç yazarların yeri nedir sizce
(II) Yayınevinizde geleneksel pazarlama stratejileri mi kullanıyorsunuz

E) (I) Okurlarınızın genç yazarlara ilgisini artırmak için neler yapıyorsunuz
(II) Kitapların dijital platformlarda satılması hakkında ne düşünüyorsunuz

4. **Gazeteci:**

(I) ----?

Yönetmen:

Filmlerimi çekerken hikâyenin derinliği ve karakterlerin evrimi en önem verdiğim şeyler. Eğer izleyici karakterle bir bağ kuramıyorsa veya hikâyeyi sıkıcı buluyorsa tüm prodüksiyonun değeri düşer.

Gazeteci:

(II) ----?

Yönetmen:

Öncelikle, senaryoyu tam anlamıyla kavramam gerekir. Ardından uygun oyuncu kadrosunu belirlerim. Oyuncuların karakterleri tam anlamıyla yansıtmaları için onlarla yakından çalışıyorum ve onların gerçekten o karaktere bürünmelerini sağlıyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Filmlerinizi kimler için çekiyorsunuz
(II) Oyuncularla nasıl iletişim kuruyorsunuz

B) (I) Film yapım sürecinde en zorlandığınız an neydi
(II) Oyuncularınızı eğitirken hangi metotları kullanıyorsunuz

C) (I) Film çekerken en çok nelere önem veriyorsunuz
(II) Bir filmin oyuncu kadrosunu nasıl belirliyorsunuz

D) (I) Filmlerinizi nasıl finanse ediyorsunuz
(II) Oyuncu seçimi esnasında nelere dikkat edersiniz

E) (I) Film çekimlerinizde hangi teknikleri tercih ediyorsunuz
(II) Oyuncu seçimi konusunda yardım alıyor musunuz

5. **Gazeteci:**

(I) ----?

Şef:

Mutfakta kullandığım malzemelerin tazeliği ve kalitesi benim için çok kritik. Ayrıca yemeklerin sunumu da lezzeti kadar önemli. Çünkü bir yemeği önce gözlerimizle tadıyoruz. Yemeklerin kalitesini belirleyen de aşçıların mutfaktaki tutumudur. Müşterilerimizin gönül rahatlığıyla tadabileceği yemekler yapıyoruz.

Gazeteci:

(II) ----?

Şef:

Özellikle deniz ürünlerini tüketirken tazeliğine dikkat edin ve bu tür yemekleri hazırlarken aşırı baharat kullanımından kaçının. Doğal lezzetlerini kaybetmemesi için minimal dış müdahale şart.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Yemeklerin sunumunda orijinal fikirleriniz var mı
(II) Deniz ürünlerinde hiç baharat kullanmadığınız doğru mu

B) (I) Mutfakta nelere en çok dikkat ediyorsunuz
(II) Deniz ürünleriyle ilgili bir öneriniz var mı

C) (I) Mutfaktan kaliteli bir ürün çıkarmak için neler yapıyorsunuz
(II) Her yemeğin kendine has bir baharatı olduğu sizce doğru mu

D) (I) Yemeklerinizi kimler için hazırlıyorsunuz
(II) Baharat kullanımı hakkında ne düşünüyorsunuz

E) (I) Hangi yemek tarzını tercih ediyorsunuz
(II) Hangi malzemelerden uzak durmalıyız

6. **Gazeteci:**

(I) ----?

Yazar:

Her eserimde çocukluğumun etkisini taşıyorum; köy hayatını, doğal yaşamın ritmini ve dedemden dinlediğim hikâyeleri. Fakat bunları modern bir bakış açısıyla yeniden yorumluyorum. Ayrıca dünya edebiyatından izler taşıyan kitaplar okuyor ve farklı kültürlerin hikâyelerini keşfediyorum.

Gazeteci:

(II) ----?

Yazar:

Eserlerimde genellikle belirsizliği ve beklenmedik sonları seviyorum. Her şeyin belirgin ve net olduğu bir dünyada, okurun hayal gücünü harekete geçiren unsurlara yer vermekten keyif alıyorum. Bu, bana göre bir eserin tekrar tekrar okunmasının sebeplerinden biri olabilir.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Çocukluk anılarınızın eserlerinize etkisi nedir
(II) Okurlarınızın eserlerinizi birden fazla kez okuma sebepleri nelerdir

B) (I) Eserlerinizi oluştururken hangi kaynaklardan ilham alıyorsunuz
(II) Eserlerinizdeki belirsizlik unsuru okurlarınıza ne kazandırıyor

C) (I) Kültürel etkileşimler eserlerinizde nasıl yer buluyor
(II) Anlatı tekniğinizde belirsizlik unsuru neden bu kadar ön planda

D) (I) Eserlerinizin dönüm noktasını oluşturan unsurlar nelerdir
(II) Eserlerinizde en çok neleri ele alıyorsunuz

E) (I) Farklı kültürlerin edebiyatını ne sıklıkla takip ediyorsunuz
(II) Belirsiz sonların eserlerinizdeki yeri nedir

7. **Gazeteci:**

(I) ----?

Ressam:

Ben genellikle hislerimi ve yaşadığım deneyimleri tuvale yansıtmaya çalışıyorum. Doğanın renklerinden, şehrin ritminden ve insanların enerjisinden ilham alıyorum. Ayrıca dünya sanatını yakından takip ediyor, farklı kültürlerin sanatsal ifadelerini inceleyerek perspektifimi genişletmeye çalışıyorum.

Gazeteci:

(II) ----?

Ressam:

Akvarel, benim için, suyun ve renklerin özgür hareketini yakalama şansı sunuyor. Tuvalde akışkanlığı, şeffaflığı ve rastlantısal güzellikleri seviyorum. Her su damlasının, bir sonraki hareketini tahmin edemediğimiz için, benim için sürpriz bir element taşıdığına inanıyorum. Öyle bir sanatsal ifade biçimi ki, kontrol ve serbest bırakma arasında bir denge kurmayı gerektiriyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Sanatınızı oluştururken ne tür ilham kaynakları kullanıyorsunuz
(II) Neden akvarel teknikleriyle çalışmayı tercih ediyorsunuz

B) (I) Hangi sanatçılar sizi en çok etkiliyor
(II) Soyut sanatla figüratif sanat arasında bir tercihiniz var mı

C) (I) Çizimlerinizde hangi temaları öne çıkarıyorsunuz
(II) Fırça darbelerinizin anlamı nedir

D) (I) Hangi malzemeleri kullanarak eserlerinizi oluşturuyorsunuz
(II) Akvarel tekniğinin diğer tekniklere göre avantajları nelerdir

E) (I) Sanatınızın evrensel bir dil olduğunu düşünüyor musunuz
(II) Akvarel boyalarla çalışmanın zorlukları nelerdir

8. **Gazeteci:**

(I) ----?

Mimar:

Yapı tasarımında, yerel kültürün izlerini modern mimari ile harmanlamaya çalışıyorum. Doğanın dokusundan, kentin dinamiklerinden ve tarihsel yapıların estetiğinden ilham alıyorum. Bununla birlikte dünyadaki mimari akımları yakından takip ediyor, farklı toplumların yaşam tarzlarını ve mekânsal ihtiyaçlarını anlamaya çalışarak kendi tasarımlarıma yansıtmaya çalışıyorum.

Gazeteci:

(II) ----?

Mimar:

Sürdürülebilirlik benim için bir tercih değil, bir zorunluluk. Gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakma sorumluluğumuz var. Bu nedenle, enerji verimli sistemler, doğal ışık kullanımı, yerel ve doğal malzemelerin kullanılması gibi konulara özellikle dikkat ediyorum. Tasarladığım binaların çevresiyle uyum içinde olmasını ve doğanın bir parçası gibi hissettirmesini istiyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Hangi mimari akımlar sizi en çok etkiliyor
(II) Modern mimari ve tarihî dokunun birleştirilmesi hakkında ne düşünüyorsunuz

B) (I) Yeni bir proje üstünde çalışırken nelere dikkat ediyorsunuz
(II) Doğal malzemelerin mimariye katkılarından bahseder misiniz

C) (I) Hangi malzemelerle çalışmayı tercih ediyorsunuz
(II) Şehir planlaması ve mimari arasındaki ilişki hakkında ne düşünüyorsunuz

D) (I) Tasarımlarınızda estetik mi fonksiyonellik mi önceliklidir
(II) Enerji verimliliği hakkında ne düşünüyorsunuz

E) (I) Tasarım felsefenizi nasıl tanımlarsınız
(II) Sürdürülebilir mimari hakkındaki düşünceleriniz nelerdir

9. **Gazeteci:**

(I) ----?

Müzisyen:

Müziğimde geleneksel melodileri modern ritimlerle birleştiriyorum. Her kültürün, farklı coğrafyalardan gelen ezgilerin benzersiz bir dokusu vardır. Bunları, çağdaş enstrümanlar ve teknolojiyle birleştirerek dinleyiciye evrensel bir deneyim sunmayı amaçlıyorum.

Gazeteci:

(II) ----?

Müzisyen:

Dijital platformlar sayesinde eserlerimi tüm dünyaya sunabiliyorum. Ancak fiziksel albüm formatını da hâlâ değerli buluyorum. Vinyl, kaset veya CD; her birinin kendine özgü bir dokusu ve dinleme deneyimi var. Bu formatların, müziğin duyusal bir deneyim olduğunu hatırlatma gücüne inanıyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Hangi müzikal akımlardan etkileniyorsunuz
(II) Canlı performans ve stüdyo kaydı arasında bir tercihiniz var mı

B) (I) Farklı kültürlerden nasıl ilham alıyorsunuz
(II) En sevdiğiniz albüm formatı nedir ve neden

C) (I) Hangi enstrümanları kullanarak eserlerinizi oluşturuyorsunuz
(II) Yeni müzik teknolojileri hakkında ne düşünüyorsunuz

D) (I) Müzikle ilgili en büyük hayaliniz nedir
(II) Eserlerinizde hangi kayıt tekniklerini tercih ediyorsunuz

E) (I) Müziğinizde hangi unsurları ön plana çıkarıyorsunuz
(II) Dijitalleşen dünyada, fiziksel albüm formatına yaklaşımınız nedir

10. **Gazeteci:**

(I) ----?

Bilim İnsanı:

Araştırmalarımı yaparken özellikle bireylerin davranış biçimlerini ve sosyal dinamikleri inceliyorum. Bu süreçte hem klasik sosyolojik teorilere hem de çağdaş sosyal bilimlere başvuruyorum. Teknolojinin insan davranışları üzerindeki etkisi, son yıllarda üzerine yoğunlaştığım bir konu. Ayrıca yapay zekâ ve robot teknolojilerinin sosyal yapıya nasıl etki edeceğini anlamaya çalışıyorum. Bu alanda, çok disiplinli bir yaklaşım sergiliyorum ve teknoloji, psikoloji, tarih gibi farklı disiplinlerden de faydalanıyorum.

Gazeteci:

(II) ----?

Bilim İnsanı:

Etik, bilimsel çalışmalarda vazgeçilmez bir konudur. Yapay zekâ ve robotikte etik meseleleri daha da karmaşık hâle geliyor. Örneğin, bir yapay zekânın kendi kararlarını verme yeteneği olması, birçok felsefi ve ahlaki sorunu beraberinde getiriyor. Bu tür teknolojik gelişmelerin, toplumun değer yargılarına nasıl etki edeceği veya bu teknolojilerin doğru ve adil bir şekilde nasıl kullanılacağı gibi sorular üzerine kafa yoruyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Araştırmalarınızda hangi metodolojik yaklaşımları benimsiyorsunuz ve odaklandığınız ana konular nelerdir
(II) Yapay zekâ ve robotikte karşılaştığınız etik sorunlar hakkında neler söyleyebilirsiniz

B) (I) Sosyal bilimlerde hangi teorisyenler sizi en çok etkiliyor
(II) Yapay zekâ sistemlerinin empati yeteneğine sahip olup olmadığını düşünüyor musunuz

C) (I) Teknolojinin toplumsal yapıyı ve etik unsurları nasıl değiştirdiğini düşünüyorsunuz
(II) Yapay zekâ sistemlerinin öğrenme kapasiteleri hakkında neler düşünüyorsunuz

D) (I) Bilimsel araştırmalarınızı yaparken hangi teknolojik araçlardan yararlanıyorsunuz
(II) Teknolojik gelişmelerin insan psikolojisi üzerindeki olası etkileri nelerdir

E) (I) Farklı disiplinlerin bilimsel çalışmalarınıza ve etik değerlere katkıları nelerdir
(II) Yapay zekânın insanlarla etkileşiminde sınırlarının neler olması gerektiğini düşünüyor musunuz

11. **Gazeteci:**

(I) ----?

Sinema Sanatçısı:

Film yapım sürecimde, hikâyenin gerçekçilikle fantastik unsurları bir araya getirmesine önem veriyorum. Modern dünyanın kaotik yapısını, sürrealist bir dilde ele almayı tercih ediyorum. Bunun için kimi zaman rüya sekanslarına, kimi zaman da alegorik karakterlere yer veriyorum. Ancak esas amacım, seyirciye sorgulatıcı bir deneyim sunmak. Bu yüzden her filmimde belirgin bir mesaj vermekten ziyade, seyirciyi düşündürmeyi, ona farklı perspektifler sunmayı hedefliyorum.

Gazeteci:

(II) ----?

Sinema Sanatçısı:

Oyuncu seçimi, benim için filmdeki en kritik süreçlerden biri. Karakterin derinliklerini, içsel çatışmalarını en doğru şekilde yansıtabilecek bir oyuncuyu bulmak zordur. Çoğu zaman tanınmış oyunculardan ziyade karaktere en uygun olan yetenekli birini tercih ederim. Böylece film, karakterin hikâyesiyle bütünleşir ve oyuncunun önceki rollerinden bağımsız bir deneyim sunar.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Sinemanın toplumsal olaylara etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz
(II) Oyuncu kadronuzu belirlerken hangi kriterlere öncelik veriyorsunuz

B) (I) Film yapımında hangi teknolojileri kullanmayı tercih ediyorsunuz
(II) Filmlerinizdeki karakter gelişimini nasıl sağlıyorsunuz

C) (I) Filmlerinizdeki anlatım tarzınızı nasıl tanımlarsınız
(II) Karakterlerinizi canlandırması için oyuncu seçerken nelere dikkat ediyorsunuz

D) (I) Kariyerinizdeki dönüm noktaları nelerdir
(II) Filmlerinizdeki müzik seçimleri hakkında neler söylemek istersiniz

E) (I) Hangi sinema akımlarından etkilendiniz
(II) Filmlerinizde kullandığınız simgesel ögelerin anlamı nedir

12. **Gazeteci:** Büyülü gerçekçilikle yazdığınız romanlarınızda, doğaüstü olayları sıradanmış gibi sunuyorsunuz. Bu tarzı tercih etmenizin sebebi nedir?

Yazar: Hayatın kendi içinde zaten büyülü olduğunu düşünüyorum.

Gazeteci: Peki, aynı temaları bir film senaryosunda işlemiş olsaydınız, yaklaşımınız nasıl olurdu?

Yazar: Sinema farklı bir dil. Orada belki de doğaüstü ögeleri görsel bir şölenle sunardım. Ancak yine de izleyiciye gerçeğin içindeki büyüyü hissettirmek için farklı yollar arardım.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Sanatın en büyük amacı, gerçekliğin sıradanlığını kırmak ve ona yeni bir boyut kazandırmaktır.
B) Her sanatsal ifade, kendi içindeki dilin sınırlarını zorlamalı ve bu sınırların dışına çıkmalıdır.
C) İyi bir eserin temel özelliği, olağanı olağanüstü yapabilme yeteneğidir.
D) Sanatın, karşısındakine gerçeği olduğu gibi değil, başka bir perspektiften sunma görevi vardır.
E) Doğaüstü temalar, sadece edebiyatta değil, sinemada da gerçeği yansıtmalıdır.

1. **Muhabir:**

(I) ----?

Oyuncu:

Rol aldığım filmler, genellikle insan ruhunun derinliklerini ve karmaşasını ele alıyor. Oyuncu olarak bu tür senaryolarda karakterlerin iç dünyalarını yansıtmak benim için büyük bir meydan okuma oluyor. Böylesine kompleks karakterleri canlandırmak, seyirciye farklı bir bakış açısı sunmama olanak tanıyor.

Muhabir:

(II) ----?

Oyuncu:

Tiyatroda canlandırdığım karakterlerle sinema karakterlerim arasında birçok fark var. Tiyatrodaki karakterlerim daha anlık, enerjik ve gerçek zamanlı bir tepki mekanizmasına sahipken; sinemada olan karakterlerimde daha derin bir analiz ve hazırlık süreci gerekiyor. Bu iki alanda da farklı bir hazırlık ve yoğunlaşma sürecim oluyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Sinemada en çok hangi tür karakterleri canlandırmayı tercih ediyorsunuz ve bu tercihinizin sebebi nedir
(II) Tiyatro ve sinema arasındaki en büyük farkı, karakter oluşturma süreci açısından nasıl tanımlarsınız

B) (I) Oyunculuk kariyerinizde en zorlandığınız rol hangisiydi ve bu zorluk neyden kaynaklanıyordu
(II) Tiyatroda ve sinemada farklı mı hazırlanıyorsunuz? Bu iki platform arasındaki temel fark ne sizce

C) (I) Daha önceki filmlerinizle kıyaslandığında, son filminizdeki karakterinizin öne çıkan yönleri nelerdir
(II) Tiyatro sahnesi ile sinema seti arasında, bir oyuncu olarak sizi en çok zorlayan nedir

D) (I) Son dönemde oynadığınız filmlerde, karakterleriniz genellikle karmaşık bir ruh hâli içinde. Bu tür karakterleri canlandırmaktaki motivasyonunuz nedir
(II) Tiyatroda ve sinemada canlandırdığınız karakterler arasında nasıl bir fark hissediyorsunuz

E) (I) Rol aldığınız filmlerde genellikle dramatik karakterlere mi yöneliyorsunuz
(II) Bu seçiminizin özel bir nedeni var mı

2. **Muhabir:**

(I) ----?

Oyuncu:

Tanrılar Çıldırmış Olmalı, modern dünya ile geleneksel kültür arasındaki çarpışmayı mizahi bir dille anlatan eşsiz bir film. Film, modern toplumun getirdiği yeniliklerin ve bu yeniliklere geleneksel toplumların tepkisinin bir komedi diliyle sunulmasıyla benim için çok özgün.

Muhabir:

(II) ----?

Oyuncu:

Evet, filmde o kola şişesinin yol açtığı karmaşayı ve onun etrafında dönen olayları izliyoruz. Bu basit bir objenin, bir toplumun yaşantısını nasıl değiştirebileceğini mizahi bir şekilde gösteriyor. Aslında film, malzemenin nasıl bir kültürde farklı anlamlar kazanabileceğini mükemmel bir şekilde gösteriyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) *Tanrılar Çıldırmış Olmalı* filminde en beğendiğiniz sahne hangisiydi
(II) Filmin ana temasını kola şişesi üzerinden anlatması hakkında neler düşünüyorsunuz

B) (I) *Tanrılar Çıldırmış Olmalı* filmi sizin kariyerinizde nasıl bir yere sahip
(II) Filmdeki karakterlerin kola şişesine verdikleri tepkiler oldukça ilginçti, bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz

C) (I) *Tanrılar Çıldırmış Olmalı* filmi hakkındaki genel düşüncelerinizi bizimle paylaşabilir misiniz
(II) Filmin ana teması, geleneksel bir toplumun bir kola şişesiyle ilk karşılaşmasını konu alıyor. Bu konsepti nasıl buldunuz

D) (I) *Tanrılar Çıldırmış Olmalı* filminin yönetmenliğini yaparken en büyük zorluğunuz neydi
(II) Filmde, kola şişesinin etrafında gelişen olaylar komik bir şekilde işleniyor. Bu yaklaşımı nasıl buldunuz

E) (I) *Tanrılar Çıldırmış Olmalı* filmi, geleneksel ve modern kültürleri bir araya getiriyor. Bu iki kültürü birleştirmek zor olmadı mı
(II) Filmde bir kola şişesinin bir toplumu nasıl etkileyebileceği gösteriliyor. Bu konudaki düşünceleriniz neler

3. **Röportajcı:**

(I) ----?

Mete Gazoz:

Olimpiyatlar, bir sporcunun hayatında öyle bir dönüm noktasıdır ki o atmosferi tarif etmek için kelimeler kifayetsiz kalır. Orada rekabet çok yüksek; dünyanın en iyileriyle yan yana yarışıyorsunuz. Bu, her anınızda konsantre ve odakta olmanızı gerektiriyor. Ancak, elde ettiğim başarının sadece bana ait olmadığını vurgulamak isterim. Arkamda beni destekleyen bir ekip, ailem ve antrenörüm var. Herkesin bu başarıda emeği büyük.

Röportajcı:

(II) ----?

Mete Gazoz:

Okçulukla ilk tanıştığımda bir his, bana bu sporda ilerlemem gerektiğini söyledi. Fiziksel güç kadar, zihinsel derinlik ve konsantrasyon da bu sporda kritik öneme sahip. İşte bu yüzden okçuluğa bu kadar tutkunum. Her okun hedefi bulma süreci, hayatın zorluklarıyla başa çıkma sürecini temsil ediyor benim için.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Olimpiyatlar size neler hissettiriyor
(II) Diğer sporlara göre okçuluğun sizi cezbeden yönleri neler

B) (I) Olimpiyatlarla ilgili deneyimlerinizi ve başarı hikâyenizi bizimle paylaşabilir misiniz
(II) Hangi faktörler sizi okçuluğa yönlendirdi

C) (I) Olimpiyatların sizin kariyerinizde ve hayatınızda yeri nedir
(II) Okçuluk sporu için gençlere ne önerirsiniz

D) (I) Olimpiyat deneyiminizi bizimle detaylı bir şekilde paylaşır mısınız
(II) Okçuluğun sizin için taşıdığı anlam ve bu spor dalına olan ilginizin kökeni hakkında neler söylemek istersiniz

E) (I) Olimpiyat turnuvalarında yaşadığınız deneyimleri özetler misiniz
(II) Okçulukta başarının sırrı nedir sizce? Bu sporda neleri farklı kılıyorsunuz

4. **Muhabir:**

(I) ----?

Çiftçi:

Hayvancılık sektörü, özellikle son yıllarda teknolojik gelişmeler sayesinde büyük bir evrim geçirdi. Modern hayvancılık, sadece hayvanları beslemekten ibaret değil. Genetik araştırmalarla daha verimli hayvan ırklarının üretimi, otomatik sulama ve yemleme sistemleri, hayvan sağlığını yakından izleyen cihazlar... Tüm bu yenilikler, sektörü daha sürdürülebilir kılmak adına devreye alındı.

Muhabir:

(II) ----?

Çiftçi:

Organik hayvancılık, hayvanların doğal yaşam şartlarına en yakın koşullarda yetiştirilmesini esas alır. Kimyasal yemlerin, ilaçların ve hormonların kullanılmadığı bu yöntemde, hayvanların stres altında olmaması da oldukça önemlidir. Doğal ve kimyasalsız ürünlerin tüketici tarafından daha çok talep edilmesi nedeniyle organik hayvancılığa olan ilgi de her geçen gün artıyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Hayvancılıkta kullanılan teknolojik aletlerin enerji tüketimi konusunda endişeleriniz var mı
(II) Organik tarımda kullanılan yöntemlerin hayvancılıkta da kullanılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz

B) (I) Hayvancılık sektöründeki son teknolojik gelişmeler nelerdir ve bu gelişmelerin sektöre etkileri hakkında neler söyleyebilirsiniz
(II) Organik hayvancılığın geleneksel hayvancılıktan farkları nelerdir ve bu yöntemin avantajlarından biraz bahseder misiniz

C) (I) Hayvancılık sektöründe gewnetik mühendisliğin etkileri hakkında ne düşünüyorsunuz
(II) Son yıllarda hayvancılıkta kullanılan ilaçlar hakkında tüketicilerde oluşan endişelere nasıl bir çözüm öneriyorsunuz

D) (I)Hayvancılığın çevresel etkileri konusunda ne gibi önlemler alıyorsunuz
(II) Hayvancılıkta kullanılan genetik yöntemlerin insan sağlığına olumsuz etkileri olabilir mi

E) (I) Hayvancılık sektöründe yaşanan zorluklar nelerdir ve bu zorlukların üstesinden gelmek için hangi yöntemleri tercih ediyorsunuz
(II) Organik hayvancılığın geleneksel yöntemlere göre maliyeti daha yüksek mi? Bu yüksek maliyeti nasıl karşılıyorsunuz

5. **Muhabir:**

(I) ----?

Turizm Danışmanı:

Turizm sektörü, özellikle son on yılda çok büyük değişimlere uğradı. Globalleşen dünyada insanların seyahat alışkanlıkları, beklentileri ve tercihleri büyük oranda dönüştü. Önceden belki sadece deniz-kum-güneş turizmi popülerken, şimdi macera turizmi, gastronomi turizmi, kültür turizmi gibi birçok yeni kategori ortaya çıktı. Bu, destinasyonların da kendilerini yeniden tanımlamalarını, çeşitlendirmelerini ve spesifik hedef kitlelere yönelmelerini gerektirdi.

Muhabir:

(II) ----?

Turizm Danışmanı:

Ekoturizm, doğayla iç içe, sürdürülebilir bir turizm anlayışını benimser. Buradaki amaç, doğal ve kültürel kaynaklara zarar vermeden turistik faaliyetleri gerçekleştirmektir. Ekoturizm, hem yerel halkın hem de turistlerin çevreye duyarlılığını artırmayı hedefler. Bu anlayışla, turistik bölgelerdeki doğal kaynakların korunmasını sağlamak ve bölge halkının da bu sürece katılımını desteklemek amaçlanır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Turizm sektöründe dijital dönüşümün etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz
(II) Sizce ekoturizmde yapay zekâ ve robotların rolü ne olacak

B) (I) Pandemi sonrası turizmde ne gibi değişiklikler bekliyorsunuz
(II) Turizmde sürdürülebilirliğin gelecekteki yeri nedir

C) (I)Turizm sektöründeki son trendler nelerdir ve bu trendlerin global turizm anlayışına etkileri hakkında neler söyleyebilirsiniz
(II) Ekoturizmin tanımını yapar mısınız? Bu tür turizmin avantajları ve sektöre etkileri nelerdir

D) (I) Turizmin ekonomiye katkıları hakkında neler düşünüyorsunuz
(II) Ekoturizmin, global turizme göre avantajlarından bahseder misiniz

E) (I)Turizmde markalaşma süreçleri hakkında neler söylemek istersiniz
(II) Özellikle tarihî bölgelerdeki ekoturizmin doğaya olan etkisi hakkında endişeleriniz var mı

6. **Muhabir:**

(I) ----?

Yazar:

Edebiyat, bireyin iç dünyasını ve toplumsal yaşamı yansıtmada eşsiz bir araçtır. Yazar olarak benim en büyük amacım, kelimelerle okuyucunun ruhuna dokunmak ve ona yeni perspektifler sunmaktır. Edebiyatın bu etkileme gücünü diğer sanat dallarında bulmak zordur.

Muhabir:

(II) ----?

Yazar:

Kitaplarımda yer verdiğim ana karakterler genellikle yaşadıkları çatışmalar ve içsel arayışlarıyla öne çıkar. Her biri, hayatın farklı evrelerinde ve koşullarında özgünlüklerini korumaya çalışır. Bu karakterler arasında, hayata dair evrensel temaları işleme konusunda bir bütünlük vardır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Edebiyatın sizin için anlamı nedir ve yazma sürecinizde ne tür bir yaklaşım benimsiyorsunuz
(II) Kitaplarınızdaki ana karakterlerin özellikleri ve aralarındaki ilişki hakkında neler söylemek istersiniz

B) (I) Yazma sürecinizde hangi teknikleri kullanıyorsunuz ve neden bu yöntemleri tercih ediyorsunuz
(II) Yazdığınız karakterlerin toplumla olan ilişkisini nasıl değerlendiriyorsunuz

C) (I) Hangi yazarlardan etkilendiniz ve yazarken hangi temaları işlemeyi tercih ediyorsunuz
(II) Karakterlerinizin psikolojik derinliği hakkında neler söyleyebilirsiniz

D) (I) Edebiyatla ne zaman tanıştınız ve yazmaya başlama sebebiniz nedir
(II) Karakterleriniz arasında hangi temaları işlediğinizi düşünüyorsunuz

E) (I) Kitaplarınızda evrensel temalar işlemenizin okur kitlesindeki etkisi nedir
(II) Kitaplarınızdaki karakterler arasında bir hiyerarşi var mı

7. **Muhabir:**

(I) ----?

Aşçı:

Aşçılık sadece malzemeleri bir araya getirip pişirmek değil, bir duygu, bir anı, bir deneyimi tabağa dökmektir. Her yemekte bir hikâye, bir kültür, bir geleneğin izini bulabilirsiniz. Sanatla aşçılığın benzer yanı budur. Sanatta da bir tabloya, bir heykele ya da bir melodiyi oluşturan notalara duygularınızı, düşüncelerinizi yansıtırsınız.

Muhabir:

(II) ----?

Aşçı:

Aslında, bir yemeğin lezzeti, kullanılan malzemelerin kalitesiyle başlar. Ancak asıl mesele, bu malzemeleri nasıl ve ne zaman kullandığınızdır. Tuz, baharat, yağ gibi basit malzemeler bile doğru kullanıldığında bir yemeği mükemmelleştirebilir. Öte yandan, pişirme tekniği, yemeğin dokusunu ve sunumunu da belirler. Yani bir yemekte her şey önemlidir.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Aşçılık denildiğinde akla gelen ilk şey nedir sizce
(II) Peki, restoranınızdaki yemekleri diğer restoranlardan ayıran özellik nedir

B) (I) Aşçılığın zorlukları nelerdir
(II) Hangi malzemeyi kullanmanız yemeklerinizin sırrı olarak görülüyor

C) (I) Aşçılığı bir sanat formu olarak görmek ne kadar doğru sizce
(II) Yemeklerinizde lezzeti nasıl en üst seviyeye çıkarıyorsunuz

D) (I) Aşçılıkla sanat arasındaki benzerlikleri neler olarak sıralarsınız
(II) Yemeklerinizdeki mükemmel lezzetin sırrı nedir

E) (I) Hangi mutfak kültürü sizi en çok etkiliyor ve neden
(II) Hangi pişirme tekniği, yemeğin lezzetini en çok etkiler

8. **Gazeteci:**

(I) ----?

Uzman:

Küresel iklim değişikliği son yıllarda ciddi bir problem hâline geldi. Bunun sebepleri arasında fosil yakıtların yoğun kullanımı, ormanların azalması ve endüstriyel faaliyetler bulunmaktadır. Bu etmenlerin hepsi atmosfere sera gazı salımını artırarak dünyamızın ısısının yükselmesine sebep oluyor.

Gazeteci:

(II) ----?

Uzman:

Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artması, fosil yakıtlara olan bağımlılığımızı azaltabilir ve bu da sera gazı emisyonlarını düşürebilir. Güneş ve rüzgâr enerjisi gibi kaynaklar sürdürülebilir bir enerji sağlayarak iklim değişikliği ile mücadelede önemli bir rol oynar. Ancak ülkelerin bu yönde adımlar atması gerekiyor.

Aşağıdakilerden hangisi diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Küresel ısınma neden bu kadar önemli bir mesele oldu
(II) Rüzgâr enerjisi kullanımı hakkında ne düşünüyorsunuz

B) (I) Küresel ısınmanın etkileri nelerdir
(II) Ülkeler bu problemi çözmek için ne yapmalıdır

C) (I) İklim değişikliğine neden olan etmenleri detaylandırabilir misiniz
(II) Yenilenebilir enerji kaynakları iklim değişikliğiyle nasıl bir bağlantıya sahip

D) (I) Küresel iklim değişikliğinin sebepleri nelerdir
(II) Yenilenebilir enerji kaynakları bu problemi nasıl hafifletebilir

E) (I) Dünyadaki ortalama sıcaklık artışı ne kadar oldu
(II) Ülkeler enerji politikalarını nasıl değiştirmeli

1. **Gazeteci:**

(I) ----?

Uzman:

– Resim, binlerce kelimenin anlatabileceği bir şeyi anlatabilen görsel bir sanat formudur. Rönesans döneminde, sanatçılar perspektif, gölge ve ışık kullanarak eserlerinde üç boyutluluk kazandırdılar. Bu, resimdeki derinlik algısını ve gerçekçiliği artırdı. Bu dönemin önde gelen sanatçılarından Leonardo da Vinci ve Michelangelo, bu teknikleri mükemmelleştirerek sanat tarihine damgalarını vurmuşlardır.

Gazeteci:

(II) ----?

Uzman:

– Günümüzde de resim sanatında bazı yenilikler ve akımlar var. Özellikle 20. yüzyıl, kübizm, fovizm, dadaizm gibi birçok sanatsal harekete ev sahipliği yaptı. Bu akımlar, resim sanatını tamamen farklı bir boyuta taşıdı. Picasso ve Dali gibi sanatçılar, klasik anlamdaki resim tekniklerini kırarak sanatta yeni ufuklar açtılar.

Aşağıdakilerden hangisi diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Resim sanatında özellikle hangi sanatçılar özgünlüğü yakalamışlardır
(II) Günümüzde popüler olan sanatsal hareketler nelerdir

B) (I) Rönesans dönemi neden bu kadar önemlidir
(II) Modern sanatta hangi akımlar dikkat çekiyor

C) (I) Rönesans döneminde resim sanatında ne gibi değişiklikler gözlemlenmiştir
(II) Peki, bu tarihsel gelişmelere kıyasla modern dönemde resimde ne gibi yenilikler yaşanmıştır

D) (I) Leonardo da Vinci'nin sanat anlayışı nedir
(II) Günümüz sanatçıları bu büyük ustalardan ne öğrendi

E) (I) Resimdeki derinlik algısını nasıl sağlıyorsunuz
(II) 20. yüzyılın başlarında resimde hangi yönelimler hâkimdi

2. **Gazeteci:**

(I) ----?

Uzman:

– Futbol, yüz yıllardır tüm dünyada en popüler spor olarak bilinir. Ancak bu popülarite, sadece maçların heyecanından veya takımların rekabetinden ibaret değil. 20. yüzyılın sonlarına doğru futbol, bir endüstri hâline geldi. Stadyumlar, taraftar sayısının yanı sıra medya hakları ve sponsorluk anlaşmaları, kulüplerin mali yapıları üzerinde büyük bir etkiye sahip oldu. Bu endüstrileşme, futbolun oyun dinamiklerini de etkiledi. Oyuncu transferleri milyon dolarları bulurken altyapı yatırımları da artmaya başladı.

Gazeteci:

(II) ----?

Uzman:

– Futbol akademileri son yıllarda çok önemli bir konuma geldi. Bu akademiler, genç yetenekleri erken yaşta keşfedip, onları profesyonel futbol dünyasına hazırlıyor. Barcelona'nın La Masia'sı ya da Ajax'ın akademisi gibi öne çıkan altyapılar, dünya futboluna birçok yıldız oyuncu kazandırdı. Bu yatırımlar, kulüpler için hem mali bir avantaj sağlıyor hem de kendi kültürlerini ve oyun anlayışlarını genç oyunculara aşılayarak takım kimliklerini güçlendiriyor.

Aşağıdakilerden hangisi diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Futbolun tarihine bakacak olursak, en etkileyici dönem hangisi olarak göze çarpar
(II) Özellikle Avrupa'da futbol akademilerinin önemi ne ölçüdedir

B) (I) Futbolun endüstrileşmesi sonucu kulüplerin altyapıya olan yatırımları nasıl etkilenmiştir
(II) Peki, bu altyapı yatırımları futbolun genel kalitesine ve takımlara ne gibi avantajlar getiriyor

C) (I) Futbolun diğer sporlardan bu kadar öne çıkmasının ana sebebi nedir
(II) Büyük takımların altyapıdan yetiştirdiği oyuncuların başarısı hakkında ne düşünüyorsunuz

D) (I) Stadyumların ve medyanın futbol üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz
(II) Genç futbolcuların kariyerlerini şekillendirme noktasında en önemli faktörler nelerdir

E) (I) Futbolun ekonomik boyutunda en büyük gelir kaynakları nelerdir
(II) Futbol eğitimi konusunda en başarılı ülkeler hangileridir

3. **Gazeteci:**

(I) ----?

Uzman:

Postmodern roman, klasik anlatı yapısından saparak okuyucunun gerçeklik algısını sarsan bir yapıya sahiptir. Tıpkı bir aynanın kırık parçalarına bakmak gibi, postmodern romanlar da farklı perspektifleri, kırık anlatıları ve zamanla oynamayı içerir. Bu romanda, anlamın sürekli olarak inşa edildiğini ve değişken olduğunu görebilirsiniz. Bu, okuyucuya geleneksel hikâyecilikten farklı bir deneyim sunar.

Gazeteci:

(II) ----?

Uzman:

Postmodern romanın en belirgin özelliklerinden biri de metin içinde metini kullanması, yani metinler arasılıktır. Bu, bir romanın sadece kendi içinde değil, diğer metinlerle de bir bağlantı kurarak anlam kazandığı bir yolculuğa işaret eder. Jorge Luis Borges ve Italo Calvino gibi yazarlar, bu teknikle okuyucunun kafasında bir labirent oluşturur. Aynen denizin derinliklerine daldığınızda neyle karşılaşacağınızı bilemediği gibi, postmodern roman da sizi beklenmedik sürprizlerle karşılar.

Aşağıdakilerden hangisi diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Postmodern romanın ortaya çıkışı ne zaman olmuştur
(II) Hangi yazarlar postmodernizmi en iyi temsil eder

B) (I) Klasik romanlarla postmodern romanları birbirinden ayıran en belirgin özellik nedir
(II) Postmodern romanın dil yapısından bahsedebilir misiniz

C) (I) Postmodernizm sanatta hangi alanlarda etkisini göstermiştir
(II) Postmodern romanın ana teması nedir

D) (I) Postmodern romanın klasik anlatıdan en büyük farkı nedir
(II) Bu romanlarda hangi teknikler sayesinde okuyucuya farklı bir okuma deneyimi sunulmaktadır

E) (I) Postmodern romanın toplum üzerindeki etkileri nelerdir
(II) Postmodern romanın en ünlü eserlerinden bahsedebilir misiniz

4. **Gazeteci:**

(I) ----?

Mimar:

Her proje benim için ayrı bir hikâye, ayrı bir serüven aslında. Ancak tasarladığım yapılarda, özellikle doğal ışıkla oynamayı, mekânın enerjisini yükseltmeyi hedeflerim. Üstelik, kullanıcıların yaşam kalitesini artıracak şekilde fonksiyonellik de kritik bir öneme sahip. Bana göre, bir mimarın başarısının sırrı, mekânı sadece estetik değil, aynı zamanda fonksiyonel ve sürdürülebilir bir şekilde tasarlamasıdır.

Gazeteci:

(II) ----?

Mimar:

Ödüller, elbette bir mimar için teşvik edici ve motive edicidir. Fakat benim için asıl ödül, tasarladığım bir yapının insanlar tarafından sevilmesi, kullanılırken memnuniyetle anılmasıdır. Özellikle bir yapı tasarladığım zaman, orada yaşayan veya çalışan insanların geri dönüşlerini almak, onların yaşam kalitelerini nasıl etkilediğini görmek benim için paha biçilmez bir değere sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Başarılı bir mimarın en belirgin özelliklerinden bahsedebilir misiniz
(II) Aldığınız ödüller ve takdirler sizin için ne ifade ediyor

B) (I) Modern mimarlıkta hangi yöntemler öne çıkmaktadır
(II) Yapılarınızın enerji verimliliği konusunda ne düşünüyorsunuz

C) (I) Hangi tarihsel dönemler, mimari anlamda sizi en çok etkiliyor
(II) Uluslararası projeleriniz hakkında ne söyleyebilirsiniz

D) (I) Doğa ile bütünleşik yapılar hakkında ne düşünüyorsunuz
(II) Yeni bir proje üzerinde çalışırken hangi unsurlardan ilham alırsınız

E) (I) Mimarlıkta trendler nelerdir şu an
(II) Tasarladığınız binalarda hangi malzemeleri tercih ediyorsunuz

5. **Gazeteci:**

(I) ----?

Şair:

Divan şiirinde, sevgiliyi anlatırken sıkça "güneş yüzlü" veya "ay yüz" tabirleri kullanılır. Bu, sevgilinin yüzünün aydınlık ve güzel olduğunu ifade ederken aynı zamanda onun ulaşılmazlığını ve uzaklığını da vurgular. Divan şairleri, sevgilinin güzelliğini anlatırken bu türden mecazları sıkça kullanırlar.

Gazeteci:

(II) ----?

Şair:

Divan şiirinde "gönül" kavramı oldukça derin anlamlar içerir. "Gönül bağı" ifadesi, bir kişiye duyulan derin sevgiyi ve bağlılığı temsil ederken, "gönül yarası" tabiri ise aşk acısını ve hasreti anlatır. Bu türden mecazlar, şairin duygularını ve düşüncelerini derinlemesine aktarmasına yardımcı olur.

Aşağıdakilerden hangisi diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Divan şiirinde aşk temaları nasıl işlenir
(II) Divan şairlerinin yaşam biçimleri nelerdir

B) (I) Divan şiirinde doğa unsurları nasıl kullanılır
(II) Divan şiirinde "gönül" kavramı neden çok kullanılmıştır

C) (I) Sevgilinin portresi divan şiirinde nasıl oluşturulur
(II) Şairlerin duygusal durumları bu şiirleri nasıl etkiler

D) (I) Divan şiirinde sevgilinin yüzüne dair hangi mecazlar kullanılır
(II) Aşk acısını anlatmak için "gönül" kelimesinin dışında hangi kelimeler tercih edilir

E) (I) Divan şiirinde sevgilinin güzelliğini betimlerken hangi mecazlar ön plana çıkar
(II) "Gönül" kavramının divan şiirindeki yeri nedir

6. **Gazeteci:**

Peki, çocukların erken yaşta aldığı eğitimin ileriki yaşantılarına etkisinin büyük olduğunu söylemiştiniz.

(I) ----?

Psikolog:

Aslına bakarsanız, evet. Beyin gelişiminin en hızlı olduğu dönem, ilk yıllardır. Bu nedenle, (II) ----. Üstelik, (III) ----. Özellikle ebeveynlerin tutumu, çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerini büyük ölçüde etkileyebilir.

Aşağıdakilerden hangisi diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Neden bazı çocuklar sosyal olarak geri kalıyor
(II) bu yıllardaki deneyimlerin beyin yapısı üzerinde kalıcı etkileri olabilir
(III) çocukların bu dönemde olumlu deneyimlere ihtiyaç duyması şaşırtıcı değil

B) (I) Bu yaşlardaki eğitimin bilişsel gelişime etkisi ne oluyor
(II) çocukların bu yaşlarda karşılaştığı deneyimler, ileriki yaşlarda karşılaşacakları zorluklara nasıl tepki vereceklerini şekillendirir
(III) bu, çocukların sosyal becerilerinin yanı sıra öğrenme yeteneklerini de etkiler

C) (I) Çocukların sosyal becerileri nasıl geliştirilmeli
(II) bu dönemde edinilen sosyal beceriler, çocuğun ilerleyen yaşlarda toplumla nasıl etkileşimde bulunacağını belirler
(III) bu, çocuğun duygusal zekâsının gelişimine de katkıda bulunur

D) (I) Çocukların bu dönemde ne tür deneyimlere ihtiyacı var
(II) bu yıllardaki deneyimler, çocuğun ilerleyen yaşlardaki duygusal ve bilişsel reaksiyonlarını büyük ölçüde etkileyebilir
(III) bu süreçte edinilen olumlu ya da olumsuz deneyimler, çocuğun yetişkinliğindeki tutumunu ve duygusal tepkilerini de şekillendirebilir

E) (I) Çocukların dil gelişimi için neler yapmalıyız
(II) dil becerilerinin erken yaşlarda edinilmesi, çocuğun sosyal etkileşimini ve öğrenme kapasitesini olumlu yönde etkiler
(III) bu, çocuğun toplumsal etkileşimlerinde ve akademik başarısında önemli bir role sahip olabilir

7. **Gazeteci:**

(I) ----?

Uzman:

Modern sanatın evrimini incelerken 20. yüzyılın başlarından itibaren radikal değişimler görmekteyiz. Bu değişimler, sanatçıların toplumsal ve siyasi olaylara olan tepkilerinin yanı sıra farklı tekniklerin ve malzemelerin kullanılmasıyla da ilişkilidir. Özellikle soyut sanatın yükselmesi ve ilerici sanat akımı hareketlerinin popülerleşmesi bu dönemi şekillendirmiştir.

Gazeteci:

(II) ----?

Uzman:

Kübizmin etkisi, 20. yüzyıl sanatında inkâr edilemez bir gerçektir. Picasso ve Braque gibi sanatçıların bu harekete öncülük etmeleri, sanatta perspektif ve form anlayışını temelden değiştirdi. Kübizmin ardından sürrealizm, dadaizm ve diğer akımlar da sanatın sınırlarını zorlamaya devam etti.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) 20. yüzyılın başlarında sanatta hangi değişiklikleri ve etkenleri önemli buluyorsunuz
(II) Modern sanat akımları arasında hangisini en etkili ve dönüştürücü buluyorsunuz

B) (I) Sanatta teknik ve malzeme kullanımındaki değişikliklerin etkisi nedir
(II) Dadaizmin sanat dünyasındaki yeri ve etkisi hakkında ne düşünüyorsunuz

C) (I) Sanatçıların toplumsal olaylara tepkisi nasıl olmuştur
(II) Modern sanatta, soyutun yanı sıra hangi akımlar ön plana çıkmıştır

D) (I) Sanatın toplum üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz
(II) 20. yüzyılın sonlarına doğru sanatta hangi akımlar öne çıktı

E) (I) Soyut sanatın yükselişi ve ilerici sanat akımı hareketlerin popülerleşmesinin sebepleri nelerdir
(II) Kübizm dışında hangi akımlar modern sanatın gelişimine katkıda bulunmuştur

8. **Gazeteci:**

(I) ----?

Uzman:

20. yüzyılın müziğini değerlendirirken aslında birçok müzikal hareketin ve tarzın ortaya çıktığını ve birbirini etkilediğini gözlemleyebiliriz. Bu dönem, elektronik müziğin doğuşu, cazın popülerleşmesi, rock'n roll'un yükselişi ve hatta hip-hop'un doğuşu gibi birçok dönüm noktasını içermektedir. Bu türlerin her biri, belirli sosyal ve kültürel hareketlerle ilişkilendirilebilir ve bunların tümü, müzikteki evrimsel değişimi etkilemiştir.

Gazeteci:

(II) ----?

Uzman:

Caz, kesinlikle 20. yüzyılın en etkili müzikal hareketlerinden biridir. Başlangıçta Amerika'nın güneyinde doğmuş olsa da, dünyanın dört bir yanına yayıldı ve birçok farklı alt türü ortaya çıkardı. Louis Armstrong, Duke Ellington ve Miles Davis gibi ikonik isimler, cazın evrimine ve popülerleşmesine katkıda bulundular. Caz, hem teknik beceri hem de duygusal ifade bakımından müzisyenlere yeni kapılar açtı.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) 20. yüzyılda müzikte hangi türlerin öne çıktı ve bu türlerin toplumsal etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz
(II) 20. yüzyılın başında Amerika'da doğan caz müziği hakkında ne düşünüyorsunuz

B) (I) Müzikteki evrimsel değişimin sebepleri nelerdir
(II) Rock müziğinin 20. yüzyıldaki yeri ve etkisi nedir

C) (I) Elektronik müzik hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu türün gelişimi nasıl oldu
(II) Hip-hop müziğinin doğuşu ve popülerleşmesi hakkında ne söyleyebilirsiniz

D) (I) Sosyal ve kültürel hareketlerin müzik üzerindeki etkisi nedir
(II) Pop müziğinin 20. yüzyılın ikinci yarısındaki rolü hakkında neler söyleyebilirsiniz

E) (I) 20. yüzyılda hangi müzisyenleri ve grupları öne çıkan olarak görüyorsunuz
(II) Punk müziğinin doğuşu ve yayılışı hakkında neler düşünüyorsunuz

1. **Gazeteci:**

(I) ----?

Bilim İnsanı:

Kuantum mekaniğini anlamaya çalışırken, evrenin temel seviyesinde nasıl çalıştığını keşfetmeye çalışıyoruz. Bu, atom altı parçacıkların davranışlarına ve onların birbirleriyle nasıl etkileşimde bulunduğuna dair bilgimizi içerir. İlginç bir şekilde, bu parçacıklar bazen bir dalganın özelliklerini gösterirken bazen de bir parçacığın özelliklerini gösterir. Bu ikili doğa, kuantum mekaniğinin en büyüleyici ve en zor anlaşılan kavramlarından biridir.

Gazeteci:

(II) ----?

Bilim İnsanı:

Şüphesiz ki kara delikler, evrenin en gizemli oluşumlarından biridir. Einstein'ın Genel Görelilik Teorisi'ne göre, kara delikler, uzay-zamanın son derece yoğun ve sıkıştırıldığı bölgelerdir. Bu bölgelerde, yer çekimi o kadar güçlüdür ki ışığın bile kaçması imkânsızdır. Son yıllarda, kara deliklerin yakınındaki olay ufku hakkında daha fazla bilgi edindik. Bu, kara deliğin dış sınırını ifade eder ve burada yerçekiminin etkileri son derece belirgindir. Fakat kara deliklerin iç kısımlarında ne olduğuna dair tam bir bilgimiz yok.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Evrenin oluşumu ve genişlemesi hakkında ne düşünüyorsunuz
(II) Bu bağlamda kozmik mikrodalga arka plan radyasyonu hakkında ne söyleyebilirsiniz

B) (I) Fotonların davranışı ve özellikleri hakkında neler biliyoruz
(II) Kara maddenin evrendeki rolü nedir

C) (I) Atom altı parçacıkların özellikleri ve etkileşimleri hakkında neler söyleyebilirsiniz
(II) Kara deliklerin iç yapısı ve olay ufkunun özellikleri hakkında bilgi verir misiniz

D) (I) Kuantum mekaniği hakkında bize ne söyleyebilirsiniz
(II) Peki ya kara delikler? Bu konuda son bulgular neler

E) (I) Uzay-zamanın yapısı ve genel görelilik teorisi hakkında ne düşünüyorsunuz
(II) Büyük patlama teorisi ve evrenin ilk anları hakkında ne biliyoruz

2. **Gazeteci:**

(I) ----?

Modacı:

Modanın bir dil olduğunu düşünüyorum ama bu dil sürekli evrilen ve yeniden şekillenen bir yapıya sahip. Her sezon yeni bir "şarkı" söylüyoruz bazen de geçmişten notlar taşıyan melodilerle. Moda, toplumun ruh halini, kültürünü ve dönemin enerjisini yansıtan bir ayna gibidir. Fakat her aynada gördüğümüz yansıma gerçeği temsil etmez, bazen sadece bir yanılsamadır.

Gazeteci:

(II) ----?

Modacı:

Ah, paletimizin en zengin renkleri! Materyallerin seçimi, tasarımın ruhunu belirler. İpek, özgürlüğün ve zarafetin dokunuşunu taşırken denim ise isyanın ve gençliğin sesini duyurur. Fakat bu malzemeleri bir araya getirirken kumaşın melodisiyle, tasarımın ritmi arasında uyumlu bir dans oluşturmalıyız. Birinin diğerini boğmasına izin veremeyiz.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Moda dünyasında her sezonun kendine özgü bir teması olduğunu düşünüyor musunuz
(II) Tasarımınızda en çok hangi materyalleri kullanmayı tercih ediyorsunuz ve neden

B) (I) Modayı bir sanat formu olarak görüyor musunuz
(II) Tasarımlarınızda hangi renk paletini tercih ediyorsunuz

C) (I) Modanın toplumsal olaylara tepki olarak doğduğuna inanıyor musunuz
(II) Son koleksiyonunuzda hangi kumaşları ve dokuları kullandınız

D) (I) Her tasarımcının kendine özgü bir imzası olduğunu düşünüyor musunuz
(II) Kumaşların seçiminde nelere dikkat ediyorsunuz

E) (I) Modanın sürekli değişen bir dünya olduğuna katılıyor musunuz
(II) Moda şovlarınızın arkasında yatan ilham nedir

3. **Gazeteci:**

(I) ----?

Futbolcu:

Futbol, benim için sadece bir oyun değil, aynı zamanda hayatın ta kendisi. Sahada geçirdiğim her dakika, hayatın her anını kucaklamak gibidir. Topla dans ederken zamanın durduğunu hissederim. Ama bazen rüzgâr tersine eser ve planladığınız gibi gitmez. Fakat o anları da kucaklamak, büyük oyuncuların karakterini belirler.

Gazeteci:

(II) ----?

Futbolcu:

Takım oyunu olmasına rağmen, her oyuncunun sahada kendi öyküsü vardır. Kimi zaman bir golle kahraman olursunuz, kimi zaman bir hatayla istenmeyen adama dönüşebilirsiniz. Ama sahada her zaman umut vardır, son düdük çalana kadar. Her maç, bir sonraki maça kapıyı aralar ve futbol, tıpkı hayat gibi, hiçbir zaman tam olarak öngörülemeyen bir yolculuktur.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Sahadayken maçlara tam odaklanabiliyor musunuz
(II) Maç esnasında yaptığınız bir hata sonrası nasıl toparlanıyorsunuz

B) (I) Profesyonel futbolcu olmak sizin için ne ifade ediyor
(II) Takımınızın bu sezonki performansını nasıl değerlendiriyorsunuz

C) (I) Saha içinde top sürerken neler hissediyorsunuz
(II) Takım oyunu olmasına karşın sahada bireysel performansın önemini nasıl değerlendiriyorsunuz

D) (I) Futbolun size öğrettikleri nelerdir
(II) Takım içi dinamikleri nasıl değerlendiriyorsunuz

E) (I) Futbolun insanın kişisel gelişiminde etkin olduğunu düşünüyor musunuz
(II) Hangi oyuncularla birlikte sahada olmayı dört gözle bekliyorsunuz

4. **Gazeteci:**

(I) ----?

İnşaat Mühendisi:

Katılıyorum. Yapılar, sadece beton ve demirden oluşmuyor; onlar, toplumların gelişimini ve ilerlemesini simgeliyor. Bir binanın temelini atarken, aslında bir medeniyetin temellerini atmış oluyoruz. Ancak bu süreçte, sadece maddi değil, manevi ve sosyal etkenleri de dikkate almak zorundayız. Yapıları inşa ederken çevre ve sürdürülebilirlik konuları artık masamızın üzerindeki en önemli meselelerden biri.

Gazeteci:

(II) ----?

İnşaat Mühendisi:

Olabilir çünkü teknolojik ilerlemeler inşaat sektöründe de devrim yaratıyor. Ancak gelişen teknolojiye ayak uydurmanın yanı sıra inşaatın özüne, yani sağlamlık ve güvenliğe sadık kalmamız gerekiyor. Kesinlikle yanlış olan şey, hızla inşa edilen binaların kaliteden ödün verdiği yanılgısına düşmektir. Her yapı, uzun süreli bir emeği ve detaylı bir planlamayı hak ediyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) İnşaat mühendisliği son yıllarda oldukça popüler oldu. Bu popülerliği neye borçlusunuz
(II) Yenilenebilir enerji kaynaklarının binalarda kullanılmasının avantajları nelerdir

B) (I) Betonarme binaların yanı sıra ahşap binaların da avantajları var mı
(II) Deprem bölgelerinde inşa edilen binalarda hangi özel önlemler alınıyor

C) (I) Çevre dostu binaların tasarımında hangi faktörleri göz önünde bulunduruyorsunuz
(II) İnşaat makinelerinin teknolojik gelişimi, inşaat süreçlerini ne kadar hızlandırdı

D) (I) İnşaat sektörü, sadece fiziksel yapıların inşasıyla ilgili değil, aynı zamanda sosyal bir boyutu da bulunuyor, değil mi
(II) Gelişen teknolojiyle birlikte, inşaat süreçleri hızlandı. Bu, yapı kalitesini etkiliyor olabilir mi

E) (I) Yapıların estetik olarak da etkileyici olması için neler yapıyorsunuz
(II) Yenilikçi malzemelerle yapılan binaların ömrü, geleneksel binalara göre daha mı uzun

5. **Gazeteci:**

(I) ----?

Sosyolog:

Kesinlikle yanlış bir yaklaşım bu. Toplumları birer "makine" olarak görmek, onların karmaşıklığını ve iç içe geçmişliğini göz ardı eder. Her toplum, tarihi, kültürü ve sosyal ilişkileriyle kendine has bir örgütlenmeye sahip. Bu yüzden, bir sorunun çözümü bir yerde işe yararken, başka bir toplumda işe yaramayabilir.

Gazeteci:

(II) ----?

Sosyolog:

Olabilir fakat unutulmamalı ki bireyler toplumu oluştururken toplum da bireylerin düşüncelerini, davranışlarını ve algılarını etkiler. Modern dünyada, bireysel özgürlüklerin ve hakların savunulmasıyla birlikte bireyin toplumdaki rolü de dönüşüm geçirmiş durumda. Ancak buna rağmen, bireyin toplumsal dinamiklerden tamamen bağımsız olduğunu söylemek mümkün değil.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Toplumsal değerler zamanla değişirken insanın makine gibi sabit kaldığını söylemek mümkün mü
(II) Teknolojinin toplumsal yapılarda yarattığı değişiklikleri nasıl değerlendiriyorsunuz

B) (I) Toplumların sosyal yapısında değişmeyen ögelerin varlığından söz edilebilir mi
(II) Günümüz gençliği, toplumsal değerleri nasıl algılıyor

C) (I) Bazıları toplumları, belirli bir algoritma gibi çalışan sistemler olarak tanımlıyor. Sizce bu doğru mu
(II) Günümüzde bireyin toplumdaki yeri ve önemi daha mı arttı yoksa toplumun birey üzerindeki etkisi aynı mı kaldı

D) (I) Sosyal normlar dünya üzerinde her ülkede aynı etkiyi mi uyandırıyor
(II) Modern toplumlar, bireyin özgürlüğüne daha mı fazla değer veriyor

E) (I) Sosyolojik araştırmalardan elde edilen sonuçlara göre toplumda değişmeyen unsurlar vardır, çıkarımını yapabilir miyiz
(II) Bireylerin sosyal medya üzerinden oluşturduğu topluluklar, gerçek toplumsal yapıları nasıl etkiliyor

6. **Gazeteci:**

(I) ----?

Astronot:

Öyle de olabilir. Fakat derin uzayda yolculuk yaparken zihnimiz zaman kavramını bir "kara delik" gibi çekip yutuyor. İnsanın zaman algısı Dünya'dan çok farklılaşıyor. Yani, kozmik ölçekte bir gün burada, bir yıl orada olabiliyor.

Gazeteci:

(II) ----?

Astronot:

Bilmiyorum, bazen uzayın sonsuz boşluğunda, yıldızlar arasında bir "toz tanesi" kadar küçük hissediyorsunuz. Ancak aynı zamanda, evrenin bu muazzam genişliğinin içinde yer almanın verdiği ayrıcalıkla, evrenin kralı gibi de hissedebilirsiniz. Her iki duyguyu da aynı anda yaşamak, inanılmaz bir deneyim.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Uzay yolculukları sırasında zamanın daha yavaş aktığına dair teoriler var. Bu konudaki düşünceleriniz neler
(II) Uzayın bu sonsuz genişliği içerisinde, insanın varlığı size ne ifade ediyor

B) (I) Uzayda yaşamın var olup olmadığı hâlâ bir muamma. Bu konuda ne düşünüyorsunuz
(II) Yıldızlar arasında seyahat ederken Dünya'daki yaşantınızı özlüyor musunuz

C) (I) Uzayda gerçekleştirdiğiniz görevler sırasında en zorlandığınız anlar nelerdir
(II) Evrenin sırlarını keşfederken, insanın evrendeki yeri hakkında ne düşünüyorsunuz

D) (I) Kara deliklerin zamanı nasıl etkilediğine dair teorilere ne diyorsunuz
(II) Uzayın derinliklerindeyken insanın var oluş amacını sorguladınız mı

E) (I) Uzaydaki bir günün, Dünya'da bir yıla eşit olduğu söyleniyor. Bunu nasıl açıklarsınız
(II) Uzayın derinliklerinde kendinizi nasıl hissediyorsunuz Sizce insan, evrende ne kadar önemli

7. **Sunucu:**

Son dönemde sanatınızla sosyal mesajlar verdiğinizi görüyoruz. Bu yöndeki eserlerinizde ne gibi etkiler arıyorsunuz?

Sanatçı:

Sanatın sadece estetik bir zevk olmadığına inanıyorum. Toplumun derdine tercüman olabilecek eserler üretmek, özellikle bu kaotik dönemde çok daha anlamlı hâle geliyor. Ayrıca, ----.

Sunucu:

Peki, bu sosyal sorunları işlerken kendi duygularınızdan soyutlanabiliyor musunuz?

Sanatçı:

Hayır, aksine eserlerimde kendi duygularımı, deneyimlerimi de yansıtmaya çalışıyorum. Sadece toplumsal bir olayı anlatmak yerine, onu nasıl hissettiğimi, bana neler hissettirdiğini de eklemek, eserin daha içten ve samimi olmasını sağlıyor.

Aşağıdaki yargılardan hangisi sanatçının boş bırakılan kısmındaki düşüncesini tamamlamaktadır?

A) benim için sanat, bireysel bir ifade yöntemidir bu yüzden sosyal sorunlar ilgimi çekmez
B) gençlerin bu mesajları almasını ve bu sorunlara dikkat çekmelerini çok istiyorum.
C) sanatın toplumda bir değişim aracı olabileceğine dair bir inancım yok
D) her şeyden önce estetik kaygılarla hareket ediyorum, toplumsal problemlere yer vermiyorum
E) yaratıcı süreçlerin içinde kaybolup gitmekten korkarım ama özgünlüğün de peşinden koşarım

8. **Gazeteci:**

(I) ----?

Uzman:

Sosyal medya platformlarının son on yılda hayatımızdaki yeri değişti. Başlangıçta sadece arkadaşlarımızla iletişimde kalmak için kullandığımız bu platformlar, şimdi haber alma, iş yapma ve eğlenme amacıyla da kullanılıyor. Bunu, sosyal medya şirketlerinin sürekli yenilikçi olma çabalarına ve genç neslin dijitalleşen yaşantısına bağlayabiliriz.

Gazeteci:

(II) ----?

Uzman:

Evet, bu doğru. Özellikle son beş yıl içerisinde sosyal medyanın eğitimdeki rolü ciddi anlamda arttı. Okullar ve üniversiteler, eğitim materyallerini paylaşmak, öğrencilerle iletişimde kalmak ve sanal sınıflar düzenlemek için sosyal medya platformlarını kullanıyorlar. Ancak bu, aynı zamanda çeşitli güvenlik ve gizlilik sorunlarını da beraberinde getiriyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Sosyal medyanın hayatımızdaki yeri ve önemi hakkında ne düşünüyorsunuz
(II) Sosyal medyanın eğitimde de kullanılmaya başladığı söyleniyor, bu konudaki düşünceleriniz neler
B) (I) Gençler sosyal medyayı nasıl kullanıyor
(II) Eğitim kurumlarının sosyal medya kullanımı hakkında ne söyleyebilirsiniz
C) (I) Sosyal medya şirketleri hakkında ne düşünüyorsunuz
(II) Sizce eğitimde sosyal medyanın yeri nedir
D) (I) Dijitalleşen yaşantımız sosyal medya alışkanlıklarımızı nasıl etkiliyor
(II) Eğitimde sosyal medyanın kullanımı olumlu mu, yoksa olumsuz mu sonuçlar doğuruyor
E) (I) Genç neslin sosyal medya alışkanlıklarını nasıl değerlendiriyorsunuz
(II) Eğitim ve sosyal medya birleştiğinde neler oluyor

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 1
- ✓ 2019 – 1
- ✓ 2020 – 1
- ✓ 2021 – 1
- ✓ 2022 –
- ✓ 2023 – 1

SORU KALIPLARI

- Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?
- Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?
- Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- ÖSYM'nin en sevdiği soru tarzlarındandır. Anlatım biçimleri yazarın anlatım amacına göre şekillenir.
- **Açıklayıcı anlatımda,** yazar bir konu hakkında bilgi verir. Olabildiğince nesnel bir anlatım kullanılır. Bu anlatım yoluyla "ne, neden, niçin, nasıl, nerede, ne zaman" sorularına cevap verilir. Ders kitaplarında, ansiklopedilerde, gazete haberlerinde kısacası öğretici metinlerde bu anlatım tarzı kullanılır. (NESNEL)
- **Tartışmacı anlatımda,** yazarın amacı, okuyucunun görüşlerini değiştirmektir. Yazarın ortaya koyduğu ya da savunduğu görüş "tez" çürütmeye çalıştığı görüş ise "antitez"dir. Devrik cümlelerle, soru ve cevaplarla yazısına akıcılık kazandırır. (ÖZNEL)
- **Öyküleyici anlatımda,** yazarın amacı okuru olay içinde yaşatmadır. Yaşanmış ya da tasarlanmış bir olayın başkalarına söz ya da yazı ile anlatımıdır. Bu anlatım; olay, kişi, yer ve zaman ögelerine dayanır. (VİDEO)
- **Betimleyici anlatımda,** yazarın amacı okura anlattığı olay, kişi, yer veya durumla ilgili izlenim kazandırmadır. Bunu yaparken niteleyici sözcüklerden yararlanılır, duyu organlarına seslenen sözcüklere sıkça yer verir. (FOTOĞRAF)

ÖRNEK

Babaannemin eski evinin avlusundayım. Eski ağaçların altında, toprak zeminde salıncakta sallanıyorum. Rüzgârın, salıncak ipinin hafifçe cızırtısını duyabiliyorum. Duvarın kenarında duran kedinin, ağaçların gölgesinde uyuklayan tavuklara doğru sinsice yaklaşmasını izliyorum. Aklıma, kitaplardaki hınzır kahramanları, hilekâr tilkileri getiriyor. Gülümsüyorum. Çocukluğumda burada yaşadığım birçok anı, bir film şeridi gibi gözümün önünden geçiyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Açıklama – Karşılaştırma
B) Öyküleme – Betimleme
C) Kişileştirme – Öyküleme
D) Tartışma – Betimleme
E) Betimleme – Kişileştirme

ÇÖZÜM

Mekânın, atmosferin, duyusal deneyimlerin detaylı açıklamaları ve anlatıcının geçmişteki anıları, kedinin tavuklara yaklaşma eylemi **betimleme – öyküleme** anlatım biçimlerinin ağır bastığını gösterir.

1. Seksenli yılların başlarında her hafta çalıştığım bölgeden Ankara'ya gidip geliyorum. Dört gün Ankara, üç gün görev yerindeyim. Ankara'dan otobüsle aşağı yukarı bir buçuk saat sürüyor Sivrihisar'ın Oğlakçı köyü. Burası aktarma ve bekleme noktam. Biri köyün, Oğlakçı'nın, hemen yanında diğeri de beş yüz metre kadar ilerisinde bir benzinlik. Ben Ankara'dan geldiğimde ikinci benzinlikte iniyorum. Orada çalışanların hepsi beni tanıdığı için kısa hâl hatırdan sonra dolanıyorum etrafta. İyi havalarda restoranın yanındaki parkta, soğuk havalarda da içeride oturuyorum. Doğudan batıya; batıdan da doğuya giden bütün araçlar bu yoldan geçiyor. Şehirler arası çalışan bazı otobüs şirketleri de anlaştıkları bu restoranda mola verip akaryakıt alıyor, araçlarının motorlarını dinlendiriyorlar.

Bu parçada hangi anlatım biçimleri kullanılmıştır?

A) Açıklama - Betimleme
B) Açıklama - Öyküleme
C) Öyküleme - Tartışma
D) Tartışma - Açıklama
E) Öyküleme - Betimleme

2. Sabahın ilk ışıklarıyla Uzungöl'ün kenarına vardık. Malzemelerimizi asırlık bir ağacın serin gölgesi altına bıraktık. Fakat bizden önce gelenlerden bazıları ateşlerini yakmış, bazıları ise etlerini mangallara çoktan atmıştı. Kimi ziyaretçiler ise faytonlara binmiş büyük bir keyifle gölün etrafında tur atıyordu. Bu manzarayı gören arkadaşlar, daha fazla dayanamayıp ormana daldı ve kuru odun toplamaya başladı.

Bu parçanın anlatımında,

I. Öyküleme
II. Karşılaştırma
III. Betimleme

anlatım tekniklerinden hangilerine başvurulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. "Önce söz vardı". Bütün kutsal metinlerde ilk karşımıza çıkan ifadedir bu. İşin kutsal tarafını bir kenara koyarsak "söz"ün varlığı bir dilin var olduğunu da ispatlayacaktır. Bu da dil tarihçilerinin, dil felsefecilerinin, dil bilimcilerinin söylemek istediği veya isteyeceği birçok söze dayanak olur. "İnsan konuşan hayvandır." sözünü hatırlayın. Her ne kadar bu sözün devamında birileri; yunusları, balinaları, farklı şekilde öten kuşları ve yüzlerce kelime kullanan papağanları örnek verecek olsa da hiçbirisi insanın kullandığı gibi karmaşık bir dil yapısına sahip değildir. Peki, nasıl oluyor da doğduktan birkaç aylık olana kadar konuşamayan insan birdenbire konuşabiliyor? Nasıl oluyor da dünya üzerinde birbirinden farklı yüzlerce dil var? Bu ve benzeri soruları istediğiniz kadar çoğaltabilirsiniz.

Bu parçada aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

A) Açıklayıcı anlatım
B) Düşsel anlatım
C) Öyküleyici anlatım
D) Tartışmacı anlatım
E) Betimleyici anlatım

4. Çay, tarih boyunca Asya'da popüler bir içecek olmuştur. İlk bilgiler, MÖ 2737 yıllarına dayanmakta ve bu dönemde Çin İmparatoru Shen Nong'un çayı keşfettiği söylenmektedir. İlk olarak Çin'de yetişen Camellia sinensis bitkisinden elde edilen çay, zamanla komşu ülkelere de yayılmıştır. Hindistan'da ise Assam bölgesinde, farklı bir çay türü olan Assam çayı yetiştirilmeye başlanmıştır. Çayın başlangıçta tıbbi amaçlarla kullanıldığına dair kaynaklar bulunmaktadır. Ancak 16. yüzyıla gelindiğinde çay artık sadece bir içecek olmanın ötesinde sosyal bir ritüel hâline gelmiştir. Çay, Çin ve Hindistan'dan sonra özellikle İngiltere'de popülerlik kazanmış ve koloniler aracılığıyla tüm dünyaya yayılmıştır.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tartışma B) Betimleme C) Açıklama
D) Tanımlama E) Öyküleme

5. Ünlü modacı yeni sezon koleksiyonu için farklı bir model arayışındaydı. Sosyal medya üzerinden bir çağrıda bulunarak genç model adaylarını stüdyoya davet etti. Sabahın erken saatlerinden itibaren defileyi ve fotoğraf çekimlerini hayal ederek geldiği stüdyoda, genç adayları tek tek değerlendirmeye başladı. Öğleden sonraya doğru, bir kahve molası verip bir sonraki adayı beklerken kapıdan giren genç kadının tarzı onun dikkatini çekti. Zarif hareketleri ve özgün giyimiyle stüdyoda hemen fark ediliyordu. Modacı, onunla farklı bir şey denemek istedi ve "Üzerindeki kıyafetleri neden seçtiğini anlatır mısın?" diye sordu. Genç kadın, gülümseyerek "Bu etek annemin gençlik yıllarından kalma, onun bana mirası." dedi.

Bu parçanın anlatımında,

I. Öyküleme

II. Açıklama

III. Tartışma

anlatım biçimlerinden hangilerine başvurulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

6. Bahçede dolaşıyordu, her adımda yavaşça düşen yaprakları izliyordu. Ağaçların arasına daldı, rüzgârın hışırtısını dinledi. Ancak onu huzura kavuşturacak olan bu değildi. Gözleri, bahçenin en uzak köşesinde duran eski kulübeye kaydı. Aceleyle oraya doğru ilerledi, kapısını araladı ve içeriye baktı. Hayır, aradığı şey burada değildi. Yanındaki havuza doğru yönlendi, suyun yüzeyinde yansıyan güneşi izledi; suyun yavaşça dalgalandığı, yüzeyde yavaşça kayan yaprakların huzur veren dansıyla büyülendi; demek ki su hâlâ temizdi! Aniden, az önce bahçede gördüğü eski kitabı hatırladı. Kitap, taş masanın üzerindeydi ve sayfaları rüzgârla hafifçe hareket ediyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>ağır</u> basmaktadır?

A) Öyküleme B) Betimleme C) Tartışma

D) Açıklama E) Benzetme

7. Eski bir kasabanın sakin sokaklarına adım atmıştık. Daracık sokakları, yüksek duvarlı tarihî evleriyle meşhurdu burası. Her köşe başında, genç yaşlı demeden halkın el emeğiyle inşa ettiği taş çeşmeler bulunuyordu. İnsanlar bu çeşmelerden akan suyun şifalı olduğuna inanırlardı. Kasabanın ortasında yer alan eski camii, ince işçiliği ve dikkat çeken minaresiyle dikkatleri üzerine topluyordu. Bu minarenin içerisinde, hüzünlü bir aşk hikâyesine tanıklık eden, zamanın silip atamadığı bir yazıt vardı. Yazıtta, kasabanın geçmişten gelen bir sırrını, yıllar boyu saklanan bir aşkı anlatan öyküyü okudukça etrafın esrarengiz bir atmosfere büründüğünü hissedebilirdiniz. Bu sırlarla dolu kasaba, geceleri bile ziyaretçilerini ağırlayan, esrarengiz bir hava içerisinde yavaş yavaş uyumaya başlardı.

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Açıklamaya B) Öyküleme C) Tartışmaya

D) Betimlemeye E) Düşselliğe

8. Geleneksel olarak ağaçların oksijen ürettiği ve karbondioksidi emdiği düşünülür. Ancak Amazon Yağmur Ormanları, bu basit denklemin ötesinde birçok sırrı barındırıyor. Dünyanın akciğerleri olarak adlandırılan bu devasa orman, yüzlerce kilometrekarelik bir alanı kaplar ve içinde milyonlarca canlı türü yaşar. 1980'lerin başında, bilim adamları Amazon'un bu büyük biyoçeşitlilik potansiyelini keşfetmeye başladılar. Daha sonra yapılan araştırmalarda, bu ormanda sadece son on yılda 1200'den fazla yeni tür keşfedildiği ortaya çıktı. Harvard Üniversitesinden ekolojistler, ormanın derinliklerinde yeni bitki türlerini incelediklerinde, bazı bitkilerin havadaki toksinleri temizleme kapasitesine sahip olduklarını buldular. Bu keşifler, Amazon'un sadece bir oksijen kaynağı olmadığını, aynı zamanda doğal bir hava filtresi gibi çalıştığını da ortaya koydu. Ancak bu filtreleme kapasitesi, ormanın kesilmesi ve yok edilmesiyle tehdit altında.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>ağır</u> basmaktadır?

A) Betimleme B) Öyküleme C) Açıklama

D) Tartışma E) Kanıtlama

9. Deniz kıyısındaki bu küçük köy, zamanın unuttuğu bir rüya gibiydi. Okyanusun mavisi, ufuk çizgisinde göğün pastel tonlarıyla dans ediyordu. Dalgalar, kumsalın ayaklarını nazikçe öpüyor; denizin tuzlu kokusu ruhu sarıp sarmalıyordu.

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle devam ettirilirse öyküleyici bir metne dönüşür?

A) Rüzgâr, denizden gelen hikâyeleri fısıldıyor, palmiyeler bu hikâyelere ritim tutuyordu. Kumların üzerinde, güneşin sarı ışıklarını yansıtan kabuklar, denizin armağanları gibiydi.

B) Bu köy, hayatın karmaşasından uzakta, doğanın kucağında sakin bir melodi eşliğinde yaşamın tadını çıkaran bir resim gibiydi. Her köşesinde, denizin ve rüzgârın anlattığı bir masal gizliydi.

C) Akşamları, köylüler kendi aralarında toplanıp ateşin etrafında, eski zamanların hikâyelerini anlatarak gecenin derinliklerine dalıyorlardı.

D) Her akşam, gün batımında, gökyüzü alev alev yanarak turuncu, pembe ve morun muhteşem dansına sahne oluyordu.

E) Yemyeşil sarmaşıklar, evlerin duvarlarını kaplamış, âdeta yapıları doğanın bir parçası hâline getirmişti. Kırlangıçlar, otantik bir iklimin aksesuarı gibi bahçede yerini almıştı.

10. Tepenin zirvesindeki ormanlık alan, doğanın kalbinde saklı bir cennetti. Ağaçların yaprakları, güneşin altın sarısı ışıklarını süzüp zemine serpiyordu. Rüzgâr, ormanın şarkısını söylüyor, kuşlar bu melodiye eşlik ediyordu. Gökyüzü, maviliğini ağaçların yeşiline karıştırarak renk paletini genişletiyordu. Uzaktan gelen bir şelale, doğanın nabzını attırıyor, etraftaki her canlının ruhunu canlandırıyordu. Bu orman, doğanın özgürlüğünü ve sırlarını kucaklayan bir masal kitabı gibiydi. Her adımda, yeni bir hikâye, yeni bir sır ortaya çıkıyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangisine başvurulmuştur?

A) Öyküleme B) Betimleme C) Tartışma
D) Açıklama E) Tanımlama

11. Geleneksel eğitim sistemimiz, acaba gerçekten bireyin bütünsel gelişimini destekliyor mu? Birçok pedagog ve eğitim uzmanı, bu soruya olumlu yanıt vermiyor. Klasik eğitim modeli, genellikle bireyin sadece akademik yeteneklerini öne çıkararak onun sosyal ve duygusal gelişimini göz ardı eder. Peki, bu durum bireyin topluma kazandırılmasında ne kadar etkilidir? Bir yanda standardize edilmiş sınavlar, diğer yanda ise bireysel yetenek ve ilgiler... Bu iki kavram arasındaki çelişki, geleneksel eğitim anlayışının en büyük handikaplarından biri olarak karşımıza çıkar. Bireyler, genellikle ilgi alanlarına veya yeteneklerine uygun olmayan bir müfredatla karşı karşıya kalırlar. Bu durum, onların ilgi ve motivasyon kaybına uğramalarına neden olabilir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Bir konu hakkında bilgi verilmek amacıyla yazılmıştır.

B) Öznel bir anlatım kullanılarak bir düşünce savunulmuştur.

C) Öyküleyici anlatım tekniğiyle olay içinde yaşatma amaçlanmıştır.

D) Okurun zihninde canlandıracağı nesneler tasvir edilmiştir.

E) Bilimsel bir konu örneklerle somutlaştırılmıştır.

12. Müziğin, insanın ruhunu harekete geçiren bir gücü vardır. Ancak tüm müzik türlerinin aynı etkiye sahip olduğunu söylemek zor. Klasik müzik ve rock müziğin insan üzerindeki etkileri birbirinden oldukça farklıdır. Klasik müzik, genellikle dinlendirici ve huzurlu bir atmosfer yaratma kapasitesine sahipken rock müzik enerjik ve hareketli bir atmosfer yaratır. Ancak "Enstrümanal" dergisinde yayımlanan bir makaleye göre, rock müziğin enerjisi bazı insanlara terapi gibi geliyor. Bu noktada sormak gerekiyor: Rock müziği klasik müzikten daha üstün kılan nedir? Bu tamamen bireyin müzik zevki ve ruh hâliyle alakalı bir durumdur. Eğer bir rock sanatçısı, duygularını doğru bir şekilde ifade edebilirse klasik müzik sanatçılarıyla aynı derinliğe ve etkiye sahip olabilir.

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Açıklama B) Tartışma C) Tanımlama
D) Kişileştirme E) Öyküleme

1. Bazı eleştirmenler, modern sanatın geleneksel sanat karşısında yetersiz kaldığını iddia ederken kimileri ise modern sanatın yeni perspektifler ve yaratıcı ifade biçimleri sunduğunu savunur. Geleneksel sanatın belirli kurallar ve teknikler etrafında şekillendiğini belirtenler, modern sanatın bu kuralları yıktığını ve sanatın özünü kaybettiğini ileri sürer. Ancak modern sanatı savunanlar, sanatın evrim geçirmesi gerektiğini ve modern sanatın bu evrimin bir parçası olduğunu vurgular. Onlara göre, modern sanat, sanatın tanımını genişletir ve izleyiciyi farklı düşünmeye zorlar. Tüm bu yaklaşımlar, modern ve geleneksel sanatın değeri etrafında süregelen bir tartışmayı yansıtır. Aslına bakarsanız işin özü sanatın evrenselliğinden öte, öznelliğindedir. Sizce de öyle değil mi?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Açıklama B) Tartışma C) Öyküleme
D) Betimleme E) Tanımlama

2. Elmas mıydı? Parlayan, kusursuz yüzeyi altında dikkatlice incelenirse birçok sırrı saklıydı. Yüzeyinin berraklığı, ışığı yansıtan keskin köşeleri, ona aynı anda hem kırılganlık hem de dayanıklılık katan yapıya bakıldığında saf bir taş olduğu düşünülebilirdi. Ancak onu doğru açıyla ışığa tuttuğunuzda içinde saklı renkleri, dikkatlice baktığınızda onu oluşturan atomların düzeni ve sıkışıklığı, onun sıradan bir taş olmadığını, aslında doğanın milyonlarca yıl süren bir süreçte şekillendirdiği nadide bir hediye olduğunu kanıtlardı. Gözlemci için, bu parlak taşın, sadece yüzeyinde gördüğümüzden çok daha fazlasını barındırdığını anlamak zor olmasa gerek.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleme B) Açıklama C) Betimleme
D) Tartışma E) Tanımlama

3. Fotosentez, yeşil bitkilerin, alglerin ve bazı bakterilerin enerji üretiminde kullandığı doğal bir süreçtir. Bu işlem sırasında, canlılar güneş enerjisini kullanarak karbondioksit ve suyu basit şekerlere dönüştürürler. Fotosentezin gerçekleştiği yer, bitkilerde kloroplast adı verilen özel hücrelerdir. Kloroplastlarda bulunan klorofil, bu süreçte kritik bir role sahip olan yeşil pigmenttir. Klorofil, güneş ışığını yakalar ve bu enerjiyi kimyasal enerjiye dönüştürerek şekerin üretilmesini sağlar. Bu üretilen şeker, bitkinin büyümesi, gelişmesi ve enerji ihtiyacını karşılamak için kullanılır. Aynı zamanda fotosentez sırasında oksijen üretilir ve bu oksijen atmosfere salınır. Bu oksijen, insanlar ve diğer hayvanlar dâhil olmak üzere birçok canlı için hayati öneme sahiptir. Bu nedenle fotosentez, doğadaki enerji döngüsünde kritik bir rol oynar ve yaşamın devamlılığı için esastır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili,

I. Tanımlamaya başvurulmuştur.

II. Açıklayıcı anlatımla yazılmıştır.

III. Somutlaştırmalardan yararlanılmıştır.

numaralanmış yargılardan hangisi söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Sahaflık, aynı zamanda bir tarih bilincini canlı tutma eylemi olarak da değerlendirilebilir. Kitapların yanı sıra, el yazmaları, nadir baskılar, tarihî belgeler içeren koleksiyonlarda kaybolan bir sahaf, zamanda yolculuk yapar gibidir. Osmanlı Dönemi'nden kalma bir yazma, belki de yüzlerce yıl önce yazılmış bir şairin duygularını, düşüncelerini günümüze taşır ya da bir padişahın mühürlü bir fermanı, o dönemin sosyal ve siyasi atmosferine dair ipuçları verebilir.

Bu parçada anlatıcının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir konu hakkında bilgi verme
B) Kanıları değiştirme
C) Olay içinde yaşatma
D) İzlenim kazandırma
E) Gelecekten haber verme

5. Bazı insanlar, kütüphanelerin sessizliğine tutkundur; bazıları tarihî mekânların hüznüne; kimisi ise dağların yalnızlığına kapılır. Asım ise eski tren istasyonlarının büyüsüne kapılmıştı. Tren raylarının, demir yığınlarının arasında kaybolan eski hikâyeler, Asım'ın zihninde sonsuz bir öykü kervanına dönüşüyordu. Günün ilk ışıklarında eski istasyonların paslı raylarına düşen güneş, Asım'a geçmişin hüzünlü ve nostaljik anılarını fısıldardı. O saatlerde, eski tren sesleri, kuş cıvıltıları arasında yankılanır; sanki geçmiş zamanların ruhu, bu eski yerlerde yaşamaya devam ederdi. Asım, bu anları yaşarken zamanın ötesinde bir yolculuğa çıkıyormuş gibi hissederdi. Eski istasyonun ahşap peronlarında yürürken altından geçen rayların tıngırdayan sesi, onun zihninde derin duygusal bir melodiye dönüşürdü.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Açıklama - betimleme
B) Tartışma - öyküleme
C) Betimleme - tanımlama
D) Öyküleme - açıklama
E) Öyküleme - betimleme

6. Teknolojinin hayatımızda yarattığı devrimleri görmek için uzaklara gitmeye gerek yok. Ancak bu devrimin, bizi sosyal varlıklar olarak daha mı etkin kıldığı, yoksa sosyal yaratıklardan izole bireylere mi dönüştürdüğü konusunda tartışmalar bitmek bilmiyor. Bazıları teknolojinin, özellikle de sosyal medyanın, insanları birbirine daha çok yakınlaştırdığını ve global bir köyde yaşamanın hissini verdiğini savunuyor. Diğer yandan, bazılarına göre teknoloji, gerçek hayattaki sosyal etkileşimleri azaltarak insanları ekranlara hapsediyor. Hangi tarafın haklı olduğunu belirlemek zor ancak teknolojinin bize sunduğu olanakların doğru kullanılması, bu tartışmanın önemini azaltabilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Karşılaştırma B) Betimleme C) Tanımlama
D) Açıklama E) Öyküleme

7. **Aşağıdaki parçalardan hangisinde ötekilerden farklı bir anlatım biçimine başvurulmuştur?**

A) Oktay Akbal, kimi zaman esprili, kimi zaman hüzünlü, derinlikli öyküleri ve romanları ile tanınır. Ancak onun kaleminde belki de en az bilinen ama en değerli yönlerinden biri denemeciliğidir. Deneme türü, bir yazarın düşüncelerini, gözlemlerini ve iç dünyasını okura aktardığı özgün bir türdür ve Akbal bu türde de ustalığını gösterir.
B) Sait Faik Abasıyanık, halkın içinden gelen sıcak hikâyeleri ve şiirsel diliyle tanıdığımız eşsiz bir yazardır. Ancak onun belki de en öne çıkan yönü, derinlemesine gözlem yeteneğidir. Hikâyelerinde sadece bir olayın ya da karakterin yüzeyine değil, onun derinliklerine iner; insan ruhunun en ince detaylarına, en gizli köşelerine dokunur.
C) Ahmet Hamdi Tanpınar, Türk edebiyatının en değerli kalemlerinden biri olarak kabul edilir. Onun eserlerini diğerlerinden ayıran en belirgin özellik, zaman kavramına olan derin ilgisidir. Tanpınar, hikâyelerinde ve romanlarında zamanın insana, topluma ve kültüre etkilerini inceler. Zamanın insan üzerindeki izlerini, değişimini ve dönüşümünü merkezine alarak bireyin iç dünyasındaki çatışmaları ve arayışları ele alır.
D) Nâzım Hikmet, Türk edebiyatının en güçlü şairlerinden biridir ve onun şiirleri, devrimci bir ruhun kelimelere dökülmüş hâlidir. Bu özel şair, eserlerinde bireysel duyguları ve toplumsal sorunları ustalıkla bir araya getirir. Onun dizelerinde, toplumsal adaletsizliklere, bireyin iç dünyasındaki çatışmalara ve insan haklarına dair derin bir duyarlılık bulunmaktadır.
E) Orhan Pamuk'un eserlerini detaylı bir şekilde incelediğimizde yazarın modernizmi sadece bir alışkanlık ya da modası geçmiş bir ideoloji olarak değil; aynı zamanda toplumsal dönüşümlerin ve bireysel sorgulamaların bir parçası olarak ele aldığını görebiliriz. Ancak şunu da unutmamalıyız ki her yazarın eserlerinde kendi dünya görüşünün ve değerlerinin izleri bulunur.

8. Kasabanın en yaşlı sakinlerinden biri olan Ahmet Dede, her sabah olduğu gibi bu sabah da eski, tahta kapısını araladı ve küçük bahçesine adım attı. Gözlüklerinin üzerinden uyanan güneşe baktı ve derin bir nefes aldı. Bahçedeki nar ağacının altına ilerledi ve eski tahta sandalyesine oturdu. Bu ağacın altında, torunlarına anlattığı sayısız hikâye vardı. Onlar için her bir dal, her bir yaprak ayrı bir anıyı temsil ediyordu. Ahmet Dede, gençliğinde bu ağacı diktiğinde onun bu kadar büyüyüp kök salacağını hayal bile edemezdi. Şimdiyse ağacın her bir meyvesi, geçmişte yaşadığı anları simgeliyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>ağır</u> basmaktadır?

A) Betimleme B) Öyküleme C) Benzetme
D) Açıklama E) Tartışma

1. Sisli bir sabaha uyandı. Denizin üzerini kaplayan yoğun sis, âdeta bembeyaz bir örtü oluşturmuştu. Deniz kenarındaki kafeye oturdu, sıcak bir kahve sipariş etti. Ancak bu, içindeki hüznü dağıtmaya yetmedi. Gözleri, iskelede balık tutan yaşlı adamı buldu. Adama doğru yaklaştı, uzun süre onu izledi. Yaşlı adamın tebessümü, denizin üzerindeki sisi bile dağıtabilirdi. Aniden, denizin derinliklerinde yüzen bir balığın hareketlerini fark etti. Balık, su yüzeyinde zarifçe oynuyordu ve bu ona kısa süreliğine de olsa bir neşe kaynağı oldu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Açıklama - betimleme
B) Tartışma - öyküleme
C) Betimleme - tanımlama
D) Öyküleme - açıklama
E) Öyküleme - betimleme

2. Son yıllarda, evde çalışma modelinin yaygınlaşmasıyla ofis kültüründeki değişiklikler giderek daha fazla tartışılır hâle geldi. Evde çalışmanın, çalışanlara esneklik sunduğunu ve trafikte harcanan zamandan tasarruf sağladığını iddia eden birçok kişi var. Ancak karşıt görüşte olanlar, evde çalışmanın, iş ve özel hayat arasındaki sınırları bulanıklaştırarak çalışanları daha stresli hâle getirdiğine inanıyor. Öte yandan, bazıları için ofis ortamının sunduğu sosyal etkileşim, evde çalışmanın sunamayacağı bir avantaj. Ancak bu konudaki en doğru yaklaşımın ne olduğunu söylemek oldukça zor; her bireyin ihtiyaç ve tercihleri farklıdır.

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Karşılaştırma B) Tartışma C) Tanımlama
D) Açıklama E) Öyküleme

3. Bilim, doğanın sırlarını aydınlatmak için kullandığımız bir ışıktır. Evrende var olan her şeyin, bir nedeni ve sonucu vardır. Ancak bu ilişkileri rastgele bir şekilde değerlendirdiğinizde sadece bir yığın bilgiyle karşılaşırsınız. Bilimin gücü, bu bilgileri bir düzen içerisinde, mantıklı bir sıralamayla ele almaktır. Einstein, "Bilim, deneyimlerimizin doğru bir şekilde ifadesidir" demiştir. Bir teori oluşturduğunuzda, bu teorinin tüm ögelerini rastgele bir sırayla değil, mantıklı bir düzen içerisinde sunmalısınız. Araştırmacılara, gözlemlerini ve deneyimlerini bu düzen içinde sunmanın değerini öğretmek esastır. Sadece bu şekilde, bilimsel keşiflerin gerçek anlamı ortaya çıkarılır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Tartışmaya B) Açıklamaya C) Öyküleme
D) Betimlemeye E) Örneklendirmeye

4. Müzik, ruhların dilidir, değil mi? Peki, Mozart eski midir? Üç yüz yıl önce yaşamış bir besteci. Ancak günümüzde hâlâ radyolarda, konser salonlarında onun eserlerini dinliyoruz. Onun hakkında yapılan seminerler, konferanslar bitmek bilmiyor. Her yıl onun anısına festivaller düzenleniyor. Geçen gün Berlin Filarmoni Orkestrası'nın onun bir eserini icra ettiğini gördüm. Bu tür gerçek sanatçıları düşündüğümüzde, sonuç hep aynı: Onların eserleri zamana meydan okur. Ya da gerçek sanat eserinin içinde zaman donup kalır. Bu tür eserlerin modası geçmez; tarih boyunca bir kıvılcım gibi parlar. Onların eski ya da yeni olduğunu söylemek anlamsızdır. Zamanın ötesinde bir güzellikle, kuşaktan kuşağa aktarılırlar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi <u>ağır</u> basmaktadır?

A) Açıklayıcı anlatım B) Öğretici anlatım
C) Betimleyici anlatım D) Tartışmacı anlatım
E) Öyküleyici anlatım

5. Yakın zamanda botanik bilimindeki büyük bir yenilik, bitkilerin fotosentez sürecini daha derinlemesine anlamamıza yardımcı olmuştur. Bilim insanları, sanal gerçeklik teknolojisini kullanarak fotosentez sürecini üç boyutlu bir şekilde gözlemleme fırsatı bulmuşlardır. Bu yöntem sayesinde, bitkilerin ışığı nasıl aldıkları ve enerjiye dönüştürdükleri konusunda daha detaylı bilgilere ulaşılmıştır. Bu araştırma, bitkilerin enerji üretim mekanizmasının daha verimli bir şekilde nasıl en uygun duruma getirileceği konusunda yeni fikirler sunmuştur. Bu teknoloji, gelecekte tarımın ve enerji üretiminin daha sürdürülebilir hâle getirilmesinde önemli bir rol oynayabilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Açıklayıcı anlatım B) Öğretici anlatım
C) Betimleyici anlatım D) Tartışmacı anlatım
E) Öyküleyici anlatım

6. Bir kış günü, deniz kenarındaki köye adımımı attığımda donmuş rüzgârın tenimi delip geçtiğini hissedebiliyordum. Karşımda koca bir dağ, üzeri beyaz örtüyle kaplı, sadece bazı yerlerde kaya yüzeylerini gösteriyordu. "Dağın arkasındaki köyde Ali'nin evini bulmalıyım." diye düşündüm. Oraya vardığımda Ali'nin dışarıda, soğuğa aldırmadan tarlasını sürdüğünü gördüm. Ona yaklaşırken yüzünde zorlukla kazınmış çizgiler ve kış güneşinin altında parlayan alın teri dikkatimi çekti. "Burada kışın tarla sürmek zordur, ama bahara hazırlık şart." dedi gülümseyerek. Sıcacık bir çay ikram etti, pencereden dağın karla kaplı yamacını izlerken Ali'nin bu soğukta nasıl çalıştığını hayretle düşündüm. Bazen doğanın sert koşullarına karşı insanın azmi ve iradesi, en zorlu meydan okumalara bile galip gelebilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Öyküleme - tartışma B) Betimleme - öyküleme
C) Tartışma - betimleme D) Açıklama - betimleme
E) Öyküleme - açıklama

7. Sevinç Hanım, kütüphanenin en sakin köşesinde oturmuştu. Uzun, kara saçları at kuyruğu yapılıp arkasına atılmış; beyaz, ince elbiseli ve zarif bir vücudu vardı. Gözleri, derin mavi tonlarıyla büyülüyordu. Kütüphaneye girince hemen sağda, pencerenin önündeki masada oturuyordu. Masa, kitaplarla, notlarla ve renkli kalemlerle doluydu. Karşısında, eski ahşap raflarda, tarihlerine göre sıralanmış kitaplar vardı. Masanın sol köşesinde ise bir kaktüs ve üzerinde minik sarı çiçekler barındıran bir saksı duruyordu. Kütüphanenin bu köşesi, Sevinç Hanım'ın dünyasının sadece küçük bir bölümüydü ama onun için en değerli yeri olmuştu.

Bu parçada aşağıdaki anlatım türlerinden hangisine başvurulmuştur?

A) Açıklama B) Öyküleme C) Tartışma
D) Betimleme E) Kanıtlama

8. Bazı sanatçılar, şiirde biçimin içerikten önce gelmesi gerektiğini savunuyor. Oysa şiir, duyguların ve düşüncelerin en saf, en içten yansımasıdır. Biçim, kuşkusuz ki şiirin estetik değerini artırır, okuyucuya sunduğu ritmi ve akışıyla bir cazibe katar. Ancak içerik, şairin düşünce dünyasının, ruhunun ve yaşantısının bir yansımasıdır. Biçim olmadan bir içerik, ham ve şekilsiz kalabilir; fakat içerik olmadan sadece biçimi olan bir şiir, ruhsuz ve anlamsız bir gövdeye dönüşür. Dolayısıyla şiirde biçim ve içerik arasında denge kurulması esastır. Bu denge, şiirin hem estetik değerini yükseltir hem de okuyucuda derin ve kalıcı bir etki bırakmasını sağlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleme B) Açıklama C) Betimleme
D) Tartışma E) Tanımlama

1. Son dönemlerde beslenme konusundaki çalışmalar, doğal gıdaların işlenmiş gıdalardan çok daha sağlıklı olduğunu göstermektedir. Bir diyetisyen, doğal ve işlenmiş gıdaların enerji seviyesi üzerindeki etkisini incelemek için yetişkin bireyleri iki gruba ayırmıştır. Bu gruplara üç hafta boyunca farklı diyetler verilmiştir. Birinci gruba tüm doğal, işlenmemiş gıdalar verilirken ikinci gruba işlenmiş gıdalar verilmiştir. Üç hafta sonunda, her iki grubun enerji seviyeleri karşılaştırılmıştır. Birinci grup, enerjilerinin arttığını, daha canlı ve zinde olduklarını belirtmişlerdir. İkinci gruptakiler ise yorgunluk, hâlsizlik ve bazen uykusuzluk şikâyetlerinde bulunmuşlardır. Bu çalışma, doğal beslenmenin enerji seviyeleri üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu ortaya koymuştur, aynı zamanda işlenmiş gıdaların uzun vadede enerji düşüklüğüne yol açabileceğini göstermiştir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Açıklayıcı anlatım - kanıtlayıcı anlatım
B) Tartışmacı anlatım - açıklayıcı anlatım
C) Öğretici anlatım - betimleyici anlatım
D) Açıklayıcı anlatım - betimleyici anlatım
E) Tartışmacı anlatım - emredici anlatım

2. Yıllarca süren tıbbi araştırmalar, ilaçların etkisini belirlemek için placebo kontrollü çalışmaların önemini vurgulamaktadır. Bir deneyde, hastalara gerçek bir ağrı kesici ya da etkisiz bir şeker hapı (placebo) verilmiştir. Her iki grup da aynı süre zarfında, aynı şartlarda gözlemlenmiştir. Sonuçlar şaşırtıcıdır: Gerçek ilaç alan hastaların birçoğu ağrılarının azaldığını rapor etmişken, placebo alan hastaların da önemli bir kısmı ağrılarında azalma olduğunu belirtmiştir. Bu deney, beynin ve beklentilerin fiziksel semptomları nasıl etkileyebileceğini göstermiştir. Placebo etkisi, şimdi tıbbi araştırmaların temel bir parçasıdır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi <u>ağır</u> basmaktadır?

A) Öğretici anlatım
B) Betimleyici anlatım
C) Açıklayıcı anlatım
D)Tartışmacı anlatım
E) Öyküleyici anlatım

3. Biyolojik çeşitlilik, yaşamın temel bir bileşenidir ve ekosistemlerin sağlık ve işlevselliği için kritik öneme sahiptir. Biyolojik çeşitliliği oluşturan türler, bitki, hayvan ve mikroorganizmalar; ekosistemlerin temel taşlarıdır ve bu ekosistemler, hava ve su kalitesini sürdürmek, toprak verimliliğini artırmak, hastalıklara karşı doğal direnci sağlamak gibi çeşitli hizmetler sunar. Ancak, son yıllarda, doğal yaşam alanlarının yok edilmesi, kirlilik, iklim değişikliği ve aşırı avlanma gibi insan kaynaklı tehditler nedeniyle biyolojik çeşitliliğin hızla azaldığı görülmektedir. Mevcut tahminlere göre, önümüzdeki yüzyıl içerisinde mevcut türlerin %25'inin yok olması muhtemeldir. Bu tür kayıplar, ekosistemlerin işlevselliğine, tarım, tıp ve sanayi dahil olmak üzere birçok sektörde insanlığın dayandığı kaynaklara zarar verir. Bu durum, küresel ölçekte ekonomik kalkınmayı, toplumsal yapıları ve insanoğlunun genel yaşam kalitesini tehlikeye atabilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisi <u>ağır</u> basmaktadır?

A) Açıklayıcı anlatım
B) Betimleyici anlatım
C) Öğretici anlatım
D) Düşsel anlatım
E) Tartışmacı anlatım

4. Çoğu insanın seyahate çıkmadan önce belirli bir hazırlık rutini vardır, valiz hazırlamak, hava durumunu kontrol etmek, pasaportunu yanına almak gibi. Fakat benimki biraz daha farklı. Yola çıkmadan önce yapmam gereken bir şey var hatta belki de yapmak zorunda olduğum bir şey. ----.

Bu parça aşağıdakilerin hangisiyle devam ettirilirse öyküleyici bir parçaya dönüşür?

A) Seyahat öncesinin kaotik havası, kusursuz bir seremoni gibidir; her bir valiz, her bir yastık, her bir çift çorap düzenin bir parçasıdır. Bu materyallerin her biri, farklı kültürlere açılan bir kapı gibi
B) Odamdaki çayın buharı, gelecek seyahatin yorgunluğunu alacak bir serinlik ve aynı zamanda evi hatırlatan sıcak bir kucaklama gibi. Her bir çay yaprağı, farklı hedeflere ve keşfedilecek yeni yerlere götüren bir pusula gibi
C) Seyahat öncesi etrafıma koyduğum nesneler, bir galeri sergisi kadar detaylı ve özenli. Her bir obje, yolculuğa çıkmadan önce içimi ısıtan, bana şans getiren bir muska gibidir
D) Yola çıkmadan önce mutlaka bir mektup yazıyorum genellikle kendime. Mektubu postalamıyorum tabii ki ama dönüşte okumak için saklıyorum. İçinde seyahatin sonunda ne hissedeceğimi tahmin etmeye çalışıyorum
E) Seyahatin ilk adımı, doğru bir parfüm seçmektir. Kokular, anıların da saklandığı bir kütüphane gibidir. Doğru bir kokunun seçilmesi, tüm gezi boyunca olumlu bir enerji yayar

5. Baharın ilk günlerinde, şehrin merkezindeki parkın kenarında bir gölet bulunurdu. Göletin yüzeyi, açık mavi bir renkle parlıyordu ve yüzeyinde dans eden kırık güneş ışınları vardı. Göletin kenarında, yaşlı bir adam oltasıyla balık tutmaya çalışıyordu. Yüzünde hüzünlü bir ifade, elindeki oltaya dikkatle bakarken her bir hareketini özenle yapıyordu. Yanına yaklaştığımda, "Bu gölette balık tutmak, sabır gerektirir." dedi. Adamın etrafındaki çocuklar, onun her bir hareketini merakla izliyor, bazen ona sorular soruyorlardı. Bu parkta, nesiller arasındaki bağın ve doğanın insan hayatındaki yerinin ne kadar kıymetli olduğunu bir kez daha anladım.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Betimleme B) Açıklama C) Öyküleme
D) Tartışma E) Kanıtlama

6. Gölün kıyısında, güneşin son ışıklarıyla parlayan sakin sular yavaşça kıpırdıyor, etrafı zarif danslarını sergileyen nilüferlerle dolu. Suyun yüzeyi, gökteki bulutların yansımasıyla hafifçe dalgalanıyor ve bir ressamın tuvalindeki renkler kadar canlı ve etkileyici bir görüntü sunuyor. Uzakta, gölün ortasında küçük bir adacık bulunmakta ve bu adanın üzerindeki söğüt ağaçları rüzgârla hafifçe sallanıyor. Ağaçların altında, kırmızı, sarı ve yeşil tonlarında piknik örtüleri serili, aileler piknik yapıyor. Çocukların neşe dolu kahkahaları, kuşların şakıyışlarına karışarak doğanın melodisini tamamlıyor. Gölün kıyısındaki taşlar, üzerlerinde güneşlenen kaplumbağalarla ve suda oynayan ördeklerle canlılık kazanıyor. Her şey o kadar huzur verici ki bu manzaraya bakan biri, zamanın nasıl geçtiğini unutabilir.

Bu parçada aşağıdaki anlatım türlerinden hangisine başvurulmuştur?

A) Açıklama B) Öyküleme C) Tartışma
D) Betimleme E) Kanıtlama

7. Başkalarının yaptığını yapmak, onların sahip olduğuna özenmek veya tek mutluluğun parayla sağlanacağına inanmak... Tüm bunlar gerçek mutluluğu getirir mi? Kişi kendi hayatını yaşamalı bence. Her bireyin hayatı, kendi özgün yolculuğundan ibarettir. Başkasının yaşam tarzını benimsemek veya onun sahip olduğu maddi değerlere sahip olma hırsı, bizi gerçek benliğimizden ve iç huzurumuzdan uzaklaştırır. Mutluluğu dışsal faktörlere bağlamak, onu sürekli değişen koşullara teslim etmek anlamına gelir. Ancak kendi değerlerimizi, ilgi alanlarımızı ve tutkularımızı takip ederek içsel bir mutluluğa ulaşabiliriz. Başkalarının beklentilerine göre yaşamak yerine, kendi yolculuğumuzu keşfetmek, gerçek anlamda tatmin olmanın ve hayatın tadını çıkarmanın anahtarıdır. Sonuçta, hayat kısa ve her anı değerli; bu nedenle, kendi hayatımızı yaşamak ve kendi mutluluğumuzu bulmak en doğrusudur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Öyküleme B) Açıklama C) Betimleme
D) Tartışma E) Tanımlama

8. Kütüphanedeki sessizlik, adımını atar atmaz dikkatini çekti. Her köşede, bir kitabın sayfalarını çeviren insanlar, derin düşüncelere dalmış şekilde oturuyorlardı. Kütüphanenin en arka tarafına doğru ilerledi, en sevdiği bölüm olan tarih kitaplarının olduğu bölüme gitti. Ancak kitapların yanı sıra, bölümde bir şey daha onu cezbetti: Eski bir harita. Haritayı incelerken dünyanın keşfedilmemiş köşeleri hakkında hayal kurdu. O an, yan masada oturan bir öğrencinin tarihî bir olay hakkında arkadaşıyla sohbet ettiğini duydu. Bu sohbet, kütüphanede geçirdiği süre boyunca zihninde yer edindi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

A) Açıklama - betimleme
B) Öyküleme - betimleme
C) Tartışma - öyküleme
D) Betimleme - tanımlama
E) Öyküleme - açıklama

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 1
- ✓ 2019 – 1
- ✓ 2020 – 1
- ✓ 2021 – 1
- ✓ 2022 –
- ✓ 2023 – 1

TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bu soru tarzında anlatım biçimleri teknikleri daha ayrıntılı bir şekilde sorulur.
- Kişileştirme, benzetme, sayısal verilerden yararlanma, sayıp dökme, doğanın devinim içinde verilmesi, tespitte bulunma, öneri sunma, tahminde bulunma gibi kazanımlar ölçülür.
- Bu soru tarzında öncellikle şıkları hızlıca görüp ona göre parçayı okursak soruyu daha hızlı çözeriz.

SORU KALIPLARI

- Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

ÖRNEK

Descartes'a göre "Düşündüğüm için varım" prensibi, varoluşun temelini oluşturur. Ancak bu sadece soyut bir düşünce değil, somut bir bilinç işaretidir. Descartes, bireysel bilinci iki kategoriye ayırır: İlki, günlük rutinlerimiz ve otomatik eylemlerimizle ilgili bilinçtir. Arabayı sürerken yapılan hareketler ya da bir melodiyi otomatik olarak mırıldanma bu kategoriye girer. İkincisi ise derin düşünce ve felsefi sorgulamalarla ilgili bilinçtir, yani bir sanat eserinin estetik değerini sorgulamak ya da evrenin anlamı üzerine düşünmek gibi. Bu iki bilinç kategorisine bakıldığında, ikincisinin birincisinden daha soyut ve kompleks bir yapıya sahip olduğunu fark ederiz. Bununla birlikte bireylerin ikinci kategorideki bilinci daha aktif kullanmaları bireyin kendi iç dünyasını keşfetmesi ve anlamlandırması için esastır. Bunun, bireyin hayatında daha derin bir anlayış ve farkındalık kazanmasına olanak tanıdığını hatırımızdan çıkarmayalım.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Uyarıda bulunma

B) Sebep-sonuç ilişkisi kurma

C) Karşılaştırma

D) Açıklama

E) Örnek verme

ÇÖZÜM

"Arabayı sürerken—" bölümü örnek verme; "ikincisi ise" karşılaştırma; "hatırımızdan çıkarmayalım" uyarıda bulunma şıklarını elememizi sağlar. Parçanın genelinde bilgi verildiği için açıklama seçeneğini de eleriz. Bu nedenle cevabımız **B** şıkkıdır.

1. Güneşin kızıllığı, yavaşça batı ufukta gökyüzüne dağılmış pembe bulutların arasında usulca kayboluyor. Uzaktaki dağ silüetleri, morumsu tonlarıyla belirsizleşiyor, hafif sis örtüsünün altında puslu bir görünüm sergiliyor. Göl yüzeyi, hafifçe dalgalanarak aynalı bir tabloyu andırıyor; suya yansıyan kavak ağaçlarının yaprakları, altın rengi bir parlaklıkta, rüzgârla birlikte dans ediyor. Gökyüzündeki yıldızlar birer birer belirmeye başlıyor, karanlığın içinden sıyrılarak geceyi aydınlatan minik ışıklar olarak.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetmeden yararlanılmıştır.
B) Betimlemeye yer verilmiştir.
C) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
D) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
E) Öyküleyici anlatımla oluşturulmuştur.

2. Yahya Kemal Beyatlı, Türk edebiyatının 20. yüzyılın başlarından itibaren şekillenen modern yüzlerinden biridir. Peki, onun şiirlerini diğerlerinden ayıran özellik nedir? Beyatlı'nın şiirlerinde sıkça rastladığımız İstanbul sevgisi ve melankoli birlikteliği, onun karakteristik özelliklerindendir. O, sadece İstanbul'un güzelliklerini değil; aynı zamanda onun tarihini, geçmişini, hüzünlerini ve sevinçlerini de şiirlerinde yaşatır. Ancak birçok eleştirmen, onun bu anlayışını sadece bir melankoli özlemi olarak değerlendirmekte hata eder. Beyatlı için İstanbul, sadece bir şehir değil; aynı zamanda bir yaşam biçimi, bir düşünce tarzıdır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Tartışmacı anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
D) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
E) Kesinlik bildiren cümlelerden yararlanılmıştır.

3. Empati, bir bireyin başka bir bireyin duygusal durumunu veya perspektifini anlamasını sağlayan psikolojik bir süreçtir. Ancak günlük yaşantımızda, empatinin gerçekten ne kadar önemli olduğunu ne sıklıkla göz ardı ediyoruz? İletişimde bulunduğumuz kişilerin duygularını ve düşüncelerini anlamak, onlarla daha samimi ve anlamlı ilişkiler kurmamıza olanak tanır. Ancak bazı insanlar, empatiyi sadece bir insanın doğasında var olan bir özellik olarak görme hatasına düşer. Oysa empati, geliştirilebilir ve öğrenilebilir bir beceridir. Bu beceriyi kazanmak ve geliştirmek, bireyin sosyal ilişkilerini ve çevresiyle olan bağını derinleştirecektir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Tartışmacı anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Tanımlamaya yer verilmiştir.
D) Sebep-sonuç anlamlı cümleler kullanılmıştır.
E) Mecaz anlamlı ifadelerden yararlanılmıştır.

4. Nikola Tesla, modern elektriğin babası olarak bilinir ancak bu dâhi mühendisin birçok ilginç yönü vardır. Bunlardan belki de en az bilineni, güvercinlere olan derin sevgisi ve bu kuşlarla olan ilişkisidir. New York'taki yaşamının son yıllarında, Tesla her gün parka güvercinleri beslemek için çıkardı. O kadar bağlıydı ki bir güvercinin yaralandığını fark ederse onu otel odasına götürüp iyileştirmeye çalışırdı. Tesla'nın bu konudaki sevgisi sadece bir hobi olmanın ötesine geçmiş, onun için bir yaşam biçimi hâline gelmiştir. Bu, Tesla'nın sadece bir bilim insanı değil, aynı zamanda duygusal ve empatik bir birey olduğunu göstermektedir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Tartışmacı anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
D) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
E) Kanıtlayıcı sözcüklere yer verilmiştir.

5. Mavi balinalar, denizlerin devleridir ve bu efsanevi varlıkların gizemi, onları konu edinen eserlere ve halk arasındaki hikâyelere de yansımıştır. Bilim adamlarının yaptığı araştırmalara göre, mavi balinalar 30 metre uzunluğa ve 200 ton ağırlığa ulaşabilirler, bu da onları dünya üzerindeki en büyük hayvan yapar. James A. Powell'ın "Blue Whales" isimli kitabında, bu devlerin okyanuslar boyunca yaptığı göç yolları detaylı bir şekilde incelenmiştir. Halk arasında, mavi balinaların şarkıları olduğuna inanılır. Bu iddia, bilim insanları tarafından yıllar önce doğrulanmıştır; mavi balinaların, diğer bireylerle iletişim kurmak için kompleks şarkılar oluşturduğu saptanmıştır. Ancak bu şarkıların her biri, belirli bir bireyin veya grubun özgün imzası gibidir ve her yıl değişiklik gösterir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
D) Koşul bildiren cümleden yararlanılmıştır.
E) Mecaz anlamlı sözler kullanılmıştır.

6. Keloğlan, Türk masal geleneğinin en bilinen karakterlerinden biri olup sivri zekâsı, mertliği ve kurnazlığıyla dikkat çeker. Bu özellikleri, aslında Türk toplumunun karakteristik özellikleriyle örtüşmektedir. Keloğlan'ın maceralarında sıkça karşımıza çıkan problem çözme yeteneği, Türk kültüründeki "Vardır bir çözümü!" anlayışıyla paralellik gösterir. Aynı şekilde, Keloğlan'ın yardımseverliği, misafirperverliği ve adalet anlayışı da Türk toplumunun temel değerleri arasında yer alır. Nitekim Prof. Dr. Mehmet Özdoğan'ın *Türk Kültüründe Keloğlan ve Yansımaları* adlı eserinde belirttiği gibi, Keloğlan masalları Türk toplumunun sosyal ve kültürel değerlerini, davranış biçimlerini ve inançlarını yansıtmaktadır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Sayıp dökmeleri yer verilmiştir.
C) Tanımlama vardır.
D) Benzetme yapılmıştır.
E) Alıntılamadan yararlanılmıştır.

7. Freud'a göre insanın psikolojik yapısı derinlemesine incelendiğinde "Id, Ego ve Süper Ego" adını verdiği üç temel yapı ortaya çıkar. Id, doğuştan gelen ve bireyin arzularının, isteklerinin merkezinde yer alan yapıdır; bu yapıya göre bir çocuğun ani bir şekilde şeker istemesi, tamamen doyumsuz arzularına dayanır. Ego, bireyin gerçeklikle olan ilişkisini düzenler. Bir birey aç olduğunda yemek arayışına girer ama bu arayışını sosyal kurallar çerçevesinde gerçekleştirir. İç dünya ile dış dünya arasında bir denge kurmayı amaçlar. Süper Ego ise bireyin ahlaki değerlerini, toplumsal normlarını temsil eder. Bir çocuğun bir oyuncak istediğinde "Bu benim hakkım" demesi, bu yapı tarafından denetlenen bir davranıştır. Bu üç yapı, insanın iç dünyasında sürekli bir etkileşim hâlindedir ve birinin diğerine üstün gelmesi bireyin davranışlarına yansır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Tartışmacı anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Tanımlamaya yer verilmiştir.
D) Örneklemeden yararlanılmıştır.
E) Tanık göstermeye başvurulmuştur.

8. Penicilin'in keşfi, bilim tarihinde tesadüfen gerçekleşen en önemli olaylardan biridir. 1928'de Alexander Fleming adında bir İskoç bakteriyolog, bir dizi deney üzerinde çalışırken petri kabında Staphylo isimli bir bakteri kültürü üzerinde bir mantarın büyüdüğünü fark etti. Bu mantarın etrafında, bakterilerin ölü olduğu bir alan vardı. Fleming, bu mantarın salgıladığı maddenin bakterilere karşı etkili bir madde olduğunu fark etti ve bu yüzden maddeye "penicilin" adını verdi. Penicilin, tarihte kullanılan ilk antibiyotik olma özelliğine sahip oldu ve milyonlarca hayatı kurtardı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Olaylar kronolojik sırayla verilmiştir.
B) Sebep-sonuç ilişkisine başvurulmuştur.
C) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
D) Öznel yorumlara yer verilmiştir.
E) Somut verilere dayandırılmıştır.

9. Radyo dalgalarının günlük yaşantımızda ne kadar etkili olduğunu düşündünüz mü? 1931 yılında Karl Jansky adında genç bir fizikçi, Bell Telefon Laboratuvarlarında çalışırken radyo dalgalarıyla alakalı bir gizemi çözmeye karar verdi. Radyo dalgaları, elekromanyetik spektrumun bir parçasıdır ve belirli bir frekansa sahip elektromanyetik radyasyon dalgalarıdır. Jansky, büyük radyo antenleri aracılığıyla kozmik kaynaklardan gelen bu dalgaların neden olduğu bir "gürültü" tespit etti. Bu dalgalar, Samanyolu'nun merkezinden geliyordu! İlk başta, bu dalgaların doğal bir kaynaktan geldiğine inanmak zordu. Ancak Jansky'nin bu keşfi, astronomide yeni bir dönemi başlattı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tanımlamaya başvurulmuştur.
B) Olaylar kronolojik sırayla verilmiştir.
C) Terim anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.
D) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Betimleyici ögeler kullanılmıştır.

10. Felsefenin derinliklerine daldığımızda birçok büyük zihinle karşılaşırız. Ancak bu zihinlerden biri, yaşam tarzıyla da tanınan Diyojen'dir. Antik Yunan'da yaşamış olan Diyojen, sade bir yaşamı benimsemiş ve bunu Atina sokaklarında bir fıçıda yaşayarak göstermiştir. Bu sıra dışı yaşam tarzı, ona hem hayranlık kazandırmış hem de alay konusu olmasına neden olmuştur. Bir gün, büyük lider Aleksander, onun önünde durarak "Sana bir isteğin için yardımda bulunmamı ister misin?" diye sormuş. Diyojen ise cevap olarak "Gölge olmaman için bir adım yana kayar mısın?" demiştir. Bu cevap, Diyojen'in bağımsız düşünce yapısını ve kendi değerleri üzerinde durduğunu gösteriyor. Onun bu yaklaşımı, insanların kendi içlerindeki gerçek değerleri bulmaları gerektiğinin bir temsilidir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Öyküleyici anlatıma başvurulmuştur.
B) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
C) Diyalog tekniği kullanılmıştır.
D) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Karşılaştırma yapılmıştır.

11. İnsanlık tarihinin belki de en büyük başarılarından biri olan uzaya çıkma serüveni, pek çok ilginç olaya ve beklenmedik aksaklıklara da sahne olmuştur. 1969'da Apollo 11 misyonu ile Ay'a inen astronotlar, Neil Armstrong ve Buzz Aldrin, tarihin ilk Ay yürüyüşünü gerçekleştirdi. Ancak bu tarihî anın hemen öncesinde, Ay modülünün iniş radarının beklenmedik bir hata vermesi neredeyse misyonun iptal olmasına neden olacaktı. Ancak ekip, problemi hızla çözerek tarihe geçti.1970'te, Apollo 13 misyonu sırasında oksijen tankının patlaması, astronotların hayatını ciddi bir tehlikeye atmıştı. Bu kritik durum, NASA'nın yer ekipleri ve uzaydaki astronotlar arasındaki mükemmel iş birliği sayesinde aşıldı. Oksijen kaybının ardından, astronotlar yaşamsal sistemleri elle çalıştırarak güvenli bir şekilde Dünya'ya döndüler. Bu olaylar, uzayın bilinmezliğinde ne kadar iyi hazırlanırsak hazırlanalım, her zaman beklenmedik durumlarla karşılaşabileceğimizi göstermektedir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
B) Örneklemeden yararlanılmıştır.
C) Sebep-sonuç anlamı taşıyan cümleler vardır.
D) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.
E) Çıkarımda bulunulmuştur.

12. Felsefe, insanın varlıkla ilgili sorduğu en derin sorulara cevap arayışıdır. Bu arayışta pek çok felsefeci, düşüncelerini benzersiz şekillerde ifade etmiştir. Nietzsche'nin "İnsan ağaca benzer." sözü, çağdaş düşünceye meydan okuyan bir iddiayı temsil ederken Schopenhauer'in "Dünya bir irade ve temsil etmedir." ifadesi, varlığın içsel motivasyonuna dair bir perspektif sunar. Bu iki düşünür arasındaki fikir farklılıkları, felsefenin geniş yelpazesini ve zıt görüşlerin bir arada bulunabileceği çeşitliliğini gösterir. Her biri, felsefenin geniş okyanusunda kendi dalgalarını yaratmıştır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tanımlamaya başvurulmuştur.
B) Örneklemeden yararlanılmıştır.
C) Mecaz anlamlı sözcüğe yer verilmiştir.
D) Karşılaştırma yapılmıştır.
E) İzlenim kazandırma amaçlanmıştır.

1. Servetifünun Dönemi'nin önde gelen isimlerinden Tevfik Fikret ve Cenap Şahabettin, doğanın güzellikleri arasında sonbaharın melankolik atmosferini farklı biçimlerde işlemişlerdir. Tevfik Fikret için sonbahar, yaprakların dökülüşüyle birlikte gelen vedanın bir yansımasıdır. Özellikle "Sis" adlı şiirinde, sonbaharın getirdiği puslu havayı ve hüzünlü doğayı yansıtmıştır. Cenap Şahabettin ise sonbaharı, ayrılığın ve özlemin bir simgesi olarak ele alır. "Hasbahar" adlı şiirinde sonbahar rüzgârlarının getirdiği hüznü ve özlemi dile getirir. Bu iki şairin sonbaharla kurduğu özel bağ, Servetifünun Dönemi'nin duygu yüklü şiir anlayışının da bir göstergesidir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Örneklemeden yararlanılmıştır.
B) Niteleyici sözcükler kullanılmıştır.
C) Karşılaştırma söz konusudur.
D) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Birinci kişili anlatım söz konusudur.

2. Dünya edebiyatının unutulmaz karakterlerinden *Don Kişot*, Cervantes'in kaleminden çıkmış, idealist ve hayalperest bir şövalyedir. Rüzgâr değirmenlerine karşı savaşarak aslında kendi içindeki hayal kırıklıklarına ve toplumun yanlışlarına isyanını gösterir. Don Juan ise Tirso de Molina'nın eserinde karşımıza çıkan, kadınları etkileme konusundaki maharetiyle tanınan bir baştan çıkarıcıdır. Ancak bu maharet, onun sonunu hazırlayan bir tutku hâline gelir. Shakespeare'in *Hamlet*'i ise kararsız bir prens olarak bilinir. Ancak bu kararsızlık, onun doğru ve yanlış arasındaki savaşımlarını, içinde yaşadığı etik çatışmayı yansıtır. Bu üç kahramanın, farklı yaşamlarına ve maceralarına rağmen, belki de kaderlerine karşı gelişen bir isyanları vardır. Ancak bu isyan, her birinde farklı bir şekil alarak karşımıza çıkar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
B) Tanımlama yapılmıştır.
C) Karşılaştırma söz konusudur.
D) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Mecazlı ifadelere yer verilmiştir.

3. Bilge Laozi, öğrencisi Xiao'ya her zaman doğanın ve evrenin sırlarını öğretirdi. Bir gün, dağın tepesinde, büyük bir ağaçın altında oturuyorlardı. Öğrenci Xiao, elindeki yaprağı incelerken "Bu yaprağın neden diğerlerinden farklı olduğunu merak ediyorum." dedi. Laozi, genç öğrencisine gülümseyerek "Her yaprak, kendi benzersiz özelliği ve şekliyle var olur. Aynı ağaçta bile her yaprak birbirinden farklıdır. Sen neden bu yaprağın diğerlerinden farklı olduğunu soruyorsun?" Xiao, "Her yaprağın aynı ağaçtan beslendiğini, aynı güneşi gördüğünü biliyorum. Ama neden bu kadar farklı olduklarını anlamıyorum." diye cevap verdi. Bilge Laozi, "Tıpkı insanlar gibi, her yaprak da kendi benzersiz deneyimine, yaşamına sahip. Doğada her şeyin bir nedeni vardır. Bir yaprağın şekli, rüzgârın ona nasıl estiği, güneşin ona nasıl vurduğu, yağmurun ona nasıl düştüğü ile şekillenir. Sen de kendi yaşam yolunda benzersiz deneyimlere sahip olacaksın ve bu deneyimler seni şekillendirecek." Öğrenci Xiao, bilgesinin sözlerini sindirirken anladı ki her bireyin yaşamı, karşılaştığı deneyimlerle şekillenir ve bu deneyimler onu benzersiz kılar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Benzetmeden yararlanılmıştır.
B) Kişileştirme yapılmıştır.
C) Karşılaştırma söz konusudur.
D) Alıntı yapmaya başvurulmuştur.
E) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

4. Can Yücel, ironik yönü ağır basan şiirlerinde, halk ağzına, halk türkülerinin deyişlerine ve argo sözlere de yer verdiği için sıkıntılı zamanlar geçirdi. "Yaşamım benim en güzel şiirim." diyen şairin ilham kaynağı ve eserlerinin konuları doğa, insanlar, olaylar, kavramlar, heyecanlar, duyumlar ve duygular üzerine şekillendi. "Şiirin içgüdüsel bir duyguyla yazıldığını" düşünen şair, "İlk şiirimi 10 yaşında yazdım. Şiire, babamın yardımı çok oldu. Hep şiir çevresindeydim. Babam okur, babaannem okur... Şiire elverişli bir dünya yaratmıştı babam bana." demişti. Unutulmaz edebiyatçı, taşlama ve toplumsal duyarlılığın ağır bastığı şiirlerinde kullandığı yalın dili ve buluşlarıyla edebiyatseverlerin dikkatini çekti.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Mecazdan yararlanılmıştır.
B) Tanımlama yapılmıştır.
C) Karşılaştırma söz konusudur.
D) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
E) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

5. Nâzım Hikmet, Türk şiirinde modernist bir dönüşümün öncülerindendir. Cumhuriyet döneminin en önemli şairlerinden biri olarak kabul edilir. "Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine" diyen Hikmet, eserlerinde toplumsal sorunlara, insan haklarına, özgürlüğe ve barışa dair temaları sıkça işlemiştir. Sosyalist düşüncesi nedeniyle birçok kez hapis yattı. Ancak bu süre zarfında da üretmeye devam etti ve birçok eseri hapishane duvarları ardında yazıldı. Şairin eserleri, samimi, içten dili ve derin duyarlılığıyla okurlarının kalbine dokunmuştur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mecazdan yararlanılmıştır.
B) Tahminde bulunulmuştur.
C) Karşılaştırma söz konusudur.
D) Benzetmeden yararlanılmıştır.
E) Açıklama söz konusudur.

6. Franz Kafka'nın *Dönüşüm* adlı eseri, Gregor Samsa adlı genç bir adamın bir sabah uyandığında dev bir böcek olarak dönüşüm geçirmesiyle başlar. Kafka'nın bu eserinde, insanın toplum içindeki yabancılaşmasını, aile içi ilişkilerdeki gerilimleri ve bireysel varoluşun sıkıntılarını işlediğini görmekteyiz. Eserde, Gregor'un dönüşümünün ardından ailesinin ona nasıl tepki verdiği ve bu değişimin onların hayatını nasıl etkilediği detaylı bir şekilde betimlenir. Kafka'nın bu eserinde kullandığı gerçeküstü ögeler, okura varoluşsal sorgulamaları derinlemesine düşündürmekte ve aynı zamanda modern insanın yabancılaşmasını, sosyal baskıları ve bireysel özgürlük arayışını vurgulamaktadır. Eserin sonu, trajik bir sonla bitse de Kafka'nın derinlemesine insana dair sorgulamaları unutulmaz bir edebî deneyim sunar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Örneklemeden yararlanılmıştır.
B) Tanımlama yapılmıştır.
C) Karşılaştırma söz konusudur.
D) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
E) Açıklayıcı anlatımla oluşturulmuştur.

7. Çocuk oyunları, çocukların bilişsel, fiziksel ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunur. Oyunlar sayesinde çocuklar, düşünme ve problem çözme yeteneklerini geliştirirken aynı zamanda motor becerilerini de geliştirirler. Yapboz oyunları çocuğun odaklanma yeteneğini ve bilişsel becerilerini artırırken ip atlama veya saklambaç gibi fiziksel oyunlar onların kaslarını güçlendirir. Bunun yanı sıra, grup oyunları sayesinde çocuklar sosyal becerilerini, takım çalışmasını ve empati yeteneklerini geliştirirler. Oyun, çocuğun duygusal dengesini de olumlu bir şekilde etkiler. Karşılaştıkları zorluklar ve başarısızlıklarla nasıl başa çıkacaklarını öğrenirler.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Örneklemeden yararlanılmıştır.
B) Öznellik söz konusudur.
C) Karşılaştırma söz konusudur.
D) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Sayıp dökmelere yer verilmiştir.

8. Traktörlerin tarım sektöründeki kullanımı, 20. yüzyılın başından itibaren tarım verimliliğini önemli ölçüde artırmıştır. 1980 yılında Türkiye'de traktör sayısı yaklaşık 50 bin iken 2020 yılında bu sayı 1,7 milyona ulaşmıştır. Bu artış, toplam tarım alanlarında işlenen arazi miktarının da büyümesine neden olmuştur. İstatistiklere göre, traktör kullanımının yaygınlaştığı bölgelerde tarım verimliliği %60'a varan oranlarda artış göstermiştir. Ayrıca traktörlerin modern teknolojilerle donatılması, tarım işlerinin daha kısa sürede tamamlanmasını sağlamış; bu da iş gücü maliyetlerinde önemli bir düşüşe yol açmıştır. Ancak traktör kullanımının artmasıyla yakıt tüketimi ve çevresel etkiler konusunda da artışlar gözlemlenmiştir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Örneklemeden yararlanılmıştır.
B) Sebep-sonuç ilişkili cümle vardır.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Açıklayıcı anlatımdan kullanılmıştır.
E) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.

1. Limon ağırlıklı olmak üzere lavantalısından muzlusuna binbir türü var ama benim son yıllardaki favorim zeytin çiçeği kolonyası. Harika bir kokusu vardır. Denemediysen mutlaka tavsiye ederim. Ama zeytin çiçeğinin açmaya başladığı mevsimdeyiz, böyle güzel bir ürünün reklamı yapılmaz mı? Zeytin çiçekleri nisandan hazirana kadar yavaş yavaş büyüyecekler. Çiçeğinden kolonya yapıladursun, peki ya zeytin! İşte o da çiçeğinden olmuyor mu zaten hem de çiçeklerin yüzde 1-2'sinin meyve tutması iyi bir ürün elde etmek için yeterliymiş üstelik. Zeytin, anemofil bir bitkiymiş, yani çiçeklerinin tozlanması genellikle rüzgâr ile gerçekleşiyormuş. Maksimum verim için somak başına 1 tam çiçek yeterliymiş. Çiçek tozları rüzgârda 7 km'ye kadar taşınabilmesine rağmen ticari yetiştiricilikte iyi bir tozlanma için çeşitlere bağlı olarak tozlayıcı ağaçlara ihtiyaç olabiliyormuş.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Tartışmacı anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
D) Amaç bildiren cümleden yararlanılmıştır.
E) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.

2. Tıp ve edebiyat ilişkisi, tıbbın insanla olan ilişkisi gibi tarih boyunca şekil değiştirmiş, her dönem yeni yaklaşımlarla genişlemiştir. Tıbbın tarihi, insan acılarının da tarihidir aslında. Edebiyatın içinde kapladığı yer, diğer bilim dallarından hep daha büyük olmuştur tıbbın. Hastalık ve savaş ilişkisi, salgınlar, distopya anlatılarındaki tehlikeli virüsler, mekânla olan ilişkisi -Thomas Mann'ın *Büyülü Dağ*'ındaki sanatoryum gibi- ekolojideki yeri, ırk ve etnisite bağı... Gittikçe büyüyen, genişleyen bir evrendir tıp edebiyatın içinde.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Terim anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
C) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
D) Sayıp dökmelerden yararlanılmıştır.
E) Örnekleme yapılmıştır.

3. Güç ve iradeyi yerel bir potansiyel olarak düşünmemek gerekir. Yaşamımızın temelindeki beğeni, eleştiri, heves ve hayallerimizi besleyen büyük etkenleri göze alarak bizi kimin kuşattığını anlamaya çalışmak en doğru yaklaşım olur. Çünkü maddi çevrenin içindeki fiiller, zihinsel dünyamızın üzerindeki yönlendirmeler yanında basit ritüeller olmaktan öteye gidemez. Süregelen zamandan daha hızlı değişen günlük fikirlerimizin dışında, tabu veya kesin kabul olarak içimize işleyen inançlarımız bizi farkında bile olmadığımız bir akıntı gibi sürükleyebilir. Tabiat karşısında aciz bir varlık olarak başlayan insan, varlığın hakikatine ilişkin doğruları algılayamadığı dönemlerde mitoloji ve masal yoluyla ürettiği tasvirlerle kendinden sonra gelenlere bir şeyler anlatmaya çalıştı.

Bu parçanın anlatımında,

I. Benzetme
II. Karşılaştırma
III. Öyküleme
IV. Tartışma
V. Tanımlama

numaralanmış anlatım yöntemlerinden hangilerine başvurulmamıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

4. Geleneksel müziğin büyülü dünyasında, flüt en eski çalgı aletlerinden biri olarak bilinir. Bu basit bambu veya kemikten yapılmış alet, tarihin derinliklerinden günümüze kadar ulaşmıştır. Özellikle yerli Amerikan kabileleri ve Asya kültürlerinde, flüt ruhani ayinlerde, meditasyonlarda ve hatta savaş alanlarında bile kullanılmıştır. Bu etkileyici çalgı aleti, duyguları yüzeye çıkarabilen derin ve hüzünlü tonlarıyla bilinir. Flütün, insan ruhunu derinden etkileyen sesi, dinleyenleri farklı zamanlara ve mekânlara götürebilir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Benzetme yapılmıştır.
B) Tanımlama yapılmıştır.
C) Karşılaştırma söz konusudur.
D) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
E) Tanık göstermeye başvurulmuştur.

5. Yunancada yıldız anlamına gelen "astro" kelimesinden türeyen astroloji, yıldız bilimi demektir. Bir bilim dalı olup olmadığı tartışıladursun, Sümerlerden kalan yıldız haritalarının günümüzdeki geçerliliği, bu tartışmaları gereksiz kılıyor. Uzaydaki gezegen ve yıldızların konumlarının, Dünya üzerindeki yaşamı etkilediği, yadsınmaz bir gerçekken astrolojiye inanmayanların varlığı şaşırtmaktadır. Kendisi bir yıldız bile olmayan gezegenimizin uydusu olan Ay'ın bile okyanusları harekete geçirecek kadar kuvvetli bir çekim gücü yaratması normal ve inanılır bulunurken içinde enerji taşıyan ve kendi ışığını yayan yıldızların, hiçbir etkisi olmaması düşünülemez.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Açıklayıcı anlatım kullanılmıştır.
B) Tanımlamaya başvurulmuştur.
C) Örneklemeden yararlanılmıştır.
D) Öznel cümlelere yer verilmiştir.
E) Karşılaştırma yapılmıştır.

6. 1982 yılında Yunanistan'ın ulusal radyosunda oldukça dikkat çekici bir anons yapılır. Spiker hava kirliliğinin inanılmaz boyutta arttığını, tehlike sınırına geldiğini, Atina'da acil durum prosedürünün uygulanacağını bildirir. O yıllarda hava kirliliği sorunu yaşayan ülkede tüm Atinalılar bu habere inanır ve şehirde büyük bir karışıklık yaşanır. Haberin yayılmasının ardından bütün okullar kapatılır, öğrenciler evlerine gönderilir. Sürücüler seyir hâlinde iken araçlarını oracıkta bırakarak sığınaklara koşar. Haber anonsunun üzerinden daha üç saat geçmeden şehirde hayat durmuştur. Yayın ekibi bunun 1 Nisan şakası olduğunu duyursa da iş işten geçmiştir. Atinalı bir vatandaş söz konusu şakanın kendisinde kalıcı zihin hasarı yarattığı gerekçesiyle radyo kanalına 820 bin dolarlık tazminat davası açar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Deyim
B) Niteleyici sözcükler
C) Terim anlamlı sözcükler
D) Değişik yapılı cümleler
E) Benzetme

7. Dostluk, iki kişi arasında bir çıkarı amaçlamayan ve sevgi bağı ile kurulan bir dinamiktir. Ortak yaşam deneyimlerine veya ortak yaşam kavrayışlarına dayanır. Yani bir kişiyle dost olmak ortak deneyim alanı içerisinde bulunmaya da işaret edebilir, böyle bir alan olmaksızın dünyaya dair benzer kavrayışlara sahip olmak bakımından ortaklaşmaya da. Modern dünyada insanlar eskiden olduğu gibi farklı toplumsal çerçeveler içerisinde kimliklerinin farklı yönleriyle bulunurlar. Goffman'ın belirttiği gibi, günlük yaşamda benliği bir maskeye sokarak sunarız. Bu bizim ikiyüzlü, yalancı insanlar olduğumuz anlamına gelmez. Tam aksine, bu durum dostluğun da imkânını yaratacak bir güç içerir. Nitekim dostlarımızı kendi bütünlükleri içerisinde sevsek dahi, onlarla dost olmamızı sağlayan şey bu tekil görüntülerdir.

Bu parçanın yazarının anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Ele aldığı konuya dikkat çekmek için açıklamalar yaptığı
B) Görüşünü desteklemesi için tanığın sözünden yararlandığı
C) Vermek istediği mesajı güçlendirmek için tanımlama yaptığı
D) Ele aldığı konuyu somutlaştırmak için betimlemelere başvurduğu
E) Düşüncesini inandırıcı kılmak için karşılaştırmadan yararlandığı

8. Beynimizin çalışması bir bilgisayar gibidir. Bilgisayarın çalışmasını ve çeşitli fonksiyonları yürütmesini sağlayan ona yüklenen yazılımlar ya da programlardır. İşte insan beyni de böyledir. Ona "kötü olacak" programını yüklediyseniz beyniniz davranışlarınızı bu programa göre ayarlayacaktır. Yüklediğiniz program "her şey güzel olacak" programı ise beyninizin başarmanız için sizinle yapacağı şey iş birliğidir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetmeden yararlanılmıştır.
B) Tanımlamaya başvurulmuştur.
C) Koşul ifadeleri kullanılmıştır.
D) Öznel cümlelere yer verilmiştir.
E) Karşılaştırma yapılmıştır.

1. Masada oturuyorum, kâğıdın üzerinde gıcırdayan kalemin sesini dinliyorum. Duruyorum. Kalemi hokkaya batırıyorum, elimi ağır ağır soldan sağa oynatırken siyah şekillerin oluşmasını seyrediyorum. Kâğıdın kenarına geliyorum ve başa dönüyorum ve şekiller silikleşmeye başlayınca kalemi yeniden hokkaya batırıyorum. Sayfanın sonuna gelene değin böyle gidiyor. Her işaret topluluğu bir sözcüğü belirtiyor ve her sözcük, kafamdaki bir sesin karşılığı oluyor ve her yeni sözcüğü yazışımda, dudaklarım sessiz kalsa da kendimin çıkardığı sesi duyuyorum.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yansıma sözcük kullanılmıştır.
B) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
C) Farklı duyulardan yararlanılmıştır.
D) Benzetme yapılmıştır.
E) Yinelemeye başvurulmuştur.

2. Trajedide kişi, iki durum arasında seçme zorunluluğu ile karşı karşıya bulunduğu için seyircinin trajik kahramanın yanında veya karşısında yer alması çetin bir iştir. Trajik kahramanın zihinsel süreci girifttir. Kahramanın karşı karşıya kaldığı trajik durum kavranamamışsa onun sorunsalını paylaşmak da söz konusu olamaz. Eğer seyirci, kahramanın yaşadığı sorunsalı kavramışsa onun yaşadığı ikircikli durumu aynıyla o da yaşar. O da tereddütler geçirir. Sofie'nin seçimini düşünün; düşman askeri, ona şu teklifte bulunuyor: İki çocuğundan birini öldüreceğiz fakat sana bir iyilik (!) yapıp seçimi sana bırakıyoruz, öldürmemizi istediğin çocuğu sen kendin seç! (...) İnsan, hangi evladını ölüme göndermek üzere seçebilir? Veya illa seçme zorunda bırakılmışsa Sofie örneğinde olduğu gibi buna, soğukkanlılıkla, içi titremeden nasıl karar verebilir? Trajik seçim bu yüzden zordur.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İzlenim kazandırma amaçlanmıştır.
B) Koşul cümlesine yer verilmiştir.
C) Örneklemeye başvurulmuştur.
D) Tartışmacı anlatım ağırlıktadır.
E) Karşılaştırma yapılmıştır.

3. Ağustos güneşi, patlamış bir düdüklü tencerenin fırlayan kapağı gibi İstanbul'un tavanına yapışmıştı. Şehir, sıcaktan her şey bir anda kum olup akacakmış, puf diye simsiyah bir çöle dönüşecekmişçesine çınlıyordu. Yapış yapış asfalt yollardan, eğri büğrü beton binalardan, prizde unutulmuş ütüleri andıran arabalardan yükselen buhar perde perde yerle gök arasına gerilmişti. Kadıköy rıhtımındaki bıkkın kalabalıkta sualtı sürüngenleri gibi süzülen tüm erkekler Mecnun, tüm kadınlar Leyla olup çıkmıştı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yansıma sözcüklere yer verilmiştir.
B) Yinelemelerden yararlanılmıştır.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
E) Bilgi verme amacıyla yazılmıştır.

4. Bir zamanlar evlerin başköşesinde radyo vardı. Bu küçük, gösterişsiz kutudan yayılan sesler, ulaştıkları insanları bulundukları mekândan çıkararak kimi zaman içli bir oyunun hazin atmosferine kimi zaman ise ajansların merakla takip edilen haberlerinin resmî gerçekliğine sürüklerdi. Sonra zaman değişti. Modern dünyanın bu sihirli kutusu, yerini çok daha gelişmiş bir aygıta bıraktı. Evlerin başköşesine kurulan televizyon, ekranından yansıyan görüntülerle hayalî bir dünya oluşturuyor, sıkıcı ve tekdüze yaşamlara heyecan, bunun da ötesinde anlam katıyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Yinelemeler
B) Kişileştirme
C) Benzetme
D) Dolaylama
E) Aşamalı durum

5. Satranç, strateji oyunlarının atasıdır. Askerler, kale, at, fil, şah ve vezir figürlerini barındıran, belli hareketlerle sonsuz kombinasyonlar yaratılarak oynanan bir savaş stratejisi oyunudur. Çıkış noktasına bakıldığında çağının çok ilerisinde bir zihin yapısı tarafından ortaya konduğu açıkça görülmektedir. Kültür emperyalizminden ve globalleşmenin olumsuz etkilerinden en az etkilenen ve orijinalliğini olduğu gibi koruyabilen, ender, tarihî değerlerden biridir satranç.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
B) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
D) Benzetme yapılmıştır.
E) Örneklemeye başvurulmuştur.

6. Günün birinde gökyüzünde, güz mevsiminde artık esmer lekeler göremeyeceksiniz. Günün birinde yol kenarlarında, toprak anamızın koyu, yeşil saçlarını da göremeyeceksiniz. Bizim için değil ama çocuklar, sizin için kötü olacak. Biz kuşları ve yeşil bitki örtülerini çok gördük. Kuşların aynı anda yemlere üşüştüğüne de şahit olduk.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Benzetme B) Öznellik C) Betimleme
D) Kişileştirme E) Karşılaştırma

7. Bazen kitaplara daldığımda, etrafımdaki gerçeklik bulanıklaşır ve kurgusal dünya bana gerçek hayattan daha somut gelir. Okuduğum karakterler, sanki yanı başımda nefes alıyor, konuşuyor ve hareket ediyorlarmış gibi canlanır. Her bir kelime ve cümle, onların dünyalarını, duygularını ve deneyimlerini ayrıntılı bir şekilde canlandırır. Dalga dalga yayılan bir mürekkep lekesi gibi kitapların sayfalarından beynime doğru akar bu düşünceler. Bu anlarda, yazarın hayal gücüne dalmak, gerçek dünyanın streslerinden ve karmaşasından daha tatmin edici ve gerçekçi hissettirir bana.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İçsel düşünceye yer verilmiştir.
B) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
E) Genelleme yapılmıştır.

8. Gün batımının kızıllığıyla sarılan gökyüzü, denizin mavisiyle birleşerek etkileyici bir tablo oluştururdu. Deniz kıyısında yürürken kumların altından çıkan soğuk suların ayaklarımı sardığını hissederdim. Uzaktaki martı çığlıkları, hafifçe esen rüzgârın melodisiyle birleşip kulaklarıma hoş bir müzik gibi gelirdi. Tuzlu deniz havası burnuma dolarken kalbimdeki bütün sıkıntılar, kaygılar birer birer silinirdi. O anlar, doğanın muhteşem güzellikleriyle bütünleştiğim, ruhumu özgür bıraktığım anlardı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.
B) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.
C) Mecaz anlamlı sözcüklere başvurulmuştur.
D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
E) Somutlaştırmaya başvurulmuştur

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 1
- ✓ 2019 – 1
- ✓ 2020 – 1
- ✓ 2021 – 1
- ✓ 2022 – 1
- ✓ 2023 – 1

SORU KALIPLARI

- Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?
- Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Tanımlama, örnekleme, tanık gösterme, karşılaştırma, sayısal verilerden yararlanma, somutlama başlıca düşünceyi geliştirme yollarıdır.
- **Tanımlamada**, "Bu nedir?" sorularına "kimdir" cevap verip verilmediğine bakılır.
- **Örneklemede**, soyut bir düşünceye somut ve görünürlük katmak için o konuyla ilgili örnekler sıralanır.
- **Tanık göstermede** (alıntı yapma), bir düşünceyi inandırıcı kılmak için o konuyla ilgili alanında uzman ve tanınmış birinin sözüne yer verilir.
- **Karşılaştırmada**, iki durum, iki olgu arasında ortak ya da farklı yönler belirtilir. Unutmayın bir parçada "en, ise" sözcükleri kullanılmışsa kesinlikle karşılaştırma vardır.
- **Sayısal verilerden yararlanmada**, düşünceyi inandırıcı kılmak için anlatılan konuyla ilgili istatistiklerden yararlanılır.
- **Somutlamada**, soyut kavramları benzetme yoluyla açıklamaktır.
- **Sayıp dökme** ise virgüllerle bir çok şeyi sıralamaktır.

ÖRNEK

Dünya üzerindeki şehirler arasında yaşam kalitesi farklılıklarını incelediğimizde ilginç sonuçlarla karşılaşabiliriz. "Yaşam kalitesi", bir bireyin yaşam standartları, sağlık, eğitim, ekonomik durum gibi pek çok faktörün birleşimiyle oluşan genel yaşam koşullarıdır. Söz gelimi, Kuzey Avrupa ülkelerindeki şehirler, genellikle yaşam kalitesi indekslerinde üst sıralarda yer alır. Helsinki, bu şehirler arasında öne çıkanlardandır. Özellikle yeşil alan miktarı, eğitim olanakları ve sağlık hizmetlerinin kalitesiyle bilinir. 2020 yılında yapılan bir araştırmaya göre, Helsinki'deki park ve yeşil alan miktarı, şehir sakinleri başına düşen ortalama 25 metrekare iken; bu oran New York'ta sadece 12 metrekaredir. Bu veriler, yaşam kalitesi ile doğal alanların miktarı arasında doğrudan bir ilişki olduğunu da göstermektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Örnekleme
D) Sayısal verilerden yararlanma
E) Somutlama

ÇÖZÜM

Yaşam kalitesinin tanımı yapılmıştır. Helsinki ile New York karşılaştırılmıştır. Söz gelimi ile başlayan kısım örneklemedir. Verilen oranlar ve tarih de sayısal verilerdir. Dolayısıyla cevabımız **somutlamadır**.

1. Washington, nisanın ortaları... Çiçekler piyasada yeni gözükmeye başlıyor. Ama başını hiçbir zaman aşağı eğmeyenlerden, bu çiçekler. Hiçbiri ölmüyor, solmuyor. Hayat biraz daha yaşanılabilir bu mevsimlerde. Yazın öyle mi? Hele kışın? Ölçtüm. Yazın 100 fahrenhayt. Televizyonlarda belediye başkanının açıklaması. Halkımızı evlere davet ediyoruz. Fenalık geçirebilirsiniz. Kışın ise bir ve buçuk metre kar... Ah, ne zor o dönemler! İşe gitmek, geri dönmek...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine <u>başvurulmamıştır</u>?

A) Sayısal veriye
B) Örneklemeye
C) Betimlemeye
D) Karşılaştırmaya
E) Birinci kişili anlatıma

2. Dünya üzerinde bulunduğumuz konum gökyüzünde hangi gök cisimlerini görebileceğimizi belirler. Söz gelimi tüm hayatını Avustralya'da geçiren birisi Kutup Yıldızı'nı hiç görmemiş demektir. Bizim gibi kuzey yarıkürede yaşayanlar ise güney yarı küredeki takımyıldızların birçoğunu görmemiştir. Sekizlik, Bukalemun, Küçüksuyılanı gibi takımyıldızlar güney yarıküreye özgü takımyıldızlardan bazılarıdır. Güney yarıkürede birçok kültürde etkisini görebileceğimiz hatta Avustralya, Yeni Zelanda, Brezilya gibi ülkelerin bayraklarındaki sembollerden biri olan Güney Hacı Takımyıldızı'nı ancak 30 derece Kuzey enleminin altındaysanız görebilirsiniz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Açıklama
B) Örnekleme
C) Karşılaştırma
D) Tanımlama
E) Benzetme

3. Biyografide bir adamın hayatını bütün ayrıntılarıyla anlatıyorsunuz. Hangi okullara gitti, ne zaman yazmaya başladı, hangi hastalıkları geçirdi gibi bütün hayatını, yaşadıklarının hepsini yazıyorsunuz. Belgesel romanda ise o hayattan bizi ilgilendiren tarafları alıyoruz. Yani Nâzım'ı yazdığım zaman, Nâzım'ın edebî değeri üzerinde durmuyorum. Nâzım'ın insan yanını alıyorum. Yaptığı siyasi mücadeleyi alıyorum. Sabahattin öyle, Fikret Mualla öyle, Mithat Paşa öyle.

Bu parçanın anlatımında aşağıda verilenlerden hangileri <u>ağır basmaktadır</u>?

A) Örnekleme – Betimleme
B) Açıklama – Tartışma
C) Karşılaştırma – Benzetme
D) Örnekleme – Karşılaştırma
E) Tanık gösterme – Açıklama

4. Dinleme, belli bir amaç gözetilerek yapılır. Bu özelliğiyle öğrenme yollarından birini oluşturur. Öğretim sürecinin amacına ulaşması etkin dinleme ile mümkündür. İşitme ile dinleme farklı kavramlardır. İşitme, sesin kulak tarafından algılanmasıdır. İşitmede kulak tarafından algılanan sesi çözümlemek için özel bir dikkat gerekmez. Dinlemede ise işitilenin düşünülmesi, bilinçli olarak değerlendirilmesi söz konusudur. Dinleme, iletişimin amacına ulaşmasında önemli bir etkendir. Günlük hayatta iletişim büyük oranda sözle sağlanmaktadır. Dinlemenin doğru olarak gerçekleşmesi için bir amaç doğrultusunda dinleme yapılmalı, dinlemeye istekli olunmalı, eleştirel dinleme yöntemi kullanılmalıdır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisinden yararlanılmıştır?

A) Karşılaştırma – Tanımlama
B) Açıklama – Örnekleme
C) Karşılaştırma – Örnekleme
D) Tartışma – Benzetme
E) Açıklama – Alıntılama

5. Freud'a göre insanın doğasında temel olarak iki güçlü dürtü vardır: Cinsellik ve saldırganlık. Eğer bu dürtüler dengede tutulmazsa bireyde psikolojik sorunlar meydana gelebilir. Bu dürtüler, bireyin tüm davranışlarını, düşüncelerini ve hislerini şekillendiren ana itici güçlerdir. Cinsellik, bireyin hayatta kalmak ve üremek için sahip olduğu bir enerji biçimidir. Bu enerji, Freud'un libido olarak adlandırdığı şeydir ve bireyin yaşamı boyunca farklı aşamalardan geçer. Saldırganlık ise bireyin kendi varlığını koruma ve dış tehditlere karşı koyma eğilimidir. Freud, bu iki dürtünün bireyin bilinçaltında sürekli bir çatışma hâlinde olduğuna inanmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öneride bulunma B) Karşılaştırma C) Tanımlama
D) Koşul öne sürme E) Açıklama

6. Bitkiler, fotosentez adlı bir süreçle güneş ışığını enerjiye dönüştürür. Fotosentez; kısaca, bitkilerin karbondioksit ve suyu, güneş enerjisi yardımıyla glikoza dönüştürdüğü bir süreçtir. Yeşil yapraklarında bulunan klorofil molekülü, bu süreçte ışığın enerjiye dönüştüğü ana merkez olarak bilinir. Fotosentez, bitkilerin enerji ihtiyaçlarını karşılamalarının yanı sıra atmosfere oksijen salmalarını da bilinçli olarak sağlar. Özellikle ormanlar, bu sürecin en yoğun gerçekleştiği yerlerdir. Denizlerdeki fitoplanktonlar da benzer bir süreci gerçekleştirir; bu nedenle okyanusların da fotosentez sürecine büyük bir katkısı olduğunu söylemek mümkündür.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kişileştirme B) Karşılaştırma C) Tanımlama
D) Örnekleme E) Açıklama

7. Evrenin oluşumu ve gelişimi hakkında bilim insanlarının yıllardır üzerinde çalıştığı birçok teori bulunmaktadır. Büyük Patlama teorisi, evrenin bir patlama sonucu oluştuğunu ve sürekli genişlediğini öne sürer. Bu teoriye göre evrenin yaşı yaklaşık 13,8 milyar yıldır. Evrenin genişlemesi, gözlemlenebilir evrenin sınırlarının gittikçe değiştiği anlamına gelir. Ancak evrenin tam olarak nasıl bir yapıya sahip olduğu ve nasıl bir sona erişeceği konusunda henüz net bir bilgi bulunmamaktadır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Nesnellik
B) Koşul öne sürme
C) Aşamalı durum
D) Sayısal veriden yararlanma
E) Açıklama

8. Pablo Picasso, 20. yüzyılın en ünlü ve etkili sanatçılarından biridir. Özellikle kübizm akımını başlatarak sanat dünyasında devrim yaratmış, "Guernica" adlı tablosuyla savaşın dehşetini tüm dünyaya göstermiştir. Yüzlerce tablo, heykel, seramik eserle kariyeri boyunca sanatın birçok dalında eserler üretmiştir. Günümüz modern sanat müzeleri onun vizyoner çalışmalarını büyük bir gururla sergiler. Hem soyut hem de figüratif çalışmalarında duygusal derinliğini ve teknik ustalığını sergileyen Picasso, bir far gibi yollarını aydınlatarak genç sanatçıları yönlendirmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Benzetme B) Tartışma C) Karşılaştırma
D) Öznellik E) Sayıp dökme

9. Güneş, yeni bir günün başlangıcını müjdeleyerek ufukta yavaşça yükselirken ormanın derinliklerinde hayatın canlı bir resmi boyanmaya başlar. Her bir ağaç dalının üzerinde, damlaların pırıl pırıl parlayarak dans ettiği minik kristaller, güneşin ışığıyla sanki doğanın mücevherleriymiş gibi parlamaktadır. Kuşların cıvıldayışları, ormanın melodik ritmiyle bütünleşirken, hafif bir rüzgârın esintisiyle yapraklar nazlıca sallanıp sanki doğaya eşlik eden bir koro gibi fısıldar. Her bir köşede farklı bir hikâye, farklı bir yaşam vardır; ancak hepsi ortak bir amaç için buradadır: Doğanın bu eşsiz güzelliğine şahitlik etmek.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Benzetme B) Betimleme C) Karşılaştırma
D) Nesnellik E) Kişileştirme

10. 2019 yılında yapılan bir bilimsel araştırmaya göre, şehirlerde yaşayan insanların doğal alanlarda geçirdikleri zamanın, zihinsel sağlık üzerinde olumlu bir etkisi bulunmaktadır. Bu araştırmada, 5.000'den fazla katılımcıya haftalık olarak doğada ne kadar vakit geçirdikleri sorulmuştur ve bu veriler, katılımcıların zihinsel sağlık durumları ile kıyaslanmıştır. Sonuçlar, doğada haftada 2 saat veya daha fazla zaman geçiren bireylerin %80'inin, zihinsel sağlık durumlarını "iyi" veya "çok iyi" olarak değerlendirdiklerini ortaya koymuştur. Buna karşın, doğada haftada 1 saatten daha az zaman geçiren katılımcıların sadece %45'i benzer bir değerlendirme yapmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, doğal alanların psikolojik sağlık üzerindeki bu olumlu etkisinin nedenleri tam olarak anlaşılmamış olsa da bu tür etkinliklerin bireylerin genel yaşam kalitesini artırdığına işaret eden kanıtlar bulunmaktadır. Doğal çevrenin, insanların ruhsal denge ve stres yönetimi üzerindeki etkisi, son yıllarda bilim dünyasında giderek artan bir ilgi görmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Nesnellik B) Örnekleme C) Açıklama
D) Karşılaştırma E) Sayısal verilerden yararlanma

11. Bireyin özgürlüğü kavramı, felsefenin tarihsel süreçte sıkça ele aldığı bir konudur. Özgürlük, bireyin kendi seçimleriyle hareket edebilme yeteneğidir. Ancak bu kavramın derinliklerine inildiğinde özgürlüğün sadece dışsal bir durum olmadığı, aynı zamanda bireyin iç dünyasıyla da doğrudan ilişkili olduğu anlaşılır. Bir kuşu düşünün; bu kuş, fiziksel olarak kafesten serbest bırakıldığında özgür müdür? Eğer bu kuş, uçmayı unuttuysa ya da uçmaktan korkuyorsa gerçek anlamda özgür olduğunu söylemek zordur. Bu; bireyin zihnindeki sınırlamalar ve korkuların, fiziksel özgürlüğünden daha baskın olabileceğini gösterir. Descartes'ın "Düşünüyorum, öyleyse varım." sözünde de belirttiği gibi gerçek özgürlük zihinsel özgürlükle başlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tartışma B) Örnekleme C) Tanımlama
D) Benzetme E) Karşılaştırma

12. Gerçeklik kavramı, tarihsel süreç boyunca felsefecilerin üzerinde kafa yorduğu karmaşık bir konu. Bir masa, bir sandalye ya da bir ağaç; bu objelerin gerçek olduğunu düşünürüz. Ancak gerçeklik, gözlemlenen şeylerden daha derin bir anlam taşır. Felsefede gerçeklik, genellikle bir objenin var olduğunu ve doğru bir şekilde algılandığını belirten bir özellik olarak ele alınır. Ancak bir ayna karşısında durduğumuzda gördüğümüz yansımanın, su birikintisindeki bir yansıma kadar gerçek olup olmadığı konusunda tartışmak mümkündür. Bu, gerçekliğin her zaman gözle görülen ya da elle tutulanla sınırlı olmadığını gösterir. Ancak bu gerçeklik algısı bireyden bireye değişiklik gösterebilir. Sonuçta, her bireyin gerçeklikle olan ilişkisi farklıdır ve bu da gerçekliğin göreceli bir kavram olduğunu ortaya koyar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tartışma B) Benzetme C) Karşılaştırma
D) Örnekleme E) Sayıp dökmelere yer verme

1. Vicdani sorumluluk, insanın içinde yankılanan bir çağrı gibidir; suskun bir nehirde ilerleyen bir kayık gibi bazen sakin, bazen dalgalı. Bir çocuğun kaybolan oyuncağını bulduğumuzda bu oyuncağı geri verme isteğimiz, vicdanın bize fısıldadığı bir sorumluluktur. Ya da bir ormanda yanlışlıkla bir ağacı keserken içimizde oluşan suçluluk duygusu, bu doğaya karşı duyduğumuz vicdani sorumluluğun bir yansımasıdır. Tıpkı güneşin doğudan doğup batıya batması gibi...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tartışma B) Tanımlama C) Karşılaştırma
D) Örnekleme E) Benzetme

2. Merak, insanlık tarihinin başlangıcından beri var olan bir duygu olup insanoğlunun bilinmeyene olan ilgisinin bir yansımasıdır. İlk çağlarda mağaraların derinliklerini keşfeden insan, aslında hayatta kalma içgüdüsüyle hareket ediyordu. Zamanla bu merak, daha karmaşık sorunların çözümünde ve keşiflerde itici bir güç hâline geldi. 16. yüzyılda Kristof Kolomb'un yeni kıtaları keşfetme arzusu ya da 20. yüzyılda Neil Armstrong'un Ay yüzeyine adım atması, bu sürekli araştırma ve öğrenme arzusunun yansımasıdır. Bu süreç; insanoğlunun bilimdeki ilerlemesi, teknolojideki devrimler ve kültürel değişimlerle devam etmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangileri vardır?

A) Tanık gösterme – Örnekleme
B) Açıklama – Betimleme
C) Tanımlama – Örnekleme
D) Karşılaştırma – Tanık gösterme
E) Sayıp dökme – Tartışma

3. Modern edebiyatın en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilen *Zamanın Kıyısında*, okurlarını farklı duygu ve düşüncelere sürükleyen bir yapıya sahip. Ancak eleştirmenler arasında eserin bazı bölümlerinin çok derinlemesine işlenmiş olmasına karşın bazı kısımlarının yüzeysel kaldığı yönünde bir görüş birliği bulunmaktadır. Özellikle eserin ortalarına doğru ana karakterin yaşadığı içsel çatışmaların yeterince vurgulanmadığına dair eleştiriler mevcut. Ancak yine de eserin genel yapısı, kurgusu dili; birçok okur ve eleştirmen tarafından takdirle karşılanmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Örnekleme B) Karşılaştırma C) Açıklama
D) Sayıp dökmelere yer verme E) Öznellik

4. İstifçilik, bireylerin duygusal veya psikolojik nedenlerle gereksiz eşyaları biriktirme eğilimidir. Psikologlar; bu eğilimin, bireylerin geçmişte yaşadıkları travmatik olaylara bir tepki olarak gelişebileceğini belirtiyorlar. Özellikle obsesif-kompulsif bozukluğun bir belirtisi olarak kabul edilen istifçilik, bireyin yaşam kalitesini ciddi şekilde olumsuz etkileyebilir. Bu birikim, bireyin ev içerisinde hareket alanını kısıtlar hatta bazen sağlık sorunlarına da yol açabilir. Ancak günümüzde yapılan bilimsel araştırmalar, bu durumun uygun terapilerle tedavi edilebileceğini göstermektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Niteleyici sözcükler
B) Tanımlama
C) Açıklama
D) İzlenim kazandırma
E) Terim anlamlı sözcükler

5. Rüzgârın eşliğinde dalgalar, kıyıya doğru dans ederken güneşin batışı ile gökyüzü bir palet gibi renk cümbüşüne bürünür. Sahildeki kum taneleri, günün yorgunluğunu rüzgârla savururken martıların özgürce süzülüşü insana huzur verir. Denizin tuzu, dudaklarda hafif bir acı bıraksa da bu doğal manzaranın tadını çıkarmak için herkes sessizce bekler. Gün batımı, hayatın kısa ve en değerli armağanı olduğunu fısıldar gibidir insana. Her bir renk, gökyüzünde bir ressamın fırçası gibi gezinir; karanlığı aydınlığa, sonu başlangıca dönüştürür.

Bu parçanın anlatımında,

I. Benzetme

II. Karşılaştırma

III. Kişileştirme

numaralanmış düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine başvurulmuştur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I,II ve III

6. Otomobilin tarihinde birçok dönüm noktası bulunmaktadır. Ancak en büyük devrim, 19. yüzyılın sonunda gerçekleşmiştir. Alman mühendis Karl Benz, 1885'te Motorwagen adını verdiği üç tekerlekli aracı tasarlamıştır. Bu araç, modern anlamda tanıdığımız otomobilin ilk prototipidir. Benz'in bu yenilikçi icadı, içten yanmalı bir motorun gücünü kullanmaktaydı. Bu ilk otomobil, birçok teknik zorluğa rağmen seyahat etme biçimimizi kökten değiştirmiştir. Henry Ford'un seri üretim yöntemlerini geliştirmesiyle otomobil endüstrisi büyük bir ivme kazanmış, otomobil modern yaşamın ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir. Böylece ulaşımda, yük taşımacılığında, çeşitli sektörlerin gelişiminde otomobil temel gereksinim hâlini almıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Karşılaştırma
B) Tanımlama
C) Tartışma
D) İzlenim kazandırma
E) Benzetme

7. Balinalar, okyanus ekosisteminin devasa varlıklarıdır. Ancak bu devasa yaratıkların ölüm süreci de doğa için son derece önemlidir. Ölen bir balinanın bedeni derinliklere gömüldüğünde "balina düşüşü" olarak adlandırılan bu durum, derin deniz ekosistemi için zengin bir besin kaynağı oluşturur. Balinaların ölü bedenleri, deniz tabanına ulaştığında çeşitli deniz canlıları için âdeta bir ziyafet sunmuş olur. Aynı zamanda, balina bedenlerinin taşıdığı besin maddeleri, derin deniz mikroorganizmalarının hayatta kalmasına olanak tanır. Ölümleriyle bile doğaya bu kadar büyük katkıda bulunan balinalar, doğanın kusursuz dengesinin bir parçasıdır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Tanımlama B) Benzetme C) Açıklama

D) Kişileştirme E) Betimleme

8. Albert Einstein, genellikle genel görelilik teorisi veya kuantum mekaniği ile anılsa da biyoloji ve ekosistem üzerine de dikkat çeken görüşlere sahipti. Onun bu alandaki en ünlü söylemi, arıların yok olması durumunda insanlığın sadece dört yıl yaşayabileceği yönündedir. Einstein'ın bu söylemi, tam anlamıyla bir kıyamet senaryosu çizer: Arılar, bir nevi doğanın meyve dolum makineleridir; bitkilerin tozlaşmasını sağlayarak ekosistemin dengesini korurlar. Yani, onlar olmadan meyve ağaçları ve birçok bitki tozlaşamaz, bu da gıda zincirinde büyük bir kesintiye yol açar. Einstein'ı bir "ekosistem muhafızı" olarak görmek mümkündür çünkü bu söylemiyle doğanın hassas dengesine ve ekosistemin kırılganlığına dikkat çekmektedir. Einstein bu konuda belki de doğrudan bir bilimsel makale yazmamıştır ama bu görüşü, ekosistemlerin labirent gibi karmaşık ve bir o kadar da hassas olduğunu ortaya koyar. İlginç bir şekilde, Einstein'ın bu önermesi ekosistemi bir saat mekanizmasıyla benzetilebilir: Her bir çarkın dönmesi, diğerini etkiler ve bu hassas dengede en küçük bir aksama büyük yıkımlara yol açabilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Tanımlama B) Benzetme C) Tahminde bulunma

D) Kişileştirme E) Sayıp dökme

1. James Cameron'un yönettiği *Avatar*, sadece görsel bir şölen sunmakla kalmaz; aynı zamanda derin sosyal ve çevresel mesajlar içerir. Film, endüstriyel gelişme karşısında doğanın ne kadar savunmasız kaldığını vurgular. Pandora'nın renkli dünyasında, yerli Navi halkı ve onların doğayla bütünleşik yaşam biçimi, kapitalist emperyalizmin ve doğal kaynakların sömürülmesinin karşısında bir direniş simgesi olarak gösterilir. Ayrıca film, farklı kültürlerin anlaşmazlıklarını aşma ve birbirlerine saygı gösterme potansiyeline sahip oldukları bir perspektif sunar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Tanımlama B) Benzetme C) Öneride bulunma
D) Açıklama E) Sayısal verilerden yararlanma

2. Yirminci yüzyılın başlarında, sinemanın sessiz dönemi, izleyiciler için bir hayranlık konusuydu. Ancak teknolojik gelişmelerle birlikte 1920'lerin sonlarına doğru sesli filmlerin yükselişi başladı. "The Jazz Singer" (Caz Şarkıcısı), sesli sinemanın en önde gelen eserlerindendir. Ancak bu geçiş süreci, sessiz film yıldızları için zorlayıcıydı. Birçok ünlü oyuncu, sesli sinema tekniklerine adapte olamadı ve kariyerleri bu yüzden son buldu. Sesli film, müzik ve diyaloğun eklenmesiyle, sinema sanatını bambaşka bir boyuta taşıdı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Tanımlama B) Örnekleme C) Tartışma
D) Betimleme E) Karşılaştırma

3. Cüneyt Arkın, Türk sinemasının en üretken ve sevilen aktörlerindendir. 1960'lar, 1970'ler ve 1980'ler boyunca Türk sineması en parlak dönemlerinden birini yaşadı ve bu dönemde Arkın'ın katkısı yadsınamaz. Hem dram hem de aksiyon filmlerindeki rolüyle tanındı. Ancak onun Türk sinemasına getirdiği en büyük yeniliklerden biri, dövüş sanatlarına olan ilgisi ve bu konudaki yeteneğiydi. Bu yetenek, özellikle Türk aksiyon filmlerine yeni bir boyut kazandırdı. Karakter derinliği, duygusal geçişler ve fiziksel beceri kombinasyonu, onu döneminin en çok aranan aktörlerinden biri hâline getirdi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Tanımlama B) Benzetme C) Tahminde bulunma
D) Karşılaştırma E) Kişileştirme

4. *Geleceğe Dönüş* serisi, pop kültürde zamanda yolculuk kavramını âdeta bir çığır açarak yeniden tanımladı. Serinin kahramanları Marty Mc Fly ve Dr. Emmett Brown, modifiye bir De Lorean otomobiliyle zamanın kıvrımlarını aşan cesur gezginlerdir. Ancak bu filmde, zamanda yolculuk sadece bir bilim kurgu ögesi değil, aynı zamanda derinlemesine işlenmiş karakter gelişimi ve sosyal yorumun bir aracıdır. De Lorean, bir zaman makinesi olarak sadece dört tekerlek ve bir motorun ötesindedir; bu otomobil, geleceğin ve geçmişin kucaklaştığı bir katalizördür. Fiziksel bir hareketten ziyade zaman yolculuğu burada bilim ve teknolojinin meyvesi hatta zaferi olarak sunulur. De Lorean'ı zamanda bir "korsan gemisi" gibi düşünebiliriz; tıpkı gemilerin okyanusları aştığı gibi, bu otomobil de zamanın dalgalarını keser. Film, geçmişteki minik değişikliklerin domino etkisi yaratarak geleceği nasıl altüst edebileceğini anlatır. Bu, serinin işlediği ana temalardan biridir ve aslında her birimizin hayatının, fark etmesek de tarihi ve toplumu etkileyebileceğine dair kuvvetli bir yorumdur. Bu durumu, kelebek etkisi gibi görmek mümkündür; en küçük bir hareket bile büyük fırtınalara yol açabilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Tanımlama B) Benzetme C) Kanıtlama
D) Kişileştirme E) Karşılaştırma

5. Ahlak felsefesi, bireyin doğru ve yanlış eylemler arasında nasıl bir ayrım yapması gerektiğiyle ilgilenen bir felsefe dalıdır. Ahlaki değerler, normlar ve ilkeler üzerine yoğunlaşır. Ahlaki değerlerin kökenini, evrenselliğini ve nesnelliğini sorgular. Ahlak felsefesi, kimi zaman bireyin toplum içindeki yerini, kimi zaman ise insanın doğuştan sahip olduğu hakları ve sorumlulukları ele alır. Ahlakın temelinde, bireyin kendi eylemlerinin sonuçlarını öngörebilme yeteneği yatar. Bu yetenek, bireyin toplumsal bir varlık olarak diğer bireylerle uyum içinde yaşamasını sağlar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Tanımlama yapılmıştır.
B) Karşılaştırma vardır.
C) Açıklama yapılmıştır.
D) Genelleme söz konusudur.
E) Deyim kullanılmıştır.

6. Yirminci yüzyılın başlarında, elektriğin evlere ve iş yerlerine nasıl getirileceği konusundaki büyük rekabet, Thomas Edison ve Nikola Tesla'nın karşı karşıya gelmelerine neden oldu. Bu, tarihin belki de en unutulmaz bilimsel rekabetlerinden biriydi. Edison, doğru akım (DA) teknolojisinin öncüsüydü ve bu sistem, elektriği kısa mesafelerde dağıtmak için oldukça etkiliydi. Ancak uzun mesafelerde enerji kaybı yaşanıyordu. Bu sırada Tesla alternatif akım (AA) sistemini geliştirdi. Bu sistem, elektriği uzun mesafelere daha az enerji kaybıyla taşıma kapasitesine sahipti. Rekabetin en yoğun olduğu dönemde, Edison'un kampı, doğru akımın güvenliği konusunda bir kampanya başlattı. Özellikle Tesla'nın alternatif akımının potansiyel tehlikelerini vurgulayarak halkı bu yöntemden caydırmaya çalıştılar. Ancak Tesla, alternatif akımın avantajlarını göstermek için bir dizi gösteri düzenledi. Bu gösteriler, elektriğin güvenli bir şekilde nasıl taşındığını ve kullanıldığını ortaya koydu. Rekabetin sonunda, Tesla'nın alternatif akım teknolojisi, uluslararası standartlar için seçildi ve bu, modern elektrik dağıtım sistemlerinin temelini oluşturdu. Ancak bu rekabet sadece teknik bir mesele değil, aynı zamanda iki dâhi arasındaki vizyon, hırslar ve karakter farklılıklarını da yansıtıyordu. Edison, iş hayatında oldukça başarılı bir mucitti ve pazarlama konusunda ustalaşmıştı. Tesla ise birçok konuda öncü olan, fakat ticari başarı elde etmekte zorlanan bir dâhiydi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Benzetme B) Tanımlama C) Öyküleme
D) Örnekleme E) Karşılaştırma

7. Bilim ve felsefe, insanın evrendeki yerini ve varoluş amacını sorgulayan iki büyük disiplindir. Her ikisi de derin düşüncelere dalarken farklı yöntemlere başvurur. Felsefenin soyut soruları, astronomun teleskopu, fizikçinin deney tüpü, biyoloğun mikroskobu, matematikçinin formülleri ile bilim bu sorgulamayı derinleştirir. Gözlem ve deney yoluyla elde edilen bilgiler, felsefenin sorularına yeni boyutlar kazandırır. Bu iki disiplinin işlevi; birbirlerini tamamlarken evrene ve insana dair bilinmeyenleri aydınlatmaktır.

Bu parçaların anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Karşılaştırma B) Benzetme C) Örneklendirme
D) Sıralama E) Tanımlama

8. Köyün etrafını çevreleyen ormanın içinde, güneşin doğuşuyla birlikte bambaşka bir dünya uyanıyordu. Kızıl ve turuncunun eşsiz tonlarında bir şafak sökerken kuşların cıvıltıları ve uzaklardan gelen hafif rüzgârın sesi, doğanın en mükemmel senfonisini oluşturuyordu. Büyük ağaçların arasında, yosunlarla kaplı taşlar ıslak ve parlak bir şekilde parlıyordu. Her bir taş, gecenin nemini hâlâ üzerinde taşıyan minik, yeşil bir adacığa dönüşmüştü. Yüksek çamların arasından süzülen güneş ışığı, yerde altın rengi bir halı oluşturmuştu. Ormanın derinliklerine doğru ilerledikçe derin mavi bir göl beliriyordu. Gölün suları, yüzeyinde dans eden ışık hüzmesiyle parlıyordu. Kıyısında, eski bir sandal, yılların verdiği yorgunlukla sulara yaslanmış, sessizce bekliyordu. Bu göl, köylüler arasında sayısız efsaneye konu olmuştu. Kimilerine göre geceleri, ayın tam da tepesinde olduğu saatlerde, gölün ortasında bir ışık beliriyor ve etrafa hüzünlü bir melodi yayılıyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Betimleme B) İzlenim kazandırma
C) Mecaza başvurma D) Kişileştirme
E) Tanımlama

1. Denizler, Dünya'nın yüzeyinin yaklaşık %71'ini kaplayan tuzlu su kütleleridir. İnsan yaşamının önemli bir parçasını oluşturan bu geniş sularda, milyonlarca canlı türü yaşamaktadır. Denizler, kendi içerisinde farklı derinlik ve sıcaklık bölgelerine sahiptir. Bu bölgelerde yaşayan canlıların adaptasyon yetenekleri de farklılık gösterir. Aynı zamanda denizler; insanlığın ulaşım, ticaret ve beslenme gibi pek çok ihtiyacını karşılamada da kritik bir rol oynamaktadır. Denizlerin sunduğu bu avantajların yanı sıra deniz kirliliği ve aşırı avlanma gibi insan kaynaklı tehditler, deniz ekosistemlerini ciddi olarak etkilemektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Öyküleme B) Benzetme C) Öneride bulunma
D) Tanımlama E) Somutlaştırma

2. 1970'li yıllarda Türkiye'de çocuk olmak, şimdiki nesillerin hayal edebileceği şekilden oldukça farklıydı. Teknolojinin bugünkü kadar hayatın içinde olmadığı bu dönemde, çocuklar sokaklarda top koşturur, ip atlar, seksek oynardı. Beyaz eşya ve televizyonun her evde olmadığı bu dönemde, çocuklar radyo başında masallar dinler, komşu evlerde televizyon başında çizgi film izlemenin tadını çıkarırlardı. Ancak bu dönemin getirdiği ekonomik zorluklar, 70'li yıllarda birçok aileyi ve dolayısıyla çocukları da etkiledi. Her ne kadar teknolojik imkânlar kısıtlı olsa da o dönemin çocukları birlikte vakit geçirmenin, dayanışmanın ve paylaşmanın değerini çok iyi biliyordu.

Bu parçaların anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Betimleme B) Karşılaştırma C) Tanımlama
D) Öyküleme E) Kişileştirme

3. Bilişsel gelişimde kullanılan dilin tonu ve yapısı; bireyin algısını, düşünme biçimini ve duygusal yanıtını doğrudan etkileyen unsurdur. Psikolojik araştırmalar, olumlu bir dilin bilişsel süreçlerde daha hızlı ve etkili bir öğrenmeyi teşvik ettiğini göstermektedir. Özellikle çocukların gelişim sürecinde, onlara yönlendirilen olumlu dilin, problem çözme yeteneklerini artırdığı, sosyal becerilerini geliştirdiği ve duygusal zekâlarını yükselttiği kanıtlanmıştır. Bunun yanında, olumlu dil kullanımının, bilişsel süreçleri destekleyerek bireyin karşılaştığı zorluklarla başa çıkma yeteneğini de güçlendirdiği bilinmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Öyküleme B) Benzetme C) Açıklama
D) Sayıp dökmelere yer verme E) Örneklendirme

4. Ürgüp, Kapadokya'nın kalbinde yer alan tarihî ve kültürel bir zenginliğe sahip bir ilçedir. Tarihi MÖ 3000'li yıllara kadar uzanan Ürgüp, Hristiyanlık döneminde önemli bir merkez olmuş, pek çok kaya kilisesine ev sahipliği yapmıştır. Bu kiliselerde yer alan freskler, bölgenin dinî tarihini yansıtan benzersiz sanat eserleridir. Aynı zamanda bölgedeki yer altı şehirleri ve kaya oyma evler, bölgenin coğrafi yapısının insanoğlu tarafından nasıl kullanıldığının kanıtlarıdır. Ürgüp'ün tarihî dokusu, her yıl binlerce turisti ağırlamakla kalmaz; aynı zamanda dünyanın dört bir yanından araştırmacıları da cezbeder.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Açıklama B) Tartışma C) Tanık gösterme
D) Öyküleme E) Örneklendirme

5. Tekerleğin icadı, insanlık tarihinin dönüm noktalarından biridir. MÖ 3500 civarında Mezopotamya'da ortaya çıkan bu basit icat; taşımacılığı, tarımı ve savaş teknolojilerini kökten değiştirdi. Ancak tekerleğin icadı, sadece bu alanlarda değil, birçok teknolojik gelişmenin de tetikleyicisi oldu. Tekerleğin icadıyla birlikte sulama sistemleri geliştirildi ve bu da tarımı daha verimli hâle getirdi. Gelişen taşımacılık sayesinde ticaret yolları oluştu ve bu da farklı kültürlerin birbiriyle etkileşime girmesine olanak sağladı. Bu etkileşimler, yeni icat ve buluşların doğmasına zemin hazırladı. Günümüze kadar gelen bu süreç, teknolojinin birbirine nasıl bağlı olduğunun ve bir buluşun başka bir buluşu nasıl tetiklediğinin kanıtıdır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Öneride bulunma
B) Betimleme
C) Neden-sonuç ilişkisi
D) Tartışma
E) Örneklendirme

6. Sanat, sadece estetik bir zevkin ürünü değil, aynı zamanda toplumsal değişimin ve dönüşümün de en önemli araçlarından biridir. Sanatın toplumu dönüştürme gücü, sadece eserlerin estetik değeriyle sınırlı kalmaz; aynı zamanda içerdikleri mesajlar ve temsil ettikleri değerlerle de toplumsal bir bilince katkıda bulunur. Picasso'nun "Guernica" tablosu, sadece bir savaşın dehşetini değil; aynı zamanda savaşın insana ve topluma verdiği zararları da gözler önüne serer. Bu bakış açısıyla sanatın sadece bir zevk aracı değil, aynı zamanda toplumsal bir görevi olduğunu söylemek yanlış olmaz. Ünlü yazar Oscar Wilde da "Sanat, doğanın daha gerçek bir görüntüsünü yansıtır." sözüyle sanatın gerçekliği yansıtma gücüne işaret etmiştir.

Bu parçaların anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öyküleme
B) Tartışma
C) Tanımlama
D) Örneklendirme
E) Karşılaştırma

7. Güneşin ilk ışıklarıyla birlikte uyanan orman, doğanın saf hâliyle bütünleştiği bir tabloydu. Ağaçların arasından süzülen ışıklar, yosunlarla kaplı taşların üzerine altın rengi parıltılar bırakıyordu. Kuşların cıvıltısı, ormanın derinliklerinden gelen hafif bir rüzgârla birleşerek huzurlu bir melodi oluşturuyordu. Uzaktan uğuldayan bir dere sesi, bu melodiyi tamamlıyor ve ormanın sakinliğine dinamik bir ritim katıyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Öyküleme
B) Örnekleme
C) Tanımlama
D) Betimleme
E) Karşılaştırma

8. Akıllı telefonlar, bireylerin iletişim kurmalarını sağlayan portatif elektronik cihazlardır. Bu cihazlar, sadece arama yapmak ya da mesaj atmak için değil; birçok farklı işlev için kullanılmaktadır. Sosyal medya platformları, fotoğraf ve video çekimi, oyunlar hatta çalışma araçları olarak akıllı telefonlar kullanılabilmektedir. Bu çok yönlü cihazlar, teknolojik ilerlemenin en önemli göstergelerinden biridir. Ancak sürekli ekran başında zaman geçirmek; bireylerde göz yorgunluğuna, uyku düzeni bozukluklarına ve sosyal izolasyona yol açar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Tahminde bulunma
B) Sayıp dökmelere yer verme
C) Tanımlama
D) Karşılaştırma
E) Açıklama

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

✓ 2018 –	✓ 2021 – 1
✓ 2019 –	✓ 2022 –
✓ 2020 – 1	✓ 2023 – 1

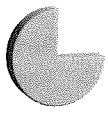
TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bu soru tarzı diyalog tamamlama soru tarzıyla aynı kazanımı ölçüyor. Özellikle parçanın ilk sözcüğü bizim için ipucu özelliği taşır. Bazen de özelden genele doğru anlatım yapılır ve son cümlede sorunun karşılığı verilmiş olur.

SORU KALIPLARI

- Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?
- Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

ÖRNEK

Geçen gün Ahmet Ümit'le bir kafede karşılaştık. Bir hayranı geldi ve ona takdirlerini iletti. Ardından Ahmet Ümit'e şöyle bir soru yöneltti: "*Beyoğlu'nun En Güzel Abisi*'nin devamı ne zaman gelecek?" Gülümsedim ve cevap bekledim. Ahmet Ümit sakin bir şekilde şöyle dedi: "Orhan Pamuk da aynı şeyi sordu, bakalım ne zaman yazacağım." Biz, aynı dönemin yazarları olarak benzer temaları işliyoruz. Benim temamı o işler, onun temasını ben işlesem ne olur ki?

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Yazarlar arasında eserlerin benzer olması nasıl algılanır?

B) Aynı coğrafyanın yazarları, neden benzer konuları ele alır?

C) Bir yazarın eserinin başka bir yazarla özdeşleştirilmesi ne ifade eder?

D) Yazarlar arasındaki dostluklar, eserlerine nasıl yansır?

E) Aynı edebî çevreye dâhil olan yazarlar neden birbirlerine benzer tepkiler verir?

ÇÖZÜM

Verdiğim örnek metinde, Ahmet Ümit'in "Orhan Pamuk da aynı şeyi sordu, bakalım ne zaman yazacağım." şeklindeki yanıtı ve "Biz, aynı dönemin yazarları olarak benzer temaları işliyoruz. Benim temamı o işler, onun temasını ben işlesem ne olur ki?" ifadesi göz önüne alındığında, bu durumun cevabı: "Bir yazarın eserinin başka bir yazarla özdeşleştirilmesi ne ifade eder?"olacaktır.

1. Yirminci yüzyılın başlarında sinema yapımcıları "psikiyatri" adını verdikleri yeni bir meslek keşfettiler. Bu mesleğe duyulan ilgi bu konuyla ilgili bir çok filmin yapılmasına yol açtı. Yeni keşfedilen bu meslek zaman zaman aslına benzese de çoğunlukla sinemanın kendi yarattığı bir meslek türü olarak ortaya konulmaya başlandı. Psikolojinin kuramları, tedavi yöntemleri ve uygulayıcıları âdeta yeniden sinemacılar tarafından kendilerine özgü bir biçimde oluşturuldular. Sinemada diğer meslekler de ele alınmıştır. Ancak psikolojinin ve sinemanın genellikle insan davranışına ve normlardan sapmaya olan ortak ilgileri, psikiyatrinin sinemanın yoğun ilgi merkezi olmasına neden olmuştur. Sinema hikâyeleriyle psikiyatrik vaka incelemelerinin özünün yoğun coşkular ve alışılmamış güdülerden kaynaklanması bu iki alanın bir diğer ortak yönü olup birbirlerine olan ilgilerini artırmıştır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Psikiyatri, sinemaya nasıl girmeye başlamıştır?
B) Psikoloji ve sinemanın ilk defa karşılaşması ne zaman olmuştur?
C) İnsan psikolojisine değinme fikri, sinemayı neden etkilemiştir?
D) Sinemanın en çok ilişkide bulunduğu bilim dalı hangisidir?
E) Psikiyatri ve sinemanın birbirinden ayrılan yönleri nelerdir?

2. Başka bir dil konuşmak insanın karakterini değiştirir mi? Acaba "Bir lisan bir insan" ya da "Bir lisan öğrenmek yeni bir ruh edinmektir." deyişlerinde yeni bir dil öğrenmeye övgüde bulunmanın ötesinde bir şey kastedilmiş olabilir mi? Yeni bir dil öğrenmek, bölünmüş ve çoklu kişilik yapısının ortaya çıkacağını garanti etmez ama insanın düşünme sistemini etkilediğinden bazı davranış değişikliklerine yol açabilir. Konu ile ilgili ilk çalışma yaklaşık 40 yıl önce yapılmıştır. Profesör Susan Ervin-Tripp, Japon kökenli Amerikalı kadınlardan oluşan bir grup katılımcıya, İngilizce ve Japonca cümle tamamlama görevleri vermiştir. Deneyin sonucunda aynı katılımcıların aynı cümleleri İngilizce olduğunda farklı, Japonca olduğunda farklı şekilde tamamladıkları görülmüştür.

Bu parçada geçen "Başka bir dil konuşmak insanın karakterini değiştirir mi?" **sorusuna verilen cevaplarla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) İnsanlar, yabancı bir dili konuşurken düşünme sistemlerinde farklılık olur.
B) Japonca, İngilizceden farklı olduğu için insanlar kişiliklerine uygun davranmayabilir.
C) Farklı dilleri konuşmanın, kişiliğe etkisinin olduğu kesin değildir.
D) Kişilik değişiminde dillerin etkisi konusu, uzun yıllardır insanları meşgul etmiştir.
E) Davranış değişikliğinin nedenlerinden biri de yeni bir dil öğrenmektir.

3. Evrendeki çift yıldızlı gezegen sistemlerini incelediğimizde birbirine yakın iki tane yıldızın etrafında böyle bir gezegen oluşabilmesi için gezegenin bu iki yıldızın yörüngesinin dışında olması gerektiğini görüyoruz. Kepler-16b de böyle bir gezegen. Çift yıldızı olmasına rağmen yıldızlarından gelen ışık gezegenin yüzeyini yeterince ısıtamadığı için gezegen son derece soğuk. Biz de benzer bir durumda olsaydık yapılan hesaplamalar gezegenimizin sıfırın altında 73 derece civarında bir sıcaklığa sahip olacağını gösteriyor. Bu durumda Dünya'daki tüm sular donar ve bildiğimiz hâliyle yaşamın ortaya çıkma ihtimali kalmazdı. Ayrıca gezegenimizin bu iki yıldız etrafındaki dönüş eksenine de bağlı olarak mevsimlerin değişim hızı artar, tüm mevsimler kısa bir süreliğine yaşanıp yerini bir sonrakine bırakırdı.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olabilir?

A) Güneş benzeri yıldızların gezegenler üzerindeki etkisi nedir?
B) Dünya, başka yıldız sistemlerinde bulunsaydı nasıl sonuçlar ortaya çıkardı?
C) Yörünge dışına çıkan gezegenlerdeki hava koşulları nasıldır?
D) Dünya'daki mevsim koşullarını tamamen değiştirecek etkenler nelerdir?
E) Bir değil de iki tane Güneş'imiz olsaydı, ne olurdu?

4. İnsanlar arasındaki büyük farklılıklar bağışıklık sisteminin ne kadar iyi ya da kötü çalıştığını gösterebilir: 2018'de Fransa'daki Pasteur Enstitüsünden araştırmacılar, 20 ila 69 yaşları arasındaki 1000 erkek ve kadının kanındaki bağışıklık hücrelerini analiz etti. Sonuçlar, yaşla birlikte bağışıklığın azaldığını düşündüren önemli bireysel farklılıklar olduğunu göstermiştir. Bununla birlikte aynı yaşta bile bağışıklık sisteminin önemli ölçüde değiştiğini de tespit etmişlerdir. Bilim insanları bunun kısmen, yaşamımız boyunca temas ettiğimiz virüs ve bakterilerin, yaşamımızın ilerleyen dönemlerinde edindiğimiz bağışıklık sisteminin yapısını değiştirmesinden kaynaklandığına inanıyor. Kalıtım da bağışıklıkta önemli bir faktördür. Pasteur'ün ekibi, insanların doğuştan gelen bağışıklık sistemlerinin bileşiminde, genetik farklılıklarla ilişkilendirdikleri önemli farklılıklar buldu.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı <u>yoktur</u>?

A) Bağışıklık konusunda bireysel farklılıklar var mıdır?
B) Bağışıklığın doğası yaşla birlikte değişir mi?
C) Bağışıklığın doğası bireysel çabayla değişir mi?
D) Virüsler ve bakteriler vücudun bağışıklığını etkileyebilir mi?
E) Genetik özellikler farklı bağışıklıklara yol açabilir mi?

5. Hem jeopolitik hem de coğrafi konumu sebebiyle kültürel anlamda oldukça zengin bir ülke olan Türkiye, coğrafi konum avantajını aynı zamanda tarımsal üretimde de kullanabiliyor. ABD'den sonra dünyada ekolojik zenginliğe sahip ülkelerin başında gelmesi birçok tarım ürünün yetiştirilebilmesine olanak sağlıyor. Bu şansı sebze üretiminde iyi değerlendiren Türkiye üreticisi, 50'den fazla sebzeyi yetiştirebiliyor. Elbette çeşit çeşit sebzenin yetiştirilmesi tek başına yeterli değil. Türkiye'yi dünya sebze liginde üst sıralara taşıyan noktaların başında üretim rakamları geliyor. Uzun yıllardır dünyanın en çok sebze üreten 5 ülkesi sıralamasında kendine daima yer bulan Türkiye, sebzecilik dendiğinde adı anılmadan geçilmeyecek ülkeler arasına giriyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Sebze üretiminin ülkelere ekonomisine katkısı nelerdir?
B) Coğrafi konumu, Türkiye'ye ne gibi faydalar sağlamaktadır?
C) Türkiye, sebze üretiminde dünyada en önemli ülke olabilir mi?
D) İklim çeşitliliği olan Türkiye, tarımda bunu lehine çevirebiliyor mu?
E) Sebze üretiminde Türkiye dünya sıralamasında nerededir?

6. Cildimiz tamamen esnek bir yapıda değil ve bu yüzden fazla gerildiğinde kolajen dokusunda mikroskobik ölçekte yırtıklar oluşuyor. Vücudumuz bunların çoğunu iyileştirse de bazen yeni kolajen teller gereğinden uzun olabiliyor. Bu da ciltte gevşemeye yol açmakta. Bazen de gereğinden kısa olabilir. O zaman da ciltte hafif bir batma hissi uyanıyor. Zaman geçtikçe onarımı esnasında uzunluğu iyi ayarlanamamış olan bu teller ciltte kırışıklığa yol açmaya başlıyor.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Kalojenlerin vücudumuz için önemi nedir?
B) Cildimizin kırışma sebebi nedir?
C) Vücudun yenileyemediği şeyler hangileridir?
D) Yaşlanmanın en önemli belirtisi nedir?
E) Vücutta bulunan dokular hangi durumlarda yıpranır?

7. Bu, gastronominin tarihsel süreçteki yeri hakkında bir değerlendirmedir. Şefler ve gıda bilimciler, yemek kültürünün farklı coğrafyalarda nasıl şekillendiğini ve tarihsel olayların mutfaklara nasıl yansıdığını inceler. Farklı bölgelerin özgün tatları, geçmişte yaşanan ticari ve kültürel etkileşimlerin bir sonucudur.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olamaz?

A) Farklı coğrafyaların yemek kültürleri nasıl şekillenir?
B) Tarihsel olaylar, mutfakları nasıl etkiler?
C) Şeflerin yaratıcı süreçleri nelerdir?
D) Ticari ve kültürel etkileşimler mutfakta nasıl izler bırakır?
E) Farklı bölgelerin özgün tatları nasıl ortaya çıkar?

8. Türkiye'nin edebiyat ve sanat tarihinde birçok değerli isim bulunmaktadır. Bu isimler, eserleriyle sadece Türkiye'yi değil, dünya edebiyatını ve sanatını da etkilemişlerdir. Özellikle 20. yüzyılın başlarında ortaya çıkan yenilikçi akımlar, birçok Türk yazarını ve sanatçısını derinden etkileyerek eserlerini bu yönde şekillendirmiştir. Nâzım Hikmet, Yaşar Kemal, Orhan Pamuk gibi yazarlar, hem ulusal hem de uluslararası alanda tanınırlık kazanarak edebiyatın evrensel değerlerine katkıda bulunmuşlardır. Aynı şekilde Türk sanatında da tanınmış ressamlar, heykeltıraşlar ve müzisyenler mevcuttur. Bu sanatçılar, kültürel mirası koruyarak aynı zamanda yenilikçi bir perspektifle eserler üretmişlerdir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) 20. yüzyılın başlarında Türkiye'de hangi edebî akımlar ortaya çıkmıştır?
B) Türkiye'nin kültürel mirası sanat ve edebiyatta nasıl korunmuştur?
C) Orhan Pamuk'un edebiyata katkıları nelerdir?
D) Türk yazarları uluslararası alanda nasıl tanınmıştır?
E) Türkiye'nin sanat ve edebiyatta en önemli temsilcileri kimlerdir?

9. Çocuk eğitimi, toplumların geleceği açısından son derece kritik bir konudur. Eğitim, çocukların bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimlerini destekler. Bunun yanı sıra, çocukların dünyayı daha iyi anlamalarını, eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerini ve toplumsal sorumluluk bilinci kazanmalarını sağlar. Özellikle erken çocukluk eğitimi, bireyin yaşamının ilerleyen dönemlerindeki başarısında büyük bir rol oynar. Bu sebeple, birçok uzman erken çocukluk eğitiminin önemini vurgular. Ancak bu eğitimin kalitesi ve içeriği de büyük öneme sahiptir. Kaliteli bir erken çocukluk eğitimi, çocukların ilgi alanlarını keşfetmelerine, yaratıcılıklarını geliştirmelerine ve sosyal beceriler kazanmalarına yardımcı olur.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabını vermemektedir?

A) Çocuk eğitiminin hangi yönleri toplumsal sorumluluk bilinci kazandırmaktadır?
B) Erken çocukluk eğitiminin bireyin yaşamındaki rolü nedir?
C) Çocuk eğitimi neden kritik bir konu olarak kabul edilir?
D) Çocukların hangi yaşlarda yabancı dil öğrenmeleri en etkilidir?
E) Kaliteli bir erken çocukluk eğitimi nasıl faydalar sağlar?

10.
- Meyve suyu tüketiminin sağlık üzerindeki etkisi nedir?
- Meyve suyu içmek hangi yaş gruplarına daha çok tavsiye edilir?
- Meyve sularının tatlandırılmış olanlarıyla doğal olanları arasında hangisi daha sağlıklıdır?
- Meyve suyu içmek enerji seviyelerini nasıl etkiler?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Meyve sularının tatlandırılmış olanlarının, doğal meyve sularına kıyasla yüksek miktarda şeker içerdiği ve bu nedenle daha az sağlıklı olduğu belirtilmiştir.
B) Düzenli olarak meyve suyu içen bireylerin enerji seviyelerinin genellikle daha yüksek olduğu gözlemlenmiştir.
C) Çocukların, yetişkinlere kıyasla, meyve suyu tüketiminden daha fazla C vitamini alabildiği, bu nedenle özellikle büyüme çağındaki çocuklara meyve suyu tüketimi önerildiği saptanmıştır.
D) Kırmızı meyve sularının, diğer meyve sularına göre antioksidan kapasitesinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.
E) Meyve suları özellikle sabahları içildiğinde metabolizmanın hızlandığına dair bir kanıt bulunmamıştır.

11. Empati kurma yeteneği, bireylerin sosyal ilişkilerde başarılı olmalarında önemli bir rol oynar. Bir sanatçının izleyicisinin duygularını anlaması, eserini daha etkili bir şekilde sunmasına yardımcı olabilir. Empatinin sadece duygusal bir süreç olmadığı, aynı zamanda eleştirel düşünceyle de ilişkili olduğu belirtilmektedir. Eleştirel düşüncenin sınırlarını aşmayan bireyler, genellikle diğer insanların perspektiflerini anlamada zorlanır ve bu da onların sosyal ilişkilerinde sorunlara neden olabilir.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Bazı bireyler diğer insanların duygularını anlamakta neden başarısızdır?
B) Empati, insanlar arasında iletişimi nasıl etkiler?
C) Sanatçılar eserlerini oluştururken hangi duygusal süreçleri deneyimler?
D) Eleştirel düşünceyle empati arasında nasıl bir ilişki vardır?
E) Sosyal ilişkilerde eleştirel düşüncenin rolü nedir?

12. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Bireylerin farklı yetenekleri olmasına rağmen, öğrenme kapasiteleri nasıl değişiklik gösterebilir?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Yetenek, bireyin doğuştan gelen bir kapasitesidir ancak öğrenme ve deneyim, bireyin bu yeteneklerini nasıl kullanabileceğini şekillendirir. Kendisini sürekli geliştiren bir birey, doğuştan getirdiği yetenekleri çok daha verimli kullanabilir.
B) İnsanların genel zekâ seviyeleri genetik olarak belirlenir. Ancak bu, bireylerin yaşam boyu yeni bilgiler öğrenemeyeceği anlamına gelmez. Motivasyon ve öğrenme stratejileri, bu süreçte büyük bir rol oynar.
C) Yetenek ve zekâ, bireyin hayatındaki başarıyı belirleyen en önemli faktörlerdendir. Eğer bir kişi doğuştan yetenekli değilse başarılı olma şansı çok düşüktür.
D) Duygusal zekâ, günümüzde genel zekâ kadar önemlidir. Duygusal zeka yüksek olan bireyler, sosyal ilişkilerde ve empati kurma yeteneklerinde daha başarılıdır.
E) Öğrenme süreci sadece kitaplardan ya da eğitimden geçmez. Hayatın her anı, bireylere yeni bir şeyler öğretir. Ancak bu süreçte, kişinin açık fikirli ve öğrenmeye hevesli olması gerekir.

1. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Kişisel gelişim sürecinde motivasyonun rolü nedir?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Kişisel gelişim, bireyin hayatı boyunca kazandığı bilgi, beceri ve deneyimlerle oluşur. Bu süreçte birey, kendi potansiyelini en üst seviyede kullanabilmek için sürekli olarak yeni şeyler öğrenir.

B) Motivasyon, bireyin belirli bir hedefe ulaşmak için gösterdiği çaba ve enerjidir. Kişisel gelişim esnasında, motivasyon bireyin karşılaştığı zorlukları aşmasına ve kendini geliştirmesine yardımcı olur.

C) Öğrenme süreçleri, bireyin yaşıyla doğrudan ilişkilidir. Genç bireyler yeni bilgileri daha hızlı öğrenirken, yaş ilerledikçe öğrenme hızı yavaşlar.

D) Kişisel gelişim sürecinde, bireyin çevresi ve sosyal ilişkileri büyük bir önem taşır. Bu nedenle sosyal becerilere sahip bireyler, kişisel gelişimlerini daha hızlı gerçekleştirir.

E) Başarılı bir kişisel gelişim için en önemli unsur, bireyin kendi içsel motivasyonudur. Kendi kendine motive olabilen bireyler, hedeflerine ulaşmada daha başarılı olur.

2. Eleştirel düşünme, bireyin perspektifini genişletirken sanatsal anlayışını da derinleştirir. Bir sanatçının doğanın güzelliklerini nasıl ele aldığı veya estetik anlamda neyi mükemmel bulduğu, eleştirel düşünme sürecinde kritik değerlendirme aşamalarına ışık tutar. Bu eleştirel değerlendirme basamaklarına hâkim olamayanlar, sanatın gerçek anlamını veya bir sanatçının niyetini tam olarak kavrayamaz.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Eleştirel düşünme, sanata olan bakışı nasıl değiştiriyor?

B) Sanatçının doğayla ilişkisi, eleştirel değerlendirmeyi nasıl etkiliyor?

C) Eleştirel düşüncenin aşamalarını tamamladıktan sonra bireyin sanatsal anlayışında hangi değişiklikler meydana geliyor?

D) Bazı bireyler sanatın derinliklerini ve sanatçının amacını neden tam anlamıyla anlayamaz?

E) Eleştirel düşünme süreci, bir sanat eserinin toplumda algılanma sürecini nasıl etkiler?

3. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Bir birey, içgüdüsel olarak kendini bir sanata yatkın hissetmediğinde o alanda uzmanlaşabilir mi?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Sanat yeteneği, bazen bireyi öylesine etkiler ki doğuştan gelen bu yeteneğe dayanarak yaşamını sürdüren sanatçılar görmekteyiz. Ancak sadece bu doğuştan gelen yeteneğe bel bağlayarak diğer potansiyel yeteneklerini ıskalamış olabilirler.

B) Sanatsal yeteneklerin geliştirilmesi üzerine yapılan araştırmalar, odaklanılan bir alanda zamanla beceri kazanmanın mümkün olduğunu gösteriyor. Tıpkı bir enstrüman çalma becerisini zamanla kazanmak gibi, birey bir sanat dalına ilgi duyup çalışarak kendini bu alanda geliştirebilir.

C) Sanat eğitimi, bireyin doğuştan gelen yeteneğini ortaya çıkarmaktan ziyade, belli bir tür sanatsal beceriyi geliştirmeyi amaçlar. Sanatta başarılı olan kişilerin doğuştan gelen bir yeteneği olması gerekmez; bu, onların daha iyi eğitim aldığına işaret edebilir.

D) Doğuştan gelen yeteneklerin sanatsal başarıya ne kadar etkisi olduğu üzerine yapılan çalışmalar, bazı sürpriz sonuçları beraberinde getiriyor. Genel kabul gören "Eğer ailesi sanatla ilgiliyse çocuğun da bu alanda yetenekli olması beklenir." düşüncesi, bu çalışmaların sonuçlarına göre doğru olmayabilir.

E) Her birey, sanatsal bir beceriyi geliştirmek için çalışabilir ancak bu her zaman istenilen sonuçları getirmez. Bazı insanlar doğal olarak bazı sanat dallarına daha yatkın olabilirken diğerleri için bu süreç zorlayıcı olabilir. Ancak bu, onların bu alanda başarılı olamayacakları anlamına gelmez.

4. Bu, dilin evrenselliğine ve değişkenliğine dair bir meseledir. Dil bilimciler, dilin sürekli evrildiğini ve farklı kültürlerde farklı anlamlar kazandığını belirtmektedir. Ancak genel olarak dilin nasıl işlediği ve temel yapılarına dair ortak bir anlayışa sahibiz.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Dilin evrimi, tarihsel süreçte nasıl bir yol izlemiştir?

B) Farklı kültürlerde dilin farklı anlamlar kazanmasına dair ne düşünüyorsunuz?

C) Dil, bireyden bireye farklılık gösteren bir olgu mudur?

D) Dilin çeşitliliği ve yapısındaki benzerlikler nasıl açıklanabilir?

E) Modern toplumlarda dilin değişim hızıyla ilgili neler söyleyebilirsiniz?

5. Türkiye, hem tarihî hem de kültürel birikimiyle dünya turizm sektöründe önemli bir konuma sahiptir. Sahip olduğu doğal güzellikleri, tarihî mekânları ve kültürel festivalleri sayesinde her yıl milyonlarca turisti ağırlamaktadır. Özellikle deniz turizminin yanı sıra kültürel turizmde de ciddi bir potansiyele sahip olan Türkiye, antik kentleri ve tarihî yapılarıyla dikkat çekiyor. Ancak bu potansiyelin tam anlamıyla değerlendirilebilmesi için turistik altyapının daha da geliştirilmesi gerektiği uzmanlar tarafından belirtilmektedir. Türkiye'nin turizmdeki gücü, dünya sıralamalarında da kendisine üst sıralarda yer bulmasını sağlamaktadır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Türkiye'de en çok hangi tarihî yapılar turistler tarafından ziyaret edilir?
B) Türkiye'nin turizm potansiyeli neden bu kadar yüksektir?
C) Kültürel festivaller Türkiye turizmine ne gibi katkılar sağlamaktadır?
D) Türkiye'nin turizm altyapısı yeterli midir?
E) Türkiye'de turizmin başlıca gelir kaynakları nelerdir?

6. Bu, müziğin evrensel etkisine dair bir perspektiftir. Müzikologlar, müziğin farklı kültürlerde farklı duygusal tepkilere yol açabileceğini ancak aynı zamanda evrensel bir dil olduğunu vurgulamaktadır. Her ne kadar bir melodi farklı toplumlarda farklı anlamlara gelebilse de müziğin bireyler üzerindeki derin etkisi birçok kültürde benzerdir.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olamaz?

A) Aynı melodinin nasıl farklı tepkilere yol açabileceğiyle ilgili görüşleriniz nelerdir?
B) Müzik neden evrensel bir dil olarak kabul edilir?
C) Müzik, teknolojik gelişmelerle nasıl evrildi?
D) Müzikle ilgili hangi duygusal tepkiler evrenseldir?
E) Müzik, farklı toplumlarda nasıl farklı anlamlar taşır?

7. Sanatın, toplumun düşünsel yapısındaki evrimi yansıttığı savunulmuştur. Farklı dönemlerde ortaya çıkan sanat akımları, bu dönemlerin siyasi, ekonomik ve toplumsal gerçeklerini yansıtan birer ayna görevi görmüştür. Rönesans'tan Barok'a, Orta Çağ'dan Modernizm'e kadar geniş bir yelpazede, sanatçılar çağlarının izlerini eserlerine taşıyarak gelecek nesillere bir zaman kapsülü bırakmışlardır.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Sanatın toplum üzerindeki etkileri nelerdir?
B) Rönesans döneminde sanat nasıl bir evrim geçirmiştir?
C) Farklı dönemlerde sanat, toplumsal olayları yansıtabilmiş midir?
D) Sanatçılar, eserlerinde hangi konuları işlemeyi tercih ederler?
E) Modern sanatın topluma kattığı değerler nelerdir?

8. Dil, bireyin duygu, düşünce ve deneyimlerini ifade ettiği bir araçtır fakat aynı zamanda toplumsal kimliğin bir yansımasıdır. Bireyler, dil aracılığıyla kültürel miraslarını, tarihlerini ve değerlerini aktarır. Dilin, coğrafya ve tarihle şekillendiğini söylemek abartılı olmaz. Farklı dillerin etimolojik kökenleri, bu dillerin konuşulduğu bölgelerin tarihine ışık tutar.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Dilin etimolojik kökenleri neden önemlidir?
B) Dil, bireyin psikolojik yapısını nasıl etkiler?
C) Bireyler, dil aracılığıyla hangi bilgileri nesilden nesile aktarır?
D) Farklı diller arasında nasıl benzerlikler bulunabilir?
E) Dilin evrimi, toplumsal değişimlerle nasıl ilişkilidir?

1.

- Balın özellikle hangi dönemlerde tüketilmesi insan sağlığına olumlu etki eder?
- Balın hangi türleri en çok vitamin ve mineral içerir?
- Balın doğal ve işlenmiş formu arasında hangisi daha sağlıklıdır?
- Bal tüketimi bağışıklık sistemini nasıl etkiler?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Doğal balın işlenmiş bala göre daha fazla vitamin ve mineral içerdiği, bu nedenle daha sağlıklı olduğu belirtilmiştir.
B) Düzenli olarak bal tüketen bireylerin bağışıklık sistemlerinin daha güçlü olduğu gözlemlenmiştir.
C) Koyu renkli balların, açık renkli ballara kıyasla daha yüksek antioksidan kapasitesine sahip olduğu tespit edilmiştir.
D) Balın özellikle soğuk havalarda tüketilmesinin, grip ve soğuk algınlığına karşı koruyucu etkisi olduğu saptanmıştır.
E) Balın yanında tüketilen zencefilin, sindirim sistemine olan olumlu etkileri üzerine yapılan çalışmalarda herhangi bir kanıt bulunmamıştır.

2. Teknolojik ilerlemenin nasıl tanımlandığı, bizim bu konuda hangi pencereden baktığımıza bağlıdır. Değişen dünya ve hızla gelişen teknolojik trendlerle birlikte, bu alandaki uzmanların birçoğu teknolojik ilerlemenin ne anlama geldiğini sorgulamakta ve yeni tanımlar getirmektedir. Ancak bugüne kadar yapılan tüm açıklamaları dikkatlice incelediğimizde teknolojik ilerlemenin genel bir çerçevesini çizmek ve bu kavramın ne ifade ettiğini belirlemek mümkündür.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Teknolojik ilerlemenin sosyal yaşantımızdaki yerini nasıl tanımlarsınız?
B) Teknolojik ilerlemenin farklı tanımlamaları hakkında ne düşünüyorsunuz?
C) Sizce teknoloji, bireysel yaşantıları nasıl dönüştürüyor?
D) Günümüz teknolojik yeniliklerinin arkasındaki ana motivasyon nedir?
E) Şirketler ve bireyler, teknolojik değişikliklere nasıl adapte oluyor?

3. Hiçbir sanat adamı insanlıkta yeni bir duygu bulamaz, yeni bir duygu yaratmaz. Zaten var olan duyguları söyler. Ancak öyle söyler ki biz o duyguların, o şairin söylediğinden başka türlü söylenemeyeceğini, o şairin o duygulara en uygun deyişi bulduğunu sanırız. Yeni şair, eskimeyen, ölmeyen yeni şair, bir dil arasından insanlara kendilerini en iyi anlatacak, sezdirecek şekiller bulmuş olan adamdır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olabilir?

A) İyi bir şair, duyguları ifade ederken nasıl bir söyleyiş seçmelidir?
B) Yeni şair, insanda kendisinden önce bilinmeyen birtakım duyguları yaratan kişi midir?
C) Kalıcı olmak için bir şairin yapması gerekenler nelerdir?
D) İnsanda birtakım duyguları sezdirme görevini şairler mi üstlenir?
E) Her şairin kendine has bir söyleyiş biçimi var mıdır?

4. Hiçbir ressam gerçekliği tam anlamıyla yansıtamaz; sadece onun kendi perspektifinden gördüğü yansımasını tuvale aktarır. Her sanatçının kullandığı teknik, renk paleti ve fırça darbesi onun karakterini ve bakış açısını yansıtır. Bu yüzden aynı manzarayı farklı ressamların tuvallerinde farklı şekillerde görebiliriz. Kalıcı ve etkili bir ressam, izleyicide derin bir his uyandıran ve gerçekten bağlantı kurmasını sağlayan tuvaller yaratan kişidir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olabilir?

A) Hangi teknikler, ressamın gerçekliği yansıtmak için kullandığı yöntemlerdendir?
B) Kalıcı bir ressamın özellikleri nelerdir?
C) Bir resmin, izleyicide derin bir his uyandırması için hangi özelliklere sahip olması gerekir?
D) Ressamların kendi perspektiflerinden farklı yansımalar oluşturmalarının sebebi nedir?
E) Sanatsal yaratıcılık neden subjektif bir kavramdır?

5. Hiçbir müzisyen, sesleri tamamen yeni bir formda bir araya getiremez; sadece onların harmonik bir bileşimini yaratır. Her nota, bestecinin ruh hâlini, deneyimlerini ve duygularını yansıtır. Bu yüzden aynı melodiyi farklı müzisyenlerin enstrümanlarından farklı tonlarda duyabiliriz. Etkileyici ve unutulmaz bir besteci, dinleyicide derin bir duygu yaratmayı başaran melodiler üreten kişidir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olabilir?

A) Unutulmaz bir bestecinin nitelikleri nelerdir?
B) Hangi notalar, bir müzisyenin duygularını yansıtmak için en uygun olanlardır?
C) Bir melodinin, dinleyicide duygusal bir tepki yaratması için hangi özelliklere sahip olması gerekir?
D) Müzisyenlerin aynı melodiye farklı tonlarla yaklaşmalarının sebebi nedir?
E) Müzikte yaratıcılığın sınırları nelerdir?

6. Bazı insanlar sanata bakış açılarındaki genişliği eleştirel düşünce kapasitesinin bir yansıması olarak görürler. Bir resmi, heykeli ya da edebî eseri değerlendirirken sadece yüzeysel güzellikleri değil, içsel mesajları, kullanılan teknikleri ve eserin toplum veya birey üzerindeki etkilerini de göz önünde bulundururlar. Sanat, bireyin kendi dünyasını, yaşadığı toplumu ve hatta insanlık durumunu daha derinlemesine anlamasına olanak tanır. Sanat eserleri, sanatçının kendi düşünce ve hislerini izleyiciye aktardığı bir araçtır ve bu aktarım sırasında izleyici kendi düşünce ve hislerini de gözden geçirir. Eleştirel düşünme, bireyin bir sanat eserini sadece estetik bir obje olarak değil, aynı zamanda düşünce ve duygu ifade eden bir araç olarak görmesini sağlar. Bu nedenle, eleştirel düşünmenin gelişmesi sanata ve sanat eserlerine karşı daha geniş ve derinlemesine bir bakış açısı kazandırır.

Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Sanata yönelik farklı bakış açıları, eleştirel düşünmenin gelişmesine nasıl bir katkı sağlıyor?
B) Eleştirel bakışın oluşması için hangi yeterliklere sahip olunması gerekiyor?
C) Eleştirel düşüncenin oluşmasında ilk aşamadan sonra kişi hangi değerleri benimsiyor?
D) Bazı eleştirmenler önemli sanatçıların eserlerini anlamakta neden zorlanıyor?
E) Sanat eserlerinin kalıcı hâle gelmesinde eleştirmenler nasıl bir rol oynuyor?

7. On iki yaşındayken okuldaki kitap kulübünden Adrian Mole'un *Gizli Günlüğü*'nü almıştım. Hiç kimse *Sue Townsend*'i duymamıştı, kesinlikle kimsede görmemiştim. Her neyse, bu kitabı sevdim. Çok komik ve gerçekti. Adrian'ın yanımdaki evde oturduğunu hayal edebiliyordum.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?

A) Çocukluğunuzda ve ilk gençliğinizde sizi en fazla etkileyen kitap neydi?
B) Kimsenin bilmediği bir romanı okumak nasıl bir duygu?
C) Okuduğunuz kitaplar arasında, gençlere tavsiye edeceğiniz kitap hangisidir?
D) Okuduğunuz ilk kitabı nasıl temin ettiniz?
E) Çocukluk döneminizin romanlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

8. Bunun için eşime teşekkür etmeliyim! Yazmaya başlamıştım ama henüz kitabımın bir ismi yoktu. Sadece hatıraların gücüne dair karışık bir fikrim vardı. Onları kaybetsek bile sevdiklerimizi hatırladığımız sürece yok olmazlar gibi bir fikir. Bunu sözlerle ifade etmek için uğraşıyordum ve bir gün eşim çalışma odamın kapısını çaldı, Beach Boys'un bir CD'sini bana gösteriyordu. "Bence aradığın fikir bu." dedi. Sonra da albümün ismini söyledi. Kusursuzdu. Şarkıyı çaldığımda daha da mükemmel oldu! Blessing'in söylediği gibi, bir filmin kapanış müziği gibi üzücü ve umut vericiydi.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?

A) Dinlediğiniz şarkı işiniz için ne kadar önemli?
B) Yazma sürecinizde eşinizin katkısı ne oldu?
C) Beach Boys şarkıları hayatınızın neresinde?
D) Kitabınıza isim verme süreciniz nasıl oldu?
E) Şarkılar eserlerinizde ne derece etkili?

1. Yenileşim ve girişimcilik ekonomik kalkınmanın bel kemiğidir. Girişimcilerin, pazar dinamiklerini anlayıp tüketici ihtiyaçlarını doğru bir şekilde tespit edebilmeleri, sürdürülebilir iş modelleri geliştirmelerine yardımcı olur. Ancak her girişimci, başarının sadece finansal getiriyle ölçülmediğini, aynı zamanda toplumsal ve çevresel etkilerin de önemli olduğunu bilmelidir. Sürdürülebilir girişimcilik, ekonomik büyümenin yanı sıra toplumsal kalkınmayı ve çevresel sürdürülebilirliği de hedefler. Başarılı girişimciler, sadece kâr peşinde koşan bireyler değil, aynı zamanda toplumları daha iyi bir gelecek için şekillendiren vizyoner liderlerdir.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Girişimciliğin ekonomi üzerindeki etkileri nelerdir?
B) Sürdürülebilir girişimcilik nasıl bir iş modeli gerektirir?
C) Girişimcilerin toplum ve çevre üzerindeki etkileri nelerdir?
D) Başarılı girişimcilerin ortak özellikleri nelerdir?
E) Yenileşim ve girişimcilik arasındaki ilişki nasıl tanımlanır?

2. Açıkçası okumaktan kendimi alamıyordum ve "her şeyi" okudum. Annem babam ve ağabeyim kitapları pek sevmiyordu, bu yüzden yatak odamdaki kitaplar dışında, evimizde pek kitap yoktu. Babamın *Everest -Zorlu Yol* adlı bir kitabı vardı. Everest Dağı'na tırmanan bir dağcı olan Dougal Haston tarafından yazılmıştı. Onu alıp baştan sona okuduğum zaman yaklaşık on iki yaşındaydım. Babamın bir başka kitabı daha vardı. O da tek başına dünyayı yelkeniyle dolaşan Sir Francis Chichester adlı bir adam hakkındaydı. O kitabı da okudum. O yaşlarda karşıma çıkan her kitabı okumaya hazırdım.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?

A) Sizi kitap okumaya yönlendiren şey neydi?
B) Çocukken nasıl bir okuyucuydunuz?
C) Ailenizin kitap okumanıza etkisi nasıldı?
D) Çocukluğunuzda sizi en çok etkileyen kitap hangisidir?
E) Kitap okuma serüveniniz nasıl başladı?

3. Her gün, mutfakta saatlerimi geçirirken kollarıma un, yüzüme yoğurt sıçramış hâlde buluyorum kendimi. Annem, çocukluğumda daima "Mutfakta yemek yapmak bir sanattır ve her sanatçı, tuvalindeki renklerle konuşur." derdi. Belki de bu yüzden mutfakta yemek yaparken bir ressamın tuvaliyle baş başa kaldığında hissettiği heyecanla dolduğumu hissediyorum. Bütün malzemeler benim renk paletimdir; baharatlar, tuz, biber, yağlar... Hepsi bir araya geldiğinde bir tablo oluşturuyorlar. Ancak bu tabloyu yalnızca gözlerinizle değil, damak zevkinizle de takdir ediyorsunuz. İnsanların yemeklerimi tattığında gözlerindeki ışığı görmek, tuvalime eklediğim her renkle bir başka hikâye anlatmış olmamın kanıtıdır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?

A) Mutfakta geçirdiğiniz zamanla neyi ifade etmeye çalışıyorsunuz ve bu sizi nasıl bir sanatçı yapar?
B) Yemek yapmayı bir sanat dalı olarak görmekte misiniz ve bu sanatla tuval arasında nasıl bir bağlantı kuruyorsunuz?
C) Annenizin yemek yapma konusundaki tavsiyeleri sizi ne yönde etkiledi ve bu size hangi duyguları kazandırdı?
D) Yemek yaparken kullandığınız malzemelerle yaratmak istediğiniz etki nedir ve bu etkiyi insanlar üzerinde nasıl gözlüyorsunuz?
E) Yemek yapma sürecinizde kullandığınız malzemelerin bir ressamın renk paletiyle benzerliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

4. Seyahat, benim için bir kapıdır; diğer dünyalara, farklı kültürlere açılan sihirli bir portal. Gittiğim her yerde, o yerin renkleri, kokuları, sesleri ruhumu sarar, sanki yeni bir romanın sayfalarını çeviriyormuşçasına. Seyahat etmek, benim için bir kitap okumak gibidir. Her şehir bir bölüm, her insan ise o bölümün kahramanı olur. Ancak kitapların aksine, seyahatlerin son sayfası yoktur. Sonsuz bir maceranın içinde, her köşede yeni bir sürprizle karşılaşmak gibidir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olabilir?

A) Seyahatlerinizde hangi ülkeleri ziyaret ettiniz ve hangi kültürlerle tanıştınız?
B) Seyahat etmekle kitap okuma arasında nasıl bir paralellik kurarsınız?
C) Şehirleri ziyaret ederken en çok etkilendiğiniz anılarınız nelerdir?
D) Seyahatlerinizi planlarken nelere dikkat edersiniz?
E) Seyahatlerde tanıştığınız insanların hayatınıza etkisi ne olmuştur?

5. Edebiyat dergilerinin önemi çok başka noktalarda öne çıkar. Çok az sayıda insana ulaşsa da en uzun zaman saklanan onlardır. Hiçbir edebiyat dergisini atmaya kıyamazsınız. Güncel değil, kalıcı olmakla değer kazanırlar. Bir edebiyat dergisinde şiirinin, yazısının yayımlanması; genç, yaşlı, ünlü, ünsüz tüm edebiyat insanları için bir sevinç kaynağıdır. Edebiyatımızda ismi konuşulan birçok yazarın, şairin dergilerde yetiştiği hep söylenir. Yapıtlarını kitap olarak bastırmak peşinde koşan gençlere de sık sık, şiirlerini, öykülerini önce dergilerde yayımlatmaları önerilir. Bu, bugün için de ne derece etkin bir yoldur bilemeyiz ama geçmişte etkili olduğu bir gerçek. Birçok okur bu dergiler sayesinde yazar ve eserler hakkında bilgi sahibi olur. Edebiyat dünyasının otoritelerinin de zaman zaman başvurdukları kaynaklarıdır.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

A) Edebiyat dergilerinin çabuk tüketildiğini, unutulduğunu söylemek mümkün müdür?
B) Edebiyat dergilerinin genç sanatçılar için bir okul görevi taşıdığını düşünüyor musunuz?
C) Edebiyat dergilerinin işlevi nedir?
D) Edebiyat dergilerinden alanında uzman olanların yararlandığı doğru mu?
E) Sizce edebiyat dergileri özgün eserlerin oluşturulmasında belirleyici midir?

6. Müzik, benim için sadece bir melodi ya da ritim değil; duygularımın dışa vurumu, iç dünyamın yansıması. Bir nota, bir tını, bazen bir fırtına gibi kulağıma çarpar, bazen de hafif bir yağmur damlası gibi usulca düşer yüreğime. Müzik, ruhumun ressamlığıdır. Tuvalime dökülen renkler, duygularımın ses bulmuş hâlidir. Bazı şarkılar ise hayatımın dönüm noktalarıdır; her biri farklı bir anıyı, farklı bir hikâyeyi hatırlatır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine verilmiş bir cevap olabilir?

A) Hangi müzik türlerini dinlemeyi tercih edersiniz ve neden?
B) Müzikle ilk ne zaman tanıştınız ve bu deneyim nasıl bir etki bıraktı?
C) Müzikte en çok hangi enstrümanların sesine hayran kalırsınız?
D) Müzik, duygularınızı nasıl yansıtıyor ve bu süreçte size neler hissettiriyor?
E) Hangi şarkıları dinlerken en derin duygularınıza daldığınızı hissedersiniz?

7-8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Yazar ortaya koyduğu ürünün değerinden daha büyük bir değer görmesini arzuluyor. (II) Oysa edebiyat gücünü ve değerini bizatihi kendisinden alır. (III) Başka hiçbir girişim bir eserin değerini artırmaya yetmez. (IV) Yazar isterse hiç manşetten inmesin. (V) Eser değersizse bu çaba nafiledir. (VI) Günümüzde her alanda yaşanan "görünme", "altı çizilme", "fark edilme" hastalığının edebiyatta da nüksettiğini görüyoruz. (VII) Ne var ki edebiyat gelip geçici bir heves değildir. (VIII) Karşılığında bir ömür ister.

7. **Bu parça iki paragrafa bölünmek istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?**

A) III B) IV C) V D) VI E) VII

8. **Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı yoktur?**

A) Yazarın oluşturduğu eserle ilgili amacı nedir?
B) Bir yapıtın değerini belirleyen ölçüt nedir?
C) Yazarın ünlü olması yapıtın değerini nasıl etkiler?
D) Popüler olma amacı edebiyata da yansıdı mı?
E) Edebiyatı iyileştirmede yazar etkili midir?

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 –
- ✓ 2019 –
- ✓ 2020 –
- ✓ 2021 –
- ✓ 2022 –
- ✓ 2023 –

TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Paragrafın başlığını "paragrafta anlatılanların tümünü ifade eden birkaç kelimelik söz" şeklinde belirtebiliriz. Paragrafa konabilecek başlık paragrafın bütününde anlatılanları yansıtmalıdır. Başlık, paragrafın konusuyla da ana düşünceyle de çelişmemelidir.

SORU KALIPLARI

- Bu parçaya gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

ÖRNEK

Sinema, toplumsal olayları, bireysel hikâyeleri ve derin insan duygularını beyaz perdeye yansıtan etkili bir sanat dalıdır. Son on yılın popüler filmlerine bakıldığında, pek çok yapımın ticari kaygılarla, özgün olmayan senaryolarla ve yüzeysel karakterlerle hazırlandığını görmek mümkündür. Bu, izleyiciyi sadece eğlendiren ancak düşündüremeyen, sorgulatamayan yapımlara itmektedir. Öte yandan, bağımsız sinema dünyasında, sınırlı bütçelerle hazırlanan fakat etkileyici öyküleri ve derinlikli karakterleriyle dikkat çeken filmler yer almaktadır. Bu filmler, izleyiciye sadece görsel bir şölen sunmakla kalmayıp, onları duygusal ve entelektüel bir yolculuğa da çıkartmaktadır. Ancak ne yazık ki bu tür filmler, ticari kaygılar nedeniyle geniş kitlelere ulaşma şansı bulamamaktadır. Sinemanın asıl amacının sadece eğlendirmek değil, aynı zamanda eğitmek, bilinçlendirmek ve toplumsal sorunlara dikkat çekmek olduğunu unutmamak gerekir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sinema Sanatının Dönüşümü

B) Bağımsız Sinema ve Ticari Filmler Arasındaki Çatışma

C) Görsellikten Öteye: Sinemanın Derinliği

D) Popüler Filmlerin Eleştirisi: Yüzeysellik ve Ticari Kaygılar

E) Sinemanın Toplumsal Sorumluluğu Nedir?

ÇÖZÜM

Parçada konu ve konuya bakış açısını dikkate aldığımızda filmlerle ilgili eleştiri yapıldığını görürüz. Film eleştirisi parçanın konusunu oluşturur. Filmlerin hangi yönden eleştirildiği dikkate alındığında ticari kaygıların olduğunu görürüz. Bu nedenle cevap **D** şıkkıdır.

1. Resim; insanoğlunun iç dünyasını, hayallerini ve gözlemlerini tuvale yansıttığı bir sanat dalıdır. Kübist resimlerden sürrealist tablolara, natürmorttan portrelere kadar her tür, bir sanatçının o dönemdeki toplumsal, kültürel ya da kişisel deneyimlerini ve hislerini izleyiciye sunar. Resim, kelimelerin yetmediği yerde başlar ve izleyiciye derin duygular, düşünceler ve anlamlar sunar. Ancak bu etkileyici iletişimi sağlayabilmek için sanatçının kendi içsel yolculuğunu tamamlamış, özgün bir perspektife sahip olması gerekir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Resmin Tarihsel Gelişimi
B) Sanatçının İçsel Yolculuğu ve Resim
C) Farklı Resim Akımları ve Temsil Ettikleri
D) Resmin Dilsiz İletişim Gücü
E) Özgünlük ve Sanatçının Sorumluluğu

2. Yeni bir araştırmaya göre gençler, davranışlarını sonuçlarının önemli ya da önemsiz olmasına dayanarak ayarlayamıyor. Örneğin bir sınavın çok önemli olduğunun farkında olsalar bile fazla çalışmayabiliyorlar. Yetişkinlerse bir durumun daha fazla zaman harcamaya ya da daha fazla konsantre olmaya değecek sonuçları olup olmadığını değerlendirme konusunda çok daha başarılı. Araştırmacılar belirli bir işte potansiyel kazanç ya da kayıp daha fazla olduğunda yetişkinlerin daha yüksek performans gösterdiğini, gençler içinse bunun geçerli olmadığını keşfetti.

Bu köşe yazısının başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Maddi kazançlar performansı etkiliyor!
B) Davranışlar sonuca göre şekil değiştirebiliyor!
C) Gençler, yetişkinlere göre daha başarılı!
D) Yetişkinler sonuçtan çok sürece odaklanıyor!
E) Genç beyin önemliyle önemsizi ayırt edemiyor!

3. Fransız düşünür Charles Pépin, "Gizem çoğu zaman bizi korkutur. Anlamadığımız şeylerden korkarız. Güzellik, bize gizemin mutluluk veren bir deneyimini sunar. Belki de güzelliğin en büyük meziyeti, anlayamadığımız şeyleri sevmeyi bize öğretmesidir." diyor. Hiç şüphesiz ki güzelliği iliklerimize kadar hissettiğimiz manzaralarda zaman yavaşlar; ışık ve gölge oyunları, gün doğumunda veya batımında oluşan renkler, uzaklardaki küçük bir vadinin tatlı manzarası ya da bir deniz kıyısının muazzam sessizliği... Güzelliği görmek ve hissetmek, kendimizden çok daha büyük ve engin olana ulaşmak anlamına gelir. Bir yüceliğin yansımaları olan bu güzellikler, basit bir teşekkürle, meditasyonla, çizimle, fotoğrafla ya da bir duayla övülmeyi hak ediyor. Güzelliği methederek yaptığımız aslında hayatın kendisini övmek ve kendi hayatımızı büyütmektir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Güzeli Övmek
B) Gizem ve Güzellik
C) Doğanın Renkleri
D) Güzel Görmek
E) İnsanın Farkındalığı

4. Biyolog Jane Goodall diyor ki: "Hayvanlarla aramızdaki en derin bağ, onların da tıpkı bizim gibi duygusal varlıklar olduklarını fark ettiğimiz andır." Doğada gözlemlediğimiz bir aslanın yavrusunu koruma içgüdüsü veya bir filin ailesiyle olan bağlılığı, onların da duygusal varlıklar olduğunu kanıtlar niteliktedir. Bu tür gözlemler, insanın hayvanlarla olan empatik bağını güçlendirir ve onlara daha büyük bir saygı duymasını sağlar. İnsanın doğadaki varlıklarla kurduğu ilişki, onun kendi içsel dünyasını da anlamlandırmasına yardımcı olur.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duygusal Bağlar
B) Hayvanlarla Empati
C) Doğanın Dilini Anlamak
D) İçsel Dünya ve Hayvanlar
E) Doğadaki Kardeşlerimiz

5. Gastrolog Daniel Humm şöyle diyor: "Yemek sadece beslenme amacı taşımaz. O, duyulara, hafızaya ve kültüre hitap eden bir sanattır." Sofra başında yer alan her bir lezzet, bir hikâyeyi, bir anıyı veya bir toplumu temsil edebilir. Bir tabak makarnanın, İtalyan sokaklarında geçirdiğiniz bir günü hatırlatması; ya da baharatlı bir curry'nin, Uzak Doğu'nun egzotik atmosferini zihinlere getirmesi muhtemeldir. Gastronomi, dil, müzik veya sanat gibi, insanların birbirine bağlanmasını sağlayan bir köprüdür.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yemek ve Anılar
B) Gastronominin Gücü
C) Gastronomi Kültür İlişkisi
D) Duyuların Dansı
E) Sofranın Ötesi

6. Felsefeci Alan Watts, "Müziği sadece son notaya ulaşmak için dinlemiyoruz. Oyun oynamanın amacı da kazanmak değil, oyun oynamaktır. Aynı şekilde, yaşamın amacı da yaşamak." diyor. Hayatta her anın kıymetini bilmenin, anı yaşamanın ve sürece odaklanmanın önemini vurguluyor. Bir konser esnasında, orkestranın tınısı, ritmi ve melodi seçkisi; duyuları harekete geçirir, duygusal bir deneyim sunar. Bir futbol maçında, skor kadar oyunun estetiği, takımların performansı ve oyuncuların becerileri de keyif verir. Yani asıl hedef, o anın tadını çıkarmak ve deneyimlemektir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müzik ve Spor
B) Oyunun Gücü
C) Anı Yaşamak
D) Sonuca Odaklanmak
E) Yaşamın Amacı

7. John Gutenberg'in matbaayı icat etmesi reklamcılıkta yepyeni bir süreç başlatmıştır. Bu sayede, el ilanları ile daha geniş halk kitlelerine hitap etme olanağı sağlanmıştır. Matbaanın icadından 30 yıl sonra İngiltere'de William Caxton adlı bir matbaacı bastığı kitapları pazarlama sorunuyla karşılaşınca bu kitapları tanıtan ilanlar basıp bunları ayin günlerinde kiliselerde dağıtır. Bu uygulama, reklamcılık tarihinin ilk basılı reklam örneği olarak kabul edilir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Matbaa ve Reklamcılık
B) Reklamın Tarihi
C) İlk Reklamların Etkisi
D) Reklam ve Pazarlama
E) Avrupa'da Reklamcılık

8. Bilim insanları, duyguların evrimsel olarak bireyin hayatta kalmasına yardımcı olmak için geliştiğine inanmaktadır. Örneğin, korku bir tehlikeyi algıladığınızda harekete geçmenizi sağlar, bu da hayatta kalma şansınızı artırır. Sevinç, bireye sosyal bağlar kurmada ve topluluk içinde pozitif etkileşimlerde bulunmada yardımcı olur. Öfke, bir bireyin haklarını korumasına yardımcı olabilir, ancak aynı zamanda öfkenin kontrolsüz bir şekilde patlaması, sosyal bağları zedeler ve bireyin toplum içindeki yerini tehlikeye atabilir. Bu nedenle, duyguların evrimsel olarak neden geliştiğini anlamak, insan davranışı ve toplumun nasıl işlediği hakkında bize değerli bilgiler sunar.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsan Psikolojisinin Derinlikleri
B) Hayatta Kalma ve Duygular
C) Toplum İçindeki Duygusal Reaksiyonlar
D) Duyguların Evrimsel Kökeni
E) İnsanlık Tarihinde Korku ve Sevinç

9. Genç ozanların şiirinde gündem, toplumsal sorunlardır. Ancak bu sorunlar kimi ozanların şiirlerinde kalıplaşmış yargılarla ortaya konmuştur. Bu klişeci şiirin, günümüze yaklaştıkça aşırılıklardan kurtulduğu, şiirsel anlatımla insancıl duyarlığı birleştirebildiği görülmektedir.

Bu parçaya gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplum ve Şiir
B) Şiirin Etki Alanı
C) Ozanın Sanatçı Duyarlığı
D) Değişen Şiir Anlayışı
E) Şiirin Büyülü Dünyası

10. Okyanuslar, Dünya yüzeyinin yaklaşık %70'ini kaplar ve bu devasa su kütleleri iklimin şekillenmesinde büyük bir rol oynar. Deniz akıntıları, okyanus suyunun sıcaklık ve tuzluluk değerlerine bağlı olarak hareket eder ve bu, global iklim modellerini doğrudan etkiler. Aynı zamanda, okyanuslar biyolojik çeşitlilik açısından zengindir ve birçok deniz canlısına ev sahipliği yapar. Ancak insan aktiviteleri okyanus ekosistemlerini tehdit ediyor. Kirlilik, aşırı avcılık gibi sorunlar deniz canlılarını olumsuz etkiliyor.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Okyanusların Derinliklerinde Yaşam
B) Dünyanın Suyu: Denizler ve Okyanuslar
C) İklim Değişikliği ve Deniz Akıntıları
D) Okyanuslar ve Ekolojik Denge
E) Deniz Kirliliği ve Sonuçları

11. Klasik müzik, tarih boyunca büyük bestecilerin eserleriyle zenginleşmiştir. Beethoven, Bach, Mozart ve Chopin gibi isimler, bu alanda eşsiz eserlere imza atmışlardır. Klasik müzik, duygu ve düşünce derinliğiyle bilinir ve dinleyicilerine zengin bir deneyim sunar. Bu müzik türü, bazen sakinleştirici, bazen ise coşturucu olabilir ama her zaman ruhu besler.

Bu parçaya gelebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Beethoven ve Bach: İki Büyük Besteci
B) Klasik Müziğin Tarihsel Evrimi
C) Ruhu Besleyen Melodiler: Klasik Müzik
D) Farklı Müzik Türleri ve Özellikleri
E) Klasik Müziğin Estetik Güzelliği

12. 21. yüzyılın sonlarına doğru, robotik alanındaki ilerlemeler inanılmaz bir hız kazandı. Artık evlerde robot süpürgelerden, fabrikalarda üretimi otomatikleştiren robotlara kadar geniş bir yelpazede kullanılıyorlar. Bu teknolojik ilerlemeler, verimliliği artırırken, bazı iş kollarının da sonunu getirebilir. Ancak, robotların insan yaşamını kolaylaştırma potansiyeli tartışılmaz.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Robotların Tarihi
B) Teknoloji ve Toplum
C) Robotik: İnsanlığın Hizmetinde
D) Otomasyonun Yükselişi
E) Modern Dünyada Robotların Rolü

1. Birçok kültür, binlerce yıl boyunca meditasyonun zihni sakinleştiren ve odaklanmayı artıran etkilerini keşfetti. Meditasyon, zihni olumsuz düşüncelerden arındırmaya yardımcı olabilir ve bireyin iç huzurunu bulmasına yardımcı olabilir. Aynı zamanda, fiziksel sağlık üzerinde olumlu etkileri olduğu da kanıtlanmıştır.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğu Kültürlerinin Mirası: Meditasyon
B) Zihni Arındırmak: Meditasyonun Gücü
C) Beden ve Zihin Sağlığı
D) Meditasyon Teknikleri
E) İç Huzuru Bulmanın Yolları

2. Gölge tiyatrosunun sihirli dünyasına girdiğinizde hareketsiz kâğıtların hayat bulduğunu görebilirsiniz. Tıpkı yıldızların gökyüzünde dans etmesi gibi, bu basit figürler ışığın kucaklayıcı dokunuşuyla dans ederler. Gerçekte sadece birkaç santimetre boyunda olan bu figürler, beyaz perdede devasa hikâyeler anlatır. Bu, basit bir kâğıt parçasının duvarlara hayat hikâyeleri fısıldayabileceği bir sanat dalıdır.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kâğıtların Dansı
B) Gölge Oyununun Tarihi
C) Hareketli Yıldızlar: Gölge Tiyatrosu
D) Beyaz Perdenin Gizemi
E) Duvarların Fısıltıları

3. Asfalt yolların ve beton binaların arasında, doğanın bir hediyesi olarak karşımıza çıkan şehir parkları, betonlaşmış şehirlerde oksijen çeşmesi gibidir. Yeşil yaprakların rüzgârla dansı, şehrin kalabalık caddelerinin gürültüsünden uzak bir melodi oluşturur. Birçok insan, bu parkların huzurlu kollarına sığınarak günlük streslerinden kaçar. Doğanın kalbinin, beton ormanında attığını hissedebilirsiniz.

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi başlık <u>olamaz</u>?

A) Beton Ormanda Bir Oksijen Kaynağı
B) Şehirdeki Doğal Sığınak: Parklar
C) Yeşilin Melodisi: Şehir Parkları
D) Doğanın Betonla Dansı
E) Şehrin Soluk Noktası: Yeşil Parklar

4. Modernist edebiyatın kökleri 19. yüzyılın sonlarına dayanır. Ancak 20. yüzyılın başlarına doğru en parlak dönemini yaşamıştır. Bu hareket, genel olarak sanatın ve edebiyatın, bireyin iç dünyasını ve bilincini, geleneksel yapıların dışında, yenilikçi bir bakış açısıyla yansıtma amacını güder. Modernistler, klasik anlatı tekniklerine ve objektif gerçekliğe karşı durmuşlardır. Onlar için bireyin iç dünyası, kırık dökük bir ayna gibiydi ve bu aynanın parçaları bir araya getirildiğinde gerçekliğin tamamlayıcı bir resmi ortaya çıktı. Bu nedenle eserlerinde zaman sıçramaları, iç monologlar ve sembolizm sıkça rastlanan unsurlardır. Ancak modernizmin ötesinde, realizm ve natüralizm gibi 19. yüzyılın sonlarındaki diğer akımlar da kendi izlerini bırakmış, edebiyata katkıda bulunmuşlardır.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) 20. Yüzyılın Edebî Akımları: Modernizmden Öteye
B) Modernizmin Ardındaki İzler: Realizm ve Natüralizm
C) Kırık Aynalar: Modernist Edebiyatın İç Dünyası
D) 19. ve 20. Yüzyıl Edebi Akımlarının Karşılaştırılması
E) Modernizmin Ötesinde Edebiyat: İçsel Yansımalar

5. İnsanoğlunun çağlar boyunca izlediği gelişim süreci incelendiğinde ortaya çıkan el sanatlarının hep bir ihtiyacı karşılamak üzere üretildiği sonucuna varılır. Marmara Bölgesi'nde üretilen el sanatları için de bu durum geçerlidir. Altay, Orhon ve Yenisey dolaylarında yapılan kazılarda Türk maden işçiliğinin en eski örnekleri bulunmuştur. Altın, bakır ve tunçtan yapılmış eşyaların yanı sıra demir işçiliğinin de özel bir yeri vardır. Orta Asya Türkleri için eski bazı kaynaklarda "demir üreten ve bu madeni en iyi işleyen kavim" olarak söz edildiğine rastlanmıştır. Orta Asya maden sanatını Selçuklu ve Osmanlılar çok ileri bir düzeye getirmişlerdir. Maden işçiliği silahlar, gündelik eşyalar ve süs eşyaları olarak üç ana gruba ayrılabilir. Türklerde maden işçiliğinin gelişmesinin nedeni olarak Selçuklu ve Osmanlı gibi Türk devletlerinin sürekli savaş hâlinde olmalarını gösterebiliriz.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Türklerde El Sanatlarının Önemi
B) Madencilik Sektörünün Tarihî Gelişimi
C) Türklerde Maden İşçiliğinin Tarihçesi
D) Madenlerin Türk Kültürüne Katkıları
E) Eski Türklerde Maden İşçilerinin Önemi

6. Zaman zaman romantizmin fırtınalı duygusallığına, zaman zaman da realizmin ince detaylarına sığınan 19. yüzyıl edebiyatı, insanoğlunun ruhsal derinliklerine yaptığı seyahatin âdeta bir haritasını çizdi. Bu dönemin yazarları, bireyin iç dünyasını ve toplumsal sıkıntıları keskin bir bakış açısıyla ele aldılar. Romantizm, bireye özgürlük tanırken realizm onu olduğu gibi göstermeyi amaçladı. Ancak bu iki akımın ortasında, insanın doğa ve evren karşısındaki yerini sorgulayan doğalcılık da etkisini gösterdi. Doğalcılık, bireyi doğanın bir parçası olarak kabul edip onun üzerindeki doğal ve toplumsal etkileri incelemeyi tercih etti. Bu akımların hepsi, 19. yüzyılın sosyal ve kültürel değişimlerini yansıtarak edebiyatın evrenselliğine katkıda bulundu.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Romantizmin Fırtınası ve Realizmin Ayrıntıları
B) 19. Yüzyılın Edebiyat Haritası
C) Bireyin Doğa Karşısındaki Yeri
D) Doğalcılık: Doğa ve Birey İlişkisi
E) Akımların Gölgesinde 19. Yüzyıl Edebiyatı

7. Kitaplar, bize evreni tanıtıyor. Okuduğumuzda başka dünyalara, kültürlere ve tarihlere yolculuk ediyoruz. Bu yolculuk sırasında kendimizi farklı zamanlarda ve yerlerde bulup o dönemin insanıyla empati kuruyoruz. Bu empati sayesinde tüm insanlık tarihinde ne kadar benzer olduğumuzu, aynı temel duyguları ve deneyimleri paylaştığımızı fark ediyoruz. İşte bu farkındalık, bize evrensel bir bağlantı hissi veriyor. Kitapların bu bağlantıyı sağlama gücü, insanlığın ortak mirasını koruma ve paylaşma isteğinden kaynaklanıyor.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kitapların Gücü
B) Evrensel Bağlantı: Kitaplar
C) Tarihin Işığında Kitaplar
D) Kitaplar ve Duygusal Yolculuklar
E) Empati Kurmanın Anahtarı: Kitaplar

8. Dil, bir milletin hafızasıdır, tıpkı bir ağacın halkaları gibi. Bir ağacın halkaları, onun yaşını, geçmişte yaşadığı zorlukları ve gösterişli yıllarını ortaya koyar. Dil de benzer şekilde, bir milletin geçmişini, tarihini, kültürünü ve değişikliklerini yansıtır. Dil, insanların yaşadıkları coğrafyaya, iklim şartlarına, yaşadıkları zorluklara ve sevinçlere nasıl tepki verdiklerini, hangi kelimeleri nasıl ve ne zaman kullandıklarını gösterir. Dil, aslında bir milletin DNA'sıdır.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dilin Evrimsel Gelişimi
B) Dil ve Kültür Arasındaki Bağlantı
C) Dildeki Değişiklikler ve Etkileri
D) Bir Milletin Belleği: Dil
E) Dildeki Sosyolojik Değişiklikler

1. Arabesk kavramının Türkçe sözlükteki karşılığı "Arap tarzında yapılmış süsleme veya bezeme" olarak geçmektedir. Dünyanın çeşitli dillerine de girmiş olan arabesk kavramı genellikle iki temel anlam üzerine yoğunlaşmıştır. Bunlardan birine göre arabesk; birbiri içine girmiş, çiçek ve yapraklardan oluşan bezeme biçimidir. İkinci olarak arabesk, birbiri içine geçerek karışık şekiller alan geometrik bezeme tarzı olarak tanımlanmaktadır. Batı'da özgün bir sanat biçimi olan arabesk bizim toplumumuzda bütünlükten uzak, bir yığma ve karmaşıklık olarak adlandırılmıştır. Arabesk yalnızca bir müzik türü değildir. Bizde de Batı'da da Doğu kültür dünyasında da hayata belirli bir bakış biçiminin dile getirdiği bir motiftir." "Arabesk dendiğinde ilkin bir müzik türü anlaşılıyor. Ama olay müzikten ibaret değil. Ev eşyası, çeşitli süsler, resimli halılar, filmler ve başka şeylerden oluşan bir dünya bu. Bir hayat biçimi." diye de tanımlayabiliriz arabeski.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Arabeskin Dünyadaki Yankıları
B) Batı'nın Arabesk Müziğe Bakış Açısı
C) Doğu – Batı Arasında Bir Köprü: Arabesk
D) Arabeskin Tarihteki Yeri ve Önemi
E) Arabeskin Kavramsal Zenginliği

2. Denizler, tarih boyunca insanlığın hem sığınıp dinlendiği hem de korktuğu gizemli bir âlemdir. Yüzeyinde masmavi bir yüzü vardır ama derinlerinde, bilinmeze dair sırlar saklar. Denizin bu dinginliği ve hüznü, birçok sanatçıya ilham kaynağı olmuştur. Denizle baş başa kalan her insan, kendi içindeki derinliklere bir yolculuk yapar. Ancak denizin kucaklayıcılığına, serinliğine rağmen onun öfkesi de oldukça yıkıcıdır. Kızgın dalgalarıyla, taşkınlarıyla tarihe damgasını vurmuştur. Denizin bu çift yönü, insanoğlunun da içinde barındırdığı iyi ve kötü duyguları temsil eder gibidir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Denizin İki Yüzü
B) Dalgaların Dansı
C) Deniz Sanatçıların Gözünde
D) Denizdeki Sırlar
E) İnsan ve Doğa İlişkisi

3. Müzik, ruhun gıdası olarak adlandırılır; zamanın ötesine taşır bizi. Bir nota, bir melodi, anıları taze tutar ya da yeni anılar oluşturmamıza yardımcı olur. Çoğu zaman kelimelerin ifade edemediği duyguları, bir enstrümanın tınısıyla anlamlandırabiliriz. Ormanın derinliklerinde, rüzgârın hışırtısıyla dans eden ağaç yapraklarından doğan melodi; ya da şehrin gürültüsünde, sokak sanatçısının parmaklarından süzülen notalar... Her biri, farklı hikâyelere kapı aralar. Bu yüzden bazıları için müzik, hayatın ta kendisidir; bir anlam, bir yaşam biçimidir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sokak Sanatçıları ve Şehir
B) Müziğin Doğadaki Yeri
C) Ruhun Gıdası: Müzik
D) Anılar ve Melodiler
E) Zamanın Ötesindeki Sesler

4. Arkeolojik olarak yazının kullanılması ile köleliğe dair ilk bilgileri ediniyoruz, insan yaşamının sonraki çağlarına ait bilgiler bir çorap söküğü gibi devam ediyor. Sümerler, Asurlular neredeyse kölelik üzerine bir ekonomi inşa ediyorlar. Anadolu'da Hititlerin devam ettirdiği köleliği yazılı kayıtlar dışında görmek neredeyse imkânsız. Antik Yunan ve Roma uygarlığının en önemli desteği diyebileceğimiz kölelik, o kadar yaygın, meşru ve yasal ki heykeltıraşlıktan edebiyata tüm sanatsal üretimlerde yer verilen köle tasvirleri ve anlatımları büyük bir arkeolojik kaynak olarak Antik Çağ yaşamını anlamamızı sağlıyor.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazının Işığında Kölelik Tarihi
B) Köleliğin Ekonomik Etkileri
C) Anadolu'da Kölelik
D) Antik Dünyada Köleliğin Sanatsal İzleri
E) Köleliğin Evrimi ve Etkileri

5. Dünya sahnesindeki uluslar arasında oyunun kuralları sık sık değişse de diplomasi denilen dansın ritmi hiç değişmez. Osmanlı'dan Roma'ya, Han Hanedanlığı'ndan İngiliz İmparatorluğu'na kadar birçok büyük devlet, bu dansın karmaşık adımlarını öğrenmiştir. Diplomasi, bazen savaşın soğuk yüzü, bazen de barışın sıcak eli olarak tanımlanmıştır. Her devirde, her ulusun kaderini etkileyen bu süreç, tarihin akışını değiştirebilir ve yeni bir yön belirleyebilir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tarihin Büyük Devletleri
B) Diplomasinin Dansı
C) Uluslararası İlişkilerde Değişen Dinamikler
D) Osmanlı'da Diplomatik İlişkiler
E) Savaş ve Barış Arasında Diplomasi

6. İnsanlık, bilimin ışığında karanlık çağlarından aydınlığa adım atmıştır. Rönesans'tan Aydınlanma'ya, sanayi devriminden bilgi çağına kadar, bu ışık insanlığın adımlarını yönlendirmiştir. Bilim, sadece doğanın sırlarını çözmekle kalmaz, aynı zamanda toplumları şekillendirir ve kültürleri yeniden yazabilir. Bazılarına göre bu ışık bazen kör edici olabilirken bazıları içinse yolunu kaybedenlere umut olmuştur.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilimin Gücü
B) Karanlıktan Aydınlığa Bilimin Yolu
C) Rönesans'tan Günümüze Değişim
D) Bilim ve Kültür Arasındaki İlişki
E) Doğanın Gizemli Sırları ve Bilim

7. Dünya edebiyatında *Don Kişot*'un çok önemli bir yeri var. Roman sanatının ilk ve en büyük örneklerinden biri kabul ediliyor. Peki, 400 yıldır değerinden bir şey kaybetmemesini sağlayan özelliği nedir bu romanın? Cervantes, yüzyıllar sonra da geçerli olacak bir hikâyeyi nasıl kurmuş? Galiba aslolan, hikâyenin perspektifi. Doğru ve geniş bir bakış açısıyla, doğru odaklanmayla, kahramanların yaşadıklarını aynı zamanda akıp giden hayatın hikâyesi biçiminde anlatmak... Böylece roman, anlattığından daha fazlasını anlatır hâle gelebiliyor. Bu yaklaşım sadece romancılık için değil; öykü, sinema, tiyatro ve çeşitli yollarla yapılabilen hikâye anlatıcılığı için de geçerli olsa gerek.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Don Kişot*: Zamanın Ötesinde Bir Roman
B) Cervantes ve Edebî Mirası
C) Hikâyenin Gücü: *Don Kişot*'ta Derinlik ve Perspektif
D) Bir Romanın Ölümsüz Olma Yolu: *Don Kişot*
E) Edebiyatın İçinde Bir Destan: *Don Kişot*

8. Bugüne kadar günümüze aktarılmış en iyi tiyatro sanatı örnekleri, üzerinde gerçekten emek sarf edilmiş eserlerdir. Tiyatronun doğduğu günden bu güne kadar hep bir derdi vardı. Bu Antik dönemde ritüel olarak insanları rahatlatan tiyatro Rönesans'ta, klasisizmde, romantizmde, realizmde, natüralizmde ve devamında günümüze kadar gelen akımlarda hep merkezine toplum insanını alarak yine toplum insanına bir şeyler söylemiştir. Sanatın ilerlemesinde en büyük etken yine ana ekseninde insan için bir şeyler yapılmış olmasıdır. Eğer bizler egolarımızdan arınıp, insanı sanat küfemizin içinde koyup yola çıkarsak hem insanı hem sanatı taşırız. Eğer sanat küfemizin içine önce egomuzu koyarsak ne sanatı ne insanı bir adım öteye götürebiliriz.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tiyatro Akımlarının Evrimi
B) Sanatta İnsan Merkezliğinin Önemi
C) Ego ve Sanatın Dansı
D) Tiyatronun Toplumsal Rolü
E) Sanatta Yenilikçi Yaklaşımlar

1. Müzik, tarihin en eski zamanlarından bu yana insanoğlunun duygularını, düşüncelerini ve kültürel değerlerini yansıtan bir sanat dalı olmuştur. Klasik müzikten caza, rocktan halk müziğine kadar her türlü akım, belirli bir dönemin, kültürün veya topluluğun yaşantısını, değerlerini ve dünya görüşünü yansıtır. Müzikle, insanlar hem kendi iç dünyalarını anlamlandırırlar hem de diğerleriyle empati kurarlar. Aynı melodiyle binlerce insan bir araya gelip aynı duyguları paylaşabilir. Ancak bu gücün tam anlamıyla farkında olan ve müziği sadece kendi çıkarları veya popülerlik için kullanmayan sanatçılar, gerçekten kalıcı eserlere imza atarlar.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müzikte Popüler Kültürün Etkisi
B) Müzik Akımlarının Dünya Üzerindeki Yansımaları
C) Sanatçının Topluma Sorumluluğu
D) Müziğin Evrensel Dilinin Gücü
E) Tarihsel Süreçte Müzik Akımları

2. Hikâyeler, bize bizi anlatıyor. Bir başkasının hikâyesini okuduğumuzda orada kendimize ait izler arıyoruz. O izler, hafızamızın dehlizlerinde kalmış hatıraları harekete geçiriyor, hatıralarla yüzleşiyor, kendimizle tanışıyor, "A bu benmişim." diyoruz. Kendimizle tanışırken "öteki" sandığımızla ortak yanlarımızı keşfediyor ve onun aslında öteki olmadığını da anlamış oluyoruz. Böylece aynı toprakları paylaştığımız insanlarla aynı hikâyenin içerisinde yer alıp kahramanı olduğumuzu hissediyoruz. Hani Tanpınar günlüklerinin sonunda diyor ya: "Kendini yapmak, yaparken eserini vermek, bir gün mucize gerçekleşebilir." İşte insan hikâyeleri okurken kendini inşa ediyor. Hikâye anlatırken de bir mucizenin gerçekleşmesini arzu ediyor. Tanpınar'ın mucize dediği aslında ortak hikâyeyi oluşturabilme, aynı topraklar üzerinde yaşayan fertleri, bir bütün hâline getirebilme ütopyasından başka bir şey değil.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aynı Hikâyeye Kahraman Olmak
B) Hikâye ve İnsan
C) Hikâyelerdeki Mucize
D) Ortak Değerlerin Bütünleşmesi
E) Öteki Ben

3. Sinema, bize hayatın farklı renklerini gösterir. İzlediğimiz her filmde farklı bir karakterin hayatına tanık olur, onunla birlikte sevinir, ağlar ya da heyecanlanırız. Bu deneyim, bize kendi hayatımızın dışında farklı yaşamların, kültürlerin ve deneyimlerin de olduğunu hatırlatır. Sinemanın bu empati kurma yeteneği, onu sadece bir eğlence aracı olmaktan çıkarıp kültürel bir köprü hâline getirir.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sinemanın Büyülü Dünyası
B) Sinema: Hayatın Farklı Renkleri
C) Empati Kurmanın Yolu: Sinema
D) Kültürel Köprü: Sinema
E) Sinema ve Duygusal Bağ

4. Kentler yaşayan organizma gibidir. Doğarlar, büyürler ve zamanı geldiğinde sessizce tarihteki yerlerini alırlar. Kent, bu süreç içinde kimlik kazanır. Kentlerin binlerce yılda kazandığı bu kimlik, kat kat, tabaka tabaka zenginleştirir kenti; çağdan çağa, toplumdan topluma, insandan insana, yapıdan yapıya aktarılarak çoğalır bu zenginlik. Miras dediğimiz şey tam da budur.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kentlerin Doğal Gelişimi
B) Kentte Yaşamanın Zorlukları
C) Kent ve Toplum
D) Kentin Kültürel Birikiminin Özellikleri
E) Kentin Karakteristik Özellik Kazanma Serüveni

5. Ters piramit tekniği muhabirlerin Amerika Birleşik Devletleri'nde iç savaş döneminde, yani 1850'lerde, telgrafla haber geçmek için geliştirdikeri bir tekniktir. O yıllarda telgraf hatlarındaki kesilmeler ve sorunlar nedeniyle muhabirler haberin en önemli unsurlarını bağlantının yakalandığı ilk dakikalarda geçmek istemişler, ardından da bağlantı elverdiğince ayrıntılara değinmişlerdir. Daha sonra bu yöntem, bir haber yazma tekniği olarak özelliğini korumuş ve haber yazma teknikleri arasında en çok kullanılanı olarak giderek daha yaygın hâle gelmiştir. Kaynağı ya da tarihî her ne şekilde olursa olsun, ters piramit tekniğinde asıl olan en yalın ve en basit şekilde haberin ne olduğu bilgisinin haberin girişinde verilmesidir. Böylece haberin girişi "Gel beni oku." demekte ve bir anlamda "haberin reklamını" yapmaktadır. Okuyucu da bu albeniye kapılarak haberi okumaya başlar.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ters Piramit Tekniğinin Faydaları
B) Habercilikte Kullanılan Hileler
C) Medyanın İnsanları Etkileme Gücü
D) Ters Piramit Tekniğinin Çıkış Noktası
E) İlginç Haberleri Sunma Sanatları

6. Yolculuk, insanın tarih boyunca hep ilgi duyduğu bir olgudur. Gezginler, yeni yerler keşfetmek, yeni kültürlerle tanışmak ve bilinmeyenle karşılaşmak için uzun mesafeler kat etmişlerdir. Bu yolculuklar, onlara hem fiziksel hem de zihinsel anlamda bir genişlik kazandırmıştır. Ancak günümüzde teknolojinin gelişmesiyle, insanlar artık evlerinden çıkmadan sanal dünyada da benzer deneyimleri yaşayabilmektedir. Yine de gerçek bir seyahatin yarattığı duygusal derinlik ve tatminin yerini sanal yolculuk alamamıştır.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teknolojinin Seyahat Anlayışına Etkisi
B) Yolculuğun Psikolojik Yönleri
C) Gezginlerin Maceraları
D) Sanal Dünya ve Gerçek Seyahat Arasındaki Fark
E) Seyahatin Tarihçesi

7. Bir şehir, aslında orada yaşayan insanlarla şekillenir, onların duygu, düşünce ve hareketleriyle anlam kazanır. Tarihî bir geçmişe sahip eski şehirlerde, sokaklar, binalar ve meydanlar âdeta yaşayan birer hikâye gibidir. Her bir taş, gördükleri ve tanıklık ettikleriyle insanlara dersler verebilir. Ancak günümüz modern şehirlerinde, bu duygusal ve tarihî bağları hissetmek giderek zorlaşıyor. Beton yığınları ve cam kuleler arasında sıkışıp kalan insan, şehrin ruhunu kaybediyor ve şehirle olan bağını zayıflatıyor. Eski şehirlerin sahip olduğu kimlik ve karakter, modern şehirlerin soğuk ve monoton atmosferi içinde yok olup gidiyor. Modernleşme ve gelişme elbette önemlidir fakat tarihin ve kültürün izlerini kaybetmemek de bir o kadar mühimdir. Bu yüzden modernleşirken geçmişi de korumak ve gelecek nesillere aktarmak gerekir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Modern Şehirlerin Soğuk Yüzü
B) Modernleşme Sürecinde Şehirlerin Kimlik Arayışı
C) Tarihin İzlerini Taşıyan Şehirlerin Karakteristik Özellikleri
D) Beton ve Camın Arasında Tarih
E) Modern Şehirlerde İnsan Manzaraları

8. Gelenekler, bir toplumun tarihini, değerlerini ve yaşam tarzını yansıtan önemli ögelerdir. Her toplum, tarihinin derinliklerinden gelen bu gelenekleri kuşaktan kuşağa aktararak kendi kimliğini ve kültürünü korur. Gelenekler, toplumun bireyleri arasında bir bağ oluştururken aynı zamanda diğer topluluklarla da bir karşılıklı anlayış ve saygı köprüsü kurar. Ancak küreselleşen dünyada, birçok gelenek modern yaşamın baskısı altında kaybolma tehlikesiyle karşı karşıya. Bu, toplumların geçmişle olan bağlarını zayıflatma riskini de beraberinde getiriyor.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geleneklerin Modern Yaşama Etkisi
B) Küreselleşme ve Kültür
C) Geleneklerin Önemi ve Korunması
D) Tarihin Derinliklerinden Günümüze Gelenekler
E) Toplumlar Arası Köprü: Gelenekler

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 2
- ✓ 2019 –
- ✓ 2020 –
- ✓ 2021 –
- ✓ 2022 –
- ✓ 2023 –

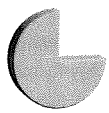
TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bu soru tarzı TYT tarih sorularına benziyor. En az üç öncül verip hangisi ya da hangilerinin olup olmadığını soruyor. Söz oyunlarının yapılabildiği bu soru kalıplarında anahtar kelimeleri bulursak soruyu rahatlıkla çözebiliriz.
- Önce öncülleri okumak sonra parçaya geçmek daha doğrudur.

SORU KALIPLARI

- Bu parçada söz edilen sanatçı için,

  I. -----

  II. -----

  III. -----

  numaralanmış yargılardan hangileri söylenemez – söylenebilir – çıkarılabilir?

ÖRNEK

Geçmişte, çevrim içi güvenlik uzmanları, insanların e-posta hesaplarının güvenliğini test eder ve olası sızıntılara ilişkin raporlar yayımlardı. Bu raporlar, "Parolanızı ne kadar güçlü oluşturduğunuzu düşünüyorsanız da düzenli değiştirmedikçe ve çoklu doğrulama eklememekle başkalarının kolaylıkla erişebileceği" mesajını verirdi. Yakın zamanda, bir siber güvenlik şirketi, sosyal medya hesapları üzerine benzer bir çalışma gerçekleştirdi. Bu şirket, rastgele seçilen 25 sosyal medya hesabını inceledi ve olası sızma yöntemlerini denedi. Elde edilen bulgular alarm vericiydi. Şirket, bu 25 hesaptan; 500'den fazla özel mesaj, 200'den fazla fotoğraf ve video, 150 takip listesi ve birçok kişisel bilgiye ulaştığını raporladı.

Bu parçada belirtilen eski ve yeni araştırmalar;

I. incelenen platformlar

II. amaçları

III. ulaşılan sonuçlar

bakımından karşılaştırıldığında hangilerinin benzeştiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

ÇÖZÜM

Bu parçada belirtilen eski ve yeni araştırmalar karşılaştırıldığında:

I. incelenen platformlar: İlk araştırmada "e-posta hesapları", yeni araştırmada "sosyal medya hesapları" incelenmiştir. Bu iki platform farklıdır.

II. amaçları: Her iki araştırmanın da amacı, kullanıcıların çevrim içi hesaplarının güvenliğini test etmektir ve olası sızıntılara ilişkin bilgi vermektedir. Bu amaç benzerdir.

III. ulaşılan sonuçlar: Her iki araştırmanın da sonucunda, güvenlik eksiklikleri nedeniyle özel bilgilere ulaşılabildiği belirlenmiştir. Sonuçlar benzerdir.

Bu bilgilere dayanarak cevap şu şekildedir: **D) II ve III**

1. Günümüzde birçok yazar, öykü ve romanlarını modern temalar üzerine kuruyorlar. Ancak bence bu temaların arkasına sığınıp klasik edebiyatın inceliklerinden uzaklaşıyorlar. Eğer klasik bir tema üzerine yazarlarsa Sabahattin Ali'nin dokunuşları, modern bir tema üzerine odaklanırlarsa Orhan Pamuk'un dilini kullanmaktan çekiniyorlar. Bu çekingenlik o kadar derinleşti ki klasik edebiyatla yazan usta yazarlarımız bile farklı temalar deniyorlar. Hâlbuki yazdıkları hikâyelere kattıkları yeni perspektifi klasik temalarla birleştirebilirler, eski yapıları değiştirip yeniden kurgulayabilirlerdi.

Bu parçaya göre,

I. Yenilikçi temaların cazibesine kapılmalar

II. Klasik edebiyatın ayrıntılarına hâkim olamamalar

III. Büyük yazarlara benzeme isteği duymalar

belirlemelerinden hangileri anlatıcının yazarları eleştirmesinin temel nedenidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

2. Ahmet Haşim'in kendi içine büzülmüş, dış dünyaya bakmaktan hoşlanmaz bir adam olduğunu söyleyenler vardır. Ancak şiirinde öyleydi. Yoksa gündelik hayatında başka insanlara, bütün topluma onun kadar değer veren adam az gördüm. Şu ne demiş, bu ne demiş? Hep sorar, dururdu. Bir kimsenin, en anlaşamayacağı bir kimsenin bile kendisini beğenmemesine katlanamazdı; büyük bir şair, büyük bir yazar olduğu herkesçe kabul edilsin isterdi.

Bu parçaya göre Ahmet Haşim ile ilgili,

I. İçe kapanık

II. Çevresindekileri önemseyen

III. Karamsar

IV. Özde farklı

özelliklerinden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve IV D) I, II ve III E) I, II, III ve IV

3. Osmanlı şehirlerinde çeşitli hizmetlerin yerine getirilmesinde büyük bir önem arz eden unsurlardan birisi de vakıflardır. Genel olarak şehrin bütününü ilgilendiren her türlü hizmet; cami, okul, kitaplık, hastane, han, çeşmeler, sebiller, imaretler, su getirme ve bu tesislerin bakımı, hatta bazen mezarlıklar ve bunlara benzer birçok hizmet vakıflar kanalıyla yapılmıştır. Osmanlı Devleti Dönemi'nde gelişen vakıfların toplum içindeki yeri ve önemine şu şekilde işaret edilmektedir: "Bir kişi vakıf bir evde doğar, vakıf bir beşikte uyur, vakıf mallarından yer ve içer, vakıf kitaplarından okur, bir vakıf mektebinde hocalık yapar, maaşını vakıf idaresinden alır ve öldüğü zaman vakıf bir tabuta konulup vakıf bir mezarlığa gömülürdü." Dolayısıyla vakıflar, Osmanlı toplum hayatına önemli değerler katan büyük bir yer işgal etmekte idi. Zira vakıflar, sosyal hizmetlerin neredeyse bütününü kapsayan bir özellik taşımaktaydı.

Bu parçada Osmanlı vakıflarıyla ilgili,

I. Toplumdaki yerine

II. Yönetime etkisine

III. Yaptığı hizmetlere

IV. Toplumsal dayanışmaya katkısına

özelliklerinden hangisi veya hangilerine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yalnız II B) I ve III C) Yalnız IV D) II ve IV E) I ve IV

4. Türk milletinin en hassas biçimde ele aldığı adalet terazisi gerek harp meydanlarında gerek fetihlerden sonraki süreçte en önemli araçlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Osmanlı Devleti gibi ulu bir çınarı bağrında saklayan ve onun ilk adımlarına ev sahipliği yapan Anadolu'da Türklerin ev sahibi oluşu kılıcın değil kalemin, kol gücünün değil adaletin, ilmin, irfanın bir sonucudur. Türk devlet geleneğinde milleti temsil makamında olan hakanlar, sultanlar başta olmak üzere herkes hukukun, törenin, yasaların huzurunda sorumlu ve mükelleftir. Bu emsalsiz hassasiyet sebebiyledir ki koca cihangir sultanlar en ince meseleleri dahi kadıya götürmüş ve verilen karara riayet etmişlerdir.

Bu parçadan hareketle Türklerde adalet ile ilgili,

I. Her zaman uyulması gerektiği

II. Herkese uygulanması gerektiği

III. Gidilen yere götürülmesi gerektiği

IV. Hassasiyet gösterilmesi gerektiği

V. Gelenekten beslenmesi gerektiği

numaralanmış ifadelerden hangisine <u>varılamaz</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Sokrates'in eğitim anlayışında, bir öğrenen ile öğreten ilişkisi yoktur; tıpkı ebenin gebe bir kadının bebeği doğurmasına yardım etmesi gibi ebe ile doğum yapacak kişi vardır. Annesi ebe olan Sokrates de kendisini bir ebe olarak konumlandırır. Buna göre Sokrates'in yönteminde, öğretenin bilgiyi aktardığı, öğrenenin de kendisine aktarılan bilgiyi aldığı bir durum söz konusu değildir; aksine karşıdakine çeşitli soruların sorulduğu ve cevapların alındığı, cevaba göre yeni soruların sorulduğu ve nihayetinde kişinin kendinde bulunan bilgiyi hatırladığı bir durum söz konusudur.

Bu parçadan hareketle

I. Edebiyatta klasisizm akımından etkilenen sanatçılar kimlerdir?

II. Varlığınızı korumak için erdemli olmak gerekir mi sizce?

III. Dünyayı etkisi altına alan iklim değişikliği tarımsal üretimi nasıl etkiler?

numaralanmış sorulardan hangileri Sokrates'in eğitim anlayışıyla örtüşür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. *İlyada*, Homeros'un eski Yunan destanlarından biridir. Bu destan, Truva Savaşı'nın onuncu yılında geçen olayları anlatır. Karakterler genellikle tanrılar, krallar ve kahramanlar olarak belirir. Ancak Homeros, bu karakterleri sadece adlarıyla değil, onların başarıları ve özellikleriyle de anlatır. Örneğin "Akha kahramanı Achilles" veya "Gözleri geniş kraliçe Hera" gibi. Bunun yanında Homeros, tanrıların ve insanların ilişkisini, o dönemin inanç sistemini de destanında yansıtır. İlyada'nın dili karmaşık olup birçok metafor ve simge içerir. Bu durum okuyucunun eseri anlamak için bazen ekstra bilgiye veya rehbere ihtiyaç duymasına yol açar.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Karakterlerin öne çıkan özellikleriyle tanıtılması

II. Eserde tanrı-insan ilişkisinin işlenişi

III. Dilin zengin ve derinlikli kullanılması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Ünlü bir yazar genç yazar adaylarıyla bir araya geldiğinde gençlere şu beş öğüdü sıraladı:

- Yazarken karşına çıkacak eleştirilere hazır ol. Bu eleştiriler seni geliştirecektir ancak hepsini kalbine alman gerekmez.
- Edebiyatın kalıplarına sıkı sıkıya bağlı kalmak yerine kendi sesini bulmalısın. Böylece eserlerin gerçek ve özgün olur.
- Yazdıklarını başkalarıyla paylaşmaktan korkma. Ancak unutma, her paylaştığında eserinin bir parçasını da onlara verirsin.
- Her gün yazmaya zaman ayır. Böylece kelimelerin ve duyguların daha akıcı hâle gelir.
- Her hikâye bir başlangıç, orta ve son kısmı içerir. Ancak nasıl anlattığın, eserin biricik olmasını sağlar.

Bu parçada yazarın genç yazarlara verdiği öğütlere göre, yazarın başarılı bir yazar olması için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerin hangisi yoktur?

A) Kalıplara bağlı olmamak
B) Eleştirilere açık olmak
C) Gelenekten beslenmek
D) Paylaşımcı olmak
E) Disiplinli olmak

8. Bu kitap, derinlemesine duygusal temaları ele almasıyla dikkat çeker. Çoğunda karakterlerin düşünceleri doğrudan sunulmuyor; tam da bu sebeple eser, doğrudan öğreticilikten kaçınıyor. Yazarın kullandığı dil ve betimlemeler, okuru derinlemesine bir kavrayışa davet ediyor. Böylece, hikâyeleri okuyan kişi, yazarın sunmuş olduğu bazı imgeleri ve olayları bir araya getirerek kendi yorumunu oluşturuyor. Okuyucu, karakterlerin yaşadığı duygusal dalgalanmaları hissediyor çünkü anlatılanlar, birçok kişinin hayatında karşılaştığı duygusal zorluklara ayna tutuyor. Ancak her hikâye, bireyin içsel karmaşasını ve hayata dair sorularını okura yansıtıyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen kitabın bir özelliği değildir?

A) Duygusal derinlik
B) Dolaylı anlatım
C) Yaşantısal özdeşleme
D) Basitlik
E) Didaktiklikten kaçınılması

9. Ünlü sanatçı yeni bir kitapla selamladı bizi. O; geçtiği yerleri, bir anlık görüntüleri ve tanıştığı yüzleri dahi kendinde depolayan şair. Üstelik şiirine bu birikimleri serpiştirip yaşanmış olan yönünde şiirine genişlik kazandırdığını da söyleyebiliriz.

Bu parçada söz edilen sanatçının,

I. Üslup

II. İçerik

III. Kahramanlar

şiirlerinde hangilerine ait özellikler verilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I ve III

10. Ünlü romancı, okuyucularını bir kez daha kendine hayran bıraktı. Karakterleri, derin duygusal dünyaları ve yaşadıkları zorluklarla okurunu etkiliyor. Romancı, bu karmaşık kişilikleriyle okura yaşamın gerçekliklerini göstermeye çalışıyor, kimi zaman sevindiriyor kimi zaman hüzünlendiriyor.

Bu parçada söz edilen romancının,

I. Anlatım biçimi

II. Karakter yaratımı

III. Verdiği duygular

romanlarına ait hangi özellikler verilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

11. Ünlü hikâyeci, son eserinde okuyucularını yine etkileyici bir kurguyla karşılamış. Yazarın kullandığı benzetmeler, gerçeklikle hayalin sınırlarını belirsiz kılarken okuyucuyu âdeta bir rüya âlemine sürüklüyor. Karakterler, hem fiziksel özellikleri hem de duygusal derinlikleriyle canlı birer birey gibi okurun karşısına çıkıyor. Hikâyenin geçtiği kasaba, detaylı betimlemeleri sayesinde, okurun gözünde tüm canlılığıyla beliriyor. Hikâyeci, kimi zaman sade bir dille anlatımını sürdürürken kimi zaman da karmaşık cümle yapısıyla okuru düşündürmeyi başarıyor.

Bu parçada söz edilen hikâyecinin,

I. Betimleme yeteneği

II. Dil kullanımı

III. Kullandığı edebî sanat

IV. Karakter yaratma tekniği

hikâyelerindeki hangi anlatım özellikleri verilmiştir?

A) I ve II B) I, II ve III C) II, III ve IV

D) I, III ve IV E) I, II, III ve IV

12. Başarılı bir bilim insanı olan Dr. Erdem, en son makalesinde çevresel sorunları ele alıyor. Oksijen seviyelerinin azalmasıyla denizlerde meydana gelen değişiklikleri anlatırken okuyucuya somut veriler sunuyor. Bu verilere dayanarak yaptığı yorumlar, bilimsel düşünce tarzını açıkça ortaya koyuyor. Ancak makalesinde kullandığı karmaşık dil ve terimler, genel okuyucu kitlesi için zorlayıcı olabiliyor. Fakat Dr. Erdem'in araştırmaları sadece bilimsel camiada değil, çeşitli medya organlarında da geniş yankı buluyor.

Bu parçada söz edilen Dr. Erdem'in,

I. Araştırmalarının popülerliği

II. Bilimsel düşünce tarzı

III. Kullandığı dilin anlaşılmazlığı

IV. Çevresel sorunlara odaklanması

makalesindeki hangi anlatım özellikleri verilmiştir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) Yalnız IV E) I ve III

1. İnsan faaliyetleri, doğal çevre ve insan sağlığı üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Birçok insan, bilimsel ilerlemelerin insanlığın çevre ile uyum içinde yaşamasını sağlayacağına inanıyor. Bununla birlikte, geçmişteki birçok bilimsel keşif, insanlık için olumsuz sonuçlar doğurmuştur. Örneğin ulaşım ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, kaynakların daha hızlı tüketilmesine ve sağlık sorunlarının artmasına neden olmuştur. İnsanlık tarihi, insanlığın doğayla olan zayıf ilişkisinin örnekleriyle doludur. Eski kültürler, doğal yaşam alanlarını yok eden ve çölleşmeye neden olan yollar ve şehirler inşa etti. Geçmişte, gıda kaynaklarının kıt olduğu zamanlarda, insanlar hayatta kalmak için düşük sağlık standartlarına uymakta hiçbir sorun yaşamıyordu. Ancak günümüzde modern kolaylıklar, insanların imkânlarının çok ötesinde yaşamalarına izin vermektedir. İnsanlar artık yaşamlarını sürdürmek için ihtiyaç duydukları kaynakları yok ediyorlar. Bu eğilime çeşitli faktörler etki eder, en büyük etkenlerden biri kaynakları yanlış kullanmamızdır.

Bu parçada,

I. Karşılaştırma
II. Genelleme
III. Öznel yargı
IV. Aşamalı durum
V. Tespitte bulunma

numaralı ifadelerden hangisi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Bilim ve teknolojinin hızla ilerlediği çağımızda, insan yaşamı üzerinde derin değişiklikler meydana geliyor. Akıllı cihazların yaygınlaşmasından günlük yaşamımızı sürdürme biçimimiz de dönüşüme uğruyor. Öte yandan, teknolojik bağımlılık olarak adlandırılan yeni bir sorunla karşı karşıya kalıyoruz. Günümüz gençleri, saatlerini ekran karşısında geçirirken dış dünya ile iletişimleri giderek azalıyor. Tarih boyunca teknolojik ilerlemeler, hem toplumsal hem de bireysel düzeyde birçok fayda getirmiş olsa da bu ilerlemenin bazı olumsuz yanları da mevcut. Ancak teknolojinin getirdiği bu dezavantajları yadsımak, teknolojik gelişmelere karşı körlük anlamına gelir.

Bu parçada,

I. Sebep-sonuç ilişkisi
II. Karşılaştırma
III. Öznel yargı
IV. Örnek verme
V. Aşamalı durum

numaralı ifadelerden hangisi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Rüzgârın şarkısını dinleyen ağaçlar, doğanın büyülü ritmiyle hareket ediyor. Gökyüzünün mavisi, insanın ruhunu özgür kılarak sonsuz düşlere dalmasına neden oluyor. Ancak bu dans, kentleşmenin gri bulutları tarafından tehdit ediliyor. Beton ormanlarının gölgesinde, doğanın renk paleti solmaya başlıyor. Her ne kadar teknoloji bize pek çok kolaylık sağlasa da doğanın dengesini bozarak bize pahalıya mal oluyor.

Bu parçada,

I. Mecazlı sözler
II. Karşılaştırma
III. Sebep-sonuç ilişkisi
IV. Kişileştirme
V. Öznel yargı

numaralı ifadelerden hangisi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Sanat, insanoğlunun tarih boyunca duygularını, düşüncelerini ve hayallerini ifade ettiği evrensel bir dil hâline gelmiştir. Antik çağlardan beri çeşitli medeniyetler, sanatla toplumsal değerlerini, inançlarını ve günlük yaşamlarını yansıtmışlardır. Söz gelimi Rönesans Dönemi'nde, insan merkezli düşüncelerle birlikte sanatta büyük bir çığır açılmıştır. Günümüzde ise sanatın sınırları dijital platformlara doğru genişlemekte ve teknoloji, sanatsal ifade biçimlerini dönüştürmektedir. Bir yanda geleneksel sanat formları varlığını sürdürürken diğer yanda sanal gerçeklik ve yapay zekâ gibi unsurlarla yaratılan sanat eserleri gittikçe popülerleşiyor.

Bu parçada,

I. Tarihsel süreç
II. Neden-sonuç ilişkisi
III. Karşıtlık
IV. Açıklama
V. Örnek verme

numaralı ifadelerden hangisi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Modern toplumlarda, teknolojiyle birlikte sosyal medyanın etkisi artarak devam ediyor. Gençler, sosyal medya platformlarında kendilerini ifade ediyor, fikir alışverişinde bulunuyor ve hatta sosyal aktivizmin bir parçası hâline geliyorlar. Ancak bu olumlu yanların yanında, sosyal medyanın bireyler üzerindeki olumsuz etkileri de göz ardı edilemez. Özellikle kişisel bilgilerin korunmasındaki zafiyetler, bireylerin mahremiyetini tehdit ediyor. Ayrıca sosyal medya, bireylerin gerçek hayattan kopmasına neden olabiliyor ve bu da yalnızlık hissini artırıyor.

Bu parçada,

I. Sebep-sonuç ilişkisi

II. Açıklama

III. Karşıtlık

IV. Öznel yargı

V. Özelleştirme

numaralı ifadelerden hangisi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bugün ölçülü koşuğu bırakan şairlerimiz, kendileri pek bilmeseler de bence işin kolayına kaçıyorlar. Şiirlerini aruzla yazarlarsa Yahya Kemal mısraları, hece ile yazarlarsa altı-beş ile yahut yedi- yedi ile hep birbirine benzer mısralar söylemekten korkuyorlar. Bu korku öyle yayılmış ki Cahit Sıtkı Tarancı, Ahmet Muhip Dıranas gibi ölçülü koşukla yazan iyi şairlerimiz bile altı - beşi, yedi - yediyi bırakıp altı - altı, altı - yedi, beş - yedi gibi ölçüler deniyorlar. Oysaki şiire getirmek istedikleri yeni sesi, yeni uyumu eski ölçülere dökebilmeleri, eski kalıpları yumuşatıp yeniden yorumlamaları daha iyi olurdu.

Bu parçaya göre,

I. Özgün şiir yazma kaygısı

II. Geleneksel şiir yazma tutkusu

III. Usta şairlere öykünme arzusu

belirlemelerinden hangileri anlatıcının şairleri eleştirmesinin temel nedenidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

7. "Şu manzaraya bak ne kadar da güzel. Ne fark eder ki ben çirkin olsam? Ne fark eder ki kimse beni görmese? Bunun için yaşıyorum ben güneşlerimin kırmızı şehrime doğuşunu görmek için buradayım." Doktorun ağzından bu kelimeler döküldü bu sabah. Günün en mutlu anıydı onun için. Kırmızı topraklar üzerindeki cam binaların aydınlanışını izlemek. Doğa ile karışmış metropolün can buluşuna tanık olmak...

Bu parçanın yazarı için,

I. İçindeki yaşama sevinci çevresine daha olumlu bakmasını sağlamaktadır.

II. Yalnız kalma isteği doğaya olan ilgisinden gelmektedir.

III. Gelecek kaygısı taşımadığı için çevresinde olup bitenlerden habersizdir.

çıkarımlardan hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

8. Mehmet Âkif Ersoy'un oldukça disiplinli, ciddi bir şahsiyet olduğunu düşünen birçok insan bulunmaktadır. Ancak yazdığı şiirlerde duygusal derinliği ve yüksek enerjisiyle tanınıyordu. Fakat özel yaşamında, etrafındaki her insana eşit mesafede ve adil bir şekilde yaklaşan biriydi. Ne dediğine dikkat eder, insanları kırmaktan kaçınırdı. Bir kişinin, en uzak olduğu bir kişinin bile kendisini yanlış anlamasına tahammül edemezdi; halkın gözünde adil, dürüst ve bilgili biri olarak görülmek isterdi.

Bu parçaya göre Mehmet Âkif Ersoy ile ilgili,

I. Duygusal

II. Doğruluktan ayrılmayan

III. Mesafeli

IV. Enerjik

özelliklerinden hangisi söylenemez?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve IV D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

1. Sana artık renklerle yazmayacağım. Ne gökkuşağı ne de pastel tonları... Sana senin anlayacağın dilden yazacağım, müzikle yazacağım. Neymiş melodinin hüzünlü notalarını bir piyanist duygu yoğunluğundan anlar ve derinden hisseder. Dedim ya dostum, sana senin anlayacağın dilden yazacağım. Müzikle yazacağım, notaların arasında kayboldum. Kendimi bulduğumda, ben bir jazz parçasına eşlik eden bir bateristim. Tek tutkum ritmin sürekli değişmeyişiydi. Fakat sen o ritmi bozdun. Hatalarım yok muydu? Elbette vardı, belki de bir rock parçasındaki sert davul vuruşu gibiydim. Seni de bir gitar solo gibi yanımda hissetmek istedim. Ancak yanıldım. Eğer melodimiz bir senfoni gibi genişleyip büyüseydi, bu harika olurdu ama sen bir gün ayrılınca tınımız koptu! Ben de bir blues şarkısı gibi hüzünlü ve melankolik kaldım. Aslında bir orkestra olmalıydık, bir düet olmalıydık, bir koro olmalıydık ama asla uyumsuzluk içinde olmamalıydık.

Bu sözleri söyleyen biri için,

I. Duygusal

II. Tutkulu

III. Özverili

nitelemelerinden hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

2. Büyük beyaz köpek balıkları, mavi denizlerin kralı olarak bilinir. Ancak son yıllarda hızla azalan popülasyonları onları tehdit altına almaktadır. Son derece hızlı ve etkili avcılar olan bu köpek balıkları, sportif balıkçılığın popüler bir hedefi hâline gelmiştir. Birçok ülkede, etleri pahalı bir dericilik olarak kabul edilir.

Bu parçada büyük beyaz köpek balıkları ile ilgili,

I. Neslinin tükenme riski taşıdığı

II. Hızlı ve etkili avcılar oldukları

III. Avlanma yüzünden sayılarının azaldığı

IV. Sportif balıkçılığın ilgi odağı oldukları

belirlemelerinden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve IV E) III ve IV

3. Ahmet Solak, ülkemizin son dönem öne çıkan deneme yazarlarından biri. Solak'ın *Gölgede Kalanlar* adlı eseri, okurunu sıradanlığın ötesine taşıyan bir yapıya sahip. Bu eserinde, karmaşık konuları herkesin anlayabileceği bir dille işlemeyi başarıyor. Aynı zamanda, *Zamanın İzinde* başlıklı denemesiyle bireysel deneyimlerini ve anılarını okuyucuyla paylaşıyor.

Bu parçada söz edilen yazar hakkında,

I. Eserlerinde derin konulara yer vermesi

II. Anlaşılır bir dil kullanması

III. Kişisel tecrübelerini eserlerinde paylaşması

IV. Sadece tarihsel konularda yazması

belirlemelerinden hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) II ve III C) I ve II

D) III ve IV E) I, II ve III

4. Her yazarın roman yazmamak için bir sebebi vardır. Bazılarına göre, roman yazmak uzun ve yorucudur; zihinsel bir enerji gerektirir. Bu tür düşüncelere sahip bir yazarın, öyküyü veya kısa hikâyeyi, daha hafif ve hızlı bir yazın türü olarak tercih ettiğini duyabilirsiniz. Bazı yazarlar ise şiirin hızlı ve yoğun bir ifade tarzı sunduğunu düşünerek romandan ziyade şiire yönelir. Kimi yazarlar ise deneme yazmanın getirdiği özgürlüğü tercih eder ve bu yüzden roman yazmaz.

Bu parçaya göre,

I. Roman yazmanın fiziksel bir enerji gerektirmesi

II. Diğer yazın türlerinin daha kısa olması

III. Şiirin öz bir ifade tarzı sunması

nedenlerinden hangileri yazarların roman yazmamasına gerekçe gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

5. Modern şehir hayatı, insanlara pek çok kolaylık sunmasına rağmen bazı zorlukları da beraberinde getirir. Şehirde yaşamanın hızlı temposu, insanların doğa ile bağlarını koparır. Gürültü kirliliği, sürekli bir rahatsızlık unsuru olup konsantrasyon eksikliğine yol açar. Bunun yanında, şehirlerde yeşil alanların azalması, bireylerin rahatlama ve dinginleşme olanağını sınırlar. Ayrıca sosyal izolasyon, şehir hayatının bir diğer önemli problemidir; bireyler bir arada yaşamalarına rağmen gerçek anlamda birbirleriyle etkileşimde bulunmazlar.

Bu parçada şehir hayatının olumsuz etkileriyle ilgili,

I. Doğal bağlantının kesilmesi

II. Fiziksel rahatlama olanaklarının kısıtlı olması

III. Akustik kirlilik

IV. Etkili sosyal iletişimin eksikliği

belirlemelerinden hangileri vurgulanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve III

D) II ve IV E) I, III ve IV

6. Çağdaş müzik dinlemenin popülaritesi giderek artsa da bu tür müziğin bazı eksiklikleri olduğunu söylemek mümkündür. Klasik müziğin duygu derinliği, melodi ve armoni zenginliği gibi özellikleri genellikle çağdaş pop müziğinde bulunmaz. Bunun yanında, pop müzik sık sık tekrar eden ritimlere ve basit söz yapılarına sahiptir. Bu, uzun süreli dinlemelerde monotonluğa yol açabilir. Ayrıca pop müziğin hızla tüketilen bir sanat formu olması, dinleyicinin eserle derin bir bağ kurmasını zorlaştırır. Klasik müzikte ise bir eserin üzerine yoğunlaşma ve onu tam anlamıyla takdir etme olanağı daha yüksektir.

Bu parçada çağdaş pop müzikle ilgili,

I. Melodik zenginliğin

II. Derin duygusal bağlantının

III. Dinamik ritmin

alanlarından hangilerinin eksikliği vurgulanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

7-8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Dünyanın dört bir yanında sanatçılar, kendi ifade biçimlerini ve mecralarını bulma yolculuğundadır. Ressam Clara, öğrencilik yıllarında yağlıboya teknikleri üzerine uzmanlaşmıştı ancak su renklerinin akıcılığının kendisine daha çok hitap ettiğini fark etti. Öte yandan, besteci Ahmet, klasik orkestral yapıların dışına çıkarak elektronik müziği keşfetti ve bu alanda kendisini daha rahat ifade edebildiğini hissetti. Elektronik müzik, onun için sınırsız olanaklara sahip bir alandı. Yazar Emine ise kısa hikâyeler ve denemeler yazdıktan sonra, romanın uzun soluklu yapısını ve derinlemesine karakter analizi olanağını tercih etti. Her sanatçının kendisine özgü bir yolu vardır ve bu, onların sanatsal deneyimlerinin bir yansımasıdır.

7. **Bu parçaya göre sanatçıların tercihlerini etkileyen faktörlerle ilgili,**

I. Kullanılan malzemenin teknik özellikleri

II. Sanatın ifade ediliş biçiminin sınırsız olması

III. Sanatsal yapıların derinlemesine incelenmesi olanağı

IV. Sanatçının eğitim aldığı alanda uzmanlaşması

belirlemelerinden hangileri yapılamaz?

A) Yalnız IV B) I ve II C) II ve IV

D) III ve IV E) Yalnız III

8. **Bu parçanın anlatımında,**

I. Örnekleme

II. Karşılaştırma

III. Tanık gösterme

anlatım tekniklerinden hangileri kullanılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

1. Edebiyat eleştirisi, metinlerin içeriğini, dilin gücünü ve yazarın becerisini ortaya koyar. Bu eleştiri, toplumun değer yargılarını, kültürünü ve dönemin ruhunu da yansıtan bir yorumlama sürecidir. Geniş bir okuyucu kitlesinin perspektifini içermesi, edebiyat eleştirisinin sadece akademik bir çerçevede kalmamasını sağlar. Bu, eleştiriyi dinamik ve çok yönlü kılar.

Bu parçaya göre,

I. Toplumsal değerlerin yansıtılması

II. Yazarın becerisinin analiz edilmesi

III. Sadece bilimsel bir yaklaşımın olmaması

IV. Dilin sınırlarının zorlanması

yargılarından hangileri edebiyat eleştirisinin çok yönlü olmasının sonucudur?

A) Yalnız I B) I ve III C) I ve II
D) III ve IV E) II ve IV

2. Günümüzde teknolojik cihazların hayatımızdaki rolü, eskiye göre çok daha belirgin bir hâle gelmiştir. Özellikle akıllı telefonlar, hem sosyal hem de bireysel hayatımızda önemli değişikliklere yol açmıştır. Fiziksel olarak bir arada bulunan bireyler, dijital dünyada vakit geçirebilmekte, bu da sosyal etkileşimlerin sınırlanmasına yol açmaktadır. Diğer yandan, bu cihazlarla bilgiye anında erişim sağlanabiliyor olması, öğrenme süreçlerini değiştirebilmektedir. Fakat bu erişim, derinlemesine öğrenmeyi engelleyebilir ve bilginin geleceğe aktarılmasını zorlaştırabilir. Akıllı telefon kullanımının fiziksel hareketsizliğe yol açması, bireyin günlük rutininde de olumsuz etkilere sebep olabilir.

Bu parçaya göre,

I. Sosyal bağların güçlenmesi

II. Hızlandırılmış bilgi tüketimi

III. Yüz yüze iletişimin artması

IV. Kalıcı bilgi ediniminin zorlaşması

V. Aktif yaşam tarzının teşvik edilmesi

yargılarından hangileri akıllı telefonların etkileri arasında sıralanmıştır?

A) I ve III B) II ve IV C) I, II ve V
D) III ve V E) II, III ve V

3. Elif, etrafındaki herkese bir "açık kitap" gibiydi. Onun hüzünlerini, sevinçlerini, kaygılarını bir bakışından anlardınız. Fakat bu kitabın sayfaları arasında dolaşırken bazen "ateşten gömlek" giydiğini hissedersiniz. Onun yanında bulunmak, bazen bir "gül bahçesi"ne adım atmak, bazen de "dikenli bir yolda" yürümek gibiydi. Onun keşfedilmesi zor yönleri vardı.

Bu parçaya göre Elif ile ilgili,

I. Duygusal

II. Gizemli

III. Zor anlaşılan

IV. Ulaşılması zor

özelliklerinden hangisi doğru değildir?

A) Yalnız II B) I ve III C) II ve IV
D) Yalnız IV E) II ve III

4. Görsel sanatlar, duyguların ve düşüncelerin tuval üzerinde ya da diğer materyallerle somut bir biçimde ifade edilmesine olanak tanır. Resim, heykel, grafik tasarım gibi disiplinler, bir sanatçının düşüncelerini, duygularını ve vizyonunu izleyicilere aktarmasını sağlar. Bu disiplinlerde, renk seçimi, form, kompozisyon ve malzeme kullanımı son derece kritiktir. Özellikle resimde, renklerin kullanımı izleyici üzerinde derin bir etki bırakabilir. Sıcak renkler genellikle enerji, hareket ve tutkuyu ifade ederken soğuk renkler sakinlik, hüzün ve derinlik hissi yaratabilir. Heykelde ise taşın soğukluğu ve sertliği, bronzun dayanıklılığı veya ahşabın sıcaklığı ve doğallığı heykelin mesajını ve duygusunu izleyiciye aktarmada etkilidir.

Bu parçaya göre,

I. Renk seçimi

II. Form

III. Kompozisyon

IV. Malzeme kullanımı

V. Eserin büyüklüğü

heykelde hangi unsur izleyiciye eserin duygusunu aktarmada en belirleyici unsurdur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Zamanla fark ettim ki edebiyatta abartılı, süslemelerle ya da karmaşık ifadelerle değil, sadelikle yakalanıyor. Özellikle ilk yazdığım öykülerde, basit bir şeyi anlatırken bile detaylı tanımlamalara, metaforlara ve benzetmelere başvuruyordum. "Güneş" demek yerine, "altın rengi göz alıcı ışıklar saçan gök cismi" gibi ifadeler kullanmayı tercih ediyordum. Bu durum, belki de okuru etkilemek için kullandığım bu dil, hikâyenin özünden uzaklaşmamıza sebep oluyordu. Sonra anladım ki sadelikle karmaşıklık arasında bir denge kurmak, en etkili anlatımı sağlar. Aşırıya kaçmadan, duyguları ve düşünceleri net bir şekilde aktarmak, yazarın en önemli görevlerindendir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle,

I. Edebî eserlerde sıkça benzetmelere yer verme eğilimi

II. Yazı dilinde sade ifadelere başvurma gerekliliği

III. Okurun dikkatini çekebilmek için dilde aşırılığa gitme

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

6. Bilinmezlik, bir sanatçı için aslında gerçek bir hazine olabilir. Bana göre, belirsizlik, belki de en önemli esin kaynağıdır. Ne yapacağımı kesin olarak bilmemek, bana özgürlük hissi veriyor. Bir ressam olarak sıklıkla tuvalin karşısına geçerim ama bazen de heykel yapmayı veya dijital sanatla uğraşmayı tercih ederim. Çünkü sanatın sınırsız olduğuna inanırım. İster bir çizim ister bir video çalışması; yaratıcılığımı nasıl ifade edeceğim konusunda hiçbir kısıtlama hissetmiyorum. Elbette, renklerle oynamaktan keyif aldığım için çoğunlukla resim yaparım ama bazen bir müziğin ritmi beni bir video çalışmasına itebilir veya bir materyalin dokusu heykel yapmam için ilham kaynağı olabilir.

Bu parçaya göre sanatçı hakkında,

I. Yalnızca belirli bir sanat dalında çalıştığı

II. Belirsizlikten esinlendiği

III. Sanatta özgürlüğü sınırsız bulduğu

IV. Her zaman aynı malzemeyle çalıştığı

V. Yaratıcılığını farklı yöntemlerle ifade etmeyi sevdiği

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

A) I, III, IV B) II, III, V C) I, II, IV

D) II, IV, V E) III, IV, V

7. Hayat, bir yolu aşmaktan ibarettir belki de. Var olma sebebimizi sorguladığımızda tıpkı bir gölge gibi bazen önce bizi takip eden, bazen de önümüzde seyreden sorularla karşılaşırız. Biz, insan olmanın getirdiği irade zayıflıklarıyla bu karmaşık evrende neden varız? Yaşadığımız her anın, atılan her adımın bir amacı olmalı mı? Belki de amacı aramak, anlamı kavramaktan daha değerlidir. Gerçekten de, kâinattaki yerimizi bulma çabamızın sonunda elde edeceğimiz cevaplar mı önemli yoksa bu çabayı sürdürüyor olmamız mı?

Bu parçadan hareketle insanın varoluşsal yolculuğuyla ilgili,

I. İnsanın kâinattaki yerini bulma süreci önemlidir.

II. Hayatta her anın bir amacı olması gerektiği kesindir.

III. Soruların varlığı, cevaplardan daha belirleyicidir.

IV. İnsan olmak, zaaflarla yüzleşmek demektir.

V. Anlam arayışı, bulunan cevaplardan daha değerlidir.

özelliklerinden hangileri söylenebilir?

A) I, III, IV B) II, IV, V C) I, III, V

D) II, III, IV E) I, II, IV

8. Bir romanın geniş kitlelere ulaşmasının ardında, edebî derinlikten çok daha fazlası yatar. Pek çok yazar, kurgusal bir evrende bireyin içsel yolculuğunu, toplumsal yapıyı, evrenin karmaşıklığını ve insan doğasının sınırlarını sorgulamaya çalışır. Ancak bu derin felsefi temalar, genellikle romanın hedef kitlesini sınırlar. Tersine, daha geniş kitlelere ulaşmak için bazen yazarlar, bu derin temaları daha erişilebilir hikâyelerle birleştirirler. Bu, romanın hem popülerlik kazanmasını hem de eleştirmenlerden övgü almasını sağlar. Fakat her popüler romanın derin bir edebî ve felsefi katmanı olduğunu söylemek de yanıltıcı olurdu. Bu karmaşıklık, birçok yayınevinin hangi eserleri basacağına karar verirken karşılaştığı en büyük ikilemlerden biridir.

Bu parçaya göre

I. Anlaşılırlık

II. Popülerlik

III. Eleştirmenlerden alınan övgüler

IV. Edebî derinlik

numaralanmış ifadelerden hangileri bir romanın yayınevi tarafından basılma kriterlerine etki eden faktörlerden değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II

D) II ve III E) III ve IV

Soru Analizi

Son altı yılda soru dağılımı

- ✓ 2018 – 4
- ✓ 2019 – 7
- ✓ 2020 – 4
- ✓ 2021 – 6
- ✓ 2022 – 10
- ✓ 2023 – 4

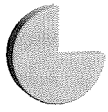
TAKTİK KÖŞESİ

Nelere Dikkat Etmeliyiz!

- Bu soru kalıbı ÖSYM'nin özellikle son yıllarda sürekli sorduğu soru kalıbıdır.
- Bu soru tarzında önce seçenekler okunur ve anahtar kelimeler belirlenir. Sonra parçaya geçilir. Anahtar kelimeler görüldükçe seçenekler elenir.

SORU KALIPLARI

- Bu parça ---- ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?
- Bu parçadan hareketle ---- ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

ÖRNEK

Müzik, insan ruhunu harekete geçiren evrensel bir dil olarak kabul edilir. Ancak bu dilin temelini oluşturan notalar ve ritimler, her kültürde farklı anlamlar taşır. Batı müziği, genellikle belirli bir nota dizilimi ve harmonik yapı üzerine kurulurken Doğu müziği yapıları ve kompleks ritimleriyle bilinir. Örneğin, bir Hint ragasının duygu derinliği ile bir Barok sonatın melodik zenginliği arasındaki bağlantıyı kurmak, yüzeysel bir dinleyici için oldukça zordur. Ancak her iki müzik formu da dinleyicinin ruhunu harekete geçirebilir ve onda derin duygusal tepkilere neden olabilir. Tabii ki dinleyicinin birikimi, müziğe olan ilgisi etkilenme düzeyinde belirleyicidir.

Bu parçadan müzikle ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

A) Farklı kültürlerde müzik, farklı nota ve ritim yapılarına sahiptir.

B) Batı ve Doğu müziği arasında teknik açıdan belirgin farklar vardır.

C) Doğu müziği, genellikle Batı müziğinden daha duygusaldır.

D) Müzik evrenseldir ve her kültürde insanları etkileyebilir.

E) Müziğin anlamı ve etkisi, dinleyicinin kültürel bilgisine bağlı olarak değişebilir.

ÇÖZÜM

Verilen parçada Batı müziği ve Doğu müziği arasındaki teknik farklardan bahsediliyor. Batı müziğinin belirli bir nota dizilimi ve harmonik yapı üzerine kurulu olduğu, Doğu müziğinin ise yapıları ve kompleks ritimleriyle bilindiği belirtiliyor. Ancak bu iki müzik türü arasında hangisinin daha duygusal olduğuna dair herhangi bir bilgi ya da yargı ifade edilmemiştir. Bu nedenle cevap C şıkkıdır.

1. Filmlerde fizik hataları zaman zaman yapılıyor. Peki, bir filmin bilim kurgu ya da fantastik olması bu yanlışları affedebileceğimiz anlamına geliyor mu? *Star Wars* ve *Superman* gibi birçok film serisinde fizik kurallarına bağlı bilimsel hatalar sıkça yapılıyor. Fizik kurallarının yanlış aktarılışı, filmlerin ve TV programlarının yapısına işlenmiş durumda. Hemen hemen her aksiyon filminde bir silahın ateşlenmesi vurulan kişiyi ayaklarından kaldırmaya yetecek güçte geri tepmeye neden oluyor. Gerçek şu ki Newton'un üçüncü yasasına göre eğer mermi tabancadan birini ayaklarından kaldıracak kadar kuvvetle çıkarsa ateş edene de aynı kuvveti uygulamalıdır. Ateş edeni ya fırlatacak kadar güçlü bir tepme olmalı ya da bileğini kıracak kadar. Yanlış fizik kuralları sadece aksiyon veya bilim kurgu türleriyle sınırlı değil. Astrofizikçi Neil De Grasse Tyson, James Cameron'ın *Titanic* filmini izlerken batmakta olan geminin üzerindeki gökyüzündeki yıldızların coğrafi konumu nedeniyle yanlış olduğunu fark etti.

Bu parçaya göre Newton'un "üçüncü yasası" aşağıdakilerin hangisinde belirtilmiştir?

A) Aynı kuvvet aynı sonuçları doğurur.
B) Hareketin şiddeti, mesafeyi etkiler.
C) Kuvvet arttıkça cismin hareketi de artar.
D) Cismin hızı, çarpma kuvvetinden bağımsızdır.
E) Her hareketin eşit ve zıt bir tepkisi vardır.

2. **Müzik tercihleri, yaşlandıkça değişime uğruyor!**

İnternetten müzik dinleme hizmeti sunan bir şirketin yeni araştırması, keşfetme isteğimizin ve keşfettiğimiz müzik parçalarının yaşla beraber değişebildiğini gösteriyor. Bu müzik şirketi müziği nasıl dinlediğimizi ve bu alışkanlıkların zamanla evrimleşip evrimleşmediğini daha iyi anlamak istiyor. Dijital müzik şirketinde çalışan araştırmacılar, bazı cevaplara ulaşmak için epey çaba sarf etmişler. Yapılan çalışmada yüzde 72 oranında, kullanıcı davranışlarının zamanla değişme eğilimi sergilediğini gören şirket, genç kullanıcıların genel olarak daha az içerik keşfetse bile yaşı büyük kullanıcılara göre daha çeşitli içerikler keşfettiklerini görmüş. Toplanan verilere göre genç kullanıcılar, geniş bir müzik yelpazesini dinleme eğilimi gösteren "genel tekrarcı tüketiciler".

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kanıtlanamayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.
B) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlılıkları bulunmaktadır.
C) Farklı nitelikteki insanların eğilimleri karşılaştırılmaktadır.
D) İstatistiki verilerin gerçeği yansıtmadığı ortaya koyulmaktadır.
E) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.

3. Yapılan bir deneyde, farelerle dolu bir kafesin kapağı kapatılır; sonra üzeri hiç ışık almayacak bir şekilde siyah bir örtü ile tamamen örtülür. Bu sayede karanlık bir ortam oluşturulur. Denek farelerine verilen yiyecek önce düzensizleştirilir, zamanla yaşamsal sorun yaratacak kadar azaltılır. Değişik aralıklarla kafesin içine güçlü hoparlörler ile yüksek desibelde tehdit unsuru kedi sesleri verilir. Bu uygulama on beş gün devam ettirilir. On beş gün sonra kafesin üzerindeki örtü kaldırılır. İki saat süreyle farelere normalleşme için zaman verilir. Bu süre sona erdiğinde kafesin kapağı açılarak davranışları gözlenmeye başlanılır. Farelerin yarısına yakını bir müddet uyum problemi yaşamasına rağmen bir süre sonra toparlanarak yeni oluşan durum karşısında uyum eğilimi gösterir ancak geride kalan yarıdan fazlası tereddütsüz, açık kapaktan kendilerini süratle aşağı atarak bir nevi ölüme gider. Bu deney defalarca tekrarlanır ve her seferinde sonuç aynı olur.

Bu parçadaki deney, insanlara uyarlandığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Nüfusun kontrolsüz bir şekilde azalması, sınırlı sayıdaki besinlerin paylaşılamamasından ileri gelir.
B) Gelişmemiş ülkelerde görülen intiharlar, artan nüfusla kaynakların tükenmesine bağlıdır.
C) Aidiyet duygusuyla birbirine bağlı insanlar arasındaki uyum, çevresel etkenlerle zamanla kendiliğinden kaybolur.
D) Bir toplumda görülen intihar vakaları, ortamın tehdit unsurlarına bağlı olarak artış gösterir.
E) Davranışsal bozukluklara bağlı gelişen intiharların kökeninde sosyal çevreyle ilgili uyum sorunları vardır.

4. "AschDeneyi"nde, bir grup üniversite öğrencisi ve önceden belirlenmiş aktör grup yer alıyor. Deneye katılacak olan üniversite öğrencilerine bir görüş testine girecekleri söyleniyor. Bir masa etrafında toplanan gruba öncelikle farklı boyutlarda 3 çizginin bulunduğu bir resim gösteriliyor. Daha sonra başka bir referans çizgi gösteriliyor ve referans çizgiyi ilk resimdeki 3 çizgi arasından bulmaları isteniyor. Bu sorular birkaç etap boyunca soruluyor. Başlarda doğru cevap veren aktör grup yanlış cevap vermeye başlıyor. Deneyden haberi olmayan katılımcı ise doğru cevabı gayet açık bir şekilde gördüğü ve bildiği hâlde gruba uymak adına yanlış cevabı veriyor.

Bu parçada söz edilen deneyin yapılma amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumsal birlikteliği sağlayan unsurları irdelemek
B) Birlikte yaşayan insanlar arasındaki uyumu tespit etmek
C) Gördüklerimizle duyduklarımız arasındaki farkları ortaya koymak
D) Mekânın görülen şekiller üzerindeki etkisini ölçmek
E) Verdiğimiz kararlarda çevrenin etkisi ve baskısını açıklamak

5. Ülkemizdeki şehirlerde, kasabalarda yaygın bir ev tipi vardır. Dış cephesi delikli tuğladan yapılmış, sıvasız, yarım kalmış evler, apartmanlardır bunlar. Evi yapan, tuğladan duvarları örmüş; kapıyı, pencereyi takmış; çatıyı tamamlamış; sıvayı, boyayı, badanayı ise eksik bırakmıştır. Bazılarının çatıları da yoktur, ilerde bir kat çıkabiliriz düşüncesiyle ucunda demirleri gözüken beton direkler açıkta bırakılmıştır. İlk bakışta tamamlanmadığı izlenimini veren bu evlerde aslında resmen yaşanmaktadır; bacaları tütmektedir; balkonlarında çamaşırlar asılıdır; kapı numaraları, elektrik, su abonelikleri vardır. Ama bu evler uzun yıllar, belki yıkılıncaya kadar bu hâlde kalacaktır. Bu evler niçin böyledir? Belki göçebe kültürün tam yerleşememe alışkanlığından ötürü, belki masraftan kaçınmak için, belki de yaşama tam yerleşememenin bilinçli olmadan sergilenen somut bir göstergesi oldukları için bu evler yarımdır.

Bu parçadan hareketle evler ve konutlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Ülkemizdeki konut tipleri, insanların yaşama bakış açılarını yansıtır.
B) Evlerin yarım bırakılması, göçebe kültürün devam etmesindendir.
C) Yaşanılan ortam, aslında insanların geçmiş yaşantılarıyla aynı doğrultudadır.
D) İnsanların yaşam şekilleri evlerinin mimari yapısıyla doğrudan ilişkilidir.
E) Ülkemizdeki evlerin aynı olması, kültür ögelerinin her yerde aynı olmasındandır.

6. İngiltere'deki British Museum'da bulunan ve MÖ 3000 yılına tarihlenen bir mektubun, reklam türünün ilk olduğu düşünülüyor. Babilli, Mısırlı ve Antik Yunanlı tüccarlar sattıkları malların reklamını yapmak için sokak tellallarını kullanmışlardır. Roma ve Yunan şehirlerinde, taş üzerine boyanmış çeşitli malların, sirklerin ve gladyatör yarışmalarının ilanları buna örnek olarak gösterilebilir. Orta Çağ İngiltere'sinde sokak tellalları malların satışının reklamını yapmak için kullanılırdı. Daha sonra, 15. yüzyılın sonlarında İngiltere'de matbaa olmadığı için 'posterler' elle yazılmıştır. Sesle başlayan reklamcılık, marka ve amblemlerin gelişmesiyle çeşitli mecralara yönlendirildi. Orta Çağ boyunca zanaatkâr loncaları kalite kontrolüne öncelik verdikçe markalaşma önem kazanmıştır.

Bu parçada reklamcılıkla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Reklamcılığın ilk örneğinin İngiltere'de ortaya çıktığı düşünülmektedir.
B) Gladyatör yarışmaları için reklamlar yayımlanmıştır.
C) Sesli reklamcılık Babil ve Mısır'da mal satmak için kullanılmıştır.
D) Ticaret loncaları alışverişi başka bir boyuta taşımıştır.
E) Antik Yunan ve Roma'da reklamcılık sadece malların tanıtımı için yapılmamıştır.

7. Zihin okuma, bilim kurgunun favori konularındandır. Teknolojik gelişmelerse bu konuyu kurgudan gerçekliğe taşıma yönünde ilerliyor. Geçtiğimiz yıl yapılan araştırmalarda zihin okumanın gerçekleştiği üç deney yapıldı. Her ne kadar iletilen bilgiler basit motor hareket komutları olsa da bu heyecan verici bir gelişme. Şubat ayında Duke Üniversitesinden araştırmacılar iki laboratuvar faresinin beynini birbirine bağladı. Deneyde farelerden biri, iki kaldıraçtan sağdakine ya da soldakine bastığında korteksindeki bir elektrot, bir sinyal yakaladı. Araştırmacılar bu sinyali, sinyal atımlarına dönüştürdü ve bu atımlar da internet üzerinden, başka bir farenin korteksine yerleştirilmiş olan elektrota iletildi. Sinyali alan fare, denemelerin %64'ünde doğru kaldıraca bastı.

Bu parçadan hareketle zihin okuma ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Teknolojideki ilerlemelerle birlikte gerçeğe dönüşmeye başlamıştır.
B) Son bir yıl içinde hakkındaki bilgilere ulaşmak için üç deney yapılmıştır.
C) Yapılan deneylerde, varlığına dair azımsanmayacak oranda bulgular elde edilmiştir.
D) Gerçekten var olup olmadığını anlamanın en iyi yolunun fare deneyi olduğuna karar verilmiştir.
E) Fare deneyiyle, elektrot sinyallerinin ölçümü sayesinde gerçek olduğuna dair veriler elde edilmiştir.

8. Bear Grylls'i ünlü maceralarından ve hayatta kalma belgesellerinden tanıyoruz. Vahşi doğada ana hedefimiz hayatta kalmaktır. Sayısız belgesel ve kitabında Grylls, kendi deneyimlerine dayanarak hayat kurtaran tavsiyeler veriyor. Elbette kendi maceralarına bizi dâhil ederken yeni maceralara da teşvik ediyor. Macera ustasının kalemi eline aldığı yer de burasıdır. Beck Granger karakteri üzerinden bir dizi kitapla bizi yollara düşürüyor. Serinin ilk üç kitabı hâlihazırda yayımlanmıştır. Bunlar; Alaska'nın ıssız dağlarında geçen bir yolculuğu konu alan *Kurt Yolu*, Sahra'nın kumullarında geçen bir macerayı konu alan *Çöl Akrepleri* ve Sumatra'nın gizemli ormanlarında kaybolmayı konu alan *Kaplan İzleri*'dir.

Bu parçadan hareketle Bear Grylls ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) İzleyenlerinde doğaya yönelme konusunda istek uyandırdığı
B) Doğa ve insan arasındaki mücadeleyi tasvir ettiği
C) Maceralarını başka bir karakter aracılığıyla okuyuculara aktardığı
D) Eserleriyle maceraperest insanları zorlu arazilere davet ettiği
E) Doğanın acımasız yönlerini gözler önüne serdiği

9. İnsana meşguliyet lazım. Fiziksel ya da zihinsel meşguliyet, kişinin meşrebine göre. Meşguliyetin olmaması insan için büyük bir sorundur ya da sorun olmaya gebedir. Ancak okumak sadece kendimizi meşgul etmek, "oyalanmak" için değil, duyum almak, aldığımız duyumlarla var olduğumuz hissini biteviye yinelemek için de ideal bir eylemdir. Hatırlanacağı gibi, Descartes da "düşünme"yi "var olma"nın kanıtı olarak gösterir. Ve okumak sürekli surette ihtiyaç duyduğumuz meşguliyetin, fiziksel ya da zihinsel duyumun mahiyetinin belirlenmesinde nispeten belirleyici, etkin olabileceğimiz bir eylemdir. Ayrıca başka düşüncelere, başka tecrübelere doğrudan ulaşabilme, onlara dair bilgi edinme araçlarımızın en güzidesi, en hızlısıdır okumak. Diğer yandan okumak bizi bizden uzaklaştırır, uzaklaştırmalıdır. En azından bir süreliğine. Tekrar hasretle dönebilmek için kendimize. Bizden gayrı kimlerin olduğunu, olmuş olduğunu, bu "başkaları"nın bizden önce neler söylediklerini, neler yaşadıklarını, nasıl yaşadıklarını öğrenmenin en kestirme ve belki de en güvenilir yoludur.

Bu parçada "okumak" **ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Tecrübe edinmemizde yararlı olduğu
B) Fiziksel ve zihinsel meşguliyet sağladığı
C) Var olma hissi uyandırdığı
D) Başkalarının dünyasını bize açtığı
E) Farklı düşünceleri benimsettiği

10. Madenî paraların geçmişi MÖ 600'lü yıllara kadar dayanıyor. Geçmişte madenî paralar altın ve gümüş gibi değerli madenlerden üretiliyor ve dövülerek şekillendiriliyordu. Zamanla ticaretin gelişmesine bağlı olarak madenî paraya talebin artması, darphanelerin daha hızlı üretim yapmasını zorunlu hâle getirdi. Ancak üretim elle yapıldığı için bu süreçte şekli çok düzgün olmayan düşük kalitede madenî paralar üretildi. Bu durum sahte ve kenarları yontulmuş paraların fark edilmesini zorlaştırıyordu. Bu sorunun üstesinden gelmek için geliştirilen yöntemlerden biri madenî paraların makineler kullanılarak üretilmesiydi.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Bir yeniliğe bağlı olarak ortaya çıkan sorunlar, yeni gelişmelerle çözüme kavuşur.
B) Herhangi bir sistemin tıkanması, insanları farklı ve kolay olan alanlara iter.
C) Bir nesnenin orijinal olması, kusursuz ve benzersiz yapılmasına bağlıdır.
D) Taklit ve hilelerle elde edilen her ürün, eninde sonunda kendisini belli eder.
E) Para, tarih boyunca güç kazanmanın en büyük aracı ve sembolü olarak görülmüştür.

11. Gözdeki koni hücreler dalga boyuna duyarlı bir ışık alıcısı gibi çalışıyor. Bu hücreler retinada, gözün hemen arkasında bulunmaktadır. İnsanların çoğunda üç tip koni hücre var. Bazılarımızdaysa sadece iki tip bulunuyor. İki tip koni hücresi olanların büyük çoğunluğu erkektir. Çünkü bu sayıyı belirleyen gen, cinsiyet kromozomlarında yer alıyor. Bir kısmımızdaysa tek tip koni hücre bulunuyor. İşte, buna renk körlüğü denmektedir. Son gruba ise çok nadir rastlanıyor olsa da dört tip koni hücreye sahip olan insanlar mevcut. Bu genelde kadınlarda rastlanan bir durum. Eğer dört tip koni hücreniz varsa kimsenin göremediği ara renkleri net bir şekilde algılayabilirsiniz. Ama gördüğünüz renklerin neye benzediğini ya da dünyanın size nasıl göründüğünü bilemiyoruz. Çünkü bunu açıklamaya çalışan insanlarda aktarımların hepsi öznel oluyor.

Bu parçadan renkler ve renklere bakışı etkileyen genetik faktörlerle ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Renk körlüğü bulunan insanlarda sadece bir tür koni vardır.
B) Kadınlarda dört tip koni hücre olması, ara renkleri net bir şekilde algılamasını sağlamaktadır.
C) Gözdeki koni hücreleri gözün hemen arkasındaki retinada bulunur.
D) İki tip koni bulunmasını belirleyen gen, sadece erkek cinsiyetinde yer almaktadır.
E) Dört çeşit koniye sahip insanların gördüğü ara renkler yoruma açıktır.

12. Yapılan bir çalışmada, daha önce "sürekli" olduğu düşünülen uzay, küçük birim hücrelere bölündü. Daha sonra kuantum fiziğinin ilkelerini yani uzay-zamanı tanımlayan görelilik kuramı bu temel hücrelere uygulandı ve iki kuram birbirine bağlamaya çalışıldı. Araştırma ekibi, uzayın bu yapı taşlarından (temel hücrelerden) oluştuğunu ve genişleyen bir evren gibi geliştiğini söylüyor. Bu çalışmada, "grup alan teorisine" dayalı bir yaklaşım kullanıldı ancak sonuçlar "döngü kuantum kütle çekimi" veya "tensor modelleri" gibi diğer yaklaşımları kapsayacak şekilde genişletilebilir.

Bu parçada söz edilen araştırmayla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Sonucunda uzayın sürekli genişleyen bir yapıya sahip olduğu anlaşılmıştır.
B) Uzayla ilgili bilgi toplamak için birkaç teori uygulanmıştır.
C) Uzay, temel hücrelerden meydana geldiği kanısını ortaya çıkarmıştır.
D) Bazı gerçekleri belirlemede Kuantum fiziği kullanılmıştır.
E) Uzay-zaman teorisi öneren ilk çalışmadır.

1. Gerek kılık kıyafetleriyle gerekse de cesaretleriyle savaş meydanlarında korku salan "Deli" birliklerinin ortaya çıktığı ilk tarihe dair net bir bilgi mevcut olmasa da 15. yüzyılın sonlarından itibaren ortaya çıktıkları ve esas itibarıyla 16. yüzyılda devlet tarafından istihdam edildikleri bilinmektedir. Adlarına yaraşır şekilde savaşan bu savaşçı grubun Osmanlı tarihinde savaş yeteneklerini sergilediği ilk muharebe, 1444 yılında Papalık önderliğindeki Haçlılara karşı yapılan Varna Savaşı'dır. Bu tarihten itibaren Osmanlı tarihinde iyice yer edinen "Deliler" birer bölük hâlinde beylerin çevresindeki muhafız birlikler olma sürecine evrildi, sonraları ise sayılarının artması üzerine korkunç bir savaş unsuru hâline dönüştü. Bazı tarihçiler tarafından gönüllü serhat kulu olarak görülen Deliler, 19. yüzyıla kadar önemli bir savaş unsuru olarak hizmet verdi. II. Mahmut'un reformlarıyla beraber merkeziyetçi politikanın gereği olarak 1829 yılında bu efsanevi grup lağvedilerek tarihin tozlu raflarına kaldırıldı.

Bu parçada söz edilen askerî birlik ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Merkezî otoriteyi sarsacak bir güce eriştikleri
B) İlk savaşlarını Haçlılara karşı verdikleri
C) Devlet tarafından organize bir gurup hâline getirildiği
D) Savaş alanında üstünlük sağladıkları
E) Devlet politikası gereği ortadan kaldırıldığı

2. Yaşamı süresince Da Vinci'nin sayısız mühendislik fikrinden, üzerinde çalıştığı onca "teçhizat"tan pek azı hayata geçebildiğinden o dönem kafasında tasarladıkları konusunda ancak defterleri sayesinde bilgi sahibi olabiliyoruz. Da Vinci'nin defterlerini dijital ortama taşıyan Victoria ve Albert Müzesinin paylaştığı metin, Da Vinci'nin not tutma şeklinin başka hiçbir sanatçıya benzemediğini vurguluyor. "Kimse kağıdı onun gibi kullanmamıştır." deniyor bu metinde. Sıradan bir göz için anlam çıkarmanın hayli zor olduğu, 16. yüzyıl İtalyancasıyla yazılan, harflerin "sağdan sola doğru" aktığı bu sayfaların üzerinde eskizler, notlar ve diyagramlar bir araya gelerek farklı bir nitelik kazanıyor. Da Vinci'nin defterlerinin tüm zamanların en değerli kitapları arasında yer almasının boşuna olmadığını anlıyorsunuz.

Bu parçada söz edilen dijital defterle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Da Vinci'nin not tutma şekli hakkında bilgi vermektedir.
B) Da Vinci'yi başkalarından ayıran özellikleri olduğunu belirtmektedir.
C) Farklı türde çizimlerin bir araya geldiği notları içermektedir.
D) 16. yüzyıl İtalyancasına dair bilgiler sunmaktadır.
E) Da Vinci'nin gün yüzüne çıkmamış tasarımlarını aktarmaktadır.

3. Okullarda dil ve edebiyat derslerinde nicelik ve nitelik gözetmeksizin öğrencilerin öncelikle yazmaları, her ders ve etkinliğe uygun olarak teorik bilgilerden sonra sürekli not almaları sağlamalıdır. Öğrencilerin tüm ders ve konularda kompozisyon yazmaları, gördüklerini, hissettiklerini ve düşündüklerini yazmaları genel kabul görmüş bir eğitim ve öğretim ilkesi olmalı; bu beceri, eğitimin her kademesinde teşvik edilmelidir. Çünkü öğrenciler ancak bu şekilde düşüncelerini şekle sokabilir ve yaratıcı olabilirler. Bu nedenle öğrencilerin yazma alışkanlığını geliştirmeleri zorunludur. Yazma alışkanlığı geliştirilmeden okuma alışkanlığı kazanılamaz. Batı'nın gelişmiş dünyasında, bu öğrenme ilkesine yüzyıllardır büyük önem verilmiştir. Böylece ülke halkı okuma alışkanlığını geliştirebilmiştir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi öğrencilerin yaratıcı olması için yapılması gerekenlerden biri <u>değildir</u>?

A) Öğretimin her kademesinde, duygularını yazmalarına yardımcı olmak
B) Okulda, özellikle belirli derslerde yazma çalışması yapmak
C) Eğitim kurumlarını Batı tarzı okullara göre şekillendirmek
D) Çeşitli konularda düşüncelerini ileten denemeler yazdırmak
E) Bilginin ön planda olduğu derslerde not almasını veya yazmasını sağlamak

4. Yılda 5,5 milyon kişinin 68 milyon kitap ödünç aldığı Finlandiya'da, kütüphaneler hayatın ayrılmaz bir parçası. Bu veriler bile ülkenin neden Oodi gibi modern kütüphanelere sahip olduğunu gösteriyor. Avrupa'nın en modern kütüphanesi olarak kabul edilen bu saray gibi yapı; onu dünyadaki diğer büyük kütüphanelerden ayıran, insan merkezli ve yaratıcı bir sisteme sahiptir. Oodi'de amaç, gerçekten üretken bir zaman geçirmektir. Kütüphane de bunun için eşsiz araç olarak kabul edilir. Burası, size istediğiniz şekilde hizmet vermek için işlevsel ve yaratıcı bir şekilde tasarlanmıştır. İlham veren atmosferi, seyir koltukları, farklı konseptlere göre tasarlanmış odaları, dünyanın birçok dilinde kitapların bulunduğu dev bir kütüphanesi, laboratuvarları, kayıt odaları ve çok daha fazlası... Kütüphanenin toplam alanı 17 bin metrekaredir. 54 çalışanı ve toplam 100 bin kitabı bulunmaktadır.

Bu parçada adı geçen Oodi Kütüphanesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>söylenemez</u>?

A) Bünyesinde farklı alanlara ait bölümler barındırır.
B) Yaratıcılık faaliyetlerini geliştirmeyi hedefiyle düzenlenmiştir.
C) Kuruluş ilkesiyle diğer kütüphanelerden farklı konumdadır.
D) Bulunduğu ülkenin okuma kültürünü yansıtmaktadır.
E) Görünüşü itibarıyla tüm kütüphanelerden ayrılır.

5. Alışveriş merkezlerinde her şey zamanın sorgulanmadan akıp gitmesi için tasarlanmış. Orada hava hiç kararmaz, etrafta saat göremezsiniz, akşam serinliğini duymanız ise imkânsız. Bu tatlı tuzaklara gönül rızası ile düşen insanlar, tüketim ve mutluluk ilkesini benimseyerek burada saatlerini geçirebiliyor. Dünyanın her yerinde hemen hemen aynı özellikte inşa edilen alışveriş merkezleri, dışarıdaki hayattan bağımsız, geniş iç hacmi, şeffaf asansörleri ve labirenti andıran koridorları ile içeri gireni âdeta büyüler. Sokaktan son derece farklıdır; yazın serin, kışın sıcak, rahat, temiz ve güvenlidir. Bu durum insanları cezbeder. Merkezi dolaşan insanlar kendilerini yabancı bir ülkenin modern sokaklarında gibi hissettiklerini söyler. Burada ısı ve ışıklandırmadan çevredeki bitkilere kadar her şey kontrol altında tutulur. Aniden bastıran yağmur, bunaltıcı sıcaklar ya da geçmek zorunda olduğunuz sokakta yapılan altyapı çalışmalarına burada rastlanmanız imkânsızdır. Bütün alışveriş merkezlerinde yürüyen merdivenlerin inişi ayrı yerde, çıkışı ayrı yerdedir. Yani merdivenler birbirine oldukça uzaktır. Burada amaç müşteriyi hem merkezde daha çok tutmak hem de müşterilerin bir merdivenden diğerine geçerken o hizadaki mağazalara girmelerini sağlayıp ilgisini çekmektir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi alışveriş merkezlerinde ticari amaçla yapılan uygulamalardan biri olamaz?

A) İnsanların rahat etmelerini sağlayacak geniş iç mekânlar sunmak
B) Kişilerde huzursuzluğa yol açacak unsurları gidermek
C) Daha çok mağazanın görülmesini sağlamak için yürüme mesafesini arttırmak
D) İnsanların zaman algısı üzerinde oynamalar yapmak
E) Başka ülkelerdeki yerleşim yeri modellerini örnek almak

6. İstanbul'un ne zaman adı geçse sanki şehrin üzerinden ince bir lodos geçer de herkesin zar zor içinde tuttuğu kelimeler ortaya saçılıverir. Şehre dair ne hissettiklerimiz ne de söyleyeceklerimiz biter ama hep insan olmanın o görünmez duvarlarına toslar kalırız. Senelerce bu kadim şehrin sokaklarında dolaşan romanları, öyküleri, şiirleri okuduk ve İstanbul dendiğinde aklımıza belki hep aynı kalemler geldi. Oysa İstanbul'un bizden daha "cesur" sakinlerinin hikâyeleri, belki de asıl duymamız gerekenlerdir. Özellikle de şehrin bu kadar keskin biçimde değiştiği bir dönemde.

Bu parçaya göre İstanbul'la ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) İklimsel olaylara bağlı olarak ifade edildiği
B) Farklı türde eserlerde konu olarak işlendiği
C) Yıllarca aynı yazarların eserlerinde işlediği
D) Bazıların yaşam öyküleriyle bağlantısı olduğu
E) İnsanların kendisiyle ilgili söylemek istediği birçok şey olduğu

7. Özgürlük ve umut etmek üzerine yapılan *Esaretin Bedeli*'nin, yakaladığı başarıyla *Baba* ve *Star Wars* gibi filmlere rakip olacağını hiç kimse tahmin edemezdi herhâlde. *Esaretin Bedeli*, Stephen King'in *Different Seasons* kitabındaki kısa bir hikâyeden uyarlanmıştır. Kitapta Red karakteri; kızıl saçlı, orta yaşlı bir İrlandalı olarak tasvir edilir. Ama filmde Red'i Morgan Freeman oynar. Daha önce siyah tenli bir İrlandalı dünyada var olmadığı için bu durum biraz tuhaftır. Zaten Andy de Red ile ilk tanıştıklarında "Neden sana Red diyorlar?" diye sorar. O sahnede Morgan Freeman bir kurnazlık yaparak bu durumun garipliğine vurgu yapmak için "Belki de İrlandalı olduğum için." der ve hafiften kameraya bakar gibi yapıp gülümser. *Esaretin Bedeli* bir hapishane filmi olsa da filmin ana teması özgürlük ve umut üzerinedir. Çünkü film bize, müebbet hapis bile yeseniz, çok kötü şartlarda zorbalığın her türlüsüne de maruz kalsanız umut etmekten asla vazgeçmemelisiniz mesajını verir. Andy'nin Red'e yazdığı mektupta da vurguladığı gibi: "Unutma Red, umut iyi bir şeydir." Ama yönetmen filmin umut üzerine olduğunu ısrarla vurgulamak için filmi de bu kelime ile bitirmiş.

Bu parçada *Esaretin Bedeli* adlı filmle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Önemli birçok filmi geride bırakmıştır.
B) Esere bazı göndermeler yapılmıştır.
C) Belli kavramlara yönelik mesajlar içermektedir.
D) Senaryo dışında gelişen replikler vardır.
E) Uyarlandığı eserden farklı görünüşte karakter mevcuttur.

8. Casusluk dâhil pek çok işin altından başarıyla kalkan Daniel Defoe, daha çok *Robinson Crusoe*'dan tanıdığımız bir yazar. Eserlerinde 17 ve 18. yüzyıl Londra'sını yansıtan Defoe, İngiliz roman geleneğinin öncülerinden biri olarak da biliniyor. Kalemi mükemmel olmaktan uzaktır ancak çizdiği yolu takip edenlerin sayısı göz önüne alındığında bu büyük bir sorun değildir. Yazarın 1722'de yayımlanan eseri *Veba Yılı Günlüğü*'nün kurgu olup olmadığı hâlâ tartışılsa da okunduğunda tüyler ürpertici bir gerçeklik hissi yaratıyor. Elbette bu algı tesadüfen oluşmuyor ve metnin Defoe'nun amcası Henry Foe'nin günlüklerinin toplanmasıyla oluşturulduğu söyleniyor.

Bu parçada Daniel Defoe ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İnsanların en çok bildiği eseri, *Robinson Crusoe*'dur.
B) Yazarlık yeteneği açısından yeterince iyi olmadığı düşünülmektedir.
C) *Veba Yılı Günlüğü* adlı eserini amcasının günlükleriyle oluşturmuştur.
D) Kendinden sonra gelen yazarları etkilemeyi başarmıştır.
E) İngiliz edebiyatının belirgin özelliklerini yansıtan bir yazardır.

1. Descartes, insanın kendi varlığını sorgulaması gerektiğini savunur. Ona göre, her şeyi şüpheyle karşılamak ve temelde var olan gerçekleri keşfetmek, bireyin kendini ve çevresini daha iyi anlamasına olanak tanır. "Düşünüyorum, o hâlde varım." ilkesiyle, insanın kendi düşüncesinin farkında olmasının, onun var olduğunun en kesin kanıtı olduğunu öne sürer. Ancak bu, sürekli bir içsel sorgulama gerektirir. Dışsal koşulların etkisi altında kalan birey, gerçek benliğini ve düşüncelerini göz ardı edebilir. Bu durum, insanın sadece dışsal etkenlere bağlı olarak hareket etmesine ve kendini gerçek anlamda tanıyamamasına yol açar. Dolayısıyla, bireyin içsel bir yolculuğa çıkarak kendi varlığını sorgulaması, gerçek anlamda özgürlüğe ve bilince ulaşmasını sağlar.

Bu parçaya göre, Descartes'ın düşüncelerini benimseyen bir bireyin, "dışsal koşulların etkisi altında kalan insan"la ilgili aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

A) Dış etkenlere bağlı olarak hareket ettiği için kendini gerçekten tanıyamaz.
B) İçsel sorgulama yapmadan varlık sebeplerini tam anlamıyla kavrayamaz.
C) Kendi varlığını sorgulamadan gerçek anlamda özgürlüğe ulaşması zordur.
D) Düşüncelerinin farkında olmadığı için gerçek anlamda var olduğunu savunabilir.
E) Sürekli bir içsel sorgulama ile gerçek benliğini keşfetme yolunda ilerler.

2. Estetik anlayışı, bireylerin sosyal ve kültürel etkenlere bağlı olarak değişkenlik gösterebilir. Tarih boyunca farklı toplumlar ve kültürler, güzellik anlayışını değişik parametrelerle tanımlamışlardır. Bazı kültürlerde basitlik ve sadelik güzellik olarak kabul edilirken diğerlerinde detaylı ve karmaşık yapılarda estetik bir üstünlük aranır. Günümüzde ise teknolojinin de etkisiyle dijital sanatlar, estetik algının sınırlarını zorlamaktadır. Ancak her ne kadar estetik algı değişiklik gösterse de toplumlarda bir bütünlük arayışı ve estetik değerlerin korunma isteği her dönemde var olmuştur.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi estetik anlayışın değişiminde etkili olan faktörlerden biri değildir?

A) Bireysel deneyimler ve yaşantılar
B) Toplumsal bütünlük arayışı
C) Kültürel etkenler ve geçmişten gelen gelenekler
D) Teknolojik gelişmeler ve dijital sanatlar
E) Ekonomik seviye ve yaşam standartları

3. Eski Yunan'da, heykeltıraşların mükemmel insan formunu yakalamaya yönelik çabaları, o dönemin sanat anlayışını belirlemiştir. Bu anlayış, bedeni idealize ederken bireyin fiziksel yapısını dönemin estetik değerlerine göre yeniden şekillendirmeye çalışmıştır. Ancak bu çabalar zamanla eleştirilere maruz kalmıştır. Birçok filozof ve sanat eleştirmeni, insan formunun bu kadar idealize edilmesinin gerçek insan deneyiminden ve doğasından uzaklaşılmasına neden olduğunu savunmuştur. Onlara göre, bu tür bir idealizasyon, insanın kusurları ve eksiklikleriyle yüzleşmesini engeller. Yine de bu heykeller zamanla antik dünyanın mükemmeliyetçiliğinin ve estetik değerlerinin simgesi hâline gelmiştir. Bu heykeller, insanın bedenine yönelik bakış açısını ve estetik anlayışını şekillendiren önemli etmenlerden biri olmuştur.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

A) Estetik değerler tarihsel süreç içerisinde değişkenlik gösterebilir.
B) Sanatta mükemmeliyetçilik, zamanla evrilen bir kavramdır.
C) İdealize edilen insan formu, her zaman gerçeği yansıtmaz.
D) Sanatta fiziksel mükemmeliyet, bireyin ruhsal derinliğini göstermez.
E) Sanat, bireyin kusurlarını gizlemek için bir araç olarak kullanılmamalıdır.

4. Bilinç akışı tekniği, yazarların karakterlerinin iç dünyalarını, düşüncelerini ve duygularını, bilinçlerinin doğal akışıyla, mantıksal sıralama olmadan aktardığı bir yazım tarzıdır. Bu teknikle yazılmış eserlerde karakterlerin iç sesleri kesintisiz olarak aktarılır ve zaman kavramı sık sık değişkenlik gösterir. James Joyce'un *Ulysses* adlı eseri, bu tekniğin mükemmel bir örneğidir. Roman boyunca, karakterlerin iç dünyalarına derinlemesine dalınır ve okur, karakterlerin geçmiş, şimdiki zaman ve gelecekle ilgili düşünceleri arasında gidip gelir. Felsefeci Bergson, bu tür bir zaman algısını "içsel zaman" olarak tanımlar ve bunu "Geçmişle şimdiki zaman arasındaki sürekliliği ve bireysel deneyimin sürekli akışını" ifade eden bir kavram olarak ele alır.

Bu parçada içsel zaman kavramı aşağıdakilerden hangisini ifade etmek için kullanılmıştır?

A) Karakterlerin düşüncelerinin kesintisiz aktarılmasını
B) Zaman kavramının objektif olmadığının altını çizmesini
C) Karakterlerin iç dünyalarının detaylı bir şekilde betimlenmesini
D) Bireysel deneyimin ve bilincin sürekli değişimini
E) Geleceğin ve geçmişin aynı anda yaşanmasını

5. Vincent van Gogh, post-empresyonizmin en bilinen temsilcilerinden biri olarak sanat tarihine damga vurmuştur. Özellikle fırça darbeleriyle tuvale yansıttığı tutkulu renkleri ve doğayla insan arasındaki derin bağlantıyı resmedişiyle tanınır. Ancak onun yaşadığı dönemdeki halkın ve eleştirmenlerin eserlerine karşı pek de sıcak bakmadığı bilinir. Dönemin hâkim sanat anlayışı, Van Gogh'un öncülük ettiği yeni yaklaşımlara uzak durmuş ve bu yeni tarzı yeterince anlamlandıramamıştır. Ancak bu direnç zamanla yerini kabullenişe bırakmıştır. Van Gogh'un eserlerine günümüzde milyonlarca insanın hayranlıkla baktığı düşünülürse dönemin eleştirmenlerinin yanılgısı daha da belirginleşir. Eserlerinin enerjik dokusu, izleyende hem bir içsel yolculuk hissi uyandırır hem de birçok insana resmin sadece göz zevkini tatmin etmek için değil, aynı zamanda ruhu beslemek için de var olduğunu hatırlatır.

Bu parçaya göre Vincent van Gogh'un sanat anlayışını ele alan bir kişinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenmez?

A) Van Gogh'un resimleri bireye, doğa ve insan arasında derin bir ilişkiyi gösterir.
B) Vincent van Gogh, eserleriyle post-empresyonizm akımının en bilinen sanatçılarından biridir.
C) Van Gogh'un eserlerine ilk başta olumlu bir tepki verilmemiş ancak zamanla değeri anlaşılmıştır.
D) Dönemin insanlarıyla günümüz insanlarının ortak özelliği, Van Gogh'un eserlerine bakış açısıdır.
E) Sanatın sadece görsel bir zevki tatmin etmekten öte, ruhu doyurabilecek bir derinliğe sahip olduğu Van Gogh'un eserlerinde net bir şekilde hissedilir.

6. "Ekran bağımlılığı", günümüzde bireylerin giderek artan bir şekilde dijital cihazlara, özellikle de akıllı telefonlara, bağlılık geliştirmesiyle tanımlanan bir olgudur. Çeşitli yaş grupları üzerinde yapılan bir dizi araştırma, bu bağımlılığın bireylerin sosyal etkileşimlerini, uyku düzenlerini ve hatta fiziksel sağlıklarını nasıl etkilediğini gözler önüne sermektedir. Ekran bağımlısı bireyler, arkadaşlarıyla yüz yüze vakit geçirme sürelerinin azaldığından şikâyetçidir. Ayrıca bu bireyler, telefonlarındaki uygulamaları kullanarak uyuma zamanlarını erteleme eğilimindedir. Diğer yandan, sürekli ekran karşısında olmanın neden olduğu göz yorgunluğu ve duruş bozuklukları da bu bağımlılığın fiziksel etkileri arasında sıralanmaktadır. Ancak bireylerin dijital cihazlarla sürekli etkileşimde olmasının, bilgiye erişim hızlarını artırdığı da bir gerçektir.

Bu parçaya göre ekran bağımlılığının sonuçlarından hangisi parçada belirtilmemiştir?

A) Sosyal etkileşimin azalması
B) Uyku düzeninin bozulması
C) Fiziksel sağlık sorunları
D) Bilgiye hızlı erişim
E) Odaklanma güçlüğü

7. Dostoyevski, toplumsal ve bireysel çatışmaların merkezine insanın karmaşık ruh hâlini koyar. Bu karmaşıklık, genellikle karakterlerin etraflarındaki dünya ile kendi iç dünyaları arasındaki sürekli gerilimden kaynaklanır. Yazar, bireyin toplumsal normlar ve beklentiler karşısında sık sık kendi etik ve ahlaki değerleriyle çatışma hâlinde olduğunu belirtir. Dostoyevski'nin eserlerinde, karakterlerin çoğunluğu toplumun dayattığı etik değerlerle kendi içlerinde buldukları değerler arasında sıkışıp kalır. Bu, onların birçok kez içsel bir kriz yaşamalarına ve kendi benliklerini sorgulamalarına neden olur. Ancak bu sorgulama süreci, karakterlerin her zaman daha iyi bir anlayışa veya huzura kavuşmalarını sağlamaz; bazen daha fazla karışıklığa veya bunalıma da yol açabilir.

Bu parçaya göre Dostoyevski'nin karakterleri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Toplumsal normlar ve bireysel değerler arasında sıkışıp kalırlar.
B) İçsel bir krizle kendi benliklerini sorgularlar.
C) Toplumun dayattığı değerler, onların içsel huzurunu her zaman sağlar.
D) Karmaşık bir ruh hâli ve çatışma, karakterlerin merkezinde yer alır.
E) Kendi içlerinde buldukları değerler, toplumsal normlarla çoğu zaman çelişir.

8. Edebiyatın sadece belirli bir zümrenin değil, tüm toplumun ilgisini çekmesi gerektiği sıkça dile getirilir. Eserlerde kullanılan dilin, her kesimden insanın anlayabileceği bir sadelikte olması, eserin evrenselliğini ve popülerliğini artırır. Özellikle yazarların, kompleks düşünceleri bile basit ve anlaşılır bir dille ifade etme yeteneği, onların ustalığını gösterir. Nâzım Hikmet, bu durumu "Bir fikri, en karmaşık olanını bile sokaktaki adamın anlayabileceği bir dilde anlatamıyorsan o fikri yeterince iyi anlamamışsındır." sözüyle vurgular.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Nâzım Hikmet'in söylediğiyle en uyumlu bir düşünceyi ifade eder?

A) Ahmet Hamdi Tanpınar, "Bir eserin başarısı, onu herkesin anlayabileceği bir dille yazabilmededir."
B) Can Yücel, "Bir eserin değeri, ne kadar çok insana hitap ettiğiyle ölçülür."
C) Sabahattin Ali, "Edebiyat, konu bakımından gerçeklikten kopmamalıdır."
D) Orhan Pamuk, "Bir yazarın en büyük başarısı, sadece entelektüel bir kesimi değil, geniş kitleleri etkileyebilmesidir."
E) Attila İlhan, "Karmaşık fikirleri basit dille ifade edebilmek, bir yazarın zekâsının göstergesidir."

1. Çocukların doğuştan getirdikleri bireysel yetenekleri her zaman onlara avantaj sağlamaz. Özellikle eğitimde standartlaşmış yaklaşımlar, bu özel yetenekleri olan bireylerin ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalabilir. Örneğin, bir çocuğun müziğe olan doğuştan gelen yeteneği, geleneksel bir sınıf ortamında göz ardı edilebilir. Eğer bu yetenek teşvik edilmezse, bu çocuk hem motivasyon kaybı yaşar hem de yeteneğini geliştiremez. Bu nedenle, bireylerin doğuştan getirdikleri yeteneklerin farkında olmak ve onları teşvik eden bir eğitim ortamı yaratmak önemlidir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisinin yetenekli çocukların potansiyellerini tam anlamıyla kullanamama sebeplerinden biri olduğu söylenemez?

A) Geleneksel eğitim yaklaşımlarının yetersizliği
B) Yeteneklerinin sınıf içinde teşvik edilmemesi
C) Diğer çocuklara göre daha hızlı öğrenmeleri
D) Motivasyon eksikliği yaşamaları
E) Öğretmenlerin bireysel yetenekleri tanımamaları

2. Mimarlık eleştirmenleri yapıları incelerken kendi içerisinde belirlenmiş bir metoda sahip olabilirler. Yapının amacı, form-fonksiyon ilişkisi, estetik değerleri ve yerleşim stratejisi olmak üzere dört aşamalı bir süreç izleyebilirler. İlk adımda yapının ne amaçla kullanıldığı ve hizmet verdiği kesim belirlenir. İkinci aşamada, yapının şeklinin sunduğu fonksiyonla uyum içerisinde olup olmadığı değerlendirilir. Üçüncü aşamada yapı estetik açıdan incelenir, hangi estetik prensiplere sahip olduğu ve çevresiyle olan uyumu göz önünde bulundurulur. Son adımda ise yapının coğrafi konumunun, çevre yapılarla ve doğal özelliklerle uyumlu olup olmadığı değerlendirilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yöntemi kullanan bir mimarlık eleştirmeninin süreç içinde soracağı sorulardan biri olamaz?

A) Bu yapının temel amacı ve fonksiyonu nedir?
B) Yapının formu, sunduğu fonksiyonla uyum içerisinde mi?
C) Yapının estetik özellikleri çevresiyle uyumlu mudur?
D) Mimarın bu yapının tasarımında etkilendiği kültürel ögeler nelerdir?
E) Yapının coğrafi konumu, çevresiyle ne derece uyum içerisindedir?

3. Bir psikolog olarak, psikolojinin yöntemlerini, kendi toplumumun sosyal etkileşim dinamiklerini incelemek için kullanmaya karar verdim. Artık, sosyal medya psikologlarından biriyim. Zira, insanlar arasındaki iletişimi anlamak için bir köye ya da farklı bir kıtaya gitmeye gerek yok. Odaklanmamız gereken, bu dijital çağda insanların sanal dünyada sosyal kabul görmek için hangi davranışları benimsediklerine, online kimlikleri ve gerçek kimlikleri arasında ne tür bir denge kurduklarına dair dinamiklerdir.

I. Çocukların ve gençlerin sanal dünyada kurdukları arkadaşlık ilişkilerinin derinliği ve doğası
II. Yaşlı bireylerin teknolojiye adaptasyon süreçleri ve bu sürecin psikolojik etkileri
III. Bireylerin sosyal medya hesapları üzerinden oluşturdukları kimliklerin ve paylaşımlarının arkasındaki psikolojik motivasyonlar

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Müzik bilimi, melodik ve ritmik yapılarıyla eserleri inceleyerek bu yapıların nasıl bir armoni oluşturduğunu çözümlemeye çalışır. Ancak müziğin bir eseri etkileyici kılan unsurları sadece teknik yapısı değildir. Duygusal ifade, eserin içeriği ve icrasındaki yorum da son derece önemlidir. Sadece notaların yerleşimiyle sınırlı kalmadan eserin tınısını, icra edildiği ortamın etkisini ve dinleyici üzerinde bıraktığı duygusal izlenimi göz ardı etmek, müzik biliminin eksik kalmasına neden olur. Bu nedenle, bir eseri tam anlamıyla değerlendirirken sadece teknik yapıya değil, aynı zamanda eserin bütününe ve onun dinleyicide yarattığı etkiye de odaklanmak gerekmektedir.

Bu parçaya göre aşağıdaki önermelerden hangisi müzik biliminin bakışıyla örtüşmez?

A) Her müzik eserinin değerlendirilmesinde farklı kriterler göz önünde bulundurulur.
B) Müzik eserlerinin teknik yapıları dışında duygusal ifadeleri de önemlidir.
C) Müzik eserlerinin sadece ritmik yapısı, eserin kalitesini belirler.
D) Eserin icra edildiği ortam, eserin algılanışını etkiler.
E) Dinleyicinin eser karşısındaki duygusal tepkisi, eserin değerlendirilmesinde rol oynar.

5. Jane Smith'in 2018 yapımı filmi *Kraliyet Sırları*, Kral George'un tahttan feragat etmesinin arkasındaki gerçek nedenleri araştırıyor. Film, kralın kardeşi ve yakın danışmanlarıyla olan özel ilişkilerine odaklanırken bu ilişkilerin onun kral olarak görev yapmasını zorlaştırdığına işaret ediyor. Film, dönemin gazete makalelerine ve kişisel mektuplara dayanarak hazırlanmıştır ancak hikâyenin fazlasıyla kişisel bir yorumla anlatıldığı gerekçesiyle eleştirilmiştir. Film, kralın iç dünyasını derinlemesine gösterirken dönemin politik olaylarına da sıkça atıfta bulunmuştur.

Bu parçada söz edilen filmin eleştirilme nedeni aşağıdaki kavramların hangisinin eksikliğiyle ilgilidir?

A) Nesnellik B) Tutarlılık C) Özgünlük D) Evrensellik E) Akıcılık

6. Müzik, insanların en içten duygularını, düşüncelerini ve yaşadığı deneyimleri ifade ettiği evrensel bir dilidir. Ancak bu dil, her zaman tam bir şeffaflıkla konuşulamaz. Bir bestecinin aklında ve yüreğinde hissettiği duyguların yoğunluğu, notalarla ve melodilerle yansıtıldığında, orijinal hissin bazı nüansları kaybolabilir. Notalar, bir duygunun veya bir anının yüzeyini çizebilir ancak derinliklerine tam olarak nüfuz edemeyebilir. Bestecinin karşılaştığı bu sınırlama, müziğin doğasında olan bir paradoks yaratır. Zira müzik, aynı anda hem evrensel hem de derinlemesine kişiseldir fakat bu iki yönü de tam olarak bir araya getirmek her zaman mümkün olmayabilir.

Bu parçaya göre bestecinin müzikle ilgili karşılaştığı ikilem aşağıdakilerden hangisiyle yakından ilgilidir?

A) Müziğin teknik zorlukları ve bestecinin becerisi arasındaki denge
B) Müziğin evrensel olma niteliği ile bireysel duygusal derinliklerini yansıtma arasındaki çıkmazlık
C) Dinleyicinin müziği yorumlama biçimi ile bestecinin niyeti arasındaki fark
D) Farklı enstrümanların bir armoni yaratma kapasitesi ve bestecinin bu enstrümanları kullanma becerisi
E) Müziğin tarihsel evrimi ve bestecinin bu evrime katkıda bulunma çelişkisi

7. Tasarım, yaratıcılığın fiziksel ve görsel bir ifadesidir. Ancak tasarımın değeri, yalnızca estetikte değil, bireyin ona yüklediği anlam ve duygularda da yatar. Birey, bir objeyi veya durumu sahiplendiğinde onunla kişisel bir bağ kurar ve bu, bireyin o objeye ya da duruma yüklediği değeri artırır. Bu bağ, kişisel deneyimler, hatıralar ya da o objeyle yaşanmış anlarla pekişir. Sadece gözle görülen değil, duyulan ve hissedilen bu anlamlar, bireyin objeyi kendi parçası olarak görmesini sağlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarının düşüncesini destekleyen bir örnek değildir?

A) Sahip olmadığım bir sanat eserine hayran olabilirim, yeter ki o, benim için özel bir anıyı temsil etsin.
B) Hiç tanımadığım bir sanatçının tablosunu satın alabilirim, yeter ki o, duygusal bir bağ kurduğum bir dönemi yansıtsın.
C) Ünlü bir heykeltıraşın yaptığı heykelle gururlanabilirim, yeter ki o, kendi beğenimi yansıtsın.
D) Hiç gitmediğim bir şehirdeki mimari yapıyı sevebilirim, yeter ki o, içinde yaşadığım bir dönemi simgeliyor olsun.
E) Bir tasarımcının oluşturduğu koleksiyonu değerli bulabilirim, yeter ki o, benim yaşam tarzımı ve değerlerimi yansıtsın.

8. Müzik, insanın ruhunu besleyen evrensel bir sanat formudur. Herkes müziği farklı şekillerde deneyimler. Bazı insanlar, sadece enstrümantal melodilerle kendilerini kaybederken, bazıları da sözlerle, hikâyelerle ya da anılarla kendilerini bulurlar. Napoli'de, sokak sanatçıları bazen sadece tek bir enstrümanla, genellikle bir mandolinle, etkileyici performanslar sergilerler. Bu tür bir müzik, minimalizmin gücünü ve sadelikle ne kadar etkileyici bir şeyin ortaya çıkabileceğini gösterir. Diğer yandan, büyük orkestraların senfonik performansları, katmanlı ve zengin bir deneyimi temsil eder. Bu iki yaklaşım, hayatın farklı şekillerde yaşanabileceğine dair bir göstergedir: Kimi zaman sade ve odaklanmış bir şekilde, kimi zaman ise zengin ve karmaşık bir şekilde.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Hayatın zenginliği, sahip olduğumuz imkânlardan çok, onları nasıl kullandığımızla ilgilidir.
B) Basit bir yaşam tarzı, karmaşık bir yaşama kıyasla daha az tatmin edicidir.
C) Müzik, hayatın farklı yönlerini keşfetmek için eşsiz bir araçtır.
D) Hayatta en etkileyici deneyimler, genellikle sadelik içinde saklıdır.
E) İnsan, yaşamını zengin kılmak için çeşitlilik arayışı içinde olmalıdır.

1. Felsefe, insanların varlık, bilgi ve değer üzerine düşündüğü binlerce yıllık bir geleneğe sahiptir fakat bu düşünce geleneği, zaman zaman bazı filozofların felsefenin sadece düşünmekten ibaret olduğu, eyleme dökülmediği sürece bir değeri olmadığına dair eleştirilere maruz kalmıştır. Diğer yandan, bazıları da felsefenin eylemden ziyade sorgulamayı ve düşünmeyi teşvik ettiğine inanır.

Bu parçadan hareketle, felsefenin amacı ve değeri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Felsefe, insanın sadece varoluşsal sorgulamalarını değil, aynı zamanda bireysel ve toplumsal eylemlerini de şekillendirebilir, böylece hem teorik hem de pratik boyutta değer kazanır.

B) Felsefenin ana amacı, bireyin sadece teorik düzeyde sorgulama yapmasını sağlamaktır, bu sorgulamaların pratik hayatta herhangi bir yansımasının olması beklenmez.

2. Deontoloji, etikte belli bir eylemin ya da niyetin doğruluğunu ya da yanlışlığını belirlemek için kullanılan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, bir eylemin sonuçlarına değil, eylemin kendisinin ya da onu gerçekleştirmeye yönelik niyetin ahlaki doğasına odaklanır. Başka bir deyişle, bir eylemin sonucunda ne kadar olumlu bir sonuç doğarsa doğsun, eğer bu eylem ahlaki olarak yanlış bir prensipten kaynaklanıyorsa deontolojik yaklaşıma göre bu eylem yanlıştır. Ancak bu yaklaşımın eleştirmenleri, ahlaki yargıların sadece eylemlerin doğasına dayanmaması gerektiğini, sonuçlarının da bu yargılarda dikkate alınması gerektiğini savunurlar.

Bu parçaya göre deontoloji ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Ahlaki yargıları belirlerken eylemlerin sonuçlarına odaklanır.

B) Bir eylemin doğruluğu ya da yanlışlığına, eylemin doğasına dayanarak karar verir.

3. Zümrüt, modern edebiyatın en çarpıcı eserlerinden biri olarak kabul ediliyor. *Yarınları Ararken* ve *Sonsuz Akşamlar* adlı öyküleriyle kitabın nabzını attıran yazar, *Yolun Sonundaki Gölge* ve *Geçmişin Ardında* öyküleriyle bu eseri bir şahesere dönüştürüyor. Böylece Zümrüt ile Elif Serin, tek eserlik yazar olmadığını da kanıtlıyor. Daha önceki çalışmasında tarihî olaylara farklı bir pencereden bakan Serin, Zümrüt ile halkın unuttuğu masallara ve efsanelere modern bir yorum getiriyor. Mitolojinin derinlikleri, folklorun renkli öyküleri, post-modern edebiyatın akıcı diliyle birleşerek hem ayrı hem de bütün olarak kitapta hissediliyor. Yazar, kahramanlarının gözünden dış dünyayla iç dünyalarının çatışmasını anlatırken Homeros'tan Nazım Hikmet'e uzanan bir yelpazede eserlerden alıntılarla besleniyor. Böylece bireyin iç dünyasındaki kaosla dış dünyanın gerçekleri arasındaki çelişkiyi sergiliyor. Değmekten, yansıtmaktan, alıntılamaktan çekinmiyor.

Bu parçada altı çizili ifadeyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bireylerin toplumun normlarına uyma ve bireysel özgürlükleri arasındaki sıkışmışlık durumunu yansıtan kahramanlar

B) Bireyin iç dünyasındaki duygusal çatışmalarla dış dünyanın zorlukları arasında bir yol bulma çabasını gösteren kahramanlar

4. İnsanlık tarihi boyunca sanat, bir ifade biçimi olarak var olmuştur. Bazılarına göre sanat, insanoğlunun ruhsal deneyimlerini, duygularını ve düşüncelerini ifade etme yöntemidir. ----. Ancak, modern zamanlarda sanata yönelik eleştiriler artmış, bazı sanat eserlerinin toplumsal değerlerle çatıştığına dair görüşler ortaya atılmıştır. Bu eleştirilerin ardında, sanatın sınırlarının belirsizleştiği, estetik değerlerin değiştiği ve sanatın toplumla olan ilişkisinin evrildiği düşünceleri yatmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sanatın bu evrenselliği, farklı kültürlerde benzer temaların işleniş biçimlerini de beraberinde getirir

B) Sanat eserleri, tarih boyunca medeniyetlerin kalkınışını ve gelişimini yansıtan belgeler niteliğindedir.

5. Dijitalleşme, günümüzde pek çok alanda etkisini göstermektedir ve hayatımızı önemli ölçüde etkilemektedir. ----. Ancak bu değişim sadece teknolojik değil, sosyal ve kültürel dinamiklerin de bir sonucudur. Yeni teknolojik araçların hayatımıza girmesiyle birlikte sosyal etkileşim, eğitim, çalışma hayatı gibi pek çok alanda köklü değişiklikler yaşanmıştır. Bu değişimlerin, toplumsal ve bireysel değerlere olan etkisi, pozitif ve negatif yönleriyle değerlendirilmelidir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Dijitalleşmeyle birlikte ortaya çıkan bu değişimin kökenlerini tam anlamıyla anlamak zor olabilir.

B) Bu durum, dijitalleşmenin sadece bir trend olmadığını, dönüştürücü bir güce sahip olduğunu göstermektedir.

6. Bir müzik dergisi her yıl yılın en iyi şarkıcısını seçerek onun fotoğrafını kapağına koyardı. 2015 yılında derginin kapağında ise bir kulaklık görseli ve boş bir mikrofon yer aldı. Bu ilginç tasarım pek çok okuyucuyu düşündürdü. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bu kapakla, herkesin kendi şarkısını söyleyebileceğini belirtiyordu.

B) Dergi, artık en iyi şarkıcı seçiminin halk oylamasıyla yapılacağını belirtiyordu.

7. Yıllar önce, benim ilk hocalarımdan Jim Rohn, hayatıma yeni bir gözle bakabilmem için mevsimler metaforuyla düşünmemi önermişti. Durum kötü, ortalık karanlık göründüğünde insanlar genellikle "Bu böyle ebediyen sürecek." diye düşünürler. Oysa ben, "Hayatın mevsimleri vardır." diye düşünüyorum. "Şu anda ben kışı yaşıyorum." derim. İşin harika yanı, eğer bu metaforu benimserseniz kıştan sonra ne gelir? İlkbahar! Güneş kendini gösterir, artık soğuktan donmazsınız, birdenbire yeni tohumlar ekebilecek duruma dönersiniz. Doğanın güzelliğini, yeni bir hayatı, her şeyin büyüyüşünü görürsünüz. Derken yaz gelir. Sıcaktır. Siz küçük bitkilerinizin bakımını yaparsınız. Kavrulmasınlar diye özen gösterirsiniz. Sonra sonbahar başlar, hasadınızı yapar, meyvelerinizi toplarsınız.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alanında deneyimli insanların eğitimlerinden alacağımız dersler, yaşamımızın her noktasında belirleyici rol oynar.

B) Yaşamın zorluklarına bakıp pes etmeden çalışmayı göze alan insanlar, zamanı gelince emeklerinin karşılığını alır.

8. İnsanlar, modern dünyanın hızına ayak uydurabilmek için teknolojik araçlara daha fazla bağlanıyor. Bu süreçte, gerçek dünyadan koparak sanal dünyanın içinde kayboluyorlar. Doğal bir ortamda bir ağacın gölgesinde vakit geçirmek, denizin sesini dinlemek ya da kuşların cıvıltısını duymak; insanın ruhunu tazeleyen, stresini azaltan unsurlar olarak karşımıza çıkar. Ancak teknolojik ilerlemelerle birlikte, bu basit doğa deneyimlerini yaşamak bir lüks hâline gelmeye başladı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler niteliktedir?

A) Modern dünyanın hızı, insanı teknolojiye daha çok bağımlı kılmış, bu da onun doğayla etkileşimini zayıflatmıştır.

B) Teknoloji, insanın sosyal yaşantısını zenginleştirirken onun doğal dünyayla olan bağını zayıflatmıştır.

1. Çatışma, farklı bireyler arasındaki fikir ayrılıklarından doğabilir. İnsanların bu çatışmalara nasıl tepki vereceği, tercih ettikleri çatışma çözme yöntemine bağlıdır. İşte bu yöntemlerden bazıları:

Sincap (Kaçınma): Sincaplar tehlikeyi hissettiklerinde ağaca tırmanırlar. Çatışmadan kaçınmak için belirli konuları veya kişileri göz ardı ederler. Bu strateji, çatışmayı göz ardı etmeyi, ertelemeyi veya kaçınmayı içerir.

Kuzu (Uyma): Kuzular, genellikle daha güçlü olanların isteklerine boyun eğerler. Bu strateji, diğerlerinin isteklerini kendi isteklerinden önce tutmayı içerir.

Aslan (Güç kullanma, rekabete girme): Aslanlar, hâkimiyetlerini kurmak için güçlerini kullanırlar. Bu strateji, diğerlerinin isteklerini önemsememeyi ve kendi isteklerini kabul ettirmek için mücadele etmeyi içerir.

Maymun (Uzlaşma): Maymunlar, hem kendi ihtiyaçlarını karşılamak hem de diğerlerini mutlu etmek için uzlaşma yolları ararlar.

Fil (Yüzleşme, işbirliği yapma): Filler, problemleri çözmek için hem kendi hem de diğerlerinin ihtiyaçlarını dikkate alarak işbirliği yaparlar.

Aşağıdaki kişilerden hangisinin tercih ettiği yöntem yanlış verilmiştir?

A) Mehmet, ofisteki meslektaşlarıyla anlaşmazlık yaşadığında, sorunları konuşarak ve herkesin ihtiyaçlarını dikkate alarak çözmeye çalışır. Mehmet "fil" yöntemini tercih eder.
B) Elif, yakın arkadaşı Sibel'le bir konuda anlaşamasa bile Sibel'in üzülmesini istemez. Bu nedenle Elif "kuzu" yöntemini tercih eder.
C) Barış, bir konuda Aylin'le tartışıyor ve kendi görüşlerini kabul ettirmekte kararlı. Bu nedenle Barış "aslan" yöntemini kullanır.
D) Serkan, arkadaşı Bilge ile yaşadığı sorunları dile getirme konusunda tereddüt eder. "Bu konuyu şimdi konuşmak istemiyorum." diyerek sürekli ertelemeyi tercih eder. Serkan, "maymun" yöntemini tercih eder.
E) Emre, yeni katıldığı grupta kabul görmek için kendi haklarından feragat edebilir. Emre, "sincap" yöntemini tercih eder.

2. I. İnsan varlığı, tarihsel ve evrensel bir perspektiften düşündüğümüzde, doğduğu andan itibaren bir var olma amacını ve anlamını sorgular. Bu amacın ne olduğunu bulmaya çalışırken, hem kendi iç dünyasına hem de dışındaki evrene derinlemesine bakar. Bu sorgulamalar, bireyin hayatta karşılaştığı her durumu, her olayı ve her duyguyu anlamlandırma çabasından kaynaklanır. Felsefenin en temel sorunlarından biri olan "Neden varız?" sorusu, bu anlam arayışının merkezinde yer alır.

II. Özgürlük, bireyin kendi kaderini ve yaşamını belirleme yeteneği olarak kabul edilirken, aynı zamanda bir sorumluluk taşır. Bu sorumluluk, bireyin toplumunun beklentileri, normları ve değerleriyle sıkı sıkıya bağlıdır. Bu bağlamda, bireyin özgürlüğü, onun bu beklentilere ve normlara ne kadar uyduğu ya da uymadığıyla ölçülebilir. Ancak, gerçek özgürlük nedir? Birey, toplumunun sınırlamaları arasında, kendi içsel özgürlüğünü ne dereceye kadar gerçekleştirebilir ve bu özgürlüğü koruyabilir mi? Bu, özgürlüğün doğası hakkında derinlemesine bir sorgulamayı gerekli kılar.

Aşağıdakilerden hangisi iki paragrafın da ana düşüncesine ve sorgulamalarına en uygun şekilde yanıt arar?

A) İnsanın varoluş amacıyla özgürlük arasındaki ilişki nedir ve bu iki kavram birbiriyle nasıl etkileşir?
B) Toplumsal normların ve değerlerin evrimi, insanın özgürlük anlayışını nasıl şekillendirir?
C) İnsanın varoluşsal sorgulamaları, bireyin toplum içindeki yeriyle nasıl bağlantılıdır?
D) Özgürlük ve varoluşun anlamı, toplumsal beklentilere ve normlara rağmen nasıl korunabilir ve sürdürülebilir?
E) İnsan, var olma amacını bulduğunda, özgürlüğün gerçek anlamını da mı bulmuş olur?

3. I. Dr. Lara Kline'ın gerçekleştirdiği "Takipçi Davranışları" adındaki deneyde, belirli bir alanda yürümekte olan bireyler seçilmiş ve bu bireylerin arkasında yürüyen bir deney katılımcısı, önündeki kişinin aynı hareketlerini taklit etmeye başlamıştır. Örneğin; birey saçını düzeltirse deney katılımcısı da saçını düzeltmiştir. İlginçtir ki taklit edilen bireylerin büyük bir çoğunluğu, kendilerinin taklit edildiğini fark etmemiş hatta birçoğu taklitçi davranışları normal bulmuştur.

II. Sosyal psikolog Alex Reid'in "Grup Konformitesi" adlı deneyinde, bir grup içerisine alınan deneklere belirli bir nesnenin rengini sormuştur. Grup içerisindeki tüm bireyler, deneyin bir parçası olarak önceden belirlenmiş yanıtlar verirken gerçek denek doğru cevabı bilmektedir. Ancak çoğunluk yanıltıcı bir cevap verdiğinde gerçek denek de onların yanıtlarını takip ederek yanlış bir cevap vermiştir.

Bu iki deneyden çıkarılabilecek ortak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bireyler, belirli sosyal durumlarda bağımsız düşüncelerini kaybedebilir ve çevresindeki bireylerin davranışlarını taklit edebilir.
B) Toplumsal beklentiler, bireylerin kişisel düşüncelerini ve duygularını şekillendirme kapasitesine sahip değildir.
C) Bireyler, sosyal baskı altında kaldığında genellikle daha doğru ve mantıklı kararlar alır.
D) Takipçi davranışlar, genellikle bireylerin kendi inançlarından kaynaklanan doğal bir reaksiyondur.
E) Sosyal ortamlarda bireyler, genellikle doğru bilgiye sahip olmanın rahatlığıyla hareket eder.

4. Bir deneyde, katılımcılar farklı renkteki ışıklarla doldurulmuş bir odaya sokulur. Aslında renk tonları aynı olmasına rağmen katılımcılardan ışıkların farklı tonlarda olduklarını algılamaları ve bu tonların hangi renkler olduğunu belirtmeleri istenir. Deneyde farklı gruplardan seçilen katılımcılar kullanılmaktadır. Deney şu aşamalarda gerçekleştirilir:

I. İlk deneyde katılımcılar rengi değişmeyen bir odada tek tek çağırılıp "Işıkların rengi ne?" sorusu 50 kez sorulur. Katılımcılar bir sonraki gün tekrar çağırılıp yine aynı soru yine aynı miktarda sorulur. Renk tonlarına dair bir referans olmaksızın katılımcılar farklı renk tonları tanımlarlar. Deneklere "Neden bu rengi seçtiniz?" diye sorulduğunda, "Dün de bu renkleri gördüm." diyerek kendi önceki yanıtlarına referans verirler.

II. İkinci deneyde 15 katılımcı, ilk deneydeki gibi bireysel renk tonu algılamaları için teker teker odaya alınır, ardından aynı katılımcılar grupla birlikte tekrar aynı sürece sokulurlar. Fakat bu kez grup, diğer katılımcıların renk tonu tanımlamalarını da duyar. Farklı renk tonları tanımlayan katılımcılar grup içinde tek bir renk tonu tanımlaması üzerinde anlaşırlar.

III. Üçüncü deneyde aynı katılımcılar son deneyden altı ay sonra tekrar deneye alınırlar. Katılımcılar grupla belirledikleri renk tonu tanımlamasını kullanmaya devam ederler.

Bu deneyler sonucunda,

I. Grup normlarının bireyler üzerinde belirleyici bir etkisi olmadığı ve bireylerin kendi gözlemlerini grup normlarına rağmen savunduğu

II. Belirsizlik durumlarında bireylerin kendi algılarına dayalı bir gerçeklik yarattığı

III. Bireylerin grup normlarına uygun algı ve davranışları benimsedikleri

IV. Bireylerin kendi gözlemlerini ve inançlarını savunmak adına toplum normlarına karşı gelmeye cesaret edebildiği

Aşağıdakilerden hangileri kanıtlanmış olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II D) II ve III E) II, III ve IV

5. Bir üniversitede yapılan bir araştırma, papağanların insanlar gibi dil öğrenebildiğini iddia ediyordu. Araştırmacılar, bir papağan olan Max'e basit matematik işlemleri, renkleri tanıma ve sayıları öğretmeyi denediler. Max, belirli renkteki bir nesnenin kaç tane olduğu sözlü olarak sorulduğunda doğru cevabı vermek için cıvıldıyordu. Araştırmacılar Max'le bir dizi gösteri düzenledi ve birçok kişi papağanın bu yeteneğine şahit oldu. Ancak bu olay, bazı bilim insanları tarafından sorgulandı. Biyolog Anna Mertz, Max'ın gerçekte dil öğrenemediğini ancak soruyu soran kişinin hareketlerinden ipuçları aldığını iddia etti. Mertz'in hipotezini test etmek için bir dizi deney tasarlandı.

Mertz'in deneylerinde kullanılan yöntemler şunlardı:

I. Max'ı eğitim alanından ve seyircilerden yalıtarak ipucu almasını engellemesi

II. Soruları eğitmeni dışında cevabını bilen kişilerin sorması

III. Max'ın gözlerini hafifçe kapatıp soru soranı görmesini engellemesi

IV. Soru soran kişinin de doğru cevabı bilmemesi

Buna göre Mertz'in denediği yöntemlerden hangilerinde Max cıvıldayarak doğru cevabı <u>verememiş</u> olabilir?

A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III D) I, III ve IV E) II ve IV

6.
- Yapılış tarihi
- Günümüze kadar korunup korunmadığı
- Coğrafi yerleşimi
- Bu yapıyla ilgili bilinen öykü
- Dünyanın 7 harikası arasında olma sebebi

Aşağıda tarihî yapılarla ilgili verilen açıklamaların hangisinde bu beş bilgi de yer almaktadır?

A) Didyma Apollon Tapınağı, MÖ 4. yüzyılda inşa edilmiştir. Türkiye'nin Aydın iline bağlı Didim beldesinde bulunmaktadır. Tapınak, güneş tanrısı Apollon'a adanarak yapılmış olup halk arasında tanrının kehanetlerde bulunduğuna inanılırdı. Ancak, bu tapınağın dünyanın 7 harikası arasında yer almadığı bilinmektedir.

B) Rodos Heykeli, MÖ 280 yılında tamamlandı. Ancak maalesef 56 yıl sonra bir depremle yıkılmıştır. Heykel, adanın başarılı bir kuşatmayı savuşturmasını kutlamak amacıyla inşa edilmiştir. Bu devasa heykelin dünyanın 7 harikası arasında yer almasının sebebi, dönemindeki inanılmaz mühendislik başarısıdır.

C) Artemis Tapınağı, MÖ 550 yılında tamamlandı. Türkiye'nin İzmir iline bağlı Selçuk ilçesinde yer alır. Rivayete göre, tapınak, tanrıça Artemis'e olan sevgisini göstermek isteyen Lydia Kralı Croesus tarafından inşa edilmiştir. Ancak bu tapınağın dünyanın 7 harikası arasında yer aldığına dair bir bilgi bulunmamaktadır.

D) Halikarnas Mozolesi, MÖ 350 yılında tamamlandı. Türkiye'nin Muğla iline bağlı Bodrum şehrinde bulunmuş olan bu yapı, günümüze ulaşamamıştır. Mozole, Mausolus'un ölümünden sonra eşi Artemisia tarafından onun anısına inşa edilmiştir. Bu yapı, döneminin mimari ve sanatsal başarısı sebebiyle dünyanın 7 harikası arasında kabul edilmiştir.

E) İskenderiye Feneri, MÖ 3. yüzyılda inşa edildi. Mısır'ın İskenderiye kentinde bulunan bu muazzam yapı, günümüze ulaşamamıştır. Fener, denizcilere yol göstermek amacıyla yapılmış olup yıllar içerisinde birçok deprem ve savaş sonucu tahrip olmuştur. Ancak, bu fenerin dünyanın 7 harikası arasında yer aldığına dair net bir bilgi bulunmamaktadır.

7. Tarih boyunca birçok bilim insanı, maddi kazançlar yerine merak ve araştırma tutkusuyla büyük keşiflerde bulunmuştur. Kendi içsel motivasyonları, yaratıcılıklarını ateşleyen en büyük etken olmuştur. Ancak bazı kurumlar ve bireyler, maddi teşviklerle de yaratıcılıklarını ortaya koyabilmektedir.

I. Marie Curie, radyoaktivite üzerine yaptığı çalışmalarla iki Nobel Ödülü kazanmıştır. Ancak onun bu başarısı, maddi kazanç için değil, bilimin sınırlarını zorlama tutkusuyla gerçekleşmiştir.

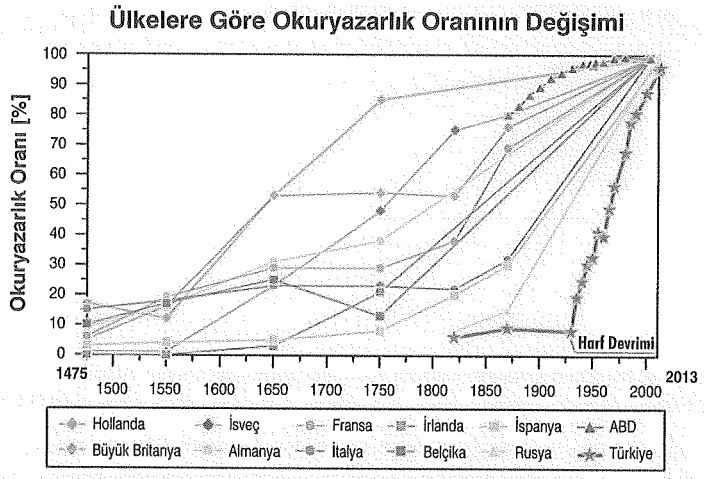
II. Elon Musk, elektrikli araç teknolojilerini geliştirmek için Tesla şirketini kurmuştur. İlk yıllarda bu teknolojiye yatırım yapmanın maddi kazanç getirmeyeceği biliniyordu, ancak Musk'ın vizyonu, daha sürdürülebilir bir enerji geleceği yaratma tutkusuyla şekillendi.

III. Coca-Cola şirketi, 1980'lerde "New Coke" adında bir içecek çıkardı. Ancak bu içecek, maddi kazanç sağlama amacıyla piyasaya sürülmüş ve tüketiciler tarafından beğenilmemiştir. Şirket, eski formülüne geri dönerek tüketicilere istedikleri ürünü sunmuştur.

Numaralanmış örnek durumlardan hangisi parçada anlatılanları destekler nitelikte değildir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) II ve III

8.

Kaynak: http://www.ourworldindata.org/data/education-knowledge/literacy/
The Cambridge Economic History of Modern Europe: Volume 1, 1700-1870.
İstatistik Göstergeler 1923-2011, Türkiye İstatistik Kurumu

Bu görselden hareketle,

I. Okuma yazma oranı hızı bazı dönemlerde düşüş göstermiştir.

II. Türkiye harf devriminin etkisiyle hızlı bir yükseliş ivmesi yakalamıştır.

III. Büyük Britanya'da yaklaşık 100 yıl okuma yazma oranında hissedilir değişiklik olmamıştır.

IV. Okuma yazma oranındaki en büyük artış ABD'de olmuştur.

çıkarımlarından hangileri yapılamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II D) II ve III E) II ve IV

9. Yeni bir rapora göre kutup ayıları, hızla azalan buzullar nedeniyle besin bulma konusunda zorluk yaşamakta ve popülasyonları hızla azalmaktadır. Bu sorunu çözmek için yapılması gereken aşamalar şunlardır:

- Kutup Ayıları Hakkında Temel Bilgileri Öğrenmek
- Kutup Ayılarının Hangi Bölgelerde Yaşadıklarını ve Popülasyonlarını Belirlemek
- Popülasyonlarındaki Azalmaya Sebep Olan Faktörleri Tespit Etmek
- Kutup Ayılarının Popülasyonlarını Koruma Altına Almak İçin Önerilen Tedbirleri Belirlemek
- Uluslararası Kuruluşlardan Destek ve Yardım Talep Etmek

Bu beş aşamada yapılacakları gösteren ifadeler karışık bir şekilde aşağıda verilmiştir:

I. İklim değişikliği, kutup ayılarının yaşam alanını daraltmıştır. Buzulların erimesi nedeniyle avlarına erişimde zorluk yaşamaktadırlar ve bu da popülasyonlarında azalmaya neden olmaktadır.

II. WWF (Dünya Doğayı Koruma Vakfı) ve diğer kuruluşlar, kutup ayılarını koruma altına alma konusunda uluslararası toplantılar düzenlemiştir. Bu toplantılarda kutup ayılarının korunması için fon toplama çalışmaları başlatılmıştır.

III. Kutup ayıları, Arktik bölgesinde yaşayan büyük etobur memelilerdendir. Beyaz tüylüdürler ve soğuk iklime adapte olmuşlardır.

IV. Kutup ayıları, Arktik bölgesinin farklı bölgelerinde yaşarlar. Son yapılan araştırmalar, kutup ayılarının popülasyonunun hızla azaldığını ve tehlike altında olduklarını göstermektedir.

V. Uluslararası bir çaba ile kutup ayılarının yaşam alanlarını koruma altına almak, buzul erimesini yavaşlatma çalışmalarını desteklemek ve avlanmalarını yasaklamak önemlidir.

Buna göre açıklamalar aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

A) II - IV - V - I - III B) V - IV - II - III - I C) III - I - IV - II - V D) IV - III - I - V - II E) III - IV - I - V - II

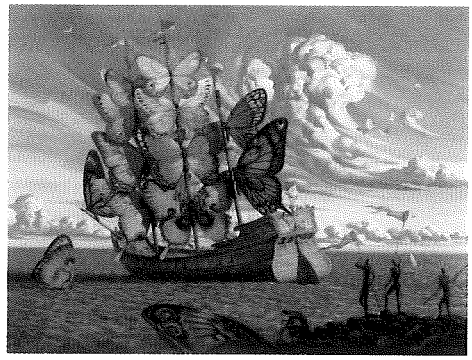
10. Yaratıcı yazma dersinde öğrencilere, bir şehrin sokaklarını anlatan bir metin yazmaları istendi. Ahmet şu cümleleri yazdı: "Şehir merkezinde insanlar koşuşturuyor, arabalar sürekli hareket hâlinde. Yüksek binalar ve dükkânlar sokakları kaplıyor. Her yerde bir hareketlilik var."

Dersi veren tecrübeli yazarın geri bildirimi sonrasında Ahmet, cümlelerini şöyle değiştirdi: "Şehir merkezinin kalabalık caddelerinde insanlar bir yere yetişme telaşıyla hızla ilerliyor, motorların vızıltısı kesintisiz bir melodi oluşturuyor. Göğe yükselen binaların arasında küçük dükkânların renkli vitrinleri parlıyor. Her köşebaşı, yeni bir hikâyenin başlangıcı gibi."

Bu parçadan hareketle tecrübeli yazara ait geri bildirim aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Anlattıklarınızı daha genel ifadelerle sunarsanız, okuyucu kendi deneyimlerini metne ekler.
B) Betimlemelerinizi daha canlı ve ayrıntılı yaparak okuyucunun o ortamı hissetmesini sağlamalısınız.
C) Öykücdeki karakterlerin psikolojik derinliğini artırmak için iç monologları kullanmalısınız.
D) Hikâyede geçen zaman dilimini belirtmek, okuyucunun olayları daha net takip etmesine yardımcı olur.
E) Direkt bilgilendirme yerine gösterme tekniğiyle okuyucuya detayları sunmalısınız.

11.

sevindik görünce birden
limandaki eski tekneyi
koştuk yokuş aşağı bir süre
yakalanmamak için
geceyi anlatan ishak kuşuna

sabaha benzedik tahta iskeleye varınca
suya
yıkıldık üç kere kımıldadı koy
ödünç aldığını sandı bizi
demirledi göğsümüze eski tekne
suyla sabahın göğsüne

Bu görsel ve şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Her iki eserde de gerçeklik algısı oluşturmak amaçlanmıştır.
B) Her iki eser de düşsel ögelerden yararlanmıştır.
C) Her iki sanatçı öznel değerlendirmelere başvurmuştur.
D) Konu bakımından benzer unsurlar kullanılmıştır.
E) Her iki eserde de soyut bir anlatım yeğlenmiştir.

1. İspanyol yazar Antonio Muñoz Molina'nın kaleme aldığı *Gölgenin Rüzgârı* isimli eseri, 1940'lı yılların Granada şehrini ve İspanya'nın o dönemki sosyal yapısını merkez alarak yazılmış bir tarihsel roman. Yazar, kendi yaşantılarını ve gözlemlerini eserde lirik bir dille sunuyor. Molina, detaylara inen betimlemeleriyle âdeta bir ressamın tuvaline döktüğü renklerle bir tabloyu okurun gözleri önüne seriyor. Kitapta yer alan olaylar ve karakterlerin derinlemesine analizleri, eserin en dikkat çekici yönleri arasında yer alıyor.

Bu parçaya göre Molina'nın eseri okuru;

I. toplumsal hadiseler

II. estetik anlatım

III. karakter psikolojisi

konularından hangileriyle buluşturur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

2. Her gün bir yerden göçmek ne iyi
Her gün bir yere konmak ne güzel
Bulanmadan, donmadan akmak, ne hoş!
Dünle beraber gitti cancağızım,
Ne kadar söz varsa düne ait
Şimdi yeni şeyler söylemek lazım.

Bu dizelerden hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?

A) Hayatın sürekli bir hareket içinde olduğu
B) Geçmişte kalanların yeni başlangıçlara engel oluşturduğu
C) Yeni deneyimlere açık olmanın önemi
D) Her gün yeni bir şeyler söylemenin gerekliliği
E) Yaşamın durmadan akıp gittiği

3-4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanın varoluş amacı üzerine düşündüğümüzde, kozmosun bu uçsuz bucaksız boşluğunda, insanın evrende neden yer aldığı sorusu her zaman cevapsız kalmıştır. İnsanın evrenle kurduğu ilişkiyi belirleyen içsel anlamlar, onun evrenle kurduğu ilişkiyi belirler ancak bu anlamların evrensel bir gerçekliği yoktur. Bunun yerine, bireyin kendi deneyimleri ve içgörüleri doğrultusunda oluşturduğu öznel anlamlar bulunmaktadır. Her birey, kendi gerçekliğini kendi deneyimleriyle şekillendirir; bu da varoluşsal anlamda her bireyin özgün bir varlık olduğunu ortaya koyar.

3. **Bu parçada belirtilen** "insanın evrenle kurduğu ilişkiyi belirleyen içsel anlamlar" **ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İnsanın kozmosta var oluş amacını bulmak için sürekli bir çaba içerisinde olduğu, bu çabanın ise bireysel deneyimlerle belirlendiği
B) İnsanların evrende var olma nedenlerini tam olarak bilemeyeceği, bu nedenle kendi içlerinde oluşturdukları anlamlara sığınarak yaşadıkları
C) Evrenin karmaşıklığı karşısında insanın kendine bir yer edinme ihtiyacı hissettiği ve bu ihtiyacı kendi deneyimlerini yorumlayarak giderdiği
D) İnsanın, evrenle kurduğu ilişkiyi kendi öznel deneyimleriyle belirlediği, bu yüzden bu ilişkinin evrensel bir gerçekliğinin olmadığı
E) İnsanın, kozmostaki yerini anlamaya çalışırken kendi deneyimleri ve içgörüleriyle öznel bir gerçeklik oluşturduğu

4. **Bu parçada,** "varoluşsal anlamda her bireyin özgün bir varlık olduğunu" **ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Her bireyin evrende kendi özgün deneyimleriyle şekillenen bir varlık olduğu ve bu deneyimlerin her birey için farklılıklar gösterdiği
B) İnsanın varoluşsal sorgulamalar sonucunda kendi özgünlüğünü fark ettiği ve bu özgünlüğün her bireyde farklı bir şekilde tezahür ettiği
C) Varoluşun, bireyin kendi deneyimleriyle anlam kazandığı ve bu yüzden her insanın evrende benzersiz bir yere sahip olduğu
D) Bireyin kendi içsel anlamlarını ve deneyimlerini oluştururken evrendeki varlığının özgünlüğünü kavradığı ve bu özgünlüğün evrende tekrar edilemez bir varlık olduğu
E) Her bireyin kendi varoluşsal arayışları içerisinde özgün bir yolculuk yaşadığı, bu yolculuğun sonucunda herkesin kendi içinde farklı sonuçlara vardığı

5. Bir ağacın sağlıklı olup olmadığını anlamak için gövdesindeki kabuk yapısına dikkat edebilirsiniz (1). İkinci adımda ağaç yapraklarının rengine ve dokusuna bakmalısınız (2). Eğer sarı ya da solgun bir renkteyse bu, ağacın sağlıklı olmadığını gösterir. Üçüncü adımda, ağacın kök yapısını inceleyerek yeterli su alıp almadığını kontrol edebilirsiniz (3).

I. Sağlıklı bir ağacın yaprakları genellikle parlak yeşil renktedir ve dokunulduğunda taze bir his verir

II. Kökleri kuru ve kırılgansa bu, ağacın yeterli su almadığını gösterir

III. Eğer kabuk pul pul dökülüyorsa bu ağacın hastalıklı olabileceği anlamına gelir

Bu parçanın anlamlı bir bütün oluşturabilmesi için 1, 2 ve 3 ile belirtilen yerlere I, II, ve III numaralı cümlelerden sırasıyla hangileri getirilmelidir?

	1	2	3
A)	II	I	III
B)	I	II	III
C)	III	I	II
D)	II	III	I
E)	I	III	II

6. I. Sardunya, pek çok ülkede popüler bir ev bitkisidir.

II. Güneş ışığını seven bu bitki, farklı renklerde çiçek açabilen türleriyle dikkat çeker.

III. Ancak aşırı sulamadan hoşlanmaz ve köklerinin çürümesine neden olabilir.

IV. Türkiye'de özellikle balkon ve pencere önlerini süsler.

V. Düşük su ihtiyacıyla tanınır ve sıcak iklimlerde daha iyi performans gösterir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

A) I ve IV B) II ve V C) III ve V
D) II ve III E) I ve II

7. Proust'un *Kayıp Zamanın İzinde* adlı romanı, belleğin ve geçmişin peşinde bir yolculuğu anlatır. Yazar, ayrıntılara yer verdikçe okura sunduğu anıların, hatıraların derinliklerine daldırır. Anıların ve hatıraların keskinliği, romanın en belirgin özelliklerindendir. Ancak, okur bu detaylar arasında sıkça kaybolabilir. Çünkü Proust, okuru bir olaydan diğerine sürüklerken arada geçişleri belirsiz bırakır. Bu durum, okurun kimi zaman hikâyenin nerede olduğunu unutmasına veya kafa karışıklığı yaşamasına neden olabilir. Proust'un bu yöntemi, onun benzersiz anlatım tarzının bir parçasıdır ve bazılarına göre bu, eserin en büyüleyici yanlarından biridir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Belleğin ve geçmişin detaylı bir şekilde işlenmesi

II. Okurun detaylar arasında sıkça kaybolması

III. Proust'un benzersiz anlatım tarzı

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Marquez'in büyülü gerçekçilikle dolu eserlerinde tasvir ettiği Latin Amerika köy yaşamı, okuru hem sıradanlıkla hem de olağanüstülükle karşılaştırır. Borges'in sözleriyle, Marquez, bir yandan belirgin bir gerçekçilikle anlatırken diğer yandan hayal gücüne dayalı unsurlarla okuru şaşırtır: "Marquez'in kelimeleriyle kurduğu dünya, bir yandan tanıdık ve özgün, diğer yandan tamamen yabancı ve tuhaf. O, sadece anlattığı öykülerde değil, kullanılan dilde de büyüyü hayatın içine serpiştiriyor. Okurken gerçek ile hayal arasındaki sınırın nerede başlayıp nerede bittiğini anlamakta zorlanıyorsunuz."

Bu parçada Marquez'le ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Eserlerindeki büyülü gerçekçilik yönüne
B) Anlatımlarındaki gerçekçi ve hayali sınırlara
C) Latin Amerika köy yaşamının tasvirine
D) Karakterlerinin psikolojik derinliğine
E) Kullandığı dilin sihirli niteliğine

9. Bir ormanın derinliklerinde yaşayan bilge bir baykuş, bir gün önüne konan genç serçeyi fark eder. Serçe, yaşamın zorlukları karşısında sık sık pes edip tükenmiş hissediyordu. Bilge baykuş ona şu tavsiyelerde bulunur:

- Hayatta karşına çıkacak zorluklardan kaçmak yerine, onları aşmak için içindeki cesareti bul.
- Bir problemle karşılaştığında, sorunu büyütmek yerine çözüm yollarını araştır.
- Seni sen yapan değerlerini asla unutma, içindeki inancınla her şeyi başarabilirsin.
- Hedeflerin doğrultusunda ilerlerken aceleci davranma, her adımda ilerlemek önemlidir.
- Kendini diğer kuşlarla kıyaslamak yerine kendi benzersiz özelliklerini keşfet ve onları geliştir.

Bu parçada bilge baykuşun serçeye verdiği öğütlere göre, serçenin yaşamda başarılı olabilmek için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İstikrarlı olmak
B) Özünü hatırlamak
C) Barışçı olmak
D) Sabırlı olmak
E) Özgün olmak

10. Bir üniversitenin kütüphanesinde öğrencilere yönelik koltuk sıkıntısı yaşanmaktadır. Özellikle sınav dönemlerinde kütüphaneye erken gelen öğrenciler koltukları kapar ve gün boyunca kütüphanede kalırlar. Bu durum, daha sonra gelen öğrencilerin kütüphanede yer bulamamasına neden olur. Kütüphane yönetimi bu soruna çözüm bulmak için öğrencilere belirli bir süre kütüphanede kalma hakkı tanır. Ancak bu uygulamanın ardından öğrencilerin belirli saatlerde kütüphaneden ayrılıp hemen geri döndükleri görülür. Yani, ----.

I. öğrenciler uygulamayı avantaja çevirerek koltukları sürekli meşgul ederler

II. kütüphane yönetimi, öğrencilere daha fazla koltuk sağlama konusunda çalışmalar yapmaya başlar

III. öğrenciler kütüphanede kısa süreli mola verip ders çalışmaya devam etme yolunu bulurlar

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

11.

- Yüksek dağlık bölgelerde yer alan ormanlar, özgün bir ekosistem sunar. Yükseklik arttıkça atmosfer basıncı azaldığı için bitki ve hayvan yaşamı bu değişime uyum sağlamıştır. Hava sıcaklığının düşmesi ve rüzgârın etkisiyle bazı bitki türleri bodur kalırken bazı hayvan türleri de kalın tüylere sahip olmuştur. Bu ormanların korunması, biyoçeşitlilik açısından büyük öneme sahiptir.
- Yüksek dağ ormanları, zorlu iklim şartları nedeniyle bazı endemik türlerin yaşam alanıdır. Yoğun kar yağışı ve sert rüzgârlar, bu ormanların bitki örtüsünün alçak ve sık olmasına sebep olmuştur. Ayrıca, bu bölgelerde yaşayan hayvanların, soğuğa dayanıklı olma özelliği vardır. Özellikle bazı kuş türleri sadece bu tür ormanlarda yaşamlarını sürdürmektedir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Her iki parça da yüksek dağ ormanlarındaki yaşamın zorluklarına vurgu yapmaktadır.
B) Aynı konuya ilişkin farklı detayları ele almaktadırlar.
C) Her iki parça da ormanların korunmasının önemini öne çıkarmaktadır.
D) Farklı ekosistemlerin yüksek dağlık bölgelerde nasıl oluştuğunu açıklamaktadırlar.
E) Yalnızca belirli hayvan ve bitki türlerine odaklanarak anlatım gerçekleştirmektedirler.

12. "Neden böyleyim?" sorusu "Nasıl oldum?", "Kimim?" ve "Ne olacağım?" sorularından farklı bir perspektif sunar. "Nasıl oldum?" ya da "Kimim?" soruları, bireyin mevcut durumunu ve geçmişini analiz eden betimlemelere dayanır; deneyimler, öğrenimler ve çevre bu soruların yanıtlarını oluşturabilir. Ancak "Neden böyleyim?" sorusu, bireyin öz bilincini araştıran derin bir sorgulamadır. Bu sorgulama, bireyin kendisi ve çevresi hakkındaki inançlarıyla ilişkilidir. Betimleme ve öz bilinç arasındaki bu fark, gerçeklik ile varoluş arasındaki farkı aydınlatır.

Bu parçadan hareketle varoluş aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

A) Bireyin sadece çevresiyle değil, kendi iç dünyasıyla da ilişkisini inceleyen bir felsefe dalıdır.
B) Bireyin geçmişi ve geleceği arasında kalan zaman dilimindeki mevcut eylemlerini tanımlayan bir kuramdır.
C) Kendi varlığını sorgulayan bireyin, gerçeklikle ilişkisini analiz eden bir düşünce biçimidir.
D) Kişinin kimlik ve karakter özelliklerini belirleyen etkenlerin tümünü inceleyen bir bilim dalıdır.
E) Bireyin yaşantısındaki olgusal olayları, neden-sonuç ilişkisi içinde değerlendiren bir metodolojidir.

ANA DÜŞÜNCE SORU TARZI

Soru Analizi 8

Temel Atma Testi 9

1. D	2. D	3. B	4. D	5. C	6. B
7. A	8. D	9. D	10. A	11. A	12. A

Sakın Süre Tutma Testi 12

1. E	2. E	3. B	4. A	5. C	6. C
7. B	8. D				

Mutlaka Süre Tut Testi 14

1. A	2. C	3. D	4. C	5. B	6. A
7. A	8. A				

Hızlanma Testi 16

1. D	2. B	3. B	4. D	5. A	6. B
7. B	8. B				

OLUMSUZ SORU KÖKLERİ SORU TARZI

Soru Analizi 29

Temel Atma Testi 30

1. D	2. E	3. D	4. C	5. E	6. E
7. A	8. E	9. C	10. D	11. A	12. C

Sakın Süre Tutma Testi 33

1. E	2. D	3. D	4. E	5. C	6. E
7. C	8. B	9. C	10. B	11. D	12. C

Mutlaka Süre Tut Testi 36

1. E	2. B	3. A	4. E	5. A	6. E
7. D	8. C	9. C	10. C	11. E	12. E

Hızlanma Testi 39

1. C	2. E	3. D	4. D	5. A	6. C
7. D	8. B	9. E	10. B	11. B	12. C

SÖYLENEBİLİR-ÇIKARILABİLİR SORU TARZI

Soru Analizi 18

Temel Atma Testi 19

1. D	2. C	3. A	4. E	5. C	6. D
7. D	8. C	9. A	10. A	11. A	12. D

Sakın Süre Tutma Testi 22

1. C	2. B	3. C	4. B	5. A	6. C
7. C	8. E	9. C	10. B	11. C	12. C

Mutlaka Süre Tut Testi 25

1. A	2. E	3. D	4. A	5. E	6. C
7. C	8. A				

Hızlanma Testi 27

1. D	2. A	3. A	4. D	5. A	6. C
7. B	8. E				

PARÇANIN KONUSU SORU TARZI

Soru Analizi 42

Temel Atma Testi 43

1. B	2. C	3. C	4. B	5. E	6. E
7. C	8. E	9. D	10. D	11. C	12. E

Sakın Süre Tutma Testi 46

1. C	2. A	3. C	4. D	5. D	6. D
7. A	8. D				

Mutlaka Süre Tut Testi 48

1. B	2. B	3. C	4. B	5. B	6. C
7. B	8. D				

Hızlanma Testi 50

1. D	2. B	3. A	4. C	5. B	6. C
7. B	8. B				

CEVAP ANAHTARI

ÇOKLU SORULAR SORU TARZI

Soru Analizi 52

Temel Atma Testi 53

1. C	2. D	3. A	4. C	5. E	6. B
7. B	8. D	9. E	10. A	11. E	12. D

Sakın Süre Tutma Testi 56

1. B	2. D	3. E	4. C	5. B	6. E
7. C	8. E	9. A	10. E	11. E	12. A

Mutlaka Süre Tut Testi 59

1. D	2. B	3. A	4. A	5. C	6. E
7. B	8. E	9. D	10. A	11. C	12. B

Hızlanma Testi 62

1. E	2. E	3. D	4. A	5. B	6. C
7. E	8. D	9. A	10. D	11. C	12. C

YER DEĞİŞTİRME KÖKLERİ TARZI

Soru Analizi 75

Temel Atma Testi 76

1. C	2. C	3. B	4. C	5. D	6. E
7. A	8. B	9. E	10. C	11. E	12. C

Sakın Süre Tutma Testi 79

1. C	2. E	3. C	4. B	5. C	6. C
7. B	8. E				

Mutlaka Süre Tut Testi 81

1. B	2. C	3. C	4. D	5. E	6. D
7. D	8. D				

Hızlanma Testi 83

1. E	2. B	3. C	4. C	5. E	6. D
7. E	8. C				

İKİ PARÇAYA BÖLME SORU TARZI

Soru Analizi 65

Temel Atma Testi 66

1. C	2. D	3. D	4. B	5. D	6. B
7. C	8. D	9. C	10. C	11. D	12. A

Sakın Süre Tutma Testi 69

1. B	2. D	3. C	4. E	5. B	6. A
7. C	8. B				

Mutlaka Süre Tut Testi 71

1. D	2. C	3. E	4. B	5. D	6. E
7. D	8. E				

Hızlanma Testi 73

1. D	2. C	3. B	4. B	5. D	6. C
7. D	8. C	9. C			

AKIŞI BOZAN CÜMLE SORU TARZI

Soru Analizi 85

Temel Atma Testi 86

1. E	2. E	3. D	4. A	5. A	6. C
7. E	8. A	9. E	10. B	11. E	12. E

Sakın Süre Tutma Testi 89

1. C	2. C	3. A	4. C	5. E	6. E
7. B	8. C				

Mutlaka Süre Tut Testi 91

1. C	2. E	3. D	4. C	5. E	6. C
7. E	8. D				

Hızlanma Testi 93

1. A	2. E	3. C	4. B	5. D	6. C
7. C	8. A				

BOŞLUK DOLDURMA SORU TARZI

Soru Analizi 95

Temel Atma Testi 96

1. D	2. B	3. D	4. D	5. A	6. B
7. D	8. C	9. C	10. D	11. C	12. A

Sakın Süre Tutma Testi 99

1. A	2. A	3. B	4. A	5. A	6. E
7. A	8. B				

Mutlaka Süre Tut Testi 101

1. B	2. C	3. C	4. B	5. D	6. C
7. E	8. B				

Hızlanma Testi 103

1. E	2. C	3. C	4. B	5. C	6. A
7. A	8. C	9. E			

DİYALOG SORU TARZI

Soru Analizi 115

Temel Atma Testi 116

1. A	2. D	3. A	4. C	5. B	6. D
7. A	8. E	9. E	10. A	11. C	12. D

Sakın Süre Tutma Testi 122

1. D	2. C	3. D	4. B	5. C	6. A
7. C	8. D				

Mutlaka Süre Tut Testi 126

1. C	2. B	3. D	4. A	5. E	6. D
7. A	8. A				

Hızlanma Testi 130

1. D	2. A	3. C	4. D	5. C	6. E
7. B	8. A				

PARAGRAF OLUŞTURMA SORU TARZI

Soru Analizi 105

Temel Atma Testi 106

1. B	2. A	3. C	4. A	5. D	6. C
7. B	8. E	9. A	10. A	11. B	12. A

Sakın Süre Tutma Testi 109

1. E	2. A	3. D	4. E	5. A	6. B
7. C	8. B				

Mutlaka Süre Tut Testi 111

1. D	2. E	3. C	4. B	5. E	6. E
7. C	8. E				

Hızlanma Testi 113

1. A	2. E	3. A	4. C	5. B	6. D
7. C	8. E				

ANLATIM BİÇİMLERİ SORU TARZI

Soru Analizi 134

Temel Atma Testi 135

1. E	2. E	3. D	4. C	5. A	6. A
7. D	8. C	9. C	10. B	11. B	12. B

Sakın Süre Tutma Testi 138

1. B	2. C	3. C	4. A	5. E	6. A
7. E	8. B				

Mutlaka Süre Tut Testi 140

1. E	2. B	3. B	4. D	5. A	6. B
7. D	8. D				

Hızlanma Testi 142

1. A	2. C	3. A	4. D	5. C	6. D
7. D	8. B				

CEVAP ANAHTARI

ANLATIMLA İLGİLİ HANGİSİ SÖYLENEMEZ SORU TARZI

Soru Analizi 144

Temel Atma Testi 145

1. E	2. D	3. D	4. A	5. D	6. C
7. B	8. C	9. E	10. E	11. D	12. E

Sakın Süre Tutma Testi 148

1. E	2. A	3. C	4. B	5. B	6. E
7. B	8. A				

Mutlaka Süre Tut Testi 150

1. C	2. C	3. D	4. C	5. C	6. E
7. D	8. B				

Hızlanma Testi 152

1. D	2. A	3. E	4. E	5. C	6. A
7. E	8. D				

HANGİ SORUYA KARŞILIK SÖYLENMİŞTİR SORU TARZI

Soru Analizi 164

Temel Atma Testi 165

1. A	2. B	3. E	4. C	5. E	6. B
7. C	8. E	9. D	10. D	11. A	12. A

Sakın Süre Tutma Testi 168

1. B	2. D	3. B	4. B	5. B	6. C
7. C	8. C				

Mutlaka Süre Tut Testi 170

1. E	2. B	3. B	4. B	5. A	6. A
7. A	8. D				

Hızlanma Testi 172

1. D	2. B	3. B	4. B	5. E	6. D
7. D	8. E				

DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI SORU TARZI

Soru Analizi 154

Temel Atma Testi 155

1. B	2. D	3. D	4. A	5. A	6. D
7. B	8. B	9. D	10. B	11. D	12. B

Sakın Süre Tutma Testi 158

1. A	2. C	3. A	4. D	5. E	6. A
7. E	8. E				

Mutlaka Süre Tut Testi 160

1. D	2. E	3. D	4. C	5. E	6. E
7. A	8. E				

Hızlanma Testi 162

1. D	2. B	3. C	4. A	5. C	6. A
7. D	8. A				

KONUYA BAŞLIK KOYMA SORU TARZI

Soru Analizi 174

Temel Atma Testi 175

1. D	2. E	3. A	4. B	5. B	6. C
7. A	8. D	9. D	10. D	11. C	12. E

Sakın Süre Tutma Testi 178

1. B	2. C	3. B	4. C	5. C	6. B
7. B	8. D				

Mutlaka Süre Tut Testi 180

1. E	2. A	3. C	4. A	5. B	6. B
7. C	8. B				

Hızlanma Testi 182

1. D	2. A	3. D	4. E	5. D	6. D
7. B	8. C				

ÖNCÜLLÜ SORU TARZI

Soru Analizi 184

Temel Atma Testi 185

1. D	2. B	3. D	4. E	5. B	6. C
7. C	8. D	9. B	10. E	11. E	12. C

Sakın Süre Tutma Testi 188

1. D	2. D	3. B	4. B	5. E	6. A
7. A	8. B				

Mutlaka Süre Tut Testi 190

1. D	2. B	3. E	4. E	5. E	6. D
7. A	8. C				

Hızlanma Testi 192

1. C	2. B	3. A	4. D	5. B	6. B
7. A	8. C				

ULAŞILABİLİR-SÖYLENEMEZ SORU TARZI

Soru Analizi 194

Temel Atma Testi 195

1. E	2. C	3. D	4. E	5. A	6. A
7. D	8. E	9. E	10. A	11. D	12. E

Sakın Süre Tutma Testi 198

1. A	2. D	3. C	4. E	5. E	6. A
7. A	8. E				

Mutlaka Süre Tut Testi 200

1. E	2. E	3. D	4. D	5. D	6. E
7. C	8. A				

Hızlanma Testi 202

1. C	2. D	3. C	4. C	5. A	6. B
7. C	8. A				

İKİ ŞIK ARASINDA KALMAK YOK 204

1. B	2. A	3. B	4. A	5. B	6. A
7. B	8. A				

YENİ NESİL SORULAR 206

1. D	2. A	3. A	4. D	5. D	6. D
7. C	8. B	9. E	10. B	11. A	

SÜRPRİZ SORU TARZLARI 212

1. E	2. B	3. D	4. C	5. C	6. B
7. D	8. D	9. C	10. A	11. B	12. C

- NOT YAZ - NOT YAZ - NOT YAZ - NOT YAZ - NOT YAZ - NOT YAZ - NOT YAZ - NOT YAZ -